

Országgyűlési Napló

Dr. Hiller István, Jakab István és Lezsák Sándor
elnöklete alatt

Jegyzők: ***Gelencsér Attila, dr. Tiba István,***
Tordai Bence, dr. Varga László

Az ülésnap megnyitása.....	19151
----------------------------	-------

Napirend előtti felszólalások:

<i>Burány Sándor</i> (Párbeszéd)	19151
<i>Tállai András</i> pénzügyminisztériumi államtitkár	19152
<i>Csárdi Antal</i> (LMP)	19154
<i>Tállai András</i> pénzügyminisztériumi államtitkár	19156
<i>Arató Gergely</i> (DK)	19157
<i>Farkas Sándor</i> agrárminisztériumi államtitkár	19159
<i>Bangóné Borbély Ildikó</i> (MSZP).....	19160
<i>Dr. Rétvári Bence</i> , az Emberi Erőforrások Minisztériumának államtitkára	19162
<i>Stummer János</i> (Jobbik)	19164
<i>Kontrát Károly</i> belügyminisztériumi államtitkár	19165
<i>Dr. Seszták Miklós</i> (KDNP)	19167
<i>Menczer Tamás</i> külgazdasági és külügyminisztériumi államtitkár	19169
<i>Dr. Zsigmond Barna Pál</i> (Fidesz)	19171
<i>Kontrát Károly</i> belügyminisztériumi államtitkár	19173

Az Európai Unió tagállamai közötti kétoldalú beruházási megállapodások megszűnéséről szóló Megállapodás kihirdetéséről szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig	19174
<i>Szijjártó Péter</i> külgazdasági és külügyminiszter, a napirendi pont előterjesztője	19175

Felszólalók:

<i>Dr. Zsigmond Barna Pál</i> , a Fidesz képviselőcsoportja részéről	19178
<i>Balczó Zoltán</i> , a Jobbik képviselőcsoportja részéről	19179
<i>Juhász Hajnalka</i> , a KDNP képviselőcsoportja részéről.....	19181
<i>Mesterházy Attila</i> , az MSZP képviselőcsoportja részéről	19183
<i>Varju László</i> , a DK képviselőcsoportja részéről	19184
<i>Szijjártó Péter</i> külgazdasági és külügyminiszter előterjesztői válasza.....	19184

A vegyifegyverek kifejlesztésének, gyártásának, felhalmozásának és használatának tilalmáról, valamint megsemmisítéséről szóló, Párizsban, 1993. január 13-án aláírt egyezmény Melléklete módosításának kihirdetéséről ” szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig	19186
<i>Szijjártó Péter</i> külgazdasági és külügyminiszter, a napirendi pont előadója	19186

Felszólalók:

<i>Dr. Zsigmond Barna Pál</i> , a Fidesz képviselőcsoportja részéről	19188
<i>Balczó Zoltán</i> , a Jobbik képviselőcsoportja részéről	19189
<i>Nacsá Lőrinc</i> , a KDNP képviselőcsoportja részéről	19189
<i>Mesterházy Attila</i> , az MSZP képviselőcsoportja részéről	19190
<i>Szijjártó Péter</i> külgazdasági és külügyminiszter előterjesztői válasza.....	19190

A bűncselekménnyel okozott kár, illetve sérelemdíj megtérítése iránt indított gyorsított perrel szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig	19191
<i>Dr. Hajas Barnabás</i> igazságügyi minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előterjesztője.....	19191

Felszólalók:

<i>Czunyiné Dr. Bertalan Judit</i> , a Fidesz képviselőcsoportja részéről	19194
<i>Dr. Gyüre Csaba</i> , a Jobbik képviselőcsoportja részéről	19196
<i>Dr. Vejkey Imre</i> , a KDNP képviselőcsoportja részéről.....	19201
<i>Dr. Varga László</i> , az MSZP képviselőcsoportja részéről	19202
<i>Sebián-Petrovszki László</i> , a DK képviselőcsoportja részéről.....	19203
<i>Dr. Varga-Damm Andrea</i> (független)	19205
<i>Dr. Hajas Barnabás</i> igazságügyi minisztériumi államtitkár előterjesztői válasza	19209

A sportról szóló 2004. évi I. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig.....	19212
Bánki Erik (Fidesz), a napirendi pont előterjesztője	19212
Dr. Szabó Tünde , az Emberi Erőforrások Minisztériumának államtitkára	19213
Felszólalók:	
Simon Róbert Balázs , a Fidesz képviselőcsoportja részéről.....	19214
Nacsa Lőrinc , a KDNP képviselőcsoportja részéről	19215
Hiszékeny Dezső , az MSZP képviselőcsoportja részéről.....	19216
Bósz Anett , a DK képviselőcsoportja részéről	19218
Dr. Steinmetz Ádám , a Jobbik képviselőcsoportja részéről.....	19222
Nacsa Lőrinc (KDNP)	19224
Mesterházy Attila (MSZP)	19225
Bósz Anett (DK)	19225
Dr. Varga László (MSZP)	19226
Hiszékeny Dezső (MSZP)	19228
Bánki Erik (Fidesz) előterjesztői válasza	19228

Az iskolai erőszak megszüntetése és megelőzése érdekében szükséges egyes törvény módosításokról szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig	19232
Dr. Maruzsa Zoltán Viktor , az Emberi Erőforrások Minisztériumának államtitkára, a napirendi pont előterjesztője	19232
Felszólalók:	

Horváth László , a Fidesz képviselőcsoportja részéről	19239
Ander Balázs , a Jobbik képviselőcsoportja részéről	19243
Nacsa Lőrinc , a KDNP képviselőcsoportja részéről	19248
Arató Gergely , a DK képviselőcsoportja részéről	19251
Hohn Krisztina , az LMP képviselőcsoportja részéről	19255
Dr. Mellár Tamás , a Párbeszéd képviselőcsoportja részéről.....	19258
Dr. Varga-Damm Andrea (független)	19260
Dúró Dóra (független)	19264
Mesterházy Attila (MSZP)	19268
Szabó Szabolcs (független)	19271
Horváth László (Fidesz).....	19275
Hajdu László (DK)	19278
Ander Balázs (Jobbik)	19280
Dúró Dóra (független)	19285
Szabó Szabolcs (független)	19286
Horváth László (Fidesz).....	19287
Dr. Maruzsa Zoltán Viktor , az Emberi Erőforrások Minisztériumának államtitkárának előterjesztői válasza	19288

A Bérgarancia Alapról szóló 1994. évi LXVI. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig	19294
Kósa Lajos (Fidesz), a napirendi pont előterjesztője	19294
Bodó Sándor információs és technológiai minisztériumi államtitkár	19296
Felszólalók:	

Hadházy Sándor , a Fidesz képviselőcsoportja részéről	19298
Z. Kárpát Dániel , a Jobbik képviselőcsoportja részéről	19299
Nacsa Lőrinc , a KDNP képviselőcsoportja részéről	19301
Varju László , a DK képviselőcsoportja részéről	19302
Arató Gergely (DK)	19304
Nacsa Lőrinc (KDNP)	19305
Kósa Lajos (Fidesz)	19306
Dr. Szakács László (MSZP).....	19307
Böröcz László (Fidesz).....	19309
Varga Zoltán (DK)	19311
Mesterházy Attila (MSZP)	19311
Nacsa Lőrinc (KDNP)	19312

Böröcz László (Fidesz).....	19313
Dr. Mellár Tamás (Párbeszéd).....	19314
Mesterházy Attila (MSZP).....	19315
Dr. Szakács László (MSZP).....	19317
Kósa Lajos (Fidesz).....	19318
Nacsa Lőrinc (KDNP).....	19319
Mesterházy Attila (MSZP).....	19319
Kósa Lajos (Fidesz) előterjesztői válasza.....	19320

A víziközmű-szolgáltatásról szóló 2011. évi CCIX. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig.....	19325
Kósa Lajos (Fidesz), a napirendi pont előterjesztője.....	19325
Dr. Boros Anita innovációs és technológiai minisztériumi államtitkár.....	19328

Felszólalók:

Hadházy Sándor , a Fidesz képviselőcsoportja részéről.....	19330
Mesterházy Attila , az MSZP képviselőcsoportja részéről.....	19331
Nacsa Lőrinc , a KDNP képviselőcsoportja részéről.....	19331
Varga Zoltán , a DK képviselőcsoportja részéről.....	19333
Dr. Keresztes László Lóránt , az LMP képviselőcsoportja részéről.....	19335
Kósa Lajos (Fidesz).....	19340
Nacsa Lőrinc (KDNP).....	19344
Varga Zoltán (DK).....	19345
Böröcz László (Fidesz).....	19346
Mesterházy Attila (MSZP).....	19346
Dr. Keresztes László Lóránt (LMP).....	19347
Hajdu László (DK).....	19348
Kósa Lajos (Fidesz) előterjesztői válasza.....	19350

A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény módosításáról, valamint az egyes felsőoktatási intézmények fenntartóváltásához kapcsolódó törvények módosításáról szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig.....	19352
Bódis József innovációs és technológiai minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója.....	19352

Felszólalók:

Dr. Pószán László , a Fidesz képviselőcsoportja részéről.....	19354
Dr. Brenner Koloman , a Jobbik képviselőcsoportja részéről.....	19356
Nacsa Lőrinc , a KDNP képviselőcsoportja részéről.....	19357
Mesterházy Attila , az MSZP képviselőcsoportja részéről.....	19360
Arató Gergely , a DK képviselőcsoportja részéről.....	19362
Dr. Keresztes László Lóránt , az LMP képviselőcsoportja részéről.....	19364
Nacsa Lőrinc (KDNP).....	19366
Dr. Oláh Lajos (DK).....	19366
Böröcz László (Fidesz).....	19367
Mesterházy Attila (MSZP).....	19367
Bódis József , az Emberi Erőforrások Minisztériumának államtitkárának előterjesztői válasza.....	19368

Egyes egyszer használatos műanyagok forgalomba hozatalának betiltásáról szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig.....	19371
Dr. Boros Anita innovációs és technológiai minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előterjesztője.....	19371

Felszólalók:

Böröcz László , a Fidesz képviselőcsoportja részéről.....	19380
Dudás Róbert , a Jobbik képviselőcsoportja részéről.....	19383
Juhász Hajnalka , a KDNP képviselőcsoportja részéről.....	19386
Dr. Gurmai Zita , az MSZP képviselőcsoportja részéről.....	19389
Dr. Oláh Lajos , a DK képviselőcsoportja részéről.....	19391
Schmuck Erzsébet , az LMP képviselőcsoportja részéről.....	19393
Böröcz László (Fidesz).....	19397

Tordai Bence (Párbeszéd).....	19398
Dr. Gurmai Zita (MSZP).....	19400
Dr. Boros Anita innovációs és technológiai minisztériumi államtitkár előterjesztői válasza	19401
Az ülésnap bezárása	19404

Az ülésen jelen volt:

DR. ORBÁN BALÁZS, a Miniszterelnökség államtitkára, DÖMÖTÖR CSABA, a Miniszterelnöki Kabinetiroda államtitkára, FARKAS SÁNDOR agrárminisztériumi államtitkár, KONTRÁT KÁROLY belügyminisztériumi államtitkár, DR. MARUZSA ZOLTÁN VIKTOR, az Emberi Erőforrások Minisztériumának államtitkára, DR. RÉTVÁRI BENCE államtitkár, DR. SZABÓ TÜNDE államtitkár, NÉMETH SZILÁRD ISTVÁN honvédelmi minisztériumi államtitkár, DR. BÓKA JÁNOS igazságügyi minisztériumi államtitkár, DR. HAJAS BARNABÁS államtitkár, BODÓ SÁNDOR innovációs és technológiai minisztériumi államtitkár, BÓDIS JÓZSEF államtitkár, DR. BOROS ANITA államtitkár, SZIJJÁRTÓ PÉTER külgazdasági és külügyminiszter, MENCZER TAMÁS államtitkár, TÁLLAI ANDRÁS pénzügyminisztériumi államtitkár, SÜLI JÁNOS tárca nélküli miniszter.

Az Országgyűlés tavaszi ülészakájának
32. ülésnapja
2020. június 9-én, kedden
(9.00 óra - Elnök: Lezsák Sándor
Jegyzők: Gelencsér Attila és dr. Varga László)

ELNÖK: *(A teremben lévők felállnak, és ezzel köszöntik a választópolgárok közösségét. Amikor az ülést vezető elnök helyet foglal, a teremben lévők is leülnek.)* Tisztelt Országgyűlés! Az Országgyűlés tavaszi ülészakájának 32. **ülésnapját megnyitom.** Tájékoztatatom önöket, hogy az ülés vezetésében Gelencsér Attila és Varga László jegyző urak lesznek segítségemre. Köszöntöm kedves vendégeinket és mindazokat, akik figyelemmel kísérik munkánkat.

Tisztelt Országgyűlés! **Napirend előtti felszólalásra** jelentkezett Burány Sándor képviselő úr, a Párbeszéd képviselője: „Aktuális ügyekről” címmel. Öné a szó, képviselő úr.

BURÁNY SÁNDOR (Párbeszéd): Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Államtitkár Urak! Tisztelt Képviselő Urak! Tisztelt Ház! Miközben az elmúlt hetekben az ország minden erejét megfeszítve küzdött a járvány ellen, aközben szép csendben egyre nagyobb mértékben távolodunk az önkormányzatiságnak attól az eszméjétől és gyakorlatától, ami 1990 óta jellemezte Magyarországot.

Ennek a rendszerváltás után bevezetett önkormányzatiságnak a döntő eleméhez tartozik, hogy a polgárok helyben megválaszthatják képviselőiket, megválaszthatják polgármesterüket, ez a polgárok által megválasztott testület és vezetőség bevételeiből, az állami normatív támogatásokból gazdálkodva mindazokra a fontos célokra költhet, amelyeket helyben jónak lát. Költhet fejlesztésre, költhet karbantartásra, költhet az iskolák állapotának korszerűsítésére, költhet szociális támogatásokra, az állami támogatások kiegészítésére, általában saját döntési hatáskörében szabadon gazdálkodhat.

Ettől az egyébként nagyon helyes rendszertől egyre nagyobb léptékben távolodunk. Kiderült a jövő évi költségvetés tervezetének benyújtásakor, hogy a kormány minden helyzetet, még egy járvány okozta helyzetet is fel tud és fel akar használni annak érdekében, hogy saját pozícióit erősítse, saját hatalmi törekvését szolgálja, és mindazok önállóságát, akik ezen a körön kívül esnek, csorbítsa, sőt, ha lehet, akár térdre is kényszerítse.

A jövő évi költségvetés számaiból az derül ki, hogy az önkormányzatok, elsősorban a nagyobb települési önkormányzatok bevételei, támogatásai újra csökkenni fognak, ennek következtében az a döntési kompetencia, az a mozgáster jelentősen csorbul és szűkül, ami lehetővé tette - ahogy az előbb elmondtam -, hogy a helyi politikusok, a helyi testületek saját döntési kompetenciájukban dönthessenek helyi fejlesztésekről, támogatásokról, szociális támogatásról. A kormány ugyanis a járványhelyzet utáni költségvetést nem úgy tervezte be a jelek szerint, hogy mindazoknak segítséget nyújt, akik

küszködnek ezzel a helyzettel, hanem arra az elvre épít, hogy ahonnan lehet, pénzt beszed, és ezáltal szűkíti a mozgásteret.

Igy jártak a települési önkormányzatok is. Nemcsak a gépjárműadó most már teljes elvételére gondoltok, hanem arra az egyenlegre is, ami az elmúlt 30 évben mindig pozitív volt; mindig pozitív volt: a nagyobb önkormányzatok mindig több állami támogatást kaptak, mint amilyen forrásokat ilyen-olyan címen a központi költségvetés rendelkezésére bocsátottak, amely forrásokat elvontak tőlük.

Most, 30 év után először az ország legnagyobb önkormányzata, a Fővárosi Önkormányzat olyan helyzetbe kerül, hogy több költségvetési pénzt fizet be, mint amennyi költségvetési támogatást kap. Ez egészen egyszerűen példátlan helyzet. S bár a kormány úgy számol, hogy a helyiiparüzésiadó-bevételek látványosan növekedni fognak a következő évben is, de hát azt kell mondanom, hogy a járvány utáni gazdasági válság hatásait egyelőre még csak felbecsülni sem tudjuk; az biztosnak látszik, hogy azok a vállalkozói bevételek, amelyek mindezen önkormányzati bevételek forrásául szolgálhatnának, látványosan apadni fognak, ebből következően az ilyen típusú önkormányzati bevételek is apadni fognak.

Egyszerűsítve tehát az történik, hogy a kormány a legnagyobb városok esetében, elsősorban a legnagyobb városok esetében tovább húz a nadrágszíjon, nem a sajátján, hanem az önkormányzatok nadrágszíján, tovább fokozza azt a helyzetet, ami az elmúlt években is jellemző volt már kisebb-nagyobb mértékben, hogy ezeknek az önkormányzatoknak csökkenti az önállóságát, elsősorban azért, mert ezen önkormányzatok nagy részének ellenzéki vezetése van. *(Az elnök a csengő megkocogtatásával jelzi az időkeret leteltét.)* Ez felelőtlen magatartás. Az önkormányzatiságot helyre kell állítani. Köszönöm szépen a figyelmet. *(Szórványos taps az ellenzéki pártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Burány képviselő úr. Az elhangzottakra a kormány nevében Tállai András államtitkár úr kíván válaszolni.

TÁLLAI ANDRÁS pénzügyminisztériumi államtitkár: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Képviselő Úr! Kezdjük az önkormányzatisággal! Valóban kétféle önkormányzatiság létezik: az egyik a baloldali típusú önkormányzatiság, a másik a Fidesz-KDNP-kormány által létrehozott, működőképes önkormányzatiság. Ön azt mondja, hogy az a jó önkormányzati rendszer, amit önök csináltak, mosolyog is persze rajta.

Elmondom, hogy önök mit csináltak. A következő volt a logikájuk az önkormányzatokkal kapcsolatban. Az önkormányzatoknak minél több feladatot átadni, átadni, átadni, az állam ezzel megszabadul a feladatoktól, átadja az önkormányzatnak, tehát el lesz látva. Igen ám, csak az önkormányzatokhoz nem tette oda a forrásokat; nem tette oda a forrásokat, aminek az lett a következménye 2010-re, a kormányváltásra,

hogy lényegében a magyar önkormányzati rendszer nem volt már működőképes; nem volt működőképes, nem tudta ellátni az oktatási, egészségügyi feladatait az önkormányzati rendszer, mert nem volt megfelelő forrás, nem volt megfelelő finanszírozás.

Én abban az időben polgármester voltam, tehát gyakorlati tapasztalataim is vannak. Mondok egy példát. Nagyon örültünk, amikor az Országgyűlés abban az időben arról döntött, hogy megemeli a közalkalmazottak bérét. Nagyon örültünk, és vártuk a költségvetésben a forrásokat, hogy meg fogja kapni az önkormányzat. Igen ám, de a forrás nem érkezett meg. Tehát az önkormányzatnak magának kellett kigazdálkodni, kellett volna kigazdálkodni, persze ez nem sikerült. Csak úgy sikerült, hogy hitelfelvétellel, az önkormányzatok hitelt, hitelt és hitelt vettek fel; hitelt vettek fel működéshez, hitelt vettek fel beruházáshoz, mert egyébként a kormánytól nem kaptak. Mi lett a vége? Az, hogy jött a Fidesz-kormány, és a Fidesz-kormány, az országgyűlési többségének kellett meghozni azt a döntést, hogy a kormány átvállalja a baloldali önkormányzati rendszer hiteladósságát, ez közel 1400 milliárdot jelentett az állami költségvetésnek. Na, így lett működőképes 2010 után a magyar önkormányzati rendszer.

Őn most azt a döntést kritizálja, amely alapján az önkormányzatoknak egy világjárványban - amely Magyarországot is érinti természetesen - a védekezés költségéhez hozzá kell járulniuk, mert azt várjuk el, hogy mindenki járuljon hozzá ahhoz a bajban, ami az országgal történt.

(9.10)

Járuljon hozzá természetesen a kormány elsősorban, sajnos hozzá kell hogy járuljanak a vállalkozások, mert megszűnnek a munkahelyek, nincs elég megrendelésük, hozzá kell hogy járuljanak a magánemberek, hiszen védekeznek és igazodnak a szabályokhoz, és azokat betartják. Hozzá kell hogy járuljanak az önkormányzatok is. Akkor is hozzá kell hogy járuljanak, ha az baloldali önkormányzat. Akkor is hozzá kell hogy járuljon, ha a fővárosnak baloldali vezetése van. Igen, hozzá kell hogy járuljon a Fővárosi Önkormányzat is, mind a 3200 magyar önkormányzat hozzájárul ehhez a közös nagy társadalmi, állami költséghez, ami 2020-ban több mint 600 milliárd forintot jelentett az állami költségvetésnek.

És hogy mi még a különbség az önök költségvetése és a jelenlegi költségvetés vagy állami működés között? Az önök idejében, amikor baj volt, válság volt, csődbe ment az állami költségvetés is. Az a különbség most, hogy ugyan van válság és van probléma a gazdaságban, van védekezési költség az egészségügyben, de az állami költségvetés működőképes, azért, mert stabil lábakon áll a gazdaság, egyensúlyban van a költségvetés, és elő tudja teremteni ezt a forrást.

Azt gondolom, nem mond igazat ön akkor, amikor azt mondja, hogy a legnagyobb önkormányzat

most befizetővé válik, és többet fizet be. Ez egyszerűen nem igaz. 164 milliárd forint helyiiparüzésiadó-bevétele volt a Fővárosi Önkormányzatnak 2019-ben, ezt az összeget, illetve még ennél többet meg fog tudni szerezni 2020-ban is. Tehát az ön állítása, hogy a főváros többet ad, mint amit kap, egyszerűen nem igaz. Ezt a költségvetés fogja bizonyítani. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Tállai András államtitkár úr. Tisztelt Országgyűlés! Szintén napirend előtti felszólalásra jelentkezett Csárdi Antal képviselő úr, LMP-képviselőcsoport: „Aktuális ügyekről” címmel. Öné a szó, képviselő úr.

CSÁRDI ANTAL (LMP): Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Az LMP és jómagam is már hosszú évek óta küzdünk azért, hogy az alapvető élelmiszerek áfája kedvezményes 5 százalékos körbe kerüljön. Ez a kezdeményezés még soha nem volt ennyire fontos, mint most, hiszen a járvány okozta gazdasági helyzet honfitársaink százezreit sodorta rendkívül nehéz gazdasági helyzetbe. Ezzel párosul az a tény, hogy az alapvető élelmiszerek ára az inflációt lényegesen meghaladó mértékben drágult az elmúlt hónapokban.

A kormányzati reakció mindig azt mantrázza válaszképpen, hogy ez a döntés nem lenne összhangban a Fidesz-KDNP gazdaságpolitikájával. Egy kormány gazdaságpolitikája tüéles képet fest a társadalom különböző rétegeihez fűződő viszonyáról; arról, hogy mit gondol a felső tízezerről, mit gondol a középosztályról, vagy mit gondol a rászorulókat szászereiről. Világossá és láthatóvá teszi, mely rétegeknek kedvez, és mely társadalmi csoportokat tekint a gazdagok kiszolgálóinak. Ebben az összetetésben Magyarország Kormánya bántóan pontos képet rajzol a magyar nemzethez fűződő viszonyáról, az általa megálmodott világról. *(Dr. Rétvári Bence: Ki írta neked ezt a beszédet?)*

A jövő évi költségvetés tárgyalása remek apropó arra, hogy megvizsgáljuk, kiket is képvisel, és kiknek kedvez a Fidesz-KDNP-kormány, ugyanakkor kiktől vár el lehetőségeikhez képest magasabb hozzájárulást hazánk működtetésének a költségeihez. Unalomig ismerjük, amikor a kormány valamelyik képviselője elmagyarázza, hogy a Fidesz-kormány kevésbé a béreket, inkább a fogyasztást adóztatja. Ez súlyos csúsztatás. Orbán Viktor kormánya azt a fogyasztást adóztatja magas kulccsal, amiben nincs érdekeltsége, míg a kormány kedvenc vállalkozóinak érdekeltségébe tartozó tevékenységet - gondoljunk csak a szállás-szolgáltatásra vagy a vendéglátásra - döbbenetes kedvezményel, kulccsal terheli csak.

Nézzünk egy példát a Fidesz-KDNP adópolitikájára! Egy hatfős család, a két szülő és négy gyermek elhatározza, hogy a nyár beköszöntével kovászos uborkát készít, valamint a gyerekek kedvéért készítenek eperlekvárt. Kimennek szombaton a piacra, és vá-

sárolnak kovászolni való uborkát, a hozzá való fokhagymát, és vesznek a hétvégi főzéshez krumplit, uborkát, kaprot, hagymát, és ne felejtsük el az epret se, hogy a lekvárból is legyen valami. Elköltenek összesen 30 500 forintot. Ez pontosan azt jelenti, hogy az általános forgalmi adón keresztül 6500 forintot fizetnek be a magyar költségvetésbe. *(Dr. Rétvári Bence: Mire is költötték ezt pontosan?)* Ha ugyanezt az összeget egy étteremben költötték volna el, akkor mindössze 1500 forint adó terhelte volna ugyanennek az összegnek az elköltését.

És ebből a példából két következtetést lehet levonni. Egyrészt, hogy a fogyasztási típusú adók szükségszerűen nem azonos mértékűek, ebből viszont értelemszerűen következik az, hogy az adópolitikában is megjeleníthetőek társadalmpolitikai célok; ha egy kormány betegesen ragaszkodik az egykulcsos adóhoz vagy a fogyasztást terhelő extrém magas adókulcsokhoz, még akkor is. Másrészt viszont az is látszik, hogy a Fidesz-KDNP-kormány az adópolitikát is az általa más döntésekben is favorizált gazdag társadalmi réteg szolgálatába állította. Hitem és meggyőződésem szerint csak az az adópolitika elfogadható, ami segíti a legszélesebb elérhetőségét az alapvető szükségleteknek, elsősorban az alapvető élelmiszereknek *(Dr. Rétvári Bence: Miért nem szavazta meg?)*, nem tűrhető tovább az a folyamat, hogy jómódúak jólétét finanszírozza kedvezményes adókulcsokkal a magyar kormány.

Milyen társadalmi igazságról beszélhetünk akkor, amikor a hétvégi bevásárlást négyszer akkora adó terheli, mint az éttermi számla összegét, vagy egy hosszú hétvégén elköltött forrintízezeket? Vajon a nagycsaládok hova járnak sűrűbben, piacra vagy étterembe? Vajon a gyermeküket egyedül nevelők gyümölcsöt vesznek sűrűbben, vagy étterembe járnak? Vajon a hazát felépítő nyugdíjas édesapák és édesanyák az egészséges alapvető élelmiszerekre, vagy az étlapokon található gasztrocsodákra költenek-e szívesebben? *(Dr. Rétvári Bence: Zárjuk be az éttermeteket? Azt szeretné?)*

A legnagyobb kérdés persze az, hogy az alapvető élelmiszerek értékesítéséből származó adóbevételekből, vagy a sokaknak luxusnak számító éttermi számlákból, vagy a sokaknak szintén luxusnak számító szálláshely-szolgáltatásból származó adóbevételekből kell-e inkább finanszírozni közös ügyeinket. *(Nacsa Lőrinc: Osztályharc!)* Ha önök tényleg családbarát kormány, akkor pont itt lenne az ideje, hogy ez végre megjelenjen a döntéseikben is, és azt gondolom, hogy ennek az első lépése az alapvető élelmiszerek áfacsökkentése. Köszönöm szépen. *(Dr. Rétvári Bence: Akkor bezárják az éttermeteket és a szállodákat? Nehogy meglássanak téged egy étteremben!)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Csárdi képviselő úr. Tisztelettel kérem az ellenzéki és kormánypárti képviselőket, tiszteljék egymást. Köszönöm. Megadom a szót a kormány nevében Tállai András államtitkár úrnak.

TÁLLAI ANDRÁS pénzügyminisztériumi államtitkár: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Képviselő Úr! A Fidesz-KDNP-kormány az adócsökkentés kormánya. S ezt ön hiába akarja elvenni mindenféle szövegeléssel, hogy szegények, gazdagok áfája, az az áfa csökkent, ami a gazdagokat szolgálja.

Hiába akarja megmásítani a kormány családpolitikáját az áfakulcsok változtatásával, azt, hogy a Fidesz-KDNP az adócsökkentés kormánya, ezt nem tudja elvenni a jelenlegi kormánytól. Azért nem tudja elvenni, mert vegyük végig az adónemeket: jelentősen csökkentette a kormány a személyi jövedelemadót, egykulcsossá vált, Európában, az Európai Unióban az első kettő között van az adókulcs mértéke. Növelte a családi adókedvezményeket. Ez Európában egyedülálló, hiszen lényegében már azok is csökkenthetik a családi adókedvezménnyel a jövedelmüket, akiknek nincs adójuk, hiszen a járulékokat is levonhatják.

A kormány csökkentette a társasági adó mértékét, Európában a legalacsonyabb társasági adót fizetik a Magyarországon működő vállalkozások, 9 százalékos a mértéke. A kormány csökkentette a szociális hozzájárulási adó mértékét, most július 1-jén is további 2 százalékkal fog csökkenni, 27 százalékról a kormányzásunk alatt már 15,5 százalékra csökkent az élmunka terhére jelentő szociális hozzájárulási adó mértéke.

De nincs szegyenkeznivalója a kormánynak a legnagyobb fogyasztási adót illetően, az áfát illetően sem.

(9.20)

Onnantól kezdve, amikor a gazdaság működése, a költségvetés helyzete ezt lehetővé tette, elkezdjük csökkenteni az élelmiszerek áfáját. Így 2014. január 1-jén az élő- és félsertések áfája 27-ről 5-re, 2015. január 1-jétől a szarvasmarha, juh, kecske 27-ről 5-re, 2016. január 1-jén a sertéstőkehús áfája ugyanúgy 5 százalékra, 2017. január 1-jén a baromfi, valamint a tojás áfája csökkent; az éttermi szolgáltatások, nem alkoholtartalmú ital forgalmát csökkentettük 27-ről 18 százalékra, az étkezőhelyi vendéglátását 18 százalékról 5 százalékra, a halhús áfáját csökkentettük 27-ről 5 százalékra, 2019. január 1-jén pedig a tej áfáját 18 százalékról 5 százalékra. Mi ez, ha nem alapvető élelmiszerek áfájának a csökkentése?

Tudja, hol van a probléma, tisztelt képviselő úr? Ott van a probléma, hogy az LMP, az önök párttársai ezeket az adócsökkentéseket nem szavazták meg egyetlen alkalommal sem, nemcsak ezt az adócsökkentést, hanem a Fidesz-kormány által a parlament elé terjesztett adócsökkentéseket, amelyeket több adónemben én itt felsoroltam, azt önök nem támogatták. Ez egyszerűen felfoghatatlan és érthetetlen politikai szempontból, hogy csak azért, mert valaki ellenzékben van, az ellen szavaz, hogy az embereknek jót tegyen. *(Arató Gergely közbeszól.)* Mert abban egyetértünk, hogy az áfacsökkentés, az adócsökkentés igenis az embereknek tesz jót.

Bár van egy olyan szakmai vita és kérdés is - ez különösen a baloldali kormányok idején merült föl -, hogy az áfacsökkenést hogyan lehet az árakban érvényesíteni (*Arató Gergely: Sehogy.*), hiszen nyilvánvaló, hogy piaci viszonyok között a szolgáltatók, az értékesítések között van egy olyan törekvés, hogy az áfacsökkenés mértékét, amely a költségvetésnek adóbevétel-kiesés, azt a saját maguk javára fordítsák, és az árakat nem csökkentik. Nos, ez ellen küzdenünk kell.

Tisztelt Képviselő Úr! Én azt javaslom, ha önök kezdeményezik az áfacsökkenést, mi pedig majd előterjesztünk egy adócsökkentést, akkor legyenek szívek félretenni a politikai ellenállásukat, és úgy, ahogy ön most ilyen nagyívűen elmondta, hogy milyen nagy-szerű lenne itt a járvány kellős közepén adót, áfát csökkenteni, legyen abban egyetértés közöttünk, hogy a mi előterjesztésünket, amely adócsökkentésről szól, önök is meg fogják szavazni.

Köszönöm szépen. (*Taps a kormánypártok sorából.*)

ELNÖK: Köszönöm szépen, Tállai András államtitkár úr. Szintén napirend előtti felszólalásra jelentkezett Arató Gergely képviselő úr, DK: „Védetlenül? Tegyük végre az állatkínzás ellen!” címmel. Öné a szó.

ARATÓ GERGELY (DK): Tisztelt Ház! Nincs már szinte olyan nap, amikor ne értesülnénk valamilyen szörnyű, kegyetlen állatkínzásról a médiából; nincs már olyan nap, amikor ne szembesülnénk azzal, hogy vannak olyan emberek - emberek? -, akik védetlen állatokon töltik ki az indulatukat, akik megkínóznak szórakozásból vagy éppen valamifajta aljas indulatból olyan lényeket, akik ránk vannak utalva, és akik ugyanúgy élőlények, mint egyébként az emberek. Az állatkínzásnak több fajtája van, ilyen az elhanyagolás, a nem megfelelő tartási körülmények, az elhagyás, az éheztetés, de ilyenek ezek a szörnyű cselekmények is, amikor megölnék, megkínóznak, megcsonkítanak kutyákat, macskákat, más állatokat.

Tegyük tisztába, hogy egy civilizált társadalomban nem tekinthetjük az állatok életét sem értéktelennek, ők is élőlények, szenvednek, ők is védelemre szorulnak. Tőlünk, emberektől függ életüknek szinte minden perce, éppen ezért kiemelt felelősségünk is van a megvédésükben. És badarság azt gondolni, hogy aki kegyetlen az állattal, az kedves, empatikus és segítőkész lesz az emberekkel. Éppen ellenkezőleg, azt tapasztaljuk, hogy azok segítőkészek embertársainkkal is, akik az állatok felé is nyitottan fordulnak. Ugyanakkor azt mondják, hogy aki állatot kínoz, az emberre készül. Nem én vagyok ilyen bölcs, ezt szakemberek mondják, akik szoros összefüggést találtak az állatkínzás és az emberekkel szembeni kegyetlenkedések között. Közismert tény, hogy a sorozatgyilkosok nagy része állatok kínzásával kezdi, onnan merít aztán tapasztalatot, és onnan táplálkoznak azok az indulatai, amelyek aztán később bűncselekményekhez vezetnek.

Itt az ideje tehát, hogy valódi segítséget adjunk az állatoknak. És, tisztelt képviselőtársaim, azért merek ebben az ügyben ennyire határozottan szólni, mert itt, ebben a Házban szinte minden párt kezdeményezett már valamifajta törvénymódosítást az állatok védelmében az elmúlt években, mindannyian érezzük, hogy van ilyen probléma. Múlt héten ugyan sajnos elmaradt fideszes képviselőtársaink javaslatának a vitája, más ellenzéki javaslatokat pedig nem engedtek ide, az Országgyűlés elé, de nyilvánvaló, hogy cselekedni kell, és nyilvánvalóan nem csak egy vagy két ponton kell belenyúlnunk a jogszabályi környezetbe, szükség van a büntető törvénykönyvi tényállások szigorítására.

Tisztelt Képviselőtársaim! Elfogadhatatlan az, hogy a bíróságok - egyébként a törvény alapján helyesen, már a jelenlegi törvények szerint helyesen, de erkölcsileg elfogadhatatlan módon - a legsúlyosabb esetek jó részében is legfeljebb felfüggesztett börtönbüntetést szabnak ki. Ez következik egyébként a közép-mértékes ítékezésből, és következik a büntetőjog általános szabályaiból.

De ha azt látjuk, hogy ezek a szabályok nem kelően elrettentőek, azt látjuk, hogy a társadalom igazságérzetét és a jóérezsű emberek által joggal elvárt erkölcsi igazságszolgáltatást nem szolgálják ezek a szabályok, akkor változtassunk a törvényeken, akkor hozzunk olyan törvényeket, amelyek lehetővé teszik letölthető börtönbüntetés kiszabását is a legsúlyosabb esetekben.

Változtassunk az eljárási szabályokon annak érdekében, hogy egyértelmű legyen az, hogy föl kell lépni az ilyen esetekben, és hogy milyen módon kell föllépni. Változtassunk az állatok tartására vonatkozó szabályokon annak érdekében, hogy ne kezelhesse egyetlen állat gazdája sem halott tulajdonként a saját állatát, hogy ne bánhasson vele kénye-kedvére, hogy ne érezhesse úgy, azt tesz a saját állatával, amit akar. És persze fontosak azok a javaslatok is, amelyeket fideszes képviselőtársaink fogalmaztak meg múlt héten, elsősorban a pirotechnikai eszközök illegális felhasználásával kapcsolatban.

Tisztelt Képviselőtársaim! Itt az ideje, hogy cselekedjünk, ebben mi mind együtt felelősek vagyunk a Háznak mind a két oldalán. Mi azt fogjuk tenni, hogy összegyűjtjük az összes olyan javaslatot, amelyik az elmúlt években érkezett bármelyik frakciótól, bármelyik párttól, hozzá fogjuk rakni azokat a javaslatokat, amelyeket a mi szakértőink dolgoztak ki, és még a héten be fogunk nyújtani egy olyan állatvédelmi törvénycsomagot, amelyik végre érdemi védelmet nyújt az állatkínzókkal szemben, amelyik végre megfelel a társadalom igazságérzetének, és amelyik végre érdemben tesz azért, hogy Magyarországon ne legyen elhanyagolás az állatokkal szemben sem (*Az elnök a csengő megkocogtatásával jelzi az idő leteltét.*), ne legyen állatkínzás, ne gyilkoljanak meg állatokat sem.

Köszönöm szépen, elnök úr. (*Taps az ellenzéki padosorokból.*)

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. A kormány nevében Farkas Sándor államtitkár úr kíván válaszolni az elhangzottakra.

FARKAS SÁNDOR agrárminisztériumi államtitkár: Köszönöm szépen Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Képviselő Úr! Valóban, a hétvégén történt barbár állatkínzás minden jóérzésű embert végtelenül felháborít és aggodalommal tölt el. És talán azt is mondhatnám, az állatvédelmi törvény meghatározása szerint az állatkínzás egy rendkívül súlyos cselekmény. Éppen ezért szeretném a büntető törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 244. §-ának az (1) bekezdését idézni: „Aki a) gerinces állatot indokolatlanul oly módon bántalmaz, vagy gerinces állattal szemben indokolatlanul olyan bánásmódot alkalmaz, amely alkalmas arra, hogy annak maradandó egészségkárosodását vagy pusztulását okozza, b) gerinces állatát vagy veszélyes állatát elűzi, elhagyja vagy kiteszi, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő. (2) A büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha az állatkínzás az állatnak különös szenvedést okoz, vagy több állat maradandó egészségkárosodását vagy pusztulását okozza.”

Tisztelt Képviselő Úr! Azt hiszem, hogy ez a törvény önmagában is rendkívül szigorú, mégpedig, ha most egyes emberiélet-ellenes, testi sértéses bűncselekményeket látunk, olvasunk, bizony nem minden esetben ilyen szigorú ítéletek születnek.

(9.30)

Éppen ezért fontos, hogy az állatok védelmével kapcsolatos törvények szigorúan betartásra kerüljenek. Miért is mondom ezt? Azért, mert ez az állatkínzás, amit bizonyos emberek elvégeznek, ha szabad így mondanom, vagy cselekményt megtesznek, azoknak az állatoknak egy rendkívüli fájdalmat, rendkívül nehéz pillanatokat okoznak, sőt, ahogy a hétvégén történt, maradandó változást is. Éppen ezért a társadalom figyelmét fel kell hívni az ilyen bűncselekményekre, és ugyanakkor kevés a felhívás, meg kell tanítani az embereket arra, hogy hogyan viselkedjenek az állatokkal. Aki felelősen gondolkodik, és háziállatot tart, az nagyon jól tudja, hogy milyen kötelessége van az állattartónak az állattal szemben, nemcsak hogy enni, inni, hanem megfelelő szálláshelyet, pihenőhelyet biztosítani számára, úgy gondolom, hogy kötelesség.

Éppen ezért, amikor ön ezt a kérdést feltette, bennem egyből az állatvédelem támogatására szóló agrárminisztériumi fejezet jutott eszembe, hogy mennyit költ az Agrárminisztérium különböző jogcímenek, különböző forrásokból különböző állatvédelmi intézkedésekre, többek között az állatmenhelyek korszerűsítésére mintegy 70 millió forintot, ugyanakkor különböző ivartalanítási támogatásokra 2019-ben 100 millió forintot. Ennek természetesen megvannak a nagyon szigorú szabályai. Menhelyek kialakításában kutyánként 35 ezer forint támogatás

szerepel, az örökbefogadás segítése, a Nébih állatvédelmi munkájának a törekvései rendkívül fontosak. Itt néhány programot fel szeretnék önnek említeni: többek között „Szabad a gazdi” program, amely a vásárlás helyett örökbefogadásban, természetesen ivartalanításban gondolkodik. Ugyanakkor ennek a programnak van egy Facebook-oldala is, ahol 4500 követőnk van ebben a témában.

A másik nagyon fontos program a menhelyi kutyák ivartalanításáért való program, „Kutyakötelesség - útmutató a felelős kutyatartás jogszabályi előírásaihoz” - ezek mind olyan programok, amelyek egyértelműen azt bizonyítják, hogy a kormányzat rendkívül komolyan gondolkodik, nemcsak gondolkodik, hanem tesz is abban, hogy az ilyen esetek minél kevésbé forduljanak elő. De van egy másik program, a „Harmóniában együtt” kiadvány, amely szintén a felelős állattartásra hívja fel a figyelmet. Az utóbbi időben nagyon sokszor előfordult, főleg a nyári hónapokban, hogy a felmelegedett kocsiban, a tűző napon hagyják az állatot az autóban, ami természetesen szinte elviselhetetlen.

Éppen ezért talán a legfontosabb kérdés az, hogy hogyan tudjuk a mai társadalom figyelmét ezekre a gondokra felhívni. Meggyőződésem, hogy ezt jelentős részben a gyerekeknél kell kezdeni. Amikor egy kisgyerek kap egy kiscicát, kap egy kiskutyát, az arról való gondoskodás, törődés meghatározza az egész életét, olyan befolyással bír, amit egyértelműen az óvodában már és az iskolában tanítani kell. Én annak örülnék, ha minél több ilyen kisállat kerülne a gyerekek birtokába, mert egyértelmű *(Az elnök a csengő megkocogtatásával jelzi az idő leteltét.)*, hogy ezzel a kérdéssel ezt a kérdést is jelentős részben könnyíteni tudjuk. Köszönöm szépen, elnök úr. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Farkas Sándor államtitkár úr. Tisztelt Országgyűlés! Szintén napirend előtti felszólalásra jelentkezett Bangóné Borbély Ildikó képviselő asszony, MSZP-képviselőcsoport: „Beszéljünk az igazságról!” címmel. Öné a szó.

BANGÓNÉ BORBÉLY ILDIKÓ (MSZP): Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársak! Tisztelt Államtitkár Urak! Márciusban a koronavírus-járvány miatt elrendelt veszélyhelyzet miatt lényegében bezárt a magyar egészségügy és a bentlakásos szociális intézmények is. A 65 év feletti orvosok nem is dolgozhattak, ezért még a háziorvosok nagy része is bezárt. *(Német Szilárd István: Korózs II.)* De nem rendeltek a fogorvosok, a szakrendelőkben, kórházakban is felfüggesztették az ellátásokat, szinte minden beavatkozást elhalasztottak. Több tízezer embert küldtek haza a kórházi ágyak megszüntetése, felszabadítása, kiürítése miatt. *(Dr. Rétvári Bence: Ez nem valós. - Németh Szilárd István: Hazudik simán.)* Néhány nap alatt, húsvétkor kellett véghez vinni ezt az embertelenséget. Volt olyan kórházigazgató, aki ezt nem nézte jó szemmel, nekik menniük kellett. Majd

Kásler Miklós letagadta, hogy ő utasította volna az ágykiürítésre a kórházakat, és rátolta a felelősséget a kórházigazgatókra.

Május 28-án az ATV megkeresésére, ha jól tudom, pontosan Rétvári államtitkár úr (*Dr. Rétvári Bence: Az ATV-ben biztos nem.*) az alábbiakat mondta: „Nem volt ágykiürítés, halasztható műtétek elmaradása és a tervezhető beavatkozások betegek általi lemondása miatt csökkent április végére 38 százalékra a foglalt ágyak száma. Senkit sem engedtek haza a kórházból, akinek az élete veszélybe kerülhetett volna.” Végül az is kiderült, hogy 32 ezer ágyat tettek szabaddá a kórházakban.

Nem véletlenül javasoltuk a Magyar Szocialista Párt részéről a vizsgálóbizottság felállítását. Államtitkár úr, tudom, hogy miket fog válaszolni, hogy hazudunk, nem mondunk igazat, ami az elmúlt napokban történt. Akkor kérem államtitkár urat, a vizsgálóbizottság felállítását négy témában kezdeményeztük: a kórházban fekvő betegek elbocsátásainak körülményei és azok hatásai; a szakellátás felfüggesztésének körülményei és azoknak hatásai; a kórházak fertőzöttségének (*Zaj, közbeszólások - Az elnök csenget.*) körülményei és azok hatásai; a vírussal kapcsolatos eszközök beszerzésének körülményei és azok hatásai.

Ha önöknek, kormánypárti képviselőknek annyira fontos az igazság, és azt gondolják, hogy az igazság az önök oldalán áll, akkor felkérem államtitkár urat és a kormánypárti képviselőket, csatlakozzanak a vizsgálóbizottság felállításához, mert hiszen akkor önöknek is az az érdeke, hogy bebizonyítsák, hogy mi mindenben hazudtunk az elmúlt időszakban, semmi nem igaz azokból az élethelyzetekből, élet-történetekből, amit feltártunk, és akkor bizonyítsák be (*Közbeszólások a kormánypárti padsorokból, köztük: Miért törlik a videókat?*), álljanak elibe, államtitkár úr, és támogassák ennek a vizsgálóbizottságnak a felállítását! (*Zaj, közbeszólások. - Az elnök csenget.*)

Azóta hiába van lecsengőben a járvány, hiába születtek meg a vonatkozó rendeletek már május 1-jén az újrainyitásról, a magyar egészségügyi ellátás még mindig súlyosan akadozik. Órákat várnak a sürgősségin, a rendelők és a kórházak bejárata előtt a betegek. Tudja, államtitkár úr, az elmúlt héten jártam az országot, és azt tapasztaltam, hogy igaz, hogy annyira nagy meleg nem volt, de belefutottam pontosan Csepelen, hogy szakadó esőben 30-40 ember állt a rendelők előtt, hogy bejuthasson. Persze, a járványügyi szabályokat be kell tartani, még mindig védekezni kell, óvatosnak kell lenni, de méltatlan az a magyar emberekkel szemben, hogy akár tűző napon, rokkantan, nyolc hónapos terhesen órák hosszat álljanak csak a rendelők előtt, mert nem tudnak bejutni azonnal a rendelőintézetbe.

A másik, államtitkár úr, hogy elvileg mi kemény adóforintokat fizetünk az államnak az egészségügyi ellátásért hosszú-hosszú éveken keresztül. Megfizetjük ennek a szolgáltatásnak az árát. Államtitkár úr, kit pereljük be, amiért most már közel három hónapja

mi ahhoz a szolgáltatáshoz nem jutunk hozzá, amiről elvileg az Alaptörvény rendelkezik, hogy biztosítania kell a magyar államnak úgy, hogy én meg az állampolgár ennek megfizeti az árát? Kihez kell fordulni, államtitkár úr, hogy ezek a beavatkozások elmaradtak? Szakemberek mondják, hogy Magyarországon többen fognak annak következtében meghalni, hogy elmaradtak műtétek, elmaradtak a kezelések (*Zaj, közbeszólások. - Az elnök csenget.*), kirakták a betegeket a kórházakból, és ennek következtében olyan súlyos egészségügyi károsodást szenvednek, ami visszafordíthatatlan, vagy az lesz a vége, hogy meghalnak.

Képviselőtársaim, lehet ezen mosolyogni, akkor felkérem államtitkár urat, tudom, hogy nagyon elfoglalt, én tegnap is Nyíregyházán voltam és Mátészalkán, ma visszamegyek. Jöjjön el velem, államtitkár úr, Nyíregyházára egy családhoz, ahol kirakják a súlyosan cukorbeteg volt rendőrt a kórházból úgy, hogy a kórházban megvakult, mert nem kapta meg a megfelelő ellátást, és most hazaadják a kórházból úgy, hogy három hete még bennfekvés alatt sem tudták megvizsgálni (*Az elnök a csengő megkocogtatásával jelzi az idő leteltét.*), mivelhogy a szemészet nem működött. És államtitkár úr, jöjjön el velem egy temetésre Mátészalkára (*Az elnök ismét csenget.*), és akkor fog szembesülni a magyar valósággal. Tegye ezt meg nekem!

Ne nekem higgyen, hanem higgyen (*Az elnök ismét csenget.*) azoknak az embereknek, akik keresztülmennek hónapok óta ezen a szörnyűségen! Köszönöm szépen, elnök úr. (*Taps az ellenzéki pártok padsoraiban.*)

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. Válaszadásra megadom a szót a kormány nevében Rétvári Bence államtitkár úrnak.

DR. RÉTVÁRI BENCE, az Emberi Erőforrások Minisztériumának államtitkára: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselő Asszony! Tisztelt Ház! A koronavírus-járvánnyal szemben Magyarország szerencsére sikeresen tudott védekezni. Ezt mutatják azok a számok, amelyek arról szólnak, hogy egymillió lakosra mennyi halálos áldozat jut. Ez Magyarországon jóval kevesebb, mint a legtöbb nálunk gazdagabb országban.

(9.40)

Közel feleannyi, mint Németországban, hetednyolcadannyi, mint Svédországban, vagy tizenhatodannyi, mint Belgiumban. Ha megnézi ön az első hónapok elhalálzási számait Magyarországon most és az előző években, akkor azt látja, hogy május közepéig idén körülbelül 46 600 ember hunyt el, míg tavaly 50 ezer, tavalyelőtt pedig 49 500. Tehát jóval alacsonyabb az elhunytak száma, mint az elmúlt években, és jóval alacsonyabb az egymillió lakosra jutó, koronavírusban elhunytak száma, mint a legtöbb európai vagy nyugat-európai országban. Ez azért valósulhatott

meg, mert nagyon széles körű volt az összefogás. Összefogtak a magyar emberek, változtattak az életformájukon, nem mozdultak ki, otthon maradtak, az egészségügy átállt egy teljesen más, járvány alatti működésre, a rendőrök, a szociális dolgozók, a közértekben, boltokban dolgozók és mindenki más is igyekezett az életformáját a járvány elleni védekezéshez igazítani.

Teljes volt az összefogás Magyarországon, ezért voltunk sikeresek. Ebből az összefogásból egyetlenegy részlem maradt ki, ez a magyar ellenzék. Mert önök itt a parlamentben, amikor szavazni kellett arról, hogy gyorsabban lehessen reagálni a járvány éppen aktuális fázisaira, ezt önök nem szavazták meg. Sem azt, hogy erről gyorsan lehessen dönteni, sem azt, hogy erre a kormány gyorsan, akár órák alatt tudjon reagálni. Sőt, nemcsak nem támogatták azt, hogy gyors reagálás legyen, hanem önök elkezdtek álhíreket terjeszteni, sőt nemcsak terjeszteni, hanem elkezdtek önök álhíreket gyártani. Betegeket riogatni, alaptalan vádaskodással előállni itt és a médiában, és így akartak politikai hasznot szerezni, miközben a magyar emberek összefogással igyekeztek a vírussal szemben védekezni.

Itt hallottuk a parlamentben Szabó Tímea képviselő asszonyt, aki elmondta, hogy Magyarországon hal meg a legtöbb ember koronavírus-betegségben, ami hála istennek, messze nem igaz, sőt a jobban teljesítő országok közé tartozunk. Itt mondta el azt ő is először, aztán ezt többen mások is elismélték, hogy van egy olyan ápoló, aki pont az önéhez hasonló történetet mondott, hogy azért, mert állítólagosan kitétek kórházakból olyan embereket, akik ápolásra szorultak volna - ilyen nem történhetett meg, hiszen ilyen utasítást senki nem adott ki -, ezért tíz betegből nyolc-kilenc beteg elhunyt.

Önök voltak azok, akik a CNN-ig is elfutottak, hogy Magyarországon még a parlament sem ülésezik.

Aztán itt volt Szél Bernadett képviselőtársunk, aki a német közszolgálati csatornának képes volt azt mondani, hogy Magyarországon az egészségügyi dolgozók nem kapnak védőfelszerelést, és ezután a teljes német médiát bejárta, miközben a saját ellenzéki, baloldali képviselőtársai a dobozokban, hegyekben álló több tonna védőfelszerelést szemlélhették meg a rakárakban.

Aztán itt volt Bencsik János képviselő úr, aki elment - elment?, belopódzkodott a hátsó bejáraton - a Jahn Ferenc Dél-pesti Kórházba, mint kiderült, a járványügyi szabályok megszegésével ment be két társával közösen a kórházba, és ott bemutatta, hogy nincs megfelelő védőfelszerelés, erről egy videót gyártott, hogy nincs megfelelő védőfelszerelés, és bemutattott bizonyos védőfelszereléseket, amelyekről kiderült, hogy látogatói védőfelszerelések, ő pedig úgy állította be, mint ha az orvosok és ápolók védőfelszerelése lenne. Ezért a kórház őt fel is jelentette.

Az egésznek a folytatása és talán a legelborzasztóbb példája az önök videója, tisztelt képviselő asszony, hiszen önök is videógyártásba kezdtek. Korózs

Lajos képviselőtársa a hétvégén feltett egy videót, ami már annyira vállalhatatlan volt, hogy törölték, sőt annyira vállalhatatlan volt, hogy még a videót magyarázó közleményt is törölték az internetről, hiszen ott elmondják az Országos Mentőszolgálat székháza előtt, mentőautókat vágóképként bevágva, hogy egy 43 éve mentősként dolgozó, most is főállású mentőtisztnek az elmondását fogják hallani azok, akik az MSZP videóját megnézik, akiről azóta kiderült, hogy nem mentőtiszt. Nem is volt mentőtiszt. Nem szerepel a szakdolgozói kamarának a nyilvántartásában, nem szerepel az Állami Egészségügyi Ellátó Központnak az ápolói nyilvántartásában. Tehát semmifajta hivatalos egészségügyi nyilvántartásban nem szerepel, és egy ilyen embert szerepeltetnek önök mint aki hiteles forrás, tisztelt képviselő asszony, és ugyanazt írták ki ennek a videónak a végére, amit ön itt mondott, hogy „ez itt az igazság”.

Tisztelt Képviselő Asszony! Miközben a magyar emberek összefogtak, miközben mindenki változtatt az életmódján és a munkakörülményein, akár civil polgár volt, akár egészségügyben dolgozott, akár rendvédelmi szerveknél dolgozott, akár szociális ellátásban dolgozott, ők változtattak, önök pedig csak álhírvideókat gyártottak és álhírvideókat terjesztettek. Önök így rombolták a védekezés eredményességét. Köszönöm a türelmét, elnök úr. *(Taps a kormány-pártok padsoraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Tisztelt Országgyűlés! Napirend előtti felszólalásra jelentkezett Stummer János képviselő úr, a Jobbik képviselője: „Aktuális ügy” címmel. Öné a szó, képviselő úr.

STUMMER JÁNOS (Jobbik): Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Ház! Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Tisztelt Államtitkárok! Én azt hiszem, hogy egy meglehetősen rendhagyó napirend előtti felszólalás fog következni, mert nemcsak reménykedhetem abban, hanem biztos is vagyok benne, hogy a következő percekben elhangzottakkal nem csak a parlamenti patkó ezen az oldalán, hanem a túloldalán is sokban egyet fogunk érteni.

Egyet fogunk érteni, mert én azt gondolom, hogy nem vagyok egyedül azzal a gondolattal, hogy nincs az úgy jól, hogy csak úgy leszúrhatnak két ártatlan fiataalt a budapesti Deák Ferenc téren. Nincs az úgy jól, hogy úgy tűnik, egyesek felfegyverkezve indulnak el a budapesti éjszakába, és nincs az úgy jól, hogy ezek miatt az elemek miatt, ezek miatt az emberek miatt szülők tízezreinek kell aggódva a következő hónapok elé néznie. Merthogy véget értek a kijárási korlátozások, és a nyári szünet itt van a nyakunkon.

Önök most azt mondják, hogy mit akarok én itt ezzel, hiszen mióta világ a világ, szülőnek lenni egyet jelent az állandó aggodalommal. Mi változott akkor az eddigiekhez képest? A szülő aggódik akkor, amikor a gyermeke óvodába megy, a szülő aggódik, amikor a gyerek iskolát választ, a szülő aggódik, ha párt választ vagy éppen baráti társaságot. A szülő aggódik, ha a

gyermek egyetemre megy, pláne főleg akkor, ha ez egy másik városban történik meg, vagy éppen szórakozni indul. Akkor mi változott? - kérdezik önök. Én erre a kérdésekre két hírrel válaszolok.

Az egyik hír szerint egy fiatal srác néhány héttel ezelőtt egy házibuli alkalmával egészen egyszerűen kísértelt a második emeletről. A második hír pedig, hogy két fiatalembert halálra késeltek Budapest főterén. És még csak június van. Hol van még a szeptemberi újbóli iskolakezdés? Hány fiatal fog áldozatul esni még a következő hónapokban, és szülők tízezrei forgolódnak azzal úgy az ágyukban, hogy ugye, nem az én gyermekem lesz az, aki áldozatul esik ezeknek a körülményeknek?

Sokfélék vagyunk mi ebben az országban, és sokfélék vagyunk ebben a Házban is. Különbözőek vagyunk, de egyalamiben bizonyosan hasonlatosak: a gyermekeink mindannyiunk számára a legtöbbet jelentik nekünk ezen a világon. Amennyit egy ellenzéki politikus tehet, én azt megtettem az utóbbi napokban és az utóbbi hetekben azzal kapcsolatban és annak érdekében, hogy többet ilyen szörnyű tragédia ne fordulhasson elő Magyarországon. Egyeztettem és beszélgettem a körülöttem, körülöttünk lévő fiatalokkal. Velük együttműködve egy határozati javaslatot nyújtottunk be a magyar Országgyűlésnek, és most a gyermekeink biztonságának, fiataljaink biztonságának az ügyét idehozom, ebbe a Házba.

De kérdezem én, hogy mit tesznek önök, akik kormányon vannak. Mit tesznek önök, akik a rendőri szervek hatékony munkájáért felelősek, a gyermekeink biztonsága érdekében? Mit tesznek önök, akik - és bár szakállas, még ráadásul vicc is, de - tíz évvel ezelőtt azt ígérték ennek az országnak, hogy két hét alatt rendet fognak csinálni Magyarországon? Mit tesznek önök annak érdekében, hogy a magyar fiatalok biztonságos körülmények között szórakozhassanak? Mit tesznek önök azért, hogy a szülőknek ne kelljen egyik napról a másikra gyomorideggel forgolódnuk éjszakánként az ágyukban, és azt lesniük, hogy mikor fordul végre a kulcs abban a bizonyos zárban?

Én arra kérem önöket, hogy ez alkalommal legyenek kedvesek, és tegyék félre a politikai hiúságukat, és fogadják el a fiatalok biztonságos szórakozását célzó határozati javaslatunkat, amit a Jobbik ifjúsági tagozatával közösen hoztunk ide a magyar Országgyűlés elé. Fémdetektort akarunk a diszkókba, és az oda készel érkezők pedig - mi arra kérjük önöket - kapjanak végre elrettentő erejű büntetést. Mert mi azt gondoljuk, hogy a késnek a konyhában van a helye. Köszönöm szépen. *(Taps a Jobbik soraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Stummer képviselő úr. Megadom a szót a kormány nevében válaszoló Kontrát Károly államtitkár úrnak.

(9.50)

KONTRÁT KÁROLY belügyminisztériumi államtitkár: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Elnök Úr!

Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Képviselő Úr! Legelőször is én magam is itt az Országgyűlésben őszinte részvételemet és együttérzésemet fejezem ki a Deák téri súlyos bűncselekményben elhunyt fiatalok családjainak, barátainak, hozzátartozóinak és a II. kerületben meghalt fiatal családjának. Ők nemcsak a családoknak, a barátoknak hiányoznak, hanem az egész magyar nemzetnek, Magyarországnak, hiszen fiatal embereket értelmetlen módon veszítettünk el. Együttérzésünk és részvétünk a családoknak, a hozzátartozóknak és a barátoknak.

Ami az ön által feltett kérdést illeti, hogy „mit tesznek önök” - ezt kérdezte - a fiatalok biztonságáért, egyáltalán a biztonságért, és 2010-re is hivatkozott, nos, ezzel kapcsolatban szeretném elmondani, hogy 2010-ben azt ígértük, hogy rendet teszünk az országban. Azt mondtuk, hogy megerősítjük a rendőrséget, növeljük a rendőrség létszámát, rendezzük a rendőrség adósságát, hiszen 2002-10 között súlyos adóssággal küzdött, ezt kifizetjük, kiegyenlítjük, megfelelő gépjárműállománnyal látjuk el a rendőrséget, megfelelő illetményt adunk a rendőröknek. Erről szólt a 2015-ös hivatásos életpályatörvény, amely 2015. július 1-jével lépett hatályba, és először 30 százalékos illetményemelés volt, azt követően pedig a további években 5-5 százalékos, összesen 50 százalékos illetményemelés, majd az elmúlt év végén 500 ezer forintos bruttó juttatás. És több bérintézkedést is hozott a kormány annak érdekében, hogy vonzóvá tegye és elismerje a rendőri életpályát, a rendőrök munkáját, egyáltalán a hivatásosok munkáját.

Arra is szeretném felhívni a figyelmet, hogy 2012-ben lépett hatályba az új büntető törvénykönyv, szigorú büntető törvényeket fogadtunk el a parlamentben, korábban bevezettük a három csapás törvényt és szigorú törvényeket alkottunk. Ennek és azoknak az intézkedéseknek az eredményeképpen, amiket elmondtam - hogy szigorú törvények meghozatala, a rendőrség megerősítése eszközökkel, anyagi erővel, élőerővel -, 2010-hez viszonyítva több mint 50 százalékkal csökkent mára az ismertté vált bűncselekmények száma. Ami a vírusjárvány idejét illeti - 2020-ról beszélek -, március óta pedig 63 százalékkal csökkent a bűncselekmények száma. De a rendőrség kivette részét a határellenőrzésből, hiszen emlékeznek rá, hogy lezártuk a határokat, a határokat kellett ellenőrizni, a kijárási korlátozás szabályait kellett ellenőrizni, a karantén szabályokat kellett ellenőrizni, kórházparancsnokokat jelölt ki az operatív törzs, létrejött az operatív törzs műveleti irányító központja, és a rendőrök, a hivatásosok erőn felül vettek részt nemcsak az adott feladatok, az alapfeladatok végrehajtásában, teljesítésében, hanem a koronavírus elleni küzdelemben is. Mára elmondhatjuk, hogy sikeresen védekeztünk és sikeres volt a védekezés.

Visszatérve az ön által felvetettekre, mi is azt mondjuk - és ez az irányadó -, hogy Magyarország rendőrsége Magyarország valamennyi településén minden bűnözővel szemben határozottan fellép az emberek élet- és vagyonbiztonsága, egészsége érdekében.

Azt is el kell mondani, hogy a fővárosi szórakozóhelyek vonatkozásában a budapesti rendőrfőkapitány külön intézkedéseket hozott. Ezeknek a szórakozóhelyeknek a védelme, az ott szórakozó fiatalok biztonságának a védelme kiemelt feladat. Mi is úgy gondoljuk, hogy ennek a terén még többet kell tenni, többet szeretnénk tenni, hiszen közös érdek az, hogy azok a gyerekek, akik elmennek szórakozni, haza is érjenek. De azt is el kell mondani, tisztelt képviselő úr, hogy minden ember mellé nem lehet rendőrt állítani. Ahhoz, hogy ez a program, ez a célkitűzés sikeres legyen, az állampolgárok jogkövető magatartása is szükséges. Ezen a téren is jelentős előrelépést tettünk az elmúlt tíz évben.

Tehát azt lehet mondani, hogy ma a biztonság a legfontosabb közösségi érték, és ma Magyarország biztonságos országnak számít. Nem mi mondjuk ezt, nemcsak mi érezzük ezt, hanem azok a nemzetközi szervezetek is, amelyek objektív módon vizsgálják a biztonság körülményeit. Tudom, hogy ez a Deák téri két áldozat életét nem adja vissza, és a II. kerületi fiatal - aki kiugrott az ablakon - életét sem adja vissza, és a szüleinek a bánatát sem tudja csökkenteni.

Arról szeretném biztosítani önt, hogy Magyarország Kormánya mindent megtesz annak érdekében, most is és a jövőben is, hogy az ország még biztonságosabb legyen, hogy a fiatalok még nagyobb biztonságban éljenek. Erről szól a 2021-es költségvetés is, amelynek a tárgyalását holnap kezdjük el. Arra kérem önöket, hogy ha mindez valóban fontos önöknek - és őszintének éreztem az ön hozzászólását -, akkor szavazzák meg és támogassák a 2021-es költségvetést. Köszönöm a figyelmüket. *(Taps a kormánypartok sorában.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Konrád Károly államtitkár úr. Tisztelt Országgyűlés! Szintén napirend előtti felszólalásra jelentkezett Seszták Miklós képviselő úr, Kereszténydemokrata Néppárt: „Külhoni nemzetrészek megmaradását szolgáló gazdaságfejlesztési programok a Kárpát-medencében” címmel. Öné a szó, képviselő úr.

DR. SESZTÁK MIKLÓS (KDNP): Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Miniszter Úr! Tisztelt Államtitkár Urak! A Covid-járvány 2020-ban az elmúlt évek gazdaságpolitikájának köszönhetően egy ellenálló, kiegyensúlyozott szerkezetű gazdaságot ért márciusban, így az eddig meghozott gazdaságvédelmi intézkedések a magyar gazdaság újraindítását eredményesen segíthetik. Nem volt ez így 2008-ban. A magyar gazdaságpolitika elsődleges célja az eddig elért gazdasági eredmények megvédése, valamint a gazdaság, a gazdasági növekedés lendületének elindítása, visszanyerése. Fontos cél, hogy a magyar gazdaság megfelelő startpozícióba tudjon kerülni a világgazdaság Covid utáni újraindulásakor.

Magyarország Kormánya a határon túli magyar-ság támogatása érdekében a szomszéd országokkal

való partneri viszony erősítésére, annak kölcsönös előnyök alapján történő elmélyítésére, valamint a közösen támogatható és megvalósítható gazdaságfejlesztési programok meghatározására törekszik. Kiemelten fontos, hogy a koronavírus-járvány okozta válsághelyzetben is folytatódjanak a Magyarország Kormánya által 2016-ban a külhoni nemzetrészek megmaradását szolgáló gazdaságfejlesztési programok a Kárpát-medencében. A Kárpát-medencei gazdaságfejlesztési programok keretében 2016 óta több mint 230 milliárd forint értékű fejlesztés megvalósításához nyújtott támogatást, és ezzel 54 984 nyertes pályázat révén több ezer munkahelyet hozott létre a Vajdaságban, Kárpátalján, Erdélyben, a Felvidéken, a Muravidéken és a Drávaszögben. 2018 óta a programok megvalósításában fokozatosan növekvő arányban vesznek részt magyarországi vállalkozások is, melynek köszönhetően a programok megvalósítása nemcsak a határon túli magyarok területén, hanem Magyarországon is hozzájárul a magyar vállalkozások versenyképességének növeléséhez és a munkahelyek megvédéséhez.

Tisztelt Képviselőtársaim! A gazdaságvédelmi akciótervvel összhangban a programok megvalósítása az idei évben is folytatódik, melyhez a kormány már döntött újabb források biztosításáról. A Felvidéken 2100, kis összegű pályázat elbírálása és kifizetése van folyamatban, Erdélyben közepes léptékű ipari innováció és technológiai fejlesztések, szállodafejlesztések indulhatnak, illetve folyamatban van a partiumi pályázati felhívások, valamint egy újabb székelyföldi pályázati kör előkészítése is. A Vajdaságban kezdő turisztikai vállalkozóknak biztosítunk segítséget, továbbá nemzetpolitikai szempontból kiemelt jelentőségű földvásárlási pályázati támogatást is biztosítunk. Kárpátalján több mint ezer kis értékű turisztikai, vállalkozásfejlesztési és mezőgazdasági pályázat előkészítése van folyamatban. A Drávaszögben és a Muraközben több mint száz kis és közepes értékű pályázattal folytatjuk a programunkat.

Azon magyarországi mikro-, kis- és középvállalkozások részére, amelyek versenyképességük megőrzése, illetőleg fejlesztése érdekében határon túli beruházást terveznek megvalósítani, kiemelten támogatva a munkahelyteremtést, a közép-európai gazdaságfejlesztési hálózat bevonásával egy új támogatási programot is elindítunk. A támogatás célja a koronavírus-járványhelyzet miatt nehéz helyzetbe került vállalkozások megsegítése, versenyképességük fenntartása és a munkahelyek megőrzése. A támogatásból megvalósuló fejlesztések célterülete megegyezik a határon túli gazdaságfejlesztési programok és az ezeket megalapozó gazdaságfejlesztési stratégiák célterületével.

Tisztelt Képviselőtársaim! Kiemelt cél a programok folytatása, az újabb munkahelyteremtő és innovatív beruházások, fejlesztések támogatása a Kárpát-medencében úgy, hogy a támogatások egyrészt határon túli gazdaságfejlesztést, másrészt pedig hazai gazdaságvédelmi célokat is szolgáljanak.

(10.00)

Fontos cél továbbá az is, hogy a magyar beszállítók és befektetők a szomszédos országokban és a nemzetpolitikai szempontból fontos területeken a lehetőségeket minél hatékonyabban ki tudják használni a koronavírus-járvány okozta válsághelyzetből fakadó átrendeződésre.

Kérem tisztelt képviselőtársaimat, hogy továbbra is támogassák a határon túli gazdaságfejlesztési programok elindítását, lebonyolítását. Köszönöm megtisztelő és megértő figyelmüket. *(Taps a kormánypárti sorokból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Seszták képviselő úr. A válaszadásra a kormány nevében megadom a szót Menczer Tamás külügyi államtitkár úrnak.

MENCZER TAMÁS külgazdasági és külügyminisztériumi államtitkár: *(Nem működik a mikrofon.)* Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselő Urak!

ELNÖK: Elnézést, mikrofondondunk van. *(Menczer Tamás: Most talán jobb lesz. Én hallom magamat, elnök úr, ez már részeredmény.)* Mindjárt segítenek a kollegák. A kijelzőn sincs ott a neve az államtitkár úrnak. *(Menczer Tamás: Én voltam a hibás, elnök úr, elnézést kérek.)* Öné a szó, államtitkár úr.

MENCZER TAMÁS külgazdasági és külügyminisztériumi államtitkár: Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselő Úr! Azt hiszem, hogy önnek teljesen igaza volt akkor is, amikor a beszédét kezdte, és azt említette meg, hogy milyen gazdasági helyzet volt Magyarországon 2010-et megelőzően, illetőleg most milyen helyzetben várta az ország, illetve milyen helyzetben köszöntött az országra a válság, akkor egy gazdasági típusú válság, most a koronavírus-járvány, ami szintén természetesen jár gazdasági következményekkel. Ugyanis azt az örök igazságot mindannyian ismerjük, hogy a nincsből nem lehet adni. Ha nincs itthon, akkor van elég megoldandó feladat, amellyel itthon kell a kormánynak megbirkóznia, azonban ha van, akkor tudunk segíteni a külföldi magyaroknak is. Most a koronavírus-járványt megelőzően erős állapotban volt a magyar gazdaság, a foglalkoztatottsági adatok, a GDP-adatok, a külgazdasági adatok mind ezt mutatják, tehát egy erős gazdasági helyzetből tudtunk nekiindulni a válságnak, illetőleg a válsággal való megbirkózásnak, és ez teszi lehetővé azt, hogy a külföldi magyaroknak is tudunk segíteni különböző formában.

Tisztelt Képviselő Úr! Köszönöm azt, hogy ezt a fontos kérdést idehozta, különösen a trianoni évforduló után néhány nappal, ugyanis mielőtt a gazdasági kérdésekre rátérnék, engedje meg, hogy azt is hangsúlyozzam, hogy a mi felfogásunk szerint a nemzet nem ér véget a határnál, összetartozunk a külföldi magyarokkal. Túléljük azt a csapást, azt a csonkítást,

amelyet meggyőződésünk szerint egy másik nemzet sem élt volna túl, és igazolva azt az elvet, hogy ami nem öl meg, az megerősít, erősebben állunk most itt a Kárpát-medencében, mint az elmúlt 100 év során bármikor. A külföldi magyarok mindig a szívünk közepében voltak, vannak és lesznek, segítjük őket, akár az identitás megőrzéséről van szó és ezzel kapcsolatos törekvésekről, akár gazdasági kérdésekről.

Hogyan tesszük ezt és hogyan működik ez? A külföldi magyarokkal kapcsolatban elsősorban úgy, hogy meghallgatjuk őket, nem Budapestről akarjuk megmondani sem azt, hogy például milyen gazdasági együttműködésre és támogatásra van szükségük, sem mást; azt képviseljük, amit ők mondanak.

A mi álláspontunk szerint a nemzeti közösségek összekötnek két országot, nem pedig elválasztanak. Erőforrásként tekintünk rájuk, olyan erőforrásként, amely két országot összehoz, közelebb hoz, és nem pedig elválaszt. A szomszédos országokra pedig partnerként tekintünk, mert a mi meggyőződésünk szerint mindannyian érdekeltek vagyunk abban, hogy a közép-európai régió erősödjön, fejlődjön, és ennek az erősödésnek és fejlődésnek az együttműködés az alapja, így tehát az együttműködésben érdekeltek vagyunk, és az együttműködésnek alapvető része az, hogy a különböző nemzetiségek, így tehát a külföldi magyarok is, erősödjenek a szülőföldjükön, és ott, ahol élnek.

Tisztelt Képviselő Úr! Az, aki velünk együttműködik, és aki támogatja a politikánkat, meggyőződésünk szerint mindenki nyer, ugyanis ez jó a külföldi magyaroknak értelemszerűen, jó a szomszédos országoknak, ahogy ön is tett rá utalást, hiszen a támogatás ott hasznosul, és jó nekünk is, hiszen támogathatjuk nemzettársainkat.

Ön több megkülönböztetést tett - és lehet is természetesen - a projekteket, pályázatokat illetően a beruházók mérete alapján, a beruházás területe alapján. Én a relációban szeretnék egy olyan összegzést tenni, hogy a Vajdaságban 2016-20 között 13 026 nyertes pályázatot hirdettünk, 47,5 milliárd forint volt az elnyert támogatás és 93 milliárd forint a teljes fejlesztési érték, tehát látható, hogy nagyjából a duplája a támogatásnak. Kárpátalján 33 048 nyertes pályázat, 14 milliárdos támogatás, 19 milliárdos fejlesztési érték. Erdélyben több mint 6000 támogatott pályázat, 47 milliárdos támogatás és 87 milliárdos fejlesztés, tehát itt is nagyjából a duplája a támogatási értéknek. Felvidéken 2131 nyertes pályázat, 15 milliárdos támogatás, 30 milliárdos fejlesztési összérték. A Muravidéken 651 pályázat, 2,5 milliárdos támogatás, 3,5 milliárdos összberuházás. A Drávaszögben 532 pályázat, több mint 2 milliárd támogatás és nagyjából 3 milliárdos teljes fejlesztési érték.

A vírussal kapcsolatban nyilvánvalóan nagyon fontos volt a határ mentén élőknek, akár itt, akár a határ túloldalán élnek, hogy nagyon hamar létrejött az ingázási lehetőség. Ez alapvető fontosságú volt természetesen azoknak, akiknek ez a bevételi forrást jelenti.

A világban sok minden változik, ezt a vírus kapcsán is láthatjuk. Egy biztosan nem: a külhoni magyarok mindig számíthatnak a magyar kormány támogatására. Köszönöm a téma felvetését, és hogy meghallgattak. *(Taps a kormánypárti sorokból.)*

ELNÖK: Köszönöm, Menczer államtitkár úr. Tisztelt Országgyűlés! Szintén napirend előtti felszólalásra jelentkezett Zsigmond Barna Pál, a Fidesz képviselője: „Aktuális ügyek” címmel. Öné a szó, képviselő úr.

DR. ZSIGMOND BARNA PÁL (Fidesz): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Ház! Mindenki előtt ismert tény, hogy a koronavírus-járvány nemcsak az emberek egészségére jelent veszélyt, hanem a gazdaságra is. A járvány következtében rengeteg magyar vállalkozás és munkahely került veszélybe. Helyesnek tartjuk, hogy a kormány a munkahelyek védelmét helyezte a középpontba, és ennek érdekében bértámogatással, adócsökkentéssel, a beruházások ösztönzésével segíti a magyar embereket.

De nem volt mindig ilyen a válságkezelés Magyarországon. A baloldali kormány korábban mindig a megszorításokra épített, elvett a vállalkozásoktól és a munkavállalóktól is, csődbe vitte az országot. Megszüntették a 13. havi nyugdíjat, emelték az áfát, elvettek egyhavi bért a közszférában dolgozóktól, és nem-hogy bértámogatás nem volt, de még a béreket is csökkentették. Ezzel tovább növelték a munkanélküliséget és mélyítették a szegénységet.

A baloldali önkormányzatok most is ezt a receptet vették elő, és pénzbehajtásba kezdtek. Náluk kirúgások, fizetéscsökkentések és megszorítások sora követi egymást. Sok baloldali önkormányzat utcára tette az embereket, és csökkentette a közszolgáltatásban dolgozók fizetését.

A kereszténygyűlölő Niedermüller Péter vezette Erzsébetváros, miközben szemrebbenés nélkül csökkentette a kerületi óvónők fizetését, addig több tíz milliós megbízásokat adott Gyurcsány Ferenc adócsalással vádolt ügyvédjének, Czeglédy Csabának. Józsefvárosban Pikó András elvette az egészségügyi dolgozók, rendőrök és tűzoltók lakását. De arról is lehetne beszélni, hogy Hódmezővásárhelyen Márki-Zay Péter polgármesteri fizetését változatlanul hagyták, miközben más közalkalmazottakat kirúgtak, illetve csökkentették a fizetéseket. A jobbikos vezetés alatt álló Ózdon egészen augusztus 31-éig csökkentették az óvónők fizetését. Miskolc baloldali előljárói azonnal csökkentették a városnak munkát végző fizikai dolgozók bérét. A baloldali irányítású Vác nulla forintot csökkentette több dolgozó fizetését *(Balczó Zoltán: Független.)*, amellyel veszélybe sodorta jó pár család megélhetését. A munkaügyi hatóság vizsgálata szerencsére megállapította, hogy ez bizony jogsértő volt.

Kijelenthetjük, hogy a baloldali polgármesterek egyáltalán nem szolidárisak, csak a saját boldogulásuk érdekli őket, mások kárára. Nem is kell messze mennem, ilyen folyamatokat látok a választókerületemben,

Újpesten is, ahol szintén látszatpolitizálással tölti idejét és hatalmas károkat okoz az újpesti embereknek a baloldali vezetésű önkormányzat. A momentumos Déri Tibor polgármester a DK-s újpesti képviselő Varju Lászlóval és a DK-s budapesti elnök, újpesti alpolgármester Trippon Norberttel karöltve csak azon munkálkodott, hogy közpénzmilliókat juttassanak a családtagoknak. Az ismerősöket, pártkatonákat és a megbízható kádereket pedig helyzetbe hozták. Ebben az urambátyámvilágban nem számít a szakértelem, a legfontosabb rendezőelv a baloldali kötődés. Ungár Klára volt SZDSZ-es politikustól kezdve Gréczy Zsolt fián át a volt jobbikos Szávay István feleségéig mindenki posztot kapott a hivatalban. De jól járt a polgármester egyik párttársa, aki a járvány alatti egyszemélyes döntéshozatalt kihasználva jutott jól fizető pozícióba. Déri Veréb Lászlót nevezte ki az Újpesti Vagyonkezelő Zrt. vezérigazgató-helyettesének.

(10.10)

A kampánypénzekből milliókat a momentumos politikustársaihoz átjátszó pártember eddig is az önkormányzati cégnél mozgolódott, ahol tavaly októberben felügyelőbizottsági elnök lett. Most a polgármester egyszemélyes döntése értelmében a párttárs-üzletárs politikai komisszárként jelent meg Újpest legnagyobb bevételű, az önkormányzat jelentős beruházásait koordináló cégénél. Azt, hogy Veréb komoly momentumos kapcsolatokkal rendelkezik, mi sem mutatja jobban, mint az, hogy emellett a Budapest Főváros Vagyonkezelő Központ Zrt. igazgatóságának tagjaként is szerepet kapott.

A baloldali pártok látványpolitizálást folytatnak, a védekezésben is csak a felelősséget hártják, és mindenért mást okolnak, mindig másra mutogatnak. A másra mutogatásban egyébként Budapest főpolgármestere jár az élen: Karácsony semmit sem csinál a Facebook-bejegyzéseken kívül, és mindenért - mondhatnám, mindenért is - a kormányt hibáztatja.

A járvány elleni védekezés költségeiből mindenkinek ki kell venni a részét, erről szól az önkormányzatok szolidaritási hozzájárulása. Sajnálattal látjuk, hogy a főváros politikai vezetői számára, Karácsony Gergely számára a szolidaritás nem jelent semmit, miközben a kormány intézkedéseinek következtében jövőre 10 milliárd forinttal több marad Budapestnél.

A baloldal letagadja, de tavaly októberben Karácsonyék és a baloldali polgármesterek milliárdos megtakarításokkal vették át az önkormányzatokat. Ha ezt a pénzt ilyen gyorsan, felelőtlenül elköltötték, akkor kérdőzem: hová lettek a milliárdok a főváros és a kerületek kasszájából? Látható, hogy a baloldal a pénzt csak saját magára költi. Most, a válságban ismét bebizonyosodott, hogy a baloldalra a magyar emberek nem számíthatnak, a baloldalra nem lehet számítani.

Köszönöm szépen a figyelmet. *(Taps a kormánypárti padosorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Zsigmond Barna Pál képviselő úr. A kormány nevében Kontrát Károly államtitkár úr fog válaszolni.

KONTRÁT KÁROLY belügyminisztériumi államtitkár: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Képviselő Úr! Magyarország ma erős, büszke európai ország, egy olyan ország, amely képes a polgárait megvédeni. Az elmúlt időszak következetes kormányzásának köszönhetően tudjuk megvédeni a magyar embereket, tudunk eredményesen fellépni a koronavírus-járvány ellen. Az első csatát a járvánnyal szemben megnyertük, a védekezés sikeres volt, a járványt megfékeztük.

Ebben a csatában a baloldali önkormányzatok nem szolidárisak, a szükséges együttműködés elmaradt. Nem vagyunk ezen meglepve, mindnyájan emlékezünk a 2010 előtti helyzetre: az ország kasszája akkor üresen állt, a lakosság eladósodott, az önkormányzatok adósságcsapdában voltak, Magyarország csődközeli helyzetbe került. Gondoljanak bele, mi lenne, ha ma, ebben a vírusos helyzetben az országot a baloldal irányítaná: tragédia!

Bő fél év telt el az önkormányzati választások óta, de az már most is látszik, hogy az ellenzéki pártok által támogatott polgármesterek, különösen Budapest főpolgármestere, Karácsony Gergely állandó hadakozásra akar berendezkedni a kormánnyal szemben. Nem újdonság ez, Demszky Gábortól láttunk már ilyet. Amikor harcászati hídfőállásokat kreálnak ezekből a településekből, azzal az együttműködést és a településeken élő emberek fejlődését, gyarapodását is veszélyeztetik - de ez őket szemmel láthatóan nem érdekli. Ma a baloldali vezetésű önkormányzatok csak kifogásokat keresnek, hogy miért nem tudnak cselekedni, miért nem tudnak kiállni a dolgozók, az emberek mellett, miért nem tudnak egyetlen beruházást sem megvalósítani. Látszik, hogy a baloldal építeni nem tud, a baloldal csak rombolni tud.

Tisztelt Országgyűlés! Gondoljunk csak a Lánchíd régen várt felújítására, ahol a fővárosnak jelenleg elképzelése sincs, hogyan kellene azt megvalósítani, hogyan kellene egyáltalán azt elkezdni. A döntésképtelenség miatt teljes bizonytalanságba fulladt a Lánchíd felújítása, miközben a kormány biztosít rá forrást. Az előző városvezetés, fővárosi városvezetés Tarlós István főpolgármester úr vezetésével 24 milliárdot hagyott hátra a kasszában erre a célra, a kormány pedig ebből 6 milliárdot biztosított, jelenleg is biztosítja. Nagyon reméljük, hogy nem arról van szó, hogy ez az összeg már most, pár hónap után elherdálásra került.

Mindenhol ugyanazt látjuk: a döntésképtelenséget, a halogatást és mindezek keretében a másokra mutogatást. Miközben az önkormányzatok megkapják a bérek utáni pénzeket, mégis bért csökkentettek, és fizetés nélküli szabadságra küldték a munkavállalóikat. Úgy, ahogy ön is mondta: Ózdon az óvónők bérért csökkentették, Miskolcon az önkormányzati cégek dolgozóinak fizetését csökkentették, Hódmezővásárhelyen pedig a közalkalmazottak bércsökkentése után

leépítéseket is belebegtettek az önkormányzati cégek-nél és intézményeknél. Eközben a települések polgármesterei mögött álló pártok a parlamentben béremelést követelnek, ami teljes mértékben képmutatás.

A baloldal akkor is hiteltelen, amikor a munkahelyek megvédéséről van szó, hiszen korábban, kormányon megszorítással kezelték a válságot, a baloldal úgy kezelte a válságot, hogy újabb és újabb terheket rakott az emberek vállára, ahelyett, hogy segített volna nekik. A Bokros-csomag és a 2009-es megszorítások óta pontosan tudjuk, hogy a baloldal úgy kezelte a válságot, hogy megszüntette a 13. havi nyugdíjat, csökkentette a gyes időtartamát, az áfa általános kulcsát 5 százalékponttal emelte, bevonta az adózásba a családi pótlékot, megemelte a nyugdíjkorhatárt, csökkentette a táppénzt, elvett egyhavi bért a közszférában dolgozóktól, ingatlanadót akart bevezetni, és mindamellel IMF-gigahittel adósította el az országot. Tisztelt Országgyűlés! A balliberális kormányok idején százezrek tengődtek segíyen, munkahelyteremtés helyett munkahelyeket szüntettek meg, aki pedig dolgozott, azt agyonadóztatták.

A mi gondolkodásunk középpontjában a munkahelyek és a munka áll, a fő cél, hogy amennyi munkahelyet a vírus tönkretesz, nekünk annyi munkahelyet kell létrehozni - ezt meg is valósítjuk. Mindeközben pénzügyi védelmi képességeinket nem szabad úgy meggyengíteni, hogy egy spekulációs támadás esetén ne tudjunk védekezni. Az a célunk, hogy Magyarország továbbra is megőrizze pénzügyi függetlenségét, megőrizze pénzügyi erejét.

A nemzeti kormány már bizonyította, hogy tud munkahelyeket teremteni: 2020 elején már 850 ezerrel több ember dolgozott Magyarországon, mint a 2010-es kormányváltás előtti utolsó negyedévben. 2010 és 2020 között a foglalkoztatási ráta 54 százalékról 70 százalékra emelkedett, és elmondhatjuk, hogy a vírusjárvány kitörése előtt 4,5 millió ember dolgozott Magyarországon, 1990 óta ez nem fordult elő. A munkanélküliségi ráta a 2010-es 12 százalékról 3,3 százalékra csökkent 2019 végére. Valóban kijelenthetjük, hogy a baloldali polgármesterek egyáltalán nem szolidárisak, csak a saját boldogulásuk érdekli őket, mások kárára.

Tisztelt Országgyűlés! Mindannyiunk közös érdeke *(Az elnök a csengő megkocogtatásával jelzi az időkeret leteltét.)*, hogy a magyar városok és települések fejlődjenek. Egy biztos: a kormányon ez nem fog múlni. Köszönöm szépen a figyelmüket. *(Taps a kormánypárti padsorokból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Kontrát Károly államtitkár úr. Tisztelt Országgyűlés! A napirend előtti felszólalások végére értünk.

Soron következik „Az Európai Unió tagállamai közötti kétoldalú beruházási megállapodások megszűnéséről szóló Megállapodás kihirdetéséről” szóló előterjesztés általános vitája a lezárásig. A kormány-előterjesztés T/10854. számon a parlamenti informatikai hálózaton elérhető. Bejelentem,

hogy az előterjesztést uniós napirendi pontként tárgyalja az Országgyűlés.

Elsőként megadom a szót Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter úrnak, a napirendi pont előterjesztőjének, 30 perces időkeretben. Öné a szó, miniszter úr.

SZIJJÁRTÓ PÉTER külgazdasági és külügyminiszter, a napirendi pont előadója: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Itt arra figyelmeztettek, hogy ha lehet, óvatosan bánjak ezzel a 30 perces időkerettel. *(Derűltség.)* Azt tudom ígérni önöknek, hogy ezzel így fogok bánni, ebben egészen biztosak lehetnek.

Tisztelt Képviselőtársaim! Az önök előtt lévő törvényjavaslatnak a célja az, hogy teljesíteni tudjuk az európai uniós tagságunkból fakadó kötelezettségeinket, ugyanis az Európai Unió Bíróságán született egy döntés, amelynek végrehajtása a tagállamokra nézvést kötelező. Először engedjék meg, hogy röviden ismertessem az Európai Unió Bíróságának döntését és annak jogkövetkezményét Magyarországra nézve.

A bíróság 2018-ban, még márciusban hirdette ki az ítéletét abban az ügyben, ahol a Szlovák Köztársaság és az Achmea nevű vállalat voltak érdekelték. A bíróság azt állapította meg, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződéssel ellentétes a tagállamok között létrejött, nemzetközi beruházásvédelmi megállapodásokban szereplő választott bírósági klauzula. Ennek a klauzulának az értelmében, ha az Európai Unió egyik tagállamának beruházója egy másik tagállamban hajt végre beruházást, és ezzel kapcsolatban vita jön létre, akkor a beruházó vállalat tagállama választott bírósági eljárást indíthat a beruházási célpont szerinti tagországgal.

Az Európai Unió bíróságának ítélete szerint az Európai Unión belüli beruházásvédelmi megállapodásokban szereplő, a beruházó és állam közötti választott bírósági kikötések ellentétesek az Európai Unió jogával, azok a bíróság szerint aláássák az uniós szerződések által biztosított jogorvoslati rendszert.

(10.20)

A bíróság úgy véli, hogy ezek a megállapodások veszélyeztetik az uniós jog autonómiáját, hatékonyságát és elsőbbségét, valamint közvetlen hatályát, illetve a tagállamok közötti kölcsönös bizalom elvét.

Tisztelt Képviselőtársaim! Az ítélet végrehajtása és az ehhez kapcsolódó uniós szintű összehangolt cselekvés megteremtése érdekében 2018-ban az ítéletet követően egyeztetés kezdődött a tagállamok között arról, hogy milyen formában lehetséges az uniós jogból fakadó kötelezettségnek a lehető leggyorsabban eleget tenni. Az Európai Bizottság álláspontja kezdettől fogva az volt, hogy az uniós joggal nem csupán a választott bírósági fejezetek állnak szemben, hanem a beruházásvédelmi megállapodások érdemi rendelkezései is, tekintve a meglévő átfedéseket, valamint az uniós jog által a beruházások számára biztosított teljes védelmi

rendszert. Az Európai Bizottság még 2018 nyarán kiadott egy közleményt, amelyben részletes útmutatást fogalmazott meg a határokon átnyúló, de Unión belüli beruházások jogi védelméhez kapcsolódó kérdésekben. A Bizottság álláspontja szerint az uniós jog számos formában ösztönzi és védi a beruházásokat egyrészt az alapvető gazdasági szabadságok által, másrészt az alapjogi charta révén, harmadrészt pedig a beruházókat számos szektorspecifikus szabály is védeni hivatott. Az ezekből fakadó jogok érvényesítésének feladata a tagállami bíróságokra hárul, amelyek előzetes döntéshozatali eljárásuk során fordulhatnak az Európai Unió Bírósága felé iránymutatásért. Másodsorban a Bizottság az általunk jól ismert kötelezettségszegési eljárások keretében is érvényt szerezhet az uniós jogból fakadó kötelezettségek betartásának.

Tisztelt Képviselőtársaim! A helyzet rendezésének érdekében a tagállamok első lépésben politikai nyilatkozatok formájában tettek vállalásokat még a tavalyi év januárjában annak érdekében, hogy a kétoldalú beruházásvédelmi megállapodások megszűnjenek. A deklarációk célja egyébiránt annak az elérése is volt, hogy a tagállamok között folyamatban lévő beruházásvédelmi vitarendezési ügyekben eljáró nemzetközi választott bírósági tanácsok döntéshozataluk során tekintettel legyenek erre a bizonyos európai bírósági ítéletre, amely a Szlovák Köztársaság és az Achmea vállalat között zajlott, annak következményeként állapítsák meg joghatóságuk hiányát, utasítsák el a beérkező kereseteket, és fejezzék be a folyamatban lévő eljárásokat, melyek uniós tagállamok között folynak ezen beruházásvédelmi ügyekben. Következő lépésként az Európai Unió tagállamai között megkezdődött egy sokoldalú - ezt úgy mondják, hogy plurilaterális - megállapodás kitárgyalása, melynek az a célja, hogy az Unió tagállamai között fennálló kétoldalú beruházási megállapodások rendszerét megszüntessék. A tárgyalásokon mi is, természetesen a magyar kormány is aktívan részt vettünk, eleget téve az uniós jogból fakadó kötelezettségeinknek. Kilenc fordulón keresztül zajlottak ezek a tárgyalások, amelynek eredményeként létrejött egy magyar érdekeknek is megfelelő tartalmú, az Európai Unió tagállamai közötti kétoldalú beruházási megállapodások megszűnéséről rendelkező megállapodás. Ennek a megállapodásnak az aláírására aztán idén május 5-én került sor Brüsszelben.

A megállapodást a tagországok többsége, 23 tagország írta alá, négyen - illetve az Egyesült Királyság - még akkor nem. Szerintem világos, hogy az Egyesült Királyság miatt, a másik négy tagország pedig azért, mert különböző szakpolitikai érdekeik elmentésetek voltak mindazzal, amit ez a megállapodás rögzített. Azonban ahhoz, hogy a megállapodás hatályba léphessen, és ezáltal kötelezővé váljon a tagállamok számára, és ők szüntessék meg a beruházásvédelmi megállapodásaikat, tagállami ratifikáció szükséges, és ezért terjesztettük ide az Országgyűlés elé ezt a törvényjavaslatot, hogy ennek a ratifikációs kötelezettségnek meg tudjunk felelni.

Tisztelt Képviselőtársaim! Magyarország és az Európai Unió egyes tagállamai között összesen 22 beruházásvédelmi megállapodás van érvényben, és ez a megállapodás - tekintettel a részes államok körére - 18 beruházásvédelmi megállapodás megszűnését eredményezi.

Tisztelt Képviselőtársaim! A megállapodás tartalmát illetően annyit szeretnék csak röviden mondani önöknek, hogy 18 cikkből és 4 mellékletből áll. A szerződés rendelkezik a lezártak tekintendő, a folyamatban lévő és az új választott bírósági eljárásokról is. Céljának megfelelően a javaslat felsorolja azon kétoldalú beruházásvédelmi megállapodásokat, melyek megszűnnek jelen szerződés hatálybalépése nyomán, továbbá a korábban már felmondott kétoldalú beruházásvédelmi megállapodások hatályvesztésére vonatkozó rendelkezéseinek további joghatás nélküli megszűnéséről is rendelkezik. A megállapodás megfelelően biztosítja azt a célt, hogy a kétoldalú beruházásvédelmi megállapodások a felmondást követően ne legyenek alkalmasak további joghatás kiváltására. A jövőben az Európai Unióhoz csatlakozó tagállamok esetéről is rendelkezik ez a megállapodás. Reméljük, lesz ilyen, mármint reméljük, az Európai Unió bővítési politikája kicsit felgyorsul. Tehát a jövőben az Európai Unióhoz csatlakozó tagállamok esetéről is rendelkezik ez a megállapodás, miszerint attól az időponttól kezdve, hogy az adott kétoldalú beruházásvédelmi megállapodás részes felei közül egy korábban nem uniós tagállam is tagállammá válik, az adott beruházásvédelmi megállapodásban rögzített választott bírósági klauzulák nem szolgálhatnak nemzetközi választott bírósági eljárások jogi alapjául.

Tisztelt Képviselőtársaim! Az európai uniós tagországokból érkező beruházók a magyar bíróságok előtt érvényesíthetik igényüket az irányadó magyar és uniós jognak megfelelően, azonban nemzetközi választott bíróságok előtt a továbbiakban erre nem lesz lehetőség.

Tisztelt Képviselőtársaim! A magyar gazdaság a világ tíz legnyitottabb gazdasága közé tartozik. A magyar gazdaság teljesítményében a külső tényezők - úgymint a nemzetközi vállalkozói kapcsolatok, a Magyarországra irányuló beruházások, magyar vállalatok külföldi beruházásai - fontos, determináló, meghatározó szerepet játszanak. Magyarország számára kritikus fontosságú a külföldön beruházó magyar vállalatok biztonsága jogi, fizikai és gazdasági szempontból, de legalább ennyire fontos a nálunk beruházó vállalatok biztonságtudata, mert az egy fontos beruházásösztönzési eszköz. Magyarországon fejenként 8600-8700 eurónyi közvetlen működőtőke-bebefektetés van. Ennek a dinamikus növelése a magyar gazdaságpolitika egyik fő célkitűzése, hiszen ezek a Magyarországra érkező beruházások rendre magas hozzáadott értékű termelést vagy szolgáltatást nyújtanak, magyar embereknek adnak munkalehetőséget, magyar családok számára biztosítják a kiszámítható jövőképet. Ezen európai megállapodás betartása pedig tanúbizonyságot tesz a jogbiztonságról, és egy

újabb ösztönző tényező lesz arra, hogy Magyarországot a legvonzóbb közép-európai beruházási környezetként határozzák meg a vállalatok.

Tájékoztatom önöket, hogy 2019-cel bezárólag öt esztendőn keresztül minden évben megdőlt a Magyarországra irányuló beruházások rekordja; az idei esztendő nyilvánvalóan ebből a szempontból más kategóriába tartozik. Ugyanakkor a következő hónapokra 806 magyarországi vállalat 377 milliárd forintnyi beruházást vállalt, amellyel több mint 140 ezer munkahelyet védenek meg. Emellett pedig néhány nagy nemzetközi vállalattal is olyan tárgyalások vannak folyamatban, amelyek lehetővé teszik, hogy a magyar gazdaság a válság után is a lehető leggyorsabban visszatérjen arra a növekedési pályára, amelyet az elmúlt években bejártunk, és amelynek eredményeként a tavalyi esztendő végén a magyar gazdaság tudta bemutatni a leggyorsabb növekedési ütemet Európában.

A magyar emberek, a magyar vállalatok teljesítménye, összefogásuk a magyar kormánnyal az elmúlt években a magyar beruházási környezetet a legvonzóbb közép-európai beruházási környezetté tették. Érdekünk, hogy ez fennmaradjon, ezt a célt pedig szolgálja az önök előtt fekvő törvényjavaslat, így annak támogatására kérem tisztelt képviselőtársaimat. Köszönöm megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormánypart pádsorokból.)*

(10.30)

ELNÖK: Köszönöm, Sziijártó miniszter úr. Tisztelt Országgyűlés! Most a vezérszónoki felszólalásokra kerül sor. Elsőként megadom a szót Zsigmond Barna Pál képviselő úrnak, a Fidesz képviselőcsoportja vezérszónokának.

DR. ZSIGMOND BARNA PÁL, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Miniszter Úr! Tisztelt Képviselőtársak! Tisztelt Ház! 1991-ben Csehszlovákia és Hollandia kétoldalú beruházásvédelmi egyezményt kötött. Az egyezmény rendelkezései szerint ha nem sikerül az egyik fél és a másik fél beruházója közötti vitákat békés úton megoldani, azokat választott bíróság előtt kell rendezni. Erre alapozva indított eljárást egy Szlovákiában működő holland biztosítási vállalkozás, az Achmea 2008-ban. Szlovákia azonban kifogásolta a választott bíróság ítéletének jogszerűségét. Ezt követően az ügy egészen az Európai Unió Bíróságához jutott fel.

A bíróság nagytanácsa kimondta, hogy a holland-szlovák beruházásvédelmi megállapodás vitarendezési mechanizmusa nem fér össze az uniós jogrendszerrel. Mint fogalmazták, a mechanizmus nem alkalmas annak biztosítására, hogy az említett jogvitákat az uniós bírósági rendszer részét képező bíróság bírálja el, holott csak egy ilyen bíróság alkalmas az uniós jog teljes érvényesülésének biztosítására. Tekintve, hogy a választott bíróság az uniós jog autonómiáját sértette, az így hozott ítéleteket semmisnek kell tekinteni. A bíróság 2018. március 6-án a Szlovák

Köztársaság kontra Achmea ügyben hozott ítélete fontos mérőföldkő, mely jelen megállapodásban is kulcsszerepet játszik.

Tisztelt Miniszter Úr! Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Az eset idején a Bizottsággal és más uniós országokkal együtt Magyarország is a szlovákok álláspontját alátámasztó észrevételeket nyújtott be a bírósághoz. Ez érthető, hiszen a választott bírósági klauzulák jogi bizonytalanságot és politikai-üzleti kockázatot rejthetnek magukban. Fontos, hogy az Unión belül a beruházási környezet alapja a stabil, kiszámítható és átlátható jogi szabályozás legyen, már csak amiatt is, mert a kormány gazdaságpolitikájának hála, Magyarország mára kiemelten vonzó célpont a külföldi beruházások számára. Többek között ennek is köszönhető, hogy az elmúlt években rekordszintre emelkedett a beruházási ráta, ahogy erről a miniszter úr is beszélt.

Az ország vonzerejét a beruházók szemében még a koronavírus okozta válság sem tudta érdemben csökkenteni. Csak az idei első negyedév során 17 új beruházás valósult meg, összesen 112 milliárd forint értékben, újabb 1434 munkahelyet létrehozva. Ráadásul ezen beruházási döntések már a küszöbönálló járvány fenyegetése mellett születtek. Világos tehát, hogy minden okunk megvan az optimizmusra a külföldi beruházási kedv jövőjét illetően.

Mindezt figyelembe véve a Fidesz-frakció támogatni fogja a megállapodás kihirdetését, és erre kérem tisztelettel a többi képviselőtársamat is. Köszönöm a szót. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Zsigmond Barna Pál képviselő úr. Most megadom a szót Balczó Zoltán képviselő úrnak, a Jobbik képviselőcsoportja vezetőjének.

BALCZÓ ZOLTÁN, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Elnök úr, köszönöm a szót. Tisztelt Képviselőtársak! Tisztelt Államtitkár Úr! A megállapodás megszüntetéséről szóló döntés egy európai uniós bírósági határozat alapján született meg. Talán felidézném azokat a cikkeket az Európai Unió működéséről szóló szerződésből, amelyek a jogalapot teremtették meg.

A 267. cikk azt mondja, hogy az Európai Unió Bírósága hatáskörrel rendelkezik előzetes döntés meghozatalára a következő kérdésekben: a szerződések értelmezése, az uniós intézmények, szervek vagy hivatalok jogi aktusainak érvényessége és értelmezése, és ha egy tagállam bírósága előtt ilyen kérdés merül föl, és ez a bíróság úgy ítéli meg, hogy ítélete meghozatalához szükség van a kérdés eldöntésére, kérheti az Európai Unió Bíróságát, hogy hozzon ebben a kérdésben döntést. A 344. cikk pedig azt mondja ki, hogy a tagállamok vállalják, hogy a szerződések értelmezésére vagy alkalmazására vonatkozó vitákat kizárólag a szerződésekben előírt eljárások útján rendezik.

A német szövetségi bíróság előzetes döntéshozatali kérelemmel fordult az Európai Unió Bíróságához

az említett Szlovák Köztársaság kontra Achmea B. V. ügyében, és történelmi jelentőségű döntést hozott az Unió Bírósága: a 15 főből álló nagytanács kimondta, hogy alapvető ellentét áll fenn az egyes Unión belüli beruházásvédelmi egyezmények vitarendezési klauzulái és az uniós jog meghatározott rendelkezései és alapelvei között. Itt részletesen elmondta a miniszter úr, hogy milyen módon zajlott le végül az a folyamat, amely a tagállamok egyeztetésével együtt eljutott ettől az egyedi, de történelmi jelentőségű döntéstől a mai napig, amikor ezzel a kihirdetéssel hozzájárulunk ahhoz, hogy általános érvényben ez a lehetőség megszűnjön.

Egyébként ennek kapcsán hadd térjek ki az Európai Unió és Kanada közötti átfogó gazdasági és kereskedelmi megállapodás, az úgynevezett CETA kérdésére. Ez 2017. szeptember 21-én ideiglenesen lépett hatályba azért, mert nyilvánvalóan a lisszaboni szerződés alapján az Európai Unió önálló jogi személyiséggé vált, és joga van ilyen nemzetközi szerződést megkötni, de mivel ez egy úgynevezett vegyes megállapodás, ez azt jelenti, hogy nem teljes terjedelmében lépett hatályba; ahhoz, hogy ez megtörténjen, a tagállami parlamenteknek ezt ratifikálnia kell.

Nos, ennek kapcsán hadd mondjam el, hogy mi történt 2016-ban, még ezt megelőzően az Európai Parlamentben, amelynek akkor én is tagja voltam. 89 képviselő nyújtott be határozati javaslatot, amelyben kezdeményezték, hogy az Európai Parlament forduljon az Európai Bírósághoz annak érdekében, hogy e CETA-megállapodás kapcsán mondja ki az Európai Bíróság, hogy megegyezik vagy ellentétes az Európai Unió szerződésével a befektető-állam vitarendezési mechanizmus, ez az ISDS rövidítésű eljárás. Ugyanis jelenleg ez a vitarendezési eljárás lehetőséget teremt arra, és ez volt most is az Európai Unió tagállamain belül, ami Kanadának adja meg ezt a lehetőséget, ha így elfogadnánk, sőt az Egyesült Államoknak is, tegyük hozzá, mert a nagyon sok kanadai leányvállalat alapján az Egyesült Államok nagy cégei is megkapják azt a lehetőséget, amit a CETA tartalmaz majd számukra. Nos, amennyiben úgy ítélik meg, hogy a tevékenységük állami korlátozása profitkiesést okoz számukra, akkor választott bírósághoz fordulhatnak.

A korlátozásoknak milyen okai lehetnek? Környezetvédelmi, közegészségügyi vagy más társadalmi, gazdasági oka, amelynek érvényesítése során egy szuverén ország a lakosságtól kapott felhatalmazás alapján jár el. Ennek ellenére a beruházó, a beruházó ország megtámadhatja a döntést, és az említett bírósági eljárást lefolytathatja a választott bíróságnál. Számomra megdöbbentő volt, hogy azt a kezdeményezést, amely alapján ez a 89 képviselő csak annyit kért, hogy kérjük ki előzetesen az Európai Unió Bíróságát, hogy ő hogyan ítéli meg az európai uniós joghoz való illeszkedését, 419 nem szavazattal, 258 igennel, 22 tartózkodás mellett elutasította.

Tehát ez azt jelenti, hogy a nemmel szavazók a globális gazdasági szereplők érdekeit még azon az áron is képviselik, hogy az általuk támogatott nemzetközi

megállapodás ellentétes az uniós alapszerződésben foglaltakkal.

Én a miniszter úrtól is szerettem volna ebben az ügyben egy választ kapni (*Szijjártó Péter képviselő-társával konzultál.*), de nyilvánvalóan megértem, hogy adott esetben ilyenkor tud konzultációkat lefolytatni, tehát arról beszéltem, hogy... (*Közbeszólás.*) Örülök; elképzelem, hogy a miniszter úr több helyre is tud figyelni. Tehát hogy nagyon egyszerűen fogalmazzam meg: ha ön helyesnek tartja azt, hogy ebben az országban egy nagy befektető cég úgy dönt, hogy sérelem érte azt, ami alapján ő befektetett, ön azt mondta, forduljon a magyar bírósághoz, és adott esetben még ott van az Európai Unió Bírósága is.

(10.40)

Ez helyes így, jöjjenek a befektetők, de amennyiben jogvita van, intézzék el Magyarország független bíróságain. Ehhez képest a kérdésem az, hogy ha ezt egy holland cég vagy Hollandia esetében így tartjuk helyesnek, akkor vajon egy kanadai cég esetében nem ezt kellene-e helyesnek tartanunk. Tehát számomra ennek a döntésnek van egy külön üzenete. Természetesen az Európai Unió azzal nem rendelkezik joghatósággal, hogy ő maga automatikusan azt mondja, hogy egy nemzetközi szerződés érvénytelen és ilyen megállapodás nem lehet, hiszen a másik fél nem tagja az Európai Uniónak. Ugyanakkor számomra természetes, hogy ha az adott ország szempontjából sérelmesnek ítéli az Európai Unió Bírósága, és elfogadjuk, hogy az ilyen választott bírósági rendezés nem megfelelő eljárás, erre vannak a nemzeti bíróságok, erre van az Európai Unió Bírósága, akkor vajon mennyiben érinti ez majd a CETA magyarországi elfogadásának, ratifikálásának kérdését. Köszönöm szépen, hogy meghallgattak.

ELNÖK: Köszönöm szépen, Balczó Zoltán képviselő úr. Most megadom a szót Juhász Hajnalka képviselő asszonynak, a Kereszténydemokrata Néppárt képviselőcsoportja vezérszónokának. Öné a szó.

JUHÁSZ HAJNALKA, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Miniszter Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! A T/10854. számú törvényjavaslat az Európai Unió tagállamai közötti kétoldalú beruházási megállapodások megszüntetéséről szóló megállapodás kihirdetéséről rendelkezik. Ahogyan miniszter úr is mondta, a Magyarország és az Európai Unió egyes tagállamai között 22 beruházásvédelmi megállapodásból összesen 18 felmondását érinti ezen megállapodás. Az Egyesült Királyság, Svédország, Finnország és Ausztria nem írta alá a megállapodást, így azon kétoldalú megállapodásokat bilaterális úton szükséges felmondani.

A már képviselőtársaim által is említett, a törvényjavaslatban szereplő megállapodással a magyar kormány az Európai Unió Bírósága 2018-ban kihirdetett ítéletében foglaltaknak tesz eleget. A bíróság a

Szlovák Köztársaság kontra Achmea B. V.-ügyben megállapította, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 344. és 267. cikkelyeit úgy kell értelmezni, hogy azokkal ellentétes a tagállamok között létrejött nemzetközi beruházásvédelmi megállapodásokban szereplő választott bírósági klauzula, amelynek értelmében a tagállamok egyikének beruházója a másik tagállamban létesített beruházásokra vonatkozó vita esetén ezen utóbbi tagállammal szemben választott bíróság előtt indíthat eljárást.

A bíróság szerint az EU-n belüli kétoldalú beruházási megállapodásokban megállapított, a beruházó állam szerinti választott bírósági kikötések aláássák az uniós szerződések által biztosított jogorvoslati rendszert, és ezáltal veszélyeztetik az uniós jog autonómiáját, hatékonyságát, elsőbbségét és közvetlen hatályát, illetve a tagállamok közötti kölcsönös bizalom elvét. A kétoldalú beruházási megállapodások megszüntetéséről szóló megállapodás létrehozásának indoka tehát az, hogy a tagállamok közötti kétoldalú beruházásvédelmi megállapodásokban szereplő választott bírósági klauzulák ellentétesek az EU-joggal és ezáltal alkalmazhatatlanok. Ennek következménye pedig az, hogy attól az időponttól kezdve, hogy az adott kétoldalú beruházásvédelmi megállapodás részes felei között az utóbbi fél is európai uniós tagállammá vált, e választott bírósági klauzulák nem szolgálhattak a választott bírósági eljárások jogi alapjául. Ebből adódóan a választott bíróságnak meg kell állapítaniuk joghatóságuk hiányát és a választott bírósági ügyeket meg kell szüntetniük, a korábbi választott bírósági ítéleteket pedig meg kell semmisíteni.

A megállapodás egyértelműen csak a tagállamok közötti kétoldalú beruházásvédelmi egyezményeket érinti, nem terjed ki az energia charta egyezmény alapján indított választott bírósági eljárásokra. A megállapodás 2. és 3. cikkében foglaltakra szeretném felhívni a figyelmet, melyek a bíróság ítéletéből fakadó uniós jogi kötelezettség teljesítése érdekében az A. és B. mellékletben felsorolt kétoldalú beruházásvédelmi megállapodások hatályvesztésre vonatkozó rendelkezéseinek további joghatás nélküli megszüntetéséről rendelkeznek. A 6. cikk értelmében pedig a lezárult választott bírósági eljárások nem nyithatók újra, illetve a megállapodás a 2018. március 6. napja előtt, azaz az Európai Unió Bírósága hivatkozott ítéletének kihirdetése előtt indított választott bírósági eljárások során elért békés rendezés eredményét nem érinti.

A megállapodás 7. cikke az alkalmazás hatékonyságának növelése érdekében előírja a szerződő felek azon kötelezettségét, hogy együttesen értesítsék a választott bíróságot a bíróság érintett ítéletének a megállapodásban meghatározott következményeiről, vagy szükség esetén a nemzeti bíróságokat arról, hogy a választott bírósági ítéleteket hagyják figyelmen kívül, semmisítsék meg vagy tartózkodjanak azok végrehajtásától. Ezt a megállapodást a C. mellékletben szereplő nyilatkozattal tehetik meg.

Fontosnak tartom kiemelni a 9. cikkben foglaltakat, mely a folyamatban lévő választott bírósági eljárások esetén a strukturált párbeszéd kezdeményezéséről, valamint annak során kialakítható egyezségről rendelkezik. A strukturált párbeszéd akkor kezdeményezhető, ha a folyamatban lévő választott bírósági eljárást a beruházó erre vonatkozó kérésére felfüggesztették, illetve ha az eljárásban már határozat született, és a beruházó tartózkodik annak végrehajtásától.

A 10. cikkben meghatározott feltételek teljesülése esetén a folyamatban lévő választott bírósági eljárások beruházók általi megszüntetését követően a beruházók a magyar bíróságok előtt érvényesíthetik igényüket, az irányadó magyar és uniós jognak megfelelően. A peres igények választott bírósági úton való érvényesítésének lehetősége, ezáltal a korábbi választott bírósági ítélet végrehajtása a megállapodás fényében nem lehetséges. A megszüntetésre kerülő kétoldalú beruházási megállapodások rendelkezései nem tekinthetők a nemzeti bíróság által eljárásban alkalmazandó jog részének.

A nemzeti bírósághoz fordulásra vonatkozó nemzeti elévülési határidő, melynek időtartamát az alkalmazandó nemzeti jog határozza meg, attól az időponttól indul, amikor a beruházó adott esetben visszavonja a választott bírósági eljárást, lemond a már meghozott, de véglegesen még nem végrehajtott vagy nem érvényesített határozat végrehajtásáról, továbbá kötelezettséget vállal, hogy nem indít új választott bírósági eljárást.

Tisztelt Miniszter Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! A megállapodás a nemzetközi szerződésekkel kapcsolatos eljárásról szóló törvény 2. § a) pontja szerinti nemzetközi szerződésnek minősül, ennek megfelelően erre a nemzetközi szerződésekkel kapcsolatos eljárásról szóló törvény előírásai vonatkoznak. A törvény értelmében a nemzetközi szerződés kötelező hatályának elismerésére akkor kerülhet sor, ha a szerződés szövegének ismeretében az Országgyűlés feladat- és hatáskörébe tartozó nemzetközi szerződés esetében az Országgyűlés erre felhatalmazást ad. Az aláírást követően a megállapodás hatálybalépése érdekében annak kötelező hatályát az Országgyűlés a megállapodás kihirdetéséről szóló törvénytervezet elfogadása útján ismeri el.

Kérem képviselőtársaimat, hogy az Európai Unió bíróságára vonatkozó ítéletének ismeretében a megállapodás kötelező hatályának elismerését támogassák. Köszönöm a megtisztelő figyelmet. *(Taps a kormány-pártok padsoraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Juhász Hajnalka képviselő asszony. Most megadom a szót Mesterházy Attila képviselő úrnak, a Magyar Szocialista Párt képviselőcsoportja vezérszónokának.

MESTERHÁZY ATTILA, az MSZP képviselőcsoportja részéről: Nagyon szépen köszönöm. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! A

kollégáim nagyon részletesen elemezték már ezt a törvényt. Én csak annyit szeretnék mondani, hogy az MSZP a nemzetközi egyezményekből fakadó kötelezettségeinket mindig elfogadja, támogatja, ez így lesz ezzel a törvényjavaslattal is. Köszönöm szépen. *(Taps a kormány-pártok padsoraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Mesterházy képviselő úr. Most megadom a szót Varju László képviselő úrnak, a DK képviselőcsoportja vezérszónokának.

VARJU LÁSZLÓ, a DK képviselőcsoportja részéről: Elnök úr, köszönöm szépen a szót. Figyelem, hogy a nemzetközi szerződések milyen egyetértést vagy akár milyen tapsvihart is képesek kiváltani. Azt hiszem, ha ez annak szól, hogy tulajdonképpen vannak olyan alapdolgok, alapvetések, amelyekben egyetértés alakítható ki, akkor a Demokratikus Koalíció az, akinek fontos és értékes volt a 2004-ben megtörtént csatlakozás, és európai együttműködési keretek között fontosnak tartjuk azt, hogy ez egy elmélyültebb megoldás legyen.

(10.50)

Ezért igen, a nemzetközi szerződésekre vonatkozó előterjesztés alapján is, de ezt a döntést, ezt a be-terjesztést mi támogatni fogjuk, már csak azért is, mert ahogy említettem, ebben a formában közelebb kerülhetünk ahhoz a helyzethez, amire Magyarország korábban vállalkozott, és Magyarországon különböző területeken, akár a jog intézményeinek használatán keresztül, akár a gazdaság területén keresztül egy integráltabb, elmélyültebb együttműködés formája jön létre. Itt, ha fogalmazásában egy kicsit fura is - a kétoldalú beruházási megállapodások megszüntetéséről szóló megállapodásról kell döntenet, illetve annak kihirdetéséről -, ebben az országok között nagyrészt egyetértés alakult ki, és remélem azt, hogy a beruházások bővülése, lehetőségek teremtése jelenik meg, és kevésbé majd a jogvitára alkalmat adó helyzetek száma növekszik.

Ennek megfelelően az Európai Unió tagállamai között létrejövő megállapodást a Demokratikus Koalíció támogatni kívánja. Köszönöm szépen. *(Taps.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Varju képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! A vezérszónoki felszólalások végére értünk. Kétperces felszólalásra senki nem jelentkezett. További felszólalásra nem jelentkeztek. Megkérdezem, hogy kíván-e még valaki élni a felszólalás lehetőségével. *(Nincs jelzés.)* Jelentkezőt nem látok. Az általános vitát lezárom.

Megadom a szót Szijjártó Péter miniszter úrnak, aki nyilván válaszolni kíván a vitában elhangzottakra.

SZIJJÁRTÓ PÉTER külgazdasági és külügyminiszter: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Képviselőtársaim! Előljáróban

köszönöm minden felszólalónak azt, hogy támogatásáról biztosította ezt a törvényjavaslatot, így meg tudunk felelni az Európai Bíróság döntésének.

Bár Balczó képviselő úr kétségbe vonta, hogy egyszerre két helyre tudok-e figyelni, tudok, és szívesen válaszolnék is, de nincs itt; de megteszem a jegyzőkönyv miatt, hogy azzal ne vádolhasson, hogy nem tudtam figyelni az ő kérésére is, annál is inkább, mert egy fontos kérdést vetett föl.

A Kanada és az Európai Unió között kötött szabadkereskedelmi megállapodás nagyon komoly vitákat váltott ki az európai politikai, szakmai és gazdasági közvéleményben is, én azt gondolom, hogy sokszor inkább téves félelmekre alapozva. Én azt gondolom, hogy a számok egyértelműen mutatják, hogy magyar nemzeti szempontból a Kanada és az Európai Unió közötti szabadkereskedelmi megállapodás nekünk hasznos lenne, magyar termékek számára biztosítaná a nagyobb hozzáférést a kanadai piachoz, emellett pedig a kanadai beruházók európai beruházási célpontokba vetett bizalmát is javítaná.

Természetesen, ahogyan a képviselő úr is elmondta, annak a megállapodásnak része egy választott bírósági eljárás. Helyesen mondta, hogy Kanada nem tagja az Európai Uniónak, tehát abból a megállapodásból nem zárható ki a választott bírósági megállapodás, ugyanakkor arra szeretném felhívni a figyelmet, hogy az a típusú választott bírósági megállapodás, ugyanakkor arra szeretném felhívni a figyelmet, hogy az a típusú választott bírósági megállapodás, ami abban a szabadkereskedelmi megállapodásban rögzítésre kerül, már egy új típusú bírósági megállapodás, ahol van fellebbviteli fórum, ahol nem egy láthatatlan, vagy ahogy Szél Bernadett képviselő asszony szokta mondani, offshore bírósági eljárás zajlik, hanem valós tagokból álló, állandó személyzettel rendelkező bíróság jár el a vitás ügyekben, ezáltal az már egy olyan vitarendezési mechanizmus, amely több lehetőséget biztosít az országoknak arra, hogy érvényesítsék a jogukat, illetve a viták során képviseltethessék magukat.

Tehát én azt gondolom, hogy a Kanada és az Európai Unió között kötött szabadkereskedelmi megállapodás megfelel a nemzeti érdekeinknek. Remélem, hogy hamarosan az erről szóló vitát itt a parlamentben majd nyugodt keretek között le is folytathatjuk, tekintettel arra, hogy valamikor majd a ratifikáció kérdésének előbb-utóbb fel kell merülnie, és amennyiben egyetértés lesz a frakciók között arról, hogy idehozhatjuk a plenáris ülés elé, akkor természetesen majd ezt meg fogjuk tenni, és az érveinket részletesen ki fogjuk fejteni.

Általánosságban is azt gondolom, hogy a szabadkereskedelmi megállapodások széles köre a magyar nemzetgazdaság érdekével egybevág, tekintettel arra, hogy a magyar gazdaság kifejezetten exportorientált gazdaság. Hazánk a világon a lélekszám tekintetében csak a 92. helyen áll, viszont a világon a 34. legnagyobb exportteljesítményt tudtuk leadni az elmúlt esztendőkből. Folyamatosan azon 35 ország közé tartozunk, akik 100 milliárd euró fölött tudnak exportálni. Az elmúlt öt évben minden évben megdőlt a

nemzetgazdasági rekord az export tekintetében is. Talán az export/GDP hányados vagy arány 86-86,5 százalék körül volt. Mindez azt mutatja, hogy a magyar emberek által Magyarországon előállított termékek és szolgáltatások rendkívül versenyképesek még a nagyon kemény világpiacon versenykörülmények közepette is, így tehát általánosságban azt tudom mondani, hogy minél kevesebb az akadály a nemzetközi kereskedelemben, legyen az vám jellegű vagy nem vám jellegű, de minél kevesebb az akadály, az annál jobb a magyar vállalatoknak. Így a szabadkereskedelmi megállapodások általában a magyar gazdaság érdekét szolgálják, ezért készen állunk természetesen a CETA parlamenti vitájára is.

Itt még egyszer szeretném megköszönni képviselőtársaimnak a felszólalásokat és a törvényjavaslat támogatását. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Szijjártó miniszter úr. Tisztelt Országgyűlés! A módosító javaslatok benyújtására csütörtökön 16 óráig van lehetőség.

Tisztelt Országgyűlés! Soron következik **„A vegyifegyverek kifejlesztésének, gyártásának, felhalmozásának és használatának tilalmáról, valamint megsemmisítéséről szóló, Párizsban, 1993. január 13-án aláírt egyezmény Melléklete módosításának kihirdetéséről”** szóló előterjesztés általános vitája a lezárásig. A kormány-előterjesztés T/10855. számon a parlamenti informatikai hálózaton elérhető.

Elsőként megadom a szót Szijjártó Péter külügyi és külügyminiszter úrnak, a napirendi pont előterjesztőjének, újfent 30 perces időkeretben.

SZIJJÁRTÓ PÉTER külügyi és külügyminiszter, a napirendi pont előadója: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Újfent kíméletes leszek, és természetesen nem használom ki a rendelkezésemre álló időkeretet.

Tisztelt Országgyűlés! A Vegyifegyver-tilalmi Szervezet tagjaként Magyarország természetesen elkötelezett a vegyi fegyverek használatának, felhalmozásának és elterjedésének megakadályozása iránt, ezért annak tagjaként támogatjuk a szervezet ezen tényleges erőfeszítéseit.

Magyarország, a magyar kormány még 1993 elején írta alá a vegyifegyver-tilalmi egyezményt, aztán elég hosszú időn keresztül zajlott ennek magyarországi ratifikációs folyamata, végül négy évvel később, 1997-ben a CIV. számú törvénnyel került az kihirdetésre, és gyakorlatilag ettől az időponttól kezdve mondhatjuk, hogy Magyarország vállalja ennek az egyezménynek a köteleit.

Két esztendővel ezelőtt, 2018. március 4-én a dél-angliai Salisburyben került sor egy merényletre, amelyet egy volt orosz kettős ügynök és lánya ellen idegméreggel követtek el. A britek akkori miniszterelnöke, Theresa May ezt az incidenst egy vegyifegyvertámadásnak minősítette. A támadás során bevetett

novicsok nevű idegméreg szükségessé tette az egyezmény naprakészé tétele, hiszen ez a novicsok nevű idegméreg a támadásig, a merénylet időpontjáig nem tartozott az egyezmény hatálya alá, tehát nem sorolták föl azon vegyi anyagok között, amelyek tilalmára ez a nemzetközi megállapodás kiterjedt.

Tavaly tartotta a Vegyifegyver-tilalmi Szervezet a részes államok 24. konferenciáját, és ezen a konferencián döntés született arról, hogy az egyezmény hatálya immáron a novicsok idegméregre is terjedjen ki, azonban ez a döntés szükségessé teszi a vegyületek felsorolását tartalmazó melléklet módosítását.

(11.00)

Az egyezménynek ez a melléklet a szerves részét képezi, ennek a mellékletnek a listájában olyan vegyi anyagok szerepelnek, amelyek közvetlenül alkalmazhatók vegyi fegyverként, vagy felhasználva azokat, lehetséges fegyverként alkalmazható vegyületek előállítására használni.

Az egyezmény végrehajtását felügyelő, valamint a lehetséges vegyifegyver-támadások kivizsgálására hivatott Vegyifegyver-tilalmi Szervezet vizsgálata megállapította, hogy az úgynevezett novicsok ágensekkel próbálták ezt az előbb hivatkozott salisburyi merényletet is elkövetni.

Tisztelt Képviselőtársaim! Az egyezmény módosítása minden részes államra, így Magyarországra nézvést is kötelező. A módosítás követi a Vegyifegyver-tilalmi Szervezet tudományos tanácsadó paneljének ajánlásait, valamint a korábban már listázott vegyifegyver-ágensek meghatározását. A novicsok jellemzője, hogy egy adott kémiai alapszerkezeten alapulva több száz, hasonló tulajdonsággal rendelkező analóg vegyület is létezhet, ezért a legpontosabb leírásuk a kémiai szerkezetükkel lehetséges.

A törvényjavaslatot tehát nevezhetnénk akár egy technikai jellegű módosításnak is, hiszen a törvényjavaslat azt célozza, hogy a kémiai szerkezetükkel leírt novicsok ágens vegyületeit az egyezmény mellékletében innentől kezdve szerepeltessük, mégpedig a Vegyifegyver-tilalmi Szervezet titkársága által kidolgozott egységes szerkezetű, majd hiteles szakfordítással elkészített magyar szöveg alapján.

Tisztelt Képviselőtársaim! Az egyezmény 17. cikke értelmében a mellékletek tehát az egyezmény szerves részét képezik. Erre való tekintettel bármely melléklet módosítása a nemzetközi szerződés-kötéssel kapcsolatos eljárásról szóló, 2005-ben elfogadott L. törvény szerinti módosításnak tekintendő, ezért ennek megfelelő eljárás lefolytatása szükséges, magyarul: azt ide kell hozni a parlament elé, a parlamentnek meg kell vitatnia, majd a parlament elfogadó döntését követően pedig ki kell hirdetni.

Tisztelt Képviselőtársaim! Az egyezmény célja nemcsak a meglévő vegyifegyver-készletek megsemmisítése, hanem a vegyi fegyverek újbóli elterjedésének a megakadályozása is. Hazánk nem tárol, nem

gyárt és nem forgalmaz vegyi fegyvereket, az egyezmény előírásait természetesen szigorúan és következetesen betartjuk. A módosítással nemcsak nemzetközi kötelezettségünknek teszünk ezáltal eleget, hanem hozzájárulunk a vegyi fegyverek megsemmisítésének és nonprolifерációjának erősítéséhez, összhangban a Vegyifegyver-tilalmi Szervezet céljaival és erőfeszítéseivel.

Tisztelt Képviselőtársaim! Arra kérem önöket, hogy ennek a technikai jellegű törvénymódosításnak a támogatásával segítsék elő a Vegyifegyver-tilalmi Szervezet tagjaként azt, hogy Magyarország is tiszteletben tudja tartani és alkalmazkodni tudjon minden szabályhoz, amelyet ez a szervezet meghozott. Köszönöm megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm, Szijjártó külügyminiszter úr. Tisztelt Országgyűlés! Most a vezérszónoki felszólalásokra kerül sor. Elsőként megadom a szót Zsigmond Barna Pál képviselő úrnak, a Fidesz képviselőcsoportja vezérszónokának.

DR. ZSIGMOND BARNA PÁL, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Miniszter Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Ház! 2018 márciusában mérgezés gyanújával szállították kórházba Szergej Szkripal, volt orosz kettős ügynököt és lányát az egyesült királyságbeli Salisburyben. Mint később kiderült, az ügynök vegyifegyver-támadás áldozata lett. Bár az ügy háttere zavaros, a szóban forgó incidens rávilágított arra, hogy a tömegpusztító fegyverek egy kategóriájának teljes betiltását szabályozó vegyifegyver-tilalmi egyezmény módosításra szorul. A salisburyi merényletben ugyanis egy eddig nem ismert, „novicsok” elnevezésű vegyületet használtak. A részes államok 24. éves konferenciáján 2019 novemberében elfogadásra került az a döntés, amely kiterjeszti az egyezmény hatályát az említett vegyületre. A módosítás 2020. június 7-én lépett életbe, az egyezményben foglalt 180 napos türelmi időt követően. Az előttünk fekvő nemzetközi szerződés célja tehát a részes államok részéről a már meglévő vegyifegyver-készletek megsemmisítése, és a vegyi fegyverek újbóli elterjedésének megakadályozása. A mostani módosítás minden részes államra kötelező, így a hazai jogszabályokba való átültetése is szükséges a nemzetközi kötelezettségek naprakész követése, valamint a nemzetközi és hazai kötelezettségek harmonizációja miatt. A törvény mostani kiegészítésével remélhetőleg visszaszoríthatóak a két évvel ezelőtti merénylet-hasonló esetek.

A Fidesz országgyűlési képviselőcsoportja ezáltal támogatja a nemzetközi szerződés módosításának elfogadását. Köszönöm a figyelmet. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Zsigmond Barna Pál képviselő úr. Megadom a szót Balczó Zoltán képviselő úrnak, a Jobbik képviselőcsoportja vezérszónokának.

BALCZÓ ZOLTÁN, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Én is készültem egy rövid felszólalással, de nem kívánom az előttem szólókat ismételni. Ezt tulajdonképpen a házszabály is tiltja. Csak annyit kívánok megjegyezni, hogy sajnos, ahogyan a XXI. században a technikai, technológiai lehetőségek bővülnek, és nem csak jó célokra használják, fel kell készülnünk arra, hogy ilyen típusú kiegészítésekre és a táblázat újabb vegyi anyagokkal való bővítésére talán máskor is sor fog kerülni. Természetesen támogatjuk a betérjesztést. Köszönöm. *(Taps a Jobbik soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Balczó képviselő úr. Megadom a szót Nacsa Lőrinc képviselő úrnak, a Kereszténydemokrata Néppárt képviselőcsoportja vezérszónokának.

NACSA LŐRINC, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Miniszter Úr! A XX. század világháborúi, tömegpusztító fegyverei, vegyi fegyverei, népirtásai, atomtámadásai megmutatták az emberiség számára a bennük rejlő súlyos veszélyeket. Ezek ellen minden lehetséges eszközzel fel kell lépni mindannyiunknak, így nekünk, magyaroknak is, lehetőségeinkhez mérten az ezek ellen való harc erkölcsi kötelességünk és felelősségünk is.

Magyarország a vegyifegyver-tilalmi egyezményt 1993. január 13-án írta alá, amelynek kihirdetésére az 1997. évi CIV. törvénnyel került sor. Magyarország ezzel hozzájárult a tömegpusztító fegyverek egy kategóriájának teljes betiltására vonatkozó nemzetközi erőfeszítésekhez. Az egyezmény célja nemcsak a meglévő vegyifegyver-készletek megsemmisítése, hanem a vegyi fegyverek újbóli elterjedésének megakadályozása is. A jelen törvénymódosítással az egyezmény korábbiaknál hatékonyabb, naprakészé tétele miatt van szükség, melyet az egyezményt aláíró államok 2019. novemberi konferenciáján elfogadásra került döntés indokol.

Ezzel a döntéssel a részes államok kiterjesztik az egyezmény hatályát a 2018. március 4-ei salisburyi incidensben használt úgynevezett novicsok ágensekre is. Mivel korábban ezek a novicsok ágensek nem szerepeltek az egyezmény listáin, és ilyen célú alkalmazásuk megsérti az egyezményben foglalt tilalmakat, szükségessé vált az egyezmény naprakészé tétele.

Nekünk, kereszténydemokratáknak a biztonság kiemelt prioritást élvez, így természetesen támogatjuk a vegyi fegyverek elleni minél szélesebb körű, minél szigorúbb nemzetközi szabályokat tartalmazó fellépést és az azt szolgáló jogi dokumentumokat is. A vegyi fegyverek súlyos fenyegetettséget jelentenek napjainkban is. A két évvel ezelőtti, NATO-szövetségünk, az Egyesült Királyság területén elkövetett támadás megmutatta, hogy a technológia fejlődésével a vegyi fegyverek elleni nemzetközi egyezményeknek is naprakésznek kell lenniük.

Mi, kereszténydemokraták szorgalmazzuk, hogy a magyar kormány a nemzetközi térben is minden tőle telhető eszközzel, a terrorizmus elleni küzdelemhez hasonlóan a vegyi fegyverek ellen is lépjen fel. A vegyi fegyverek elleni küzdelem Magyarország, a magyar emberek és a szövetségeseik biztonságát és védelmét is szolgálja, ezért a KDNP-frakció támogatja a javaslatot. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Nacsa Lőrinc képviselő úr. Megadom a szót Mesterházy Attila képviselő úrnak, az MSZP képviselőcsoportja vezérszónokának.

MESTERHÁZY ATTILA, az MSZP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Az a ritka pillanat, amikor maximálisan egyetérték Nacsa képviselőtársam mondataival, és csatlakoznék hozzá: mi is támogatjuk az előterjesztést. Köszönöm szépen. *(Taps.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Mesterházy Attila képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! A vezérszónoki felszólalások végére értünk. Kétperces felszólalásra nem jelentkezett senki. További felszólalásra sincsen jelentkező.

Tisztelt Országgyűlés! Az általános vitát lezárom. Megadom a szót az előterjesztőnek, Szijjártó Péter külügyminiszter úrnak, aki láthatóan válaszolni kíván az elhangzottakra.

(11.10)

SZIJJÁRTÓ PÉTER külgazdasági és külügyminiszter: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Köszönöm a felszólalásaikat, illetve a támogató szándékot annak érdekében, hogy a lehető leggyorsabban ezt az eljárást itt a parlamenten keresztül tudjuk vinni.

Egyetérték azokkal a megfogalmazott értékítéletekkel és előrejelzésekkel, amelyek arról beszélnek, hogy új típusú biztonsági kihívásokkal kell szembenéznünk. Ugye, legutóbb a NATO csúcstalálkozóján is ez egy vita volt, hogy az új típusú kihívások milyen mértékben alakítják át a globális biztonsági rendszereket, hogy a NATO-nak milyen mértékben kell ehhez adaptálódnia. Nem is kérdés, hogy voltak olyan állam- és kormányfők, akik némiképpen túlzásba estek, amikor a NATO-t egy lejárt lemezhez hasonlították. Mi ezzel nem értünk egyet. Azzal viszont egyetértünk, hogy mivel új típusú biztonsági kihívásokkal kell szembenéznünk az elkövetkezendő időszakban, ezekre a korábban nem tapasztalt kihívásokra a NATO-nak mint a világ legnagyobb és legsikeresebb katonai, stratégiai, védelmi szövetségének, felkészülniük kell lennie.

Sajnos, nem zárható ki az, amit Balczó képviselő úr előrevetített, hogy az elkövetkezendő időszakban is majd több ilyen mellékletkiegészítéssel kell foglalkoznia az Országgyűlésnek. Azonban azt tudom önöknek

garantálni, hogy Magyarország ebből a szempontból is minden nemzetközi kötelezettségének eleget fog tenni a jövőben is. Köszönöm még egyszer a támogató felszólalásokat. *(Taps a kormánypartok sorában. - Taps a Jobbik padsoraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Szijjártó miniszter úr. Tisztelt Országgyűlés! A módosító javaslatok benyújtására csütörtökön 16 óráig van lehetőségünk.

Tisztelt Országgyűlés! Most soron következik a **bűncselekménnyel okozott kár, illetve sérelemdíj megtérítése iránt indított gyorsított perről** szóló előterjesztés általános vitája a lezárásig. A kormány-előterjesztés T/10860. számon a parlamenti informatikai hálózaton elérhető.

Elsőként megadom a szót Hajas Barnabás úrnak, az Igazságügyi Minisztérium államtitkárának, a napirendi pont előterjesztőjének, 30 perces időkeretben. Öné a szó, államtitkár úr.

DR. HAJAS BARNABÁS igazságügyi miniszteri-umi államtitkár, a napirendi pont előadója: Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! A Ház előtt fekvő T/10860. számú törvényjavaslat önálló szabályozásként a bűncselekmények áldozatai kártérítés, illetve sérelemdíj megtérítése iránti igényérvényesítésének elősegítésére egy új, gyorsított eljárást vezet be, továbbá a büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló törvény kisebb terjedelmű módosítását is tartalmazza. Mondhatnánk, hogy terjedelme csekély, de tartalma a bűncselekmények áldozatai számára annál nagyobb jelentőséggel bír.

Az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények ellensúlyozására létrehozott kártalanítási rendszert a büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló törvény 2017. január 1. napjával vezette be. Az elmúlt évek tapasztalatai rávilágítottak arra, hogy a jogalkotó eredeti szándékával ellentétes, visszaélés-szerű, többmilliárdos pénzügyi iparaggá változott börtönbiznisz alakult ki. A közvéleményt súlyosan felháborító bűncselekmények miatt elítélt személyek milliós nagyságrendű kártérítésekhez juthattak, miközben az áldozatok és hozzátartozóik esetében nem volt kellően hatékony igényérvényesítésre lehetőség. Minderre tekintettel a börtönsúfoltsági kártalanításokkal kapcsolatos visszaélések megszüntetése érdekében szükséges haladéktalan intézkedésekről szóló 2020. évi IV. törvény 2020. június 15. napjáig felfüggesztette a börtönsúfoltsági eljárások kifizetését, és feladatult szabta a kormány számára egy új, a bűncselekmények áldozataira, illetve a fogvatartottakra vonatkozó kompenzációs rendszerek közötti megbomlott természetes egyensúly helyreállítására alkalmas szabályozás kidolgozását.

Amint azt tudják, az élet- és vagyonbiztonságot fenyegető Covid-19-járványra tekintettel a kormány 2020. március 11-én veszélyhelyzetet hirdetett ki, és

az ezt követő országos védekezéssel kapcsolatos feladatok nem tették lehetővé az új kártalanítási rendszer teljes körű kialakítását, ezért a T/10528. számú törvényjavaslat a korábban meghatározott határidők meghosszabbítására tett javaslatot, amelyet a tisztelt Ház tegnap el is fogadott. Nyilvánvaló ugyanakkor, hogy e határidő alatt is biztosítani kell az áldozatok hatékony igényérvényesítését, és az új, meglehetősen összetett szabályozás kialakításának ideje alatt is mindent el kell követni a bűncselekménnyel okozott kár megtérítésének biztosítása érdekében. Ennek megfelelően a tegnap elfogadott törvényjavaslat megnyitotta a sértetti kifizetések, valamint a gyermektartásdíjjal kapcsolatos követelések teljesítésének lehetőségét. Az áldozatok hatékony igényérvényesítésének biztosításához ugyanakkor további lépésekre is szükség van.

A börtönsúfoltsági eljárásokkal kapcsolatos adatok alapján a kártalanítási perekben megítélt 9 milliárd forintból mindössze 10 százalék körüli hányad került az áldozatok részére kifizetésre. Annak ellenére, hogy a bűncselekménnyel okozott kár megtérítésének lehetősége a büntetőeljárásról szóló törvény keretei között jelenleg is biztosított, annak kihasználtsága láthatóan nem megfelelő. Az új szabályozási rendszer kidolgozásáig meg kell teremteni annak lehetőségét, hogy a már jogerősen elbírált bűncselekmények vonatkozásában is egyszerűsített szabályok érvényesülhessenek. Büntetőeljárás hiányában erre már csak a polgári peres eljárás keretei között kerülhet sor. Ez a szabályozás azt is biztosíthatja, hogy a most folyamatban lévő, börtönsúfoltsággal kapcsolatos kártalanítási eljárásokban, amelyekben a terhelti kifizetések 2020. december 31. napjáig fel vannak függesztve, az áldozati kártérítési igények kifizetése lehetővé váljon.

A kormány mindig elkötelezett volt a bűncselekmények áldozatainak fokozottabb védelme, jogérvényesítésének biztosítása mellett. A kormány ezért az önkéntes előterjesztésével, a szabályozás felülvizsgálata, vagyis az Országgyűlés által meghatározott feladat teljesítését megelőzően már most egy határozott lépést tesz az elérni kívánt cél irányába, és a polgári perrendtartás szabályaihoz képest eljárásjogi könnyítést kíván biztosítani azon áldozatok számára, akiknek ügyében a büntetőeljárás már jogerősen befejeződött, és nem került sor polgári jogi igény megítélésére, továbbá a polgári per megindítására, és követelésük még nem évült el.

Tisztelt Ház! A nemzetközi példák is azt mutatják, hogy vannak olyan jogrendek, amelyek kifejezetten előnyben részesítik a különböző szempontok szerint differenciáló perrendeket az egységes perrendi szemléletű szabályozás sikeres alternatívájaként. Ilyennek tekinthető például az angol polgári eljárásjog, amely szintén ismeri az úgynevezett fast tracket, a gyorsított perútvonal szerint bonyolódó eljárást, mellette további két eljárási útvonalat, tracket is nevesítve.

Az Országgyűlés előtt fekvő törvényjavaslat sikeres példák mentén javaslatot tesz egy olyan gyorsított per bevezetésére, amelyben a bűncselekmények áldozatai érvényesíthetik kártérítési és sérelemdíj iránti igényeiket. A javaslat olyan áldozatok számára kíván eljárásjogi könnyítést adni, akiknek az ügyében a büntetőeljárás már jogerősen befejeződött, de abban vagy nem érvényesítették igényüket polgári jogi igényként, vagy azt a bíróság egyéb törvényes útra utasította, de a sértettek a polgári pert utóbb nem indították meg, követelésük azonban, mint mondtam, még nem évült el.

A gyorsított per számos tekintetben eltér a polgári perrendtartásról szóló törvény előírásaitól, ezért a törvényjavaslat kimondja a bíróság számára, hogy a gyorsított per speciális szabályairól a felperest és az alperest külön tájékoztassa.

A javaslat az áldozat igényérvényesítését jelentősen megkönnyíti azzal, hogy költségfeljegyzési jogot biztosított a gyorsított perekben a felek számára, és lehetővé teszi a sértett lakóhelye vagy tartózkodási helye szerinti bíróság előtti perindítást. A javaslat a gyorsított pert a törvényszék hatáskörébe telepíti, arra is tekintettel, hogy koncentrálnak legyenek ezek a perek a húsz törvényszékre, amellyel előmozdítható az egységes joggyakorlat kialakulása.

A gyorsított perben a javaslat elsődlegessé teszi az elektronikus hírközlő hálózat útján történő tárgyalást. E tárgyalási formát a javaslat annak érdekében részesíti előnyben, hogy megkímélje a felperes áldozatot az alperes terheltebb fizikai találkozástól, amellyel elkerülhető vagy jelentősen csökkenthető a sértett úgynevezett másodlagos viktimizációja.

A gyorsított perben a bíróság soron kívül jár el, és számos, mind a bíróság, mind a felek számára kötelező eljárási határidőt lerövidít, továbbá nem teszi lehetővé a kereset más keresettel történő összekapcsolását, a perben nem érvényesülnek az osztott perszerkezetből fakadó szabályok, de a javaslat eljárásjogi korlátokat állít fel például a keresetváltoztatásra, ellenkérelem-változtatásra is.

A javaslat arra is lehetőséget biztosít, hogy amennyiben a perben az okirati bizonyításon felül egyéb bizonyításra nincs szükség, a bíróság a pert tárgyaláson kívül bírálja el. Ebben az esetben a felek egyezsége is jóváhagyható tárgyaláson kívül, továbbá az ítélethozatalra is tárgyaláson kívül kerülhet sor.

(11.20)

A perorvoslati eljárások gyorsítása érdekében a másodfokú bíróság és a Kúria a fellebbezésről és a fellelvizsgálati kérelemről ugyancsak tárgyaláson kívül dönt.

Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! A börtönbiznisz a jogi szabályozásra rátelepedett iparszerű, a kártalanítási eljárásokban rejlő üzleti lehetőségeket kihasználó folyamatok mellett rávilágított az áldozati igényérvényesítés elégtelenségére is. A kormány feladata az új

szabályozás, az új eljárásokban érvényesülő jogintézmények kialakítása. Meg kell jegyeznünk azonban, e feladat teljesítéséig sem maradhatunk tétlenek, nem mondhatunk le a már lezárt büntetőeljárások tekintetében a jogos áldozati igényérvényesítés támogatásáról. Ezért azon áldozatok számára, akiknek a kidolgozás alatt álló új szabályozás szerinti könnyítés még nem állhat rendelkezésre, lehetőséget kell biztosítani arra, hogy a már lezárt ügyükben igényüket utólag, az előbb bemutatott gyorsított per útján érvényesíthessék.

A legjobb szabályozás sem képes betölteni küldetését, ha az arra jogosultak számára nem ismert az új lehetőség. A javaslat ennek érdekében előírja, hogy a börtönzsúfoltság miatt kártalanítási ügyben eljáró büntetés-végrehajtási bíró megfelelő tájékoztatást nyújtson az érintettek számára. Ez a feladat ugyan jelentős adminisztratív terhet jelent a bíróság számára, de csak így biztosítható, hogy a sértettek megfelelő tájékoztatáshoz jussanak.

A fentiekből is látható, hogy a bűncselekmények áldozatait érintő, jelentős előrelépést biztosító törvényjavaslatról kell az Országgyűlésnek döntenie. Tegyük az áldozatok igényérvényesítését gördülékenyebbé az eljárás egyszerűsítésével, ezért kérem a tisztelt Országgyűlést, hogy fogadja el a tárgyalta törvényjavaslatot. Köszönöm megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Hajas Barnabás államtitkár úr. Tisztelt Országgyűlés! Most a vezérszónoki felszólalásokra kerül sor. Elsőként megadom a szót Czunyiné dr. Bertalan Judit képviselő asszonynak, a Fidesz képviselőcsoportja vezérszónokának.

CZUNYINÉ DR. BERTALAN JUDIT, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Államtitkár Úr! A 2018. január 1-jén hatályba lépett új Ptk. eljárásjogi kódexünk egyik kiemelt célja az volt, hogy az eljárások minél rövidebb időtartamon belül és minél gyorsabban folytatódhassanak le. Ez a megfontolás nagyban elősegíti a jogvitában álló félnek az eljárások észszerű határidőben való befejezéséhez fűződő jogát. Abban mindnyájan egyetérthetünk, hogy az állampolgárok számára a peres ügyeik kimenetelén és szakszerű megvizsgálásán túl a legfontosabb érdek, hogy minél hamarabb befejeződjön a megítélésre váró ügyük.

Tisztelt Képviselőtársaim! Az előttünk fekvő törvénytervezet szintén az előbb említett elképzelés fényében születhetett meg. A normaszöveg át tanulmányozása során a sorokból világosan kiolvashatjuk, hogy jelen javaslat egy jelentős eljárásjogi könnyítést kíván biztosítani azon sértettek számára, akiknek ügyében a büntetőeljárás már jogerősen befejeződött, és bűncselekménnyel okozott kár, illetve sérelemdíj megtérítése iránti igényüket polgári jogi igényként sem a büntetőeljárásban, sem pedig polgári perben nem érvényesítették, feltéve persze, hogy követelésük még nem évült el.

Nem kívánok az előterjesztés szövegének mélyreható elemzésébe bocsátkozni, tekintettel arra, hogy államtitkár úr expozéjából mindezt igen részletesen megismerhettük, csupán néhány, de egyáltalán nem elhanyagolható rendelkezésről szeretnék szót ejteni. A 2. §-ban rögvest rögzíti a javaslat, hogy a gyorsított perre tartozó igény fizetési meghagyásos eljárásban nem érvényesíthető. Mindennek lefektetése azért volt szükséges, mert egyes esetleges ellentmondás esetén az egész eljárás meghosszabbodhatna. A törvénytervezet célja pedig éppen az ellenkező irányba mutat.

Hangsúlyozandónak tartom azt is, hogy a javaslat értelmében a tárgyalást főszabályként elektronikus eszköz igénybevételével kell megtartani. A keresetlevélben és az ellenkérelemben kötelezően meg is kell jelölnie a feleknek, hogy milyen elektronikus eszköz áll rendelkezésükre. Jómagam aláhúznám ezt a rendelkezést is, ugyanis ily módon a felperesnek, sértettnek fizikailag nem kell találkoznia az alperessel, terhelttel. Ez egy nagyon fontos és előremutató szabályozás, mivel így elkerülhetővé, de legalábbis nagymértékben csökkenthetővé válik a sértett másodlagos viktimizációja. Jól tudjuk, hogy az áldozatnak mi csoda pszichikai megterhelést és lelki megrázkódtatást jelent az, amikor viszontlátja a vele szemben bűnös és számára sértő tettet, cselekedetet elkövető személyt. A gyorsított perek elbírálását a törvényszék hatáskörébe utalja a javaslat. Ez egy igen logikus elképzelés, hiszen tudjuk, itt biztosítottak a perben tárgyalás tartása esetén elsődlegessé tett elektronikus hírközlő hálózat útján megvalósuló meghallgatás feltételei.

Kiemelendő a normaszövegből, hogy a törvénytervezet az eljáró törvényszék tekintetében kizárólagos illetékességet állapít meg. Az illetékesség oka pedig a felperes, sértett lakóhelyéhez vagy tartózkodási helyéhez igazodik. A tervezet egyébként nem teszi kötelezővé a fél számára a jogi képviseletet a törvényszék előtt, arra kizárólag az ítéletábrá, illetve a Kúria előtti eljárásban lesz szükség.

Tisztelt Ház! Kérem, engedjék meg, hogy példálózva felsoroljak néhány olyan rendelkezést, amely az igényérvényesítés megkönnyítését és az eljárás mielőbbi lezárhatóságát hivatott elősegíteni. A tervezet költségfeljegyzési jogot biztosít a felek számára, így a sértettnek nemcsak a költséget, hanem az esetleges szakértői bizonyítás költségét sem kell megelőlegeznie. A javaslat soron kívüli eljárást ír elő, emellett számos határidőt a Pp.-ben foglaltaktól eltérően állapít meg. A gyorsított perben nincs helye beavatkozásnak, viszontkereset előterjesztésének, beszámításnak, továbbá a per nem kapcsolható össze más perekkel. Erről is szólt államtitkár úr. Hangsúlyos szerepet kap az írásbeli előkészítés, valamint maga a per nem különül el perfelvételi és érdemi tárgyalási szakra.

Fontos még azt is megjegyezni, hogy ebben az újfajta perben a biztosítási intézkedés elrendelhetővé válik anélkül is, hogy a követelés létrejöttét, mennyiségét és lejártát közokirattal vagy teljes bizonyító erejű magánokirattal igazolták volna. A per mielőbbi

lezárását segíti elő az is, hogy okirati bizonyítás esetén a bíróság a pert tárgyaláson kívül bírálja el. Ebben az esetben a felek egyezsége is jóváhagyható tárgyaláson kívül, valamint az ítélethozatalra ily módon is sor kerülhet.

Tisztelt Képviselőtársaim! Végezetül szeretnék kitérni a javaslat azon rendelkezésére, amely jelentősen hozzájárult az előterjesztés megszületéséhez, és amely mellett mégsem mehetünk el szó nélkül. A mögöttünk álló esztendőkből számos olyan bírósági ítélet született, melyek alaposan felkavarták a társadalom általános igazságérzetét. A magyar emberek többsége elégedetlenségének adott hangot, amiért súlyos bűncselekményük következtében jogerős szabadságvesztésüket töltő elítéltek milliós nagyságrendű kártalanításokhoz jutottak, mindezt pedig a rossz fogvatartási körülményekre alapozva, amiért - mondjuk, ilyen indokkal - nem sűt be zárkájuk ablakán kellőképpen a nap.

A kormány az emberek hangját meghallva cselekvésre szánta el magát, az elérendő cél pedig változatlanul az, hogy a fogvatartottakra, illetve a sértettek vonatkozó kompenzációs rendszerek közötti megromlott természetes egyensúlyt helyrebillentsük, helyreállítsuk. Ennek fényében az áldozatok igényérvényesítési lehetőségének kiszélesítésére kíván a jogalkotó hangsúlyt fektetni. Az áldozatközpontú jogpolitikai felfogás jegyében fogalmaz úgy a javaslat, idézem: „Azon sértett, aki a polgári jogi igényét a büntetőszűfolttsági kártalanítással kapcsolatos eljárásban valamilyen okból nem tudta érvényesíteni, azonban a bűncselekményből eredően kára vagy sérelme keletkezett, igényét gyorsított per útján érvényesítheti, mely lehetőségéről őt a büntetés-végrehajtási bíróság tájékoztatni köteles.”

Nem kívánom, tisztelt Országgyűlés, tovább idézni a javaslatot vagy ragozni az elmondottakat, a tervezetről summa summarum elmondható, hogy a minőségi jogalkotás kritériumait is szem előtt tartva kilátásba helyezi a perek észszerű határidőn belül való elbírálásának megkönnyítését, amely az állampolgárok részéről talán az egyik legfontosabb igény. Szintén üdvözlendő a bűncselekmények áldozatainak igényérvényesítését nagyban támogató elképzelések normaszövegbe öntése is.

Az elhangzottakra tekintettel a benyújtott törvényjavaslatot a Fidesz képviselőcsoportja támogatni fogja. Köszönöm megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Czunyiné dr. Bertalan Judit képviselő asszony. Most megadom a szót Gyüre Csaba képviselő úrnak, a Jobbik képviselőcsoportja vezérszónokának.

DR. GYÜRE CSABA, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Országgyűlés! A Jobbik Magyarországért Mozgalom mindig nagyon fontosnak tartotta az áldozatvédelmet a hazai

joggyakorlatban, és mindig is szót emeltünk, mióta parlamenti párt vagyunk, ennek az érdekében, hogy továbbfejlesszük azokat a jogokat, amelyek az áldozatokat megilletik.

(11.30)

Egy kicsit beszélnék ennek a múltjáról. A rendszerváltás óta először a Fehér Gyűrű Közhasznú Egyesület volt az, amelyik elkezdett foglalkozni az áldozatvédelemmel, amely már 1989-ben megalakult, és az európai nemzetközi szervezetnek is tagja lett, és mindemellett a jogalkotó is folyamatosan odafigyelt arra, hogy az áldozatvédelem minél szélesebb körű legyen, de azért igazán nem fektetett nagy hangsúlyt erre.

Megjelent 1999-ben, mégpedig július 7-én az 1074-es kormányhatározat, amely a bűncselekmények áldozatai és hozzátartozóinak védelme, káruk megtérülése, enyhítése érdekében teendő jogalkotási feladatokról és egyéb intézkedésekről szól. Ez egy nagyon fontos határozat abból a szempontból, hogy meghatározta azokat az irányelveket, illetve azt az utat, amit a jogalkotásnak be kell járnia a jövőben.

A 10. pontjára különösen felhívnám a figyelmet, amely kimondta, hogy a kormány különös figyelmet szentel a bűncselekmények okozta károk megtérülésének gyakorlatára annak érdekében, hogy a károk a lehető legrövidebb időn belül megtérüljenek. A kormány segíteni kíván a legsúlyosabb erőszakos bűncselekmények áldozatainak akként, hogy enyhíti az arra rászorulókat ért károkat, ha az más forrásból nem biztosítható. Tehát ez már 1999-ben a kormányhatározatban megjelent.

Ezzel szemben azt láttuk, hogy 2016-ban mégis olyan törvényt fogadott el a magyar Országgyűlés, ahol elsősorban nem az áldozatokat, hanem éppen az elkövetőket igyekezett kártalanítani ez az úgynevezett börtönzsúfoltsági kártalanítással kapcsolatos törvény. Akkor is elmondtuk, és mélyen bíráltuk ezt a jogszabályt, mégpedig akként, hogy elmondtuk, mint ahogy a parlamenti vitákban is, adott esetben például tegnap is, hogy mennyire sértette ez a jogszabály a társadalom igazságérzetét, és mennyire méltatlan az, hogy a jogalkotó elsősorban az elítéltek, a bűnözők érdekeit, az ő kártalanításukat nézte, nem pedig az áldozatokét. Már 2016-ban a vezérszónoki felszólalásban is felhívtuk erre a figyelmet, hogy elsősorban az áldozatoknak a minél gyorsabb kártalanításával kellene foglalkozni. Tulajdonképpen, amikor ez a törvény megszületett, akkor, azt gondolom, hogy ebben közrejátszott az is, hogy mi ezt folyamatosan mondtuk, hogy itt elsődlegesen az áldozatok, nem pedig a bűnözők kártalanításával kell foglalkozni.

Ezért is tartjuk fontosnak, hogy ez végre idekerült. Még akkor is érdekes, ha ezt a börtönzsúfoltsági törvénnyel gyakorlatilag szinte párhuzamosan tárgyaljuk, hiszen tegnap arról volt szó. És bizony, igenis felrójuk azt a kormánypártoknak, hogy 2016-tól napjainkig lehetővé tették azt ezzel a jogszabállyal, hogy

ez a börtönbiznisz Magyarországon megalakuljon, hiszen felhívtuk a figyelmet arra a jogszabály vitája során, hogy erre egy iparág fog települni. Egy olyan iparág, amely üzletszerűen fogja az állam pénzét dézsmálni, és nem az áldozatok kártalanítására, hanem az elítéltek kártalanítására fog fordítani nagyobb hangsúlyt. Ahogy láttuk, mindez be is következett, hiszen a magyar állam összesen 9 milliárd forintos kártalanítási összeget fizetett ki az elítélt bűnözőknek.

Mi ezt mélyen felháborítónak tartjuk, hogy az adófizetők pénzéből ezt az összeget a magyar állam a bűnözőkre fordította, nem pedig az áldozatokra, holott a börtönzsúfoltságot már ebből a pénzből meg lehetett volna szüntetni, hiszen két büntetés-végrehajtási intézetet lehetett volna ebből a 9 milliárd forintból felhúzni, amelyet, ha nem a bűnözőknek fizetünk ki, hanem erre, akkor megoldható lett volna a börtönzsúfoltság megszüntetése, és ezáltal nem kellett volna milliós kártérítéseket fizetni olyan ügyben, ami joggal váltotta ki a teljes magyar társadalom felháborodását.

Így jutunk el odáig, hogy 2020 elején bekerült elének egy törvényjavaslat, amelyben már legalább szerepelt az, hogy határidő biztosításával ki kell dolgozni az áldozatok mielőbbi gyors kártalanításával kapcsolatos jogszabályt, és így került elének az ominózus mostani jogszabály.

Ezzel kapcsolatban is vannak ellentmondásos érzéseim, hiszen maga a jogszabály hasznos és előremutató, csak nyilván, amikor néhány évvel ezelőtt foglalkoztunk azzal, hogy módosítottuk a polgári perrendtartást, illetve teljesen új polgári perrendtartás került ide a tisztelt Ház asztalára - és elfogadásra is került az új Pp., amely gyakorlatilag egy olyan kódex, ami teljesen összefoglalóan tartalmazza a bírósági eljárási szabályokat -, akkor ez a jogszabály egy kicsit megtöri a Pp. rendszerét. Hiszen ez a Pp.-n kívülről egy speciális szabály, és ebben az esetben ezt kell alkalmazni, és a Pp. csak egy mögöttes háttérszabály lesz ebben az esetben.

Tehát egyrészt ez a kérdésem, hogy miért nem lehetett ezt a polgári perrendtartáson belül szabályozni, mi indokolta ezt, hogy külön kivegyük a polgári perrendtartásból a gyorsított eljárást, hiszen nyugodtan abban lenne a helye. Másrészt pedig abban látok néminemű ellentmondást, hogy itt van egy gyorsított szabályozási rendszer, ami egyébként nagyon helyes, csak mégis van egy probléma, amit most sem sikerül áthidalni, és nem tudom, hogy mikor jön el az az idő, amikor sikerül ezt a problémát áthidalni. Mégpedig azt, hogy ezt a jogszabályt akkor lehet alkalmazni, amikor maga a büntetőeljárás befejeződött, jogerősen befejeződött, és akkor indul el egy gyorsított eljárás.

Na, most látjuk azt a tapasztalatokból, hogy ha egy komolyabb büntetőeljárásról van szó, amely adott esetben nehezebb, soktanús, -szakértős, s a többi, akkor ezek a büntetőügyek éveig elhúzódnak, akár négy-öt évig is elhúzódnak, és ez alapján gyorsított eljárási szabályokat nem lehet alkalmazni, mert kizárólag abban az esetben lehet, amikor már megvan a büntetőeljárás jogerős befejezése. Tehát itt általában

nagyon sok esetben azzal fogunk találkozni, hogy lesz egy négy-öt éves büntetőeljárás, amelyet majd egy egy-két hónapos gyorsított eljárás fog követni, és igazán a gyorsítást nem fogjuk tudni elérni, mert a négy-öt éves büntetőeljárás nyilván - hangsúlyozom, egy nehéz, bonyolult, soktanús, -szakértős esetben bizony - problémát fog okozni, és nem fog tudni érvényesülni maga a gyorsított eljárás sem. Tehát ezeket látom egy picit ellentmondásosnak, egyébként a törvény tartalmával a legmesszebb menőig egyet lehet érteni.

Nyilván örülök annak, hogy az előterjesztő odafigyelt még olyan szabályokra is, hogy milyen illetékeség legyen, hogy itt bizony a felperes lakóhelye határozza meg az illetékeséget, és bizony ez is egy fontos dolog, hogy ne neki kelljen adott esetben az ország másik végére utazni, hanem az ő lakóhelye határozza meg.

Ugyanígy nagyon egyet tudok érteni a költségfeljegyzési joggal kapcsolatban is, hiszen nagyon sokan azért nem tudják érvényesíteni a bíróság előtt a jogukat, vagy nem merik a jogukat érvényesíteni a bíróságon, mert hatalmas összegeket kell megelőlegezni, amelyek vagy visszatérülnek, vagy nem térülnek meg a felperes számára. És főleg akkor, ha illetékfeljegyzési jogról beszélünk, akkor ez mindenképpen azt jelenti, hogy sokkal könnyebben meg tudják indítani, szabadabban meg tudják indítani az eljárást, hiszen nagyon gyakran azért nem indult el az eljárás, mert tudták, hogy adott esetben nem lesz végrehajtható egy jogerős ítélet sem, és ebben az esetben a költség ott marad a felperes nyakán. Tehát a költségfeljegyzési jog megadása mindenképpen indokolt.

Aztán eljárásegyszerűsítő szabályok jönnek, amelyek egyébként tényleg hasznosak, bár itt felrúgják a Pp.-nek a perfelvételi és érdemi tárgyalási szakaszára vonatkozó szabályokat, ami egyértelműen az eljárás gyorsítását szolgálja. Tehát ebből a szempontból indokolt, mint ahogy a bíróságnak a részletes tájékoztatási kötelezettsége is bizonyos esetekben, hiszen, mint ahogy írja egy korábbi szakasza a javaslatnak: az ügyvédi képviselőt nem kötelező.

Súlyos határidők vannak, amelyeket be kell tartani, az ellenkérelem benyújtására, illetve az arra való nyilatkozatra a 30 nap, illetve a 8 nap tekintetében, tehát röviden meg kell jelölni a bizonyítási indítványokat, és bizony a határidők elmulasztása adott esetben jogvesztő lesz.

(11.40)

Az elektronikus eljárásra többen kitértek előttem. Ezzel kapcsolatban én is megjegyzem, nagyon fontosnak tartom azt, hogy meglegyen az elektronikus kapcsolattartás, hiszen nyilvánvaló az, hogy az áldozat egy erőszakos bűncselekmény esetén nem szívesen találkozik személyesen, nem szívesen tartózkodik egy légtérben azzal a személlyel, aki a terhére erőszakos bűncselekményt elkövetett. S bizony méltatlan az, amikor a bíróság folyosóján várakoznak a belépésre

együttesen, ahol adott esetben jelekkel, nézéssel vagy bármivel tudja fenyegetni az elkövető a korábbi áldozatát. Tehát az elektronikus kapcsolattartás nagyon fontos.

Az elsőfokú eljárás lezárásával a másodfokú eljárás szintén gyorsított, 45 nap, illetve 30 nap áll rendelkezésére a másodfokú bíróságnak. Tárgyalás tartása nincs, nem is kérhetik a felek, tehát az iratokból dönt a másodfokú bíróság egy esetleges fellebbezés esetén. Mindezek alapján az látható, hogy ez a törvény mindenféleképpen előremutató, gyorsított eljárást eredményez. Én sokkal jobban örültem volna, ha ez a törvény már jóval korábban kerül ide az Országgyűlés asztalára.

Még egy dologra szeretném felhívni a figyelmet, a 2005. évi CXXXV. törvényre, amely a bűncselekmények áldozatainak segítéséről és az állami kárenyhítésről szól. Nyilván másodlagosan, mint ahogy már hivatkoztam korábban az 1074/99-es kormányhatározatra, amely már döntött arról, hogy adott esetben az államnak kell belépni a kártalanítás folyósítójaként. Ez a törvény már határozottan meg is határozza a segélyek mértékét, illetve az adható segélyt. Ennek a törvénynek is vannak problémái, hiszen egyrészt nagyon jelentősen leszűkíti az összeget, és azt is, hogy az áldozatok milyen esetben kaphatnak kártalanítást.

Tehát valószínűleg ezzel a törvénnyel együtt előbb-utóbb ezt a törvényt is ide kellene hozni a Ház elé, mert ebben is lehetne, sőt kellene olyan módosításokat eszközölni, amelyek szintén az áldozatvédelem szempontjából a jövőre nézve előremutatóak lennének. Ezért tartom nagyon fontosnak, és javaslok a kormánynak azt, hogy vállalja fel és aktualizálja ezt a jogszabályt, ezzel kapcsolatban is figyeljen oda, és korszerűsítsük a jogszabályt.

Még egy dolog. A kárenyhítéssel kapcsolatban hivatkoztam a 2005. évi CXXXV. törvényre, hogy korábban az állam ezt a feladatot átadta civil szervezeteknek, amelyek számára akár a költségvetési törvényben is biztosított fejezeti szinten támogatást. Ilyen volt az Országos Közbiztonsági és Bűnmegelőzési Közalapítvány, amely elsődlegesen ellátta ezeket a feladatokat. Ez a Belügyminisztérium költségvetési fejezetében a fejezeti kezelésű előirányzatok között határozta meg azt az összeget, amelyet az Országos Közbiztonsági és Bűnmegelőzési Közalapítványnak kellett átadni, majd ezt később átvette a Biztonságos Magyarországért Közalapítvány, majd ezt követően került állami feladatba 2005-től ennek az ellátása.

Ezúton is még egyszer kérem a kormányt, hogy nézzük át a 2005. évi CXXXV. törvényt, és ezt is hozzuk össze az eljárásgyorsítási szabályokkal. Köszönöm szépen megtisztelő figyelmüket. *(Taps a Jobbik soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Gyüre Csaba képviselő úr. Most megadom a szót Vejkey Imre képviselő úrnak, a Kereszténydemokrata Néppárt képviselőcsoportja vezérszónokának.

DR. VEJKEY IMRE, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Tisztelt elnök úr, köszönöm a szót. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! A bűncselekménnyel okozott kár, illetve a sérelemdíj megtérítése iránt indított gyorsított perről szóló T/10860. számú törvényjavaslat célja, hogy könnyítést biztosítson azon sértettek számára, akik ügyében bár a büntetőeljárás már jogerősen befejeződött, de a bűncselekménnyel okozott kár, illetve a sérelemdíj nem térült meg, mert az még sértetti igényérvényesítésre nem került, de a Ptk. szempontjából még nem évült el. A törvényjavaslat ezen cél elérése érdekében módosítja a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény rendelkezéseit, továbbá a büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési eljárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvény rendelkezéseit.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Nézzük először a polgári perrendtartásra vonatkozó rendelkezések módosulását! A jogalkotó mindenekelőtt meghatározza, hogy mely sértettek számára milyen igények megtérítésére áll rendelkezésre ez a gyorsított per. Mivel a gyorsított per számos tekintetben eltér az általános polgári perrendtartástól, ezért a törvényjavaslat előírja a bíróság és a felek számára, hogy miképpen kell eljárni ebben a gyorsított perben. A hatáskör és illetékesség tekintetében főszabály, hogy a gyorsított per a törvényszék hatáskörébe tartozik a sértett lakóhelye szerinti illetékességgel.

Az igényérvényesítés könnyítése érdekében a törvényjavaslat a Pp.-módosítással költségfeljegyzési jogot biztosít. A gyorsított per mielőbbi lezárhatóságának érdekében a törvényjavaslat a Pp.-módosítással előírja a soron kívüli eljárást oly módon, hogy a gyorsított perben nincs helye beavatkozásnak, viszontkezesetnek, beszámításnak, és maga a per nem kapcsolható össze semmilyen más perrel. A törvényjavaslat a Pp.-módosítással lehetőséget teremt arra, hogy okirati bizonyítás esetén a bíróság a pert első fokon tárgyaláson kívül bírálja el. Ebben az esetben a felek egyezsége is jóváhagyható tárgyaláson kívül, továbbá az elsőfokú ítélethozatalra is tárgyaláson kívül kerül sor. Amennyiben azonban az okirati bizonyításon felül egyéb bizonyítás is szükséges, úgy az elsőfokú bíróság a felperesi keresetet tárgyaláson fogja elbírálni.

Az elsőfokú ítélettel szemben fellebbezésnek van helye. A fellebbezési eljárás gyorsítása érdekében a másodfokú bíróság a fellebbezésről tárgyaláson kívül dönt. A másodfokú jogerős ítélettel szemben felülvizsgálati kérelemnek van helye, a felülvizsgálati eljárás gyorsítása érdekében a Kúria a felülvizsgálati kérelemről tárgyaláson kívül dönt.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Most nézzük a bv-törvényre vonatkozó rendelkezések módosulását! A jogalkotó mindenekelőtt a bv-törvényt egy 70/B. § (2/a) bekezdéssel egészíti ki, mely szerint ha az elítélttel szemben meghozott ügydöntő határozat alapján megállapítható, hogy a sértett polgári jogi igényét a bíróság egyéb törvényes útra utasította, vagy az elítelt által elkövetett bűncselekménynek

van olyan sértettje, aki büntetőeljárásban nem érvényesített polgári jogi igényt, azonban a bűncselekményből eredően kára vagy sérelme keletkezett, a büntetés-végrehajtási bíró tájékoztatja a sértettet arról, hogy lehetősége van a bűncselekménnyel okozott kár, illetve a sérelemdíj megtérítése iránt gyorsított polgári pert indítani, ha követelése a polgári törvénykönyv szerint még nem évült el. A fentiekén túl a bv-törvény a kártalanítási ügyek nagy számára tekintettel módosul a tekintetben is, hogy a büntetés-végrehajtási bírók részére az eljárási határidő megemelkedik annak érdekében, hogy kellő idő álljon rendelkezésre a sértettek felkutatására, valamint az egyéb szükséges intézkedések hatékony elvégzésére.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! A kereszténydemokraták hangsúlyozottan fontosnak tartják az áldozatok védelmét, továbbá az áldozatok kártérítését. Mindezek alapján támogatjuk a bűncselekménnyel okozott kár, illetve sérelemdíj megtérítése iránt indított gyorsított eljárásról szóló T/10860. számú törvényjavaslatot. Kérem, támogassák önök is. Köszönöm megtisztelő figyelmüket.

(11.50)

ELNÖK: Köszönöm, Vejkey Imre képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Most megadom a szót Varga László képviselő úrnak, jegyző úrnak, az MSZP képviselőcsoportja vezérszónokának.

DR. VARGA LÁSZLÓ, az MSZP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Sokszor hallhattak már hosszan kapcsolódni, hosszan érvelni egy-egy javaslattal kapcsolatban, és a kritikáimat megfogalmazni. Ezúttal nem a hosszú kritikáimat fogják hallani ennek a javaslatnak a kapcsán, különös tekintettel arra, hogy az előttem szólók hosszan elmondták annak tartalmát, azt gondolom, államtitkár úr is, az előttem szóló Vejkey képviselőtársam is elmondta, és természetesen Gyüre Csaba kitért előzményekre, és megfogalmazott tulajdonképpen óvatosan további feladatokat ezen a téren, amelyekkel egyébként egyet lehet érteni.

Úgyhogy e helyütt néhány sarkos mondatot mondanék csak. Az egyik az, hogy az MSZP nagyon világosan a sérelmet szenvedettek, az áldozatok pártján áll. Tehát nagyon fontosnak tartjuk az áldozatvédelmet, és nagyon fontosnak tartjuk, hogy a sérelmet szenvedettek, az áldozatok kapcsán a bűncselekménnyel okozott kár, illetve sérelemdíj megtérítése iránti igényük érvényesítése minél gyorsabb legyen, ezt minél hatékonyabban tudják megtenni. Ennek fényében tulajdonképpen a konkrét javaslatot értékelve ez a javaslat ezt szolgálja, hatékonyabbá teszi az igényérvényesítésüket. Úgyhogy nem meglepő módon talán, de elmondom, hogy ezt ilyen értelemben támogatni tudjuk.

Természetesen fogalmazható meg építő jelleggel, jobbító szándékkal kritika is, el is hangzott előttem is

ilyen. Azt gondolom, hogy ezeket figyelembe kell venni. Hadd mondjak egyet: talán érdemes a pártfogó ügyvéd igénybevitelének lehetőségét is egyszerűsíteni ebben az eljárásban. Ez szerintem szolgálná a minél szélesebb körű alkalmazását és hatékonyságát is ennek az eljárásnak.

Úgyhogy mindezeket figyelembe véve én is várom, hogy milyen további módosítások érkeznek, hogy alakul az előterjesztés, a normaszöveg még itt a következő hetekben. De még egyszer hangsúlyozom, az MSZP az áldozatok pártján van, és ennek megfelelően minden olyan javaslatot fog támogatni az Országgyűlésben, ami az ő érdekeiket szolgálja. Köszönöm, elnök úr. *(Szórványos taps az ellenzéki sorokból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, jegyző úr. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Sebián-Petrovszki László képviselő úrnak, a DK képviselőcsoportja vezérszónokának.

SEBIÁN-PETROVSZKI LÁSZLÓ, a DK képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Ház! Egy olyan törvényjavaslat fekszik itt a Ház előtt, amelynek a célja, ahogy több előttem szóló is összefoglalta már, az, hogy a bűncselekmények áldozatai minél hamarabb megkapják az okozott kárt, illetve a sérelemdíjat. Mi sem természetesebb annál, és mondom ezt a DK nevében is, hogy kifejezzem, hogy nagyon fontos mind a két része ennek a mondatnak vagy ennek a törvényjavaslatnak, magyarán, hogy az időszerű ítéletkezés, magyarán, hogy az ítéletek, ha lehet, minél hamarabb megszülessenek, és igazságot szolgáltatassanak az adott kérdésben, az mindig egy fontos társadalmi szükséglet, mindig egy fontos elvárás. Tehát minden olyan javaslat, amely abba az irányba mutat, hogy hamarabb születnek meg ítéletek, illetve hamarabb orvosol az igazságszolgáltatás problémákat, ügyeket, eseteket, mindig támogandó, mindig előnyös, mindig jó dolog. Ez a törvény ebbe az irányba mutat, ebbe az irányba halad.

Szintén ugyanilyen fontosságú az, hogy ha már egy bűncselekménynek áldozatává válik valaki, akkor az ő kárpótlása, a számára járó sérelemdíj vagy a kár megtérítése, ha lehet, minél hamarabb megtörténjen, vagyis egyáltalán megtörténjen, és aztán pedig minél hamarabb megtörténjen.

Tehát ez a javaslat jó, jó alapokon nyugszik, nagyon fontos, és hasznos irányba viszi ezt a kérdéskört, és ahogy az előttem szólók kiemelték ennek sok-sok részletszabályát, ezek mind fontos és jó pontok, ezeket nem is ismételném meg. Inkább arra térnék ki, ami inkább gondolatokat vet föl.

Az egyik ilyen, ami óhatatlanul mindig felmerül egy-egy ilyen ügy tárgyalásakor, és egyébként van egy déjá vu érzésem, mert talán két héttel ezelőtt az egyes igazságügyi tárgyú törvények tárgyalásánál pontosan ugyanezeket mondtam el ugyanúgy államtitkár úrnak, aki így velem szemben ült. Tudjuk, hogy ezeknek az ügyeknek egy jelentős része, ezeknek a problémáknak egy jelentős része évek óta itt

van az asztalon. Tehát mindig az merül föl ilyenkor bennünk, hogy nem lehetett volna-e még előbb meglépni ezeket a lépéseket, nem lehetett volna-e korábban tárgyalnunk ezt a javaslatot, mert hátha akkor még több emberen segítettünk volna ezzel a törvénnyel, illetve ezzel a javaslattal. Tehát későnek tartjuk ezt a lépést, jó irányba tett, de késő lépésnek.

Ráadásul, ha már itt szabad egy ilyen kitekintést mondanom, egy speciális, bizonyos helyzet rendezéséről beszélünk, de tudjuk egyébként az igazságügyi statisztikákból, hogy a perek egyébként jellemzően elhúzódnak, évekig tartanak, van egy állandó állampolgári elégedetlenség ennek kapcsán, bizonyára ez a kormánypárti képviselőket is eléri, nem csak minket, ellenzéki képviselőket. Tehát egyébként is lenne igény abban, hogy, ahogy államtitkár úr fogalmazott, egy fast tracket nyissunk a normál track mellett, és amennyire lehet, próbáljuk az ítéletkezést gyorsítani.

A másik problémám ezzel a törvényjavaslattal, hogy nem adunk-e túl keveset, hogy úgy mondjam, nem nyújt-e túl keveset a segítségben, nem lehetne-e a segítséget növelni. Gondolok itt arra, hogy csak a hatálybalépést követően előálló ügyekben lehet használni majd ezt a fast tracket, ha már ezt használjuk, tehát folyamatban lévő ügyekre nem, miközben az elmúlt hónapokban számos olyan törvényjavaslatot tárgyaltunk itt, számos olyan élethelyzet megoldását hozták be kormánypárti képviselők, illetve a kormány, ahol a hatályba léptetés már-már a folyamatban lévő ügyekre is vonatkozott. Itt vajon miért nem lehet ezt megtenni esetleg?

Illetve felmerül annak a kérdése, és ez már tartalmi kérdés, hogy az államnak nem kellene-e ebben bármiféle szerepet vállalni, tehát az áldozatok kártérítésében nincs-e helye annak, akár bizonyos jól szabályozott, elhatárolt ügyterületen, hogy az állam vállalja tulajdonképpen a kár kifizetését, és ő fogja behajtani, ha úgy tetszik, azokon, akiknél kell, tehát hogy az állam szerepet vállal, és nem két ember egymás közötti viszonyára bízva ezt tulajdonképpen, vagy az egyik anyagi helyzetére.

Nem látszik a javaslatban az, hogy mennyi a jogérvényesítésre nyitva álló határidő, tehát hogy hogyan viszonyul ez ehhez a kérdéshez, mikortól kezdődik ez. Tehát a jogérvényesítés nyitva állásának az ideje nem világos ebből a javaslatból, vagy számunkra ez nem derült ki az általános indokolást olvasva sem.

Illetve fontos megjegyezni, hogy maga az előterjesztés is számol azzal, hogy a büntetés-végrehajtási bírakra vonatkozóan ez bizony okozhat pluszterhet, vagy legalábbis kell arra gondolniuk, hogy ez milyen munkaterhelést jelent. Úgy fogalmaz a javaslat, hogy bizonyos eljárási határidők megemlése szükséges. Én itt azt vetném fel, azt kérdezném, hogy ennek margóján megtörtént-e ennek a javaslatnak a hatásvizsgálata, ha úgy tetszik, tehát, magyarán, hogy a szervezet elbírja-e ezeket a pluszterheléseket vagy ezt a hirtelen előálló pluszterhelést. Ennek kapcsán kérdezem, amit örököké kérdezni szoktam államtitkár úrtól, hogy egyeztetve lett-e azokkal a szakmai szervezetekkel, amelyeknek

majd ezt végre kell hajtani, illetve amelyeknek a tevékenysége ezen a területen fejlődik ki.

Összefoglalva tehát, egy nagyon jó irányba tett javaslatról beszélünk, egy komplex javaslatcsomagról, azonban az említett pontokon még részletezésre vagy legalábbis magyarázatra szorul. Erre várom a választ államtitkár úrnak. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, Sebián-Petrovzki László képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! A vezérszónoki felszólalások végére értünk. Most az elsőként jelentkezett független képviselő szólhat. Megadom a szót Varga-Damm Andrea képviselő asszonynak 15 perces időkeretben.

(12.00)

DR. VARGA-DAMM ANDREA (független): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! A T/10860. sorszámú előterjesztett javaslat vitája folyik, amelynek célja az, hogy amikor a bűncselekmény áldozatai kártérítési igényüket vagy sérelemdíjukat előterjesztik, ezen eljárások minél rövidebb határidő alatt befejeződhesse. Nincs ma jogászember az országban, aki ne üdvözlőné ezt a javaslatot, tekintettel arra, hogy azért az elmúlt harminc év gyakorlata azt az álláspontot alakította ki mindannyiunkban, hogy sajnos nem volt eléggé hatékony az áldozatvédelem abból a szempontból, hogy a bűncselekménnyel okozott károk mielőbb megtérüljenek, egyáltalán megtérüljenek.

Ezért természetesen üdvözlöm a javaslatot, és engedje meg, államtitkár úr, és engedjék meg, képviselőtársaim, hogy pár gondolat erejéig egyrészt a javaslatról, másrészt olyanfajta összefüggésekről beszélek, amelyek reményeim szerint esetleg elgondolkodtatják az igazságügyi tárcát.

*(Az elnöki széket Jakab István,
az Országgyűlés alelnöke foglalja el.)*

Ez a javaslat nem épül be a polgári perrendtartásba, hanem a polgári perrendtartás mellett egy speciális jogszabályként fog tovább élni, mindössze a 15. §-ban vezetett be két olyan paragrafust, amely a büntetés-végrehajtási törvénynek azon rendelkezéseibe kerül be, amelyek szerint a büntetés-végrehajtási bírónak az elítélt javára való kártérítés, sérelemdíj, illetőleg ennek összefüggésében a sértettek felé való kártérítés helytállásában van dolga. Természetesen örülünk annak, hogy a jogalkotó vagy a jogalkotás kezdeményezője úgy gondolja, hogy ezek az eljárások rövidebb idő alatt hatékonyan érhetnek véget, de muszáj beszélnem egy kérdésről, ez pedig a büntetőeljárás törvényt, illetőleg a büntetőeljárásokban a polgári jogi igény kérdését érinti.

Bizonyára egyetlen jogász képviselőtársamnak sem újdonság, hogy a büntetőeljárásokban, amikor a sértettet először kihallgatják, az első kérdések között

hangzik el, hogy igényt tart-e polgári igényre, előterjeszt-e polgári jogi igényt. Ez azért fontos kérdés, mert a büntetőeljárásnak alapvető eleme az, hogy a bűncselekménnyel okozott károk megtérítésére már a büntetőhatóság feladatsorában is egy komoly hangsúly helyeződik. Ebben a javaslatban az szerepel, hogy akkor kerül sor ilyen eljárásra és ilyen gyorsított eljárásra, ha a büntetőeljárásban nem kerül sor polgári jogi igény megítélése, azt a törvény egyéb útjára terelik, ahogy az ítéletekben szokott lenni, vagy a sértett egyáltalán nem is terjeszt elő polgári jogi igényt.

Miért hozom én ezt fel most? Azért hozom fel, mert nagyon fontos, hogy ezt a kérdést a joggyakorlat oldaláról is elemezzük. Mindannyian, akik perekben, büntetőperekben akármelyik oldalon valaha is álltunk, tudjuk jól, hogy meglehetősen kényelmes a bírák, a büntetőbírák számára az, ha nem kell polgári jogi igényről rendelkezniük. Ennek egyrészt az az oka, hogy ők büntetőbírók, és nem polgári bírók, talán kevésbé látják át a kártérítések jogi hátterét, illetőleg joggyakorlatát, nem akarnak olyan döntést hozni, amelyről esetleg később az derül ki, hogy nem volt megalapozott, ráadásul, bár nem követi a büntetőítéletek felülvizsgálata a polgári jogi igény felülvizsgálatát, de hát aggódhatnak azért, mert esetleg emiatt helyeznek hatályon kívül, tehát tudni kell azt, hogy a bírák számára a polgári jogi igény megítélése egy ilyen forró krumpli, amit igyekeznek eldobni, ami bizonyos fokig érthető, nagyon sok ügyben viszont nem érthető.

Tejtekintettel arra, hogy ez a gyorsított eljárás arról szól, hogy még a büntetés-végrehajtási bírónak is feladata van azzal, hogy amikor elé kerül egy ilyen igény, mint például az elítélt kártérítési igénye, akkor meg kell nyilatkoztatni a sértettet arról, hogy kíván-e polgári igényt előterjeszteni, ha addig nem kívánt. Ezen gondolatsorból adódik számomra egy olyan kérés az igazságügyi tárca felé, hogy meg kellene fontolni azt, ha már ebben a gyorsított eljárásban azt mondjuk, hogy tárgyaláson kívül elbíráhatja a polgári ügyben a bíró a kereseti kérelmet a kártérítésre vagy a sérelemdíjra, tehát rendelkezésre állnak mindazok az okiratok, amelyek a döntéshez szükségesek, akkor miért nem tesszük meg ezzel párhuzamosan, hogy a büntetőeljárásban, akár előterjesztett már a nyomozati szakban vagy később, a meghallgatása során a sértett polgári jogi igényt, akár nem, legyen feladata a büntetőbíróknak az, hogy a tárgyalás berekesztése előtt még utoljára hívja fel a sértettet arra, hogy a polgári jogi igényét előterjesztheti, és amennyiben okiratokkal tudja az igényét bizonyítani, nyújtsa be. Ugyanis bár tény, hogy ezzel a polgári peres eljárással a gyorsított módon nagyon sok időt lehet spórolni, viszont éppen azért, hogy a törvénytiszteket az amúgy is elég nagy ügyterhük mellett ne terheljük feleslegesen ilyen kérdéssel, ha egyébként a kár megítéléséhez a büntetőeljárásban is rendelkezésre áll elég okirati bizonyíték, és igenis ösztönözzük arra a büntetőbírákat, hogy - természetesen, ha minden adat rendelkezésre

áll - a büntetőeljárás során bírálják el a polgári jogi igényt.

Nagyon sokszor látjuk azt, hogy ha a polgári jogi igényt összegszerűen előterjesztik az eljárásokban, a büntetőeljárásban, akkor az jóval alacsonyabb összegű, mint ha aztán később polgári jogi igényként polgári perben terjesztik elő, mert azt mondja a sértett, hogy ezt legalább már megkaptam, az általam elszenvedett sérelem legalább már ennyi részben megtérül, és egyrészt az igazságszolgáltatás rendszerét nem terheljük dupla eljárással, másodsorban még hamarabb jut hozzá a bűncselekmény sértettje ehhez a kártérítéshez vagy sérelemdíjhoz.

Nagyon üdvözlendő az előterjesztett javaslatban, hogy minden polgári perrendtartásbeli határidőt rövidít, hiszen a gyorsított eljárásnak azért ez alapvető eleme. Azt is mindenképpen üdvözlöm, hogy a törvényes fórumon nem kötelező még a jogi képviselő, ez is nagyon helyénvaló, bár nehezen tudom elképzelni, hogy a sértettek majd jogi képviselő nélkül kezdenek ebbe bele, igaz, a bírácoknak nagyon sok feladata van a tekintetben, hogy a képviselő nélkül eljáró felet tájékoztassák az eljárás mikéntjéről, de azt gondolom, hogy itt ez a könnyebbség legalább az eljárás megindítását gyorsítja.

Nagyon fontosnak tartok még egy kérdést idevenni, ha már erről a témáról beszélünk - és tényleg azért is hozok fel más aspektust, mert nem szeretném az előttem szolt képviselőtársaim előadását megismételni -, ez pedig a következő: nagyon is abból indult ki ez a javaslat, és kormánypárti képviselőtársunk az expozéjában is ezt erősítette a leginkább, hogy az utóbbi időben a társadalom igazságérzetét rendkívüli módon sértő börtönbiznisz volt az az alapvető elem, amely azt kezdte kialakítani, hogy egyrészt azoknak határt szabjanak, másrészt a sértettek érdekében legalább a már ott befolyó összegeket kártérítésként lehessen kifizetni, és ily módon azokat a díjakat, a sérelemdíjakat, a kártérítést betelerelik a sértetti érdekkörbe. Igen ám, de nagyon sokszor van olyan, hogy a bűncselekménnyel okozott kárt azért nem lehet behajtani, még ha bíróság jogerősen meg is ítélte, mert az elkövetőnek nincs vagyona - hiszen azért nem minden bűnelkövető fordul különböző kártérítésért bírósághoz -, ezáltal tehát attól függ a sértett kártérítési igényének az eredményes behajtása, hogy milyen aktívummal bír a bűnelkövető.

Ezért, ha rajtam múlna ennek a kérdésnek a rendezése, pont azért, hogy a polgárokkal mindenképpen azt érzékeltessük, hogy nemcsak jogalkotói, hanem gyakorlati szinten is szeretnénk, szeretné őket az állam óvni, védeni, az én álláspontom szerint nagyon helyénvaló lenne egy olyan szabályozás, hogy amikor egy bíróság kártérítést ítél meg, ha a jogerős bírósági ítéletet egy bizonyos időn, mondjuk, egy éven belül nem lehet behajtani, mert a bűncselekményt elkövetőnek nincs olyan vagyona, jövedelme, amelyből azt meg lehet tenni, én azt mindenképpen megelőlegezném az állam helyében, és elévülés nélkül tudnánk behajtani.

Azért egy ember egy idő után csak dolgozik, egy idő után csak lesz valamifajta egyéb vagyona, és az állam ereje, az állam teljesítőképesége azért megengedi azt, hogy egy ilyen helyzetben akár helyálljon a bűnelkövető helyett, mert ekkor érezhetnék úgy a polgárok, hogy ami szellemiség ebből a jogszabályi javaslatból árad, azt a kormány és a jogalkotó teljességében akarja meghatározni és képviselni, és nem akarja azt, hogy ezt a javaslatot csak arra az esetre használjuk, hogyha a bűnelkövetők a büntetés-végrehajtás során különböző kártérítésekre tudnak igényt tartani.

(12.10)

Tehát ezért gondoltam, hogy ezt is elmondom, ha már az igazságügyi kormányzat képviselője itt jelen van.

Visszatérnék még az eredeti gondolatomra, ez pedig a büntetőeljárások során való polgári jogi igény kérdése. Ha rendelkezésre állnak az okiratok egy sértett elszenvedett sérelmei vonatkozásában, például mire gondolok itt, ha személyi sérülés történt, ne adj' isten, haláleset, és már az örökösök vannak sértettként a perben vagy tanúként a perben, és ők érvényesíthetnek igényt, akkor mindenképpen ott van egy szakértői vélemény. Tehát már nem kell duplázunk, mert már a szakértői vélemény ott rendelkezésre áll a büntetőeljárásban. Ha tudnia kell bizonyítani az addigi keresményét, hogy addig, amíg nem érte ez a cselekmény, milyen munkaképessége volt, milyen munkát tudott végezni, ott vannak okirati bizonyítékok az addigi jövedelmére, a szakértői vélemény megállapítja, hogy ő munkaképes vagy nem munkaképes, mindjárt ott van az okirati rendszer arra, hogy megítélje a bíró, jár-e kártérítés, és mennyi.

Azt szeretném kérni az igazságügyi kormányzattól, hogy ha már egy ilyen speciális, Pp. mellett működő szabályrendszert kifejezetten ezekre az ügyekre megalkotott, tegye már meg, hogy a másik lábát ennek a kérdésnek, a büntetőeljárás során való bírói közreműködést a polgári jogi igények vonatkozásában is bővítse ki, mert azt gondolom, hogy a rendszert ez teszi koherenssé. Ha ez a javaslat nem azt mondaná, hogy abban az esetben, ha nem terjesztett elő polgári jogi igényt vagy azt a bíróság nem ítélte meg, akkor ez a gyorsított eljárás van, akkor azt is teremtsük meg, hogy a büntetőbíróságok viszont kövessenek el mindent ahhoz, hogy ne végződjenek úgy a különböző büntetőügyek, ahol tényleg sértettek vannak, és tényleg kimutatható a sértett kára, akkor ők pedig azt segítsék elő, hogy különösen az egyszerűbb megítélésű ügyekben, ahol minden okirat rendelkezésre áll, bizony ne fejezze be legalább a felhívás nélkül a büntetőbíró a büntetőpert. Nem gondolom egyébként, hogy csak a polgári bíróságokra kellene ezt a kérdést terhelni, már csak azért sem, mert nagyon elhúzódnak a büntetőeljárások. Azt ne felejtjük el, ugye, az is feltétel, hogy a büntetőeljárás jogerősen befejeződött, és a bűnösséget megállapították. Ugye, ez egy fontos téma. Tehát ezek a gyorsított eljárások, ha ma elkövetnek egy ilyen bűncselekményt, akkor körülbelül

3,5 év múlva tudnak megkezdődni, mert azt is tudjuk a büntetőeljárások elhúzódsáról, hogy lehet, hogy ma már egy polgári pert nagyon gyorsan be lehet fejezni, de ha annak előfeltétele egy büntetőeljárás, hát, akkor nem mostanában jut hozzá a sértett a kárához.

Még egyet szeretnék mondani, amit szintén az igazságügyi kormányzatnak szánok pont ebből a kiindulásból. Miután a büntetőeljárások meglehetősen elhúzódnak, nagyon sok olyan eset van, amikor egyértelmű a bűnelkövető, egyértelmű az elszenvedett sérelem. Azt gondolom, abban az esetben, ha például a bűnelkövető elismeri az elkövetést, és mind szakértői, mind okirati szempontból megítélhető a kár nagysága, azt is el tudom képzelni, hogy az eljárás során legalább az állam egy előleg erejéig helytáll. Ennél emberbarátibb, ennél polgárbarátibb gondolkodás nincs. Számomra azért nagyon fontos, hogy a sértettek úgy érezzék, hogy ők az állam felfokozott védelme alatt állnak, nagyobb védelme alatt állnak, mint a bűnelkövetők, mert ma a magyar társadalomban még nagyon sokan úgy érzik, hogy a bűnelkövetőknek több joga van, mint a sértetteknek, tehát ez az abszolút védelem és abszolút felelősségvállalás egy olyan teljesen koherensen kiteljesedett áldozatvédelmi rendszer lenne, amely, azt gondolom, a kormány számára rendkívül sok pozitívumot tudna hozni.

Száz szónak is egy a vége, köszönöm a javaslatot. Természetesen megszavazzuk. Nagy tisztelettel azt kérem az igazságügyi kormányzattól, hogy a felvetéseimet fontolja meg. Köszönöm a figyelmüket. *(Taps a DK soraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm, képviselő asszony. Köszöntöm képviselőtársaimat. Tisztelt Országgyűlés! Most további képviselői felszólalásokra van lehetőség, amennyiben kívánják ezzel élni. *(Nincs jelentkező.)* Jelentkezőt nem látok. Tisztelt Országgyűlés! Az általános vitát lezárom.

Megadom a szót Hajjas Barnabás államtitkár úrnak, aki válaszolni kíván a vitában elhangzottakra. Parancsoljon, államtitkár úr!

DR. HAJJAS BARNABÁS igazságügyi minisztériumi államtitkár: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Köszönöm szépen a hozzászólásokat, amelyek a vitában elhangoztak. Én ezekre alapvetően szeretnék is reagálni, mert meggyőződésem szerint nagyon fontos kérdéseket érintettek, és lehet, hogy kicsit a jogrendszerben meglévő eszközökre történő figyelemfelhívással tudom segíteni a képviselő asszonyok, illetve a képviselő urak munkáját.

Kicsit úgy érzem magamat, mintha végtelen ciklusba kerültünk volna Gyüre képviselő úrral a 2016-os börtönzsúfoltságos szabályozással kapcsolatban. Mindig elmondja, hogy miért nem szavazta meg a Jobbik. Nekem meg nincs más választásom, hogy most már végre elmondjam, hogy miért került sor arra a szabályozásra, mert folyamatosan félreértések merülnek fel. Tudni kell, hogy 2010-et követően - annak ellenére, hogy a szabályozás nem változott meg

érdemben - kialakult egy, az Emberi Jogok Európai Bírósága előtt zajló olyan fogvatartási körülményekkel összefüggő eljárásunami, amely jelentősen megterhelte volna a központi költségvetést, és ahhoz képest született egy sokkal egyszerűbb és egyébként a költségvetés számára sokkal kedvezőbb eljárásrend. Azt korábban is elmondtuk, hogy azt nem feltételeztük volna, hogy ez a lehetőség is olyan szintű kihasználtságra tesz szert, mint amilyenre tett, és azt meg végképp nem feltételeztük, hogy a megítelt kártalanítások jelentős része nem az áldozatokhoz kerül. Az áldozatokhoz mintegy 10 százalék jutott. Emlékeztetni szeretném a tisztelt Házat arra, hogy a kártérítés és a sérelemdíj az áldozatokat illeti, illetve érinti; a terhelteket, amennyiben elhelyezési körülményeikkel összefüggésben ez felmerül, kártalanítás illeti meg. Ennek a polgári jogi dogmatikai alapjaiba nem szeretnék belemenni, de jelentős különbség van a kettő között.

A büntetőeljárások gyorsítása egyébként az új Be. elfogadásával és annak hatálybalépésével megtörtént, olyannyira, hogy az új Be. hatálya alatt zajló büntetőeljárások több mint fele már az előkészítő ülésen, illetve más egyszerűsített eljárásban kerül elbírálásra és jogerősen befejezésre. Tehát azok a tapasztalatok, azok a percepciók, amelyek korábban az elhúzódo büntetőeljárásokra vonatkoztak, ezek az új Be. hatálybalépése óta nem egészen, illetve egyáltalán nem írják le a kialakult helyzetet.

Fontos megjegyezni, hogy a polgári jogi igény büntetőjogi marasztalás esetén sem évülhet el a büntetőeljárás tartama alatt, illetve az elévüléssel kapcsolatban, a polgári jogi követelések elévülésével kapcsolatban majd fogom mindjárt idézni a Ptk.-t is, de itt felmerült, hogy miért is volt szükség arra a szabályozási megoldásra, hogy valamiféle egyszerűsített, valamilyen gyorsított per szabályait alkossa meg a jogalkotó. Fontos tudni, hogy minden időszakban, korszakban időről időre fel szokott merülni az igény valamilyen gyorsított, valamilyen egyszerűsített eljárási szabályok megalkotására. Magyarországon egyébként a modern polgári per alapjait egy gyorsított pert létrehozó jogszabály, a sommás eljárásról szóló 1893. évi 18. törvénycikk teremtette meg, de a régi Pp. hatálya alatt is ismert volt egy gyorsított pertípus; ezt kis perértékű perekként ismerjük, ugye, 2008-tól létezett a Pp.-ben.

Hangsúlyozni kell, hogy a Pp.-t kell alkalmazni ezekben az eljárásokban, tehát a gyorsított per esetén is Pp.-vel, Pp.-szabályokkal kell működni, csak az ahhoz képesti különös, vagy ha tetszik, speciális szabályokat állapítja meg a javaslat. Gyorsan meg kell jegyezni, hogy hasonló megoldások egyébként egyes ágazati törvényekben lévő különleges perekben is megjelennek, tehát e tekintetben nem lehet a javaslatot unikálisnak tekinteni.

Az eljárás speciális célja miatt indokolt az osztott perszerkezet mellőzése. Ugyancsak a meglévő előzményi iratok miatt indokolt az osztott perszerkezet mellőzése, és ez rögtön válasz arra, hogy a folyamatban lévő perekben miért nem lehet ezt a

gyorsított eljárást használni, mert ott az osztott perszerkezet miatt teljesen más eljárási rezsimmel már folyamatban van maga a per.

(12.20)

Hangsúlyozni kell, hogy a büntetőeljárásban is - és ezt az expozéban is említettem, és ez részben Varga-Damm képviselő asszonynak is szól - érvényesíthető a polgári jogi igény. Az expozéban utaltam arra, hogy bár biztosított a Be.-ben ennek a lehetősége, annak kihasználtsága láthatóan nem megfelelő. Az új szabályozási rendszer kidolgozásáig meg kell teremteni annak a lehetőségét, hogy már jogerősen elbírált bűncselekmények vonatkozásában is egyszerűsített szabályok érvényesülhessenek. Ebből egyértelműen következik, hogy a büntetőeljárási szabályok felülvizsgálata a polgári jogi igény érvényesítése tekintetében folyamatban van, azon az igazságügyi kormányzat dolgozik. Tehát ez a jelenleg tárgyalt gyorsítási lehetőség azoknak biztosított lehetőséget, akik nem érvényesítették polgári jogi igényüket.

Idézném a polgári törvénykönyv Hatodik könyv 533. § Elévülés című rendelkezésének az (1) bekezdését: A kártérítésre az elévülés szabályait azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy a bűncselekménnyel okozott kár esetén a követelés öt éven túl sem évül el mindaddig, amíg a bűncselekmény büntethetősége el nem évült. A büntethetőség elévülését az ítélethozatal megszakítja, tehát a jogerős ítéletet követően legalább öt évig indítható ilyen per. Ez azt jelenti, hogy ez egy jelentős lehetőség az áldozatok számára.

Hangsúlyozni kell, többször szóba került az áldozatsegítéssel, áldozatvédelemmel kapcsolatos szabályozásnak a kérdésköre - ezt részben Gyüre képviselő úr, de emlékeim szerint talán Varga képviselő úr, Sebián-Petrovszki képviselő úr és Varga-Damm képviselő asszony is előhozta -, nyilvánvalóan az áldozatsegítésnek a rendszerét, az áldozatsegítést egységes rendszerként kell tekintenünk, figyelemmel kell lenni a jogi segítségnyújtásról szóló törvény szabályozására, az áldozatsegítésről szóló törvény rendelkezéseire. Ennek megfelelően a bűncselekmények áldozatai kedvezőbb feltételekkel kerülnek elbírálásra abban az esetben, ha jogi segítséget igényelnek, ennek megfelelően a jogi segítségnyújtási törvény, illetve az áldozatsegítésről szóló törvény rendelkezései alapján nagy valószínűséggel egyébként jogosultak lesznek valamilyen peres segítségre is.

Sebián-Petrovszki képviselő úr kérdései közül egyet nem válaszoltam meg: a javaslat egyeztetve lett az OBH-val, tehát eleget tett az előterjesztő a Bszi. szerinti egyeztetési kötelezettségének.

Végül, de nem utolsósorban még egyszer Varga-Damm képviselő asszony felvetései közül egyvalamit nem lehet eléggé hangsúlyozni. Az áldozatsegítéssel kapcsolatos álláspontot már elmondtam, azt egységes rendszerként kezeljük, azt, hogy folyamatosan nyomon követjük az áldozatsegítés intézményrendszerének az érvényesülését, és a szükséges intézkedéseket

megtesszük annak érdekében, hogy ha tetszik, holisztikus szemlélettel a bűncselekmények áldozatainak jogérvényesítésére is figyelemmel legyünk. De ezzel kapcsolatban az az elmaradt vagy hangsúlyozandó elem, amit ki kell emelni, hogy a leghatékonyabb polgári jogi igényérvényesítés a büntetőeljárás keretein belül kell hogy megtörténjen. Épp ezért biztosítja ma is a büntető eljárásjogi törvény, és épp ezért, mint említettem, folyamatban van azon szabályozás kialakítása, hogy valóban a gyakorlatban is, a mindennapokban is hatékony jogérvényesítési lehetőség legyen a polgári jogi igény büntetőeljárásban történő érvényesítése. Azt tudom mondani, hogy a kormányzat ezen most is dolgozik. Köszönöm szépen a figyelmüket. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Megköszönöm az államtitkár úr választását. Tisztelt Országgyűlés! A módosító javaslatok benyújtására csütörtökön 16 óráig van lehetőség.

Tisztelt Országgyűlés! Soron következik a **sportról szóló 2004. évi I. törvény módosításáról** szóló előterjesztés általános vitája a lezárásig. A Bánki Erik, Fidesz, képviselő által benyújtott előterjesztés T/10858. számon a parlamenti informatikai hálózaton elérhető.

Elsőként megadom a szót Bánki Erik képviselő úrnak, a napirendi pont előterjesztőjének.

BÁNKI ERIK (Fidesz), a napirendi pont előadója: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Államtitkár Asszony! Tisztelt Képviselőtársaim! Egy nagyon rövid, mondhatni, technikai módosításról beszélünk a Ház előtt fekvő törvényjavaslat kapcsán, hiszen mindössze egyetlen szakaszt módosít a javaslat, pontosabban egy bekezdéssel kibővíti azt, ez pedig nem szól másról, mint az indulási jogok átruházásával kapcsolatos szabályozásról.

Hogy miért kerül erre sor? Azt kell mondanom önöknek, hogy a korábbi szabályozást, hála istennek, meghaladta az idő. Én az MLSZ elnökségének tagja is vagyok 2010 óta, számos problémával kellett szembeesnlünk a korábbi időszakban, amikor a csapatok annak érdekében, hogy egyik településről a másikra helyezték át a székhelyüket, a gazdasági társaságból vagy az egyesületből, amelyben működtek, kiválással megpróbálták az ország más területére, egy másik településre átvinni az indulási jogot azért, mert ott kedvezőbb gazdasági feltételeket találtak. Ezt az áldatlan helyzetet szabályozta - nagyon helyesen - korábban a sporttörvény, egész pontosan annak a 33. § (2) bekezdése. Mára azonban eljutottunk odáig, hogy jó néhány csapatnál az utánpótlás-nevelés elmúlt időszakbeli eredményességének köszönhetően olyan tehetségek nevelődtek, formálódtak, akik már nemcsak az utánpótlás-, hanem a felnőtt bajnokságban is megállják a helyüket. Ez, hála istennek, nemcsak a labdarúgásra, hanem a többi csapatsporra is érvényes. Éppen ezért azt gondoljuk, hogy eljött az idő arra, hogy a korábbi szabályozást egy új ponttal módosítsuk, és megengedjük azt, hogy adott esetben egy gazdasági társaságból

történő kiválással ne csak az alacsonyabb osztályokban, hanem ugyanabban az osztályban vagy magasabb osztályban is indíthasson csapatot az adott társaság, természetesen abban az esetben, ha köztartozást nem hagy maga után. Hiszen nagyon fontos, hogy csak úgy és abban az esetben módosíthatjuk a meglévő szabályozást, ha garanciákat fog tartalmazni a későbbiekben is a törvény arra vonatkozóan, hogy nem hagyhatják így a köztartozásukat maguk mögött azok a klubok vagy egyesületek, amelyek szeretnének új csapatot indítani a korábbi egyesület vagy sportvállalkozás indulási jogán.

Az is természetes, hogy a szövetségek a saját rendeletükben, illetve versenykiírási szabályzatukban dönthetnek arról, hogy milyen feltételekkel és milyen körülmények között versenyezhetnek az adott osztályban lévő csapatok. Természetesen a törvény egy keretet határoz meg, egy lehetőséget ad arra, hogy abban az esetben, ha az adott szakági szakszövetség támogatja azt, hogy akár az utánpótláskorú tehetséges játékosok, vagy olyan nagy egyesületek, amelyekből korábban amatőr csapatok az elmúlt évek eredményeinek köszönhetően már profi osztályban szerepelhetnek és versenyezhetnek, kapjanak lehetőséget arra, hogy ebben az esetben kiváljanak a korábbi sportvállalkozásból, és önálló vállalkozásként, önálló gazdasági társaságként működtethessék a már profi labdarúgó- vagy bármilyen más csapatsportágban induló csapatot.

Tehát még egyszer hangsúlyozom, tisztelt képviselőtársaim, egy technikai módosításra van szükség, egy olyan módosításra a törvényjavaslatnak, amely az elmúlt időszak sportszakmai fejlődésének köszönhetően új lehetőségeket, új távlatokat nyitna meg a csapatsportok szövetségei, illetve a csapatsportok szövetségi versenykereteiben versenyző egyesületek számára. Kérem, támogassák ezt a törvényjavaslatot! Köszönöm szépen a figyelmet. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Szabó Tünde államtitkár asszonynak, aki a kormány nevében kíván szólni. Parancsoljon, államtitkár asszony!

DR. SZABÓ TÜNDE, az Emberi Erőforrások Minisztériumának államtitkára: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Ház! Az Országgyűlés elé beterjesztett, a sportról szóló 2004. évi I. törvény módosításáról szóló T/10858. számú törvényjavaslat célja, ahogyan a képviselő úrtól is hallhattuk, a sportszervezetnek a sportszövetség versenyrendszerében, bajnokságában való indulási, nevezési joga átruházásának újabb esetkörben történő lehetővé tétele és annak alapvető feltételeinek segítése.

Tudjuk, hogy az indulási jog a sportszervezet személyéhez kötődő jog, ennek átruházása a sporttörvény alapján főszabály szerint semmis. Szükség eseté-

ben azonban meg kell határozni a kivételeket, amelyek alapvetően az amatőr és hivatásos bajnoki rendszerek eltérő jellegére vezethetőek vissza. A kivételek biztosítják a különböző szintű bajnokságokban részt vevő sportszervezetek fejlődésének és szakmai munkája változásának folyamatos értékelését, a valós helyzethez történő igazítását. A sporttörvényben megengedett kivételek mindezek alapján elsősorban a hivatásos bajnokságba való felkerülés, illetve az amatőr versenyrendszerben való lekerülés esetére vonatkoztak, majd a sporttörvény a sportszervezeti formák bővítésére, így például az utánpótlás-nevelés fejlesztését végző alapítványok megjelenésére figyelemmel tette lehetővé az indulási jog átruházását.

(12.30)

Ennek alapján a sportszervezetek fejlődése, a tevékenységi körük bővülése, a több bajnoki rendszerben való részvétel, illetve az azzal kapcsolatos eltérő követelmények indokolttá teszik az indulási jog átruházásának törvényjavaslat szerinti lehetővé tételét.

És nem kell hangsúlyoznom, hogy a magyar kormány stratégiai ágazatként tekint a sport területére, melynek megfelelően támogat minden olyan kezdeményezést, amely a sportszervezetek szerveződési szabadságának körében értelmezhető, és optimálissá teszi a sportszervezetek részvételét a versenyrendszerekben, valamint a bajnokságokban.

Éppen ezért a kormány egyetért a törvényjavaslatban megfogalmazott célkitűzésekkel, és én is arra kérem a tisztelt képviselőtársaimat, hogy a zárószavazás során a törvényjavaslatot támogatni szíveskedjenek. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypartok pad-soraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár asszony. Tisztelt Országgyűlés! Most a vezérszónoki felszólalásokra kerül sor. Megadom a szót Simon Róbert Balázs képviselő úrnak, Fidesz-képviselőcsoport. Parancsoljon!

SIMON RÓBERT BALÁZS, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Államtitkár Asszony! Tisztelt Képviselőtársaim! Valóban, a sportról szóló 2004. évi I. törvény, ezen belül is a 31., 32. és 33. § szabályozza a sportszervezeteknek a sportszövetség versenyrendszerében, magyarul, a bajnokságban való indulásának, nevezésének alapvető feltételeit. A jelenlegi szabályozás, tehát egészen pontosan a sporttörvény 33. § (2) bekezdése kimondja, hogy a versenyrendszerben, bajnokságban való indulás, nevezés joga nem ruházható át, az erre irányuló szerződés semmis, ugyanakkor meghatároz néhány kivételi lehetőséget is.

A kivételek az indulási jognak elsősorban az egymással tagsági jogviszonyban lévő sportszervezetek, illetve sportvállalkozások egymás közötti, az amatőr versenyrendszerbe való lekerülés, a hivatásos

versenyrendszerbe való felkerülés, valamint több versenyrendszerben való indulás esetére vonatkoznak.

Az imént az előterjesztő, Bánki Erik képviselő úr elmondta, hogy a korábbi szabályozás meghaladta az időt. Én magam is maximálisan egyetértek ezzel, és az új törvényjavaslat, amelyet most tárgyalunk, egy újabb kivétel megállapítására tesz javaslatot, amely alapján lehetővé válik az indulási, nevezési jog átruházása akkor, ha a sportvállalkozás az azonos sportszövetség által kiírt és szervezett versenyrendszer, bajnokság azonos vagy magasabb bajnoki osztályában való részvétel céljából gazdasági társaságot alapít, vagy abban tagként vesz részt. Hozzáteszem, a törvénymódosítás a javaslat szerint már a 2020-2021-es versenyrendszerbe, bajnokságba való nevezés során alkalmazható lesz.

Ez egy alulról, a sportszervezetek, -egyesületek részéről érkezett kezdeményezés a sportszövetségek, illetve a törvényalkotó irányába. A Fidesz-frakció nevében jelzem, hogy frakciónk az előterjesztést maximálisan támogatja.

Köszönöm szépen a figyelmet. *(Taps a kormánypártok padsoraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Nacsá Lőrinc képviselő úrnak, a KDNP képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon!

NACSA LŐRINC, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! A magyar sport nemzeti kincsünk, amelyre mindannyian büszkék lehetünk. Magyarország és a magyar emberek eredményesek mind a szabadidős jellegű, mind a professzionális sportban. Hazánk előkelő helyet foglal el a világsport nemzetjeinek sorában.

A sport szeretete, akár sportolóként, akár nézőként veszünk részt benne, képes arra, hogy egymástól nagymértékben különböző embereket összehozzon, politikai pártállástól vagy világnézettől függetlenül. A lelátókon, a szabadtéri kivetítőkön vagy otthon a késszülékek előtt mindannyian ugyanazoknak a piros-fehér-zöld színekben induló versenyzőknek szurkolunk a nemzetközi sportversenyek során, illetve nyilvánvalóan minden sportágban a hazai bajnokságokban is mindenkinek megvan a kedvenc csapata, amelyiknek szurkol.

Amikor egy magyar sportoló vagy csapat előkelő helyezést ér el valamilyen rangos nemzetközi versenyen vagy az olimpián, vagy a saját csapatunk az itthoni bajnokságban jól teljesít, akkor mindannyian egy kicsivel büszkébbek vagyunk nemzeti teljesítményünkre.

Akár profi, akár amatőr sportról legyen szó, a sport növeli a kitartást és a küzdeni tudást, hozzájárul egészségünk megőrzéséhez és a minőségi teljesebb élethez. Ezt felismerve, ebben a szellemben vezette be a nemzeti kormány a közoktatásban a mindennapos testnevelést, és ebben a szellemben épült fel az elmúlt

tíz évben megannyi tömegsportra és profi sportra alkalmas uszoda, sportcsarnok, tornaterem, szabadterei sportpálya.

Az előttünk fekvő mostani törvényjavaslat a sportról szóló 2004. évi I. törvényt módosítja annak érdekében, hogy az indulási vagy nevezési jognak, illetve a versenyjognak azonos vagy magasabb bajnoki osztályban való indulása érdekében létrehozott gazdasági társaságra történő átruházása is lehetővé váljon, melyre az utánpótlás-nevelés felmenő rendszerű képzési rendszerének további fejlesztése, valamint a felnőtt bajnoki osztályok közötti további minőségi fejlődés elősegítése érdekében van szükség.

Én azt gondolom, helyes, hogy a sporttörvény szigorúbb ebben az esetben. Helyes, ahogy államtitkár asszony is elmondta, hogy alapvetően nincs lehetőség erre az átruházásra, de az életszerűség és az idő azt igazolta, hogy szükség van kivételekre. Én támogatom azt, hogy tartsuk meg a szigorúbb követelményeket, ugyanakkor a kivételekben az életszerűséghez igazodjunk.

Nyilvánvalóan köztudott, hogy ez a törvénymódosítás most első helyen a pécsi focit fogja tudni megmenteni. Én szeretnék köszönetet mondani Baranya megyei képviselőtársaimnak, akik hosszú munkát fektettek abba, hogy ez a törvénymódosítás is létrejöhessen. A Baranya megyei képviselők összefogtak azért, hogy a pécsi foci is megmeneküljön. Én azt gondolom, fontos, hogy nagy múltú sportklubokat ne hagyjunk elveszni a történelem süllyesztőjében. Nyilvánvalóan ez a mostani kivétel számos alkalommal fog tudni segíteni sportklubokon.

Én örülök, hogy első alkalommal a pécsi foci megmentése lesz az, amelyet ez a törvény tud majd segíteni. A KDNP-frakció támogatja a törvényjavaslatot. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypártok padsoraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Felszólalásra következik Hiszékeny Dezső képviselő úr, az MSZP-képviselőcsoport vezérszónoka. Öné a szó, képviselő úr.

HISZÉKENY DEZSŐ, az MSZP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Államtitkár Asszony! Képviselőtársaim! Az volt a sejtésem az elején, hogy hosszú, nagy vita nem lesz - látom, hogy más ellenzéki képviselőtársaim nincsenek is még jelen a teremben -, hiszen összesen egy érdemi paragrafus módosításáról szól maga a javaslat, ami érdeminek tekinthető.

Vizont az is jól látszik, hogy azért ez nem egy gyakori helyzet, nem egy gyakori állapot, hogy egy egész törvényből egyetlenegy paragrafus az, amit módosítani terveznek. Ezért elgondolkodtatja az embert ilyenkor, hogy mi lehetett ennek az oka, illet nem szoktak bevállalni. És itt mégis volt egy kormánypárti képviselőtársunk, aki ezt keresztülverte a saját frakcióján, a KDNP frakcióján, egyeztetett a kormánnyal, és felvállalta ezt a nem kis tortúrát, hogy ezt a módosító

javaslatot idehozza a Ház elé, miközben összesen egyetlenegy paragrafus módosításáról van szó.

Tehát ilyenkor óhatatlanul megmozdul az embernek a fejében, hogy ennek mi lehet a valós oka. Meggyőződésem, ismerve a Fidesz törvényalkotását, hogy itt egy konkrét ügyről van szó, vagy kettőről. Nyilván ki fog derülni az elkövetkezendő időszakban, hogy miről van szó. És bár ez az egész sporttörvényt, az egész magyar sportot érinti közvetlenül, de tekintettel arra, hogy mint az előterjesztő, Bánki úr említette az előbb, ő a Magyar Labdarúgó-szövetség elnökségének a tagja, tehát ebből arra tudok következtetni, hogy valahol a futball környékén történik majd valamifajta változás, olyan konkrét ügy, ami miatt ez az egész jogalkotás lezajlott.

Ha megnézzük azt, hogy mi a javaslat, tehát hogy melyik az a paragrafus, amit módosítani kívánnak az elkövetkező időszakban, az azért egy megdöbbentő dolog. Azt kívánják módosítani, hogy a bajnokságban való indulás joga nem ruházható át, eddig így volt. Nem ruházható át! Sőt, a jogalkotó akkor élt a gyanúperrel, hogy bizonyára lesznek olyanok, akik ezt valamilyen sundám módon megpróbálják majd kikerülni, ezért úgy folytatódott a törvény, hogy az erre irányuló szerződés semmis. Én azt érzékelem ebből, hogy ez egy nagyon határozott és nagyon kategorikus tiltás volt.

Most mégis arra hivatkozva jelent meg itt a képviselő úr, hogy a kialakult helyzet igényli azt, hogy módosítsuk ezt.

(12.40)

Ez azért érdekes, mert olyan világban élünk ma, amikor nem a résztvevők alkalmazkodnak a törvényekhez, hanem a résztvevők lesznek azok, akiknek az érdekében itt törvényt alkotnak. Ez nem az első eset, számtalan más egyéb ügy volt, konkrét ügy, elsősorban gazdasági ügy, amikor ez megjelent a parlament előtt. Azt gondolom, szebb időszak volt az, amikor bajnokságok sorsa a pályán dőlt el, nem füstös kis helyiségekben, kocsmákban, és nem a pénz volt az, ami elsősorban meghatározó volt, hanem a tehetség, az a kis közösség, amelyet az ott sportolók alkottak - azt gyanítjuk, hogy itt valami futballdologról van szó -, tehát az a helyi közösség, amelynek tagjai egymásért küzdve álltak helyt a bajnokságban. Azt gondolom, ha megnézzük, hogy mi történt, egyértelművé válik, hogy ezzel a javaslattal valakinek intézik ezt az egész történetet.

Még egy érdekessége van ennek a javaslatnak. Az, ahogy általában a jogszabályok hatályát megfogalmazzák, az mindig valahogy a jövőre vonatkozik, egy olyan jövőbeni időszakot határoznak meg, amikor az érintettek fel tudnak készülni. Ennek a jogszabálynak is van egy egész érdekes hatálya, megfogalmazása szerint a kihirdetést követő öt napon belül. Ezt le lehet magyarra fordítani: íziben. Ez azt jelenti, hogy itt valami konkrét - most már nem először mondom - ügyről, meghatározott szereplőről lesz szó, akinek az érdekében a képviselő úr eljár. Én pedig azt

gondolom, hogy ez sérti a sport szellemét, és esélyt ad arra, hogy a valós eredmények ne a pályán szülessenek. A fociban egyébként is erről évről évre, bajnokságról bajnokságra felreppennek különböző hírek. Azt gondolom, hogy ez az intézkedés, ez a jogszabálymódosítás ezt erősíteni fogja az emberekben, azt fogja erősíteni, hogy nem a pályán elért eredmények lesznek azok, amik a valós értékét adják majd ennek a sportnak.

Sokan azt gondolják, és bizonyára ez a gondolat vezérelte képviselőtársamat is, hogy különböző adminisztratív intézkedésekkel segíteni lehet az adott sportág vagy a sport helyzetén. Én pedig azt gondolom, hogy képviselő úr nem segít, hanem sért. Sérti, megalázza mindazokat, akik becsületesen a sport szellemében kívánnak részt venni a különböző bajnokságokban. Sokak véleménye szerint előállt az a helyzet, amikor meg lehet venni a bajnokságokat, csak szervezés kérdése ez az egész. Számunkra nem elfogadható ez a javaslat, és nyilván nem is fogjuk támogatni.

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Bósz Anett képviselő asszonynak, DK. Parancsoljon, képviselő asszony!

BÓSZ ANETT, a DK képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Mindenekelőtt szeretnék elnézést kérni, hogy személyesen nem voltam itt az előterjesztő, illetve a vezérszónokok felszólalása alatt, egy bizottsági vitáról szaladtam át, viszont a kollégáim biztosítottak engem afelől, hogy önök mit mondtak. Úgyhogy igyekszem ennek megfelelően részt venni ebben a vitában. Köszönöm a megértésüket.

Szeretném előrebecsátani, hogy összességében a törvényjavaslatban foglalt módosítást a Demokratikus Koalíció frakciója nem tudja támogatni, mivel számunkra - az előterjesztők, valamint a kormánypárti felszólalók felszólalásával együttvéve is ezt kell mondanom - változatlanul nem világos a szándék, és tartunk is attól, ami a magyar sportban elindult az elmúlt időszakban, nevezetesen, hogy valamifajta mögöttes szándék húzódhat meg a módosítások mögött, amit egyelőre mi nem látunk tisztán. De az álláspontunk szerint a módosítás teljesen szükségtelen ebben a formában, mivel így a kivételek köre teljes lett, a jövőben korlátlanul átruházható lesz az indulási jog, így a kivételek köre értelmét veszti, illetve a főszabály, a tiltás is értelmetlenné vált ezáltal.

A benyújtott módosítással kiderült számunkra, hogy a hatályos sporttörvény fogalomrendszere korrekcióra szorul, mivel a hatályos törvény a fogalmak meghatározása terén némi zavarral küzd. Az indulási jogot csak a sportszervezetekre értelmezi, és megfelelteti a nevezés jogának, valamint a nevezést azonosítja még a versenyrendszerben történő részvétellel is.

Bár a nevezési jog meghatározása nem található a törvényben, a sporttörvény például a Magyar Olimpiai Bizottság részére kizárólagosságot határoz meg,

összhangban persze az olimpiai chartával, a sportágak és a sportolók nevezésére, az olimpiai eseményekre. A Demokratikus Koalíció frakciójának az az álláspontja, hogy az indulási jog és a nevezési jog értelmezhető a sportolókra is, ugyanis a játékjoghoz tapad mindkettő. Ebben a megközelítésben az indulási jog és a nevezési jog a jogképesség és a cselekvőképesség logikája mentén értelmezendő és értelmezhető.

Ezen túlmenően a játékjog használatának átruházása során tulajdonképpen a sportolónak az indulási joghoz - azaz hogy készen áll a versenyzésre - kapcsolódó nevezési joga kerül a sportszervezet számára átruházhatóvá. A játékjog mint személyhez fűződő vagyoni értékű jog és a játékjoghoz tapadó, a sportolóra vonatkoztatott indulási jog szerintünk fogalomképtelen. Ebben a megközelítésben a játékjog úgy viszonyul az indulási joghoz és a nevezési joghoz, ahogy a jellegéből fakadó eltérésekkel a szerzői jogot alkotják fogalomképességi szempontból a szerzőt megillető személyhez fűződő vagyoni jogok. Vállalt kötelezettségeink miatt a magyar szabályozásnak igazodnia kell a nemzetközi szövetségek és a sport nemzetközi szervezeteinek szabályozásához, ezért a magyar versenyzők nemzetközi, valamint olimpiai szereplése esetében az indulási jog és a nevezési jog feltételrendszerének igazodnia kell a nemzetközi sportszövetségek, illetve a Nemzetközi Olimpiai Bizottság szabályzatához.

Eddig a törvénymódosítás jogtechnikai részéről beszéltem, most azonban szeretnék néhány gondolatot mondani a jelenlegi hazai sportéletről. Így talán az előterjesztők is jobban értik majd, hogy miért kezdem azzal a felszólalásomat, hogy tartunk attól, hogy ez a módosítás valamifajta mögöttes szándékot is takar, amit egyelőre nem sikerült kiderítenünk. Mindössze három paragrafusból áll ez az anyag, amely előttünk fekszik, és amelyet önök benyújtottak, nem tudjuk egyelőre igazán értelmezni, hogy milyen céllal.

Évek óta megfigyelhető, hogy a különböző sportágak szövetségeinek vezetői székébe különböző kormánypárti, első vonalas vagy másodvonalas politikusok kerülnek, ezzel az adófizetők óriási pénzösszegei felett tudnak rendelkezni akár közvetlenül is. Azt kell mondanom, persze tiszteletben tartva azokat, akik ez alól kivételt képeznek önök között, hogy sok esetben a Fidesz-közei tisztségviselők a sportágban megkívánt szakértelemmel, illetve a szakmában megkívánt tapasztalattal sem rendelkeznek, amikor ilyen szövetségek vezetői pozíciójába kerülnek. 2010 óta soha nem látott mértékben öntik az adófizetők pénzét a különböző sportszövetségekbe, ami alapvetően egyébként nem kritizálható, ugyanakkor olyan gyakorlati visszasságokat takar, mint például a taopénzek helytelen felhasználása, amik fölött, még egyszer mondom, sokszor az önök kollégái, vagy ön például, tisztelt képviselőtársam - és Bánki Erik bólogat is -, szövetségi elnökként vagy elnökségi tagként, közvetlenül rendelkeznek ezek fölött a pénzek fölött.

Azt gondolom, hogy amikor személyesen hozzám is befutnak olyan megkeresések, hogy a taopénzek

(Nacsa Lőrinc közbeszól.), amelyeket önmagában... Igen tisztelt képviselőtársam, Nacsa Lőrinc, nagyon szívesen meghallgatom önt, ha újra gombot nyom és nem a bekiabálás módszerét választja, ahogyan azt már nagyon sok vitában megtette. Azt gondolom, hogy ez nem egy jó módszer, képviselő úr. Nyugodtan nyomjon gombot, igen!

Szóval, az a helyzet, hogy nagyon helyes, ha a taopénzek felhasználása jól és tisztességesen kerül oda, ahova az való. Azonban számos szülő az utánpótlásról... - beszélt ön is, tisztelt képviselőtársam, az utánpótlásról, és amennyiben jól értem az ön felszólalását, arról is szól ez a törvénymódosító, hogy az utánpótlást tudjuk fejleszteni. De akkor szeretném önöket megkérdezni, hogy adott esetben az önök kollégái körében vagy az önök által közvetlenül vezetett szövetségekben hogyan történhet meg, hogy például a taopénzeket, ami célzottan menne az utánpótlás képzésére, a profi sportolók kapják meg a szülők beszámoló alapján, akiket pedig már így is nagyon szépen ellátott pénzzel a központi költségvetés. Ők kapják meg azokat az eszközöket, amelyek adott esetben sérülésekből való gyógyulásukban is segítik őket.

Én ezt azért mondom, mert magam is részese voltam a versenysportnak, válogatott sportolóként nyolc éven keresztül a dzsúdósövetség védőernyője alatt tudtam ezt a tevékenységet kifejtetni. Egyáltalán nem mindegy - és látom, hogy államtitkár asszony is bólogat -, hogy egy utánpótlásszakágban egy gyermek mit kap meg azokból, amiket a taotámogatások lehetővé tennének.

(12.50)

Én azt gondolom, hogy itt rendet kell rakni mindenféleképpen a szövetségekben, sőt a szövetségeknek felelősséget kell vállalniuk azért, hogy az egyes szakosztályokban nem megfelelően felhasznált taopénzek esetén fel kell lépniük, hiszen ez közpénz, az adófizetők pénze, és az, amiben a jövőnk áll és a magyar sport jövője áll, az mindenféleképpen az utánpótlás-nevelés. Mondanék néhány olyan példát, hogy kikre gondolok egészen pontosan, amikor azt mondom, hogy a Fidesz párttagjai, illetve akár csúcsvezetők közvetlenül diszponálnak azok fölött az összegek fölött, amelyek több száz milliárdra rúgnak itt az elmúlt évek során, és valóban, ha jó felhasználásra kerülnének ezek, jelentős előrelépéseket láthattunk volna a magyar sportban. Nem szeretnék most arra kitérni, hogy például az elmúlt időszak olimpiáin vajon a magyar társadalom mit élt meg és mit érzett, hiszen én magam egy olimpiaikvíta-szerzést is rendkívüli módon tisztelek, sőt az olimpiához való egyáltalán közel kerülést is rendkívüli módon tisztetem, de ugyanakkor azt éltük meg, hogy az elmúlt időszak eredményei nem tükrözték azt, amit korábban megszoktunk az olimpiáktól. Megjegyzem, hogy a korábbi olimpiákon kifejezetten túlteljesítettek a magyar sportolók.

Mondanék egy olyan példát is, amely Szűcs Lajos képviselőtársamhoz kapcsolódik. A legújabb hírek szerint Szűcs Lajos képviselőtársunk székét a Tenisz Szövetség élén Lázár János veheti át, egy olyan lépés után, amikor nyilvánvalóvá vált, hogy 4 milliárd forintnyi hiány keletkezett, és ezzel a csőd szélére került a szövetség, majd a képviselő úr az állami forrásokhoz fordult segítségért a humán járvány okozta gazdasági következmények kellős közepén. Én azt gondolom, hogy ha ezt sikerült kihozni a magyar sportból, hogy adott esetben a szövetségek nem tudnak jól megküzdni az egyes szponzori pénzekért, nem tudnak jól megküzdni azért, hogy piaci alapon lehessen működniük, vagy legalább részben piaci alapon, az egy dráma. Nem lehet azt üzeni a magyar sportról, hogy kizárólag állami támogatásokból el lehet lenni. A profi sportnak ma már nem erről kell szólnia, és azt gondolom, arról sem szólhat, hogy a különböző sportszövetségeket hogyan lehet a kormánypártokba közvetlenül becsatornázni.

Nem szabad átesni a ló túloldalára abban, tisztelt képviselőtársaim, és még egyszer mondom itt, a felszólalásom végén, nem azzal van problémám, hogy állami milliárdok a sport támogatására mennek el, hiszen pontosan tudjuk, hogy egy ember nevelkedése közben a test, a lélek, az értelem fejlesztése egyaránt fontos, és azt gondolom, hogy mind a hármat meg tudjuk kapni a sporttól. Amikor az iskolát ki tudjuk egészíteni valamilyen sportedzéssel, az aztán egy olyan kombináció, ami bizonyára egy rendkívüli személyiséget tud eredményezni. Tehát én azt gondolom, tisztelt képviselőtársaim, nem az a probléma, hogy önök fontosnak tartják a sport finanszírozását, hanem az a probléma, hogy hogyan. Az a probléma, hogy állami milliárdokat látunk eltűnni, nemcsak a profi sportban, hanem az utánpótlás-sportban. Ezeknek a sportszövetségeknek méltatlan szerepet szántak önök, saját maguknak szántak dicsőséges szerepeket ezeknek a sportszövetségeknek az élén, de ez nem elég.

Beszéltem számos panaszról, amit benyújtanak a szülők, beszéltem arról, hogy alapvetően nem tudjuk támogatni ezt a javaslatot, és azt gondolom, hogy ideje volna egy olyan világos finanszírozási rendszert kidolgozni, amely kifejezetten jutalmazza azokat a sportszövetségeket, amelyek ügyesek a piaci alapon megszerezhető források tekintetében, amelyeknek kiegészítő támogatást lehet adni, és amelyek nem arra pályáznak, hogy hogyan lehet az adófizetők pénzéből úgy működni, ahogy egyébként nem tudnának elműködni az egyes cégek támogatásából vagy a teljesítményük alapján, tisztelt képviselőtársam.

Éppen ezért a törvénymódosítás számunkra zavaros háttérű, éppen ugyanúgy, ahogyan az élsportban, illetve a szakszövetségek tartalmi, illetve személyi háttérét tekintve zavaros viszonyokat találunk. Én azt gondolom, hogy a közvetlen politikai elittel összefonódó sportélet, illetve az, hogy egyszerűen nem látjuk azt, hogy merre halad ez a hajó, csak azt látjuk, hogy elnyel állami milliárdokat százmilliárdos tételben, nem elfogadható, és azt gondolom,

hogy ez a törvénymódosító javaslat éppen ugyanolyan zavaros, mint amilyen zavaros volt az elmúlt évek sportélete Magyarországon. Köszönöm, hogy meghallgattak. *(Taps az ellenzéki padosorokból.)*

ELNÖK: Köszönöm. Tisztelt Országgyűlés! Felszólalásra következik Steinmetz Ádám képviselő úr, a Jobbik képviselőcsoportja vezérszónoka. Öné a szó, képviselő úr.

DR. STEINMETZ ÁDÁM, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Államtitkár Asszony! Az előtünk fekvő törvénymódosítás a sporttörvényt, a 2004. évi I. törvényünket módosítja, és előljáróban azt tudom elmondani, hogy sportolóként minden olyan javaslatot tudok támogatni, és bízom benne, hogy a Jobbik frakciója is tud támogatni, amelyik a magyar sportolók érdekeit és a magyar sportélet érdekeit és fejlődését szolgálja.

Ez a törvénymódosító javaslat igazából az indulási jog, a nevezési jog átruházásának feltételeit, körülményeit könnyíti meg, mint ahogy egyébként az indokolásban is olvashatjuk, mert a sporttörvény jelenleg általános jelleggel tiltja a versenyrendszerben való indulás jogának átruházását. Eddig egyébként a lehetőség arra volt, hogy az indulási jogot csak a sportegyesület ruházhatta át az általa alapított gazdasági társaságnak, de most kinyitjuk ezt a szabályozást, mintegy felhívjuk ezt az általános szabályozást, ami eddig teljesen világosan és érthetően fogalmazott.

Miért is tesszük ezt? Gyakorlati tapasztalatokra figyelemmel, mint ahogy az indoklás is fogalmaz, és ahhoz, hogy ezt meg tudjuk érteni, és tudjuk támogatni - és itt kérek elnézést én is a közfeladataim ellátása miatti késésért -, nem tudom, hogy előterjesztő úr említette-e ezt korábban, de szeretnék választ kapni, hogy konkrétan mik ezek a gyakorlati tapasztalatok, miért is van erre szükség. Szeretnék ezt megérteni. Hány csapatot érint ez a gyakorlatban? Mert mi azt látjuk, hogy minél magasabb osztályba kerül egy sportcsapat - most szóba került a labdarúgás, akkor én is ezzel példálóznék, de ugyanez vonatkozik a kézilabdára és a vízilabdára is sajnálatos módon az utóbbi időben -, minél magasabb a versenyrendszer, annál több a külföldiek száma, akik egyébként a magyar tehetségek elöl veszik el a helyet. Soha ilyen alacsony számban magyar fiatal labdarúgók az NB I.-ben nem versenyeztek, mint most.

Tehát amikor arról beszélünk, és megint csak az indokolásból, csak hogy megértsem, az indoklás szerint az utánpótlás-nevelés felmenő rendszerű képzési rendszerének további fejlesztése érdekében szükséges ez a lépés, akkor én azt is mondanám, hogy azok a taomilliárdok, amik beleáramlottak az utánpótlás-fejlesztésbe, a képzésbe, talán inkább ennek kéne leginkább szolgálnia ezeknek a fiataloknak az előrejutását és a boldogulását. De természetesen, még egyszer mondom, ha kapunk magyarázatot, megértjük, hogy miért is kell most gazdasági vállalkozás licencjogátadása egy

olyan gazdasági vállalkozásnak, amelyben vagy ő alapít, vagy tagként szerepel.

Visszatérve a miértekre, akkor én konkrét leszek, mert azért gondolkodtam, látszik, hogy ez egy személyre szabott törvényjavaslat, a hatálybalépés miatt is látszik ez, nem gondolom, hogy ez tömegével érinti az egyesületeket - de kiket érinthet? Például esetleg a balatonboglári NEKA-t érintheti a kézilabdában, vagy esetleg a labdarúgásban a PSN Zrt. keretein belül működő Pécsi MFC-t, Bánki Erik úr... *(Nacs Lőrinc: Elmondtam.)* Örülök neki, csak akkor ezt mondjuk ki, hogy megértsük. *(Nacs Lőrinc: Elmondtam.)* Köszönöm. Mert hiszen ha harmadosztályból amatőrök is szerepelhetnek, profik is, a másodosztályból viszont már csak profik szerepelhetnek, így viszont ténylegesen van értelme ennek a szabálynak az alakításán.

Két dologra szeretném fölhívni a figyelmet. Ebben a törvényben én nem látok biztosítékot arra, hogy adott esetben egy versenyrendszerben, egy osztályban több csapatot is üzemeltethessen ugyanaz a tulajdonosi kör. Én nem látok ebben biztosítékot, miközben FIFA-előírás, hogy egy adott versenyrendszerben, egy osztályban a tulajdonosnak csak egy csapata lehet.

(13.00)

Én nem tudom, egy magyar törvénnyel fölülírni egy FIFA-rendelkezést persze lehet és megtehetjük, de én örülnék neki, ha ebbe a törvényjavaslatba is ezt belefoglalhatnánk, hogy ne fordulhasson elő olyan helyzet, hogy egy sportvállalkozás egy másik sportvállalkozás részeként adott esetben egy bajnokságban két csapatot üzemeltethessen; ugyanaz a tulajdonosi kör. Ez ellentétes az egészséges versenyszellemmel, úgy gondolom, tehát ezen mindenképpen érdemes elgondolkozni.

A másik: ha megengedik, tisztelt képviselőtársaim, a sporttörvény rendelkezését hoznám ide, ami a hivatásos sportolókra vonatkozik, ez a 8. § (6) bekezdése, ami valahogy úgy fogalmaz, hogy sportszervezet nem indulhat a versenyrendszerben, bajnokságban, vagy abból utóbb kizárják, ez a munkáltató, a megbízó súlyos szerződészegésének minősül, és ezért a munkaviszonyt, a megbízási jogviszonyt a sportoló azonnali hatályú felmondással is megszüntetheti. Na már most, ha nem indul a versenyrendszerben, a bajnokságban, mert az indulás jogát, a licencét átadja egy másik szervezetnek, ebből az következik, hogy az ott sportolók, szerződéssel bíró hivatásos sportolók felmondhatják ezt a munkaszerződést.

S akkor még egy gyakorlati kérdés: például ezek a játékosok, akiknek adott esetben elmarad a béruk - mert azért, tisztelt képviselőtársaim, van és volt is a múltban, és sajnos, akármennyire is mindenki igyekszik felelősségteljesen gazdálkodni, előfordul, hogy egy adott egyesület, nemcsak a labdarúgásban, máshol is, fizetési, likviditási problémákkal szembe-sül, és fizetésektelen állapotba kerül -, ezek a sportolók majd hogyan fognak tudni pereskedni azzal a sportszervezettel szemben, amelynek nincs indulási

joga, nincs licence, magyarul nincsen bevétele? Akkor majd honnan fogja ezt a pénzt remélni?

Én ezekre tekintettel nagyon szépen megköszöném - hogy akkor világosan fogalmazzunk -, ha az előterjesztő vagy államtitkár asszony esetleg segítene abban, hogy ezt a törvénymódosító javaslatot tényleg szakmai alapokon állva, jó szívvel tudjuk támogatni. Köszönöm szépen, hogy meghallgattak. *(Taps az ellenzéki pártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! A vezérszónoki felszólalások végére értünk. Most kettőperces felszólalások következnek. Megadom a szót Nacs Lőrinc képviselő úrnak, KDNP-képviselőcsoport.

NACSA LŐRINC (KDNP): Köszönöm. Tisztelt Elnök Úr! Sok minden elhangzott itt baloldali képviselőtársainktól. *(Z. Kárpát Dániel: Steinmetz Ádám is...)* Hiszékeny Dezső képviselő úr azt kifogásolta, hogy a résztvevők visszajelzése alapján, az emberek érdekében hozunk törvényt. Hát, így szoktuk, képviselő úr, hogy meghallgatjuk az embereket, és az emberek érdekében hozunk törvényt. Én nem értem, hogy ön ezt miért kritizálja. Nem tudom, az önök idejében ez hogy zajlott, de akkor ezek szerint nem így.

Ön azt mondja, hogy a pályán elért eredmények kell hogy számítsanak. Ezzel teljesen egyetértünk. A törvényjavaslat arról szól, hogy egyáltalán legyenek pályán elért eredmények, hogy életben maradhassanak csapatok.

Mindannyian kifogásolták, hogy milyen sejtelmességről van itt szó. Ön, képviselő úr, itt volt a teremben, amikor elmondtam, hogy én nagyon remélem, hogy ez a törvényjavaslat első körben vagy első alkalommal a pécsi focit fogja megmenteni. Én itt köszönetet mondtam Baranya megyei képviselőtársaimnak, Bánki Eriknek, Hargitai Jánosnak, Nagy Csabának és Hoppál Péternek, hogy lobbiztak ezért a törvényért, hogy lobbiztak a pécsi foci megmentéséért, hogy sok mindent tettek az elmúlt években a pécsi foci megmentéséért. Ezt is elmondtam önöknek a felszólalásomban pár perccel ezelőtt.

Amiről viszont nem lehetett hallani sem Bósz Anett képviselő asszony, sem az ön felszólalásában, az az érdi kézilabda iránti aggodás vagy az egi vízilabda iránti aggodás, önök azt valahogy kifejejtették a felszólalásaikból. Érdekes módon ott nem tartják fontosnak, hogy megmaradjon az érdi kézilabda, megmaradjon az egi vízilabda, amiben, azt gondolom, hogy partnerek lehetnének, csak önöket akadályozza az a szemellenző, amit fölvettek, hiszen baloldali polgármesterek vezeték ezeket a városokat, és nem kívánnak partnerek lenni ebben, hogy megmentjük ezeket a csapatokat.

Egyetértek Steinmetz Ádámmal abban, hogy a magyar fiatalokat előnyben kell részesíteni, hogy sok magyar fiatal tehetség legyen a magyar bajnokságokban, nemcsak a futballban, az összes magyar bajnokságban; szerintem soha ettől eltérőt nem hallott

Bánki Erik képviselőtársamtól, és ő is azért dolgozik az MLSZ-ben, hogy ez így legyen. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Megadom a szót Mesterházy Attila képviselő úrnak, MSZP-képviselőcsoport. Parancsoljon!

MESTERHÁZY ATTILA (MSZP): Nagyon szépen köszönöm. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Nacsa képviselő úrnak a mondatai indítottak gombnyomásra. Egy-két dolgot azért hadd ajánljak a figyelmébe! Ha fősorolja azon képviselőket, akik sokat tettek a pécsi futball megmentéséért, akkor még egy nevet nyugodtan tegyen hozzá, Toller Lászlót, aki Pécs város polgármestere volt, és sokat tett a pécsi futball megmaradásáért. Csak azért, mert baloldali polgármesterről beszélünk, nem jobboldaliról, ha esetleg nem emlékezne rá, hiszen sajnálatosan elhunyt Laci.

A másik, hogy ön arról beszélt, hogy önök csak az emberek érdekében tevékenykednek; volt egy ilyen megjegyzése. Én erre azt hadd mondjam, hogy igen, csak pontosan kell definiálni, hogy kik azok az emberek, akiknek az érdekében önök tevékenykednek. Most nem a konkrét törvényjavaslatról beszélve, de azért föl tudnánk sorolni azt a sok embert, akikért önök tevékenykednek, Mészáros Lőrincről kezdve Tiborcson át sok mindenki más személyig, és ezért szoktuk mi azt mondani, hogy önök nem családbarát kormány, hanem sajtócsalád-barát kormány.

Másik oldalról azt is mondanám, hogy amikor intézkedéseket hoznak, akkor lehet azt mondani, hogy ez az emberek érdekében történik, ha például van előzetes egyeztetés. Fogunk ma itt tárgyalni olyan törvényt az oktatással kapcsolatban, ahol minden szakszervezet, minden érdekképviselő pont azt - vagy azt is - kéri önökön számon, hogy vagy nincs érdekegyeztetés, vagy egy nappal előbb kapnak meg egy javaslatot. Szerintem ezeknél a törvényeknél sokkal inkább az átláthatóságot növelné az, ha lenne egyeztetés.

S egy utolsó gondolat Érd meg sok minden más kapcsán. Képviselő úr, a szabályokat mindenkinek be kell tartani. Azoknak a politikusoknak a felelőssége egy ilyen helyzet, akik azt gondolják, hogy lehet adott esetben pénzt lopni sportegyesületek felhasználásával vagy sporttal foglalkozó gazdasági társaságok felhasználásával, s abban nem az a hibás, aki ezt megszünteti, hanem az, aki ezt a gyakorlatot kialakította. Köszönöm szépen, elnök úr, a türelmet. *(Taps az ellenzéki pártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Bósz Anett képviselő asszonynak, DK-képviselőcsoport.

BÓSZ ANETT (DK): Köszönöm a szót, elnök úr. Nacsa Lőrinc képviselőtársam felszólalására szeretnék reagálni, ugyanis láthatóan nincsen tisztában a számokkal és azzal, hogy az előző vezetés egy olyan

kézilabdát örökített a most már demokraták által vezetett polgármesteri hivatalra, amire 700 millió forintot kellene az adófizetők pénzéből ennek a városnak kifizetni. Tudja, tisztelt képviselőtársam, hogy mennyi a helyiingatlanadó-bevétele ennek a városnak? Azt hiszem, nem. 700 millió forint.

Tisztában van azzal, hogy az egész ingatlanadó-bevételt elkölteni a kézilabdacsapatra kizárólag azért, mert ennek a kézilabdacsapatnak a vezetői nem voltak elég ügyesek ahhoz, amire az eredeti felszólalásomban utaltam már, hogy piaci alapon keressenek szponzort, amiben egyébként a jelenlegi városvezetés motivált, amit a jelenlegi városvezetés elkezdett, tárgyalásokat folytat, egyébként tart is ebben a folyamatban már valahol; szeretném elmondani azt, hogy ez a kézilabdacsapat egy olyan kézilabdacsapat, amely mesés fizetéseket adott például olyan edzőknek, akik a többi, a Kézilabda Szövetség tagjaként számontartott kézilabdacsapatban piaci alapon finanszírozva nem lennének ilyen értékesek. Én azt gondolom, hogy sok minden elhangzott itt az ellenzék részéről arról, hogy a sportfinanszírozással mi a probléma; az egyik például ez.

S az is probléma, hogy egy olyan város, amely nagyságrendileg 13 milliárd forintból gazdálkodik egész évben, közel egymilliárd forintot csak az adófizetők pénzéből nem költhet kizárólag egy olyan csapatra, amely eddig, köszönhetően a volt fideszes városvezetésnek, nem próbált meg piaci alapon szponzorokat találni. Köszönöm. *(Taps az ellenzéki pártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm, képviselő asszony. Tisztelt Országgyűlés! Most további képviselői felszólalások következnek. Megadom a szót Varga László képviselő úrnak, MSZP-képviselőcsoport.

DR. VARGA LÁSZLÓ (MSZP): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Államtitkár Asszony! Tisztelt Képviselőtársaim! Egy parázs vita látszik kialakulni egy olyan jogszabály-módosítási javaslat kapcsán, amely végül is ehhez képest elég rövid, de nagyon komoly 30 év van a sportegyesületek, illetve a sporttal érintett gazdasági társaságok mögött, és bizony sok mindent láttunk ebben a 30 évben, én azt gondolom, különösen az első felében egyébként, merthogy az ilyen típusú indulásijog-átruházást nyilván a 2000-es évek első évtizedének közepétől nagyjából már tiltotta a jogszabályi háttér.

(13.10)

Engedtessék meg nekem is, hogy megerősítem azt, amit Hiszékeny Dezső elmondott, nagyon hiszünk abban, hogy a pályán elért eredmények kell hogy meghatározzanak egy-egy végeredményt, ezáltal egy-egy bajnokság végeredményét. Nagyon hiszünk abban, hogy nem zöld asztalnál vagy gazdasági machinációk eredményeképpen kell hogy meghatározásra kerüljön az, hogy mondjuk, a következő bajnoki

idényben, akár egy-egy labdarúgó bajnoki osztályban vagy bármely csapatsportágban ki hol indul.

Érdekes egyébként az időzítése ezen jogszabály benyújtásának. Mondtak itt egy konkrét klubot, amit ez érint. De mégiscsak az van, hogy az a fajta klubkeringő, ami a kilencvenes években és a kétezres évek elején látható volt, egyébként a sporttörvény által elég szigorúan megállapított tiltás eredményeként megszűnt. Úgy gondolom, hogy az a feladatunk, hogy semmi olyan jogszabályt ne fogadjunk el, ami ennek a klubkeringőnek az újbóli elindulása irányába mutat, és minden olyan jogszabály-módosítást támogassunk, ami természetesen az alapoktól, az utánpótlástól építkezve megerősíti a csapatsportágokban sportoló fiatalokat abban, hogy igenis van értelme a teljesítménynek, van értelme eggyel több gólt rúgni mindig, van értelme annak, hogy a pályán dőljenek el a dolgok, és bizony van értelme akár egy életet vagy egy fél életet felrakni arra, hogy az ember sportolóként teljesítményt tehessen le az asztalra. De vannak ebben a teremben nyilván olyan sportolók, akik nagyon nagy teljesítményeket raktak le, nem akarom ezt így részletezni.

Azt látom, hogy ez a szabály, bár lehet, hogy egy konkrét ügy megoldására irányul, de ez az előterjesztés alkalmas adhat arra, hogy újabb klubkeringő induljon el, egy olyan helyzetben, amikor a koronavírus-járvány miatt is és az abból fakadó gazdasági hatások miatt is esetleg bizonyos klubok nehéz helyzetbe kerülnek, és a helyükre adott esetben alsóbb osztályokból, adott esetben egy gazdasági társaságot létrehozva, indulási joggal felruházva egy-egy klub nem a pályán eldölt eredménye alapján szerepelhet majd ott, ahol.

Ez a kérdés adott, és egyébként erre konkrét válasz nem érkezett sem kétpercesben, sem azóta egyetlen előterjesztőtől sem. Ezek a kérdések megválaszolásra várnak. Továbbá azt is az asztalra raknám, hogy azért attól, hogy nincs lejárt köztartozása egy-egy ilyen klubnak, amely ebben az átalakulásban vagy egy ilyen gazdasági társaság létrehozásában, ennek a folyamatában részt vesz, még egyéb tartozása lehet egy-egy ilyen klubnak, adott esetben például sportolók felé, vagy egyébként a sportrendezvények lebonyolítása kapcsán lehetnek olyan költségek, amiket még nem térített meg. *(Jelzésre:)* Úgy látom, Bánki Erik lelkesen meg fogja válaszolni ezeket a kérdéseket is. Nagyon remélem, merthogy az mindenképpen látszik ebből az előterjesztésből is, a kihirdetés utáni 5 napos hatálybalépéstől is, hogy egyébként, ha valami konkrétan az érdekükben áll, akkor nyilván nagyon gyorsan tudnak lenni jogszabályalkotásban, de egyébként például a rokkantnyugdíjasok kárpótlása érdekében - hogy egy példát az asztalra tegyek -, abban meg nem kapkodnak ennyire. Mulasztásos törvénysértést is elkövetnek adott esetben, hiszen az, úgy látszik, hogy nem ennyire fontos érdek az önök számára.

Egy szó, mint száz, válaszoljanak a kérdésekre, amit az ellenzéki képviselőtársaim egyébként jó szándékkal feltettek, mert meggyőződésem, hogy azért

tették fel ezeket a kérdéseket, mert semmiféle kiskaput nem szeretne itt senki nyitni annak, ami bizony a '90-es években és a 2000-es évek elején egy napi folyamat volt, annak a típusú játékjogkeringésnek, ami, azt gondolom, hogy semmilyen sportszerető ember érdekét nem szolgálja Magyarországon. Köszönöm. *(Taps az ellenzéki pártok soraiban. - Dr. Varga László visszatér a jegyzői székbe.)*

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Kétperces felszólalások következnek. Megadom a szót Hiszékeny Dezső képviselő úrnak, MSZP. Parancsoljon!

HISZÉKENY DEZSŐ (MSZP): Köszönöm a szót, elnök úr. Érdemes egy kérdést föltenni magunknak: mióta van hatályban ez a sporttörvény? 2004 óta. 2004 óta egyetlen sportegyesület nem volt, amelyik rászorult volna egy ilyen típusú segítségre, mint amit most önök kívánnak nyújtani. Ez szerintem ennek a sportegyesületnek az alkalmatlanságát bizonyítja. Mindenki más be tudja tartani a törvényt, és ők nem. Pedig a törvény mindenkire vonatkozik, ugye, képviselő úr? Ezért önök azt a módszert alkalmazzák, hogy akkor megváltoztatják a törvényt, olyannak, aki nem érdemli meg. Ez az egyik.

És hogy ne csak azt mondjam el, hogy mi az, ami nem tetszik ebben, elmondom azt is, hogy hogyan lett volna ez az én megítélésem szerint tisztességes. Én is sportoltam jó hatvan éven keresztül, mondjuk, nem azon a szinten, mint Ádám vagy Anett, a magam amatőr szintjén. Én ott megtanultam, hogy a sport a tisztességről szól elsősorban, bár futballoztam, tehát még ebben a sportágban is. Ez úgy lett volna tisztességes, Bánki Erik képviselőtársam, ha ön előterjesztőként ezt a problémát felveti, egyeztetünk, megbeszéljük, és nem ennek az egy sportegyesületnek az érdekében, hanem a sportnak az érdekében erről határozunk valamilyen módon, és hozunk egy törvényt. Az nyilvánvaló az ön számára is, hogy ez most nem így történt. Ez most egy sportegyesületre kiszabott törvényalkotás, ami az én megítélésem szerint tisztességtelen, de semmiképpen nem sportszerű. *(Taps az ellenzéki pártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Kérdezem képviselőtársaimat, kíván-e még valaki élni a felszólalás jogával. *(Senki sem jelentkezik.)* Jelentkezőt nem látok. Az általános vitát lezárom.

Megadom a szót Bánki Erik képviselő úrnak, aki az előterjesztő képviselőtársam válaszolni kíván az elhangzottakra. Parancsoljon!

BÁNKI ERIK (Fidesz): Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Államtitkár Asszony! Tisztelt Képviselőtársaim! Parlamenti pályafutásom elmúlt több mint öt ciklusában számos demagóg vitán vettem részt a parlamentben, de ehhez fogható demagógiát azért ritkán hallottam 1998 és 2020 között.

Talán nem véletlen az, tisztelt ellenzéki képviselőtársaim, hogy önök ott vannak, ahol, a pártok népszerűségét illetően és a szavazók általi támogatottságot illetően. Hiszen önök nem képesek a saját árnyékukon túllépni. Önök ott is farkast keresnek, ahol farkas nincs, és önök ott is farkast kiáltanak, és ezt már annyiszor megtették, hogy egyszerűen senki nem veszi önöket komolyan. Olvassák el ezt a törvényjavaslatot! Semmi mögöttes szándék nincs. Nem egy egyesületre lett kitalálva, tisztelt Hiszékeny Dezső képviselőtársam! (*Hiszékeny Dezső Nacsá Lőrinc felé mutatva: Most mondta!*) Nem! Figyelje már a vitát legalább! Egy példát mondott a képviselő úr, egyet. De van emellett számos más példa is. Így került elő, mondjuk, Érd, de beszélhettünk volna ugyanilyen alapon Egerről, vagy beszélhettünk volna ugyanilyen alapon a NEKA-ról, a Nemzeti Kézilabda Akadémiáról. Azért jutottunk el ehhez a törvényt módosításhoz, tisztelt hölgyeim és uraim, mert az idő megkívánta, hogy ezzel a kérdéssel foglalkozzunk. Nem azért, ahogy Varga László képviselő úr, akit azóta már látom, nem érdekel a vita annyira, hogy meghallgassa a válaszat...

ELNÖK: De itt van! (*Dr. Varga László a jegyzői székéből jelzi jelenlétét.*)

BÁNKI ERIK (Fidesz): Bocsánat, akkor fölment! Akin meglepődöm, mert eddig azt tapasztaltam, hogy ön legalább szereti a sportot, kiáll a sport mellett, és diósgyőriként támogatja azt, hogy minél nagyobb sportfejlesztések legyenek. Mondok egy példát önnek is, képviselő úr.

A Diósgyőrben előadódhatna az a lehetőség, hogy az utánpótlás-akadémiának annyi tehetsége van, hogy ők adott esetben, mondjuk, a labdarúgásban vagy akár a kosárlabdában a másodosztályig eljutnának, és ott egy önálló csapatként versenyeznének. Abban az esetben sokkal egyszerűbb, és egyébként pénzügyileg is sokkal átláthatóbb lenne, ha profi csapatként kiválnának egyébként az amatőr utánpótlásközpontból - mint ami egyébként a NEKA-nál fog történni ezek után -, és önállóan egy profi bajnokságban versenyeznének egy olyan önálló gazdasági társaságként, akinek nincs amatőr szála ilyen értelemben, és ez még, tisztelt Bósz Anett képviselő asszony, a sport finanszírozásának az átláthatóságát is biztosítaná. Eről van szó.

Tehát nem arról beszélünk, hogy kikaput akarunk nyitni, és újra, ahogy a képviselő úr fogalmazott - bocsánat, mert nem látok már szemüveg nélkül -, klubkeringőt indítanánk. Én voltam a legnagyobb élharcosa annak, hogy ezeket felszámoljuk és megszüntessük, és nagyon büszke vagyok arra, hogy a Magyar Labdarúgó Szövetségnek, a többi sportági szövetségnek és a magyar kormánynek köszönhetően ez mára megszűnt. Ez a törvény ezt nem nyitja újra, tisztelt képviselőtársaim, hiszen a sportági szövetségek szabályozása nem teszi lehetővé - és itt ez is elhangzott -, hogy azonos osztályban két különböző

csapata legyen ugyanannak a tulajdonosi körnek, ami nagyon helyes, hiszen ezzel súlyosan lehetne befolyásolni a bajnokság kimenetelét.

Tehát ennyit Hiszékeny Dezső képviselőtársam felvetésére, hogy sundám-bundám van a háttérben - nincs. Nem egy csapatról szól, nincs sundám-bundám a háta mögött a javaslatnak, egyszerűen az élet hozta azt, hogy ezt a javaslatot - ami egyébként egy 2004-es törvény, tehát nem véletlen az, hogy ennyiszor lett módosítva - ebben az esetben meg kell tenni.

(13.20)

Semmi megalázó nincs, semmi nem sérti a sport szellemét, képviselő úr. És még a számtalan demagóg szöveg, amit felhozott, azok mind-mind alaptalanok, és ezeket mind-mind előterjesztőként visszautasítom.

Bósz Anett képviselőtársam, aki sportolói múltját illetően is dicséretet érdemel, tisztelt képviselő asszony - a taopénzek fölött rendelkeznek a szövetségek. Ki kell ábrándítsam, nem rendelkeznek a taopénzek fölött a szövetségek, tisztelt képviselőtársam. A szövetségek semmi mást nem tesznek, mint az egyesületek, gazdasági társaságok által benyújtott pályázatokat bírálják el (*Hiszékeny Dezső: Hát, az micsoda?*), és ők döntenek arról, hogy ki milyen fejlesztesre vagy milyen működésre használhat pénzeket. Ez a szakmai felelőssége a szövetségnek. Minden egyes döntésünkért az elmúlt tíz évben személyesen vállalom felelősséget, tisztelt képviselő asszony, mert egyetlenegy olyan döntést sem hoztunk meg elnökségi tagként, ahol nem lettünk volna biztosak arról, hogy egyébként a sportszakmai fejlődését szolgálja az utánpótlásközpontnak vagy éppen annak az utánpótlásműhelynek, amely a támogatást kapta. A végső felhasználókat pedig az államtitkárság, illetve a szövetségek ellenőrzik. Tehát azt gondolom, hogy tiszta és átlátható a rendszer.

Ha nem lenne ez, tisztelt képviselőtársam, Brüsszel nem hosszabbította volna meg újabb hat évvel a társaságiadó-kedvezmény rendszerét, hiszen ez egy közösségi adónem, amit nyilván ön is tud. És az első hatéves időszak elszámolásának eredménye volt az, hogy újra megadta Brüsszel a lehetőséget számunkra, hogy ezt a társaságiadókedvezmény-rendszert fentartsuk. Ha ez egy átláthatatlan, kusza szabályozás lett volna, biztos vagyok benne, hogy az Európai Bizottság nem hagyja jóvá. Úgyhogy külön gratulálok államtitkár asszonynak, hiszen az elszámolást az ő államtitkársága, illetve a kormány társállamtitkársága végezte.

Steinmetz Ádám képviselő úr: azt nagyon köszönöm, hogy ön mindig pozitívan áll a sporthoz, ez a mostani felszólalásából is kiviláglott. Az, hogy hány csapatot érinthet, ezt nem tudjuk pontosan megmondani, hiszen, mondom, az élet kényszerítette ki. De most beszélünk a PMFC példájáról, beszélünk a Nemzeti Kézilabda Akadémia példájáról, de beszélhetünk az egri vízilabdacsapatról is, amely lehet, hogy

abba a helyzetbe jut, hogy ott egy új tulajdonos érkezésével... - nem ismerem az ottani sportegyesület felépítését, de előfordulhat az, hogy egy olyan esetben, amikor egy önkormányzat nem tud egy sportegyesületet vagy egy sportvállalkozást finanszírozni, annak legalábbis a profi ágát, jön egy befektető, aki szívesen továbbvinné csak azt a profi csapatot, ezzel egyébként terhet venne le az önkormányzat válláról, akkor ez a törvény most lehetőséget ad arra, hogy kiváljon onnan a gazdasági társaság, alapítson egy új társaságot, amelybe az új tulajdonos belép, és ezt finanszírozni fogja. Nincs benne semmi sundám-bundám, a pályán dőlnek el az eredmények. Nem indulhat más településen, hiszen a szövetségi szabályozás egyértelműen kimondja, hogy más településre ezt a jogot nem viheti át, ugyanazon a településen fog működni, más tulajdonosi kőrrel. Nem hagyhat maga után köztartozást.

Felmerült a kérdés - Varga László képviselő úr -, hogy mi lesz a játékosok esetleges követeléseivel. Azt pedig a nemzetközi szövetségek tiltják, hiszen ez jogutódként fog működni, hiszen viszi magával az indulási jogot. Tehát ha egyetlenegy játékos van, akit nem fizettek ki, akkor az UEFA, illetve a FIFA végrehajtást tud kezdeményezni, illetve ki tudja zárni a bajnokságból a sportvállalkozás ellen. Tehát nem tud elbújni a köztartozások elől, hiszen akkor meg se kapja a lehetőséget, és egyébként a játékosokkal való korrekt elszámolást is meg kell tegye, hiszen a nemzetközi szövetségek tudnak ez esetben fellépni ellenük.

Mesterházy Attila képviselő úr felvetésére azt kell mondjam, valóban, igen, amit Toller László a pécsi labdarúgásért tett baloldali polgármesterként, azt kell mondjam, az a szomorú, hogy ez egyedülálló példa a mai napig Magyarországon. Azt gondolom, hogy minden feltett kérdésre választ adtam.

Hiszékeny Dezső képviselőtársamnak pedig csak annyit mondanék el: több kísérletet tettünk az elmúlt időszakban a szakmai egyeztetésekre, olyan fontos kérdésekben, mint például a gazdaság újraindítása, az ellenzéki pártoktól még csak választ sem kaptunk. Pedig a közös csomag benyújtása érdekében én személyesen a Gazdasági bizottság elnökeként írtam valamennyi ellenzéki pártnak egy kérelmet, egy levelet, amelyben hívtam őket, hogy egyeztessünk, és találjuk meg a közös pontokat a gazdaság újraindítása érdekében. Tisztelt Képviselőtársaim! Egyetlenegy frakciótól sem kaptam érdemi választ. Ennyit az önök hozzáállásáról. Kritizálni lehet, képviselőtársam, amikor arra lehetőség van, akkor kell együttműködni a kormánypártokkal, annak érdekében, hogy minél jobb szabályozásokat hozzunk.

Egyébként a jogszabály minden értelemben megfelel a csapatsportágakat működtető szövetségek szándékainak is, tehát azt gondolom, hogy nyugodt szívvel támogathatják. Köszönöm szépen a figyelmet. *(Taps a kormánypártok soraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen képviselő úr válaszait. Tisztelt Országgyűlés! A módosító javaslatok benyújtására csütörtökön 16 óráig van lehetőség.

Tisztelt Országgyűlés! Soron következnek **az iskolai erőszak megszüntetése és megelőzése érdekében szükséges egyes törvénymódosításokról** szóló előterjesztés általános vitája a lezárásig. A kormány-előterjesztés T/10863. számon a parlamenti informatikai hálózaton elérhető.

Elsőként megadom a szót Maruzsa Zoltán Viktor úrnak, az Emberi Erőforrások Minisztériuma államtitkárnak, a napirendi pont előterjesztőjének. Államtitkár úr, ön é a szó, parancsoljon!

DR. MARUZSA ZOLTÁN VIKTOR, az Emberi Erőforrások Minisztériumának államtitkára, a napirendi pont előadója: Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Köszönöm. Mindössze néhány nappal ezelőtt a nemzeti köznevelésről szóló törvény általános vitája kapcsán álltam itt önök előtt. Akkor az általános vitában a hozzászóló képviselők pártállástól függetlenül egyetértettek abban, hogy az iskolákban nincs helye erőszaknak, a pedagógusok elleni fenyegetésnek, verbális vagy tettleges bántalmazásnak. Rögzítettük azt is, hogy ebben a kérdésben nem célvitát, hanem eszközvitát folytatunk. Ma ismét megerősítem, hogy a kormány célja az iskolai erőszak megszüntetése és megelőzése. Ebből a célból több megközelítést tartalmazó, koherens intézkedéscsomag megvalósítására van szükség, amelynek elsődleges célja a prevenció, illetve a szélsőséges szituációk esetén a gyors és hatékony fellépés lehetőségének biztosítása.

A tervezett intézkedéscsomag számos eleme nem igényli a törvényi szintű szabályok módosítását, egyes intézkedésekhez viszont szükség van erre. Az önök előtt lévő törvénymódosítási csomag e célból született.

Amint az a tisztelt Országgyűlés előtt is ismert, a közelmúltban megszaporodtak a nyilvánosságra került, pedagógusokkal szembeni, erőszakkal történő fenyegetéssel vagy tettleges bántalmazással járó jogsértések, amelyek elkövetői sajnálatos módon több esetben 12-17 év közötti diákok voltak. Nyilvánosságra kerültek, majd a közösségi médiában jelentős nézettségre tettek szert a pedagógusokkal szembeni erőszakot nyíltan bemutató olyan videofelvételek is, amelyeket jórészt az elkövetők társai készítettek, a bántalmazott pedagógusnak további erkölcsi sérelmet okozva, egyúttal súlyos jogsértést elkövetve.

A felvételeken a tanulók elsősorban verbálisan, de esetenként fizikailag is megalázzák a munkáját végző próbáló pedagógust. Ez egy rövid, térben és időben jól behatárolható esemény, egy olyan renitens, destruktív viselkedés, amit a társadalom többsége elítél. Az ilyen erőszakos esetek súlyosan negatív hatást fejtenek ki a társadalom egészére, különösen az iskolai nevelő-oktató munka minőségére, szétzilálják az iskolai közösségeket, egyúttal veszélyeztetik a békés, az iskolába tanulni járó gyerekek tanuláshoz, művelődéshez való jogait is. Közismert tény ugyanis, hogy a rossz iskolai légkör, a zaklatás csökkenti az oktatás eredményességét, így negatív hatása van minden érintett későbbi boldogulására is.

Nyilvánvaló, hogy a legtöbb ilyen eseménynek előzménye van, és minden ilyen extrém jogsértésre jut sok-sok kisebb szabályszegés és kötelezettségmulasztás. Ha valaki 13-14 éves korában képes a tanárát megütni azért, mert az munkára szólítja fel őt, a legtöbb esetben már korábban is követett el fegyelmi vétiséget, vagyis egy folyamat végéről van szó. Kezelni ezért nem pusztán magát az eseményt kell, hanem a folyamatot, melynek során a renitens tanuló a közösség szabályaival ellentétes magatartástól eljut a közfeladatot ellátó személy elleni erőszakig.

Látni kell azt is, hogy az erőszak gyökere nem feltétlenül csak az iskolában van, ebben döntő szerepet játszik a családi környezet, a nem megfelelő szülői odafigyelés és az értékelvű nevelés hiánya. A helyzet kezelésére irányuló eszközöknek ezért a szülői felelősség kérdése és a családi környezet támogató szerepének megerősítésére is választ kell adnia. Szeretném kiemelni, hogy a kormány az elmúlt években is számos intézkedést hozott az iskolán belüli erőszak megelőzésére és megfékezésére.

A pedagógusok elleni agresszió kialakulásának kezelésében nagy szerepe van az iskolapszichológusnak, az iskolai szociális segítőnek. A kormány nagy erőfeszítéseket tett annak érdekében, hogy ezek a szakemberek egyre növekvő számban legyenek jelen az oktatási intézményekben. A nemzeti köznevelésről szóló, 2011-ben elfogadott törvény és végrehajtási rendeletei teremtették meg az óvodapszichológusok, iskolapszichológusok alkalmazásának kötelező eseteit, az előző jogszabályi környezetben ugyanis az intézmény vezetőjének döntésétől függött, hogy alkalmaz-e ilyen szakembert vagy sem.

(13.30)

A köznevelés teljes rendszerében foglalkoztatott pszichológusok száma 2010 és 2019 között 998 főről 1754 főre emelkedett. Ezen túl az óvodai és iskolai szociális segítség új, kötelezően megvalósuló tevékenység, mely ágazatközi szinten biztosít szolgáltatást a nevelési-oktatási intézményekben a gyermekjóléti ellátórendszeren keresztül.

Az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenységet a család- és gyermekjóléti központoknak kell biztosítaniuk 2018. szeptember 1-jétől a nevelési-oktatási intézményekben. Az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység elsősorban preventív jellegű megkereső és segítő tevékenység, ami működik, és egy egészen friss fejlesztés. A nehéz szociális helyzetű gyerekek fejlesztése, felzárkóztatása terén rengeteget tett a kormány az elmúlt időszakban: érdemes kiemelni a tanodák rendszerét, amelyet eredetileg európai uniós forrásból finanszírozott a kormány, 2018-tól azonban kormányrendelet alapján, stabil állami finanszírozás mellett működik, tanulási lehetőséget biztosítva az iskolaidőn kívül is azon gyermekek, fiatalok számára, akiknek otthon ez a lehetőség nem magától értetődő.

A diákok nevelésében, informálásában a köznevelési intézményekben az elmúlt több mint tíz évben is

közreműködtek már az iskolarendőrök. Az elmúlt években 2963 általános és 245 középiskolában kaptak a tanulók és a pedagógusok segítséget az iskolarendőröktől és a bűnmegelőzési tanácsadóktól a baleset-megelőzés, bűnmegelőzés témakörében, igaz, a most felállítandó iskolaőrökhöz képest ezek a szakemberek csak idejük egy kis részét töltötték az érintett iskolákban.

A nagy múltra visszatekintő „Mentálhigiénés alapképzés pedagógusoknak” című program célja, hogy a részt vevő pedagógusok problémakezeléshez szükséges személyes és hivatásbéli készségei fejlődjenek, hatékonyabban tudják elkerülni a tettegességgel fajúló konfliktusokat, illetve felkészültek legyenek a már kialakult konfliktushelyzet megfelelő kezelésére. A képzést 2017 ősztől vette át és szervezi az Oktatási Hivatal, eddig 29 képzési csoportot indítottak, amelyeken 490 pedagógus vett részt eredményesen.

Az Enable-program keretében évente több száz pedagógus vesz részt a diákok konfliktuskezelési készségeinek fejlesztésére az iskolai környezetben és azon kívül, akár a digitális térben előforduló zaklatás és agresszív megnyilvánulások megfelelő kezelésére irányuló továbbképzésben. Az ugyancsak 2017-ben indult programban Magyarországon 2019 decemberéig összesen 40 csoport Enable-képzése került megszervezésre, ezeken 570 pedagógus kapott tanúsítványt.

Szeretném kiemelni azt is, hogy ez a kormány indította el az EFOP-3.1.2 projektet, melynek címe „A pedagógusok módszertani felkészítése a végzettség nélküli iskolaelhagyás megelőzése érdekében”, amely keretében 2021 végéig csaknem 10 milliárd forintból összesen 35 ezer pedagógus képzése és felkészítése valósul meg a végzettség nélküli iskolaelhagyás hatékony kezelése és megelőzése érdekében alkalmazható módszertani ismeretek elsajátítása érdekében.

A meghozott intézkedések keretében indokolt megemlíteni, hogy a kormány 2016-ban fogadta el Magyarország digitális gyermekvédelmi stratégiáját. A digitális gyermekvédelmi stratégia kiemelt célja a tudatos, értékteremtő internethasználat támogatása, a tudatos médiahasználat fejlesztése, illetve a gyermekek és a személyiségi jogok védelmét szolgáló szabályok és intézkedések érvényesítésének hangsúlyozása. A stratégia kiterjed a resztoratív sérelemkezelés iskolai elterjesztésére is.

A köznevelés tartalmi szabályozóinak megújítása során az idei évben a 8. évfolyamon sorra kerülő állampolgári ismeretek tantárgy kerettantervi követelményeibe külön beépítésre került, hogy a tanulóknak meg kell ismerni a közfeladatot ellátó személyek, pedagógusok, orvosok, mentők feladatait, kiemelt társadalmi hasznosságukat és jogszabályban biztosított védelmük jelentőségét.

Felsoroltam itt az imént kilenc intézkedést a teljesség igénye nélkül. Aki ezek után azt állítja, hogy a kormány az elmúlt tíz évben nem tett semmit, de most bezzeg gumibottal és bilincsel akarja büntetni a fiatalokat, az lemaradt az elmúlt tíz év eseményeiről, vagy csak alulinformált közösségi felületeken tájékozódik,

és ezért nincs fogalma arról, hogy mi zajlik. Láthatóan ez a kormány eddig is elkötelezett és aktív volt az iskolai erőszak megelőzését szolgáló lépésekben.

A jelenlegi törvényjavaslatban szereplő intézkedéscsomag ezeknek a preventív eszközöknek a folytatása és a megelőzést szolgáló beavatkozások kibővítése mellett a bekövetkező agresszió gyors, határozott kezeléséhez és szankcionálásához szükséges eszközöket foglalja magában. A javaslatok kidolgozását megelőzően számos szakmai szereplő véleményét kikértük, így többek között egyeztetünk a Nemzeti Bűnmegelőzési Tanáccsal, az oktatási jogok biztosával, az SZGYF-fel, illetve vizsgáltuk a nemzetközi tapasztalatokat. A most bemutatásra kerülő javaslatcsomag ezeknek az egyeztetéseknek és elemzéseknek a tapasztalataira is épül.

Már az elmúlt heti vitában is látható volt, hogy a most benyújtott javaslatcsomag egyik legjelentősebb és minden bizonnyal az ellenzéki felszólalásokban is majd legtöbbször támadott eleme az iskolaóri rendszer megteremtése. Az iskolaórság a javaslat értelmében külön rendészeti szervként, a rendőrség irányítása alatt jön létre. Tagjai 2020. szeptember 1-jétől teljesíthetnek majd szolgálatot az EMMI, illetve az ITM által kijelölt azon, nagyságrendileg 500, kritikusabb helyzetben lévő köznevelési és szakképzési intézményben, amelyekben az intézmény rendjének fenntartása az intézményvezetők és a fenntartók véleménye alapján ezt leginkább igényli.

Szeretném kiemelni, hogy az iskolaőrök rendszerét jelenleg kizárólag állami intézményekben vezetjük be, csakis olyan intézményekben, ahol az intézményvezetők ezt maguk kéri, tehát a kormány senkire nem erőltet rá egyetlen iskolaórt sem. Meggyőződésünk azonban, hogy az iskolaőrök jelenléte az intézményekben növelni fogja a pedagógusok, oktatók és tanulók biztonságérzetét, illetve visszatartó erőt fog jelenteni azon diákok számára, akik nevelőiket vagy diáktársaikat fenyegetnék vagy bántalmaznák.

Az iskolaórság tagjai célhoz kötött, az arányosság és szükségesség követelményére figyelemmel kiválasztott intézkedéseikkel, illetve szükség esetén kényszerítő eszköz alkalmazásával képesek megszakítani a nevelési-oktatási intézményekben előforduló jogsértő magatartásokat és megelőzni az adott helyzet elfajulását. Szeretném rögzíteni, hogy az iskolaőr nem rendelkezik lőfegyverrel, éppen ezért van szükség az új szervezet felállítására, az iskolaőr felszerelése, tevékenysége ugyanis különbözik a rendőrségétől, a rendőrértől. Azért különbözik, mert hiszen mi sem gondoljuk, hogy fegyverrel kellene az iskolában bárkinek is tartózkodnia. Az iskolaőr a rendőrségi törvény szerinti kényszerítő eszközök közül kizárólag testi kényszer, vegyi eszköz, gázspray, rendőrbot és bilincs használatára jogosult, ezen kívüli egyéb kényszerítő eszköz alkalmazása tilos számára. Ezek azok a kényszerítő eszközök, amelyek a kényszerítő eszközök alkalmazásával szemben támasztott arányossági, szükségességi és célszerűségi követelményekre is figyelemmel a legenyhébbnek tekinthetők.

Lényeges továbbá, hogy az iskolaőr a rendelkezésére álló kényszerítő eszközök közül a testi kényszer és a bilincs kivételével kényszerítő eszközt - a jogos védelem esetét kivéve - nem alkalmazhat gyermekkorúval szemben. Fontos, hogy az iskolaőr intézkedési és kényszerítőeszköz-alkalmazási jogosultsága csak a nevelési-oktatási intézmény területére terjed ki tanítási időben. A javaslat az iskolaőrök részére a rendőrhöz képest tehát szűkebb, de mondjuk, egy portáshoz képest érdemi intézkedési jogosultságot biztosít.

Az iskola a rendőrséggel külön együttműködési megállapodásban rendezi az együttműködés részletkérdéseit, így többek között azt is, hogy milyen elhelyezést biztosít az iskolaőr számára az intézmény, illetve hogyan működik majd az iskolaőr utasítási rendje. Az iskolaóri rendszer bevezetéséhez szorosan kapcsolódó, alapvetően mobilapplikáció-alapú jelzőrendszer kialakítása, amelynek segítségével a pedagógus segítséget kérhet, ha úgy érzi, hogy egyedül nem képes a tanteremben kezelni a helyzetet.

A most benyújtott törvényjavaslat alapján az iskolaőrök összetett, mind a rendészeti tevékenységre, mind a tanulói célcsoport szempontjából fontos pedagógiai, pszichológiai, az iskolák belső működésére vonatkozó ismereteket felölelő képzésben részesülnek, mielőtt megkezdik szolgálatukat. Emellett természetesen fizikai állóképességi követelményeknek is eleget kell majd tenniük. A képzések és a vizsgák részleteit a javaslat szerint külön miniszteri rendeletek fogják szabályozni. Fontos, hogy az iskolaőrök feladataik ellátása alatt is rendszeresen részesülnek majd kiegészítő, ismeretfrissítő képzésekben a tevékenységük szempontjából releváns valamennyi témakörben.

A tapasztalatok alapján az iskolai erőszakos cselekmények elkövetői többségében a 12-17 év közötti korosztályból kerülnek ki. Ezen elkövetői kör 14 év alatti tagjai életkorukból adódóan eddig mentesülhetnek a büntetőjogi felelősségre vonás alól. A büntető törvénykönyv korábbi módosítása már lehetővé tette egyébként, hogy egyes, a társadalomra különösen veszélyes cselekmények esetében belátási képességtől függően a 12-14 év közötti korosztály büntetőjogi felelőssége is felmerülhessen.

(13.40)

Jelen javaslat alapján nemcsak a nemzeti köznevelésről szóló törvény szerinti közfeladatot ellátó személy, továbbá támogatója elleni erőszak esetében, hanem általánosan a hivatalos és közfeladatot ellátó személyek és támogatóik elleni erőszak esetében is csökken a büntethetőség korhatára. Ezek a cselekmények álláspontunk szerint alkalmasak a közösség, a társadalom megbotránkoztatására, aláássák a köznevelés és a szakképzés rendszerébe vetett állampolgári bizalmat, a pedagógusok tekintélyének és személyének sérelmén túl rongálják a pedagógushivatás megítélését is.

Fontos ugyanakkor kiemelni, hogy a jogszabály garanciális elemként a 12-14 éves korosztály felelőssége

vonása kapcsán feltételként szabja meg, hogy az elkövetőnek az elkövetéskor rendelkeznie kell a bűncselekmény következményeinek felismeréséhez szükséges belátással.

A pedagógusokkal szembeni erőszakos cselekmények gyökere elsősorban az érintett tanulók szűkebb családi környezetében keresendő. A társadalmilag elfogadott magatartásformák megismerésének és elsajátításának elsődleges közege a család. Ezért a szülők, gondviselők felelőssége is megkerülhetetlen a tanulók szabálykövető magatartásának támogatásában. A fentiek miatt jelen törvényjavaslat a közfeladatot ellátó személy ellen fiatalkorú vádlott által elkövetett bűncselekmény esetén ad arra lehetőséget, hogy a bíróság a büntetőeljárás bünyői költségeinek viselésére kötelezze az érintett tanuló szüleit vagy gondviselőit. Tehát legyen következmény számukra is.

A pénzügyi jellegű szankciók között említendő az a javaslat, amely az iskoláztatási támogatás 12 hónapra történő felfüggesztésére vonatkozik. Magyarországon a gyermek nevelésével, iskoláztatásával járó költségekhez az állam havi rendszerességgel járó nevelési ellátást vagy iskoláztatási támogatást nyújt. Amennyiben az iskoláztatási támogatásra jogosító gyermeket büntetőügyben jogerősen elítélték, de büntetésként a bíróság nem szabadságvesztést szabott ki rá, hiszen ebben az esetben már a jelenleg hatályos rendelkezések szerint is, a rá tekintettel megállapított ellátást a büntetés-végrehajtási intézet kapja, az utána járó családtámogatási ellátás egyéves időtartamra szüneteltetésre kerül. A támogatás felfüggesztésének elsődleges célja a szülői felelősség nyilvánvalóvá tétele; egy erőszakos gyereket ne intézhessen el senki egy vállrándítással, igenis, a szülő felelőssége is, hogy a gyermekét nevelje és így küldje iskolába.

A múlt héten Gurmai Zita képviselő asszony is említette az iskolai házirendek felülvizsgálatának fontosságát. Ezzel kapcsolatban szeretném kiemelni, hogy a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2020. számú EMMI-rendelet módosítása is folyamatban van abból a célból, hogy a köznevelési intézmények és fenntartóik felülvizsgálják az iskolai házirendben a mobiltelefon és egyéb IKT-eszközök használatára vonatkozó szabályozást, valamint rögzítsék a házirendben az iskolai erőszakkal kapcsolatos legfontosabb elveket, szabályokat. Ez az intézkedés miniszteri rendelet módosítását igényli, amely értelemszerűen jelen törvénymódosítási javaslatnak nem része, de tartalma miatt szorosan kapcsolódik hozzá. Egyetértünk abban képviselő asszonnyal, hogy erre is szükség van, ez folyamatban van.

Az eddig bemutatott intézkedések mellett - ahogy erre korábban többször is utaltam - számos preventív eszköz alkalmazását és kiterjesztését tervezzük az iskolai erőszak és a pedagógusok elleni agresszió megelőzésére. A következőkben ezek közül szeretnék néhány intézkedést ismertetni önközzel.

Az iskolai erőszak olyan jelenség, amely túlmutat az iskolán. Ez azt is jelenti, hogy pusztán iskolai

eszközökkel, iskolai keretek között nem is lehet teljes sikerrel küzdeni ellene. Szükséges a települési és nemzetiségi önkormányzatok, egyházak, civil szervezetek, szülők, kulturális, szociális és egészségügyi intézmények koordinált együttműködésének elősegítése programok és rendezvények támogatásával. Az iskolában a helyi közösségek érdekeinek képviselőjére a szülők, a tanulók, a nevelőtestület, az intézmény székhelye szerinti települési önkormányzat, egyházi jogi személyek, a helyi gazdasági kamarák azonos számú képviselőjéből és a fenntartó delegáltjából álló intézményi tanács hozható létre. Az intézményi tanács tagjai mind a helyi közösség életének résztvevői; ez segíti a tanács eredményes működését, hiszen helyismerettel, a helyi szokásokkal, a lakossággal való személyes kapcsolatokkal könnyebben és célzottan képes a szükséges eszközöket megtalálni. Úgy véljük, szerencsés lenne, ha ez a létező fórum is terepet adna az iskolai erőszak megfékezése érdekében bevezetendő intézkedések körüli egyeztetéseknek.

Az iskolai erőszak megelőzésében kulcsszerepe van a felkészült pedagógusoknak. Fontosnak tartjuk, hogy a pedagógusok még felkészültebbé váljanak az eltérő környezetből érkező tanulócsoportokkal való együttműködésre, az esetlegesen adódó konfliktusok kezelésére. Ennek érdekében indokoltnak tartjuk a pedagógusképzésben a konfliktuskezelési készségek fejlesztésének, a kommunikációs és mentálhigiénés felkészítésnek a megerősítését.

A korábbiakban már tettem említést a tanulók konfliktuskezelési készségeinek fejlesztésére irányuló, pedagógus-továbbképzésként megvalósuló Enable-programról, valamint a „Mentálhigiénés alapképzés pedagógusoknak” programról. A jövőben szeretnénk ezeket a programokat kiterjeszteni, és célzottan, a leginkább érintett intézmények pedagógusainak bevonásával megvalósítani. A programok kiterjesztésén túl megvizsgáljuk az agresszív, konfliktuskereső tanulók szüleinek bevonhatóságát is célirányosan alkalmazható konfliktus-, illetve indulatkezelési tréningekbe.

Végül még egy tervezett intézkedést szeretnék önöknek megemlíteni. A pedagógusok és az intézmények támogatása céljából szükségesnek tartjuk egy olyan módszertani-szakmai szolgáltatás kialakítását, amely segítséget tud adni nekik nehéz pedagógiai, magatartásbeli szituációk megfelelő kezeléséhez. Ennek a támogatásnak a biztosítását egy megfelelő felkészültséggel és tapasztalattal rendelkező pszichológusokból, mentálhigiénés szakemberekből álló szakmai csoport végezhetné, akik online csatornán, telefonon vagy személyes konzultáció formájában tudnának segíteni, kritikus helyzetben akár az adott iskolában közvetlen és intenzív támogatást nyújtva. Fontosnak tartjuk azt is, hogy az erőszakos cselekményeket elszenvető pedagógusok egyéni szupervízióban részesülhessenek.

Ez a csoport egyúttal alkalmas lehet arra, hogy egy online felületen összegyűjtse az iskolai erőszak

eredményes megelőzésére és kezelésére vonatkozó jó gyakorlatokat is.

Összegezve az elmondottakat: a kormány álláspontja szerint a pedagógusbántalmazást meg kell szüntetni, az ellen valamennyi szóba jöhető preventív és szankcionáló eszközzel fel kell lépni. Az előttünk fekvő törvénymódosítás garantálni kívánja, hogy a pedagógusok biztonságos környezetben, nyugodt körülmények között végezhesék munkájukat. A kapcsolódó, előzőekben ismertetett intézkedések pedig hosszú távon, a prevenció eszközeivel segítik az iskolán belüli nyugodt, biztonságos és békés légkör megteremtését.

A pedagógusbántalmazás, az iskolai erőszak elleni határozott fellépést az itt ülő ellenzéki képviselők is számos ízben kérték számon a kormánytól. Az elmúlt egy-másfél évben hat-nyolc erre irányuló írásbeli kérdés, napirend előtti felszólalás történt e témában. A teljesség igénye nélkül említhetem Dúró Dóra, Hohn Krisztina képviselő asszonyok, Ander Balázs képviselő úr ez irányú megkereséseit és kezdeményezéseit. Az egyes pedagógusbántalmazási ügyek kapcsán önök a kormány hatékony intézkedését kérték. Most itt vagyunk, a már ismertetett programok mellett további intézkedéseket hoznánk. Kérem ezért, hogy ne fordítsanak hátat saját korábbi követeléseiknek pusztán azért, mert nem akarnak a kormány javaslatára állni; az egész magyar társadalom, azon belül különösen a gyermekek és az őket nevelő pedagógusok biztonsága, a köznevelés eredményességének erősítése érdekében kérem, támogassák a javaslatunkat. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypartok padsoraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Tisztelt Országgyűlés! Most vezérszónoki felszólalásokra kerül sor. Megadom a szót Horváth László képviselő úrnak, a Fidesz képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon, képviselő úr!

HORVÁTH LÁSZLÓ, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Államtitkár Úr! Ha lehetne egy törvényjavaslatnak alcímet adni, mint ahogy nem lehet, mert ez nem egy lírai műfaj, de ha lehetne, akkor ennek a törvényjavaslatnak azt az alcímet adnám, hogy „rend a lelke mindennek”. Ez az egymondatos, az elődöktől ránk hagyományozott bölcsesség nem veszített az aktualitásából, és azt hiszem, hogy ebben a témában is stabil tájékozódási pontot ajánl a számunkra.

Ahogy államtitkár úr is említette, az elmúlt héten már végül is lefolytattuk ennek a törvényjavaslatnak a megelőlegezett vitáját, hiszen a köznevelési törvény módosítása kapcsán már többen rákérdeztek, illetve többen szóltak erről a törvényről, és azt hiszem, hogy ez a megelőlegezett vita hasznos és jó volt, mert tisztázta az alapállást. Hogy egy iskolai hasonlatnál maradjak: minden tornaórán nekünk annak idején minden tornagyakorlat úgy indult, hogy felvettük az alapállást, és az alapállásból indult el minden mozgás. Azt

hiszem, hogy a helyes alapálláson vagyunk itt mindannyian, mert, ahogy államtitkár úr is említette, az körvonalazódott a múlt héten, hogy a célokban egyetértünk, és így remélhetőleg ebben a vitában is nem cél-, hanem inkább eszközvitát fogunk folytatni.

Azt is konstatálhattuk, hogy ebben minden megszólalót minden felett a jó szándék vezérel, a segítő szándék, és ezt feltételezi a másiktól is. Egyetértési pont van közöttünk abban, és ez nagyon jó, mert ez az egyetértési pont nemcsak ezek szerint a politikai pártok, hanem a társadalom nagyon széles rétegében megvan, hogy elutasítjuk az iskolai erőszakot. Egyetértés van abban, hogy mindannyian elismerjük a tanároknak és a diákoknak az emberi méltóság tiszteletben tartásához való jogát. Elismerjük minden diáknak és tanárnak a biztonsághoz való jogát az iskolában, és elismerjük azt, hogy minden gyermeknek joga van a nyugodt tanuláshoz, és minden tanárnak joga van a nyugodt tanításhoz. Hozzátenném még, hogy minden családnak joga van ahhoz, hogy biztonságban tudja a gyermekét az iskolában, és minden családnak joga van ahhoz, hogy elvárja gyermekének az előrehaladását, ami nyilván képességeitől függő.

(13.50)

Mindebből következik az is, hogy az állam kötelessége mindezen felsorolt jogoknak a biztosítása, és az állam kötelessége az is, hogy ha ezek a jogok sérülnek, akkor ezeket a jogokat megvédje, ha kell, a leghatározottabban.

Az államnak ugyanakkor kötelessége az iskola-rendszer védelme is. Ezt azért említem meg, mert ahol az erőszak megjelenik, beférkőzik az iskolába, ott egy idő után sem tanítani, sem tanulni nem lehet. Ahol pedig sem tanítani, sem tanulni nem lehet, ott már igazából iskoláról sem beszélhetünk, vagy ha ezt meg is próbáljuk elfedni, letagadni, a társadalom nagyon gyorsan reagál az ilyen elváltozásra. Nagyon gyorsan reagál, kivonul, kihátrál és kimenekül az ilyen iskolából minden család, aki ezt megteheti. S a végén a folyamat ott zárul le, hogy az iskola fenntartása, léte és működtetése kerül veszélybe. A tanárok is elhagyják az ilyen helyeket, és aztán a helyükre pedig tanárt hívni nem igazán könnyű dolog, de nem is csoda, hiszen ilyen helyre egy tanár sem vágyakozik.

Több példát lehetne felhozni erre a folyamatra. Engedjék meg, hogy röviden ideidézzem Gyöngyöspata példáját, merthogy ez egy elég szemléletes példa! A jobb sort megélt iskolában valamikor több mint kétszáz tanuló, diák volt, s ma ez a szám alig a nyolcvanat éri el. És nem azért csökkent ilyen drasztikusan ez a szám, merthogy a gyöngyöspatai gyermekek létszáma csökkent volna vagy csappant volna meg, hanem azért, mert a gyöngyöspatai gyerekek többsége elhagyta, kénytelen volt elhagyni ezt az iskolát, és e mögött a szám mögött nem a szabad iskolaválasztás, hanem egyértelműen a mindennapos erőszak, a lehetlenné vált tanítás és tanulás áll. Az a helyzet, hogy Gyöngyöspatán ma körülbelül nyolcvan gyerek van az

iskolában, több mint nyolcvan gyerek pedig minden reggel arra kényszerül, hogy más településre induljon iskolába.

Ezek a gyerekek és ezek a családok az igazi vesztesei az iskolai erőszaknak, ezek a családok és ezek a gyerekek fizetik meg rendkívül igazságtalanul az iskolai erőszak számláját; no meg az a település, amelyik elvesztette gyermekeinek a többségét, akikről lassan le kell majd mondania, hiszen azok a gyerekek, akik elsős koruk óta nem a saját településükön járnak iskolába, nem igazán fognak kötődni ehhez a településhez, hiszen az élményeik, a barátaik, a meghatározó, az életük számára fontos események az iskolában történnek meg, és ez már nem az adott településen lesz. S a vége az egésznek az, hogy alig fenntarthatóvá válik az iskola, mert ahol a felső tagozatban a jövő évben nem több a gyerek, mint negyven, ott megint működési, működtetési, fenntartási gondok lépnek fel. S persze az is látszik ebből a példából, hogy az iskolai erőszak további társadalmi feszültségeket vet el, és ennek a folyamatnak a végén mindenki rosszul jár. Ennek a folyamatnak nincsenek nyertesei, csak vesztesei.

Abban is egyetértettünk a múlt héten, hogy amit a közösségi média vagy egyéb felületek megmutatnak az iskolai erőszakból, azok mindösszesen a jéghegy csúcsát jelentik, merthogy erről nem igazán beszél szívesen senki, legfőképpen nem az áldozatok. Semelyik tanárnak nem dicsőség, semelyik diáknak nem büszkeség az, hogyha vele szemben agresszorok győzedelmeskednek. És az iskolák sem büszkék arra, hogyha ilyen hírbe kerülnek. Van olyan diák áldozat, aki még a családja előtt is hosszú időn keresztül titkolja azt, hogy min kellett keresztülmennie.

Ahogy államtitkár úr is említette, az erőszak az iskolában jelentkezik, de az erőszak gyökere nem az iskolában van, hanem azon kívül, a környező világban. De hogy pontosítsuk a dolgot, egyértelművé tehetjük, ahogy államtitkár úr is említette, hogy a családnak meghatározó szerepe van, mert a családból hozza magával az agresszor, az erőszakot elkövető azt a viselkedési mintát, azt a modellt, amit ő problémamegoldásként tanult - a családból, illetve a közvetlen környezetéből. S ha ezt belátjuk, az azt is jelenti, hogy az iskolának és a pedagógusoknak az iskolai erőszak kezelésében, de legfőképpen felszámolásában a lehetőségei korlátozottak. Az iskolába az erőszakot beengedni viszont nem lehet, ez alapszabály. Ahol pedig már bent van, onnan ki kell vezetni. Mert lehet, hogy a világ abba az irányba halad, hogy ami régen magától értetődő volt, még az én generációmnak is, hogy a tanárt nemhogy nem bántjuk, a tanárral szemben tiszteletlenek sem vagyunk, ezt lehet, hogy a világ már meghaladta, de azt gondoljuk, hogy a világnak vannak olyan értékei, vannak olyan szabályai, amelyekhez ragaszkodnunk kell. És változzon bár a világ, de ennek a világnak nemcsak elszenvedői vagyunk, hanem aktív alakítói is.

Ezt a felelősséget fel kell vállalni mindannyiunknak, a helyi társadalmaknak is, a parlamentnek, a politikának és a kormánynak is. Az államnak kötelessége

fellépni, ezért született ez a törvényjavaslat. A kormány azt is üzeni ezzel, hogy tisztában van a kérdés súlyával, vállalja azokat a lépéseket, amelyeket meg kell tenni, vállalja azt a vitát, amit le kell folytatni, és vállalja azt is, hogy a kérdés kezeléséhez szükséges forrásokat biztosítja.

Az előttünk fekvő javaslat elsődleges célja az iskolai erőszak megelőzése. A megelőzés az elsődleges cél, a visszatartás, ha kell, az elrettentés, sőt ugyanakkor biztosítja annak lehetőségét is, hogy szükség esetén gyors, erős és hatékony beavatkozással találkozjon az agresszor, és az erőszak célpontjainak védelme ilyen esetben minden más jogot megelőz. Minden hasonlat sántít, de talán idehozhatnám a KRESZ hasonlatát, csak arra való utalásként, hogy az ajánlás, tiltás, visszatartás vagy akár az elrettentés nem ördögtől való, hiszen az életünknek vannak olyan terei, ahol ezeket a jelzéseket nagyon is jól és mindennaposan használjuk. Ilyen például a közúti közlekedés szabályrendszere, ami közmegegyezésen alapul, és azon a belátáson, hogy a szabályokat be kell tartani. Ezek a szabályok lehet, hogy informálnak, lehet, hogy utat mutatnak, útjelző táblák, lehet, hogy azt mondják, na, itt elsőbbséget kell adni, de van olyan része is, ahol azt mondja, hogy stop, itt meg kell állni, meg a piroson nem lehet átmenni. Ezen szabályok betartásán igazából sokat vitatkozni nem lehet, mert jól tudjuk, hogy mind magunkat, mind másokat védünk a szabályok betartásával.

*(Az elnöki széket dr. Hiller István,
az Országgyűlés alelnöke foglalja el.)*

S a nagybetűs élet útjain is vannak védett útvonalak, és a leginkább védett útvonal a gyermekek útja. Minden terület, család, iskola, egyéb oktatási-nevelési intézmények, amelyek gyerekekről szólnak, és minden jog, ami a gyerekekről szól, kiemelt fontosságú. Ha valaki ezen az úton, ezeken az útvonalakon a szabályokat belátásból nem tartja be vagy tudatosan megsérti, azzal szemben a tiltás, a visszatartás, az elrettentés vagy a megvonás kell hogy életbe lépjen. Mert lehet, hogy ez a tiltás fogja majd meghozni a felismerést, a felismerés fogja majd megszülni a belátást, és a belátásból fogalmazódik és születik majd meg az a szándék, ami már nem külső kényszer, hanem belső mozdulat, és igazából tudja az életet vezetni. Tudjuk, hogy nem mindig mindenki szeret iskolába járni, de az a helyzet, hogy az iskola nem is lehet mindig játék, móka, kacagás, mert vannak benne olyan részek, amik a munkáról szólnak, és ezt mindenkinek el kell fogadnia.

(14.00)

*(Dr. Varga Lászlót a jegyzői székben
Tordai Bence váltja fel.)*

A javaslat három legfontosabb tartalmi eleméről szeretnék még szólni a hátralévő időben.

Az államtitkár úr részletesen beszélt az iskolaör-ség intézményéről. Itt is szeretném aláhúzni: az iskolaör-ség alapvető célja, feladata a megelőzés, a visszatartás, pusztán jelenlétével növeli a biztonságot és az iskolában dolgozók és tanulók biztonságérzetét. Az elkövetőnek számolnia kell az iskolaör jelenlétével, a potenciális áldozat pedig tudja, hogy nincs magára hagyva a bajban, és az iskolaör mint közfeladatot ellátó személy képes, alkalmas és képzett arra, hogy a szükséges, arányos és célszerű intézkedéseket meghozza; persze amennyiben szükséges, nincs más út, nincs más mód, akkor kényszerítő eszközök alkalmazását is igénybe kell venni, a kényszerítő eszközök egyébként üzenetek, jelzések, de ezek a jelzések, ha kell, akkor aktív eszközzé kell hogy váljanak.

A büntethetőségi korhatár leszállításával kapcsolatban pedig fontos felhívni a figyelmet arra a tényre, hogy ma már az iskolai büntetések jó része nem nevezhető büntetésnek, mert többségükben olyan írásbeli figyelmeztetések, amely írásbeli figyelmeztetések már nem igazán váltanak ki hatást abból a családból, ahova azok megérkeznek, nem igazán jelentenek visszatartó erőt, és az a helyzet, hogy a súlyosabb fegyelmi vétségek esetén pedig az eljárások, a mai iskolai eljárások túlságosan hosszadalmasak és bonyolultak.

Végezetül a hátralévő fél percben a család felelőségéről szeretnék beszélni, ami egy megkerülhetetlen kérdés, még akkor is, hogyha esetleg ez fogja a legtöbb vitát kiváltani, mert a család felelőségének felvetése a probléma gyökeréhez vezet, hiszen már említettem: viselkedési minták, problémamegoldási modellek a családból és a közvetlen környezetből érkeznek. Ráadásul azt is látjuk egy-két eset kapcsán, hogy a családok aktív szerepet vállalnak az agresszióban, mert van olyan iskolai erőszakos cselekedet, amelyet aztán a család megjelenése követ (Az elnök csenget.), majd tömegverekedéssé fajul.

Köszönöm szépen, elnök úr, látom, az időm elfogyott, a mondandóm még nem, de még lesz alkalmam a vitában azt is kifejtetni.

Köszönöm szépen. (Taps a kormánypártok soraiban.)

ELNÖK: Nagyon szépen köszönöm. Tisztelt Országgyűlés! Üdvözlöm önöket. Folytatjuk munkánkat a vezérszónoki felszólalások meghallgatásával. Ander Balázs képviselő úr, a Jobbik vezérszónoka következik. Parancsoljon!

ANDER BALÁZS, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Államtitkár Úr! Én is meg lettem szólítva. Az a helyzet, hogy a múlt csütörtöki vita óta nem változott meg a véleményem, akkor is elmondtam, hogy támogatni tudjuk, nem teljes mellészélességgel, de mégiscsak támogatni tudjuk ezt a törvényjavaslatot. Akkor is elmondtam a kritikáimat, ezt most is meg fogom tenni, hiszen ezt a témát egy olyan fontos problémának tartom, ami megérdemli azt, hogy a lehető legtöbb alkalommal és minden fórumon, minden elérhető

csatornán keresztül egy értelmes, normális és konstruktív vitát folytassunk róla.

Sokszor elhangzott, hogy az erőszak gyökere a család. Nézzük meg azokat az eseteket, amelyeket, mondjuk, az eduline.hu is közölt főcímmel gyanánt, hogy mennyire lehetett köze a családnak ezekhez az elborzasztó cselekményekhez! „Megverte a tanárát, mégis bejárhat az iskolába a 13 éves szegedi diák”, „Nem hallgatta meg, ezért összeverte tanárát egy általános iskolás”, „A megvert tanárnő szerint nem tőle, hanem a gyerektől kell bocsánatot kérnie a szülőknek” - ugye, itt világlik ki az igazi pedagógusi magatartás, az, hogy ez az ember ezt a foglalkozást hivatásának tekinti, és nem saját magának követelt bocsánatkérést az elkövetők részéről, hanem a gyermeknek, aki ebben az egészben valóban a legnagyobb áldozat, annak a szociokulturális közegnek, annak a sehova nem vezető agresszióknak az áldozata, amely adott esetben sajnálatos módon számára is mintaként szolgálhat.

De nézzük tovább! „Megtépte tanárát egy általános iskolás, fiatalokúak börtönébe is juthat”, aztán máshonnan egy hír: „Úgy megrúgta a tanárnőt egy diák, hogy eltörte a lábát”, Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében, Kemecsen történt valamikor tavaly tavasszal ez a történet. De gondolhatunk azokra a közösségi világhálóra feltöltött eseményekre, amelyek, mondjuk, Nagykátán vagy Mezőtúron történtek, vagy arra, ami talán az egyik legmegbotránkoztatóbb, ami Pesterzsébeten történt, ahol a magukról megfélemlített, magukból kivetkőzött diákok mint valami megvadult páviánhorda rontottak rá az oktatójukra. Tűrhetetlen és elfogadhatatlan hozzáállás mindegyik, tehát ezzel a problémával, ezzel a bajjal valóban kezdeni kell valamit. Azt is hozzá kell visznot tenni, hogy ez a társadalom nem most, az egyik pillanatról a másikra jutott ilyen állapotba. Nagyon sokaknak és sok-sok időn keresztül volt abban felelősége, hogy mondjuk, az az anómiás állapot, az a bizalomvesztett, egyébként normákat is magasról figyelmen kívül hagyó hozzáállás kialakuljon Magyarországon, amely ezekhez a cselekményekhez elvezethet.

Szóval, akkor hol a hiba? Igen, ki kell mondani: sok esetben valóban a családban, és ezt nem politikai alapállásból mondja az egyik vagy a másik erő, hanem bizony az ezzel foglalkozó nevelésszociológusok közül is nagyon sokan ezen az állásponton vannak. Hiszen ha megnézzük azokat a tőkeelméleteket, amelyek mondjuk, azzal foglalkoznak, hogy mi a sikerre vezető életnek a kulcsa, akkor az ilyen reprodukciós elmélet szerint bizony-bizony a társadalmi egyenlőtlenségeknek az átörökítésében óriási okként tételeződik az, hogy a családi nevelés során milyen értékek vésődnek be a gyermekbe, mi válik az ő habitusává.

Bronfenbrenner nevét említeném talán, hogyha ilyen területre kalandozunk el, aki a szociálökonomiai iskolának a képviselőjeként azt mondja, hogy a deviáns magatartásformák kialakulásának a fő oka bizony a környezet, és az, hogy egy gyermek számára mi válik inkorporált, belsővé tett kulturális tőkévé, hogy milyen

mintázatok szerint fog majd ő az élete során élni és bizonyos szituációkhoz alkalmazkodni, az jórészt a családon múlik, arról pedig az állam is tehet, hogy mondjuk, adott esetben az úgynevezett objektívált kulturális tőke hogyan jelenik meg. Vannak olyan családok, ahol bizony a gyermek fejére - ne történjék ilyen! - a lexikonok potyognak a könyvespolcra, máshol pedig a demizson; nagyon nem mindegy, hogy milyen közegben nő fel az a gyermek.

És hogyha egy nevelésszociológiai szaktekintélyre kellene hivatkoznom, direkt kijegyzeteltem Gönczi Ibolyának a Gyermekvédelem és iskola című tanulmányából néhány mondatot, hogy mégis mi lenne a jó, mi lenne, ami ezt a társadalmat és benne az egyént is boldogítaná. Ő azt írja: Ha a gyermek mint érték nem úgy jelenik meg a családok életében, mint elsődlegesen szociális támogatási lehetőség, hanem megélhetési forrássá minősül, hanem a szeretet, a harmónia, az életigenlés megtestesítőjeként tekintenek rá. No, ez lenne az ideális állapot, ahova nekünk közösen el kellene jutnunk, és itt a viták során, meg egyáltalán mindig azon kellene munkálkodnunk, hogy egy ilyen társadalom vegyen minket körül, és ezek a gyerekek, ezek a fiatalok egy ilyen országban nőhessenek fel.

Lehetne hivatkozni itt tényleg napestig Kozma Tamásra, Báthory Zoltánra és különböző nevelésszociológusok elméleteire, mind-mind valóban azt erősítik meg, hogy a család szerepe óriási. Én azonban ezt az egészet lefordítanám egy nagyon egyértelmű, közérthető mondatra, egy általam tisztelt borsodi cigány ember, az ottani vajda, Lakatos Attila mondta azt, hogy a gyermek felelősség, nem állat, és ez vonatkozik mindenkire, eltekinthetünk a származástól, tehát nem színről van itt szó, félreértés ne legyen, mondom mindegyik képviselőtársamnak, az államtitkár úrnak is, ez mindenkire vonatkozó szentencia kellene hogy legyen: a gyermek felelősség, nem állat, tehát a szülőnek is így kellene hozzá viszonyulnia, eszerint kellene nevelnie. Ennyit akkor a család felelőségéről, amit valóban sokáig lehetne még ragozni.

Én nagyon sokszor hivatkoztam már itt egy bizonyos James Heckman nevezetű Nobel-díjas közgazdászra. Azt mindannyian tudjuk, hogy a legjobb befektetés az oktatás, a tanulásba investált tőke, legyen az állami ráfordítás, költségvetési pénzek, hihetetlenül jó megtérülési mutatókkal rendelkezik. Na most, ennek a Heckman nevű illetőnek a nagy találmánya az volt, hogy ő rájött, hogy ez a megtérülési ráta egyáltalán nem egyenletes, és az az idő előrehaladtával egyre csökken, tehát minél később avatkoznak be. És most akkor ez a beavatkozás itt kardinális hányadában érinti, mondjuk, a szakképző iskolákat, ahova 15, adott esetben 16 éves korukban kerülnek a fiatalok. Akkor itt lenne az állam felé a mi kritikánk, hogy ez bizony már egy kései beavatkozás, hiszen hogyha ekkor fordítanak erre figyelmet, legyen az pénzbeli, bármilyen, akkor lehet, hogy az nem fog megtérülni, vagy nem úgy, ahogy a törvényalkotó szándéka azt célozta.

(14.10)

A másik észrevétele az volt, hogy a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok esetében, vagy úgy is mondhatnánk, ahol a családi háttérindex alacsony, ott ez a megtérülés az idő előrehaladtával meredeken zuhan.

Miért is mondom ezt? A múlt héten is elmondtam, van néhány olyan költségvetési módosító javaslatunk, ami talán pontosan ezt próbálná orvosolni. Ilyen lenne a „Biztos kezdet” gyerekházaknak a fokozott állami támogatása, vagy hogyha egy későbbi időpontot nézünk a gyermek életében, akkor a tanoda-programnak a hathatósabb támogatása.

Tudom, államtitkár úr elmondta, hogy korábban uniós forrásból történt ez a finanszírozás, most azonban átvette az állam. Viszont én is elmondtam a múlt héten, most is elmondom, meg majd még talán a jövő héten, meg amikor csak lehetséges, hogy a probléma súlyához mérten mi ezt a támogatást még mindig kevésnek találjuk. Nyilvánvaló módon, hozzáteszem, ezek a források, az állam által juttatott források normálisan legyenek felhasználva, tehát legyen egyfajta minőségi követelmény, bár általában az a jellemző, hogy aki ilyen helyre megy tanítani, az tényleg a hivatásának tekinti ezt a csodaszép szakmát, és valóban nagybetűs pedagógusként, egyfajta lámpásként viszonyul a gyermekekhez.

Azt hiszem, hogy az eddigiekben elmondottak alapján talán nem kétséges az önök számára, hogy igen, próbálunk hinni, hiszünk az integrációban, vannak erre egyébként nemzetközi példák. A múltkor talán éppen a felnőttoktatási törvényjavaslat tárgyalásakor a szingapúri modellre hivatkoztam, ahol a most majdnem 14 százalékos malaj kisebbségnek a felzárkóztatását, integrációját sikerült történelmi léptékkal nézvést nagyon rövid idő alatt tulajdonképpen megoldani. Elképesztő! Egy csoda, ami ott lezajlott.

A másik - nem kell olyan messzire mennünk -, ha mondjuk, Európa talán legszegényebb régióját nézzük, Északnyugat-Bulgáriát, akkor egy ott található város, Lom, amiben mintegy 25 ezren laknak, és a cigány lakosság aránya is nagy, példát mutathat arra, hogy már majdnem rendszerszinten, tehát nemcsak szigetszerűen, egy-egy jó pedagógus, iskolaigazgató vagy intézményi közösség által megvalósítva, de igenis sikerülhet kezelni ezeket a problémákat. Tehát ebben a városban, ebben a bulgáriai városban valahogyan sikerült megoldani. Én azt mondtam, hogy legyen ez, vagy azt mondjuk, hogy legyen ez a magyarországi minta is.

Hogyha megnézzük a hazai folyamatokat, hogy mik hatottak, nem most, az elmúlt hetekben, hónapokban vagy egy-két évben, hanem hosszú-hosszú évtizedek óta, akkor szintén lehetne néhány kutatási eredményt itt fölhozni, ami alapján már korábban kellett volna beavatkozni, és nem biztos, hogy ilyen drasztikus vagy drasztikusnak tűnő eszközökkel. Tehát amikor már tényleg eljutottunk arra a pontra, hogy ott áll adott esetben egy-egy intézmény a szakadék szélén, és ha

holnapután meg akarják szüntetni az erőszakot, az iskolai erőszakot, a tanárok fenyegetését, akkor valóban ilyen eszközökhöz kell nyúlni, mert nincsen más most már a birtokukban. Azért mondom, hogy korábbi időpontban kellett volna, már a gyökerénél kezelni ezeket a dolgokat.

Nézzük, mire nem figyeltek akkor! Nem akarok ebből etnikai kérdést csinálni, de a szakképző iskolákról van szó. Pontosan tudjuk Havas Gábor vagy Liskó Ilona kutatásaiból is, hogy ezek az intézmények - bevett szociológiai fogalom az oktatásszociológiában is - elgettósodnak, egyre inkább szegregálódott intézménnyé válnak. Liskó Ilonának kutatása arra világított rá, hogy ha eléri a kisebbségi diákok aránya a 20 százalékot, akkor az igazgatók 90 százaléka szerint speciális problémák jelentkeznek abban az intézményben.

Ha megnézzük, hogy mennyire magára hagyták, mondjuk, akkor a szakmunkásképzőket - a névmágiában bizva néhány évre átkeresztelték őket szakközépiskolára, majd most megint visszakapják tulajdonképpen a régi nevüket -, azt látjuk, hogy a hátrányos helyzetű diákoknak az aránya 17 százalék, a legfrissebb statisztikákból próbálok idézni: ez tízszerese a gimnáziumi szintnek. Ha megnézzük, hogy mondjuk, az összes SNI-s diák közül mennyien járnak ide abból a 17 400 SNI-s diákból az ilyesféle iskolákba, amelyekre most különösen fókuszál ez a törvényjavaslat, akkor azt látjuk, hogy az SNI-s diákok 45 százaléka az általános iskola után itt folytatja az oktatási karrierjét. 12 százalék az ő arányuk ezekben az iskolákban. Döbbenetes magas arány, és nyilván vannak átfedések, tehát a 17 meg a 12 százalék között vannak átfedések. De ez már önmagában is egy akkora hatalmas arányszámot képvisel, amellyel bizony az elmúlt években, vagy nyugodtan mondhatjuk azt, hogy évtizedekben, ez lenne az igazságos, nem nagyon foglalkozott a hazai oktatásügy. Az eredménye meglelt: döbbenetes lemorzsolódási adatok, mennek a lecsóba ezerszám ezek a fiatalok, akikkel egyébként a társadalom egy későbbi időpontban valamit majd mégiscsak kell hogy kezdjen. Mi azt mondjuk, hogy a börtön és egyéb ilyen eszközök nyilván rossz megoldásnak minősülnek, különösen, ha azt is figyelembe vesszük, hogy egy rab napi eltartása legalább kilencezer forintjába került az adófizető állampolgároknak, és ezért is lenne indokolt korábban, konstruktívabb módon beavatkozni.

Nos, tehát elszegregálódnak ezek az iskolák, és ha megnézzük azt, hogy mondjuk, a cigány fiataloknak is majdnem a kétharmada ezekben az iskolákban, tehát a szakképzőkben folytatja az általános iskola után a tanulmányait, akkor látni kell, hogy az ő szüleik iskolai végzettsége is egy 2010-es Kemény-féle felmérés alapján 80 százalékban maximum általános iskolai végzettséget takar. Ilyen esetben, amikor az iskola világa és a családi környezet között ekkora szakadék tátong, akkor ott bizony az úgynevezett bikulturális szocializáció keményen föladja a leckét az összes pedagógusnak, és akkor van az a helyzet, hogy eljutnak így a

szakadék szélére, amikor iskolaőrészetet kell majd bevezetni az iskolákban, ahelyett, hogy valahogyan korábban próbálták volna ezt az egészet kezelni.

De itt akkor még egyszer szeretném a vége felé járva - és szeretnék majd én is még hozzászólni, valóban egy nagyon érdekes témáról van szó -, tehát még egyszer, a végén szeretném hangsúlyozni, hogy a család és az egyén felelőssége megkerülhetetlen. Újra és újra itt nekünk, konzervatív emberként, ebben a frakcióban ülve ki kell mondanunk, hogy nem lehet mindent az állam nyakába varrni, és nem lehet kiskorúsítani az állampolgárokat. Megvan a felelősség: nem megyünk be az iskolába, hogy elégtételt vegyünk, és valamiféle agresszív mintát követve (*Az elnök a csengő megkocogtatásával jelzi az időkeret leteltét.*) ott elkalapáljuk a tanárokat. Ilyen egyszerű! Köszönöm, folytatom.

ELNÖK: Köszönöm szépen. A KDNP vezérszónoka Nacsa Lőrinc képviselő úr. Tessék!

NACSA LŐRINC, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Államtitkár Úr! Ahogy azt Horváth képviselőtársam és jobbkios képviselőtársam is jelezte, fontos témáról van szó, fontos témához érkezett az Országgyűlés, amit már a múlt héten, ahogy Ander Balázs mondta, elkezdtünk részben megvitatni, hiszen a köznevelési törvény módosítása kapcsán részben a nemzetiségi módosítások mellett ez a téma is szóba került.

Az elmúlt időszakban, ahogy ezt többen már konkrétan is idézték, láthattunk példákat Magyarországon a hosszú időre visszanyúló, pedagógusokkal szembeni erőszakkal történő fenyegetéssel vagy tetteles bántalmazásokkal járó jogsértésekről. Ez a jelenség nem új keletű, régóta jelen van az iskolarendszerben, ugyanakkor csupán az iskolák egy kis részét érinti.

A pedagógusbántalmazásoknál, az iskolákban történő rendbontásoknál napjaink digitális eszközökkel ellátott világában már minden eset azonnal rögzítésre kerül, és megjelenik a világhálón. Ennek köszönhetően a társadalom ma már széles körben tudomást szerez a néhány iskolában zajló deviáns viselkedésről, ami jogos társadalmi felháborodást is okoz. Ezek a felvételek, részben az államtitkár is utalt erre, egyrészt jogsértést követnek el, és a tanárok, illetve a bántalmazottak jogait sértik, illetve sokkal szélesebb körben elérhetővé teszik az erről szóló felvételeket, ezeket általában az elkövetők társai készítik, közösségi médiában és a videómegosztó platformokon is jelentős nézettségre tesznek szert. A felvételeken a tanulók elsősorban verbálisan, de esetenként fizikailag is bántalmazzák, megalázzák az őket tanítani próbáló, a munkájukat végző pedagógusokat.

A pedagógusoknak a jövő nemzedékek oktatása, nevelése érdekében végzett áldozatos munkájukat elismerésnek és megbecsülésnek kell öveznie. Számunkra

elfogadhatatlan és felháborító a pedagógusok bántalmazása, megfélemlítése.

(14.20)

Itt szeretném kinyitni azt a zárójelet, hogyha erről a témáról beszélünk, hogy megköszönjem a pedagógusoknak az elmúlt nehéz időszakban történt helytállásukat, az egyik napról a másikra történő átállást a digitális tanrendre, a kreativitásukat, a határozottságukat, a céltudatosságukat, amellyel a gyermekeinket ebben a nehéz időszakban is laptopok előtt, számítógépek előtt, de oktatták és nevelték a nehéz helyzetben is. Köszönjük nekik.

Számunkra elfogadhatatlan, hogy bárki agresszívan lépjen fel a pedagógusok ellen. Nem tűrhetjük, hogy a deviancia utat nyerjen egyetlen magyar iskolában sem. Ezek ellen a támadások ellen a pedagógusok sokszor tehetetlenek, nincsenek a hatályban lévő jogszabályok alapján megfelelő, hatékony eszközök. Ezt a jelenséget nem elég csupán szankcionálni vagy tünetileg kezelni, hanem a tágabb folyamatot, amelynek során a renitens tanuló a közösség szabályaival ellentétes magatartásától eljut a közfeladatot ellátó személy elleni erőszakig, egységként, a folyamatot egészében kell nézni és kezelni.

A most tárgyalandó, előttünk fekvő törvényjavaslat egy komplex, átfogó, rendszerszintű cselekvési megoldást tartalmaz, amelynek elsődleges céljai a megelőzés, a pedagógusok és a tanulók védelme, valamint az erőszakba torkolló extrém esetekben a szigorú szankciók révén az elrettentés.

A törvényjavaslat egyrészt tartalmaz számos azonnal alkalmazható, határozott fellépésre való lehetőséget, melyek az extrém erőszakig fajuló eseményeket állítják meg, illetve szankcionálják. Ilyen intézkedés például az iskolaóri hálózat felállítása, melynek célja, hogy növelje a pedagógusok, az oktatók és az iskolában dolgozók biztonságérzetét, a diákokban pedig erősítse a visszatartó erőt attól, hogy a pedagógusokkal szemben verbálisan vagy fizikailag fenyegetően lépjenek fel.

Az iskolaórság tagjai az arányosság és szükségeség követelményének megfelelő intézkedéseikkel, illetve szükség esetén kényszerítő eszközök alkalmazásával alkalmasak lesznek arra, hogy megszakítsák a köznevelési intézményekben előforduló jogsértő magatartásokat, és megakadályozzák az adott helyzetek elfajulását.

Sokszor látjuk azt, hogy az egyik bántalmazás vagy egyik tettlegesség, verbális fenyegetés vezet a következő eseményhez, és ezáltal exponenciálisan növeli a feszültséget az iskolákban, ezért már rögtön az elején meg kell szüntetni a helyzet kibontó okát, hogy az elfajulást elkerülhessük.

Fontos megjegyezni, az iskolaőrök csak a szükségeség és arányosság követelményeinek megfelelően hozhatnak intézkedést, a rendőrség által használt kényszerítő eszközöket vagy egyáltalán nem, vagy csak korlátozottan használhatják. A törvényjavaslat

garantálja, hogy az iskolaőrök csak a legenyhébb módszereket alkalmazhatják, valamint kizárja az esetleges visszaéléseket.

Itt államtitkár úr beszélt már az iskolaőrök számára nyújtandó képzésről. Ezt én rendkívül fontos elemének tartom a programnak, mondhatnánk azt is, hogy ezen múlik a program sikere, hogy olyan megfelelő képzésben, fizikai, szellemi, lelki képzésben részesüljenek, pszichológiai felkészülésben is, amely segíti az ő munkájukat, és amely alkalmassá teszi őket arra, hogy ezt a sokszor nem könnyű feladatot - bár reméljük, hogy többnyire eseménymentes feladatot - el tudják látni.

Az iskolaőrök jelenlétének a célja, hogy a jogkövető, a közösség és a társadalom normáit elfogadó többségben megnyugvást és biztonságérzetet keltsenek, a deviáns viselkedést megjelenítőekben pedig visszatartó erőt jelentsenek. További elem, hogy a büntethetőségi korhatár leszállításra kerül 12 évre, ugyanakkor természetesen továbbra is feltétel marad, hogy az elkövető az elkövetéskor rendelkezzen a bűncselekmény következményeinek felismeréséhez szükséges belátással.

A törvényjavaslat a megelőzésre is nagy hangsúlyt helyez, melyek közül támogatja az iskolai kereteken túlnyúló helyi együttműködések is az iskolai erőszak megfékezése érdekében. Szükséges a települési és a nemzetiségi önkormányzatok, egyházak, civil szervezetek, szülők, kulturális, szociális és egészségügyi intézmények bevonása a jelenség megelőzése érdekében.

Itt szeretném kiemelni azt, amit Ander Balázs képviselőtársam is elmondott. Én több alkalommal járhattam személyesen „Biztos kezdet” házban, amit nagyon támogatunk, és egy kifejezetten hasznos programnak tartunk, és természetesen egyetértek vele abban, hogy ezeket a programokat, amelyek eddig is eredményre vezettek és jónak bizonyultak, tartsuk fenn, és folytassuk.

Szükséges továbbá, hogy a konfliktuskezelés készsége a jövő pedagógusképzésében sokkal nagyobb szerepet kapjon, valamint a „mentálhigiénés alapképzés pedagógusoknak” program, melyek keretében a pedagógusok mentálhigiénés továbbképzése történik, melynek elvégzése gyors és hatékony változást hozhat az érintett intézményekben, hatékonyabban tudják elkerülni a tettlegességig fajuló konfliktusokat, illetve a már kialakult konfliktusos helyzet megfelelő kezelésére készítik fel a pedagógusokat.

Én sem szeretnék szó nélkül elmenni a családok felelőssége mellett. Egyetértek államtitkár úrral, képviselőtársaimmal abban, hogy nagyon nagy felelőssége van a családnak, a családnak mint közösségnek, mint szocializációs helyszínnek abban, hogy milyen cselekmények alakulnak ki, milyen nevelést kap ott egy gyermek, egy fiatal, milyen környezetből érkezik az iskolába. Eppen ezért azt gondolom, hogy nagyon nagy hangsúlyt kell helyeznünk nemcsak szemléletformálásra, nemcsak példamutatásra, nemcsak megelőzésre, hanem arra is, hogy esetleg az ezekben a családokban,

ahol kialakulhatnak ilyen konfliktusok, vagy ilyen agresszivitásra biztató jelek kerülnek elő, ott a megelőzés, a kísérés, a mentorálás, a folyamatos mellettük történő segítségnyújtás kapjon teret, kapjon szerepet.

Hiszen látjuk azt, hogy - egyetértve Ander Balázs képviselő úrral - az iskola, az állam nem vállalhat fel minden felelősséget, a szülők felelőségének elsőbbséget kell élveznie. Az iskola nem veheti el a szülők nevelési szerepeit. Az iskola tud biztosítani tudást, tud biztosítani értékrendet, tud adni egy olyan nevelési keretrendszerrel, ami hasznára válik a fiatalnak, a gyermeknek, de sosem vehetjük ki ebből a folyamatból a szülőket, a nevelőszülőket, akiknek otthon akár a szeretetükkel, akár az értékrenddel a becsületes állampolgárrá való nevelésben hatalmas részük van. Ezért azt gondolom, hogy ebből a témából sem szabad kihagyni a szülőket.

Akár biztatom arra államtitkár urat is, hogy ebben a témában a szülőknek is fűzetek, kampányok, ismeretterjesztő anyagok készüljenek majd a közeljövőben, hogy ők is értesülhessenek nemcsak erről a bevezetendő programról, hanem arról is, hogy nekik milyen felelőségük, milyen szerepük és milyen lehetőségeik vannak ebben, és kikhez fordulhatnak, ha ebben megoldásra van szükségük vagy segítségre van szükségük. Ezt mindenképpen szorgalmaznánk.

A törvényjavaslat az előbb elmondottak szerint támogatható, a KDNP-frakció támogatja, erre kérem önöket is. Köszönöm szépen. *(Horváth László tápsol.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. A Demokratikus Koalíció vezérszónoka Arató Gergely képviselő úr. Parancsoljon!

ARATÓ GERGELY, a DK képviselőcsoportja részéről: Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Abban biztosan mindannyian egyetértünk az eddigi viták alapján is, hogy az erőszaknak nincs helye az iskolában, legyen ennek az áldozata akár a tanár, akár a diák, akár pedig más iskolai szereplő.

Abban is egyetértünk, hogy ezen a területen nem jó a helyzet, és abban is egyetértünk, ha jól értem, hogy itt nem egy új jelenségről van szó, hanem egy hosszabb ideje a magyar oktatásban, mondhatnám azt is, hogy lényegében minden, legalábbis fejlett ország oktatásában jelen lévő tendenciáról és problémáról, aminek vannak társadalmi okai, vannak családi okai valóban, hozzáteszem, vannak az oktatási rendszeren belüli okai is.

Nem azt gondolom, hogy az egyes pedagógusnak van ebben felelősége bármilyen módon; azt gondolom, hogy az oktatási rendszer szervezésében van ebben komoly felelősége, és annak, hogy a pedagógusok pedagógiai szakmai értelemben gyakran eszköztelenek az ilyen szituációk kezelésére, vagy, hogy még pontosabb legyek, a megelőzésében. Eddig egyetértünk.

Mi az, amiben nem értünk egyet? Abban nem értünk egyet, hogy ez a törvényjavaslat lényegében természetesnek veszi azt, elfogadja, kiinduló helyzetnek

fogadja el azt, hogy vannak olyan iskolák, ahol nincs már pedagógia, ahol már nem lehet nevelni, ahol már nincs szakmai munka, ahol nem neveljük a gyermeket, ahol nem támogatjuk, nem segítjük, ahol nem megelőzzük az erőszakot, hanem elrettentőként odaküldünk valami félig-meddig rendőrt. Itt lényegében arról van szó, hogy egy ilyen furcsa jogi konstrukció van, ha kedvünk lenne ennek a részleteivel foglalkozni, akkor érdemes lenne - de nem megyek bele ennek a részleteibe, majd csak néhány ponton -, hogy egyébként más oldalról, rendészeti szempontból miért problémás ez a típusú megoldás. Őszintén szólva, engem jobban érdekel a pedagógia, az oktatási vonatkozás.

Ez a megoldás, amit itt választanak, a kapituláció megoldása. Ez a megoldás arról szól, hogy az oktatási rendszer felteszi a kezét, és azt mondja, hogy nem bírunk a gyerekekkel, nincs eszközünk az oktatásban, nincs eszközünk a pedagógiában, hanem már csak arra számíthatunk, hogy majd rendőri eszközökkel elrettentjük a diákokat attól, hogy rájuk támadjanak a tanárookra. Ez tragikus, ez katasztrófa, hogyha ez így van, és katasztrófa, hogyha erről így gondolkoznak.

(14.30)

Én azt gondolom, hogy a megelőzésről kellene itt beszélnünk. Ha tetszik, egy szempontból hálás vagyok ezért a törvényjavaslatért, vagy ezért a két fél törvényjavaslatért, mert legalább beszélünk itt komolyan az iskolai erőszak problémájáról, többet és mélyebben, mint az elmúlt években bármikor, és ez jó, de az az eszköz, amit önök választanak, az rossz, az téves eszköz. Az nem elfogadható kiindulópont, hogy csak rendőri erővel lehet megfégyelmézni a gyerekeket. Az nem elfogadható kiindulópont, hogy a tanár csak akkor képes végezni a munkáját, ha mellette áll egy rendőr gumibottal és bilincsel, és kikényszeríti a diákból, hogy normálisan viselkedjen. Ez nem elfogadható, képviselőtársaim!

Van ennek egy tágabb összefüggésrendszere, és ott is szükség van a beavatkozásra: ez valóban a családok területe. Az a kérdés, tisztelt képviselőtársaim, hogy az a családpolitika és az a szociálpolitika, amelyik a szegény családokat bünteti immár tíz éve, amelyik nem abban támogatja őket, hogy valamilyen módon sikeresek legyenek, hanem az ellátásuk csökkentésével, a közmunka egész mostani rendszerével - nem önmagával a közmunkával van baj, azzal a rendszerrel, amit önök csináltak a közmunkával -, és egyáltalán azzal az egész szemlélettel, amelyikben, mint ezt Lázár János olyan plasztikusan mondta, mindenki annyit ér, amennyije van. Ezzel a szemlélettel csak rontották a családok helyzetét, legalábbis a nehéz sorban élő családok helyzetét, és sok szempontból ez a feszültség jelenik meg az oktatási rendszerben.

De van erre eszközrendszer, tehát van egy tágabb összefüggés, az hogy milyen támogatást és segítséget nyújt az állam a családoknak, hogy fontosak-e a szegény családban élő gyerekek is.

(A jegyzői székben Gelencsér Attilát
dr. Tiba István váltja fel.)

Mert értem, képviselőtársaim, és ezt Ander Baláznak ugyanúgy mondom, mint Horváth képviselő úrnak, hogy persze, nagyon sok gyerek nem hoz a családból olyan mintákat, nem hoz olyan tudást, nem kap olyan támogatást, amire szüksége van, de akkor nem az a megoldás, hogy majd melléd rakunk egy rendőrt, aki majd megbilincsel, hogyha nem úgy viselkedsz, ahogy én gondolom, hanem az a megoldás, hogy több támogatást adok annak a gyereknek, mert a gyerek nem tehet arról, hogy milyen családból jön. Akkor támogatni kell a gyereket. Ezért jó a „Biztos kezdet” program; ezért jók a tanodák; ezért jó az a sokfajta civil és állami kezdeményezés, amik elindultak az elmúlt években, és amelyeknek egy része folytatódik egyébként a mostani kormányzat alatt is, hol kisebb, hol nagyobb lelkesedéssel, de amik nem állnak össze egy egységes, erős rendszerré.

Egy kicsit közelebb jöve ehhez a dologhoz pedig, magán az iskolán belül is lenne egy sor eszközünk arra, hogy kezeljük, megelőzzük ezt a helyzetet. Vannak jó minőségű szakmai programok a konfliktuskezelésre, az érdemi, tartalmi integrációra, arra, hogy hogyan lehet bevonni ezeket a gyerekeket a családokkal való kapcsolat kiépítésébe. Ezek persze erőforrás-igényesek. Ennek a munkának egy jó részét a pedagógusok nem tudják elvégezni, mert egyszerűen nincs rá idejük és nincs rá energiájuk. De ez az, amikor azt mondjuk - és ezt nemcsak mi mondjuk, nemcsak az ellenzék mondja, hanem ha megnézik, az összes pedagógusszervezet is ezt mondja -, hogy pedagógusok, szociális munkások, mentálhigiénés szakemberek kellene az iskolákba; olyan emberek, akik segítenek az iskolának. Ezekből kellene több. Nem rendőrré, hanem segítő szakemberre van szükség ahhoz, hogy meg lehessen előzni az iskolai erőszakot.

Milyen lesz ez a most létrehozott iskolaórság? Egy nagyon furcsa konstrukció tehát, mert az iskolaórság egyrészt része az iskolának, másrészt meg mégsem része. Semmilyen módon nem kötődik az iskolaórságból ott lévő ember az iskola szakmai programjához, szakmai elképzeléseire. Az igazgató nem főnöke, a pedagógiai munkában nem vesz részt; az iskolának egy bírákötést kell adnia neki, amelyik szerint egyébként azt csinál, amit akar, és ebben az iskola őt támogatja. Erről szól ez a bizonyos együttműködési megállapodás.

Ott lesz tehát ez az iskolarendőr, és lényegében semmilyen módon nem fog egyébként az iskola rendjébe beilleszkedni, más módon, de maga is idegen elem lesz az iskolában. És azt várjuk tőle, hogy képes legyen megítélni például egy pedagógiai szituációban, hogy mikor kell közbeavatkozni, és mikor nem. Ezt várjuk valakitől, aki egyébként bizonyosan - arról beszélnek, bár ezt a jogszabály nem tartalmazza - rendőri múlttal rendelkezik. Ezen a területen bizonyára egy jó szakember, de nem pedagógus. Azt várjuk tőle, hogy tudja, hogy mikor kell közbeavatkozni, és majd

egy miniszteri rendeletben megmondják azt, hogy mikor alkalmazhat erőszakot; hogy mikor kell gumibotlaltal megverni 12 éves gyerekeket; mikor kell megbilincselni őket, és mikor kell lefűjni őket paprikasprével. Ezt majd a belügyminiszter mint pedagógiai szakértő meg fogja mondani. Az iskolaőr pedig mint rendőr majd tudni fogja, hogy ezt hogyan kell alkalmazni. Szerintem értik, hogy ez egy teljes félreértés és teljes tévedés, vagy ha önök nem is értik, mindenki, aki józanul gondolkozik, ezt tökéletesen meg fogja érteni.

Milyen más szabályok is vannak benne? Benne van az is tehát, hogy lényegében egy olyan típusú rendszert hoznak létre, amelyik behoz egyenruhásokat az iskolába, és önekik ad egy nagyon széles fegyelmező jogkört, fegyelmező lehetőséget, lényegében a pedagógiai nevelés helyett a rendőri szemlélet lett ezekben az iskolákban az úr.

Azt nem tudjuk, hogy melyek lesznek az iskolák, mert erre semmilyen kritériumrendszer nincs. Majd ahol eldönti, ha jól emlékszem, a belügyminiszter vagy az oktatási miniszter, nem is tudom, a kettő közül... - az nincsen, bocsánat, tehát vagy az EMMI-miniszter, vagy a belügyminiszter, ez most hirtelen nincs is a fejemben, valamelyik okos minisztériumi kolléga majd eldönti, hogy na, ide kell küldeni rendőrt. Majd bemegy a rendőr, és onnan kezdve ő a főnök, és nem a pedagógusok. Fogalmazzunk egyszerűen, mert el tudom mondani ezt bonyolultan is, de így néz ki egyszerűen. Ez egy teljes tévedés!

Mit tartalmaz még ez a javaslat? Ebben, tudom, hogy nagyon sok vitánk volt már korábban is, de az iskoláztatási támogatás megvonása mint büntetőjogi szankció egyrészt ebbe a törvénybe biztosan nem illeszkedik bele. Ha akarnának illet, akkor a Btk.-ba lehetne berakni külön szankcióként, de másodsorban jogilag is képtelenség. Merthogy egyébként, mint ezt Nacsa képviselő úr bölcsen mondta, mikor van mód büntetőjogi szankcióra? Akkor, hogyha az illető, immár 12 éves gyerek akár, képes arra, hogy belássa a tetteinek a következményeit. Na de ha ő hozza a döntést, ezek szerint teljes belátóképessége birtokában van, mert egyébként nem lenne elítélhető, akkor onnantól kezdve miért a családtól vonjuk el azt az eszközt, amit egyébként azért kap, hogy a gyereket el-lássa belőle?

És önök mindig azt mondják, hogy de hát akkor azt majd egyébként nem is arra költik, hanem a bánat tudja, mire, és mindenkinek van egy hosszú listája, de felhívom a figyelmüket arra, hogy egyébként az ilyen gyereket védelembe veszi utána a gyermekvédelem, ami azt is jelenti, hogy többek között az ellátását ellenőrizni fogja a gyermekvédelem, nagyon helyesen, csak éppen pénzt nem adunk a rendszerből, hanem elveszük a családtól azt a pénzt, amiből enni lehetett adni ennek a gyereknek. Akkor, ha őt elítélték szándékos bűncselekményért, akkor már nem kell ennie? Már nem kell neki buszbérlet, hogy el tudjon menni az iskolába? Ez is egy teljes abszurditás, olyan dolgokat köt össze, amik egyszerűen nem tartoznak össze egymással.

A büntetőjogi felelősségre vonásnak megvannak a szabályai. Lenne arra is eszköz egyébként, hogy a családot jobban bevonjuk a megelőzésbe, mert akkor lenne értelme. Nem akkor kell a családdal foglalkozni, amikor már erőszakos cselekmény van, hanem jóval előtte. Én azt gondolom, hogy egyébként az iskolák tudják, hogy kik ezek a problémás gyerekek, csak nincs eszközük rá, hogy megoldják ezeket a problémákat. Mert például a szociális ellátórendszer is olyan állapotban van, amilyen állapotban van, olyan fizetésért dolgoznak ott az emberek, ami megalázó, és sajnos ennek következtében olyan kevesen is vannak, hogy nem jut egyszerűen ott sem elég erőforrás.

Megint azt tudom mondani, ha ez probléma, biztosítsanak erőforrásokat a családsegítő szolgálatoknak, biztosítsanak erőforrásokat a gyermekvédelemnek arra, hogy ezekkel a családokkal érdemben tudjanak foglalkozni. És biztosítsanak erőforrásokat arra is, hogy ők ne csak büntetni tudjanak, hanem támogatni, segíteni is tudjanak, az valóban fog segíteni.

Összefoglalóan azt tudom tehát mondani, hogy ez egy téves, egyfajta rossz értelemben vett, rendőrségi megoldást kereső törvényjavaslat. Ebben a formájában nem fogja megoldani az iskolai problémákat, nem fogja megoldani még az iskolai erőszak problémáját sem. Éppen ellenkezőleg: még mélyebb árkot fog ásni az iskola és a diák, az iskola és a család közé. Ez nem a probléma megoldása, ez maga a probléma.

Az a szemlélet, amelyik nem partnernek kezeli a családokat, és amelyik nem azt keresi a diákokban, nem azt keresi, hogy hogyan lehet adott esetben a problémás helyzetű diákokat megmenteni, adott esetben még a negatív családi hatásokkal szemben is nevelni, hanem azt keresi, hogy hogyan lehet rendszabályozni és büntetni őket, az csak súlyosbítani fog minden problémát. Ezért ezt a törvényjavaslatot nemhogy nem tudjuk támogatni, de felháborítóan, elhibázottnak és károsnak is tartjuk. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Hohn Krisztina képviselő asszony, az LMP vezérszónoka a következő. Tessék!

HOHN KRISZTINA, az LMP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót. Tisztelt Képviselőtársaim! Nem is vagyok olyan könnyű helyzetben, amikor erről a törvényről kell beszélnem, hiszen az embernek sokféle gondolata és érzése keletkezik, amikor elolvassa ezt a törvényjavaslatot.

Én már itt a Házban többször szót emeltem az iskolán belüli erőszak ellen, ugyanúgy, ahogy a családon belüli erőszak ellen is.

(14.40)

Elsőre, amikor a törvény címét olvastam, még úgy éreztem, hogy talán örülök is annak, hogy létrejött ez a törvény. Tény, hogy elharapózott az iskolán belüli erőszak, nemcsak pedagógusok ellen, hanem a

gyerekek egymás ellen is elkövetnek különféle erőszakos cselekményeket. Nemcsak kifejezetten a hirtelen felindulásból elkövetett verekedésről van szó, hanem droghasználatról, esetleg a másik kifosztásáról vagy bezsarolásáról, elszedve a pénzüket, és így tovább. Tehát számos olyan cselekmény történik ma már oktatási intézményekben, amelyekre azért korábban nem volt ilyen sok példa.

De miért is történik ez? Családok szociális helyzete miatt, vagy esetleg családon belüli erőszakban élő gyerekek is lehetnek. Ők bizonyára fokozottabban vannak kitéve ennek, lehetnek akár olyan hatásai a gyerekekre, ha mindennapos erőszakot tapasztal, hogy ő maga is erőszakos lesz vagy éppen az erőszakot elszenvedő lesz, mert félelmében tulajdonképpen egyszerűen hagyja magát. Viszont valamit tenni kell, ezt be kell látni, és mint már mondtam, többször is felszólaltam ez ügyben, és kértem a kormányzatot, hogy tegyen valamit. Nem teljesen erre gondoltam, az előttem szólók is elmondták, hogy hiányolják a komplexitást ebből a törvényből. Ez alatt azt értem, hogy felmerül a kérdés, hogy valóban az erőszakra egyfajta erőszak-e a válasz.

Nagyon sokan írták le a véleményüket, szakszervezetek, szülők és egyéb más résztvevők, akár idősebb diákok is. Sokakban felmerül a kérdés, hogy vajon akiket ide alkalmazni fognak, ezek az iskolaőrök, azon kívül, hogy szerencsére gyerekpszichológiai és pedagógiai képzésen részt vesznek majd, vajon tudni fogják-e, hogy hogyan, mikor kell beavatkozni és milyen mértékben. Egészen addig egész jól hangzik ez a törvényjavaslat, ameddig a kényszerítő eszközök felsorolásra nem kerülnek. Félelmet keltő bennem mint szülőben is az, amikor elolvastam, hogy gumibot, bilincs és vegyi fegyver (*sic!*), gondolom, itt elsősorban a paprikaspréról van szó vagy egyéb ilyenről, tehát lefújhatja a gyereket. Belegondolunk abba, hogy egy 12-13 éves gyereket - látom lelki szemeim előtt - leteper egy felnőtt ember és mondjuk, hátrabilincseli a kezét. Most hiába nevet, államtitkár úr, ezt sugallja, hogy ez bármikor bekövetkezhet. Honnan tudjuk, hogy az adott biztonsági őrnek vagy iskolaőrnek megvan-e mentálisan az a megfelelő egyensúlya, hogy ő ezt provokáció esetén például nem fogja megtenni? Én elhiszem, hogy utána majd az lesz a következménye, hogy többet ilyet nem csinál, mert valószínűleg kirúgják, ami nagyon helyes, de vajon tényleg tudni fogja-e magát mérsékelni és a megfelelő szinten beavatkozni?

Ezért nagyon fontos és érdekes, hogy milyen mértékű lesz az alkalmasság vizsgálata. Az expozéban elhangzott - bár sajnos a jó részéről lemaradtam -, hogy majd lesz orvosi alkalmassági vizsgálat. Remélem, hogy ez egy nagyon alapos és átfogó vizsgálat lesz, hiszen meg kell jegyezni, hogy akármennyire is erőszakos elkövetők adott esetben ezek a gyerekek, ezek gyerekek.

Nagyon sokszor halljuk, hogy a gyerek az első. A gyerek és az ő biztonsága valóban fontos. Éppen ezért, ha már iskolaőrsegről van szó, vajon ez a gyerekek közti konfliktus megoldására is lehetőséget ad-e - ezt

nem olvastam -, vagy kizárólag a pedagógusokkal szemben elkövetett cselekményekre utal a törvényjavaslat?

Természetesen nagyon jó lenne, ha az iskolapszichológusok nagyobb létszámban vennének részt ezeknek a konfliktusoknak a megelőzésében, és mondjuk, minden iskolában vagy oktatási intézményben lenne lehetőség arra, hogy legyen iskolapszichológus. Tudom, hogy elvileg erre lehetőség van, de van olyan, hogy több iskolában látja el ezt a feladatot, és sok esetben ez csupán annyi, hogy kinyitja az adott kis helyiséget, ott ül iksz időt, és ha valaki hozzá fordul, akkor segít. De sokkal nagyobb hangsúlyt kellene fektetni a konfliktuskezelésre a tananyagban is akár, vagy egyéb más módon, terápiajellegű tréningeket is lehetne tartani. Gondoljunk arra, hogy az a gyerek, aki erőszakos, esetleg ő maga is áldozat. Ezt szerintem soha nem szabad figyelmen kívül hagyni.

Ezenkívül több pedagógussal is beszélgettem, akik arról számoltak be, hogy sok esetben nincsenek felkészítve arra, hogy hogy kell ezeket a konfliktusokat, konfliktushelyzeteket kezelni. Tehát az ő képzésük is nagyon fontos lenne, valamint az ő mentális segítségük is. Lehet, hogy ez furcsán hangzik, de nagyon sok olyan pedagógus van, aki bizony rossz idegállapotba kerül a tanév végére, ha esetleg olyan iskolában teljesít szolgálatot, ahol gyakoriak az erőszakos cselekmények, akár a verbális erőszakra is gondolok. Ha ezt nem tudják kezelni, és nem kapnak megfelelő lelki támogatást, akkor, bizony, egyre rosszabb lehet a helyzet. Tehát a mentálhigiénés törődés nagyon fontos lenne a tanárokkal és a gyerekekkel szemben is.

Ezért úgy gondolom, nagyon fontos lenne az, hogy a családsegítő szolgálat és az iskola, illetve a gyermekvédelem különböző szereplői sokkal szorosabb kapcsolatot tartsanak egymással, és a jelzőrendszereknek talán a hatékonyabb működése során fény derülhetne ezek mögött az erőszakos cselekmények mögött megbúvó egyéb történésekre. Gondolok itt akár rossz szociális helyzetre, akár éheztetett gyerekekre, bántalmazott gyerekekre vagy rendszeresen erőszakot látó gyerekekre. Itt természetesen felmerül a család felelőssége is, egyértelmű, ezzel teljesen egyet tudok érteni, de ma már nem csak és kizárólag a család az, aki neveli a gyermeket, hanem az oktatási intézményben dolgozó pedagógus is.

Különösen nehéz megállapítani azt, hogy hány éves korig mondjuk azt valakire, hogy gyerek. Vannak jogi segédmeghatározások, de azt gondolom, hogy egy általános iskolás gyerek még gyerek. A gyerek még nincs felelőssége teljes tudatában, és nem feltétlenül követi el ezeket a cselekedeteket előre megfontolt szándékkal, és nem hiszem azt, hogy ő egy felnőtt fejével tud gondolkodni, sőt biztos vagyok benne, hogy nem. De mivel mi vagyunk a felnőttek, és azért vagyunk itt, hogy erről beszéljünk, jó lenne megoldást találni.

Én személy szerint még támogatni is tudnám ezt a törvényjavaslatot, bár erről még nem született frakción belül döntés, de amikor a bot és a bilincs szó a

szemem elé került, akkor jelentős mértékben eltántorodtam ettől a támogatási hajlandóságtól. Köszönöm szépen. *(Dr. Varga-Damm Andrea tapsol.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. Mellár Tamás képviselő úr, a Párbeszéd vezérszónoka, parancsoljon!

DR. MELLÁR TAMÁS, a Párbeszéd képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Ház! A kiindulópontunk, azt gondolom, megegyezik, hisz senki nincs ebben a teremben, aki ne gondolná azt, hogy ez egy nagyon fontos probléma, és ne gondolná, hogy az iskolai erőszakot meg kell szüntetni, az iskolai erőszakot fel kell számolni, az erőszaknak nincs helye az iskolában.

Maruzsa államtitkár úr mondta, hogy itt nem cél-, hanem eszközvita lesz valószínűsíthetően, hiszen a célban nagyjából megegyezünk. Valóban, az eszközök felsorolásánál hosszan beszélt olyan eszközökről is, mint iskolai pszichológus, különféle csoportok létrehozása és más egyéb dolog, ami, azt gondolom, valóban előrevivő lehet. De az egész elmondása tulajdonképpen arra alapozódott, hogy ez a cél nagyon fontos, az erőszakot meg kell szüntetni, következőképpen bármilyen eszköz végső soron felhasználható, és hogy a cél szentesíti az eszközt, ezért aztán egy ilyen ultima ratióként, utolsó megoldásként ez az iskolaörtség is szóba jöhet. Ez ennek az egész problémának a lehető legdrasztikusabb és legdurvább megoldását próbálja adni, de egyébként nem a megoldását adja, hanem, azt gondolom, az egész probléma eszkalációját, hiszen az erőszakra nem lehet erőszakkal válaszolni.

Egy képviselőtársam mondta, ráadásul azt gondolom, kereszténydemokrata, hogy elrettentés céljából kell ezt az erőszakot alkalmazni. Azt gondolom, hogy az erőszak sokkal inkább erőszakot fog szülni. Ebből következően majd az jön, hogy a társadalom egyre inkább szétválik, tehát egyre erőteljesebb lesz a szegregáció és a gettósodás, mert ez nem a kérdés és a probléma megoldását jelenti.

Másik képviselőtársam, sőt többen is beszéltek a családról, hogy a család felelőssége nagyon nagy. Ez kétségtávolú igaz, hiszen a családból hozzuk az alapvető értékeket, viselkedési normákat. De lépünk egy lépéssel tovább, mert a családnál, azt gondolom, nem lehet megállni, hiszen akkor a család, amelyikből a gyerek jön, az miért olyan. Miért olyan az a család, ahonnan ezek az agresszív gyerekek jönnek?

(14.50)

Miért olyan értékeket kapnak azok, míg más családokból pedig más értékeket kapnak? Azért, mert ők valami oknál fogva ab ovo rossz embereknek születtek, vagy rossz családok, és ebből következően nem is lehet ezen változtatni? Azt gondolom, hogy nem erről van szó, hanem arról van szó, hogy ezen családok jelentős része olyan anyagi körülmények között él,

olyan hátrányos helyzetben van, ami nem teszi lehetővé azt, hogy be tudjanak pozitív módon illeszkedni a társadalomba. Egy jelentős része ilyen, és az itt felnövő gyerekek számára nem adatik meg az esély lehetősége arra, hogy felzárkózzanak, és ebből következően ilyen abszolút hibás és rossz és nem előrevivő magatartástípusok alakulnak ki.

Azért ne felejtjük el azt, hogy Magyarországon az elmúlt 20-25 esztendőben és különösen az utolsó 10 esztendőben borzasztó mértékben felerősödött a jövedelemkülönbség. Míg 30-40 esztendővel ezelőtt a legalsó és a legfelső jövedelemtizedben élők közötti jövedelemarány 1:4 volt, most 1:8,5 és 1:9 az arány. Ráadásul, ha megnézzük azt, hogy a családi támogatásoknak mekkora része kerül az alsó négy jövedelemtizedbe, akkor azt lehet látni, hogy bizony 20-30 százalékkal kevesebb, mint a felső, a 8., 9. és 10. jövedelemtizedbe. Vagyis egy teljesen elhibázott szociálpolitika is hozzájárul ehhez, és ebből következik az, hogy ilyen típusú helyzetbe kerülnek ezek a családok, amely családok nem képesek arra, hogy valóban pozitív mintákat mutassanak a gyerekeknek. Ezek a gyerekek, akik ezekből a családokból jönnek ki, már óvodáskorukban olyan hátránnyal indulnak el, a későbbiekben tehát akár szövegértési meg egyéb dolgok tekintetében, majd aztán az olvasásképesség és egyéb dolgok, amiből az következik sajnálatos módon, hogy sokkal hajlamosabbak lesznek az agresszióra.

Tehát azt gondolom, hogy nagyon fontos lenne a kormánynak szembesülnie azzal, hogy próbálja meg az alacsony jövedelmű családok helyzetét javítani, mert ez jelentős mértékben javíthatná akár az iskolai agresszió kérdését is, mert ha belegondolunk, és vizsgálódunk, mondjuk, egy 50-60 évvel ezelőtti történetre, tudom, akkor még szocializmus volt, de akkor egyáltalán nem volt iskolai agresszió! És miért nem volt iskolai agresszió? Sok mindent el lehet mondani, de például az egyik dolog mindenképpen az volt, hogy akkor a hátrányos helyzetű, szegény gyermekek, akár roma családok számára is volt egy alternatíva, egy felzárkózási lehetőség. Én olyan iskolába jártam, olyan osztályba, ahol az osztálytársaim 30 százaléka roma volt, és semmilyen különösebb probléma nem volt, mindegyiknek volt munkahelye, mindegyiknek volt valamilyen szintű perspektívája és lehetősége. Vagy nézzük meg, hogy egy mai példát mondjak, a cserdi példát, ahol szintén nagyon hátrányos helyzetű gyermekekről, romákról van szó, romák által lakott faluról, ahol 20-30 esztendővel ezelőtt bizony ugyanolyan áldatlan állapotok voltak, mint most jó néhány helyen. Aztán jött egy polgármester, és elindult egyfajta olyan változás, amelynek következtében ezek a gyerekek most középiskolában tanulnak.

Tehát én azt gondolom, hogy nem szabadna lemondani a társadalom egy részéről, egyharmadáról, hanem őket meg kéne próbálni felemelni, beemelni ebbe a társadalomba, és nem azzal megoldani a kérdést, hogy iskolaórséget hozunk létre, amellyel így-úgy, de tulajdonképpen túl tudjuk élni a lehetőséget,

hiszen akkor ezeket az embereket szeparáljuk, elzárjuk a többiektől, és nem nagyon veszünk róluk tudomást.

Egyébként nagyon érdekes volt, hogy az államtitkár úr hangsúlyozta azt, hogy az egyházi iskolákban nem kerül bevezetésre - ugye, jól hallottam? - ez az iskolaórség. Azt gondolom, ez nem véletlen, mert ha az egyházi iskolákat is megnézzük, akkor ott is látható, hogy egészen más típusú társadalmi összetételű családok mennek oda, más indítással és más anyagi viszonyok között, és ez nyilvánvalóan jelentős mértékben befolyásolja ezt az egész kérdést. Vagyis tulajdonképpen ennek az egész problémának a kezelésében, én azt gondolom, hogy nem az iskolaórségre kellene a hangsúlyt helyezni, hanem sokkal inkább egy komplex társadalmi megközelítésre, ami, kétségkívül igaz, hogy egy viszonylag hosszú folyamat, de azt gondolom, hogy ezt nem tudjuk megspórolni, e nélkül ugyanis ez a probléma sokkal inkább itt marad, és a társadalom két részre szakadása pedig egyre erőteljesebb lesz, ami egyre több és több erőszakot fog szülni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Nagyon szépen köszönöm. Tisztelt Országgyűlés! Tájékoztatom önöket, hogy a vezérszónoki felszólalások végére értünk. Most az elsőként jelentkező független képviselő szólhat. Megadom a szót Varga-Damm Andrea képviselő asszonynak. Parancsoljon!

DR. VARGA-DAMM ANDREA (független): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Az iskolarendőrség létrehozásáról szóló jogszabály, azt gondolom, hogy a társadalmunk kudarca. Ha egy mai modern magyar társadalomban az egyik legnagyobb társadalmi probléma az, hogy pszichológiai, szociológiai és pedagógiai eszközökkel nem tudjuk megoldani gyermekeink iskolai agressziójának visszaszorítását, hanem ehhez rendőrség kell, akkor azt tudjuk mondani, hogy kudarcot vallottunk, mindannyian.

Amikor a gyermek megszületik, azt szoktuk mondani, hogy világra jön. Milyen szép ez a megfogalmazás! Igen. A gyermek nem a szülőkhöz érkezik csak, hanem a világra jön. Mindannyiunk kincseként születik meg, akár van közünk hozzájuk vérségi kapcsolattal, akár nincs. Miért is annyira fontos ez? Akárhány szakmai munkát, akárhány kutatómunkát látnak, ugyan természetesen mindegyik megállapítja azt, hogy a gyermekek személyiségfejlődésében az iskolának és a szülőnek közös feladata van, amelyet egymást erősítve, harmonikusan kell végezniük, én viszont azt mondom, hogy ez a gondolkodás nem elegendő. A gyermekért a pedagóguson és a szülőn kívül az egész társadalom felelős.

Hányszor látunk olyan szituációt, amikor a gyermek sem nem a tanárai, sem nem a szülei között van, hanem egy teljesen idegen környezetben, ahol körülveszi őt akár ismert, akár idegen ember, látják azokat

a magatartásformákat, amelyek bizony nevelést igényelnek, illetőleg a normakövetéshez való viszonyulást kellene segíteni, és ez a társadalmi csoport, még ha észreveszi is, nem szól. A magyar társadalom hallgatásba burkolózott az elmúlt 30 évben, amikor a gyermekek és a fiatalok viselkedéséről van szó. A mi társadalmunk oly mértékben individualizálódott az elmúlt 30 évben, hogy elfelejtkeztünk a gyermekeinkről. Ma persze már kiabálunk, és akár jogszabályokat kívánunk, és rendőrséget kívánunk, csak egyetlenegy nem gondol végig mindenki, hogy akár a saját életében hány olyan helyzet volt, amikor megszólalhatott volna vagy szólhatott volna, vagy azt az egyetlen jól irányzott mondatot odamondta volna a gyermeknek vagy a fiatalnak, aki abból az egy mondatból lehet, hogy örök életére egy helyénvaló, helyes tanulságot von le, és a viselkedése megváltozik.

Azt mondja a szakirodalom, hogy a gyermek- és fiatalkorú bűnözés intenzitása az elmúlt években tartósan emelkedik - micsoda szomorú mondat! -, miközben a belügyminisztertől évről évre meghallgatjuk, hogy egyébként a bűncselekmények száma jelentősen csökkent. Mit jelent ez? Hogy míg a felnőtt társadalom valamelyest ezek szerint képes normakövetőbb lenni - mert reménykedjünk, hogy a különbséget nem a felderítetlen bűncselekmények száma eredményezi -, addig a gyermek- és fiataltársadalmunk devianciája és normakövetési hajlandóságának mértéke ilyen mértékben csökken, illetőleg a deviancia nő.

(15.00)

Aztán azt mondja a szakirodalom, hogy a devians viselkedést folytatók a társadalomtól betegek. Ugyanaz, amit az elején mondtam: ők a világra születnek, közénk születnek, és a devians emberek, gyermekek, fiatalok a társadalomtól betegek. Való igaz, a legnagyobb felelősségteljes közösség a család, ahonnan ezeket a gyermekeket elindítják. Igen, a második felelős társadalmi csoport a pedagógusok társadalma, a kisgyermekkorban vele együtt élő védőnők, óvónők, bölcsődei dolgozók. De attól még a gyermek és a fiatal nemcsak öközöttük él, hanem él abban a széles társadalmi csoportrendszerben, ahol mindannyian az életünket éljük.

S ne felejtjük el azt, hogy a gyermek nemcsak a családban, nemcsak a pedagóguskörben, nemcsak a védőnői rendszerben, az óvónői és a bölcsődei dolgozó rendszerében, hanem az informatikai világ okán kicsi korától kezdve már benne él a nagyvilág társadalmában. Hát gondoljuk meg, pár évesen már az okostelefont jobban tudja működtetni, mint egy 50 éves, mert a kezei közé kerül, és a hihetetlen okosság, kreativitása eredményeként már használni is tudja, abban a pillanatban begyűrűzik az életébe a világ, és ezzel a világgal begyűrűzik mindaz az ártalom, amit a közösségi média sajnos nap mint nap gyermekeink, fiataljaink életébe bevisz.

Azt mondja a szakirodalom, hogy a család érték- és normarendje határozza meg alapvetően, hogy egy

gyermekből milyen fiatal, majd pedig milyen felnőtt lesz. Igen, a család értékrendje, de amikor szembetárljuk magunkat azzal, bármilyen szerepben is vagyunk - óvónők, bölcsődei dolgozók, tanárok, esetlegesen valamifajta egyéb munkát végzők, akik a gyerekekkel találkoznak -, látnunk kell, már nagyon korán látnunk kell, hogy a gyermek olyan családból jön, ahol a norma- és értékrend nem a normális társadalmi viszonyokat közvetíti, nem a normakövetés az, amit az a család a gyermeknek nevel.

Sokszor mondjuk azt, hogy a szegénység és a hátrányos helyzet alapvetően határozza meg a gyermekek devianciáját és esetleg erőszakra való hajlamosságát. Ezt, kérem szépen, a szakirodalom egyáltalán nem támasztja alá. Semmivel sincs több szegénysorból jövő gyermek, aki esetleg erőszakos, mint akár jobb módú családból jövő, olyan családból, ahol sajnos a jó móddal nem a szerénységet nevelik a gyermekbe, hanem azt, hogy mi bármit megengedhetünk magunknak. Az elmúlt évtizedek újjgazdag családjaiiban nagyon sok deviáns gyermek van, az alkohol- és drogfogyasztásban gyakorlatilag az ezen családokból jövőek a legmagasabb számúak.

Azt szokta a férjem mondani, hogy a genetika nagy úr. Ez így is van, mert aztán nevelhetünk a legszebb, legfinomabb, legnormakövetőbb, legszeretőbb közegben, ha a gyermek genetikailag indokolt személyiségejlődése nem tudja azt követni. Igen. De mindannyiunknak, akik a gyermek életében részesek vagyunk, és közvetlen közlőnk látjuk az ő viselkedését, rendkívül széles az eszköztárunk arra, hogy a genetikailag kódolt, esetleg nem annyira normakövető magatartást lehet enyhíteni, lehet a vadhajtásokat lehántani, lehet példákat a gyermekek elé állítani, akár gyermek-, akár felnőtt példákat, és a gyermekben igenis a követés hajlandósága, a követés hajlama rendkívül erős.

Aztán még arról szeretnék beszélni ennél a témánál, hogy egyet ne tessenek elfelejteni, képviselőtársaim, ma a tiszteletlenség társadalmát éljük. Nézzük csak meg a közösségimédia-felületeket! Gyermekek sokasága, aki akár a Facebookon, akár más, ilyen típusú elektronikus rendszerben látja emberek leírt szavait, látja azokat a végtelen durva, abszolút tiszteletlenségről árulkodó bejegyzéseket; miért is lenne a gyerekekben az az álláspont, hogy ha a felnőtt társadalom így beszél egymással, miért kellene nekem a pedagógussal tiszteletteljesen beszélni? Milyen példák állnak a gyermekek előtt?!

És milyen büszkék szoktak lenni azok az emberek, akik a közösségi médiában ezeket a csúnya bejegyzéseket írják, milyen büszkén szokták vállalni, hogy ők megtehetik, hogy kimondják, amit gondolnak. Igen, csak ő azt nem tudja, hogy egy-egy bejegyzését, ha látják azok a fiatalok, akik még fejlődésben vannak, akiknek még az előttük álló példák majd az egész életükre jelentik a példát, azok a gyermekek ezzel a tömeges tiszteletlenséggel milyen negatív példát látnak ahhoz, hogy bemenne az iskolába ugyanezt a pedagógusaikkal szemben kövessék el.

A beszédem második felében szeretnék a részleteiről beszélni ennek a javaslatnak. Arról van szó, hogy minden nem egyházi iskolában, közoktatási intézményben, általános és középiskolában egy-egy iskolarendőr fog szolgálni, akik a megfelelő felhatalmazással a jogszabály erejénél fogva bírni fognak. A javaslat azt mondja, hogy a tanítási idő alatt kell hogy az iskolarendőr ellássa a feladatát. Csak fel szeretném hívni a figyelmet a következőkre. Definiálni kell, mi a tanítási idő, ugyanis a gyerekek - nagyon sokan - nemcsak az effektív tanórákon vagy a tanórák idején vannak bent az iskolában, akár bent maradhatnak a nyitott iskolákban sportpályákon, tornatermekben, esetleg külön foglalkozásokon, ezáltal egyáltalán nem tudom ma még, hogy az iskolarendőr ténylegesen hány órától hány óráig lesz az iskolákban, mert egyébként, ha egy gyermekben az agresszió vagy a pedagógus bántásának a hajlandósága kialakul, akkor a tanórákon kívül, amíg a pedagógus az iskolában van, vagy éppen onnan távozik, akkor is bánthatja, ha úgy érzi, hogy a sérelmeit ilyen módon tudja megtorolni.

Tehát én szeretném, ha a javaslat előterjesztője egy picit ezt jobban definiálná, mert szerintem, ahány iskola, annyiféle módon fogják értelmezni, és azt se felejtjük el, hogy számtalan ilyen iskolai atrocitást megismertünk, ahol nem effektív a tanítási időben, hanem akár azon kívül, akár a pedagógus iskolába érkezése során, akár onnan való távoztában történtek ellene olyanfajta agresszív viselkedések, amelyeket aztán a média is felkapott.

Ez a javaslat bővíti azoknak a bűncselekményeknek a körét, amelyeknél leszállították 12 évre a büntethetőség határát. Én már egyébként a legelső ilyen szándékkor is tiltakoztam egyrészt mint szakember, másrészt pedig mint anya és a társadalomért felelősséget érző ember, mert azt gondolom, hogy egy 12 éves gyermek, bármennyire is gyorsan fejlődik a világ, nem képes még arra, hogy a tettei következményeit teljes mértékben átlássa. De ezzel a javaslattal vagyunk itt, és bizony már több bűncselekmény vonatkozásában a jogalkotó leszállította a büntethetőség határát 12 évre.

Ebben a szabályrendszerben az is kitétel, hogy akkor lehet a 12 éves gyermeket elítélni, illetőleg következményeket alkalmazni, ha ő a bűncselekménye következményeinek felismerésére szükséges belátással bír. Ez lesz a legkomolyabb kérdés. Ki fogja megmondani, hogy az adott pillanatban az a 12 éves valóban átlátta-e tettei következményét? Ugyan tudjuk, hogy ezt általában szakértői vizsgálatokkal szokták megvizsgálni, csak azt is tudnunk kell, hogy ahány szakértő, általában ezekben a helyzetekben annyiféle vélemény szokott lenni, illetőleg általában a szakvéleményeket jóval az elkövetés után készítik el, illetőleg a szakértő nem részese annak a pillanatnyi helyzetnek, annak az eszkalálódott situációnak, amiben a gyermek olyan döntést hoz, hogy erőszakos cselekményt valósít meg.

A javaslat szerint szeptember 1-jétől már minden iskolában az iskolarendőrök működnének. De még

csak ezután fogja megalkotni egyrészt a belügyi tárca, másrészt pedig az Emberi Erőforrások Minisztériuma azokat a kormányrendeleteket, amelyek segítségével egyrészt kiválaszthatók a rendőrök, másrészt pedig megalkotják az ő oktatásukra szolgáló normarendszert.

Most június 9-e van. Szeptember 1-je mindjárt itt van. Pontosan tudjuk, hogy a rendőri állományban iradatlan mennyiségű ma is a hiány, tehát a mostani rendőri állományból szinte lehetetlennek tartom, hogy az iskolarendőröket ki lehessen választani. A javaslat valóban kibővíti a lehetséges iskolarendőrök vagy iskolaőrök körét a már nyugdíjba vonult rendőrök visszahívásával, de higgyék el nekem, képviselőtársaim, lehetetlen ezt a rendszert szeptember 1-jéig a jogszabály szellemiségének és gyakorlati alkalmazhatóságának megfelelően megkezdeni kialakítani.

(15.10)

Megnéztem a számokat, 8870 általános és középfokú oktatási intézmény van, azaz kell találni legalább 8870 iskolaórt szeptemberig úgy, hogy felruhazzák őket a jogokkal, felruhazzák őket a tudással, beintegrlják őket az adott oktatási intézménybe, és tulajdonképpen ezt a munkát nekik szeptember 1-jétől a legnagyobb magabiztossággal és a leghatékonyabban kellene ellátni. Nem tudom elképzelni sajnos, hogy ezt addig meg lehet valósítani. De hangsúlyozni kívánom, és tisztelettel kérem a kormány képviselőit, és remélem, hogy képviselőtársaim is ezen az alapon állnak, miután biztos megszavazzák kormánypartii képviselőtársaim, és valószínűleg az ellenzékéből is, mondjuk ki, hogy ez csak átmeneti.

Mondjuk ki, hogy nem az a cél, hogy iskolarendőrök legyenek a gyerekek között! Mondjuk ki, hogy együtt mindent el fogunk követni azért - miután a gyermekek a világra jönnek, közénk jönnek, mindannyian felelősek vagyunk azért, hogy milyen gyermekkort, milyen fiatalkort és milyen felnőttkort fognak megélni -, hogy arra törekszünk, és nem elsősorban jogszabályokkal, hanem az intézményrendszer és a szakemberek megerősítésével, hogy ez csak átmeneti legyen, és ez csak a tünet kezelését szolgálja, de nem ezt szánjuk a jövő nemzedéknek, nem így szeretnénk, ha a következő nemzedék közöttünk fölnőne. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Nagyon szépen köszönöm. Tisztelt Országgyűlés! Most kétperces felszólalásokra nyílna lehetőség, de minthogy nem kért senki ilyen lehetőséget, akkor ezzel most nem élünk. Így előre bejelentett felszólaló, Dúró Dóra képviselő asszony, független képviselő szólhat. Parancsoljon!

DÚRÓ DÓRA (független): Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Államtitkár Úr! Az előzetes nyilatkozataik alapján azt gondoltam, és majdnem el is hittem, hogy lesz egy olyan probléma, amelyet normálisan meg fognak

tudni oldani, de sajnos csalódnom kellett, amikor ezt a javaslatot elolvastam. Az egész problémát ugyanis tüneti kezelésként fogják fel, és arra adnak csupán választ, de a probléma gyökerét egyáltalán nem érinti ez az előttünk fekvő törvényjavaslat sem.

Az egész helyzet azért alakult ki ugyanis, mert 30 éve a magyar politika fordítva ül a lovon. Az a kérdés ugyanis, hogy meg tudjuk-e védeni azokat a gyerekeket, akik nap mint nap elmennek iskolába, és ott normális körülmények között, biztonságban szeretnének tanulni. A jelenlegi helyzetben, az elmúlt 30 évben, mondhatjuk ezt, erre a válasz sajnos az, hogy nem. Egy beismerő vallomás is ez az önök részéről, hiszen ha az elmúlt tíz évben hatékonyan tudták volna kezelni az iskolai erőszakot - mint ahogyan nem tudták -, és ez visszaszorult volna, akkor nem lenne szükség ilyen radikális intézkedésre, mert az eddigiekhez képest ez is radikálisnak tekinthető.

Ha jogi kérdést csinálunk az egész ügyből, akkor ott ragadhatjuk meg a probléma velejét, hogy tudjuk-e a tanulásához való jogát biztosítani azoknak a fiataloknak, azoknak a gyerekeknek, akik motiváltak, szeretnének tanulni, és azoknak a szülőknek az igényét ki tudja-e elégíteni az állam az ország minden pontján, akik biztonságban szeretnék tudni a gyermekeiket. Mert ez az alapvető kérdés, és igen, ki kellene mondani, hogy az ő jogaik megelőzik azoknak a jogait, akik bűnöző életmódra nevelik a saját gyermekeiket.

Apáti István képviselőtársam már 2011-ben javasolta a büntethetőségi korhatár 12 évre szállítását egyébként azokban az esetekben is, amelyek ebben a javaslatban szerepelnek, de hát jobb későn, mint soha, örülünk, hogy ezt a nemzeti radikális követelést legalább most beépítették ebbe a törvényjavaslatba.

Ha nemcsak tüneti kezelést szeretnénk nyújtani az iskolai erőszak problémájára, hanem szeretnénk megragadni, és valóban szeretnénk felszámolni ezt a jelenséget, akkor ennek a mélyére kellene hatolnunk, és ki kellene mondanunk azt, hogy igen, a szülőknek is van felelőssége, és a szülők felelősségét is meg kell jelenítenünk a törvényhozásban is. Amikor azt javasoltam még az előző ciklusban, hogy a szülők távolmaradása az iskolával való kapcsolattartás tekintetében legyen szintén szankcionálható az iskoláztatási támogatás megvonásával, akkor a kormánypárti képviselők nekem estek, hogy micsoda büntető szemléletet képviselek, és milyen durva ez a szankció, amit szerettem volna bevezetni.

Csakhogy ezeket a szankciókat az életből merítettem, hiszen például Pakusza Zoltán, aki a Mi Hazánk Borsod megyei elnöke, 15 évig tanított Miskolcon egy olyan szakiskolában, ahol a szülők az alapvető együttműködésre sem voltak hajlandók, tehát volt olyan, hogy öt éven keresztül volt osztályfőnöke egy osztálynak, és a gyerekek közül többnek sem ismerte a szülőjét. Tehát öt éven keresztül a szülő egyetlen alkalommal sem lépett kapcsolatba az iskolával. Nagyon szép dolog az, hogy különböző tréningekről beszélgetünk, amibe majd be kell vonni a szülőket, csakhogy a nagy magyar valóság az, hogy

nemhogy tréningekre nem járnak el, hanem az osztályfőnökkel öt éven keresztül nem állnak szóba. És ez rendszeres volt, hogy a 28 fős osztályból nem jelentek meg ötven sem a szülői értekezleteken. Ez a helyzet, amire választ kell adnunk, és igenis alapvető kötelessége a szülőknek is, hogy az iskolával tartsa a kapcsolatot. Ki kell azt is mondanunk, hogy az iskolai erőszak megjelenése ott elterjedtebb, amely iskolatípusokban, és amely régiókban magasabb a cigányság aránya. Ezek pedig a szakiskolák, és az északkelet-magyarországi régió. Ez az oktatási jogok biztosának a felméréséből, tanulmányából is egyértelműen kiviláglik.

Ne beszéljünk mellé! Nagyon sokan körülírták szépen ezt a problémát, de azért lássuk, hogy az iskolai erőszak nagyon sok esetben a magyar-cigány együttélés leképeződése az iskolákban. És ha mélyrehatóan akarjuk kezelni ezt a problémát, akkor nem elég az, hogy iskolaórsággal próbáljuk meg tünetileg megszüntetni ezt, hanem igenis ki kellene azt mondanunk, hogy azok a gyerekek, akik be tudják tartani a normákat, az ő jogaik érvényesítése az első. Nem nekik kell elmenniük Gyöngyöspatáról sem, semmilyen más településről sem, hanem biztosítanunk kell mindenkinek, hogy a saját településén normális mederben folyó oktatási intézmény működhessen; és csak azért, mert nem tudják elviselni azokat, akik nem akarnak vagy nem tudnak beilleszkedni ezekbe a normákba, nekik el kelljen menniük. Ez igazságtalan, és ezt a rendszert tartjuk fenn 30 éve. És sajnos lesznek olyan esetek továbbra is, amelyekre az iskolaórság sem fog tudni hatékony választ adni. Ezért, ha nem mondjuk ki ezt az alapvetést, hogy nem engedhetjük azt, hogy a kisebbség háttérbe szorítsa a normákat betartó többséget, akkor nem fogjuk tudni ezt a problémát hatékonyan kezelni.

Sajnos, nemcsak Gyöngyöspatán találkozunk ezzel a helyzettel, bár én magam két hete is jártam ott, és az utcán beszélgetve az emberekkel nem csak az iskolában leképeződő problémákról meséltek sajnos. Ha egy mondatban kellene összefoglalni azt, amit a többségi társadalomhoz tartozó emberek mondtak, akkor azzal a mondattal tudnám leginkább kifejezni, hogy csak próbálja meg valaki az életet velük. És ez nemcsak az erőszakra vonatkozik, hanem nagyon sok minden másra, a lopásokra is. Tegnap délután is beszéltem egy olyan magyar fiatallal, aki az úgymond szegregációs időszakban járt ebbe az iskolába, és ő nemcsak az erőszakos bűncselekményekről beszélt nekem, hanem folyamatos lopásokról, olyan fegyelmezési problémákról, amelyekkel ellehetetlenítették egyszerűen a többségi magyar gyerekek életét Gyöngyöspatán, és nemcsak az iskolában, hanem az iskolán kívül is.

Tehát ha tényleg komolyan gondoljuk azt, hogy elsőek azok a gyerekek, azok a fiatalok, akik szeretnének normális életet élni az iskolában, majd aztán később is, akkor ezt sokkal hatékonyabban kell kezelniük, és ki kell mondanunk azt, hogy igen, azokat a gyerekeket kell kiemelni ezekből a közösségekből,

akik nem képesek a normák betartására. Mert ez a fiatal is, akivel tegnap beszéltem, ő már azt mondta, hogy ő már most kezdi az életét, most fog családot alapítani, most dönti el, hogy hol fog élni. És ez a fiatal nem Gyöngyöspatán fog építkezni. Elmenekül onnan, mert ez a helyzet még mindig fennáll; és nem az, hogy azoknak kell éppen hogy kártérítést fizetni, akik ezt a problémát okozzák, akik miatt elmenekülnek onnan dolgozó fiatalok.

Meg kellene fordulnunk a lovon, és ki kellene mondanunk, hogy ennek vége. De ehhez nemcsak iskolaország kell, hanem az kell, hogy a normális gyerekek jogainak az érvényesítése legyen az első, és ne engedjük meg azt magunknak, hogy ők meneküljenek el akár Gyöngyöspatáról, akár az ország más településéről, sajnos.

(15.20)

Az országosan átfogó felmérést, amelyet szakmailag leghitelesebbnek tartok, azt az oktatási jogok biztosa készítette el. Ajánlom államtitkár úr figyelmébe is, és kérem államtitkár urat, hogy ezt ismételjék meg ugyanezzel a módszertannal, mert az rendkívül hatékony és hasznos lenne, ha látnánk azt, hogy az eltelt időben - ez a felmérés 2009-ben készült egyébként -, akár 10-11 év elteltével hogyan változott a helyzet az iskolai erőszak tekintetében, az a döntéshozók dolgát is megsegítené. A biztos úr elmondása szerint egyébként ez mindössze 10 millió forintba került, tehát nem is terhelné meg vélhetően olyan nagyon a minisztérium költségvetését, ha ezt ismételt el tudnák végezni.

Ebből még egy aspektust emelnék ki, hiszen elgondolkodtató az, hogy mi egy olyan országban élünk, ahol a gyerekek kétharmada azt mondja, hogy ő már volt iskolai erőszak áldozata. A gyerekeink kétharmada - minden három gyermekből kettő - azt mondja, hogy ő már áldozata volt iskolai erőszaknak. Ez rendkívül megdöbbentő, és szintén arra hívja fel a figyelmet, hogy cselekvésre van szükség. De ezt már 2009 óta tudjuk, és most, 2020-ban még mindig arról beszélgetünk, hogy nem lett jobb a helyzet az iskoláinkban.

Szeretném felhívni államtitkár úr figyelmét a Nemzeti Bünt megelőzési Tanács szakmai programjaira is, amelyekre egyébként államtitkár úr is hivatkozott. Meglátásom szerint ezek is rendkívül magas szakmai színvonalat képviselnek, és a pedagógusok körében méltán népszerűek, talán túlságosan is népszerűek, hiszen nem finanszíroz annyit továbbképzést az állam az ő esetükben sem, amekkora túljelentkezés van ezekre a konfliktuskezelési és az iskolai erőszakkal kapcsolatos tréningekre. Konkrétan tízszeres a túljelentkezés. Kérem államtitkár urat, hogy erre is biztosítsanak megfelelő költségvetési forrásokat, hogy a tanárok hozzájuthassanak ezekhez a képzésekhez, azért, hogy hatékonyabban tudják ők is kezelni a valóban egyre inkább elterjedő konfliktusokat.

A szülők felelősségéről kell még néhány szót ejtenem, hiszen azt a közhelyet nagyon sokan elmondták, hogy a szülők és az iskola együtt neveli a gyermeket, de én ennél is tovább megyek. Elsősorban a szülő feladata nevelni a gyermeket. Az iskola ezt kiegészítheti, az iskola taníthatja, átadhat ismeretet, szocializálhatja, a közösségbe járó gyermeknek minden ezzel kapcsolatos tudást és készséget segíthet elsajátítani, de azért mégiscsak a szülő az, aki vállalja a felelősséget a gyermekért, vállalnia kell a gyermekei tetteinek a következményét, és a szülő az, aki elsődlegesen felelős a saját gyermekéért. Egy pedagógus, egy iskola-pszichológus vagy egy iskolarendőr önmagában kiegészítő jelleggel természetesen kell hogy részt vegyen a gyermek nevelésében, oktatásában, de elsődlegesen a család az, ahol ezeket a normákat meg kell tanítani a gyermekeknek. Tehát a szülők felelőssége elsődleges az iskolai erőszak vonatkozásában is. Ezért lenne indokolt, hogy az ő felelősségüket is megjelenítsék akár az iskoláztatási támogatás megvonásával kapcsolatban.

Arra kérem tehát államtitkár urat, hogy ne álljanak meg félúton, és adjunk lehetőséget a normál fiataloknak arra, hogy a saját szülőfalujukban, szülőtelepülésükön alapítsanak családot, odajárassák a gyermekeiket iskolába, és senkinek ne kelljen elmenekülnie egyetlen iskolából sem, egyetlen településről sem azért, mert vannak ott olyanok, akik nem hajlandók betartani a normákat. A törvényjavaslatot természetesen a Mi Hazánk képviselői támogatni fogják. Köszönöm a figyelmet. *(Taps az ellenzéki pártok padsoraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm. Most normál szót kérő képviselők felszólalásai következnek. Mesterházy Attila képviselő úr az első, MSZP, parancsoljon!

MESTERHÁZY ATTILA (MSZP): Nagyon szépen köszönöm. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Nagyon sok értékes gondolat és hozzászólás hangzott el itt az elmúlt percekben a vitában, és én is szeretném megköszönni ellenzéki képviselőtársaimnak is, de kormánypárti képviselőtársaimnak is, hogy ezt a vitát kellő komolysággal és kellő szakmaisággal folytatjuk.

Államtitkár úrhoz két kérdésem lenne. Az egyik, hogy egy picit talán érdemesebb lenne azt látni, arról beszélünk, hogy tulajdonképpen elértünk az út végére, elfogytak a pedagógiai eszközök, és ezért most valamilyen nagyon extrém beavatkozásra van szükség. A magam részéről, bár tény és való, hogy nem vagyok a téma szakértője, de érdekel nagyon komolyan apaként is ez a kérdés, hogy mik azok a statisztikák, ami alapján azt jelenthetjük ki, hogy itt az út vége, és ez pont most ért el oda, hogy nincs más eszközünk már, mint úgymond rendőrséget bevetni az iskolákban. Hiszen érdemes lenne tudni azt, hogy milyen kiterjedtségű ez a probléma. Hova koncentrálódik? Ugye, itt 500 iskoláról beszélünk, talán hasznos lenne azt is látni, hogy ez földrajzilag hogyan oszlik meg.

A másik kérdésem az lenne, hogy figyelembe vették-e a Nemzeti Pedagógus Kar véleményét ebben a kérdéskörben. Hozzám is eljuttatták ezt a levelet, amelyet az iskolai erőszak megszüntetése és megelőzése érdekében szükséges egyes törvénymódosításokról szóló tervezetről írtak. Ugyan nem sok idejük maradt véleményezni, ahogy én ezt megértettem, hiszen azt hiszem, 24 órás véleményezési lehetőségük volt, de mégis fölvetnek számos olyan javaslatot, kiegészítést, ami szerintem megfontolásra érdemes. Engedje meg, hogy ebből azért szemlézzek!

Ők azt mondják, az iskolaórt az iskola igénye alapján lehessen alkalmazni, tehát csak akkor, ha a nevelőtestület ezzel egyetért; hogy az iskolaőr megbízása minden esetben határozott időre szóljon; aztán hogy az iskolaőr működésének feltételei ha nem adóttak, akkor természetesen ezt a fenntartónak kellene biztosítani. Aztán a következő, hogy ha a konkrét veszélyt az iskolaőr már elhárította, akkor az iskolaőr csak javaslatot tehessen a további intézkedésekre, és az intézményvezető dönthessen. Illetőleg van egy olyan javaslatuk is, hogy az intézményvezető az iskolaőr felett utasítási joggal rendelkezessen. Illetőleg egyéb intézkedéseket is javasoltak: adjanak az iskolának olyan jogkört, ami az iskolai szabályok megszegésének következményeként megjelenő fegyelmi eszközöket jelenti, úgymint a felfüggesztés, a közösségből való kiemelés, konfliktuskezelési tréning előírása, kedvezmények, juttatások felfüggesztésére vonatkozó javaslat az illetékes hatóságnál. Vagy például, hogy teljes munkaidős gyermek- és ifjúságvédelmi felelőst alkalmazzanak minden iskolában; vagy pedig, hogy iskolapszichológusok nagyobb létszámban álljanak rendelkezésre, vagy éppen a pedagógiai asszisztensek létszámát is emelné a Nemzeti Pedagógus Kar ebben az önknek szóló javaslatban. Ha majd megteszi államtitkár úr, hogy erre kitér, hogy ezek közül esetleg miket tudtak elfogadni vagy mit tartottak fontosnak, azt megköszönöm.

Azt látom, hogy ahogy Horváth képviselő úr elmondta - bár most éppen kiment a teremből -, valóban, a célokkal mindenki egyetért. Tehát az nem kérdés, hogy az iskolai erőszakot meg kell szüntetni. Ő ugyan úgy fogalmazott, ha jól írtam föl, hogy a pedagógusbántalmazást meg kell szüntetni; valószínűleg arra gondolt, hogy az iskolai erőszakot kell megszüntetni, hiszen nemcsak a pedagógusokat bántalmazhatják, hanem az egyik iskolatárs a másikat is, tehát magyarul az iskolai erőszakot meg kell szüntetni. És világos, a vitából az is kiderült, hogy különféle eszközöket látnak hatékonyak a különböző képviselők ezzel kapcsolatban.

Ez egy olyan társadalmi probléma - erről Varga-Damm Andrea is beszélt hosszabban -, ami nagyon szerteágazó. Első ránézésre vagy talán egy kicsit távolról nézve ez egyszerű probléma lehet. Van erőszak az iskolában, oda kell küldeni a rendőröket, aztán majd ők megoldják a problémát, hiszen ők ennek a felhatalmazott képviselői az állam részéről. De minél többet beszélünk, és minél közelebb megyünk a

problémához, annál mélyebbé válik ez a gond, tehát látszik, hogy a tüneti kezelés nem elégséges. Tehát azt értem, és majd államtitkár úr erre biztos kitér, hogy ha elfogytak a pedagógiai eszközök, ha nem tudunk már mit tenni bizonyos helyeken, akkor akár ez egy elfogadható, rövid távú megoldás is tud lenni, hogy akkor gyorsan a problémát kezeljük, izoláljuk, de ugye, ez semmiféleképpen nem jelenthet hosszú távú megoldást, sőt még adott esetben megoldást sem jelenthet, hiszen az is előfordulhat, hogy mondjuk, egy ilyen iskolaórség egyszer csak az iskolából kiszorítja az erőszakot a kapun kívülre, de magát az erőszakot nem szünteti meg tulajdonképpen.

(15.30)

Az sem sokkal jobb, ha nem az iskolában verik egymást a gyerekek, hanem a kapun kívül, öt méterrel kijebb, hiszen ez sem jelenti a hosszú távú megoldást a kérdéskörben.

Világosan látszik, hogy itt egy komplex, szerteágazó problémáról van szó, az okok sokrétűek, és éppen ezért a megoldásnak is komplexnek kell lenni. Éppen ezért az egy fontos kérdés, hogy a kormányzati oldalról van-e arra szándék, hogy valóban úgymond feltúrjuk az ingujjat, és szembenézzünk ezzel a problémával. Hiszen ha ezt meg akarjuk tenni, akkor nem elég pusztán csak rendészeti eszközöket alkalmazni, hanem bizony akkor oktatáspolitikai, pedagógiai, szociálpolitikai eszközökre is szükség van. Hiszen ezek azok, amelyek a probléma gyökerét képesek majd kezelni, és egészen biztosan sajnos nem rövid távon, hanem sokkal inkább hosszú távon lesz ez elérhető.

Éppen ezért mi azt gondoljuk, hogy akkor jár el helyesen a kormányzat, ha a prevenció, a támogató, fejlesztő pedagógia és adott esetben a különféle nem rendőri szankciók egyensúlyát próbálja bevetni ezzel kapcsolatban. Hallottam egy-két olyan mondatot államtitkár úrtól, ami mintha arra utalt volna, hogy a kormányzati gondolkodásban is benne van, hogy bizony a prevenció, a támogató, fejlesztő pedagógia és a nem feltétlen rendőri szankciók hármasa vagy ennek az egyensúlya adhat erre egy megoldást, de egy biztos, hogy ezt a problémát pusztán rendőrökkel megoldani nem lehet. Ezt a problémát csak pedagógusokkal lehet megoldani, éppen ezért arra hívnám föl államtitkár úr figyelmét, hogy sokkal jobban oda kellene figyelni talán a pedagógusok véleményére, és természetesen sokkal nagyobb segítséget kell hogy kapjanak a pedagógusok is ahhoz, hogy ezekkel a problémákkal megküzdjenek.

A magam részéről elképzelhetőnek tartok egy ilyen átmeneti megoldást, ha ez egy átmeneti megoldás, és ha nem gondoljuk azt, hogy ez alapvetően majd meg fogja oldani ezt a problémát. Még egyszer mondom, tüneti kezelésnek gondolom. Hohn képviselő asszony sok olyan felvetést megfogalmazott, ami az eljárással kapcsolatban aggályos egészen biztosan. Ezt majd a gyakorlat is mutatni fogja, hogy hol mire hogyan van szükség, hiszen valóban azért első

olvasásra a paprikaspré és a gumibot hirtelen nem az, ami először eszébe jut az embernek, amikor egy iskolára gondol, vagy egy iskolai konfliktushelyzet kezelése kapcsán.

A másik problémám az, hogy bizony, államtitkár úr, mindig abban is kell gondolkodni, hogy mivel mindenhol emberek dolgoznak, ezért az emberek is hibázhatnak, vagy éppen adott esetben túlkapásokra is lehetőséget adhat egy rendszer, nem szándékosan teljesen természetesen, esetleg egy rosszul felmért helyzetben egy rossz cselekvés nagyobb károkat okozhat adott esetben, mintha nem történe cselekvés. Látunk erre komoly példákat a világban, most erre külön nem térnék ki, hogy egy téves döntés milyen tüzeket gyújthat akár szó szerint is egy országban. Ezért én ebben kellő óvatossággal és gondossággal járnék el, és éppen ezért sokkal inkább a pedagógiára, a fejlesztésre, a pszichológiára, a szociálpolitikára helyezném a nagyobb hangsúlyt, és csak az utolsó 10 százalék esetében, mármint a megoldás utolsó 10 százaléka vagy 1 százaléka esetében, hogy még jobban kihegyezem a mondandómat, gondolnék a rendőrségre az iskolákban.

Azt gondolom, hogy érdemes lenne, ha ebben az ellenzék is kapna megnyugtató válaszokat, hiszen ha államtitkár úr figyelte, én próbáltam a vitát figyelmesen követni, az ellenzéki képviselők, azt gondolom, hogy szakmailag megalapozott aggályokat, akár kritikákat, véleményeket fogalmaztak meg, és senki nem pusztán pártpolitikai megfontolásból, hanem a gyermekekért való aggodás logikáján tette meg a hozzájárulását.

Köszönöm szépen, elnök úr. *(Taps az ellenzéki pártok padsoraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Most kétperces felszólalásokra lenne mód, de minthogy erre senki nem jelentkezett, így visszatérünk a normál szót kérő képviselők felszólalásaihoz. Szabó Szabolcs képviselő úr, független képviselő szólhat. Tessék!

SZABÓ SZABOLCS (független): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Mivel a vitában már eléggé előrehaladtunk, így van lehetőségem arra, hogy inkább reagáljak néhány elhangzott dologra, mintsem hogy ismétlegessem, amit képviselőtársaim pró és kontra a témával kapcsolatban már elmondtak.

Egyrészt azért azt nem állom meg, hogy ne mondjuk ki, nem először, de viszonylag határozottan, hogy itt értelemszerűen egy marketingkampánynak vagy egy politikai kampánynak a részesei vagyunk éppen. Ez a gyöngyöspatai ügy föltupírozásának egy kommunikációs eleme. Ezt tekintjük ténynek. Másrészt azt is én saját véleményként el tudom mondani ezzel kapcsolatban, hogy az előttünk fekvő javaslat az égedta világon semmire nem fog megoldást nyújtani, és akkor röviden elmondanám, hogy miért, jórészt úgy, hogy reagálok az elhangzottakra.

Van az a klasszikus mondás, hogy minden pofon mellé nem lehet rendőrt állítani, meg nincs is értelme.

Ugyanez a helyzet az iskolarendőrséggel is, olyan nagyon jól hangzik, mert el lehet adni az embereknek, a gyöngyöspatai ügy kapcsán ezt nagyon jó politikai kommunikációval föl lehet építeni, csak ha belegondolnának az emberek egy picit is, vagy venné a bátorságot az államtitkárság is, hogy szakmai érveket elkezdene felsorolni, akkor kiderül, hogy nincs. Ugyanis nem lesz semmilyen pozitív következménye annak, hogy iskolarendőrök lesznek, nem minden intézményben, jóval kevesebben a teljes körnél, de gondolom, majd államtitkár úr erre reagál. Nagyjából 500 intézményről van szó, ha én jól emlékszem, ez csak egy kis töredéke, a teljes feladatellátásihely-állománynak töredéke.

És hogy miért nem fog semmiféle eredménnyel jární, az viszonylag egyszerű, mert ennek az égedta világon semmilyen elrettentő hatása nincsen egy 13 éves gyerekre, ne adj' isten vagy egy 12 éves gyerekre. Fölhozta a példát Horváth képviselő úr, hogy mert a KRESZ-szabályok, és a többi. Csak jelezném, hogy a KRESZ is alapvetően úgy működik, hogy folyamatosan, dinamikusan változik, folyamatosan figyelik a statisztikákat, monitoringozzák a forgalmat, figyelik a baleseti, halálozási statisztikákat, és ahol beavatkozási helyet látnak, ott módosítják a KRESZ-t. Például a biztonsági öv így lett bevezetve, hogy tapasztalták, hogy sok ember meghal balesetnél, ha jól emlékszem, egy svéd feltaláló rájött, hogy így lehetne ezt csökkenteni, kipróbálták, kijött az az eredmény, hogy márpedig akkor kevesebben hálnak meg, ezért bevezették.

És nem azért kezdték el használni az emberek a biztonsági övet, mert a rendőrök elkezdtek büntetni az embereket, az is volt, de valójában azért kezdték el az emberek használni, mert aki új jogosítványt szerzett, annak ezt tanították, az embereket, akiknek már megvolt a jogosítványa, edukálták a meglévő kommunikációs csatornákon. És az emberek rájöttek arra, hogy azért használom a biztonsági övet, mert megmenti az életemet. Ez általában a KRESZ-módosításokkal így szokott lenni. Nyilván mindig vannak renitensek, akik csak azért kapcsolják be, mert a rendőr büntet, de ez a kisebbség, azok fölveszik azt a pótlót, amiben keresztben egy fekete vonal van, hogy úgy nézzen ki messziről, mintha használva lenne, de valójában nem a büntetés miatt használják. Ezért volt rossz a példa már eleve, amit Horváth úr felhozott. Ez egy marketingakció, körülbelül erre jó.

Az oktatásban is erről beszélünk, mert nyilván van iskolai erőszak, én azért óvnék mindenkit attól, hogy úgy idealizáljuk a dolgot, mintha itt húsz-harminc éve nem lett volna az iskolában akármilyen erőszakos vagy agresszív tevékenység. Én is tudok még a saját példámból is egy-két olyan esetet mondani, amit ha ma tenne meg egy gyerekkel egy pedagógus, akkor elég komoly eljárás elé nézne, de láttam én ennél cifrábbakat, amit kortársaimmal tettem, vagy éppen a gyerekek verekedtek össze az iskolákban. Nyilván ki lehet mutatni statisztikailag, hogy picit ez nőtt, de azért ilyen nagyon elvágólagosan azt nem mondanám, hogy régen nem volt, most meg van, és most

meg teljesen rossz a helyzet. Vannak problémák, kell ezzel foglalkozni, de hogy visszatérjek a KRESZ-példához, monitoringozni kell, figyelni, szűrni, és amit Mesterházy Attila itt felhozott, oda kell küldeni iskolapszichológust, fejlesztőpedagógust, akár mediátort, akik segítenek megoldani. Gyöngyöspatán sem az fogja megoldani a problémát, hogy odaküldenek váltásban iskolaőröket.

(15.40)

Ott már sikerült találni egy új iskolaigazgatót, elkezdett felépíteni egy teljesen új tantestületet, aki új megközelítéssel próbálja kezelni a problémát, azon dolgoznak, hogy hogyan lehet ebbe bevonni a helyi, nem cigány közösséget is, hogy közösen próbálják megoldani a dolgot. Ez az irány, nekik kéne még több támogatást adni. És az fogja megoldani a problémát, és nem az iskolaőr.

A másik, amit gyakran hallok itt az elmúlt, már lassan másfél órában, hogy majd megoldja a dolgot a büntethetőségi korhatárnak a lecsökkentése. Hát, én azért csak felolvasnám a hatályban lévő büntető törvénykönyv idevonatkozó 16. §-át: „Nem büntethető, aki büntetendő cselekmény elkövetésekor a 14. életévét nem töltötte be, kivéve az emberölés, az erős felindulásból elkövetett emberölés, testi sértés, terrorcselekmény, rablás és a kifosztás elkövetőjét, ha a bűncselekmény elkövetésekor a 12. életévét betöltötte, és az elkövetéskor rendelkezett a bűncselekmény következményeinek felismeréséhez szükséges belátással.” Tehát, amit itt körbeírtak, az mind benne van a törvényben.

Itt csak az jön bele pluszban, és zárójelben megjegyzem, ha jól emlékszem, ez 2013-as módosítás, akkor azzal indokolták ennek a bevezetését, hogy lecsökkentik a büntethetőségi korhatárokat, hogy mert-hogy a fiatalok körében az agresszió milyen magas. Eltelt hét év, ha jól emlékszem, hogy 2013-as ez a szabály, most akkor előjönnek ezzel, és ugyanezzel az indokkal kezdenek el mokolni a dolgon. Mert mit tesznek bele? A kivételek körét bővítik ki, ha jól emlékszem, a hivatalos személy elleni erőszak, a közfeladatot ellátó személy elleni erőszak és a hivatalos vagy közfeladatot ellátó személy támogatója elleni erőszak kitétel. Magyarul, semmi plusztöbbletet ehhez nem adnak hozzá, maximum majd azt az érdekes helyzetet érik el, hogy ott van az iskola, mondjuk, tételezzük fel, összeverekedik két gyerek, tök mindegy, hogy milyen okból, összeverekednek. Úgy ítéli meg az iskolaőr, hogy neki ott szét kell választani a két gyereket, rájuk ugrik, bilincsel akármilyen, de tegyük félre, nem is veszi elő egyiket sem, megpróbálja szétszedni őket, mert hát mit tudna csinálni szerencsétlen, ugye, próbál kö-zéjük állni, hát valószínűleg ezt fogja csinálni. Most valószínűleg az egyik begőzölt gyerek majd bokán rúgja, ne adj' isten, elesik, eltörik az ujjja esetleg ennek az órnek, na, akkor majd még ráadásul hivatalos személy elleni erőszakért is elindul ellene az eljárás.

Szóval, igazából nem oldanak meg vele az ég egy adta világon semmit, és mondom, a jelenleg érvényben lévő jogszabály is ezt egyébként lehetővé teszi, hogy 12 és 14 év közötti gyerek ellen legyen büntető-eljárás; én már azzal se értek egyet egyébként. Ugyan-úgy benne van azért - felolvastam -, benne van a jogszabályban, hogy a belátás képességét vizsgálni kell, ennek megvan a kialakult gyakorlata az elmúlt években. Ha jól emlékszem, volt is ilyen büntetőper, amikor ítélték már el gyereket, és értelemszerűen javító-nevelő intézetbe küldték. De nem csökkent, ugye, az iskolai agresszió, merthogy nem volt megoldás. Csak ezt szeretném ezzel kihangsúlyozni.

És egy dolog van még, amit felvetnék. Ugye, itt mindenki - Horváth úr is, amikor beszélt -, mindenki arról beszél, hogy az iskolai erőszak a gyerek által, vagy a gyereket valamilyen módon vagy védő, vagy akármilyen ügyben, de megjelenő és a gyereke ügyében fellépő szülő részéről történik meg, de ugye, azért ez nemcsak így van. Mondjuk, Gyöngyöspatáról mesélje már el, hogy hol van ez az igazgató, és miért ment el?! Ugye? Azért, mert azt mondták neki... Volt egy gyorsított eljárás, azt mondták az igazgatónak, ugyan már, menjen el, ugyanis fizikai erőszakot követett el. Volt egy rendőrségi feljelentés, az ügyészség most felfüggesztette ezt az eljárást, ha jól emlékszem, egy év négy hónapra, mert azt mondta, hogy hát, tényleg az az igazgató úgy falhoz nyomta a gyereket - tök mindegy, hogy miért, falhoz nyomta úgy a gyereket -, hogy horzsolásai keletkeztek, és ez bűncselekmény. Csak felfüggesztette, merthogy ő nem gondolt bele, nem tudom hirtelen fejből idézni az ügyészség határozatát, de az a lényeg, hogy itt majdhogynem csak ilyen hirtelen felindulásból cselekedett. De hogy ilyen példa is van, még Gyöngyöspatán belül is, tehát nem csak egy-irányú ez a dolog.

Az a baj, hogy ezek a példák is arra világítanak rá, hogy itt egy marketingakciónak vagyunk a részesei, ez az égvilágon semmit nem fog megoldani. Majd ön hazamegy, nagyon jól elmondja, hogy ezt milyen jól megoldotta, mert már törvénymódosítás van - a gyöngyöspataiakon ez semmit nem segít. Még mondom önnek, javaslok önnek, hogy Gyöngyöspatán az fog segíteni, ha oda lesz pénz arra, hogy legyenek iskolapszichológusok, fejlesztőpedagógusok, még több pedagógus, mert nagyon kevesen vannak. Szokott ön is nyilván beszélni az iskolaigazgatóval, tudja jól, hogy oda kellene még plusz pedagógus, és abban kellene ott segíteni, Gyöngyöspatán, hogy a helyi közösséget hogyan lehet összekovácsolni, hogy végre kezdjék már el megérteni a cigány meg nem cigány lakosok, és úgy lehet elérni majd csak azt hosszú távon, hogy ne vigyék el a gyerekeket a környező településeken működő iskolákba. Mert ugye, jelenleg ez a helyzet. Ebben kellene segíteni az ott dolgozó igazgató asszonyt. Ő ezen dolgozik. Ez a törvény rajta semmit nem fog segíteni. Semmit! Neki szakmai segítség kell, és egy helyi képviselőtől olyanfajta pozitív hozzáállás, hogy ne büntető törvénykönyvvel próbáljunk már ehhez megint hozzányúlni, hanem szakembereket vigyünk

oda! Monitoring legyen, akcióterv, hogyan lehet ezt megoldani, pszichológus, és a többi, elmondtam már többször. Ezen dolgozzon, legyen szíves, és ne ilyen politikai akciókba rángassa bele az Országgyűlést! Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Folytatjuk normál szót kérő képviselők felszólalásaival. Horváth László képviselő úr, Fidesz, parancsoljon!

HORVÁTH LÁSZLÓ (Fidesz): Köszönöm a szót, elnök úr. Sokan azt mondták, hogy ez az út vége, én pedig azt mondom, hogy bizonyos szempontból ez az út eleje. Még hozzá abból a szempontból, hogy végre hajlandók vagyunk egy égető problémáról őszintén beszélni. Mert az a helyzet, hogy tilos volt az őszinte beszéd erről az ügyről. És azért nem szólal meg sok szülő, egyébként érintett szülő, mert tilos volt. Mert ha megszólalt volna, akkor abban a pillanatban ott termettek volna mindenféle aktivisták és újságírók, és rögtön elmondták volna, hogy ő rasszista.

Nem én kezdtem el cigányozni most a vita kapcsán, de az a helyzet, hogy nem lehetett őszintén beszélni, és egyébként azért is maradt el sokáig ennek a kérdésnek a kezelése, mert tiltott volt az erről való őszinte beszéd. És azért volt tiltott sokáig, mert a mainstream média és egyébként baloldali politikusok meg liberálisok abból indulnak ki, hogy mindig csak és kizárólag csak a kisebbség szenvedhet el sérelmet a többség részéről. Azt soha nem lehetett kimondani, hogy van olyan helyzet, amikor a kisebbség sérti meg a többség jogait. És ha tartósan sérti meg a többség jogait, akkor a többség egyébként kihátrál. Merthogy a közbeszédben a többség nem érezte úgy, hogy őt bárki is meg tudná védeni, mert ez a fajta beszéd nem volt.

És ugye, az sem igaz, hogy nem ismerték előbb. Hát, Arató képviselő úr is, ha máskor nem, akkor államtitkársága idején biztos, hogy találkozott azokkal az esetekkel, amelyek egyébként Hadházon, Ózdon, Budapesten, Mándokon történtek, meg amikor ön államtitkár volt, a területért felelős államtitkár, találkozott azzal is, hogy hányszor, de hányszor kérték a pedagógusok különféle szervezetei, hogy a parlament vagy a szakbizottság foglalkozzon ezzel a kérdéssel.

Abból a szempontból viszont ezt a vitát értékesnek tartom, hogy végre eljutottunk oda, még akkor is, ha van közöttünk éles vita, hogy végre feszegetjük az igazságbeszéd területét. És arra jó volt Gyöngyöspata, nyilván mélységesen nem értek egyet azzal, amit elmondott Gyöngyöspata kapcsán, de Gyöngyöspata arra igenis jó volt, hogy volt egy erős szembesítés, ami már a komfortzónán túlment. De az a helyzet, hogy mindig is szükség van arra, és addig nem fogunk előrébb menni, amíg nem az igazság és nem a valós élet tényeit hozzuk ide, hanem különféle koncepciókat.

(15-50)

Mert nem igaz az... - és ha valaki megint marketingre használja ezt a vitát, és nem bír szabadulni attól

a kényszerétől és rögeszméjétől, hogy újból elmondja, az Orbán-kormány diktatórikus, ha valaki azt gondolja, hogy rendre-sorra egyenlőségjelet kell tenni a rend és a diktatúra közé, az olyan szegényes fogalomhasználattal rendelkezik, hogy nem tudja, hogy a rendnek nem a diktatúra az ellentéte, hanem a rendtelenség. A renddel szemben az anarchia áll. A renddel nem áll szemben semmiféle szabadság, és nem áll szemben semmiféle igazság. De ha valaki oda lyukad ki, hogy azt mondja, kapituláció, meg hogy lemondunk mindenkiről, meg hogy a szegény családokat büntetjük, s a többi, akkor ő nyilvánvalóan elkanyarodott és letért az őszinte beszéd útjáról.

Például, ha azt mondjuk, hogy a szegény családok segítése, akkor vegyük elő megint Gyöngyöspatát. Miután Gyöngyöspatán, amikor még nem szövetségben voltak a Jobbikkal, megcsinálták a nagy balhét 2011-ben, utána mi is történt? Az történt, hogy a cigány gyerekek onnantól kezdve ingyen kaptak étkeztést, elindult a Start-mintaprogram, soha annyi cigány ember nem dolgozott Gyöngyöspatán, mint azóta, van egy új bölcsőde, ahova döntően cigány gyerekek járnak, van egy teljesen felújított óvoda, szintén tele cigány gyerekekkel, van egy iskola, ahova csak a tavalyi évben 240 millió forint érkezett, van ingyentankönyv és van ingyénétkelés minden rászoruló cigány gyermeknek. Mondják már meg, ha ez nem a szegény családokkal való törődés, ha ez nem a gyereknevelés megkönnyítése, akkor mégis micsoda! Lehet, hogy másnak nevezik, de azt nem mondhatják el, hogy a szegény családokat odadobtuk, nem törődünk velük, és így tovább, és így tovább.

De van egy alapállás. S még valami: még az én időmben is úgy volt az iskolában, hogy ha az lett volna, hogy kapok egy intőt, akkor azt kívántam volna, hogy inkább kapjak egy pofont, mert azt nem kell hazavinni. Mert ha elmondom otthon, hogy az iskolában kaptam egy nyakast, akkor otthon fogom kapni a másikat. Csak hát az a helyzet, hogy ez elmúlt. Egyébként nem a szocializmus vívmánya volt, képviselő úr az, hogy nem volt iskolai erőszak. Mert ön úgy hozta fel, hogy bezzeg a szocializmusban ilyen nem volt. Tudja, azelőtt sem volt. Az én nagyapám kántortanító volt a Felvidéken a két világháború között, és akkor sem volt. Pedig voltak szegény gyerekek, higgye el nekem! Soha nem volt olyan, hogy a pedagógus halálra kereste volna magát, és soha nem volt olyan, hogy ezekbe a kistelepülési iskolákba csak gazdag gyerekek jártak volna, és ne lettek volna szociálisan gyenge helyzetben lévő vagy szegény gyerekek az ilyen iskolákban. Az soha nem volt kiadva parancsba, hogy a tanárt szeretni kell, de a tanárnak kijárt a tisztelet. Ma arról is szólnak az ilyen írások, hogy azt ki kell érdemelni. Nem, az elismerést kell kiérdemelni, a tisztelet jár az iskolában a pedagógusnak.

S még egy, és ebben egyetérték Dúró Dóra képviselő asszonnyal: egyszer vegyük már észre, hogy a többségnek is vannak jogai. A többséget önök közül, a baloldalon ülők közül egy-ketten hajlamosak mindig lenézni. Valami dölyfös felsőbbrendűségi érzéssel a

többséget mindig lenézik. Egyébként a kisebbséget sem tekintik nagykorúnak, de önök szerint a kisebbség az, akit védeni kell. S az elmúlt évtizedek politikája és őszintétlen beszéde mögött az is volt, hogy sokszor bizony jó volt a gettósítás, mert sokszor, például 2011-ben Gyöngyöspatán az igen jól szolgálta a politikai érdekeket. S aki ma abban a nevezetes kártérítési perben azt jutalmazza és azt díjazza pénzzel, azt a modellt, ami arról szól, hogy az iskolakerülés és az erőszak kifizetődő, az továbbra is amellett van, hogy maradjon csak meg ez a szétszakítottság. Mert micsoda mintákat, micsoda modelleket népszerűsít az, ami mellett lelkesen kiállnak?! Ezek romboló, tényleg megosztó modellek.

Hogy mindenhova rendőrt teszünk? Hát, nem olvasták el. Csak oda, ahova kérik. Ahol arra szükség van, oda menjen. Elmondtuk az elején, hogy ez nem egy kizárólagos eszköz, nem vagy-vagy, hanem és-és. Ha valaki figyelmesen végighallgatta államtitkár urat, ő elég részletesen beszélt erről. Miért kell lebutítani tudatosan? Mert azt tudom, hogy értik a törvényjavaslatot, hiszen értelmes, okos emberek önök. Miért kell tudatosan, szánt szándékkal lebutítani a törvényjavaslatot, miért kell arról beszélni, amiről nem szól? Miért kell pánikot kelteni?

A felelősség kérdése. Varga-Damm képviselő asszonyra reagálva mondom, hogy a felelősség mindannyiunké, az egész társadalomé. Nekünk, törvényhozóknak valamivel nagyobb a felelősségünk. A személyes példamutatásnál - és ebben igazat adok neki - erősebb eszköz nincs. Egyébként a szimbolikus tanáralakjainknak is mindig a legnagyobb erősségük volt a személyes hitelesség és a példamutatás. Ha abban egyetértünk, hogy ebben a társadalomnak és mindannyiunknak felelőssége van, akkor kezdjük magunkon, hölgyeim és uraim, itt a parlamentben. Képviselő asszonynak is tudom mondani, hogy akkor adjuk meg egymásnak a tiszteletet. Nem kell beordítani, nem kell beleülni a miniszterelnök székébe, nem kell hangosbemondóval ordibálni, elállni az utat, nem kell a földre vetnie magát senkinek sem egy székházostromnál, nem kell nekirohanni az ajtónak, mert ügyis zárva van. Akkor szépen kezdjük el magunkon. Mindenkinek van ebben felelőssége.

A pánikkeltésre visszatérve pedig eszembe jut egy évvel ezelőtti példa. Ez egy gyöngyösi példa, ahol gyerekgyilkosság történt úgy, hogy a szülők módszeresen halálra éhezették a gyerekeket. Akkor nem marketingszempontból hoztam ide ezt az ügyet. Miről volt szó? Arról volt szó, hogy a szülő kényére-kevére eszközként ne dughassa el a gyereket zárt ajtó mögé, ne legyen az, hogy kizárja a védőnőt, hogy nem viszi el az orvoshoz a gyereket, hogy nem működik együtt a köznevelési intézménnyel, és adtunk jogosítványt, igen, kényszerítő jogosítványt is, hogy ha kell, akkor a gyerek életének a védelmében például karhatalmi segítséget lehessen igénybe venni, hogy bemenjenek a lakásba. Akkor is volt rettenetes pánikkeltés, képviselő asszonyok a baloldaltól szórólapoztak, e-maileztek, tüntetést szerveztek a Parlament elé, elmondták,

hogy rendőr fogja berúgni a családi otthon küszöbét, szétszakítjuk a családokat, és azzal, hogy előírtuk, hogy kötelező együttműködni a szülőknek a köznevelési intézményekkel, micsoda tragédiákat fogunk okozni. Nem okoztunk tragédiát. Viszont azt tudom, hogy már volt olyan gyerekelet, amelyik azért menekült meg, mert ez a törvénymódosítás megszületett.

Azt gondolom, hogy mindenféle rágalom és mindenféle hisztériakeltés ellenére ha már egy gyerekeletet megmentettünk, akkor volt értelme a törvénymódosításnak. S ha ezzel a törvénymódosítással megmentünk egy tanárt vagy több tanárt, több gyereket attól, hogy lerohanják, letarolják, megsemmisítik, és nem csak fizikailag, mert akiről kiteszik a Facebookra az öt megalázó, keményen, brutálisan megalázó képsorokat, azt a személyiségében letarolják ország-világ előtt, nos, ha ezt el tudjuk kerülni csak pár esetben ezzel a törvénymódosítással, akkor megérte.

Sok mindenről lehet beszélni, de van egy alapállás, ahogy elkezdtem az elején, amit mindenkinek be kell tartani.

(16.00)

Lehet, hogy a KRESZ-szabályok néha változnak, de a piros, az piros, ahova kiteszik a pirost, ott meg kell állni, meg ahova kiteszik a stoplámpát, ott meg kell állni. És van egy olyan határozott jelzés, amely azt mondja: kérem szépen, a legalapvetőbb iskolai követelmény, az alapkövetelmény, még mielőtt bárki beadja a gyereket az iskolába, garanciát kell hogy vállaljon azért, hogy a gyereke tanárral és diákkal szemben nem erőszakoskodik, nem alázza meg, nem félemlíti meg és nem bántalmazza. És ezt az alapszabályt mindenkinek, egyébként szociális helyzetre való tekintet nélkül, származásra való tekintet nélkül be kell tartania, mert ha nem tartja be, akkor következményekkel kell számolnia.

Azzal zárnám, amivel az elején kezdtem: rend a lelke mindennek. Én hiszek ebben a mondásban. Köszönöm. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Hajdu László képviselő úr, DK.

HAJDU LÁSZLÓ (DK): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Megvallom őszintén, minden szó elhangzott itt a törvényjavaslathoz, újat nem fogok mondani, mégis két területen szeretnék hozzászólni, ami talán valamiféle újabb megközelítés.

Azt gondolom, hogy ez az előterjesztés annak a részbeni beismerése, hogy az iskoláknak a KLIK-be való átalakítása nem volt egy szerencsés, sikeres történet, hiszen igazán nincs gazdája az iskoláknak, főleg nincs jogkörrel rendelkező gazdája az iskoláknak. Ha azt veszem, hogy mondjuk, az én választókerületemben két kerületnek van egy igazgatója, annak van jogosítványa szinte mindenhez, és akkor abban az iskolában, ahol probléma van - és a spontán szegregáció esete az én kerületemben is megjelenik,

ez a legnagyobb veszély egyébként, a spontán szegregáció, és az előbb elhangzott itt a többség gesztusa, vagy hogy a többségre is legyünk tekintettel, a többségnek az a gesztusa, hogy megkérdezi, amikor szabad iskolaválasztás van, beíratja a gyereket, hogy jár-e roma gyerek abba az első osztályba. Nem. Akkor beíratom. Jár? Akkor megyek egy másik intézménybe. Mi lesz a vége ennek? Az lesz, hogy spontán, felmenő rendszerben az iskolában 70, 80, majd 100 százalékig Budapesten is, ha akarjuk, ha nem, tehát nem kell, hogy mesterségesen megcsináljuk, ez spontán kialakul.

(Az elnöki széklet Jakab István, az Országgyűlés alelnöke foglalja el.)

A probléma része azonban ténylegesen az iskolák államosításával kezdődött el. A településtől elszakították a pedagógust, a helyi értelmiséget, leföldrötték a települést a saját értelmiségétől. A pedagógus jelentette az önkéntes munkát, a színjátszócsoporthoz, a táncscoporthoz, a sportot. Ma nincs kötelezettsége a településével kapcsolatban, a részére ez nem kötelezettség, ráadásul engedélyt is kell hozzá kérni. A leginkább ott látszik, hogy milyen gondokkal küszködik egy település, amikor a nyári tábort kell megszervezni: az önkormányzatok egy része még próbálkozik saját maga úgy megszervezni a nyári tábort, hogy közben a gyerekek nem hozzá tartoznak, és engedélyt kell kérni a Klebelsberg Kunó intézménytől, hogy az az iksz pedagógus, az eljöhessen-e a táborba, ott lehet-e két-három hetet a pihenés helyett, vagy fizethetünk-e a részére, és hogy mi kivel kötünk szerződést. Tehát ilyen bürokrácia lépett be ahelyett, amit korábban az önkormányzati tulajdonban lévő balatoni és különböző helyeken lévő nyári táborainkban teljes ellátásos, bentlvasos táborban tudtunk eltölteni a pedagógusokkal.

Azt gondolom tehát, hogy ez a probléma tíz év alatt eszkalálódott idáig, hogy ma arról kell beszélni, hogy az iskolában rendőrség, iskolaórság - mindegy, hogy mi a neve - legyen. Rettenetes dolognak tartom, ha ők fogják majd a rendet fenntartani, és nem a gyógypedagógusok, nem a szociálpolitika, nem a gyermekvédelem, nem a gyámhivatal, hanem gumibottal járkáló emberek. Ennek nem látom a jó végét, csak tragédiákat látok, úgy gondolom. A megoldásnak egy egyszerű erőszakváltozata, természetesen látom, hogy így történik.

Sokszor elhangzik, hogy ha 2010 előtt - még Hiller elnök úr ült fenn nemrég - Hiller államtitkár úr vagy miniszter úr beterveztette volna ide egy törvényjavaslatot, akkor nem volt rá szükség, de ha beterveztette volna egy ilyen törvényjavaslatot, hogy iskola-rendőrség lesz, kíváncsi vagyok rá, hogy a mostani kormánypárt micsoda kampányt csinált volna ebből. Hát, az valami fantasztikus, tüntetések tömegei, hogy rendőrség szállja meg az iskolákat! Tehát azt gondolom, hogy amit ma itt mi tárgyalunk, annak a következményei akár beláthatatlanok is lesznek. Nem a

gyerekről, nem a pedagógusról, nem a családokról beszél ez a törvényjavaslat, hanem egy viszonzterőszakról, noha itt nagyon komoly szociálpolitikai, családpolitikai kérdések húzódnak meg a háttérben, súlyos lakáspolitikai válság is van mögötte, munkaellátottság, rezsiproblémák, ezek mind benne vannak abban, hogy végül is ott tartunk, hogy Gyöngyöspata vagy lex Gyöngyöspata címszó alatt ezzel foglalkozunk.

Korábban, az előtte lévő napirendi pont a sportról szólt. A sport egy megoldás lehetne ezeknek a túlmozgásos gyerekeknek a kérdésében. Ma az lehet utánpótlás-sportoló, akinek a szülei meg tudják fizetni a havi tagsági díjat, ami körülbelül 10 ezer forintnál kezdődik, nehezebb sportágnál, mondjuk, a jégkorongnál 20 ezer is lehet. Mikor tud ez a gyerek sportolni, hogy a mozgását levezesse, hogy olyan közösségben legyen, ahol küzdeni kell egymásért, és ahol maga a közösség tud nevelni? Amíg az iskola az önkormányzatokhoz tartozott, addig a sport... És ezek tehetséges gyerekek, mert vagy a népitáncban, vagy a zenében, különösen az énekekben és a hegedűben hagyományai vannak, és ilyen együttesek voltak, tehetséggyógyozó dolgokban ösztöndíjat adhatott egy önkormányzat. Ma ki vannak szakítva tőlünk, nem is tudjuk a gyerekeknek nemcsak a nevét, a pedagógusát sem ismerjük. Ilyen helyzetben egy településen belül egy idegen test működik, mert- hogy központosították őket.

A sport lehetne egyébként az egyik, ahol ösztöndíjjal lekötne az idejét azoknak a gyerekeknek, és ott nevelést is kapnának, összetartásra, küzdelemre és teljesítményorientációra lehetne őket nevelni. Ma nem tudnak sportolni ezek a gyerekek, noha tehetségesek, egy jó része a sportban különösen tehetséges. Ilyenről nem beszélünk. Arról beszélünk, hogy gumibottal megjelennek emberek, és majd rend lesz. Nem lesz rend. Köszönöm szépen. *(Taps a DK soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Felszólalásra következik Ander Balázs képviselő úr, Jobbik-képviselőcsoport. Parancsoljon!

ANDER BALÁZS (Jobbik): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Muszáj reagálnom azért Hajdu képviselőtársam szavaira, bár a világegyetem sem akarok vele vitatkozni, csak az a probléma, hogy talán túlságosan távolra nyúlik a memóriám visszafelé - lehet, hogy ez szakmai ártalom, hiszen történelemtanár vagyok -, de azért azt mondjuk már ki, hogy nem az utóbbi tíz évben kezdődtek ezek a problémák! Hadd hozzak ide akkor két olyan gyalázatos történetet, amely pont hogy 2008-ban esett meg! Az egyik az volt, amikor éppen egy sportoló, K. Rajmund verte agyon a nyílt utcán az osztálytársát, majd 2008-as az a történet is, amikor a kaposvári, elitgimnáziumnak számító intézményben két osztálytársra bizony szintén agyonverte Jocót a 10/B-ből. Tehát ha most itt arra akarjuk kihegyezni a dolgot, hogy az utóbbi tíz év vagy az azt megelőző nyolc év, szerintem megint csak vakvágányra futunk, és ebből az egészből semmit nem fogunk megérteni.

Az iskolák fenntartása. Talán éppen 2008-ban, igen, akkor jelent meg a Zöld könyv az oktatásról, annak helyzetéről, és pontosan az volt az egyik fő követelés, hogy az önkormányzati fenntartásból kerüljön állami kézbe az oktatásügy, azért, hogy azt a hatalmas, szakadéknyi különbséget, ami sok helyütt megfigyelhető volt, valami módon ki lehessen egyenlíteni. Hogy ez nem sikerült, az viszont már nyilvánvalóan a mostani kormányzatnak a bűne, de azért a probléma egy kicsit összetettebb.

(16.10)

Tiszteletről beszélt Horváth képviselőtársam. Igen, sajnos elmúltak azok az idők, amikor még például a falujából kiemelkedő és miniszterré váló Nagyatádi Szabó István úgy viszonyult egykori tanárához, tanítójához, amikor visszament Csokonayavisorára, hogy őt mester uramnak köszöntötte, és megsüvegelte. Azok valóban ilyen idők voltak.

Óriási társadalmi problémákkal nézünk szembe, ezeket kellene megoldani, és hogy ebben kié a felelősség, megint csak azt tudom mondani, hogy az a roncs-társadalmi összeomlás, ami millió és millió embert maga alá temetett, az nemcsak az elmúlt tíz évnek meg nem is az azt megelőző nyolc évnek, hanem a rendszerváltásnak vagy még az azt megelőző időszaknak is a bűnös eredménye. Az, hogy ez a neoliberális sokterápia, ami a mai napig sok esetben hat és megfigyelhető, olyan állapotba juttatott itt egész társadalmi csoportokat, amiből kiverelkedni, onnét őket integrálni igen-igen nehéz lesz, az szerintem kétségkívül áll.

Vannak egyébként jó gyakorlatok. A múlt héten is beszéltem ezekről a jó gyakorlatokról, mert a pedagógiai optimizmus által vezérelve hiszem azt, hogy sok esetben még a reménytelen helyzetekben is van valamiféle konstruktív megoldás.

Horváth képviselőtársam azt mondta erre a törvényjavaslatra, hogy ő úgy gondolja, úgy látja, hogy az út elején állunk. Azért én ezt annyira finomítanám, hogy szerintem meg a szakadék szélén, legalábbis ebben a tekintetben. Hogy onnét hová tovább, még egy lépés előre és bele a szakadékba, aztán majd annak az alján lesz valami, vagy pedig lesz egy hátraarc, és abból, ami ott keletkezett az elmúlt tíz, az azt megelőző nyolc vagy éppen a rendszerváltás óta lezajlott harminc év alatt, hogy abból aztán lehet-e majd valamit csinálni, az megint egy másik kérdés. Az azonban biztos, hogy ez egy nagyon-nagyon hosszú folyamat lesz. Senki ne gondolja azt, hogy ezeket a közösségeket megmenteni egyfajta varázsütésre máról holnapra sikerülni fog. Ez nem így lesz! Éppen itt van talán ezeknek a jó gyakorlatoknak az egyik buktatója, hogy iszonyatos energiát követelnek meg, hatalmas munkabefektetést a pedagógusok részéről is.

Múlt csütörtökön fölhoztam pozitív példaként a hejőkeresztúri iskolamodellt; tipikus borsodi gettófalú, rengeteg halmozottan hátrányos helyzetű és cigány származású gyermekkel. Mégis az iskola sikeres,

nincsenek fegyelmezési problémák, nincsenek túlkoros diákok, és annak ellenére, hogy a tanulóközösség kétharmada hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű, jelentős többségük mintegy 70 százalékban olyan intézményben tanul tovább, ami érettségit is ad. Tehát ez egy sikertörténet, egy jó gyakorlat, amit adaptálni kellene, és a hazai iskolarendszert mindenben támogatni, hogy ezt át tudják venni. Az a helyzet, hogy ez a mindenben való támogatás sok esetben egyébként, úgy vesszük észre, hogy megbicsaklik.

De vannak más jó gyakorlatok is. De itt megint csak meg kell kérdeznem, hogy miért az utolsó vagy az utolsó utáni pillanatban kaptak a fejükhöz. Igen, létezik az MTA által koordinált szakmódszertani fejlesztés. De miért most? Önök nyilvánvalóan látták azt 2010-ben, amikor átvették a kormányrudat - itt ezekre az előbb fölhozott, csak 2008-ból való példákra is hadd utaljak -, hogy óriási problémák vannak ott bent, az iskolában. Ha ezt akkor látták, márpedig látni kellett, mert ha nem látták, akkor az is egy óriási bűn, már akkor neki kellett volna állni a megfelelő stratégia kidolgozásának. Most elkezdődött - jobb később, mint soha -, és akkor azt tudnám mondani, hogy ott van az Eszterházy Károly Egyetem és még hat másik egyetem részvételével tulajdonképpen egyfajta újításként bevezetendő élménysuliprogram Révész László vezetésével.

Ez mind-mind olyan pozitív kezdeményezés, amit a magyar államnak nemhogy száz-, hanem ezerszázalékosan támogatni kellene ahhoz, hogy azok a problémák és óriási gondok, amelyekről itt most már nem tudom, hány órája beszélgetünk, vitatkozunk, azok megoldást nyerjenek. Igen, ez a differenciált fejlesztés heterogén tanulócsoportokban adott esetben csodákra lehet képes, viszont irtózatossan tanári, pedagógusi energia- és munkabefektetést követel meg.

Valóban elvárhatjuk ezt generális szinten, országos szinten a 8 ezer feladatellátási helyen dolgozó, köznevelésben dolgozó 150 ezer pedagógustól, hogy ők ennek így megfeleljenek, ilyen körülmények közepette? Mondhatjuk, hogy igen, és mondhatjuk azt, hogy legyetek közhasznú übermenschek, valamiféle közhasznú szupermenek, és igen, ezt csináljátok meg, csak az a helyzet, hogy ez nem fog működni. Éppen ezért kellene sokkal fokozottabban támogatni őket, és valóban, legyen adott esetben egy rekreációs időszak, sok-sok év ledolgozott munka után jobb bérek, hogy valóban az a pedagógus se frusztráltan menjen be dolgozni, és egy olyasféle pozitív energiákkal és kisugárzással megáldott valaki legyen, akire valóban föl tudnak nézni a diákjai.

Visszont azt kell hogy mondjam, igen, és ezért támogatjuk ezt a törvényjavaslatot, mert van olyan pont, amikor eljutunk oda, a szakadék szélére, és az sehova nem vezet, hogy egymásra mutogassunk itt önök vagy önök, vagy mit tudom én, ki volt itt a hibás - vagy a Jobbik, amikor 2011-ben fölvonult Gyöngyöspatán. Ez nem fogja megoldani a problémát.

A problémát az fogja megoldani, hogy nagyon sürgősen nekiállnak ezt kezelni. És hogy hogyan? Akkor megint csak egy jó gyakorlat: Kazincbarcika, a Don Bosco iskola, szintén egy szakképző iskola, ami tulajdonképpen egy pedagógiai elfekvővé változott gladiátorképzőből akart csinálni egy olyan helyet, ahol jó tanulni. Az igazgató, Molnár-Gál Béla, aki emblemikus alakja az ott lezajló pozitív változásoknak, ő maga nyilatkozta, amikor oda először betette a lábát, akkor a diákok valami ilyen megjegyzést fűztek hozzá, hogy ehhez már vipera vagy boxer kell. Hát, valóban nem lehetett ez egy könnyű iskola. De sikerült, az meg egy pozitívum, hogy ehhez most az állam támogatást nyújt.

Én azt mondom, tehát, államtitkár úr, hogyha kritikát érez ilyenformán, ha kihallani abból, amit mondok, akkor ne csak egy ilyen legyen, nagyon sok. Ez legyen az általános Magyarországon, és mindent kövessenek el annak érdekében, hogy ez ne egy sziget-szerű pozitív kezdeményezés legyen, hanem ez váljon a követendő mintává, illetve az legyen a kiugró, hogyha nem ilyen szellemben történik, mondjuk, ezeknek a halmozottan hátrányos helyzetű és ilyen-olyan nehézségek által sújtott diákoknak a tanítása! Én azt mondom, hogy ekkor már egy kicsit majd megnyugodhatunk.

Azt is látni kell, hogy valóban vannak olyan közösségek, olyan családok, ahol az erőszak az isten, ahol nincsen más, ahol erre szocializálják a gyereket is. Hiszen mit lehet akkor mondani, amikor Ózd Hétes-telepen megölték azt a 92 éves idős nénit, aki a légynek sem ártott, és a gyilkosok között ott volt egy 11 éves gyerek?! Ne hozzuk föl a családnak a felelősségét?! Nem, a fenét nem, dehogynem! Én biztos, hogy föl fogom hozni. Tehát amíg itt vagyok, egészen biztos, hogy beszélni fogok arról, hogy a családnak milyen iszonyatos felelőssége van abban, hogy ilyené nevelték ezt a gyermeket vagy ennyire nem figyeltek arra, hogy mivé válik és mit csinál. Ezért fogjuk támogatni azokat a pontokat is itt a javaslatban, túl az iskolaórségen, amelyek arról szólnak, hogy ki legyen mondva: a családnak felelőssége van.

A családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény szerint a bűncselekményt elkövető gyermektől, hogyha jogerősen elítélik, de nem ítélik szabadságvesztésre, az iskoláztatási támogatást megvonhatják 12 hónapig. Igen, vonják meg! A gyermek nem állat, hanem felelősség - utalnék akkor újfent csak Lakatos Attilára, a borsodi cigányvajdára mindenféle szín nélkül, hogy milyen származású az a gyerek. Ez legyen fölírva mindenkinek, aki gyermeket vállal, aki gyermeket nevel: a gyermek nem állat, hanem felelősség!

A másik, hogy ha a fiatalkorú bűncselekményt, szabálysértést követ el, a bűnügyi költséget a gondozást ellátó nagykorú személyre terheli, áll a törvényjavaslat 9. §-ában, amellyel a büntetőeljárásokról szóló 2017. évi törvényt kívánják módosítani.

Támogatni fogjuk, a normalitás talaján állva, igen, mert vannak megkérdőjelezhetetlen normák,

amiket el kell fogadni, nem lehet vitatni. Itt most elvitatkozgathatunk sok mindenről mi magunk között, ez egy legitim dolog, de az egy megkérdőjelezhetetlen szentség, hogy nem rontunk be családot az iskolába, és ott nem verjük agyba-főbe a tanárt, aztán pont. Nem kell ezen vitatkozni, ez a normális!

(16.20)

Államtitkár úr, ön a fölvezetőjében nagyon sok pozitív dolgot említett mintegy ígéret formájában, illetve olyan projekteket, amelyek már folynak, például a tanárképzés kapcsán is, mert én magam is híve vagyok egyébként az asszertív kommunikációnak, annak, hogy ezek a konfliktusok valóban konstruktív módon legyenek megoldva. Nem hiszek egyébként a herbartianus pedagógiában sem túlzottan. Hiszek abban, hogy vannak alternatív módszerek, amelyek ezeket a speciális helyzeteket figyelembe véve nagyon jól működhetnek.

Szóval, államtitkár úr hivatkozott ezekre a reformokra, pozitív kezdeményezésekre. Akkor én erre csak azt tudom mondani, mint amikor Széchenyit keresték föl a pölöskei jobbágysai, és vitték magukkal a Hitelt, hogy tetteleg óhajtják érezni azon arany szavakat, amiket Széchenyi leírt, mert bizony peres ügybe keveredtek vele. Tehát azok a változások, amiket ön elmondott, a mi részünkről támogatandóak. Viszont tetteleg szeretnénk ezeket érezni, és ne csak egy szűk kisebbséget érintsenek a 150 ezres pedagógustársadalomból, hanem tegyenek meg mindent annak érdekében, hogy a lehető legtöbb tanárkolléga számára ezek elérhető tanfolyamok, továbbképzések legyenek, mert azt hiszem, hogy e nélkül ezeket a bajokat megoldani nem fogjuk.

Még egyetlenegy kérdés. Azt már múlt héten is megkérdeztem, hogy mi alapján mennek majd ezekbe az iskolákba az iskolaőrök. Az iskolának egyfajta elkötelezettségi nyilatkozatot is ki kell töltenie, át kell adni. Ezt már több képviselőtársam kérdezte, hogy hogyan fog ez működni vagy hogyan működött maga a kiválasztási mechanizmusa ezen intézményeknek, annak a 350 általános iskolának meg 140-150 szakképző iskolának. Erre valóban kíváncsiak vagyunk, szeretnénk tudni.

Még egyszer a végére. Mellár képviselőtársam itt a szegénységről beszélt. Ennyire nem sarkítanám ki a problémát úgy, hogy nem etnikai és nem szegénykérdésről van itt szó, hanem kulturális kérdésről: a kívülállás kultúrája. És ha mondjuk, az iskolában ezek a kívülállás kultúráját hordozó ifjú bozótharcosok megnehezítik és lehetetlenné teszik a tanulást, akkor onné menekülni fog a normális cigány szülőnek a gyermeke is, meg a svábé, meg a szlováké, meg mindenkié. Tehát itt a kívülállás kultúrájáról beszélnék. Igenis, el kell fogadni, ez pedig az alfája és ómegája mindennek ennek kapcsán, hogy el kell fogadni mindenkinek a kötelező együttélési normákat, és pont. A szegénység semmire nem jelenthet fölmentést, különösen addig nem, amíg egyetlenegy olyan szegény ember is van

ebben az országban, aki minden nehézség ellenére, de becsülettel helytállt, és tette, amit tett. A saját környezetéből is nagyon-nagyon sok ilyen pozitív példát tudnék mondani, hála a Jóistennek, rájuk tekintek, és azt kérem, hogy önök is tekintsenek rájuk; akik föl akarnak zárkózni, akik tanulni akarnak, adjanak meg nekik minden segítséget, akik pedig nem, azok így jártak. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Dúró Dóra képviselő asszonynak, független. Parancsoljon!

DÚRÓ DÓRA (független): Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Horváth László képviselőtársunk őszinteségről beszélt, és felsorolta azt, amit az elmúlt tíz évben a gyöngyöspatai cigány gyerekek is megkaptak a kormánytól, ingyen tankönyvet, ingyen étkezést, felújított óvodát, felújított iskolát. Én feltenném a kérdést önöknek, hogy mit kaptak azok a gyerekek, azok a magyar gyerekek, akiknek a mai napig másik településre kell járniuk. Ők mit kaptak? Azt, hogy a mai napig az önök tízéves kétharmados kormányzását követően minden egyes nap azzal telik, hogy másik településre kell járniuk. Ez elfogadhatatlan, tisztelt képviselő úr!

Tíz éve kormányoznak kétharmaddal, és tudják, hogy a digitális oktatás hogyan valósult meg Gyöngyöspatán? A tanárok által papír alapon kiosztott feladatlapokat egy iskola elé kihelyezett krumplisládába hordják vissza a családok. Nem viccelek, egy krumplisládába hordják vissza a papír alapon kitöltött feladatokat, már aki egyáltalán visszahordja.

Amikor Gyöngyöspatán jártam néhány héttel ezelőtt, akkor délelőtt 11 óra volt, amikor a cigánysorra is ellátogattam. Egyetlen gyereket sem hallottam, egyetlen gyereket sem láttam, aki éppen tanult volna. Ellenben az utca tele volt gyerekekkel. Négygyermekes anyaként én nagyon irigykedtem. Bevallom, nekem nem sikerült az elmúlt két-három hónapban, amikor otthon voltak a gyerekeim, bár csak kettő iskolás, azt teljesítenem, hogy délelőtt 11-re már mindenkit szélnek tudok eresztetni, mert készen vagyunk az összes feladattal, amit a pedagógusok elküldtek. Ott ilyen a tanuláshoz való hozzáállása sajnos ezeknek a gyerekeknek. Nem csoda, ha ennek következtében kialakul a spontán szegregáció.

Itt Hajdu László képviselő úrnak is válaszolnék. Nehogy már azok a családok legyenek a hibásak, akik elviszik a gyermekeiket ebből a környezetből, nehogy már őket vegyük elő! Sőt, ha normális országban élnénk, Gyöngyöspatán azoknak a magyar családoknak járna a kártérítés, akiknek el kellett vinniük a gyermekeiket onnan.

Ők azok, akik mindennap fölkelnek, elviszik egy másik településre a gyerekeiket iskolába, elmennek dolgozni, majd munka után szintén elmennek egy másik településre a gyerekeikért iskolába, és hazaviszik őket, azért, mert ebben a faluban nem tudott az állam fenntartani egy olyan iskolát, amelyben ezeket

a gyerekeket biztonságos, normális körülmények között tudhatták volna a szüleik. Ennyire egyszerű a helyzet.

Még olyan iskolarendszert működtetünk, és olyan jogszabályok léteznek Magyarországon tízéves fideszes kormányzást követően is, amelyek lehetővé teszik, hogy kártérítést kapjanak azok, akik miatt el kellett hagyniuk a szülőfalujukat ezeknek a gyerekeknek. Ez valami egészen elképesztően döbbenetes, és egészen elképesztő igazságtalanság! Nem azoknak járna kártérítés, akik a problémát okozták, hanem, ahogyan említettem, fordítva ülünk a lovon!

Ennek az egésznek a demográfiai vetületéről olvashatunk Pokol Béla alkotmánybíró könyvében, aki „Európa végnapjai” címmel írta meg azt, ami arra a diskurzusra jellemző, amely sajnos elfedi a valóságot. Ő a bevándorlás kapcsán írta, illetve Magyarországon a cigánykérdéssel kapcsolatban is a következőket: „Ezek a problémák a mindennapokban már több éve érezhetőek voltak a széles tömegek számára, azonban a domináns média és a véleményformáló szellemi körök – éppúgy, ahogy itthon a cigánykérdést illetően – megtiltották őszinte megvitatásukat, és rasszizmussal vádolták meg azokat, akik fel merték vetni őket. Az elfedett, növekvő problémák azonban robbanásszerűen kitörték az ezredforduló környékén.” Ez a helyzet az iskolai erőszakkal kapcsolatban is. Köszönöm a figyelmet.

ELNÖK: Köszönöm. Tisztelt Országgyűlés! Most kettőperces felszólalások következnek. Megadom a szót Szabó Szabolcs független képviselőnek. Parancsoljon! Kettő perc.

SZABÓ SZABOLCS (független): Nagyon szépen köszönöm. Most igyekszem olyan lenni, mint egy jó pedagógus: megpróbálom elmondani még egyszer, amit a delikvens nem értett meg első körben.

Miért nem jó a KRESZ-es példája? Azt mondja, hogy a piroson nem megyünk át. De van rendőr a piros lámpa mellett? Nincs. Mert ugye, hogyan működik a dolog? Óvodában, iskolában a tanítók, a tanárok, az óvó nénik, meg otthon a családban a szülők – ahogy itt többször már hivatkoztak erre – ezt megtanítják nekünk, tehát mi tudjuk, hogy nem megyünk át a piroson. Néhány renitens mindig van, aztán ha éppen elkapják őket, megbüntetik. De alapvetően a piroson azért nem megyünk át, mert mi tudjuk, hogy nem szabad átmenni, mert megtanították. Ez a logika az egészben. Meg kell tanítani, ezen kell gondolkodni. Ha valaki átmegy a piroson, az nem segít rajta, ha agyba-főbe büntetem, mert azt nem érti, hanem meg kell tanítani, hogy miért nem szabad átmenni a piroson.

Azt meg engedje meg, képviselő úr, hogy megjegyezzem, hogy azért az a független magyar bírósággal szemben finoman szólva is udvariatlan dolog, és tényleg nagyon eufemisztikus voltam, szóval, nem túl udvarias dolog azt mondani, hogy a jogerős bírósági ítéletében a független magyar bíróság azt mondta, hogy

megjuttalmazza az erőszakot alkalmazókat, mert ugye, a per nem erről szól.

(16.30)

Ez a per arról szól, hogy személyiségi jogsértést állapított meg, és erre sérelmi díjat rótt ki. Erről szól a per, tehát hogy ne fordítsuk már el a független magyar bíróság ítéletét!

Ja, és csak egy apró megjegyzés Dúró Dóra felé. Nyilván elszólás volt, csak ha a gyöngyöspataiak esetleg nézik a vitát, Gyöngyöspata város, nehogy probléma legyen belőle. Képviselő úr biztos meg tudja mondani, mikor lett város (*Dúró Dóra közbeszól.*), talán hét-nyolc éve, valahogy így nagyjából; szóval, város.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Horváth László képviselő úrnak, Fidesz-képviselőcsoport. Parancsoljon!

HORVÁTH LÁSZLÓ (Fidesz): Köszönöm szépen a szót. Talán a leglényegesebb ebben az egész kérdés-körben, ezt csak hozzátenném Dúró Dórának, hogy ezt a pert a kormány éppen hogy nem tartja igazságosnak és valósnak, és ezt a pert nem a kormány vindikálta, hanem egy olyan szervezet, amelyik ebbe a könnyű pénz ígéretével beszervezte a cigány családokat, megrendezte és lebonyolította az egész eljárást.

De ami a lényegét illeti: szerintem akkor tudunk áttörést elérni ezen a területen - őszinte, világos beszéddel és a világos feltételek meghatározása és a világos szabályok meghatározása mellett -, ha egyszer oda eljutunk, hogy hogyan tudnánk az érintett családoknak a szándékát felkelteni, mert ha valaki fel akar zárkozni, akkor ahhoz két dolog kell: a szándék meg a képesség. De hogyha csak a képességet akarjuk fejleszteni... - és sokszor a felzárkóztatási programoknak meg a beilleszkedési programoknak ez a kudarca, és ezért vezetnek kudarchoz, mert csak a képességet akarjuk fejleszteni, miközben a szándék nincs meg.

A szándék az a talapzat, amire rá tudnak épülni a szükséges és fejleszthető képességek. Annak lehet a felzárkózását segíteni, aki fel akar zárkozni. És valóban nagyon igaz, hogy hogyan juthatunk el oda, amit Ander Balázs mondott, hogy ezek a családok máshogy tekintenek a gyerekre, és máshogy tekintenek az iskolára. És ez valóban egy belső mozdulat, egy belső meggyőződés, egy felismerés és ebből következő belső szándék. Ezt kell megtalálnunk közösen. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Kérdezem képviselőtársaimat, kíván-e még valaki a napirend keretében felszólalni. (*Nincs ilyen jelzés.*) Jelentkezőt nem látok. Az általános vitát lezárom.

Megkérdezem államtitkár urat, kíván-e válaszolni a vitában... (*Jelzésre:*) Igen. Államtitkár úr, öné a szó.

DR. MARUZSA ZOLTÁN VIKTOR, az Emberi Erőforrások Minisztériumának államtitkára: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Először is, nagyon szépen köszönöm a jó szakmai vitát mindenkinek, hiszen szerintem tanúbizonyosságát adták a képviselők annak, hogy ez egy olyan ügy, amiben bizony nagyon érdemi és nagyon konstruktív vitát hallhattunk.

Annak is nagyon örülök, és konstatálni szeretném, hogy a család felelőssége ügyében, amit egyébként a jogrendszerbe mintegy 40 éve vezettek be, éppen ebben a Házban, mindenki egyetértett, és jó azt látni, azt gondolom, hogy ebben is teljes egyetértés van közöttünk.

Köszönöm Nacsa Lőrinc képviselő úrnak, Horváth László úrnak az egyetértő, támogató hozzászólását. Horváth képviselő úrnak az elmúlt hónapokban szoros együttműködésben végzett munkát is szeretném megköszönni.

Ander Balázs képviselő úr konstruktív hozzászólását, illetve a támogató hozzászólását külön szeretném kiemelni, hogy a frakciójuk támogatni fogja a törvényjavaslatot. Ez számunkra is nagyon fontos. Az egész előadás, azt gondolom, egy nagyon szakszerű megközelítést tükrözött, és jó példája volt egyébként az itt folyó szakmai vitáknak.

Megkésettnek minősítette ugyan a kormányzat intézkedését számos ügyben. Én ezt szeretném aláhúzni, hogy nem tétlenkedtünk az elmúlt években, és ahogy a felvezetőmben mondtam, számos intézkedés datálódik egyébként - folyamatosan 2010-től - akár csak az elmúlt néhány esztendőre is. Azokat a vállalásokat, amelyeket jeleztem, hogy bár a törvényjavaslatnak nem képezik a tárgyát, de egyébként csináljuk, ezeket - természetesen álljuk a szavunkat - végre fogjuk hajtani.

Az intézmények kiválasztását ő is és mások is kérdezték. A kormány egyelőre egy elvi nagyságrendi döntést hozott, hogy nagyjából hány intézményig gondolkodhatunk, milyen költségvetési háttérben lehet a pontos felmérésekben, a pontos helyszínekjelölésekben gondolkodni. A fenntartókhoz fordultunk, a szakképzési centrumokhoz, a tankerületekhez, az intézményvezetőket kérdezték meg ebben az ügyben, illetve jelenleg zajlik az, hogy a Belügyminisztérium különböző rendőrségi adatok alapján szintén véleményezi ezt a listát. Szeretném azt rögzíteni, hogy egyelőre eldöntött 500 tételes listánk nincsen. Az sincs kőbe vésve egyébként, hogy ennek pont 500-nak kell lennie. Ez lehet kevesebb is, meg több is.

(Folytatás a 137/2-ben!)

Országgyűlési Napló

És mivel máshol felmerült, itt rögtön jelezni, hogy ennek a programnak a bevezetését állami intézményi körben kezdjük. Természetesen, ha lesz egyházi vagy magánintézmény részéről olyan kérés, hogy egyébként ő szeretne részt venni a programban, igényli az iskolaórt, akkor természetesen nyitva lesz ennek a lehetősége. Tehát törvény nem korlátozza, hogy csak állami körben, de szeretnénk volna azt a mezőt kikerülni egyébként, hogy a kormányzat bárhova úgy küld egyébként, hogy nem saját fenntartású intézményekről lenne szó. Tehát a kiválasztás folyamata még nem zárult le, ahogy a bevezető beszédben is mondtam, nem küldünk olyan intézménybe iskolaórt, ahova egyébként nem várnák szeretettel, és ne bíznának abban, hogy valamilyen módon hozzá tud járulni az iskolán belüli erőszak csökkentéséhez.

Arató Gergely képviselő úr, bár az elején több ponton egyetértését fejezte ki, és még úgy is fogalmazott, hogy hálás a törvényjavaslatért, hiszen ilyen módon egy jó vitára nyílik lehetőségünk - örülünk, hogy ennek megfelelően jártunk el -, azt állítja ugyanakkor, hogy ez egy kapituláció, feltesszük a kezünket, és egyes helyeken ezzel megszűnnek a pedagógiai módszerek és ezek alkalmazása. Én állítom, hogy a megközelítésünk nem ez. Az iskolaór kiegészítő jelleggel érkezik az adott intézményekbe, segíteni jön, hozzáadott értéke lesz és lehet, de természetesen minden iskolában folytatódnak a pedagógiai programok, úgyhogy ebben, azt gondolom, hogy más a testtartásunk.

Kodifikációs észrevételeket fogalmazott még meg, hogy mit hogyan kellene. Ebben a jogászainkkal nagyon szívesen készek vagyunk egy vitára, hogy mit hova érdemes vagy nem érdemes beilleszteni. Azt gondolom, ha vannak kodifikációs pontosító javaslatok, akkor ezeket nagyon szívesen vesszük. Nyújtsa be, és az Igazságügyi Minisztérium bevonásával örömmel megvizsgáljuk, hogy ezek pusztán technikai ügyek lennének. Nem gondoljuk egyébként, hogy ezek megalapozottak lennének, de természetesen van mód akár más-hogy is megközelíteni ezeket a kérdéseket.

Megfogalmazta azt is a hozzászólásában, hogy erőforrásokat a családsegítőknak vagy az iskolapszichológusoknak biztosítsunk. Én itt szeretném azt elmondani, hogy ha jól emlékszem az ülés kezdetére, akkor még nem volt jelen az ülés azon szakaszában, amikor én a bevezetőmet megtartottam. *(Arató Gergely: Bizottsági ülésen voltam.)* Bizottsági ülésen volt. Ez természetesen méltányolandó, nem is kritikaként fogalmaztam meg, de azt akkor tényszerűen állapítsuk meg, hogy nem volt itt, amikor elmondtam az ezzel kapcsolatos pontokat, és jeleztem, hogy természetesen ezek az erőforrások megvannak. Éppen 2018. szeptember 1-jétől kötelező egyébként, és rendezte a jogszabály, hogy milyen körben kötelező pont éppen ennek a körnek a jelenléte az iskolákban, tehát a szociális segítség köre.

Hohn Krisztina képviselő asszony hozzászólását egyetlenegyszer valóban megmosolyogtam, de csak akkor, amikor a szóbotlás volt, és amikor a vegyi eszköz helyett a vegyi fegyver kifejezést használta, hogy az isko-

laór vegyi fegyvert fog alkalmazni. Ezt, nehogy véletlenül a köztudatba átkerüljön, szeretném javítani, hogy természetesen vegyi fegyvert nem alkalmaz az iskolaór... *(Közbeszólások az ellenzéki oldalon, köztük: Még...)* A jövőben sem fog, ebben én egészen biztos vagyok.

És szeretném azt megfontolásra javasolni az LMP frakciójának, hogy ha tényleg csak az tartja önöket vissza a javaslat támogatásától, hogy a bot meg a bilincs így olvasva milyen szörnyűségesen hangzik, akkor énszerintem azt most tegyük kicsit a helyére, hogy ma, jelenleg, ha egy erőszakos esemény van az iskolában, akkor két beavatkozási mód van valójában. A pedagógus ebben alapvetően nem nagyon mozoghat, hiszen az állásával játszik, a pedagógus erőszakot semmilyen módon nem alkalmazhat. Akkor ki marad? Marad a portás. Marad a portás, aki erre sem felkészítve nincsen, sem jogköre nincsen, sem semmilyen felszerelése nincs, de jó szándékkal nyilván beavatkozhat két gyerek szétválasztása, vagy mondjuk, egy tanuló meg egy pedagógus szétválasztása érdekében.

(16.40)

Nem gondolom, hogy ez egy szakszerű intézkedés lenne, de nyilván a pofonszórásba egy portás is be tud csatlakozni. Hogy ezt jónak tartjuk-e? Azt gondolom, nem tartjuk jónak. A „B” terv pedig az, hogy szólnak a rendőrnek, aki nemhogy gumibottal, nemhogy vegyi eszközzel, hogy ezt a fogalmat használjuk, hanem fegyverrel érkezik az intézménybe és avatkozik be. Azt gondolom, ha ebből a megközelítésből nézzük ezt a javaslatot, akkor nem ördögtől való az, hogy legyen olyan professzionális, erre felkészített személyzet, aki egyébként nem fegyverrel és nem is semmivel vesz vagy vehet részt, vagy kezelhet ilyen jellegű konfliktusokat. Innen nézve és olvasva, azt gondolom, érdemes ezt megfontolniuk, és ha csak ezen múltott, akkor támogassák a javaslatot.

Mellár Tamás képviselő úr, csatlakoznék az észrevételhez, hogy ötven éve is előfordult erőszak az iskolában. Szerintem is, ami nagyon más volt, hogy ennek a társadalmi visszhangja a nullához közelítő volt, hiszen a korabeli sajtó, a korabeli Facebook, amely nyilvánvalóan nem létezett, erről nem adott hírt és nem futott végig úgy az ezzel kapcsolatos hírózón a világon, mint ahogy ez ma megtörténik.

Azt is jelezte, legalábbis kiolvasható volt a társadalmpolitikai háttérelvezésből, amit egyébként nagy érdeklődéssel követtem, hiszen ön tudós ember és ennek megfelelően az ilyen gondolatvezetéseket illik is, kell is és érdemes is ilyen szemmel követni... - az a következtetés, amely viszont ebből levonásra került, hogy az iskolaór esetlegesen erősítheti a gettószódást vagy a társadalom kettészakadását, én nem gondolom, hogy így lenne. Ez a kormány világos társadalompolitikai és családpolitikai vízióval rendelkezik, nemzetben gondolkodik, és én hiszek abban, hogy mindenkinek a fel-emelésén dolgozik. Lehet azt vitatni és szokta is az ellenzék néha vitatni, hogy ez így van-e, én azonban saját

magam és a többiek nevében is, akikkel együtt dolgozunk a kormányzatban, azt gondolom, hogy a mi testtartásunk nem eltérő attól a víziótól és mindenki fel-emelésén dolgozó víziótól, amit képviselő úr említett. Ezért nem gondolom, hogy az iskolaórnek ilyen negatív hatása lenne. Pont azért fókuszálunk ezekre a feladat-ellátási helyekre, azért szeretnénk ott egyébként a rend fenntartásában egy ilyen pótlólagos eszközt bevezetni számos más intézkedés mellett, hogy ott is módja nyíljon mindenkinek a tanulásra, annak is, akit esetleg csak néhány erőszaktevő gátol ebben. Ahogy Dúró Dóra elmondta, az ő jogaikra is igenis oda kell figyelni, a tanuláshoz való jogot mindenkinek biztosítani kell, de azoknak is, akiknek ilyen módon nem lesz módjuk, lehetőségük az erőszakos cselekedetekre. Bízom benne, hogy ők is a tanulás irányába fordulnak majd.

Varga-Damm Andrea képviselő asszony hozzászólásában a tiszteletlenség társadalmáról beszélt. Valóban, ezen a téren - múlt héten is, ma is elmondtam - nem ebben az irányban és nem jó irányban alakulnak a dolgaink, nemcsak nálunk, hanem az egész nyugati vagy talán az egész globális világban sem. Ezzel együtt is nyilván a kormányzatot nem érheti olyan vád, hogy ebben az irányban a munka becsülete, a tudás fontossága terén ne fogalmaznánk meg az üzeneteket.

Úgy fogalmazott, és ez szerintem egy félreértés, hogy minden állami intézménybe viszünk iskolaórt. Fontos azt rögzíteni, hogy ez természetesen nincs így, erről már korábban beszéltünk, és más fenntartókhoz is kerülhet majd egyébként a későbbi időszakban iskolaór. 500 főnyi nagyságrendről van egyelőre csak elvi döntése a kormányzatnak, tehát nincs szó 8 ezer személyről, és természetesen nem csak rendőr és nem csak volt rendőr lehet iskolaór, bár nyilván, ha valaki ilyen jellegű tapasztalatokkal rendelkezik, az előnyt élvez és élvezhet. A cél azonban, és ezt fontosnak tartom én is rögzíteni, amit kiemelt, a biztonság és nem az iskolaórság. Tehát ha a képviselő asszony döntésében számít az a szempont, hogy ezt mi hajlandóak vagyunk-e egy átmeneti intézkedésnek tekinteni, akkor természetesen nem lesz szükség iskolaórságra, ha az iskolában megszűnik az erőszak, és természetesen, ha javuló tendenciák lesznek sok más beavatkozás, társadalmi fejlődés következtében, akkor nem lesz szükség erre az intézkedésre. Jelenleg úgy gondoljuk, hogy vannak olyan helyszínek, és ezt többen elismerték a hozzászólók közül, ahol ez jelenthet egy hozzáadott értéket és jelenthet segítséget.

Dúró Dóra képviselő asszony felvezetésében ugyan azt mondta, hogy csalódást okoztunk ezzel a javaslattal, aztán utána elmondta azt is, hogy a javaslatok egy részét ők már korábban megtették. Igyekszünk nem csalódást okozni és ezeket a régebbi javaslatokat legalább most diadalra vinni ebben a Házban.

Ön radikálisabb javaslatokat is megfogalmazott. Azt gondolom, hogy ezeket az intézkedéseket, amelyeket benyújtottunk, elegendőnek és megfelelőnek tartjuk, ezért nem mennénk ennél tovább. Abban viszont teljesen egyetértünk, hogy a nem erőszakos gyerekek jogait is biztosítani kell; mint ahogy abban is, hogy a

kártérítés, amely megítélésre kerül, az egy kifejezetten a kormányzat által vitatott pontja egyébként a bírósági ítéletnek. Megmondom őszintén, hogy ezért is vártuk nagyon a Kúria döntését, hogy fog-e csak jogi alapon érvelni és dönteni, mint ahogy ezt egyébként tette, hiszen nem ment bele a Kúria az igazságosság-igazságtalanság kérdéskörébe, hanem lényegében egy olyan helybenhagyó döntést hozott, ahol pusztán jogi háttérre hivatkozott, a szabályozásból vezette le azt, hogy nincs jogköre másmilyen típusú ítélet meghozatalára, egyértelműen a szabályozóra hárítva ezzel a felelősséget. Ezért élünk is azzal, hogy a szabályozás ezen a téren megváltozzon. Nem vitatjuk tehát természetesen a bíróság döntését, de véleményünk lehet róla. Azt gondolom, szíve joga egy kormányzó erőnek is, hogy ez így legyen.

A Nemzeti Bűnmegelőzési Tanács továbbképzései kapcsán gyorsan tájékozódunk a kollégákkal. Tízszere túljelentkezés nincs azért ezekre a képzésekre, de előfordul, amikor van. Többen jelentkeznek, inkább így fogalmaznék, mint ahány hely van. A Belügyminisztérium szervezésében zajlanak ezek a továbbképzések. Az ő szervezetükben, keretükben zajlik ez a továbbképzés. Fogunk velük egyeztetni, hogy milyen módon tudjuk támogatni, hogy ezen a téren is szélesebb kínálat álljon rendelkezésre.

Mesterházy Attila képviselő úrnak is köszönöm a hozzászólását. Úgy fogalmazott, hogy ez itt az út vége-vajon vagy sem. Én osztom azt a már elhangzott véleményt, hogy nem egy útnak a végén vagyunk, de bevezetünk egy olyan intézkedést, amely az eddigiekhez képest a megfelelő helyszíneken szélesebb intézkedési mozgásteret eredményez majd egyébként az iskolai rend fenntartása érdekében.

Statisztikák terén nagyon nehéz dolgunk van, hiszen az iskolai erőszak definíciója, a háttér, hogy egyáltalán mit tekintünk annak, illetve ennek milyen felmérési lehetősége van, ez nem olyan, mint a csonttörések vagy a balesetek pontos, precíz nyilvántartása, ami egyébként az Oktatási Hivatal felé bejelentésre kerül. Nagyon sok olyan zaklatási ügy lehet, amely nem éri el azt az ingerküszöböt, hogy jelentés vagy fegyelmi ügy legyen belőle. De az a percepció egyébként, azt gondolom, minden hozzászólót jellemzett, hogy egy erősödő folyamatról beszélhetünk. Pontos statisztikákkal azért nem tudunk rendelkezni, hiszen, ahogy az előbb említettem, egy lényegében nagyon nehezen felmérhető, különösen a tanulók közötti erőszak terén nagyon nehezen felmérhető ügykörről beszélünk.

A Nemzeti Pedagógus Kar javaslatait természetesen mi is megkaptuk, mi is ismerjük, erről lesz velük egyeztetés. A törvény alapvetően néhány sarokpontot ver csak le, illetve létrehozta ezt a rendészeti szervezetet, de ahogy az már elhangzott, a rendeletek születnek majd, illetve olyan fenntartói eljárások, együttműködési megállapodások, amivel egyébként a Nemzeti Pedagógus Kar javaslatainak jelentős része kezelhető lesz és mi magunk is így gondoljuk. Nyilván az, ahogy már elmondtam, hogy az intézmény igényelje, nélkülük ne lehessen, teljesült, mi sem gondoljuk másként.

Az, hogy határozott vagy határozatlan időre szóljon-e a szerződése az érintett személynek, ez ugyan egy munkajogi kérdés, de nyilván nehezebb úgy állományt építeni, ha valaki tudja, hogy egy tíz hónapos határozott idejű szerződése lesz. Azt viszont fenntartjuk, és a Pedagógus Kar is így értette ezt a kérdést, hogy ha egy intézményben az derül ki, hogy sikeres az intézkedés, nincs szükség az iskolaóra, akkor természetesen nem lesz érdemes ott fenntartani ezt az intézkedést, tehát akkor az érintett kollégát akár más intézménybe is tudjuk vezényelni, ahol erre igény és szükség van, és ahol hatékonyabban tud működni. Tehát az a fajta nem örök életre szóló jelleg, amit a Pedagógus Kar jelzett, természetesen meg tud valósulni.

(16.50)

Egyetértünk abban is, hogy az iskolaőr csak a veszélyt szüntethesse meg, akkor intézkedhessen, de nem dolga az, hogy a későbbiekben, mondjuk, a fegyelmi eljárásban neki legyen további szerepe. Egy alapvetően védő, beavatkozó funkciója van és kell hogy legyen. Ugyanígy azt gondolom, hogy az intézményvezetőnek részleges utasítási lehetősége kell hogy legyen az iskolaőr irányában, hiszen például mivel a tevékenységét ott végzi, ezért értelemszerűen, mondjuk, a szabadság, a helyszínen tartózkodás, a munkaidő teljesítése, jó pár olyan munkajogi szabály van, ami értelemszerűen az iskolavezetőhöz kerülhet majd a részletszabályok kidolgozásánál.

Egyetértünk abban, hogy a problémát önmagában nem az iskolaőr oldja majd meg, de ahogy a bevezetőmben mondtam, nem is gondoljuk, hogy ez egy önmagában álló intézkedés lenne. Még azt említette, hogy a túlkapás lehetséges adott esetben. Ez természetesen minden munkavállaló esetén érvényes. Odafigyelünk arra, és igyekszünk úgy felkészíteni, hogy ilyen ne legyen, de ez jelenleg sajnos a portás esetén is fennáll, ha ő hoz hibás intézkedést és jelenleg beavatkozik egy ilyen, mondjuk, iskolai erőszakos eseménybe. Abban bízunk, hogy az iskolaőrök felkészítése, ami nemcsak a rövid augusztusi időszakra fog terjedni, hanem a pozíciók betöltése után is folyamatosan, a tapasztalatok alapján igyekszünk őket megfelelően felkészíteni, hogy tudják majd, mi a dolguk, és milyen esetekben van rájuk szükség.

Szabó Szabolcs képviselő úr nagyon sokszor elmondta, hogy lesz-e jó hatása vagy sem. Én nagyon sokszor hallottam már valamiről ennyiszer elmondani, hogy ennek biztosan nem lesz semmi hatása. Természetesen tiszteletben tartom a képviselő úr véleményét; mi bízunk abban, hogy lesz pozitív hatása. Abban a szerencsés helyzetben leszünk, hogy a következő néhány évben ezt meg fogjuk látni, és örömmel álljuk majd a kritikus kérdések hadát, ha ilyen jellegű kérdéseket bizonyára fel fog majd tenni.

Amiről még beszélt, és emlékeim szerint ön sem volt itt a bevezetőn, hogy az iskolapszichológus, a családsegítő szerepét hogyan látjuk. Egyformán látjuk. A bevezetőben elmondtam, hogy itt a számok hogyan

változtak az elmúlt években, hogyan bővítettük az erre vonatkozó erőforrásokat. Ön is azt mondta, hogy erőforrások, emberek, s a többi, s a többi, s a többi - pontosan ezt a munkát végezzük, végeztük.

Hajdu László képviselő úrra reagálnék még, de ugyanazt szeretném csak elmondani, amit Hohn Krisztina hozzászólása kapcsán is elmondtam. Az iskolaőr nem egyedülálló, egy komplex program része, és az erőszakos beavatkozás, itt is aláhúznám, nem azt az egyet várjuk, hogy akkor most hirtelen bilincsel, gumibottal megjelenő emberek tartanak majd rendet. Ahogy elmondtam, vagy a portás, vagy a rendőr jelenleg az, aki intézkedik, a kettő összegyűréséből áll elő az az iskolaőr, aki nem fegyverrel, de nem is a semmivel a kezében lesz arra felhatalmazva és felkészítve, hogy az iskolákban egyébként segítse a rendtartást.

Tehát én azt kifejezetten szeretném kérni, és nem árulok el titkot, hogy ebben nyilván a kormányzati kommunikációban ezt markánsabban meg fogjuk jelezni, érzékelve, hogy egy kicsit talán ebbe az irányba indul. Itt olvastam közben most az ülés alatt kiadott közleményeket, több helyen ez a bilincs, gumibot volt a meghatározó, de amihez képest bilincs, gumibot, ahogy már mondtam, ma jelenleg a rendőr megy be fegyverrel, ha valamilyen erőszakos cselekményhez hívják. Tehát próbáljuk ezt szerintem fordítva is nézni és a helyén kezelni!

Igyekeztem minden hozzászólásra reagálni, és a patkó különböző frakciói közötti vitákba már nem beleszállni. Remélem, hogy adtam további pluszinformációt és olyan inputot a döntések meghozatalához, ami akár a módosítók benyújtását, akár pedig az egyes frakciók, illetve a képviselők döntését tudja támogatni. Állunk rendelkezésre a jövőben is. Én azt kérem, hogy ezt a javaslatot támogassák. Mi bízunk és hiszünk abban, hogy ez az intézkedés segíteni fogja az adott helyszínen, amely a feladatellátási helyeknek az abszolút ki-sebbsége, de ezeken a helyszíneken segíteni fogja az iskolában a rend fenntartását, hogy az iskola valóban az oktatás-nevelés helyszíne lehessen kizárólag. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypartok soraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Tisztelt Országgyűlés! A módosító javaslatok benyújtására csütörtökön 16 óráig van lehetőség.

Tisztelt Országgyűlés! Soron következik a **Bérgarancia Alapról szóló 1994. évi LXVI. törvény módosításáról** szóló előterjesztés általános vitája a lezárásig. A Kósa Lajos, Fidesz, és Böröcz László, Fidesz, képviselők által benyújtott előterjesztés T/10859. számon a parlamenti informatikai hálózaton elérhető.

Elsőként megadom a szót Kósa Lajos képviselő úrnak, a napirendi pont előterjesztőjének. Parancsoljon, képviselő úr!

KÓSA LAJOS (Fidesz), a napirendi pont előadója: Elnök Úr! Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársak! A javaslatom elég egyszerű, arról van szó, hogy ha valaki nyugdíjas-szövetkezeti tagként vagy nyugdíjas-szövetkezet által vállalt vállalkozási szerződés teljesítésekor

saját munkát teljesít, de a megrendelő valamilyen ok miatt ezt nem tudja kifizetni - itt leginkább atipikus eset a csőd, felszámolás vagy valamilyen ilyen eljárás -, ebben az esetben a Bérgarancia Alapból a munkát, az elvégzett munkát teljesítőknél lehessen fizetni kompenzációt.

Amikor a nyugdíjas-szövetkezetekről szóló törvényt elfogadta a parlament, akkor a vitában jeleztem, hogy ez tulajdonképpen egy új, alternatív, kétségtelen, atipikus foglalkoztatási forma, a diákszövetkezetekhez hasonló modellben működik. Magyarul, arról van szó, ha valakik azt mondják, hogy szeretnének még a nyugdíjuk mellett dolgozni, de már nem akarnak heti 5 napot, napi 8 órát teljesíteni a munka törvénykönyve alapján, ahol munkavállalási és teljesítési kötelezettség is van, és a munkaadó számára pedig munkaadási kötelezettség, hanem egy lazább viszonyban, szabadabban, heti két nap, heti egy nap, ha úgy jön ki a lépés, el lehessen csereberélni a teljesítést a munkában egymás közt a szövetkezeti tagokkal, tehát ilyen lazább formában tudnak még dolgozni. Ez részint segít bizonyos ágazatokon, ahol tipikusan ilyen munkára szükség van, másrészt pedig segít továbbra is a nyugdíjasok számára aktívnak maradni. De akkor is jeleztem, hogy miután ez egy atipikus forma, ahogy egyébként látjuk, hogy hogyan változik az élet vagy a gazdasági körülmények, úgy természetesen elképzelhető, hogy a szabályozáshoz hozzá kell nyúlni.

Durván 200-nál több nyugdíjas-szövetkezet jött létre, és ott durván 20 ezernél több olyan ember dolgozik, aki tagként már végzett valamilyen tevékenységet. Tipikusan nem jellemző az, hogy a nyugdíjas-szövetkezetek által teljesített szerződéseknél fizetési probléma lenne. Ennek leginkább az az oka, hogy szemben a munka törvénykönyve alatti alkalmazással, itt vállalkozási szerződésről van szó a szövetkezet és a munkát adó vállalat között, és ezeket a vállalkozási szerződéseket a legkönnyebb felmondani. Itt nincs olyan bonyolult és egyéb szabályrendszer, mint a munka törvénykönyvébenél vagy a tipikus foglalkoztatási formáknál, egyeztetési kötelezettség, mindenfajta egyéb előírás, ezért nem szokták az életben a munkaadók, a vállalkozások elvinni odáig, hogy már nyilvánvalóan valamilyen csődhelyzet van vagy felszámolási helyzet, de még mindig nem mondták fel ezt a vállalkozási szerződést. Egyébként értelmetlen is ez a magatartás. Tehát tipikusan azért nem jellemző, hogy ezt igénybe kellene venni.

Ugyanakkor én azt gondolom, hogy az atipikus foglalkoztatási formák jelenléte a magyar munkaerőpiacon, és ezeknek az erősítése, ezeknek az egyenjogúsítása egyfajta gesztusként alapot szolgáltathat arra, hogy a nyugdíjasok által végzett nyugdíjas-szövetkezeti teljesítésnél a Bérgarancia Alapba bekerülhessenek, ha baj van. Természetesen mindenki tudja, hogy ha elvégezték a munkát, és azt nem fizetik ki, akkor bizony a nyugdíjasnak is jól jön az, hogy a Bérgarancia Alapból ezt lehet teljesíteni. Tehát ez egyfajta gesztus, egyfajta biztonság is a nyugdíjas-szövetkezetekben végzett munka kapcsán.

Kérem, hogy támogassák a javaslatot, szép gesztus ez egyébként a még aktív és munkát vállaló nyugdíjasok számára. Természetesen a javaslatom nem érinti azokat a nyugdíjas munkavállalókat, akik az úgynevezett nyugdíjas-továbbfoglalkoztatás keretében dolgoznak, hiszen ők egyébként nem ebbe a szabályrendszerbe tartoznak, hanem a munka törvénykönyve alatti foglalkoztatásba, ott a bérgarancia természetesen már adottság és biztosított.

Köszönöm szépen, ha támogatják a javaslatot, tisztelt Ház. *(Taps a kormánypartok soraiból.)*

(17.00)

ELNÖK: Köszönöm szépen, tisztelt képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Bodó Sándor államtitkár úrnak, aki a kormány nevében kíván szólni. Parancsoljon, államtitkár úr!

BODÓ SÁNDOR információs és technológiai miniszteriumi államtitkár: Köszönöm szépen, elnök úr. Képviselőtársaim! Tisztelt Ház! Valóban úgy van, hogy az elmúlt hetekben-hónapokban megtapasztalhattuk, hogy akár néhány óra, néhány nap leforgása alatt is milyen nagy változás történhet az életünkben, amiről azt gondoltuk, hogy minimális változásokkal terhelhető persze. Az élet nehéz helyzet elé állított bennünket úgy munkaadóként, mint munkavállalóként, és olyan, egyébként fontos részletekre is felhívja a figyelmet, amelyek eddig esetleg elkerülték a figyelmünket.

Teljesen frissek még az élmények, amikor néhány hónappal ezelőtt az volt számtalan beszélgetésünk tárgya a munkaadókkal, munkavállalókkal, hogy hogyan és miképpen lehet a munkaerőpiaci tartalékokat megkeresni, milyen új és új ajánlatokat kell tenni mindazoknak, akik inaktívak, hogyan és miképpen lehet invitálni a munkába a kismamákat, hogyan lehet a nyugdíjasok számára megtervezni azt, hogy a jól megérdemelt pihenés mellett nyugdíjasként is tudjanak tenni saját maguk és nyilván a nemzet boldogulásáért. Szóval, ez volt az a világ, ami néhány nap alatt tényleg nagyon jelentőset fordult, és az egészségügyi helyzetet tekintve talán az a legsúlyosabb, ami a változás szele volt, de a munkaerőpiaci változások is nagyon szorosan ott voltak ennek nyomában.

Az egészségügyi veszélyhelyzet elmúlik, reményeink szerint talán sohasem jön vissza, de azért az óvatosságnak mindig helye van, a munkaerőpiaci változások sokkal lassabban fognak visszatérni a normál kerékvágásba. Látható egyébként, hogy mindazok a kormányzati intézkedések, amelyekről szó van, azt kell mondjam, nagyon sok munkaadó, nagyon sok munkavállaló számára tényleg nagyon komoly segítség: munkahelyvédelmi bértámogatás, munkahelyteremtő támogatások, adó-, járulékkedvezmények, és lehetne folytatni a sort. Ha belegondolunk, tulajdonképpen a legeslegfontosabb szabály, a legeslegfontosabb motiváció teljesen egyértelmű: az elvégzett munkáért bizony mindenki kapja meg a megérdemelt munkabért, és ha ez az alapszabály már rendben van, megfelelőek a

munkakörülmények, akkor én hiszem, hogy a kilábalásnak is a helyes útján járunk.

Tisztelt Ház! A munkát végzők, tehát jelenleg a munkavállalók, a kölcsönzött munkavállalók és az iskolaszövetkezetek tagjaként dolgozók részére a gazdasági társaságok fizetőképzetlensége esetén nyújt védelmet a bérgarancia intézménye. Értjük, ismerjük, képviselő úr előterjesztéséből is teljesen érthető volt ez a szándék, hogy ezt a kört bizony terjesztenünk, bővítenünk kell, és gondolnunk kell mindazokra, akik esetleg a nyugdíjas-szövetkezet kötelekében tevékenykednek. A felszámoló kötelezettsége az előző három szektorban, három csoportban teljesen egyértelmű, a szándék, ahogy említettem, világos: a munkavállalókat megillető munkabér kifizetése, ennek legyen meg a garanciája.

Magyarországon a felszámolás vagy a kényszer-törlesztés eljárása alatt álló gazdálkodó szervezeteknek a munkavállalóval szemben fennálló kiegyenlített bértartozására bérgarancia-támogatás előlegezhető meg a Bérgarancia Alapból, ezt törvény is biztosítja. Az a felszámolási eljárás alá vont fizetésektelen gazdasági vállalkozás, amelynek a munkavállalójával szemben kiegyenlített bértartozás áll fenn, a Bérgarancia Alap terhére visszatérítendő támogatást is vehet igénybe.

Jelenleg tehát teljesen egyértelmű, hogy a munkavállalóval szemben kiegyenlített bértartozásból, a kölcsönzött munkavállaló után meg nem fizetett kölcsönzési díjból, illetve az iskolaszövetkezet részére meg nem fizetett szolgáltatási díjból fennálló tartozások tekintetében fedezhető a bértartozások. Ezt a személyi kört kívánja tehát bővíteni a törvényjavaslatban szereplő módosítás.

A bérgarancia-törvény javasolt módosítása alapján a munkavállalókon túl a jogszabály biztosítékát szolgálhat a nyugdíjas-szövetkezet által nyújtott szolgáltatás keretében foglalkoztatottak munkabérének megfizetésére is. A kormány a munkaerőpiaci szereplők egyenlő esélyének biztosítása érdekében 2017-ben elfogadott, az iskolaszövetkezetek és a közérdekű nyugdíjas-szövetkezetek számára fizetendő minimális szolgáltatási díjról szóló kormányrendeletben szabályozta a minimális szolgáltatási díjnak az ebben az esetben történő megfizetését.

A szabályozás célja tehát három évvel ezelőtt nem egy krízishelyzet orvoslása volt, hiszen akkor nem ez volt a gazdasági helyzet, hanem az akkori problémát jelentő adóelkerülés kiszorítása volt, ami egyébként szintén lényeges. A jelen javaslat tehát olyan irányba hat, amely megfelel a kormányzat foglalkoztatáspolitikájának, ez teljesen egyértelmű az előző gondolatokból is.

Tisztelt Ház! Álláspontom szerint a javaslat fontos, mert egy sérülékeny foglalkoztatotti kör érdekeit támogató garanciális szabályt kíván bevezetni. A törvénymódosítás által a felszámolás alatt álló gazdálkodó szervezetnek a nyugdíjas-szövetkezet részére meg nem fizetett szolgáltatási díjára nézve is alkalmazhatóvá válik tehát a bérgarancia-eljárás, amennyiben ez támogatást kap.

Míndezek miatt a kormány támogatja a Bérgarancia Alap szabályaira vonatkozó törvénymódosítást.

Tisztelt Országgyűlés! Kérem, hogy a nyugdíjas-szövetkezetek működése és ezáltal az ilyen szervezeti struktúrában foglalkoztatott személyek bérének védelme érdekében tegyék önök is ezt. Köszönöm a figyelmüket. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Tisztelt Országgyűlés! Most vezérszónoki felszólalásokra kerül sor. Megadom a szót Hadházy Sándor képviselő úrnak, a Fidesz képviselőcsoportja vezérszónokának.

HADHÁZY SÁNDOR, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Az önök előtt fekvő T/10859. irományszámú, a Bérgarancia Alapról szóló 1994. évi LXVI. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat az iskolaszövetkezetekre vonatkozó szabályt kívánja kiterjeszteni a közérdekű nyugdíjas-szövetkezetekre is. Ezáltal lehetővé válna, hogy a bérgarancia-eljárás keretében a felszámolás alatt álló gazdálkodó szervezetnek a közérdekű nyugdíjas-szövetkezet részére meg nem fizetett szolgáltatási díjból a törvény által meghatározott összeg megelőlegezhető legyen. E szándék jelentős forrást nem igényel.

Tisztelt Ház! A bérgarancia-támogatás, mint ismeretes, a Bérgarancia Alapról szóló 1994. évi LXVI. törvény alapján nyújtható visszatérítendő kamatmentes támogatás. E támogatás az iskolaszövetkezet részére az általa nyújtott szolgáltatás keretében foglalkoztatott után meg nem fizetett szolgáltatási díj törvényben meghatározott részének a megelőlegezésére szolgál. A bérgarancia-támogatás a felszámolás alatt álló gazdálkodó szervezeteknek a munkavállalóval szemben fennálló, kiegyenlíthetetlen bértartozásra előlegezhető meg.

A Btv. rendelkezik arról is, hogy a felmondási védelem alatt álló munkavállalóknak a felszámolási eljárás befejezésekor esedékessé váló bérkövetelését, amennyiben annak kifizetésére nincs elegendő fedezet, a felszámoló köteles a munkavállaló külön igénybejelentése nélkül a felszámolási zárómérleg elkészítését megelőzően a Nemzeti Foglalkoztatási Alap Bérgarancia Alap részéből megigényelni, és a bérköveteléssel érintett munkavállaló részére azt kifizetni.

Tisztelt Országgyűlés! Az előttünk fekvő törvényjavaslatlal támogatjuk a nyugdíjas munkavállalókat, hiszen bérgaranciát kapnak a nyugdíjas-szövetkezetekben munkát vállaló nyugdíjasok. A kormány 2010 óta mindent megtesz annak érdekében, hogy az idősek iránti megbecsülését ne csak jogszabályok szintjén, ne csak szavakban, hanem az érdekükben hozott konkrét intézkedésekkel is kifejezze; nem történt ez másképp a veszélyhelyzet időszakában, illetve annak megszűnését követően sem.

A baloldalnak a nyugdíjasok iránt tanúsított folyamatos aggodalma felettébb meglepő annak ismeretében, hogy a szocialista kormányzás több olyan intézkedésről döntött, ami nagy csapást jelentett az idősek számára. *(Arató Gergely: Bevezettük a 13. havi nyugdíjat!)*

A Kósa Lajos és Böröcz László képviselőtársunk által előterjesztett törvényjavaslat támogatandó törekvést fogalmaz meg, ezért kérem tisztelt képviselőtársaimat, hogy a Fidesz-frakcióhoz hasonlóan támogassák a benyújtott javaslatot. Köszönöm figyelmüket. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

(17.10)

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Z. Kárpát Dániel képviselő úrnak, a Jobbik képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon!

Z. KÁRPÁT DÁNIEL, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Annyi műhelytitkot hadd fecsegek ki, hogy mi azért itt államtitkár úrral váltottunk néhány szót, amely arról szólt, hogy ha alapvetően jó irányú egy javaslat, akkor pusztán a köztözködés kedvéért egyáltalán nem érdemes belékötni alapvető részleteibe, és szerintem ez így van helyesen. Bármely felelős képviselő a parlamentben, még ha egy akár irritáló politikai ellenfelétől származó javaslatot is lát, azt támogatnia kell, ha az a nemzete, hazája érdekeit szolgálja, és ez szerintem vice versa kellene hogy működjön. Nagyon remélem, hogy a költségvetési vitában lesznek is erre pozitív példák.

Azt el kell ugyanakkor mondanom, hogy ha önmagában arról szól ez a javaslat, hogy dolgozni kívánó - tehát nem kényszerülő, hanem kívánó - nyugdíjas honfitársaink dolgát megkönnyítsük azzal, hogy ha egy nem kívánt felszámolási eljárás vagy bármely más külső esemény hatására az ő bevételeik veszélybe kerülne, akkor ezt pótoljuk ki egy közös alapból, szerintem erre minden épeszű ember azt mondja, hogy ez egy támogatandó irány. Tehát ebben nincs vita közöttünk. Ha pusztán erről szól a javaslat, akkor azt mondom, hogy viszonylag gyorsan megegyezést lehet kötni ebben a kérdésben.

Itt elhangzott, hogy komolyabb forrást nem igényel ezen javaslat átvezetése. Én meg remélem, hogy ha bajba került embereket segít meg, akkor igényel, hiszen ez mutatja, hogy érdemi a javaslat, és érdemben tud sok ember számára hatni. Nyilván engem az érdekel elsősorban, hogy a bajba kerültek esetében 100 százalékos legyen a segítségnyújtási arány, és ennek a minősége és mennyisége is megfeleljen a kor kívánalmainak.

Kicsit ferde szemmel tekintettünk a javaslatra, hiszen a bérgarancia a munkaerő-kölcsönző társaságokon keresztül érkezők számára nagyjából fél évtizede adott, tehát lehet, hogy szerencsésebb lett volna ezt már a fogantatás pillanatában kiterjeszteni, de nyilván a „jobb lett volna, ha” kezdetű mondatok a politikai életben fékezett habzással bírnak, vagy korlátozott eredményességgel.

Azt ugyanakkor egészen elképesztőnek tartom, ahogy nyugdíjas honfitársaink sok esetben kényszerű kiszolgáltatott élethelyzete kapcsán bárki sikerpropagandát folytat Magyarországon. Úgy gondolom, hogy

ha nyugdíjas honfitársaink esetében előnyöket szeretnénk szolgáltatni, azt leginkább a nyugdíjrendszeren belül kellene és lehetne foganatosítani, és meg kéne előzni azokat a helyzeteket, hogy többen úgy kényszerüljenek, akár nyugdíjas-szövetkezet, akár más formában dolgozni, hogy adott esetben kedvük szerint már a nyugdíjaséletüket élnék. Nagyon sok ilyen kényszerhelyzettel találkozni. Én azt remélem, hogy egy hatékony alternatív foglalkoztatási forma tud majd kibélyesedni Magyarországon, viszont nem szeretném, hogy ez kényszerből érintsen sok nyugdíjas honfitársat, érintse azokat, akik saját döntésük, választásuk révén adott esetben a munkaerőpiac részesei szeretnének maradni. Én nagyon sok olyan honfitársunkkal találkoztam, akik kényszerből kell hogy ezen a piacon maradjanak.

S hogyan lehetne megelőzni ezt a méltatlan helyzetet? Példának okáért a nyugdíjrendszer olyan épeszű emelési rendszerének átalakításával, amit mi, a mi frakciónk differenciált nyugdíjmelés néven szokott emlegetni. Ennek a lényege az lenne, hogy egy adott esetben 2,5 százalékos nyugdíjmelés jelen pillanatban minimális, elhanyagolható összeget jelent egy kisnyugdíjas számára, viszont a - nevezzük így - luxusnyugdíjat felvevő honfitársaink számára egy jelentős emelést tartalmaz. Éppen ezért, ha három szekcióra bontjuk a kifizetett nyugdíjak összege alapján ezt a rendszert, akkor megállapítható lenne, hogy a, mondjuk, 400 ezer fölötti nyugdíjak esetében nem biztos, hogy az emelés ilyen mértékben indokolt lehet, viszont a kisnyugdíjasok tekintetében nem 3, hanem akár 9 százalékos emelés is indokoltá válna, és meg kell vizsgálni, hogy hogyan válhatna kifizethetővé. S nyilván az átlagosnak nevezett nyugdíjak értéke sem tekinthető kiugrónak sem a régió értékeit figyelembe véve, sem pedig a megvásárolható termékek összetételét illetően. Tehát a nyugdíjmelés rendszerét kellene oly módon átalakítani, hogy fenntartható lábakra kerüljön, tehát ne szoruljon más alrendszerek segítségére, és emellett el kellene érni azt is, hogy kényszerből minél kevesebben kelljen hogy érvényesüljenek a munkaerőpiacon.

S ha már foglalkoztatási tárgyú jogszabályról beszélünk, nem lehet elmenni amellett, hogy egyetlen magyar munkavállaló helyzetét sem lehet könnyebbnek nevezni az utóbbi évek tekintetében, ha a munka törvénykönyvét vizsgáljuk, vagy pedig az általános foglalkoztatási szabályokat. Nem akarok olcsó aktuálpolitikai vitát generálni, és miniszterelnök úr szaúd-arábiai kijelentéseit felidézni - pedig lehetne -, ahol a működő tőke bevonása mellett azzal érvelt, hogy kellőképpen alacsony a magyar munkaerő díja - ha szabad ilyen csúnyán fogalmazni, ő fogalmazott így -, másrészt pedig kellőképpen rugalmas szerinte a munka törvénykönyve. Azóta tovább romlott a helyzet, lehet rabszolgatörvény 1.0-nak, 2.0-nak nevezni, lehet túlmunkatörvénynek, tehát a jelzők tekintetében széles skálát lehet megragadni, de azt láthatjuk, hogy orrvérzésig dolgoztathatók azok a munkavállalók, akiket korábban azért bizonyosfajta garanciális elemek védtek.

S azt is látom, hogy nyilvánvaló módon itt a munka törvénykönyve csak azon nyugdíjas, dolgozó honfitársainkra vonatkozik, akik továbbfoglalkoztatottak, és nem feltétlenül ez fekszik kizárólag előttünk, hanem egy alternatív foglalkoztatási forma, de rendszer szinten ezeket a túlkapasokat meg kell szüntetni ahhoz, hogy érdemben lehessen nyugdíjas honfitársaink életkörülményeinek a javításáról beszélni.

Én tehát arra kapacitálom a kormányt, hogy vizsgálja meg ezen korosztály tipikus élethelyzeteit, vizsgálja meg azt, hogy adott esetben nemcsak a gyermekek, de az unokák nevelése tekintetében az a támogatási lehetőség, ami most elérhető, valóban széles kör számára elérhető-e. Vizsgálja meg azt, hogy a nyugdíjmelékek rendszere - az elmúlt 30 évről beszélek, félreértés ne essék, nemcsak az önök kormányzásáról - fenntartható-e, illetve igazságos-e így. Én azt mondom, hogy a differenciált nyugdíjmelés igazságosabb lenne, és azt is mondom, hogy a fenntarthatósági lábat folyamatosan kellene vizsgálnunk, ahogy egyébként a Magyar Nemzeti Bank vizsgálja, és ahogy éves jelentéseiben több alkalommal elénk tárta, hogy meddig biztosítható öszerinte a nyugdíjrendszer fenntarthatósága. Ne spóroljuk meg tehát ezeket a vitákat! Amellett, hogy egy alternatív foglalkoztatási forma egyik lábának a bebetonozását szerintem lehet támogatni, a rendszerszintű kritikát, vitát egész egyszerűen felelőtlenség lenne megspórolni. Köszönöm a figyelmet.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Nacsa Lőrinc képviselő úrnak, a KDNP képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon!

NACSA LŐRINC, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! A törvényjavaslat világos, átlátható, rövid, egyszerű, ezért az abszolút támogatható. *(Közbeszólások az ellenzéki pártok soraiban.)* Abszolút támogatható.

Én Z. Kárpát Dániellel abban nem értek egyet, hogy szerintem az a jó helyzet, ha nem igényel a költségvetés részéről ez sok pénzt, mert az azt jelenti, hogy nem hagyták cserben a munkavállalóikat a nyugdíjas-szövetkezetek. Természetesen, ha történik valami ilyen, akkor álljon helyt a költségvetés - és arról szól most a törvény -, és álljon helyt a Bér garancia Alap, de én azt remélem, hogy nem kerül erre sor, és nem azért, mert nem terheli a költségvetést, hanem azért, mert akkor nem lesznek olyan cégek, amelyek cserben hagyják a saját dolgozóikat, munkavállalóikat, vagy éppen felszámolás alatt valamiféle himihumi történik, és el-tűnik a pénz, ami azoknak a nyugdíjasoknak járna.

Én nagyon sajnálom, hogy az előre bejelentkezett felszólalókhöz képest a mostani vitában Korózs Lajos képviselő úr nem jön ide az Országgyűlésbe, és nem vesz részt ebben a vitában; lehet, hogy úton van Bajára, vagy éppen a következő mentős videót forgatja éppen, rendkívüli feladatokat lát el, és ezért nem tud idejönni az Országgyűlésbe.

A Fidesz-KDNP parlamenti többsége és -kormány volt az, amely a foglalkoztatási típusú szövetkezetek helyzetét rendezte, és ha itt az iskolaszövetkezetekről vagy diákszövetkezetekről is beszélünk, amikhez hasonlóan kerül most bevezetésre a Bér garancia Alap a nyugdíjas-szövetkezeteknél is, akkor azért felsejlik Czeglédy Csaba neve is, ha már itt a szövetkezetekről beszélünk. Gyurcsány Ferenc kebelbarátja, a bűnöző ügyvéd, az ő alakja is felsejlik a háttérben, hiszen tudjuk pontosan, hogy vádemelés történt az ügyében különösen jelentős vagyoni hátrányt okozó költségvetési csalás büntette, más bűncselekmények, hamis magánokirat felhasználásának vétsége miatt. 21 emberrel szemben került sor vádemelésre, köztük a Human Operator Zrt. vezetője, Czeglédy Csaba ellen is, aki már korábban elítélt adóbűnöző volt.

Azt gondolom, hogy a mostani törvényjavaslat rendezi a nyugdíjas-szövetkezetek helyzetét, de egyszer már helyt kellett állni a Bér garancia Alapnak, és helyt kellett állni az államnak akkor, amikor az említett úriemberre - úriember? -, Gyurcsány Ferenc kebelbarátjára és ügyvédjére gyanú vetődött, és megtörtént a vádemelés 21 emberrel szemben. Úgyhogy azért ne felejtsük el ezeket a dolgokat, hogy úgy menekítették ki, hogy rárakták a DK európai parlamenti listájára, hogy mentelmi jogot adjanak neki, majd a teljes ellenzék elkezdett falazni neki, és nem adták ki a mentelmi jogát. Tehát, ha beszélünk a foglalkoztatási típusú szövetkezetekről, akkor azért ilyen eseteket nem szabad elfelejtenünk, hogy milyen módon akarták kibújtatni a felelősségre vonás és a következmények alól a DK házi ügyvédjét és Gyurcsány Ferenc barátját.

(17.20)

Azt gondolom, hogy természetesen a törvényjavaslat tartalma támogatható. Remélem, hogy nem fog több olyan eset előfordulni, mint ott előfordult, se a nyugdíjas-szövetkezeteknél, se az iskolaszövetkezeteknél. Természetesen a KDNP-frakció támogatja a törvényjavaslatot. Köszönöm szépen. *(Taps a kormány-pártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Varju László képviselő úrnak, a DK képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon, képviselő úr!

VARJU LÁSZLÓ, a DK képviselőcsoportja részéről: Azt gondolom, igazi élmény volt, amit most képviselőtársam előadott. Azt hiszem, ebben munkamegosztást fogunk kialakítani, mert először mindenképpen arra szeretnék reagálni, amit Kósa Lajos képviselő úr elkezdett. Ez a szépsége a történetnek, hogy igazából ezt a törvénytervezetet be lehet úgy is mutatni, mint a nyugdíjasok érdekében tett olyan lépést, amit, ha munkavállalók, akkor munkavállalóként őket ne érje hátrány. De eközben pedig maga az atipikus foglalkoztatás módszere vagy lehetősége szerintem is ilyen szempontból fontos, de Kósa Lajos képviselő úrnak olthatatlan

vágya van a szövetkezeti ügyekkel való foglalkozásra. De ugye, a diákszövetkezetek után most jönnek, itt vannak a nyugdíjas-szövetkezetek, amelyek az Önök számára nagyon fontosak.

Most én azt gondolom, hogy amikor a munkaadók érdekében tesz javaslatot, hogy őket menekítse meg, és tulajdonképpen, ha a tartozásait nem tudják megfizetni egy olyan helyzetben a munkavállalók részére, akik Ön szerint tulajdonképpen kedvező állapotuk miatt járnak dolgozni nyugdíjasként, azt gondolom, hogy ezt a képet nem érdemes Önnek itt túlságosan sokáig fenntartani. Már csak azért sem, mert aki negyven-egynéhány évet ledolgozott, azt követően, azt gondolom, hogy olyan társadalmi képben kellene gondolkodnia, amikor nem kell a megélhetés miatt dolgozni, hanem igenis, aki ennyi évet, évtizedet ledolgozott, akkor neki jár tisztességes nyugdíj. Járna nekik tisztességes nyugdíj, ha egyébként Önök nem hazudnák tele a világot azzal, hogy a reálérték megőrzésével a nyugdíjasok jól járnak. Tisztelettel jelzem, a nyugdíjasok nem járnak jól ezzel, átverik őket, mert egyébként Önök figyelmen kívül hagyják a bérnövekedésből származó, és annak következményeként keletkező inflációs növekedést, és egyébként pedig így a nyugdíjasok azt tapasztalják, ami az Önök réme, hogy Önök egyébként átverik őket teljes erővel.

De ugyanezzel az erővel azt is megtehetnék, hogy ha valóban annyira fontos Önöknek a nyugdíjas-társadalom, akkor nem ígéretnek hókuszpókuszot, hogy majd jövőre elkezdenek valamit, amit majd négy éven keresztül fizetgetnek, akkor, ha valóban a szájukra merik venni a 13. havi nyugdíj lehetőségének a megteremtését, úgy, ahogy... (*Nacsa Lőrinc közbeszól.*) Úgy-úgy, ez az! Merthogy a baloldal számára, igen, a nyugdíjasok fontos társadalmi réteg, akikkel tisztelettel, becsülettel kell foglalkozni, és egyébként pedig igen, azért kell... (*Kósa Lajos: Akkor miért szüntették meg?*) Látja, képviselő úr, nagyon egyszerű a válasz. Tíz éve képtelenek Önök arra, hogy egyébként vegyenek egy mély levegőt, és a 13. havi mellé a 14. havi nyugdíjat is odategyék, amit egyébként megígérték Önök. Szórólapozták, emlékszik erre, Önök ígérték ezt.

Ha mindezt figyelembe veszik, akkor, ha tényleg úgy gondolják, hogy a nyugdíjasokkal foglalkozni kell, akkor nem egy ilyen, mondjuk úgy, hogy inkább ilyen kijáróemberként néhány dolgot elintéző törvényjavaslatot tesz ide, hanem a nyugdíjasok érdekében érdemi előterjesztést tesznek. Ez pedig azt jelenti, hogy márpedig a vegyes indexálást a nyugdíjak emelésénél figyelembe veszik, nem alkalmazzák a költségvetés módosításánál, illetve tervezésénél azt, hogy 3 százalékos alatti inflációt terveznek, és 3 százalékos alatti nyugdíjmelést terveznek, mert mind a kettő hazugság, majd utána egyébként elvezdik különböző módon kárpótolni a nyugdíjasokat.

Tisztelt Képviselő Úr! Nem különböző csekket kell kiosztani nekik, mármint olyan utalványokat, amit egyébként pénz helyett adnak számukra, hanem tisztességes nyugdíjmelést kell biztosítani, és egyébként a mi véleményünk szerint a legkisebb nyugdíjjal rendelkezőket pedig kiemelten kell kezelni. Ezt kellett volna

Önöknek megtenni, és akkor ennek következményeként nem áll elő az a helyzet, hogy a nyugdíjasokat foglalkoztassa az különösen, hogy igen, nyugdíj mellett dolgoznom kell, mert különben az unokámnak nem tudok kis pénzt adni, sőt a gyerekemnek is még lehetőséget kell adni arra, hogy akár a rezsijét meg tudja fizetni.

Tehát én ennek megfelelően a szándékot, ami arról szól, hogy a nyugdíjasnak kifizessék, mert egyébként jogilag elrontották korábban a szabályozást... - hogyha ezt helyrehozzák, és a lelkiismeretüknek ez megfelel, akkor tegyék meg. Hozzáteszem, a nyugdíjas-szövetkezetekre vonatkozó foglalkoztatásnak ma már amúgy is kisebb a jelentősége, hiszen a múlt év óta azzal, hogy a nyugdíjasok a nyugdíj mellett dolgozhatnak, így az ő számukra, amit Önök kifejezetten értékelnek tekintenek, ahelyett, hogy egyébként azon dolgoznának, hogy a nyugdíjasoknak legyen tisztességes megélhetése, tisztességes nyugdíja, mire egyébként ezt a kort eléri. (*Sic!*)

Úgyhogy összefoglalva, a lelkiismeret-furdalásukra utaló törvényt megértem, de kérem, hogy vegyék figyelembe, hogy a nyugdíjasoknak Önök sokkal többel tartoznak. Tartoznak azonnal bevezetendő 13. havi nyugdíjjal, tartoznak tisztességes nyugdíjmeléssel azért, és akár, mondhatnám azt, hogy további egyszeri segítséggel a legkisebb nyugdíjjal rendelkezőknek, mert őket is cserbenhagyták most a válság idején. Ők azok, akik most szenvednek, és próbálják túlélni, hogy a kicsinyke tartalékukat felélve a következő időszakban hogyan fogják mindezt túlélni. Ezen ez a törvény nem segít. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! A vezérszónoki felszólalások végére értünk, független képviselők nem vesznek részt a vitában.

Most kétperces felszólalások következnek. Megadom a szót Arató Gergely képviselő úrnak, DK. Parancsoljon!

ARATÓ GERGELY (DK): Nem akartuk volna már ezt itt szóba hozni, ha Nacsa képviselő úr nem tartotta volna fontosnak, hogy erről megemlékezzünk. De ha így van, akkor mégiscsak pár szót szóljunk arról is, hogy azért az a nyugdíjas-szövetkezeti ötlet nem a semmiből érkezett, hanem abból a nagyon jól meghatározható üzleti körből, amelyiktől nem áll nagyon messze Kósa Lajos képviselő úr, és aminek az egyik nyilvánosságban sokat szereplő képviselője az a Fiák István úr, aki egyébként a nyugdíjas-szövetkezetek kialakításában is részt vett, és aki ugyanakkor képviselő úr családjának üzleti partnere is egyben. Ez mégiscsak fölvetette már akkor is azt a fajta gyanakvást, hogy talán nem kizárólag hazafias érzelmek és a nyugdíjasok igényei vezetnek ezt a fajta nyugdíjas-szövetkezeti modellt. De én ebbe nem akarok belemenni, mert önmagában a nyugdíjas-szövetkezet és a nyugdíjasok erről nem tehetnek, és ha ők egy egyébként valóban atipikus foglalkoztatási formához jutnak, kedvezményekhez és megfelelő biztonsághoz ennek kapcsán, akkor ez rendben van.

De ha már szóba hozta a Czeglédy-ügyet, Nacsa képviselő úr, akkor csak hadd említsem meg, hogy ugyanez a Fiák úr volt az, akiről kiderült, hogy sajnálatos módon meglehetősen elrugaskodott a valóságtól akkor, amikor a Czeglédy-ügy károsultjairól volt szó. Többezres létszámról beszélt, miközben kiderült, hogy a százat sem éri el a károsultak köre. Ugyanakkor ráadásul éppen az ő kezdeményezése, az önök kezdeményezése meg az ehhez fűzött politikai kampány volt az, ami miatt ők is sokkal később és nem a Bérgarancia Alapból juthattak hozzá az elmaradt jövedelmeikhez.

Szóval, azt kell mondanom, drága képviselőtársaim, hogy szerintem jobb, ha félrevisszük innen ezt az ügyet, mert ha elkezdünk erről vitatkozni, akkor magáról az eredeti előterjesztésről, amiről lehetne szakmai alapon egyébként higgadt döntéseket hozni, vonjuk el a figyelmet. Javaslom, hogy maradjunk annál, és ne arról beszéljünk, hogy önök egyébként hogyan használják üzleti célokra a különböző politikai és büntetőjogi lehetőségeket. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Nacsa Lőrinc képviselő úrnak, KDNP, két percben.

NACSA LŐRINC (KDNP): Köszönöm szépen, elnök úr. Arató képviselő úr tanácsát csak Varju László nem fogadta meg, aki nagy nyugdíjpolitikai beszédbe kezdett. Ez mindig megmosolyogtató, amikor egy Gyurcsány-párti beszél nyugdíjreformról. Az önök nyugdíjreformja az volt, hogy megszüntették a 13. havi nyugdíjat.

(17.30)

Gyurcsány Ferenc megszüntette. *(Arató Gergely közbeszól.)* Megszüntette. 2005 és 2010 között 10 százalékos veszítettek a nyugdíjak a vásárlóerejükben. Tíz százalékos.

Ezzel szemben 2010-ben a nemzeti kormány szövetséget kötött a nyugdíjasokkal, 38 százalékos nyugdíjemelést történt az elmúlt tíz évben. Ez 10,3 százalékos reálérték-emelés. Tehát nemcsak megőriztük a reálértékét, hanem emeltük is. Emellett nyugdíjprémiumot tudtunk fizetni a magyar gazdaság teljesítőképességének köszönhetően, Erzsébet-utalványt és rezsi-utalványt is tudtunk fizetni a nyugdíjasoknak. Önök csökkentették a nyugdíjak vásárlóerejét, mi meg folyamatosan növeltük. Ez a különbség.

És értem én, hogy Arató Gergely azt mondja, hogy a száz károsult nem számít, mert azt mondja, hogy az már mindegy. A többezres létszámot kifogásolta, de száz befelé Arató Gergelynek, ha száz ember károsult Czeglédy Csaba ténykedésének köszönhetően, az nem számít. *(Közbeszólások az ellenzéki padosorokban. - Az elnök csenget.)*

2010-re, tisztelt képviselőtársaim, 357 milliárd forint hiány volt a Nyugdíjbiztosítási Alapban. Ha önök maradtak volna kormányon, 2015-re nem tudtunk volna nyugdíjakat fizetni. Önök olyan hiányt hagytak a nyugdíjkasszában, csak 2010-re 357 milliárd

forintos hiány volt, 357 milliárdos hiány volt 2010-ben, nem tudtunk volna nyugdíjakat fizetni 2015-ben, ha önök maradnak kormányon. *(Zaj. - Az elnök csenget.)* Ez az önök nyugdíjpolitikája. Önök csökkentették a nyugdíjak vásárlóértékét, mi pedig folyamatosan növeltük azért, mert szövetséget kötöttünk a nyugdíjasokkal.

Amit Varju László a múlt héten mondott; Varju Lászlónak és a DK-nak csak egy brand a 13. nyugdíj, ön úgy fogalmazott a múlt héten, hogy nekik ez csak brand, mi pedig valós segítséget adunk a nyugdíjasoknak. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypárti padosorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Kósa Lajos képviselő úrnak, Fidesz. Parancsoljon, képviselő úr!

KÓSA LAJOS (Fidesz): Elnök Úr! Tisztelt Ház! Arató képviselőtársam fantasztikus leleplezésekkel jött elő. De hát én már ezt néhányszor tisztáztam. Jómagam az Országos Szövetkezeti Tanács megválasztott elnöke vagyok. Ez összefogja a magyar szövetkezeti mozgalmat. Tehát hogy én szövetkezeti ügyekben a parlamentben előterjesztést teszek vagy felszólalok, ez azért nem a véletlen műve, de ennek semmi köze nincs semmilyen üzlethez. Én onnan soha egyetlen fillér javadalmazást semmilyen címen, soha az életben nem vettem át. Nem is óhajtok.

A szövetkezeti mozgalom egyébként a XIX. század végén indult Magyarországon a gróf Károlyi és Bethlen családok támogatásával. Az általuk indított elsősorban fogyasztási és mezőgazdasági termelési szövetkezetek - a legismertebb a Hangya - a '30-as évekre gazdasági erejét tekintve nagyobb volt, mint az Angliában egyébként korábban indult Tesco szövetkezeti mozgalom, hiszen a Tesco áruházak még nem is olyan régi multik, nem zrt.-ként működtek, hanem szövetkezeti áruházként működtek.

A szövetkezeti mozgalmat az önök politikai elődjei, akiknek önök részben jogutódjai - ez csak persze az MSZP-re vonatkozik, mert a DK látszólag újonnan alakult, de személyében mégis kötődik az előző rendszerhez -, ezt szerteszéjjel verték, és nemcsak elvileg és képletesen, hanem fizikailag is, létrehozva azt a térszert, aminek semmi köze nem volt az önkéntességhez, és semmi köze nem volt ahhoz az egyébként demokratikus alapkövetelményhez, ami a szövetkezethez illik.

Fiák István pedig a Diákszövetkezetek Országos Szövetségének az elnöke. Ilyen értelemben az egyik tagszövetségünk elnöke. És egyébként nagyon helyesen küzd azok ellen a családok ellen, akik a diákszövetkezetek mögé bújva mindenfajta költségvetési csalást, áfacsalást követtek el, és nem fizették ki a diákszövetkezeteket, a tagokat - ez Czeglédy Csaba egyébként, az önök barátja, az önök politikai munkatársa, kollégája, hithű harcosa, Gyurcsány Ferenc ügyvédje és az MSZP ügyvédje. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypárti padosorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Most további képviselői felszólalások következnek normál időkeretben. Megadom a szót Szakács László képviselő úrnak, MSZP-képviselő-csoport.

DR. SZAKÁCS LÁSZLÓ (MSZP): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Államtitkár Úr! Máshol tart a vita, ahogyan néztük, de azért az álláspontunkat mi is el szeretnénk mondani a javaslatról, aztán persze, ahogyan megszólítottunk, egy-két reakcióra, ugye, muszáj sort keríteni.

Ahogyan Kósa Lajos mondta mint előterjesztő, atipikus foglalkoztatási forma. Nekünk a kezdetektől fogva ez volt a legnagyobb bajunk ezzel, hogy atipikus ez a foglalkoztatási forma. Tehát ha nyugdíjasokat szeretnek volna foglalkoztatni, az akkori munkaerőhiányban, akinek szükség volt egyébként a munkájára, szakértelmére, tettekkészségére, neki pedig szükség volt további fizetésre, forrásra a nyugdíja mellett, mert a nyugdíjából nem tudott kijönni, akkor őket lehetett volna két egyszerűbb törvénymódosítással mentesíteni a járulékfizetés alól, és akkor őket lehetett volna foglalkoztatni, nem pedig szövetkezetbe zsúfolni ezt az egészet, ahol valójában egyébként nem feltétlenül a nyugdíjasoknak éri meg ott dolgozni. Azoknak éri meg, akik ezeket a nyugdíjasokat foglalkoztatják a szövetkezetben, hiszen minden egyes munkabérnek a 2 százaléka hozzájuk kerül. Ha jól emlékszem, akkor ez volt az eredeti javaslat. Magyarán mondva, jól megszedik magukat rajta meghatározható körhöz tartozó emberek, és a nyugdíjasok pedig - úgy, ahogyan ön mondta -, nyilvánvalóan szabadon, a legnagyobb szabadságban dolgozhatnak. Szerintem a nyugdíjasok egyébként nyugodt, kellemes, kedves nyugdíjaséveket szeretnének eltölteni, nem pedig szabadon és szabadságban dolgozni, hogy a kisnyugdíjuk mellé még valamennyit tudjanak tenni.

Én egyetértek egyébként azzal, amit itt előttem többen elmondtak. Igen, a svájci indexálás vagy a egyes indexálás, ami lehetőséget nyújtott volna arra, hogy mondjuk, idén 6,8 százalékos nyugdíjemelés legyen ahelyett, hogy önök adtak egy akkora nyugdíjemelést, amit nagyjából-egészében januárban megérett az infláció. Ekkora nyugdíjemelést adtak. Ehelyett, ha ezt bevezették volna, akkor lehet, hogy a nyugdíjasoknak nagyobb esélyük lenne arra, hogy megéljenek a nyugdíjukból, urambocsá' csak kicsivel kelljen ezt kiegészíteni. Tehát nekünk alapvetően konstrukciós problémánk volt ezzel, mert hogy ez miért atipikus. Azért kellett létrehozni ezeket a szövetkezeteket, hogy a szövetkezetek élén lévők jól meggazdagodjanak azon, amiért a nyugdíjasok megdolgoznak.

Azzal együtt viszont a jelenlegi szabály, az, hogy ők is tartozzanak bele a Bér garancia Alapba; ha már így alakult, hogy ez az atipikus forma létrejött mégis Magyarországon, ha már így alakult, hogy legalább azokat majd nem kell kárpótolni, akik a szövetkezetek tetején ülnek, és abból élnek, hogy a nyugdíjasok dol-

goznak, akkor legalább a nyugdíjasokat lehet kártalanítani, kárpótolni, kifizetni a Bér garancia Alapból. Azt gondolom, hogy ez alapvetően, ha már így alakult, ez egy támogatható lépés is.

Persze amerre a vita elindult, ha ez így alakul tovább, és ebből önök politikai paláveret akarnak csinálni, akkor nyilvánvalóan másfelé alakul, de a történelmi hűség kedvéért azért mondjunk el egy pár dolgot. Önök ígérték 14. havi nyugdíjat. Schmitt Pál volt az, aki erre személyes garanciát vállalt, és ilyen perforált szórólapot adtak, és le is lehetett róla vágni Schmitt Pálnak az ő személyes garanciáját.

Emlékszem rá, itt most szóba került Czeglédy Csaba ügye - állítólag már a mi ügyvédünk is -, szóba került itt ez az ügy, de emlékszem rá, amikor a Gazdasági bizottság ülésén erre egy vizsgálóbizottságot szerettek volna felállítani. Nekem akkor volt egy konstruktív javaslatom. Azt kértem, hogy egészítsük ki ezt a bizottságot országgyűlési képviselőkkel, vegyen benne részt Simonka György, akinek úgy a szövetkezeti gazdálkodásban, mint a büntetőeljárásokban egyébként kiváló, olyan tapasztalatai vannak, amikkel tudta volna segíteni a Gazdasági bizottság munkáját; vegyen benne részt Farkas Flórián is, és legfőképpen egyébként azt kértem, hogy a Gazdasági bizottság akkori alelnöke, Mengyi Roland - Voldemort - vegyen részt a bizottság ülésén, mert akkor már nagyon régóta nem vett részt valamiért a Gazdasági bizottság ülésein. Lehet, hogy ezt összefüggésbe lehetett hozni azzal, hogy gazdasági bűncselekmények miatt éppen terhelt volt a bíróságon. Kértem, hogy velük egészítsük ki ezt a vizsgálóbizottságot, hiszen az ő tapasztalatukkal - úgy a szövetkezeti gazdálkodás, mint a büntetőeljárások tekintetében - a bizottságnak nagyobb rálátása nyílna arra a problémakörre, amelyet a bizottság szeretne elmélyülten megvizsgálni, és egy sokkal szakmaibb anyagot tudtunk volna letenni a parlament asztalára. Megtettem ezt a javaslatomat, aztán soha többet nem ült össze ez a bizottság; igaz, az én javaslatomat sem fogadták el.

(17.40)

Én értem, hogy önök nagyon szívesen dobálnak ezekkel a gondolatokkal meg ezekkel a szavakkal. Akkor, emlékszem, hiába kértük, hogy álljon fel a Gazdasági bizottságon belül, hiába kértem, hogy álljon fel egy olyan bizottság, amelyik mondjuk, a Quaestor-károsultaknak az ügyét kivizsgálta volna; majd felállt ez a bizottság, aztán négy éven keresztül nem ülésezett, 32 ezer károsultat hagyva maga után. És folytathatnánk még a sort a brókerbotrányokkal, a devizahitelekkel. Hát, uraim, akkor egy kicsit, én azt gondolom, saját magukra is figyeljenek oda, amikor ilyeneket mondanak, és legfőképpen a vádaskodás tekintetében akkor mérjenek legalább egyenlő mércével! Mérjenek egyenlő mércével, mert az egyik bizottság felállt, de soha nem ülésezett, a másiknál meg hiába tettem meg ezeket a szerintem konstruktív javaslatokat, önök mégsem állították fel ezt a részét.

A törvényjavaslatra visszatérve, még egyszer mondom, maga a javaslat persze támogatható. Nekünk a legnagyobb bajunk azzal van, hogy ez tényleg egy atipikus forma. Miért nem a járulékfizetési kötelezettség alól mentesítették a nyugdíjasokat, és akkor lehetett volna őket úgy foglalkoztatni, hogy azon nem szedik meg magukat olyan emberek, akik kiválasztottak. Köszönöm szépen a megtisztelő figyelmet. *(Taps a DK soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Böröcz László képviselő úrnak, Fidesz-képviselőcsoport.

BÖRÖCZ LÁSZLÓ (Fidesz): Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Néhány dologgal én is kiegészíteném az itt elhangzottakat. Egyre kevesebb szó esik a törvényjavaslatnak az eredeti szándékáról, hiszen mégiscsak arról van szó, hogy a kormány, miután a diákszövetkezeteknek az ilyen típusú problémáit megoldotta, a válsághelyzetre vonatkozóan és a rendkívüli jogrendet kihasználva idén lehetőséget biztosít arra, hogy amennyiben nyilván a munkáltató nem tud fizetni, a Bérgarancia Alapból ez mégis kiegyenlíthető legyen. A javaslatnak nyilván ugyanaz a lényege, hogy a nyugdíjas-szövetkezetek esetében is megtegyük ezt a lépést, és így ezekben a hasonló esetekben a nyugdíjasok is ugyanúgy megkapják a járandóságukat.

Viszont reagálnék néhány dologra, ami elhangzott itt. Néha úgy érzem, hogy az ellenzék kognitív disszonanciában szenved, hogyha Czeglédy Csaba neve szóba kerül *(Nacsa Lőrinc: Bizony!)*, és valami zavar támad az erőben. De nézzük az elejéről! Egyrészt a nyugdíjasoknak lehet-e dolgozni, nem lehet dolgozni? Én megkérném tisztelettel DK-s és MSZP-s képviselőtársaimat, hogy ne akarják már eldönteni a nyugdíjasok helyett, hogy ők vállalnak-e munkát a nyugdíj mellett vagy nem, hogy nekik jó-e, hogy munkát vállalnak vagy nem, hogy kényszer, hogy munkát vállalnak vagy nem. Nyilván rengeteg olyan nyugdíjas van, aki egyébként az aktívan töltött évei után is szeretne valami munkával foglalkozni, amivel leköti magát, és ez mindenkinek a saját, egyéni döntése. Hogy ezzel ő kiegészíti-e a fizetését, vagy nem, az nyilván egy anyagi kérdés, de sokszor nem kizárólag ez határozza meg a döntésüket, hogy egyébként a munka világában akár szövetkezeten keresztül, akár más szempontból munkát vállalnak.

Ami pedig a nyugdíjakat érinti, azért azt halkán megjegyezném, hogy az inflációkövető nyugdíjakat alkalmazzák az Európai Unió legtöbb országában, és én mindig csodálkozva hallgatom az önök okfejtését. Sajnálom, hogy Varju képviselő úr kiment, aki elmondta azt, hogy a nyugdíjak nem is emelkedtek, mert ha az inflációt hozzászámítom, hozzászámítjuk, akkor valójában nem emelkedett a nyugdíjak vásárlóereje. *(Nacsa Lőrinc: Az a reálérték!)* Ugye, a reálérték pont arról szól, hogy az már korrigálva van az infláció emelkedésével, tehát ha 10 százalék fölött emelkedett a nyugdíjaknak a vásárlóértéke reálszinten, akkor az azt jelenti, hogy egyébként 10 százalékkal emelkedett a

nyugdíjak vásárlóereje, több mint 30 százalékkal emelkedett nominálisan. Lehet tehát vitatkozni ezeken, csak kicsit furcsán jön ki, mert az ember előbb-utóbb nem tudja, hogy most akkor tényleg leálljon-e ilyen alapvető dolgokon vitatkozni, vagy sem.

A másik pedig az, hogy a 13. havi nyugdíjat mi kérésülünk visszavezetni, tisztelt képviselőtársaim, önök vették el. *(Arató Gergely közbeszól.)* Lehet ezen rugózni, de önök elvették, mi visszavezetjük. *(Dr. Szakács László közbeszól.)* Jövőre 70 milliárd forinttal többet költünk nyugdíjakra, mint idén, és összesen 240 milliárd forinttal fogunk többet költeni a nyugdíjakra, amikor visszavezetjük a teljes 13. havi nyugdíjat. Önök elvették.

És hogy Magyarországnak milyen gazdasági lehetőségei vannak? Tisztelt képviselőtársaim, 2002-ben 55 százalék alatt volt Magyarország államadóssága, 2010-ben 80 százalék fölött volt. Önök egy olyan gazdasági állapotot hagytak az országra, hogy kifejezetten a kormány kiváló válságkezelésének köszönhető az, hogy a magyar gazdaság egyáltalán túlélte a 2009-es válságot, és a magyar gazdaság már akkor bedőlt, amikor a világgazdasági válság még tulajdonképpen be sem gyűrűzött Európába. A magyar gazdaságnak nagyon komoly problémái voltak már 2007-08-ban, Gyurcsány Ferenc hetente jelentett be különböző csomagokat és terveket, de azzal sem sikerült rendbe rakni a gazdaságot, csak tovább rontották a magyar gazdaság helyzetét, és tulajdonképpen, egy leromlott, lerabolt állapotú országot hagytak 2010-ben maguk után. Ahogy Nacsa képviselőtársam elmondta: a Nyugdíjbiztosítási Alapban is 357 milliárd forint hiány volt.

Tisztelt baloldali képviselőtársaim, önök ezt tették, ezt kellett rendbe rakni, és szerintem egy ilyen törvényjavaslatnál, amely előttünk van, inkább azt kellene... *(Dr. Szakács László: És a 3000 milliárd forint?)* Mármint biztos a magánnyugdíjpénztárakra gondol. *(Dr. Szakács László: Igen.)* Igen. Hát, az is egy szép történet, a magánnyugdíjpénztáras történet, abba is belemehetnénk, merthogy ott 5-6 százalékos hozammal dolgoztak a magánnyugdíjpénztárak, amelyeknek a nyugdíjjárulékokat ráadásul a magyar állam utalta át; az is egy gyönyörűen kitalált konstrukció, amelyben az önök hasznélvezői voltak benne, de most inkább nem nyitnám ki ezt a kérdést, bár arról is sokat vitatkozhatnánk.

Én inkább arra koncentrálnék, hogy ez a törvényjavaslat lehetőséget teremt arra, hogy megvédjük a nyugdíjas embereket, akik dolgozni szeretnének. Hogyha bármilyen problémába kerülnének, és a munkaadó nem tudja kifizetni az ő bérüket, Magyarország Kormánya, ahogy az elmúlt tíz évben, a következő években is a nyugdíjasok pártján áll, és támogatni fogjuk őket. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Most kétperces felszólalások következnek. Megadom a szót Varga Zoltán képviselő úrnak, DK-képviselőcsoport. Parancsoljon!

VARGA ZOLTÁN (DK): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Valójában nem is akartam hozzászólni, hiszen én a következő napirendi pontot várom, azonban megragadott a téma érdekessége. Böröcz képviselő úr arról beszélt, hogy Európa-szerte milyen nyugdíjakat és milyen nyugdíjszámítási módokat használnak. Azért emlékeztetném képviselőtársamat, hogy Németországban a legalacsonyabb nyugdíj meghaladja az 1250 eurót, ettől a pillanattól fogva, hogyha összevetjük, hogy ott mennyi egy liter étolaj, és alapvetően mennyibe kerül ott az élet Magyarországhoz képest, akkor rájövünk, hogy teljesen mindegy egy német nyugdíjasnak, hogy milyen nyugdíjszámítási módot használnak, mert ő így is, úgy is megél, ellentétben (Böröcz László közbeszól.) - ellentétben! - a magyar nyugdíjossal. És most egy kicsit úgy nézek önökre, mint azokra az ügynökökre, akik éppen masszírozó fotelt szeretnének eladni aranyáron, de csak nyugdíjasoknak, mert őket lehet átrázni - önök pontosan ez a kategória. Önök most a nyugdíjasokat próbálják átrázni, és beteregni különben egy olyan szövetkezeti formába, amiből a debreceni innováció folytán pontosan a szövetkezet tulajdonosai fognak hatalmas hasznot kaszálni, a nyugdíjasok meg rá fognak fizetni, és mindezt úgy adják elő számunkra, minthogyha ez valami könyöradomány lenne.

Az a legnagyobb baj, hogy ellentétben azzal, amit Kósa Lajos mond, a magyar átlagnyugdíjas nem azért megy el dolgozni, hogy szórakozzon, meg azért, mert unatkozik otthon, hanem azért megy el dolgozni, hogy ne haljon éhen. Na most, ehhez képest amiről önök beszélnek, az egyenesen vérlázító. Természetesen itt előhozhatnánk megint, valóban a 13. és a 14. havi nyugdíjat, amit önök megígérték, azzal ellentétben, amit önök most fognak csinálni, mert az nem 13. havi nyugdíj lesz, hogyha egyáltalán lesz belőle valami, az egy 53. heti nyugdíj lesz - ezt azért tisztázzuk -, ami különben nagyon sok nyugdíjasnak annyira nem lesz elég, hogy vegyen belőle tíz kiló lisztet. Ilyen tekintetben tehát állásos, amit itt önök művelnek, és én azt hiszem, hogy érdemes lenne különben elgondolkodni azon, hogy ez a debreceni innováció mit is fog jelenteni, és mit nem. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Mesterházy Attila képviselő úrnak, MSZP-képviselőcsoport.

MESTERHÁZY ATTILA (MSZP): Nagyon szépen köszönöm. Tisztelt Elnök Úr! Tényleg most, hogy a vitát a fideszes képviselők kitágították, így ez lehetőséget ad arra, hogy más témában is reagáljunk akkor. (Közbeszólások, derűltség a kormánypártok sorában.)

Nacsa képviselő úrnak meg fiatal kollégáknak, Böröcz képviselő úrnak a figyelmébe ajánlanám, hogy a Fidesz-kormány elvett a kormányzásuk idején 19 ezer forintot a nyugdíjasoktól, megszüntette a nyugdíjkorrekciós programot - ez volt az első lépése egyébként az Orbán-kormánynak, akkor még, úgy látszik, annyira nem tisztelték a nyugdíjasokat.

(17.50)

Ha jól emlékszem, Rogán miniszter úr nyuggereknek hívta őket, másokat meg panelprolinak a kommunikációjában. (Kósa Lajos: Nem így volt.) Megszüntették a svájci indexálást - képviselő úr, nyomjon egy gombot, aztán akkor tud beszélni, nem kell ordibálni (Kósa Lajos: Csak figyelmeztetek, hogy ne beszélj hülyeségeket!), nyomjon egy gombot, képviselőtársam, és akkor tud beszélni -, amely alapján 50 százalék lenne az infláció, a másik 50 százaléka az indexálásnak a nominális keresetnövekedés, ami egy ilyen gazdasági növekedés mellett hatalmas segítséget adna a nyugdíjasoknak, mert nem 2,8 százalékkal kellett volna emelni a nyugdíjat a svájci indexálás alapján, hanem akár 10-12 százalékkal. Az áfát felemelték 27 százalékra. És tudják, én mindig meghallgatom maguktól, hogy a 13. havi nyugdíjat mi szüntették meg, csak azt nem értem, hogy akkor önök 2010-ben rögtön miért nem vezették be. 2011-ben, '12-ben, '13-ban, '14-ben, '15-ben, '16-ban, '17-ben miért nem vezették be a 13. havi nyugdíjat? Most egy hétről beszélnek. Mi nyugdíjprémium-rendszerre alakítottuk át egy válság után ezt a kérdést.

Orbán Viktor 2006-ban 14. havi nyugdíjról beszélt, arról beszélt, hogy 2006 és 2010 között a járulékcsoökkentésből tudja finanszírozni a 14. havi nyugdíjat. Hát miről beszélnek maguk, hogy maguk adják vissza? Majd négy év alatt meglátjuk! Jövőre egyetlenegy hetet adnak, ami nem sokban különbözik a korábbi rendszertől, ami a gazdasági növekedésről szólt.

Tehát önök tulajdonképpen a nyugdíjasokat semmibe veszik ezekkel a javaslatokkal. Köszönöm szépen a figyelmet. (Taps az MSZP, a DK és a Párbeszéd sorában.)

ELNÖK: Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Nacsa Lőrinc képviselő úrnak, KDNP-képviselőcsoport.

NACSA LŐRINC (KDNP): Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Csak két kérdést szeretnék Mesterházy képviselőtársamhoz intézni. Önök hányszor fizettek nyugdíjprémiumot, ha már olyan büszke erre a rendszerre? Hányszor fizettek ki önök nyugdíjprémiumot? A válaszem: nulla. Ez a korrekt válasz. Nullaszor fizettek nyugdíjprémiumot.

S még egy kérdésem van: hány teljes évet élt a 13. havi nyugdíj az önök ideje alatt? Hármat, tisztelt képviselő úr. 2006-7-8. Mert előtte, 2002-től kezdve - ön államtitkár volt 2004-ben - hogyan vezették be? Hentente. 25 százalék az első évben, 50 százalék a második évben. Pont úgy, ahogy az általunk leírt törvényjavaslatban most is szerepel. Azért kérnek számon bennünket, amit önök is csináltak.

Értem én, Szakács képviselő úr, hogy végre egy lapra kerültünk, hogy már mind a kettőnknek ciki Czeglédy Csaba, csak hát önöknek nem mindig volt az. Azt mondta, hogy állítólag most már az MSZP ügyvédje.

Az MSZP-nek keretszerződése volt a Dr. Czeglédy és Társa Ügyvédi Irodával, ő védte az MSZP vezetőit, ő képviselte Botka László miniszterelnök-jelöltjüket ebben a minőségében. Értem én, hogy most már ciki, de ne próbálja eltolni Czeglédy Csabát az MSZP-től! Sőt, MSZP-s politikusok azt nyilatkozták, hogy őket nem zavarja, hogy MSZP-s politikusként Gyurcsány Ferencet védi és Gyurcsány Ferenc ügyvédje Czeglédy Csaba. Ezt nyilatkozták.

S ha már 14. havi nyugdíj, tegyük ezt tisztába egyszer s mindenkorra: 2006-ban Orbán Viktor Egerben bejelentette, hogy ha megvalósul a Fidesz által javasolt járuléksökkentési és munkahelyteremtési program, akkor kitűzhető lesz a plusz egyhavi nyugdíj. A plusz egyhavi nyugdíj akkor éppen a 14. volt, mert 13 havi nyugdíj volt, de mivel önök elvették, ezért a plusz egyhavi nyugdíjat most vezetjük vissza. Most vezetjük be azt, amit önök megszüntettek, Gyurcsány Ferenc megszüntetett, önök ehhez asszisztáltak, és akik akkor önök közül itt voltak, bólogatva gombot nyomtak. S ha már önök a nyugdíjasok nagy védelmezői, akkor csak azt kérdezném meg, tisztelt képviselőtársaim, hogy miért nem szavazták meg a „Nők 40” programot, amivel most már 280 ezer édesanya, nagymama tudott elmenni nyugdíjba 40 év munkaviszony után, a gyereknevelést is beleszámítva. Önök akkor kihátráltak. Azt mondták, hogy nem érdemlik meg ezek az asszonyok, hogy elmenjenek nyugdíjba. Ezt mondták itt mindannyian, mert csak a kormánypártokra számíhattak akkor is a nyugdíjasok, mint ahogy azóta is. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Böröcz László képviselő úrnak, 2 percre. Parancsoljon!

BÖRÖCZ LÁSZLÓ (Fidesz): Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Németországban, képviselő úr, nincs inflációkövető nyugdíjemelés, ott egy más rendszer működik. Egyébként meg, ha önök úgy gondolják, hogy a német nyugdíjakat kellene bevezetni most Magyarországon, akkor miért nem tették meg ezt nyolc év alatt? Miért most kérik azt rajtunk számon, amit önök nem csináltak meg? Önök állandóan a német bérekhez hasonlítgatják a magyarországi béreket és a német nyugdíjakhoz úgy, hogy Németország GDP-jét nem lehet összehasonlítani a magyarországgal.

Tisztelt Képviselőtársam! Meg kell hagyni, hogy az elmúlt tíz évben a magyar GDP több mint 30 százalékkal emelkedett. Az önök ideje alatt ez nem volt elmondható. *(Mesterházy Attila: 30 százalékkal nőttek a bérek.)* Önöknél valóban 30 százalékkal emelkedett, csak nem a GDP, hanem a magyar államadósság. Önök tönkretették ezt az országot, és most van képük a magyar kormányon számonkérni, hogy miért nem fizet több nyugdíjat.

A magyar kormány, ahogy Nacsa képviselőtársam elmondta, nyugdíjprémiumot fizetett, és Erzsébet-utalvány formájában több mint 200 milliárd forinttal

támogatta a nyugdíjasokat az elmúlt években. S garantálta 2010-ben, abban a nehéz gazdasági helyzetben, amit önök itt hagytak maguk után, garantálta a kormányzat azt, hogy az infláció mértékével minden évben szinten tartja a nyugdíjak reálértékét. Ehhez képest több mint 10 százalékos reál-nyugdíjemelést hajtott végre. Szerintem ez az, ami tiszteletre méltó, és ez az, ami egy nagyon komoly feladat volt. Nyilván ahogy a magyar gazdaság erősödik és fejlődik, úgy nyílik lehetőség arra, hogy a 13. havi nyugdíjat újra bevezessük.

Én ezt az eredményt az önök helyében nem ócsárolnám, hanem örülnék neki, hogy támogatni tudjuk a nyugdíjasokat. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Mivel a nyugdíjakról szóló általános vitában minden frakció kifejtette, gondolom, elég részletességgel az álláspontját, most tájékoztatom a tisztelt Országgyűlést, hogy a Bérgarancia Alapról szóló vita zajlik. Ezt az elkövetkező időszakra terjedően mondom. Rövidesen átadom az ülés vezetését, de nem akarom így ezt a következő ülésvezető elnökre hagyni. Ezt jelzem képviselőtársaim felé, és ezt kérem figyelembe venni. Tehát a Bérgarancia Alapról szóló vita zajlik.

Megadom a szót Mellár Tamás képviselő úrnak, Párbeszéd-képviselőcsoport. Parancsoljon!

DR. MELLÁR TAMÁS (Párbeszéd): Köszönöm szépen, elnök úr, de hadd vitatkozzak egy picit. Ön azt mondta, hogy minden frakció elmondta a véleményét, de én úgy emlékszem, hogy a Párbeszéd még nem mondta el ezzel a nyugdíjasüggyel kapcsolatosan a véleményét. S mivel itt már félórája erről szól a diskurzus, egyszerűen nem tudom megállni, hogy ne szóljak én is hozzá, ha már ilyen hosszú időt eltöltöttem itt a Házban. Én azt gondolom, az egyik alapvető probléma itt az, hogy tulajdonképpen egy egészen rossz körben forgódunk, mert arról beszélünk, hogy ki milyen mértékű nyugdíjat emelt vagy vett vissza. Egyébként énszerintem mind a két oldalra lehet mondani pluszokat és mínuszokat is, mert azért ne felejtjük el, hogy 2010 után a svájci indexálás felmondásával - én kiszámoltam - pontosan egyhavi nyugdíjat vettek el önök is, ugyanúgy, ahogy azt a Bajnai-kormány is megtette a válság időszakában.

De sokkal fontosabb lenne az Magyarországon, hogy az egész nyugdíjkérdés egy normatív alapra álljon, és ne attól függjön, hogy egy kormány akar adni vagy nem akar adni a nyugdíjasoknak. Ezért én nagyon örültem, amikor 2011-ben önök a magánnyugdíjpénztárakat államosították, és azt ígérték, hogy a magánnyugdíjpénztári megtakarításokat majd mindenkinek az egyéni nyugdíjszámlájára fogják írni, és egy névleges egyéni számlás rendszer fog kialakulni, amelyben világos lesz mindenki számára, hogy amit befizetett és amit kap, aközött szoros kapcsolat van.

Ehhez még csak azt kellett volna hozzátenni, egy ilyen magánszámlás rendszerhez, illetve azt meghatá-

rozni egzakt módon, pontosan, hogy a gazdasági növekedésnek milyen mértékében lesz az átlagos nyugdíjak emelése évről évre, és akkor egy normatív folyamat lett volna, s akkor a miniszterelnök nem mondta volna azon a röfös interjún, hogy majd meglátom, hogyan teljesít a gazdaság, és akkor majd én fogok emelni, mert ez nem annak a kérdése lenne. De önök még az Alaptörvényből is kiirtották ezt. Ugyanis itt arról szól a történet, hogy aki 40, 42 vagy 45 évet dolgozott, és végig befizette a megfelelő pénzeket, az tulajdonképpen most nem adományt vagy könyöradományt vár, nem azért kellene, hogy hálás legyen, hanem az kellene, hogy visszakapja azt, amit annak idején befizetett. Ezt pedig egy normatív módon kellett volna végrehajtani. Én ezt vártam önöktől, és akkor én borzasztó erőteljesen támogattam a magánnyugdíjpénztáraknak az államosítását, éppen azért, mert pontosan egy ilyen normatív rendszerre gondoltam. Ehhez képest ez egyáltalán nem történt meg.

(Az elnöki széket dr. Hiller István, az Országgyűlés alelnöke foglalja el.)

(18.00)

Tehát azt gondolom, hogy ha erről a kérdésről gondolkodunk, akkor itt kéne gondolkodni, és nem azon, hogy ki vette el a 13.-at, ki nem adta meg. Egyébként kétségkívül igaz, arra is élelken emlékszem, hogy 2006-ban, amikor a választást a Fidesz elveszítette, akkor a miniszterelnök meghívott néhányunkat, hogy mondjuk el, mi a véleményünk, mi volt az oka ennek a veszteségnek. Akkor, emlékszem rá, hogy én azt is mondtam, hogy olyan ígéreteket tett a miniszterelnök úr, amit nem lehet betartani, és ebben például a 14. havit is megemlítettem. Bizony, a miniszterelnök úr nem azt mondta, hogy ezt ő nem ígérte meg, hanem azt mondta, hogy akkor ez jó ötletnek tűnt, vagy akkor ez úgy látszott, és Varga miniszter úr pedig igen erőteljesen helyeselt erre a kérdésre. Ezt csak a történelmi hűség kedvéért mondom. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Jó napot kívánok! Folytatjuk a munkánkat. A normál szót kérő képviselői felszólalások sorában Mesterházy Attila képviselő úr, MSZP.

MESTERHÁZY ATTILA (MSZP): Nagyon szépen köszönöm. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Sok minden elhangzott a vitában, úgyhogy egy kicsit talán a normál hozzászólásban jobban lehet rá reagálni.

Az első az, Böröcz képviselő úr, hogy én azt hittem, hogy a munkahelyteremtés meg a járulékcsoökkentés megvalósult, mert egész idáig arról hallottunk ebben a Házban, hogy önök mennyi munkahelyet teremtettek meg mennyi járulékot csökkentettek. Mert hogy arra hivatkozott, hogy azt mondta a miniszterelnök 2006-ban, hogy ha megvalósul a munkahelyteremtés meg a járulékcsoökkentés, akkor bevezethetővé válik a 14. havi nyugdíj, akkor Nacsa képviselőtársam

mondta... - bocsánat, csak az oszloptól nem látom magukat, mert betettek engem ide ebbe a ketrecbe, hátra. Tehát hogy... *(Kósa Lajos: Gyere előrébb!)* Nem ér odáig a madzag, az a baj. Tehát igazából az a problémám, hogy önök beszélnek arról, hogy ez megvalósult, tehát már rég lehetőség lett volna a 13. havi meg a 14. havi nyugdíjnak a bevezetésére is.

Nacsa képviselő úr, nagy örömmel, és igaza van, tényleg nagyon szépen köszönöm, hogy ön mondta és nem én, azt mondta, hogy három évet élt a 13. havi nyugdíj, ez pont három évvel több, mint amennyit önök bevezettek idáig. Tehát azt gondolom, hogy ebben még mindig jobban állunk, mint ahogy ön ezt mondja.

A másik, hogy ön arról beszélt, hogy itt nekünk Czeglédy úr az ciki. Nem ciki, egyáltalán nem ciki, tisztelt képviselőtársam! Senki nem tagadta, hogy dolgozott a Magyar Szocialista Pártnak, dolgozott a DK-nak, sőt volt az MSZP-nek is a politikusa, sőt annak a Fiák úrnak volt az üzleti versenytársa, akivel Kósa Lajos úr kiváló viszonyt ápol, aki folyamatosan segítséget nyújt neki az ilyen típusú törvényeknek a beadásában, és aki folyamatosan végigkíséri Kósa Lajosnak az életét. Tehát semmi gond nincsen, ahogy ő nem szégyelli a Fiák urat *(Kósa Lajos: Csak Czeglédy bűnöző!)*, mi sem szégyelljük a Czeglédy Csabát, hogy dolgoztunk együtt vele.

Ámde, ha már ön emlegette ezeket a kérdéseket, akkor egy jelenlegi képviselőtársát, hadd kérdezzem meg, hogy ön mennyire szégyelli, mert valószínűleg ön sem szégyelli Simon Miklós képviselőtársamat, akit 2009-ben kikért a Legfőbb Ügyészség - akkor ön még nem volt képviselő - ettől a parlamenttől, ugyanis őt embert gyanúsítottak bűncselekmény elkövetésével, ő volt az elsőrendű vádlott. Akkor nem volt az MSZP-nek, annak a kormánynak többsége, a Fidesz nem adta ki Simon Miklós urat a magyar ügyészségnek. Tehát nem arról volt szó, hogy kiadták, és akkor lement az eljárás. Nem adták ki!

Az az érdekessége ennek az ügynek, hogy az őt gyanúsítottból négyet elítéltek már, az ötödiket nem tudták, azt, aki itt bent ül a parlamentben, Simon Miklóst. Őt azért nem tudták elítélni, mert egyszerűen a mentelmi joga védi ezt az országgyűlési képviselőt ettől a dologtól. Azóta szisztematikusan, folyamatosan országgyűlési képviselő, ha jól emlékszem, akkor talán listáról is behozták, bár ebben nem vagyok biztos.

Ettől függetlenül kérdezem én, akkor ön szégyelli-e Simon Miklóst, hogy az őt emberből négyet el tudták ítélni, egyet meg azért nem, mert önök megvédték a mentelmi joggal, és nem tartották helyesnek és fontosnak, hogy adott esetben az eljárás végigfuthasson. Úgyhogy most már egész szép a börtönválogatott a Fidesz részéről is, úgyhogy azt gondolom, hogy óvatossában bánjon a kritikai észrevételekkel. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Kellemes hangulatú vitába csöppentem levezető elnökként. *(Derűlttség. - Nacsa Lőrinc: Ez így van!)* De én ezt bírom, már csak azért is, mert válogathatok, hogy milyen módon adjam meg a szót Szakács

László képviselő úrnak, aki kétpercesre is jelentkezett meg normál szót kérőként is. Úgyhogy egyelőre két percben mondja el a véleményét, legyen kedves - hogyha nem vonta volna vissza. Így máris megadom a szót Szakács László képviselő úrnak normál szót kérő képviselőként. Parancsoljon!

DR. SZAKÁCS LÁSZLÓ (MSZP): Köszönöm a szót, elnök úr. Nem állt szándékomban visszavonni, csak megnyomtam egy gombot. *(Derűltség.)* Pedig nem bonyolult szerkezet, de mégiscsak...

ELNÖK: Ezt majd egy másik napirendi ponton belül mondja el nekem, mert...

DR. SZAKÁCS LÁSZLÓ (MSZP): El fogom mondani.

ELNÖK: ...a társadalom- és egyéni lélektan mindig érdekelt, hogy szándékának ellenére hogy mozog úgy a keze, hogy megnyomta a gombot. *(Derűltség.)* De ez mindegy most, nem akarom kizökkenteni. A témához szóljon hozzá, parancsoljon!

DR. SZAKÁCS LÁSZLÓ (MSZP): Nagyon köszönöm, elnök úr, a szót. Tisztelt Képviselőtársaim! Tényleg nagyon sok mindenről esett szó, de azért én megismételtem volna a javaslatomat. Tehát akkor, amikor Czeglédy Csaba kapcsán föl akart állítani a Gazdasági bizottság egy vizsgálóbizottságot, akkor én még javasoltam három országgyűlési képviselőt, amit egyébként a Fidesz nem támogatót, Simonka Györgyöt, Farkas Flóriánt és az akkori gazdasági bizottsági alelnököt, Mengyi Rolandot javasoltam én arra, hogy ők is vegyenek ebben részt, hiszen ők azzal a háttértudással, a szakszervezeti gazdálkodással - vagy, bocsanat, a szövetkezeti gazdálkodással - egyébként rendelkeztek. Aztán mégsem jött létre ez a bizottság. Tehát mi is szeretünk volna ennek az ügynek jobban a mélyére látni.

Magánnyugdíjpénztárak, ugye, ezt mondta Böröcz képviselőtársam? És hogy azok micsoda hozammal dolgoztak! Tudja, mi volt annak a hozama? 6,5 százalékra dolgoztak, ezt mondta ön. Amikor azt önök bevonták, és ne felejtjük el, úgy vonták be, hogy aki benn akart maradni, annak 75 százalékot kellett utána adózni.

Magánnyugdíjpénztár: tehát ha még mindig három lábbon állna a magyar nyugdíjrendszer, akkor lehet, hogy nem kellene dolgozni a nyugdíjasoknak vagy nem kéne szövetkezetben dolgozni meg ezen meggazdagítani egyébként másokat, akikről ma itt rengeteg szó esett, abból 1760 milliárd forint államkötvény volt. Azok a magánnyugdíjpénztárak abból a 3000 milliárd forintból, kérem szépen, finanszírozták a magyar államot. Állampapírt vettek, azt csak be kellett vonni. Be kellett vonni! Olvasson utána! - akkor még biztos nem vett részt ebben a munkában. 1760 milliárd forintot abból csak be kellett vonni, a maradékot... *(Böröcz László közbeszól.)* Nyomjon egy gombot, és akkor majd jobban halljuk egymást! A maradék, abban voltak

külföldi papírok, kalandos körülmények között egy bizonyos kereskedelmi bankhoz került, amire nekem két éven keresztül nem tudott válaszolni sem a jegybank, sem a Pénzügyminisztérium.

Aztán én emlékszem rá, amikor erre többször rákérdeztem, még hozzá írásban is rákérdeztem, hogy mit szól ehhez Matolcsy jegybankelnök, hogy milyen visszaélések voltak, vagy történhettek-e visszaélések e kapcsán, akkor nekem Matolcsy jegybankelnök egy írásbeli válaszában azt írta le, hogy őneki mint jegybankelnöknek semmi köze ahhoz, hogy a kormánynak a gazdasági minisztere korábban milyen döntéseket hozott. De, tisztelt képviselőtársam, hát ő volt akkor a gazdasági miniszter, amikor ezt megcsinálták, amikor bevonták az állampapírokat meg a külföldi kötvényeket, meg kalandos úton elküldték valamelyik kereskedelmi bankhoz, amelyiket kiválasztották. Na, ez történt a magyar embereknek a nyugdíj-megtakarításával, ezért mehetnek most, ahogy ön mondta, Kósa képviselőtársam, szabadon, ezért mehetnek szabadságban dolgozni, főleg, legfőképpen, hogyha otthon ünnepelnek vagy otthon unatkoznak.

Azért ne felejtjük meg el, hogy mik voltak még azután, amikor önök beszántották a magánnyugdíjpénztárakat. Emlékeznek még önök az egyéni nyugdíjszámlákra? Mekkora kampányt csináltak maguk emellett, hogy mindenkinek lesz egyéni nyugdíjszámlája, Selmeczi Gabriella meg személyesen fog rá vigyázni, meg az embereknek a nyugdíj-megtakarítására! Ha jól emlékszem, akkor ez egy kormánybiztosság is volt, aztán egyszer csak ebből szövetkezetek lettek, tisztelt képviselőtársaim. Aztán mehetek a nyugdíjasok dolgozni, és amit ők ledolgoztak, annak a 2 százalékát megkapja valami olyan ember, akinek semmi köze ehhez azon kívül, hogy alapított egy szövetkezetet.

Ez történt az elmúlt időszakban a nyugdíj kapcsán, meg ahogyan eltűnt, elpárolgott az a 3000 milliárd forint, meg ahogyan önök nem emelték meg a nyugdíjakat a svájci indexálás szerint, hanem megemelték tavaly 2,8 százalékkal a nyugdíjakat - hiába mosolyog! Aztán januárban meg sikerült úgy elérte lenítenie a forintot az euróval szemben, meg akkora inflációt gerjeszteni, hogy már januárban megette - 350 forint egy euró, tessék megnézni majd, ha nem követi esetleg figyelemmel! -, és 4,4 százalékos inflációt csináltak januárban meg februárban, már az megette a nyugdíjemelést! Az alapvető élelmiszerek ára meg 20-30 százalékkal nőtt. Köszönöm a figyelmet.

(18.10)

ELNÖK: Kósa Lajos képviselő úr, ügyrendben. Egy perce van az ügyrendi véleményének elmondására. Parancsoljon!

KÓSA LAJOS (Fidesz): Elnök Úr! Tisztelt Ház! Igen nagyra becsült Képviselőtársaim! Ha most megkérdeznénk valakitől, hogy vajon milyen törvényi előterjesztés a tárgya ennek a vitának, ezt nincs élő ember, aki megmondja.

De ez egy Bér garancia Alap-előterjesztés. Itt már minden volt, svájci indexálás, mit mondott Orbán Viktor 2002-ben (*Arató Gergely: Böröcz képviselő úrral kellene megbeszélni!*), meg hogy hogy volt, Czeglédy Csaba meg Voldemort.

Én csak egyet szeretnék kérni, elnök úr, tegyünk kísérletet arra, hogy a Bér garancia Alapról szóló előterjesztést vitassuk meg, mert én már elvesztettem a fonalat, itt már minden volt, komolyan mondom. Azt várom, hogy Verecke mikor bukkan fel az előterjesztésben.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Én éppen most veszem föl a fonalat, tehát kezdek idomulni önökhöz. Ezt most kétperces felszólalások keretében folytathatom, már a megértést.

Valóban tisztelettel kérek mindenkit, hogy az adott törvényhez kapcsolódó véleményét mondja el. Elsőként két percben Nacsa képviselő úr, KDNP.

NACSA LŐRINC (KDNP): A Bér garancia Alappal kapcsolatban fontos megjegyezni, hogy 2010-ben Lendvai Ildikó azt mondta (*Derűtség.*), hogy 590 milliárd forintba nincs fedezet a nyugdíjasszámban. (*Dr. Brenner Koloman: Hajrá, Lőrinc, így kell!*) Tehát 2010-ben még éppen önök kormányoztak januárban, mikor azt mondta, hogy 590 milliárdra nincs fedezet. Majd pedig Korózs Lajos, a videoblogger mondta azt még államtitkárként, szintén 2010 elején, hogy ha a Fidesz bevezeti a „Nők 40”-et, amit szintén most megvalósítottunk, akkor 70 évre fogjuk azonnal fölemelni a nyugdíjkorhatárt.

Miután az önök ideje alatt 10,5 százalékkal csökkentek a nyugdíjak a vásárlóértékükből, 10,5 százalékot csökkentek az értékükből, azután elkezdtek hamis vádakkal kampányolni, majd jött a nyugdíjmelés korszaka, és ezért 2010-től kezdve 10,3 százalékkal emelkedett a nyugdíjak reálértéke, plusz a nyugdíjprémium, plusz az utalványok, 10,3 százalékkal. Tisztelt képviselő úr, el kell olvasni a statisztikákat vagy a számokat, 10,3 százalékkal emelkedett, és 38 százalékos össznyugdíjmelés volt. Kár ezt eltagadni. Önök elvették, mi pedig visszaadjuk, ilyen egyszerű. Köszönöm szépen.

A Bér garancia Alap egy fontos dolog, és a nyugdíjas-szövetkezeteket is támogatjuk benne. Köszönöm szépen. (*Derűtség. - Taps a kormánypárti sorokból.*)

ELNÖK: Képviselők, tiszteltek! Értem én, és a szövegelemzés az egyik szakterületem, tehát figyelek, és be fogom tartani a házszabályt, tekintettel arra, hogy ha ezt nem teszik meg, akkor nekem éjjelre vissza kell jönnöm elnökölni, amit nem biztos, hogy így együttesen akarunk. (*Dr. Brenner Koloman: Nem, nem, soha!*)

Mesterházy Attila képviselő úr normál felszólaló képviselőként. (*Kósa Lajos: Már volt!*)

MESTERHÁZY ATTILA (MSZP): Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Arra szeretném fölhívni a figyelmét, hogy mi meg reggel 10 óta vagyunk itt ma egész nap, nekünk nem volt lehetőségünk elmenni

meg visszajönni, hanem itt ülünk egész nap, és vitatkozunk a parlamentben. Tehát illő tisztelettel, valószínűleg, mivel nem ismeri az előzményeket, ezért nem érti a heveségét ennek a vitának. Mi nem teszünk mást, mint a Magyar Szocialista Párt álláspontját és a mi kormányunk döntéseit védjük itt a vitában.

De alapvetően én is arra szeretném Kósa Lajos urat megkérni, egyetértve az ő ügyrendi hozzászólásával, hogy tegyen már rendet a frakcióban, mert nem az ellenzéki képviselők voltak, akik nem arról kezdtek el beszélni, ami a téma, hanem Nacsa képviselő úr kezdte el egyrészt némileg személyeskedően ezt a vitát más irányba terelni, miközben az ellenzéki képviselők arra szerettek volna fókuszálni, ami maga a javaslat. (*Kósa Lajos közbeszól.*) Ezért én azt gondolom, hogy mi annyit tettünk, hogy válaszoltunk az önök vádjaira, és ezt meg is fogjuk tenni akkor is, ha éjjelig ülünk itt, mert egyszerűen ez a dolgunk, hogy abban, amiben mi hiszünk, vagy amiről mi azt gondoljuk, hogy helyes cselekedet volt, azt megvédjük. Abszolút nem vitatom el önöktől azt a jogot természetesen, hogy ugyanezt tegyék a saját javaslataikkal.

Csak pusztán azért, mert nagyra becsülöm az elnök urat, aki vezeti ezt az ülést, nem kezdek bele abba, hogy a Fidesznek volt olyan javaslata, ami a svéd nyugdíjrendszer bevezetésére tett javaslatot, ami egészen másról szólt volna, de ezt megspórolom, csak azért, hogy hátha vissza tudunk térni valóban a Bér garancia Alaphoz, ami - egyetértünk Nacsa képviselő úrral - nagyon fontos dolog, míg a szövetkezetekről szóló módosítás is biztos nagyon fontos dolog. Köszönöm szépen a figyelmet. (*Dr. Szakács László tapsol.*)

ELNÖK: Én is köszönöm. Természetesen az önök megbízatásából betartom és betartatom a házszabályt.

Azt szeretném megkérdezni Mesterházy képviselő úrtól, mert kétpercesre is szót kért, hogy ezt akkor visszavonva... (*Jelzésre:*) Megbeszéltük.

Tisztelt Képviselők! Kíván-e még valaki hozzászólni a vitához? (*Nincs jelzés.*) Megállapítom, hogy nem. Minthogy további felszólalásra senki nem jelentkezett, az általános vitát lezárom.

Megkérdem most Kósa Lajos képviselő urat mint előterjesztőt, kíván-e reflektálni a vitában elhangzottakra. (*Jelzésre:*) Öné a szó.

KÓSA LAJOS (Fidesz): Feltétlenül, elnök úr, mindenképpen. Köszönöm a lehetőséget. Előre is elnézést kérek a tisztelt Háztól, de a rendkívül szerteágazó és hömpölygő vitából kizárólag azokra fogok válaszolni, amelyek az előterjesztés tárgyát képezik, tehát a történeti kitekintésekre nem.

Csak egy picit szeretném megjegyezni, mert elnök úr nem volt itt a vita elején, pedig nagyon izgalmas kitérőket tettünk, hogy a vitához hozzászóló első képviselő, aki elvitte a vita irányát egy teljesen más irányba, az Z. Kárpát Dániel volt, mert a Bér garancia Alapról szóló előterjesztésemben elkezdte a nyugdíjrendszer egészét vitatni. Azt mondta, hogy ez egy jó kis javaslat, na, de a nyugdíjrendszerrel mi van.

De hát a bérgarancia-módosításnak a nyugdíjrendszer teljes strukturális megváltoztatása egyelőre nem tárgya, bár lehetne ezzel kísérletezni. Úgyhogy nem jogos Nacsa képviselő úr bírálata, mert Z. Kárpát Dániel volt az első, aki teljesen más irányba vitte a vitát.

Ezzel együtt csábító, hogy válaszoljunk a vitában elhangzottakra, de kizárólag a nyugdíjas-szervezetek Bérgarancia Alapba történő bekerüléséről szeretnék néhány észrevételt tenni a vitában elhangzottakra.

Kedves Képviselőtársaim! Én úgy látom, hogy a fogalmatlanság továbbra is óriási a foglalkoztatási, az atipikus foglalkoztatási formákkal kapcsolatban. Ezért hadd hangsúlyozzák még egyszer néhány rendkívül fontos dolgot.

Nem mondtam, a magyar szervezeti mozgalom alapítója egyébként Károlyi Sándor volt egész pontosan, ő volt az első elnöke még a XIX. század végén. A megalakuláskor, és tessenek figyelni, mert ezt én már nagyon sokszor elmondtam, de mindig eltevesztik, a szervezetek „egy tag - egy szavazat” elv alapján működnek, és a nyitott tagságra épülnek. Ez azt jelenti, hogy a szervezetnek a tulajdonosa maga a tagság.

Tehát amikor Varga képviselő úr azt mondta, hogy a szervezet munkáján majd a tulajdonosok jól megszedik magukat, ezzel azt állította, hogy a szervezet munkáján a szervezeti tagok fognak boldogulni és gazdagodni. És mindenféle olyan feltételezés, amitől féltek többen, hogy majd nem tudom, milyen háttér emberek fognak itt gazdagodni, ez mind marhaság. Nem értik a szervezeti mozgalom lényegét.

A szervezet tulajdonosa a tagság: az választja az elnököt, az választja a felügyelőbizottságot, az határozza meg a szervezetet üzemeltetését, és dönt arról, hogy milyen arányban részesülnek a szervezetet által megtermelt javakból azok, akik a szervezet tagjai.

Tehát itt szó sincs semmiféle kifosztásról, vagy nem tudom én, milyen hülyeségeket beszéltek összevissza a képviselőtársak, már elnézést, de tényleg teljes fogalmatlanság van.

Tehát, Varga képviselő úr, ha ön valóban azt gondolja, hogy a szervezet munkáján majd a tulajdonosok fogják megszedni jól magukat, akkor én annak azért örülök, mert ez maga a szervezeti tagság, ergo a nyugdíjasok, és csak arra van lehetőség, pontosan azért, hogy a visszaéléseket elkerüljük, hogy az adminisztrációs feladatok ellátására egyébként a szervezeti tagság által megválasztott vezetőség a költségvetésből néhány százalékos különítést, néhány százalékos.

(18.20)

Másrészt az atipikus foglalkoztatási formát az különbözteti meg a tipikustól, hogy jelentősen eltérő. Csak ezt megint nem értik a képviselőtársak, bár ez megint egyszerű. Tehát azt mondja Szakács képviselőtársam, nagy tudású jogász kollegánk, hogy nem szervezeteket kellene szervezni, hanem a nyugdíjas munkavállalókat terhelő járulékokat mind a munkavállaló, mind a munkaadó oldaláról eltörölni, mert az lenne az igazán kívánatos.

Jó reggelt kívánok, kedves Szakács képviselőtársam, ez megtörtént, be van vezetve! De mégis, mi ennek a lényege? Mert mégsem arról van szó, hogy csak egy megoldás van. Az, hogyha valaki a munka törvénykönyve alapján van foglalkoztatva, az mit jelent? Elnézést, hogy ilyen alapfogalmakkal operálok, de olyan kétségbeejtő tájékozatlanság volt itt a Házban, hogy tényleg én magam is meg vagyok döbbenve. A második évfolyamon a jogászhallgatókat ezért kirúgnák.

A munka törvénykönyve alapján történő foglalkoztatásnál van néhány főszabály: a munkavállalónak munkavállalási és munkavégzési kötelezettsége van, be kell járni a munkahelyre. Ahogy az ő szerződése ezt szabályozza rendkívül szigorú szabályokkal, ki kell neki adni a szabadságot, különböző kedvezmények illetik meg. Ezzel szemben a munkaadónak viszont munkaadási kötelezettsége van, nem lehet csak úgy elküldeni. A munkavállalás feltételeit a munka törvénykönyve keretei között szabályozzák, ez egy szigorú... Ez nem ismeretlen az emberek döntő többsége előtt, mert egyébként így dolgoznak. Tehát akik alkalmazottak, ebben a jogviszonyrendszerben dolgoznak.

Az atipikus milyen? És most tipikusan nem arról beszélek, amikor munkaerő-kölcsönzés van, mert a munkaerő-kölcsönzés atipikus ugyan, de igazából a szabályok rendkívül hasonlóak a munka törvénykönyve alapján végzett munkavégzéshez. Az igazi atipikus a szervezeti foglalkoztatás, mert ott önfoglalkoztatás van.

Tízén alapítanak egy szervezetet. Nem munkát vállalnak formálisan, hanem egy vállalkozói szerződést kötnek. Azt vállalja a szervezet, csak egy példát mondom, mert egyébként ezzel mindenki találkozik, aki járt már moziiban Magyarországon, hogy üzemelteti a mozi. Az a vállalkozás, amelyik ezt a szerződést megkötöti, kvázi a munkaadó, az nem kérdezi meg, hogy ki fog ülni a pénztárban. Nincs neki HR-ese, és ez nem a munka törvénykönyve logikája alapján megy, hanem azt nézi meg, hogy működik-e a büfé, ki van-e nyitva a mozi, tehát teljesíti-e a vállalkozási szerződést az a foglalkoztatási szervezet, amelyik ezt elvállalta. Ő nem kérdezi azt meg, hogy ki van írva, hogy nem tudom én, Kovács Béla dolgozik 2-6-ig a pénztárban, és miért nem Kovács Béla van bent, hanem egy másik szervezeti tag. Azért, mert így szervezték meg, a pénztár nyitva van. A munka törvénykönyve alapján annak kell ülni a pénztárban, aki oda be van osztva; nem mondhatja azt, hogy gyerekek, nincsen kedvem a pénztárhoz, pattogtatott akarok árulni, cseréljük.

Tehát a foglalkoztatási szervezet Magyarországon tipikusan diákszervezet és nyugdíjas-szervezet, amely egy rendkívül rugalmas rendszer a nyugdíjasok és a diákok számára - két speciális élethelyzet. Pontosán ez adja az előnyét, mert elvállalja a szervezetet a valamilyen munkát, de a diákoknak is közbejön ez-az, sokáig tartott a buli, nem sikerült a vizsga, más jött közbe, ők maguk megszervezik, hogy most nem megyek be, majd ledolgozom máskor, vagy csak ennyit tudok vállalni. Vagy egy szervezeti tag azt mondja, hogy én egy héten csak egy napot akarok bent lenni a

pénztárban két órán keresztül, vagy én csak pattogatottat árulok, de egy meghatározott időben, és azt is cseberberélem. Itt a munka el van végezve, a vállalkozási szerződés teljesítődik, ki van fizetve a szövetkezet, de egy rendkívül rugalmas munkavégzésben. Ez az, ami egy nyugdíjasnak és egy diáknak előnyös lehet. Ez egy igazi atipikus foglalkoztatás.

És pontosan ez az, ami lehetővé teszi azt, hogy az, aki nyugdíjas, nem akar már heti öt napot, napi nyolc órát dolgozni, de még van kedve közösségbe járni, még van kedve valami hasznosat csinálni, ne adj' isten, egy kis pénzt keresni, ez egy lehetőség. Az a megdöbbentő az egész vitában, hogy pont az ellenzék, amelyik állandóan diktatúrázik, szemben a szabadsággal, nem hisz a szabadságalapú szabályozásban, amikor mi nem kötelezettséget keletkeztetünk, hanem lehetőséget teremtünk.

Miért fáj az önöknek, hogyha van egy nyugdíjas, aki azt mondja, hogy valamit még akarok csinálni? Nem minden nyugdíjas kényszerből dolgozik (*Közbeszólás az ellenzéki pártok padsoraiból: Ez nem igaz!*), nagyon sokan, egyébként a tipikus most pontosan az, aki azt mondja, hogy: még elég aktív vagyok, van egy kis szabadidőm, nem akarok állandóan otthon ülni, vagy még egy kis pluszpénzt akarok, akár csak ideiglenesen is, keresni, és egy lehetőséget teremtünk neki. Nem elhanyagolható egyébként, diákszövetkezeti foglalkoztatásban 180 ezer diák dolgozott még márciusban, és a tavalyi évben 60 milliárdot kerestek, aminek a 98 százalékát a szövetkezeti tagok megkapták fizetésben. (*Arató Gergely folyamatosan közbeszól.*) Ez a diák, a szabadidejében, vagy amikor úgy tudta szervezni a munkát. Ez több mint a felsőoktatási hallgatók fele.

És egyébként elindult a nyugdíjas-szövetkezet, durván 5 milliárd forintot teljesítettek, sokkal nehezebben. Nyilván ott már van egy csomó egyéb probléma, amit ott meg kell oldani. Nyilván a diákokra sokkal nagyobb rugalmasság, meg alkalmazkodóképesség jellemző, mint az idősekre, viszont az idősek sokkal fegyelmezettebbek és munkaszocializáltak, ezért érdekes módon számos iparban, mondjuk, még nyilván a pandémia előtt, kifejezetten keresték ezeket a szövetkezeteket, és mintegy 5 milliárd forintot kerestek a tagok, amit egyébként meg is kaptak, az adminisztrációs költségeket leszámítva.

Maga a javaslat azért került elő, semmilyen szabályozási hiba nincs, tehát amit Varju László képviselőtársam mondott, az egy egyszerű tévedés vagy fogalmatlanság, mert nincsen szabályozási hiba, ugyanis a Bérgarancia Alap - ezt államtitkár úr is megerősítette, meg egyébként aki egy picit is foglalkozik ezzel, az tudja - egy tipikus, a munka törvénykönyve alatti foglalkoztatottak biztonságát szolgáló intézményrendszer. Arról van szó, hogy az én klasszikus munkaadóm tönkremegy, felszámolják, fizetése képtelen, csődbe ment, kényszertörülés alá került, és akkor még a ledolgozott munkám után a munkabért megkapom, a Bérgarancia Alap kifizeti. Ez a klasszikus működés.

Ilyen értelemben nem vitatom, bár ezt pont az ellenzék egyáltalán nem mondta, megfogalmazható olyan kritika, hogy tulajdonképpen a Bérgarancia Alap

nyújtotta garanciába ez a foglalkoztatási szövetkezet tipikusan nem illik oda, mert ez egy vállalkozási szerződés, nem pedig munkaszerződés alapján van teljesítve. Csak ha az egész működését megnézzük, akkor mégis azt látjuk, hogy igazából ez sokkal közelebb áll egy speciális foglalkoztatási formához, mint egy klasszikus vállalkozási teljesítéshez.

És egyébként a kormány ezt elismerve és kihasználva a rendkívüli joghelyzet rendeletalkotási lehetőségét, egyébként a diákszövetkezetek érdekeit képviselő DiákESZ kérésére, amelyiknek felvállalt és évtizedek óta a vezetője Fiák István ügyvéd, aki szintén egy fillért nem kér ezért, de örömmel csinálja, hiszen maga is diákként szövetkezeti munkát végzett, a kormány befogadta a diákszövetkezeti igényt, és decemberig, év végéig ez él is ebben a rendeletben. Tudjuk, hogy ha a rendkívüli joghelyzetet a parlament törli, akkor majd ezek a rendeletek - a rendeletekben foglalt határidővel - kifutnak, tehát igazából ott majd lesz egy nyitott kérdés a diákszövetkezetek Bérgarancia Alapba való kerülésére, de ez a jövő zenéje.

Én arra gondoltam mint az Országos Szövetkezeti Tanács elnöke, hogy egy javaslatot teszek a parlamentnek. A vitában látszólag mindenki a nyugdíjasok pártján állt, vagy mindenki a nyugdíjasok érdekében szólalt fel. Most megállom, elnök úr, bár nem könnyű, hogy nem térek ki a sok sületlenségre, ami ebben elhangzott, de ha ezt komolyan gondolják, akkor - már csak a gesztus erejénél fogva is - ezt a javaslatot támogatják. És természetesen a nyugdíjasoknak, akár szövetkezeti tagok, akár nem, akár bent vannak a Bérgarancia Alapban, akár nem, a nyugdíj jár. Természetesen a többi szabály is változatlan. Ők fogják megválasztani továbbra is a vezetőiket. A nyugdíjas-szövetkezetek elnökei egyébként maguk is tipikusan nyugdíjasok, és a tagságból kerülnek ki, mást nem is lehet megválasztani; ők határozzák meg, hogy mit vállalnak, mennyiért. Ha nem tetszik nekik, nem fogják csinálni.

(18.30)

Tehát ez egy szabadságalapú szabályozás. Szép gesztus lenne a parlamenttől, ha a Bérgarancia Alapba beemelné a nyugdíjas-szövetkezeteket is. Kérem is a tisztelt képviselőket, hogy emeljék őket be. A nyugdíjas-szövetkezet egy abszolút nyitott ügy, kizárólag a tagság határozza meg, hogy mi történik. De egyébként, mert van Közész néven nyugdíjas-szövetkezeti érdekképviseleti mozgalom is, amely szintén tagja az OSZT-nek, tehát én úgy érintkezem velük, mint az elnök az egyik tagszervezeti elnökkel, én beszéltem velük, ők is mondták, hogy itt igazából még nem volt arra példa, hogy erre szükség lenne. Tehát pillanatnyilag nincs olyan szerződés, amit ne fizetett volna ki a megrendelő. De azt mondták, hogy ha a diákok benne vannak, akkor emeljük be a nyugdíjasokat is. Én erre teszek javaslatot. Kérem, támogassák a javaslatomat.

Köszönöm szépen. (*Taps a kormánypártok padsoraiból.*)

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tisztelt Országgyűlés! Tájékoztatom önöket, hogy a módosító javaslatok benyújtására csütörtökön 16 óráig van lehetőség.

Tisztelt Országgyűlés! Soron következik a **víz-
közmű-szolgáltatásról szóló 2011. évi CCIX.
törvény módosításáról** szóló előterjesztés általános vitája a lezárásig. A Korózs Lajos (*sic!*) képviselő úr, Fidesz, által benyújtott előterjesztés T/10864. számon a parlamenti informatikai hálózaton elérhető.

Elsőként megadom a szót a napirendi pont előterjesztőjének, Kósa Lajos képviselő úrnak. Parancsoljon!

KÓSA LAJOS (Fidesz), a napirendi pont előadója: Köszönöm szépen, elnök úr. Korózs Lajos nevét mondta mint fideszes előterjesztő.

ELNÖK: Semmiképpen! Kósa Lajos.

KÓSA LAJOS (Fidesz), a napirendi pont előadója: Ez nyilván csak nyelvbtlás volt.

ELNÖK: Nem hiszem, hogy botlott a nyelvem.

KÓSA LAJOS (Fidesz), a napirendi pont előadója: Nincs semmi jelentősége.

ELNÖK: De magára ismert, hogy Kósa Lajos képviselő?

KÓSA LAJOS (Fidesz), a napirendi pont előadója: Abszolút! Találva éreztem magam, és azt is tudtam, hogy elnök úr egészen biztos, hogy rám gondolt.

ELNÖK: Így van. Akkor tartalmilag és szellemileg is egy húrton pendülünk. (*Hadházy Sándor tapsol.*) Öné a szó.

KÓSA LAJOS (Fidesz), a napirendi pont előadója: Köszönöm szépen. Elnök Úr! Tisztelt Ház! Csak előzetesen megjegyzem őszintén, hogy nagyon-nagyon kíváncsi vagyok, milyen messzeségekbe fogunk kalandozni ezen nagyon fontos előterjesztés kapcsán, ami látszólag egy egészen szűk területre vonatkozik, de ki tudja, végül is egy paprika is lehet egy Nobel-díj alapja, mint tudjuk Szentgyörgyvölgyi (*sic!*) professzor óta.

A javaslatom lényege a következő. A víziközmű-létesítmények létrejötté kapcsán a kezdetek kezdetétől, mikor ezeket tudatosan fejlesztették az országban, mind jogi, mind üzemeltetési szempontból nagyon tarkabarka helyzetek is létrejöttek és zárványként bennmaradtak a rendszerben. Én most egy ilyen zárványt szeretnék valamilyen módon megoldani.

Hogy jött létre egy ilyen zárvány? Ma főszabályként a vízi közmű vagy állami, vagy önkormányzati tulajdonban van, másban nem is lehet. Amely közszolgáltatást teljesít, az állami vagy önkormányzati tulajdonban van. De természetesen vannak olyan vízi közművek, amelyek nem ilyen tulajdonban vannak. Ezek a korábbi fejlesztések kapcsán jöttek létre, és speciális

helyzetek. Mondok egy tipikus példát. Téesz-melléküzemág, szükség volt vízre. A hetvenes években a téesz-melléküzemág a téesz pénzén valósította meg a vízvezetékét és a csatornát, és egyébként értelemszerűen a beruházás után aktiválták a téesz könyveiben. Azóta a téesz tönkrement, de a téesz-melléküzemág valami társasági formába ment, a könyveiben bennmaradt egyébként a vízi közmű, a téesz-melléküzemág egy cég, a cégnek lett valamilyen sorsa, de eközben egyébként - egy valós helyzetet mondok most, tehát nem konstruált - például a téesz-melléküzemág beszüntette a tevékenységét, belterületbe vonták, és ma ott egy lakóvezet van. Miután a földben ott volt a víz meg a csatorna, természetesen az ingatlanfejlesztők, teljesen szabályszerűen egyébként, rákötötték erre a meglévő rendszerre a szolgáltatást, és ma az a helyzet, hogy van egy lakóközösség, aztán van egy vállalati tulajdonban lévő csatorna és ivóvízvezeték, majd azon egyébként valaki, tipikusan állami vagy önkormányzati szolgáltató szolgáltató. De van közbeékelve egy magántulajdonú vezeték.

Körülbelül négy-öt száz ilyen helyzet van Magyarországon a legkülönbözőbb formában. Ezzel a problémával a következő. Mindig a szereplők jóindulatán múlik az, hogy az alapproblémákat meg tudják-e oldani. Először is a tulajdonos milyen mértékben felelős azért, hogy a vízvezeték, tehát az infrastruktúra a földben megfeleljen azoknak a kritériumoknak, amelyeket egyébként a szolgáltatás feltételül szab a szabályozás? Mert ő azt mondja, hogy ő nem szolgáltató, neki még a beavatkozási joga is korlátozott, egyébként pedig ez szerinte a szolgáltatónak, aki ott üzemeltet, a dolga.

Aztán nagy kérdés, hogy amikor ez megtörténik, azt hogyan kell aktiválni. Ugye? Mert a szolgáltató idegen tulajdonon, ráadásul köztulajdonban lévő szolgáltató mégiscsak idegen tulajdonon végez beruházást, mert kell csinálni mindenfélét, tisztítószemet, cserét, s a többi, s a többi. Korszerűsíti, de nem lesz a tulajdonában attól még, mert egyébként a tulajdonos, aki egy külső magánszemély, tipikusan gazdasági társaság, legfeljebb engedélyt ad rá, de ettől még a tulajdonjog nem változik. Viszont akkor hogyan lehet ezt amortizálni? Hiszen én beruházok mint közösségi szolgáltató, de amortizációt nem tudok rá elszámolni, a beruházásomat nem tudom hogy aktiválni. A másik nagy tipikus probléma maga a bérleti díj. Mennyit kell azért kérnem mint magántulajdonos, hogy egyébként a köznek szolgáltatók az én vezetékeimen?

Az ilyen típusú helyzetekből a legtarkabarkább jogi viták adódnak. Én erre a helyzetre kerestem egy megoldást, és a javaslatom a következő. Ma az érintett hivatalnak, az egyébként az energiahivatal, természetesen lehetősége van arra, hogy egy vízi közművet közcélúnak minősítsen. Ebbe a közcélúságba felvesz egy feltételrendszert, mégpedig azt, hogy a vezeték döntő többségben állami vagy önkormányzati tulajdonú területeken haladjon át. Egyébként annál is inkább fel kell venni ezt a feltételt, mert a tipikus az az, hogy annak idején, amikor létesítették ezeket a vezetékeket, szol-

galmi jogot nem jegyeztettek be a földre. Tehát itt szolgalmi jog nélküli használatról van szó. Ezen is lehetne vitatkozni, hogy akkor vajon a tulajdonos, aki beletette a tulajdonát, az a földhasználatért miért nem fizetett egy fillért sem, de nem javaslom, hogy abba az irányba elmenjünk, mert akkor az egy végeérhetetlen vita lesz.

Tehát most azt mondjuk, hogy amennyiben az energiahivatal közcélúnak minősíti ezt a vízi közművet, akkor megnyílik az önkormányzatnak, az államnak, vagy a szolgáltatónak, ami állami vagy önkormányzati tulajdonban van, a lehetősége arra, hogy a kisajátítást kérje erre a létesítményre. Ez egy nagyon ismert eljárás, közérdekről van szó, a telkek, ingatlanok esetében kidolgozott módszertan, nagyon régi intézménye ez a magyar jogrendnek, tehát látszólag nincs vele semmi baj. Egy apróság mégis van vele, nevezetesen, hogy ingatlan. Tehát a kisajátítási törvény ingatlanokra vonatkozik. Ingóságokat senki nem sajátít ki. Nem is lehet. A tipikus ingóságot legfeljebb lefoglalni lehet, vagy kényszerértékesíteni vagy zálogosítani, de pont kisajátítani nem. Ezért az ágazati törvénybe bele kellett tenni egy olyan passzust, amely elég bonyolult és hosszadalmas, de teljesen szinkronban van a kisajátítási szabályokkal, és amely arról szól, hogy hogyan lehet értelmezni erre a speciális ingóságra és kizárólag erre a speciális ingóságra a kisajátítási szabályokat.

Mindazok a biztosítékok benne vannak az én szabályozásomban, amelyeket egyébként megkövetelt az Alkotmánybíróság az ingatlanokra vonatkozó kisajátítások esetén. Tehát értékbecslés, fizetni kell, és van egy olyan szabály, amit még betettem, hogy ha a kisajátítás megtörténik, amikor a tulajdonjog változik, a szolgáltatónak még mindig van két éve arra, hogy alkalmassá tegye a rá vonatkozó szolgáltatási kritériumokra ezt a vezetékét. Mert nyilvánvaló, hogy ha egy nagyobb vezetékrendszert kisajátít, azt nem tudja az egyik napról a másikra átalakítani. Sőt, még azt a furcsaságot is betettük a törvénybe, amit az Alkotmánybíróság előírt egy határozatában, amely a kisajátításokat vizsgálta, nevezetesen, hogy ha érdekmúlás következik be a kisajátítás kapcsán, akkor az eredeti helyzet visszaállítását is kérheti a kisajátított.

(18.40)

Ingatlanról miről van szó? Tipikus helyzet, utcanyitás. Kisajátítják a telket, a tulajdonos nem akarta, kifizetik, nincs mit csinálni, de az önkormányzat megváltoztatja közben a szabályozási tervet, nem lesz ott utca, magyarul, ilyen esetben a tulajdonos az eredeti állapot helyreállítását kérheti. Ezt is betettük ezekbe a szabályokba, dacára annak, hogy itt azért a figyelmes olvasó felteheti azt a kérdést, hogy az Alkotmánybíróság a helyreállíthatóságot, az eredeti állapot helyreállíthatóságát előírja mint jogbiztonsági feltételt a kisajátításnál. Igen ám, de itt ez abba az elvbe ütközik, amit az ágazati törvény megfogalmaz, hogy vízi közmű állami vagy önkormányzati tulajdonban lehet, és amikor már a kisajátítás megtörtént, állami vagy önkormányzati tulajdonban van, akkor az eredeti állapotot csak

úgy lehetne helyreállítani, ha kikerülne az állami vagy önkormányzati tulajdonból, ami ellentmond ennek a törvénynek. Én mégis benne hagytam, csak azért, mert egyébként az Alkotmánybíróság kötelezett bennünket arra, hogy ezt a jogi garanciát tegyük be akkor is, ha ez értelmetlen.

Hozzáteszem, pont a vízi közmű esetében az érdekmúlás bekövetkezése rendkívül valószínűtlen, mert az azt feltételezné, hogy valami ok miatt megszűnik a szolgáltatás az adott vezetéken, viszont ha megszűnik a szolgáltatás az adott vezetéken, tehát nem használják erre, akkor a tulajdoni jogok visszaállítása külön értelmetlen, mert mit csinál valaki egy olyan vízvezetékkel, ami az enyém ugyan, de nem folyik benne víz, meg csatorna is van ott, de abban sem történik semmi. Tehát itt az érdekmúlás fogalmilag nehezen értelmezhető, de azért hagytam benne, hogy az Alkotmánybíróság előírásának eleget tegyünk ebben a vonatkozásban is. Ha ez bekövetkezik, hozzáteszem, tisztelt Ház, egyeztettem az energiahivatallal, az ilyen típusú jogviták és problémák közül néhány évtizedes, amivel nem tudtak mit kezdeni. Én azt gondolom, hogy ha most ezt megcsináljuk, akkor egy picit léptünk előre egy ügyben, 400-500 vitát meg tudunk szüntetni. A kisajátítás ilyen értelemben egy bevált jogintézmény, ennek a speciális alkalmazása ki van dolgozva, tehát működőképes, és akkor ezeken a helyzeteken tudunk segíteni.

Szeretném megjegyezni itt a végén, hogy nem volt a céljaim között a víziközmű-szolgáltatás teljes átírása. Számonkérhetik rajtam, de mégsem kellene a rezsielőfizetés megvalósítását és annak a következményeit... - az infrastruktúrára vonatkozó vezetékes infrastruktúrát terhelő adórendszer átalakítása szintén nem volt a programok között. Ezt azért mondom, mert a Gazdasági bizottság ülésén felmerült, hogy jó kis javaslat, de miért nem tettem bele ezeket. Azért nem, ezt elnök úr is tudja, mert ha kihúzom a dualizmust, akkor nem írok az Árpád-korról, mert ha az Árpád-korról írok, még azt hiszi a vizsgáló, hogy fingom nincs arról, hogy mi a dualizmus, és azért beszélek összevissza. *(Derűltség.)* Én ezt megpróbáltam megoldani valamilyen módon, nem egy átfogó, nem tudom, milyen grandiózus, holisztikus szabályozás, de a célt szolgálja, működőképes. Kérem, támogassák ezt a javaslatot, egy picit előrelépünk. Köszönöm szépen. *(Taps a kormány- pártok soraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Azt külön köszönöm, hogy rám szabott példával világította meg a kép egészét, megsegítve, hogy én is megértsem, hogy miről van szó. Így aztán most nem marad más hátra, mint megkérdezem Boros Anita államtitkár asszonyt, hogy a kormány nevében kíván-e most szólni. *(Jelzésre:)* Parancsoljon!

DR. BOROS ANITA innovációs és technológiai miniszteriumi államtitkár: Nagyon szépen köszönöm, elnök úr. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! A kormány számára rendkívül fontos a környezetvédelmi és a klímaváltozás elleni küzdelem, hiszen

mindannyian tiszta vizet, tisztább levegőt és elviselhetőbb klímát szeretnénk. Alaptörvényünk is nevesíti azt a gondolatot, hogy mindenkinek joga van az egészséges környezethez és a megfelelő minőségű ivóvízhez való hozzáféréshez, amely a társadalom és a gazdaság fejlődésének egy sarokköve.

Nagyon fontos kiemelni, hogy a víz életünk része, vagyis nem léteznénk nélküle, ezért nagyon fontos ennek a megóvása. A víz emellett nemcsak a mindennapi életünket határozza meg, hanem a gazdaságot is. Alapvetően fontos a mezőgazdaság, az energetika, az élelmiszeripar és valójában valamennyi ipari ágazatunk számára is. Szintén fontos különböző társadalmi-politikai célok megvalósítása kapcsán, hiszen az élhető városok biztosítása, a háztartások és a vállalkozások működőképességének egyik alapköve. A közös kincsünk, az ivóvíz védelmét minden eszközünkkel biztosítani szeretnénk, hiszen nemcsak a saját, hanem gyermekeink és unokáink jövőjéről is szó van. A kormány ennek tudatában mindent megtesz a víziközmű-szolgáltatás fenntarthatóságának biztosítása érdekében.

Tisztelt Országgyűlés! A közüzemi vízellátás olyan érték, amelynek nincsen alternatívája. A minőségi vízellátás hosszú távú fenntarthatóságának vannak bizonyos nélkülözhetetlen elemei, ezek közül az első a megfelelő vízbázis és ezeknek a vízbázisoknak a védelme, másodsorban a megfelelő infrastruktúra megléte és ennek biztosítása, harmadrészt pedig az ellátásbiztonság növelése. A víziközmű-szolgáltatásokról szóló 2011. évi CCIX. törvény és annak módosításai az elmúlt években alapvetően arra törekedtek, hogy átlátható jogviszonyokat teremtsenek a víziközmű-szolgáltatás területén. Ahogyan az előterjesztő részéről is elhangzott, a víziközmű-szolgáltatásról szóló törvény hatálybalépése óta a gyakorlat, illetve a jogalkalmazási tapasztalatok azt mutatják, hogy még mindig vannak olyan vízi létesítmények, amelyek vagy szennyvízelvezetési funkciót látnak el, vagy valamilyen ivóvízzel való ellátási szolgáltatási funkciójuk van, egyúttal a víziközmű-rendszerbe bekapcsoltak, viszont nem állami vagy önkormányzati tulajdonban vannak.

Tehát valójában ezek a vízi létesítmények funkciójukat, rendeltetésüket tekintve vízi közművek lennének, de a hatályos jogszabályok alapján a vízi közműnek történő minősítésük nem megoldott, a nyomvonaluk ugyanakkor valamilyen állami vagy önkormányzati tulajdonú ingatlanon húzódik. A tervezett módosítás ezeket a problémákat kívánja megoldani.

Tisztelt Országgyűlés! A kormány részéről a törvényjavaslatot támogatjuk. Köszönöm szépen a megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormánypartok sorából.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár asszony. Most a vezérszónoki felszólalásokra kerül sor.

Tisztelt Országgyűlés! Elsőként Hadházy Sándor képviselő úr, a Fidesz képviselőcsoportjának vezérszónoka mondja el véleményét. Parancsoljon!

HADHÁZY SÁNDOR, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Előjáróban szeretném megköszönni Kósa Lajosnak a nagyon részletes, mindenre kiterjedő és útmutató előterjesztés ismertetését. Azt gondolom, hogy okulhattunk a Bérgarancia Alapról szóló törvény tárgyalásából, itt most nagyon pontosan, világosan megfogalmazásra került, hogy miről szól az előterjesztett törvény. Ahogy képviselőtársunktól az expozeban már hallhattuk, az előttünk fekvő T/10864. számú iromány, a víziközmű-szolgáltatásról szóló 2011. évi CCIX. számú törvény módosításáról szóló törvényjavaslat célja, hogy egyértelmű helyzetet teremtsen a víziközmű-szolgáltatás területén az ellátásért felelősök és a felhasználók számára. Felszólalásomban szeretném röviden összefoglalni a javaslat legfontosabb elemeit és rávilágítani a javaslat lényegére.

Tisztelt Ház! Magyarországon a víziközmű-ellátás, a víziközmű-szolgáltatás, úgymint vízellátás, csatornázás kérdései hazánk Európai Unióhoz történt csatlakozásával összefüggésben az elmúlt években fokozottan előtérbe kerültek. A víziközmű-ellátás, -szolgáltatás aktuális és jövőbeni feladatai közül a legjelentősebbek között említhető az üzemelő és távlati vízbázisok biztonságba helyezése, valamint a szennyvízelvezetés, szennyvíztisztítás folyamatos fejlesztése. Az ország különleges, az Egészségügyi Világszervezet ajánlásait is figyelembe vevő, feltétlenül megőrzendő adottsága, hogy közüzemi ivóvízellátása meghatározó módon felszín alatti vízkészletekre telepített vízbázison alapul. Ez az adottság egyúttal kiemelt feladatokat is jelent, hiszen az említett vízbázisok jelentős része sérülékeny földtani környezetben található. Fontos megjegyeznünk, hogy hazánk minden települése rendelkezik közüzemi vízművel, a településeken belül a vízellátó hálózat közel teljeskörűen kiépített.

Tisztelt Országgyűlés! A víziközmű-szolgáltatásról szóló törvény meghatározza a vízi közmű fogalmát mint a szolgáltatási tevékenységnek az infrastrukturális eszközt.

(18.50)

A meghatározás alá tartozó vízi közművek a törvény szerint kizárólag az állam vagy települési önkormányzat tulajdonában állhatnak, mely az ellátás biztonságát hivatott garantálni. A gyakorlati tapasztalatok viszont azt mutatják, hogy számos olyan, a szennyvíz elvezetését, gyűjtését, ivóvízzel való ellátását szolgáló, a víziközmű-rendszerbe bekapcsolt vízi létesítmény van nem állami vagy önkormányzati tulajdonban, amelyik funkcióját tekintve egyértelműen azt a szerepet tölti be, amely a vízi közművek vonatkozásában a törvényi definícióból kiolvasható, és amelynek nyomvonal nagyjából állami vagy önkormányzati tulajdonú ingatlanon húzódik.

A javaslat értelmében, amennyiben a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal valamely nem állami vagy önkormányzati tulajdonú vízi létesítményt vízi közműnek minősít, megnyílik az ellátásért

felelősnek joga és kötelezettsége, hogy a víziközmű-szolgáltatás infrastrukturális feltételeinek megteremtése körében a nem állami vagy önkormányzati tulajdonban álló vízi közmű tulajdonjogát megszerezze. A tulajdonjog megszerzése a polgári jog általános szabályai vagy a jelen módosításban foglalt vízi közmű tulajdonjogának közcélú megváltozása szabályai szerint történhet.

Tisztelt Képviselőtársaim! Az előttünk fekvő törvényjavaslat véleményem szerint előremutató, hiszen rendezésre kerül a törvényjavaslattal az említett vízi létesítmények helyzete. A Fidesz-frakció támogatja, kérem, önök is támogassák. Köszönöm figyelmüket. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Most pedig az MSZP képviselőcsoportjának vezérszónoka, Mesterházy Attila képviselő úr következik. Parancsoljon!

MESTERHÁZY ATTILA, az MSZP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Igazából az államtitkár asszonytól szeretném azt megkérdezni, és ez nagymértékben segítené azt eldöntenünk, hogy tudjuk-e támogatni vagy nem ezt a törvényjavaslatot, hogy mi az indoka annak, milyen helyzeteket próbál, milyen konkrét projekteket próbálnak ezzel tisztázni. Tehát mi a motiváció abban, hogy ezt a törvényt most behozzák? Mert alapvetően nem ördögtől való a javaslat, félreértés ne essék, még ellenzéki pozícióból nézve sem, csak az indoklásból vagy a törvényből nem derül ki, hogy melyek azok a speciális helyzetek, ahol a magyar államnak olyan helyzetben kell eljárnia, ami adott esetben a közműszolgáltatások tekintetében a biztonsági szempontokat, a hatékonysági szempontokat azáltal szolgálja, hogy kisajátít magán-tulajdont.

Sok esetben bőven van ennek indoka és értelme, hiszen a magyar állam lehet, hogy ezt jobban tudja megszervezni vagy nagyobb hatékonysággal, tehát ez a logika nem áll messze egy baloldali politikus gondolkodásától sem, csak nem látjuk azokat a konkrét ügyeket, ahol fölmerülhetnek az ilyen típusú problémák. Ha ebben lehetne tisztábban látni, akkor azt megköszönnénk államtitkár asszonynak. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Nagyon szépen köszönöm. Nacsa Lőrinc képviselő úr, a KDNP vezérszónoka a következő. Parancsoljon!

NACSA LŐRINC, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen, elnök úr. Mesterházy Attila kérdése teljesen jogos, de Kósa Lajos pont erről beszélt az expozéjában, ilyen helyzetekről, de tényleg fontos, hogy konkrét helyzeteket is mondjunk, ahol ez a törvény megvalósul, de egy röpket tizenvalahány percen keresztül erről volt szó az előterjesztői expozéban is.

Azt tudjuk, hogy Magyarország vízügyi nagyhatalom, tekintsünk ki egy kicsit a víz világára, ha már a környezetvédelem és a dualizmus kora is szóba jött itt a törvény vitájában, hiszen egyik legfontosabb nemzeti

kincsünk a tiszta, emberi fogyasztásra alkalmas, jó minőségű ivóvíz; zárójelben: még a gyógyvizeinket is ide lehetne sorolni. Az ivóvízhez való hozzáférés biztosítása Magyarországon alapjognak számít, amit az Alaptörvényünk is tartalmaz. Az ivóvízhez való hozzáférés az élet legalapvetőbb funkciója, amit az államnak garantálnia kell, így a vízgazdálkodás és a víziközmű-szolgáltatás nemzetstratégiai szempontból kiemelten fontos területek.

A mindennapi életben teljesen természetesnek vesszük, hogy Magyarország településein, az otthonainkban megnyitjuk a csapokat, és hozzájuthatunk a fogyasztható minőségű ivóvízhez, azonban ha kitekintünk a világba, sőt Európa-szerte sem tekinthető ez mindenhol általánosnak. Pontosan ezért a nemzeti kereszténydemokrata kormány 2010 óta kiemelt jelentőséget tulajdonít annak, hogy a nemzetgazdasági és nemzetstratégiai szempontból rendkívül fontos közművek, különösen is a vízművek magyar nemzeti tulajdonban legyenek. Emlékszünk arra, amikor Demszky Gábor, Budapest korábbi főpolgármestere 1997-ben aprópénzért külföldi tulajdonba adta a Fővárosi Vízműveket, valamint a Fővárosi Csatornázási Műveket, amit aztán cinikus módon nagyon jó üzletnek nevezett. Hasonlóan nagyon jó üzlet volt a 4-es metró is.

A több mint 150 éves múlttal és tapasztalattal rendelkező Fővárosi Vízműveket, amely kétmillió fogyasztót szolgál ki ivóvízzel napi szinten, 2012-ben Tarlós István főpolgármester úr vezetésével a főváros visszavásárolta, és azóta ismét a Fővárosi Önkormányzat tulajdonában van. 2010 óta tehát nem csökken, hanem jelentős mértékben, másfélszeresére nőtt az állam, azaz mindannyiunk közös nemzeti vagyona. A nemzeti kormány ezért folyamatosan visszaserzi a korábban elherdált nemzetstratégiai fontosságú közműveket. Különösen fontos számunkra, hogy ezekben a mostani nehéz időkben a családok terhei ne növekedjenek meg, a nemzeti kormány egy válsághelyzetben sem engedi, hogy a háztartások rezsiköltségei jelentősen növekedjenek.

A víziközmű-szolgáltatásról szóló törvény egyik lényeges eleme magának a vízi közműnek a megléte, a fogalma, mint a szolgáltatási tevékenység infrastrukturális eszköz fogalmának a meghatározása is. A most előttünk fekvő törvényjavaslat, amelyet Kósa Lajos képviselőtársam nyújtott be, lehetőséget teremt arra, hogy a még nem vízi közműnek minősített, a víziközmű-rendszerbe bekapcsolt vízi létesítményeket a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal vízi közműnek tudja minősíteni. Amennyiben a hivatal valamely nem állami vagy önkormányzati tulajdonú vízi létesítményt vízi közműnek minősít, megnyílik az ellátásért felelős joga és kötelezettsége, hogy a víziközmű-szolgáltatás infrastrukturális feltételeinek megteremtése körében a nem állami vagy önkormányzati tulajdonban álló vízi közmű tulajdonjogát megszerezze.

A javaslat előremutató, ezért a KDNP-frakció azt támogatja. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Nagyon szépen köszönöm. Varga Zoltán képviselő úr a DK vezérszónoka. Parancsoljon!

VARGA ZOLTÁN, a DK képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársak! Megértve az előterjesztést, az előttem fekvő előterjesztést és Kósa Lajos képviselőtársam dualizmus, az Árpád-kor, a zárványok és a kisajátítás iránti olthatatlan érdeklődését, azért mégis engedjék meg, hogy egy picikét ünneprontó legyek, és feltegyem azt a kérdést, hiszen egy nagyon fontos nemzetstratégiai kérdés az, amiről mi most beszélünk, hogy valójában jó gazdái tudnak-e, akarnak-e lenni a ránk bízott vagy a ránk bízandó víziközmű-vagyonnak az önkormányzatok és az állam.

Azt kell hogy mondjam, hogy mind a két esetben a válaszom az, hogy sajnos nem; nem, az önkormányzatok nagyrészt azért, mert nem tudnak, és az önkormányzat cégei sem tudnak, az állam pedig nagy valószínűség szerint azért, mert nem akar. És muszáj beszélni a rezsipropagandáról, arról a hazug rezsipropagandáról, amit Nacsa képviselőtársam említett először, és örülök, hogy nem én vagyok az első, aki erről beszél, hiszen tudjuk azt nagyon jól, hogy a kormány beáldozta a rezsipropaganda oltárán a közműszolgáltató cégeket, nemcsak a szemétszállítást, hanem az ivóvíz- és szennyvízellátást is kivéreztetett és csődközeli helyzetben látjuk most.

Mindennek oka teljesen egyértelmű: a kormány hazug közműszolgáltatókat sújtó politikája. Hiszen látjuk azt nagyon jól, hogy a víziközmű-cégek kínlódnak, alapvetően a rezsicsökkentés következményeként az ágazati bérek mélyen a béka alsó fele alá kerültek, de hiányoznak a fejlesztések, sőt sok esetben már a kötelező karbantartási feladatok is elmaradtak az elmúlt tíz évben. A kialakult helyzet már egyértelműen a biztonságos ivóvízellátást és a szennyvízelvezetés működtetését is veszélyezteti. A csődközeli helyzet következtében a víziközmű-rendszerek rendre és általánosan elmaradó fejlesztései mára már nem megoldhatók sem vállalati, sem önkormányzati hatáskörben. Ezt mutatja az is, hogy gyakorlatilag kormányzati segítségért könyörögnek az érintett cégek vezetői.

(19.00)

Jól mutatja a kialakult és inkább kétségbeesítő, mint nyugodt helyzetet, hogy az átlag alatti alacsony bérek és az elmaradt fejlesztések, valamint több víziközmű-társaság csődközeli helyzete miatt ez év januárjában petíciót nyújtott be a Miniszterelnökségen Orbán Viktor miniszterelnöknek az Országos Víziközmű Ágazati Kooperáció. A szövetség petíciója valójában nem más, mint a feldoklók segélykiáltása ebben az esetben, melyben az úgynevezett közművezeték-adó azonnali felfüggesztését, valamint a változatlan fogyasztói ár mellett az áfa mértékének azonnali csökkentését kéri a kormánytól, és a helyzet súlyosságát mutatja különben, hogy valójában nem is a kormányhoz fordultak már, hanem közvetlenül a kormányfőhöz.

Szerintük ez az, ami érdemi előrelépést jelenthet, és ez az, ami lehetővé tenné az ágazatban elmaradt fejlesztéseket, és segítené a hálózati rekonstrukciókat is. A közművezeték-adó felfüggesztése számításaik szerint 14 milliárd forint, míg az áfakulcs 18 százalékra mérséklése újabb 23 milliárd forintnyi új forrást jelenthetne számukra.

Különben ami igazán aggasztóvá teszi ezt a helyzetet, ami az önök révén kialakult a vízi közművek, vagy mondhatnám azt is, hogy az ilyen jellegű közszolgáltatások területén, az pont az önök kormányközeli, mondhatni, királyi elemző cégének, a Századvég Gazdaságkutató Zrt.-nek a tanulmánya, hiszen az ő adataik alapján 2022-re 10 százalékkal, míg 2027-re már akár 25 százalékkal is kevesebb munkavállaló lehet, mint amennyi a megfelelő víziközmű-ellátáshoz szükséges lenne. Ennek okát egyértelműen a versenyképtelen, mélyen átlag alatti, extra alacsony bérekben, az ebből adódó munkaerő-elvándorlásban és az egyre égetőbb szakemberhiányban látják. Tudjuk azt nagyon jól, és debreceniként Kósa Lajos is tapasztalhatta, hogy egyre gyakoribbak a közműhálózati hibák, a csőtörések, a városi vízvezeték-hálózatok egyre siralmasabbak, és ezek mind-mind azt mutatják különben, hogy hatalmas bajban van az ágazat. És merjük már kimondani, kérem, hogy az Orbán-rendszer tönkretette az elmúlt években ezt az ágazatot.

Itt mondhatnám azt az intő debreceni példát, hiszen debreceniek hárman is ülünk itt most a teremben, ha minden igaz, amikor Debrecen belvárosában, az egyik legforgalmasabb utca alatt pattant szét egy 60 centiméteres, régi, 50 éves víznyomócső, és gyakorlatilag az egész utcát újjá kellett ahhoz építeni, hogy újra működhessen ez a dolog. Ez szinte megoldhatatlan feladat elé állította nemcsak a vízmű vezetőit, hanem az egész város vezetését is, hiszen egy olyan szeretőgazó, kusza csőhálózatot találtak a belvárosban, hogy az egészet cserélni kellene. De tudjuk azt nagyon jól, hogy most ott tart a dolog - bár újraaszfaltozták már, még egyszer fel kellett törni ezt az egészet -, hogy azon imádkoznak különben a szakemberek, hogy valahonnan forrást tudjanak teremteni, hogy a belvárosban ezt a csőhálózatot, vezeték-hálózatot újra lehessen építeni. *(Nacsa Lőrinc: De mivel jó vezetés van, megoldják!)*

A szolgáltató nehéz helyzetét mutatja különben az is, hogy abszolút nincsen arra pénz, hogy feltérképezzék akár Debrecen tekintetében, hogy mi is van ilyen tekintetben a vízi közművekkel. És sajnos, azt kell mondjam, hogy ez nem kifejezetten debreceni példa. Nagyon érdekes, hogy országosan is annyira rossz a helyzet, hogy egy-egy szakasz cseréjére a szakemberek állítása szerint nagyjából 200-300 évente kerülhetne sor a jelenlegi tudásuk szerint, azonban az előregedett és mára üvegtörékenységgű csőrendszerek meghibásodása rendszeres, ezért a toldozgatás-foldozgatás, ami a tervezett felújítások helyett zajlik, önmagában is növeli ezeknek a cégeknek a veszteségét.

Tudjuk azt nagyon jól a mai helyzetet látva, hogy nagyjából 8-10 víziközmű-cég csődközeli helyzetben

van, és ez teljesen egyértelmű a kormányzati nemtörődömség és elvonások következtében. A hazug rezsiszökkentés miatt most hatalmas árat fizetnek nemcsak ezek a cégek, hanem az egész ország. Óvatos becslések alapján 3000 milliárd forintra tehető az az összeg, amelyet a vízi közművek biztonságos üzemeltetéséhez szükséges felújításra el kellene most hirtelen költeni. 50-60 százalékkal nőtt a meghibásodások mértéke az elmúlt években, így a hálózati veszteség sok esetben elérheti nemcsak a 10-15, de akár 30-35 százalékot is, ami szintén ezeknek a cégeknek a veszteségét növeli. A bevételek a 2009-es szintre estek vissza, míg a költségek természetesen a 2020-as szinten vannak. 10 év alatt jelentősen emelkedett az anyagárak, az energiadíjak, és romlott a forint. 2013-ban bevezették a közművezeték-adót, amiről az előbb is beszéltem, és az energiahivatal felé már felüvelet díjat is kell fizetniük a szolgáltatóknak. Mindezekre természetesen a kormány egy megveszekeedett fillért sem biztosít számukra. Azt kell mondjam, hogy amihez az Orbán-rendszer nyúl, az tönkremegy, amit véletlenül nem lopnak el, az pedig szétesik.

Az előttünk fekvő törvényjavaslatról konkrétan pedig annyit tudok mondani, hogy mivel nem tartalmazza, hogy nagyjából a kisajátítás hány létesítményt érint vagy érinthet, és nem tartalmazza azt sem, hogy ezek a kisajátítandó létesítmények milyen szinten és milyen minőségben végzik jelenleg a szolgáltatást, és egyáltalán, hogy miért pont most ennyire fontos ezt bevezetni, ezért amíg ezekre a kérdésekre választ nem kapunk, a Demokratikus Koalíció nem tudja támogatni az előttünk fekvő előterjesztést.

Köszönöm szépen, hogy meghallgattak. *(Taps a DK soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Az LMP vezérszónoka, frakcióvezetője, Keresztes László Lóránt képviselő úr jön most. Parancsoljon!

DR. KERESZTES LÁSZLÓ LÓRÁNT, az LMP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Sokszor vagyok vitában a DK-val, meg leszek is, meg voltam is, de nagyon örültem most ennek a felszólalásnak, amit Varga képviselő úrtól hallottam. Kósa képviselő úr mint előterjesztő nagyon erőteljesen próbált elébe menni, hogy ne beszéljünk már másról, ne beszéljünk ilyen súlyos rendszerproblémákról, mint ami a teljes vízügyi és közműágazatnak a válságos helyzete, hanem beszéljünk erről a pepecselésről, amit ön egyéni képviselőként Böröcz képviselő úr utólagos csatlakozásával benyújtott. *(Kósa Lajos: A házszabály...)* Mert ez az ágazat súlyos rendszerproblémáihoz mérten, képviselő úr, egy pepecselés. És egyébként azt el tudom mondani, hogy amit ön ismertett, és amiről ez a javaslat szól, az önmagában egyáltalán nem észszerűtlen javaslat, nem ezzel van a probléma, hanem azzal, amit egyébként már elkezdett felsorolni képviselőtársam. Nagyon örültem viszont annak, amit államtitkár asszonytól hallottam. Örültem, hogy hozzászólt államtitkár asszony, és így beszélt

arról, hogy a kormány számára fontos a környezetvédelem, fontos a fenntarthatóság, elmondta, hogy a víz az életünk, a közös kincsünk, és egyébként Hadházy képviselő úr is beszélt az ivóvízbázis-védelemről. Nacsa képviselő úr elmondta, hogy az egészséges ivóvíz biztosítása mindenki számára alapvető jog. Államtitkár asszonytól idézhetem, hogy mindent megtesz a kormány a víziközmű-szolgáltatás fenntarthatóságának biztosítása érdekében, a vízbázisok védelme érdekében, az ellátásbiztonság fenntartása érdekében.

Én némileg akkor szeretném kiegészíteni azt, amit Varga képviselő úr elmondott, és hozzáteszem, hogy én rengetegszer beszéltem már erről a problémáról egyébként nemcsak ebben az országgyűlési ciklusban, hanem még azt megelőzően, önkormányzati képviselőként én is szembesültem azzal, hogy milyen helyzetben vannak, milyen problémákkal küzdenek az ellátásért felelősök.

Most konkrétan csak néhány számot szeretnék mondani, azt gondolom, az mindenképpen erősítheti azt az irányt, amit Varga képviselő úr is elmondott. Jelenleg 65 ezer kilométer hosszúságú csőhálózat várja az azonnali - azonnali! - felújítást. Egyébként annyit engedjenek meg, azt gondolom, hogy ne legyünk annyira igazságtalanok: tehát ez egy olyan súlyos rendszerprobléma, ami nem 2010-ben kezdődött, hanem ez évtizedek óta velünk van, de nézzük meg, hogy mit végzett Orbán Viktor kormánya!

2012 óta duplájára nőtt a meghibásodások száma a közműrendszerben, 25-30 százalék a hálózati veszteség. Tehát így elmondják szép szónoklatokban kormánypárti képviselőtársaim, hogy mindent meg kell tenni az ivóvíz védelme érdekében, de 25-30 százalék a hálózati veszteség. *(Kósa Lajos: Egészen pontos számot mondjunk! 26 százalék.)* 26 százalék a hálózati veszteség, igen, köszönöm szépen a pontosítást. 1500 és 3000 milliárd forint közé teszik azt a forrást, ami hiányzik. Itt aláhúznám, hogy nem ennyire lenne szükség most cserélni vagy karbantartani a teljes közműhálózatot, hanem 15 éves távlatban 1500 és 3000 milliárd közé teszik azt a forrást, ami a jelenleg tervezhető forrásokon felül hiányzik. Tehát hatalmas összeget kell rákölteni arra, hogy működjön a legfontosabb közszolgáltatás 15 éves távlatban Magyarországon, és ezen felül hiányzik ez a hatalmas, ezermilliárdos nagyságrendű összeg. Hozzáteszem, és ezt mindig elmondom, hogy ez nem az ellenzéki képviselők siráma, hanem ez a szakmának, illetve az önkormányzati szövetségeknek a számítása és becslése.

És akkor vessük össze, hogy ha 3000 milliárd forintra van szükség 15 éves távlatban a gördülő fejlesztési tervek alapján, akkor mit tesznek a költségvetésbe. Mennyire vehetjük komolyan, képviselő úr, a kormánypárti képviselők, illetve államtitkár asszony gondolatait, amikor az idei költségvetésben és a jövő évi költségvetésben is másfél milliárd forintos rekonstrukciós keret szerepel? Vessük össze ezt a 3000 milliárd forinttal! Esik szét a közműhálózat! Ez ma Magyarország egyik legfontosabb rendszerproblémája, képviselő

úr, és akkor ön behoz egy ilyen, éppen az ágazat helyzetét érintő kis pepecselést, ami önmagában persze jó, de ezzel a problémával végre mikor kívánnak szembenézni, mikor kívánnak rá megoldást kínálni? Ne nekünk kínáljanak megoldást, hanem a magyar embereknek mondják meg, hogy hogyan fogják 15 éves távlatban az egészséges ivóvizet biztosítani!

(19.10)

Hozzáteszem, képviselő úr, hogy ez sajnos nem csak itt probléma, ez mindenhol probléma, ez közös problémánk egyébként. Tehát én most nem is mennék bele egy ilyen összevetésbe, hogy Magyarországon rosszabb a helyzet, vagy Európában, ez mindenhol egy óriási kihívás.

Ez összefüggésben van azzal is, hogy elintézik azzal, hogy majd pályázati forrásból. Milyen pályázati forrásból? Én éveket töltöttem el azzal önkormányzati képviselőként, hogy mindenféle kormányzati tényezőkhöz, potentátokhoz, minisztériumokhoz fordultam, hogy valaki árulja már el, hogy milyen pályázati forrásból lehet több ezer milliárd forintot biztosítani erre az alapvető feladatra a széteső magyar közműrendszer mellett. Semmiféle választ nem kapok. Az önök Schanda Tamása időnként, olyan kéthavonta megírja nekem, hogy már dolgoznak az ügyön, és egyébként évek óta ennyit képes Orbán Viktor kormánya az egyik legfontosabb rendszerprobléma kapcsán kipréselni magából, hogy már dolgoznak az ügyön, közben úgy esik szét - mondhatjuk, most már hatványozott tempóban esik szét - a hálózat, hogy ezek az összegek, amikről most beszélünk, ezek is már a virtuális valóságban vannak, mert évről évre növekszik, dagad ez a hatalmas nagy problémahalmaz, és növekszik az összeg.

Es igen: milyen helyzetben vannak a cégek? Elmondta képviselőtársam is, hogy a Víziközmű Szövetség elnöke azt mondja, hogy tíz cég azonnali pénzügyi segítséget vár, hogy tudjon működni. Az Alföldvíz, egy hatalmas nagy többségi állami tulajdonú cég vezérigazgatója 2020 januárjában elmondta, hogy erre az évre 1,7 milliárd forintos veszteséggel számol. Ki és hogyan, milyen formában fogja megmenteni ezeket a cégeket? Mi lesz, ha bedől az Alföldvíz? Mi lesz, ha sorra dőlnek be az önkormányzati, illetve állami tulajdonú közműszolgáltató cégek, képviselő úr?

Igazából én nem önre vagyok mérges, mert ön benyújtott egy javaslatot, ami önmagában támogatható, de miért nem cselekszik a kormány? És ezért igazából én most államtitkár asszonyhoz beszélek, a kormánypárti képviselőkhöz beszélek, önök is felelősséggel tartoznak a saját választókerületük lakossága felé a válasszal, hogy hogyan lesz fenntartható az ivóvíz-szolgáltatás, hogyan lehet megvédeni a vízbázisokat, ha a szennyvízelvezetés és szennyvíztisztítás nem lesz megoldott probléma. És sorolhatnám még az ágazat rendkívül súlyos problémáit.

Negyven-egynéhány cég maradt az önök centralizációs javaslatai és intézkedései után, ennek többsége önkormányzati tulajdonú.

Óriási veszteségeket szenvednek el a cégek, az önkormányzatoknak hozzájárulást kell fizetni. Rengeteg megkeresést kapok kistelepülési polgármesterektől, hogy icipici kis falvaknak évente több millió forintot hozzájárulásként be kéne fizetni. Olyan helyzettel is szembesültem, hogy egy vízbázis tönkremenetele miatt, vagy egy kútnak, egy gépészetnek a tönkremenetele miatt egy kis ellátórendszerben drágábban veszik meg a vizet, mint a rezsicsökkentés miatt azt tovább lehet adni a fogyasztóknak, tehát köbméterenként meghatározott mennyiségű veszteség képződik. Kósa képviselő úr, ki fog ezzel a problémával szembenézni?

Ön beszél itt arról, hogy megvédjük a rezsicsökkentést. És a magyar embereket ki védi meg? Ki védi meg a magyar ivóvízbázist? Ki védi meg a közös kincsünket? Hogyan és ki fog ezzel a problémával szembenézni? Mert, ne haragudjanak, amikor egy ilyen súlyos rendszerproblémával szembesülünk, akkor én nagyon kevésnek tartom azt, hogy időnként Schanda államtitkár úr elmondja azt, hogy már dolgozunk az ügyön. Évek óta dolgoznak az ügyön.

Államtitkár asszony, én nagyon sok fórumon, nagyon sok kormányzati szervnél próbáltam egy összegre rákérdezni. Vannak a gördülő fejlesztési tervek. A szolgáltatásért felelősnek el kell készíteni 15 éves távlatban, hogy milyen műszaki tartalommal milyen felújítási és pótlási munkákat kell elvégezni, oda kell tenni mellé, hogy milyen forrásokkal tud az adott területen a felelős tervezni, és milyen forrás hiányzik.

Én magam évről évre láttam azt, hogy Pécsen, ahol működik egy Tettye Forrásház nevű cég, 15 éves távlatban már 20 milliárd hiányzik, és minden évben lerendezte az önkormányzati testület - kormánypárti testület - azzal, hogy a fennmaradó részt pályázati forrásból biztosítsa a vezérigazgató. Kérdezem én is az akkor még kormánypárti polgármestert, hogy milyen pályázati forrásból, és szétárja a karját mint a Megyei Jogú Városok Szövetségének az egyik tagja, hogy fogalma nincs, és teljesen egyetért velem, ez egy megoldatlan kérdés, amivel hosszú-hosszú évek óta nem kíván szembenézni a kormány.

Mekkora ez az összeg, államtitkár asszony? Ha összesítik - mert összesítik a gördülő fejlesztési terveket, és itt 1500-tól 3000 milliárd forintig becsülik meg, hogy mennyi hiányzik 15 éves távlatban -, pontosan mekkora ez az összeg? S pontosan mondja meg államtitkár asszony, hogy milyen pályázati források fognak megnyílni, és mikor. Ezen óriási problémarendszerrel vessük össze, hogy különböző európai uniós forrásokból milyen nagyságrendben érkeznek úgy összességében különböző támogatási összegek, vessük össze az ezermilliárdos nagyságrenddel.

Én kihasználom a lehetőséget, és Schanda államtitkár úr válaszára szeretnék rákérdezni. Az Innovációs és Technológiai Minisztérium jelenleg is dolgozik a víziközmű-ágazati stratégián, amely biztosítja a vízi közművek magas színvonalú működtetésének feltételeit, szükséges pótlásait, s a többi, s a többi, a stratégia kidolgozása során kiemelt figyelmet fordítunk az innovációs technológiák alkalmazására is.

Államtitkár asszony, mikor készül el ez a stratégia? Mikor történik meg - hozzáteszem, egyeztetve szakmai szereplőkkel -, amikor egy kormányzati szereplő leül érdemben tárgyalni a Magyar Víziközmű Szövetség képviselőjével, vezetőjével? Mikor történik az meg, amikor legalább odáig el tudnak jutni, hogy azt ki tudják mondani, hogy óriási a baj, és hogy ez egy óriási megoldást kíván, ami egyébként, hozzáteszem, hogy messze-messze kormányzati ciklusokon átívelő, hatalmas nagy problémahalmaz. De én azt óriási előrelépésnek tekinteném, ha legalább kimondaná végre a kormány, hogy ez megoldás után kiált.

További kérdéseim lennének államtitkár asszonyhoz; kihasználok, hogy itt van, és tudunk kérdezni. Háromszáz-egynéhány közműcégből most negyvenegynéhány maradt a centralizáció után. Számíthatunk-e vagy számíthat-e az ágazat további centralizációra? Tehát csökkenteni kívánják-e a cégek számát? Magyarul: növelni kívánják-e a minimális ellátási területet vagy a minimális lakosegyenértéket, ami alapján az ellátást meg lehet tenni egy cégnél?

Az nagyon-nagyon fontos, amit több kormánypárti képviselőtársam említett, és ebben egyébként lehet, hogy félreértettem képviselőtársamat, de vitánk lenne. Nekünk nagyon határozott álláspontunk, hogy ennek a stratégiai jelentőségű infrastruktúrának kizárólag köztulajdonban kell lenni, önkormányzati tulajdonban, állami tulajdonban. Mondhatjuk, hogy nemzetbiztonsági kérdés, hogy a legfontosabb, az ivóvíz-kincs biztonsága minden esetben biztosítva legyen. Most hozzáteszem nagyon gyorsan, hogy az elmondottak alapján most nincs biztosítva, de az egyértelmű, hogy föl sem merülhet privatizálni közműveket.

Egy nagyon-nagyon fontos kérdést szeretnék föltenni, tisztelt képviselőtársaim. Jelenleg nemcsak a közmű mint infrastruktúra kell hogy köztulajdonban legyen - ami nagyon helyes, és nagyon remélem, hogy így is marad -, de a közműszolgáltató cégeknek is köztulajdonban kell lenni, tehát államinak, önkormányzatinak. Én nagyon kérem, hogy erősítsék meg, hogy nincs olyan jellegű tervük, hogy ezt megváltoztatják, és nincs olyan jellegű tervük, hogy beengednek magán-szolgáltatókat a közműágazatba. *(Nacsa Lőrinc: Nincs ilyen.)* Én kérem tisztelt képviselőtársaimat, államtitkár asszonyt, Kósa képviselőtársamat vagy Nacsa képviselőtársamat, hogy nyugtassanak meg, hogy nincs olyan alantas terve a kormánynak, hogy az van emögött, hogy kivéreztetik a cégeket, hogy utána majd jön a hős megmentő magántulajdonos, és majd ő átveszi meghatározott szolgáltatási területeken. Erősítsék meg, hogy ezt a gaztettet nem fogják végrehajtani! Nagyon bízom benne, hogy ezt meg fogják tenni. *(Kósa Lajos: Te ezt honnan a halálból vetted?)*

Én nagyon bízom benne, Kósa képviselő úr, hogy önök nemcsak egy bekiabálás útján, hanem majd a jegyzőkönyvbe bemondva ezt megerősítik, és én nagyon bízom benne, hogy néhány kérdésre, amit megfogalmaztam, válaszolni fog államtitkár asszony is, és vitára ingerli Kósa képviselő urat, Nacsa képviselő urat

és Hadházy képviselő urat, és érzik a saját felelősségüket, hogy ezzel a rendszerproblémával végre valamit ez a kormány kezdjen, és próbáljon nemhogy a megoldások irányába elmozdulni - már rég azt kellett volna tenni, tíz évvel ezelőtt -, hanem egyáltalán a problémát kitenni őszintén az asztalra, hogy ez milyen széles körű és óriási rendszerprobléma, ami valamennyi magyar embert, magyar családot érint. Köszönöm szépen. *(Taps az ellenzéki pártok soraiban.)*

ELNÖK: Nagyon szépen köszönöm. Tisztelettel föl kell hívjam a figyelmet, hogy ennek a törvényjavaslatnak az előadója, illetve előterjesztője nem a kormány, hanem Kósa képviselő úr. Államtitkár asszony a kormány nevében a rendelkezésre álló időkeretben azt mond, amit gondol, de a törvény előterjesztője a képviselő úr, aki egyébként jelentkezett, és mint előterjesztőnek meg is adom most a szót. Parancsoljon!

KÓSA LAJOS (Fidesz): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Amitől óvtam magunkat, az mégiscsak bekövetkezett, kedves Keresztes frakcióvezető úr, de mégiscsak az a helyzet, hogy - én kérek akkor elnézést, de mégis - ez egy parlament. Bizonyára hallott arról, hogy a parlament nem úgy van, hogy itt összevissza lehet beszélni bármiről, ami az eszünkbe jut, hanem van egy házszabály. A házszabály szabályozza a parlament működését.

Amikor a parlamenti képviselők esküt tesznek - messziről indítok, de nem tudom, hogy honnan kezdjem, amikor ilyen alapvető problémákkal küzdünk -, akkor azt mondják, hogy a jogszabályokat megtartom és megtartatom. A házszabály egy jogszabály. Önnek is be kellene tartani, főleg frakcióvezetőként.

A parlament és a törvényalkotás menetrendje egy kötött dolog, az nem egy falufórum. Ha az van előterjesztve, ami van, nevezetesen: a vízközmű-szolgáltatósokról szóló törvény egy kifejezetten kis szakaszának módosítása, akkor az a napirend, és nem az, hogy a víz helyzete a világban, vagy a víz helyzete Magyarországon, vagy a vízi közmű fejlesztésének stratégiai léptékű elgondolásai, vagy nem tudom, micsoda.

(19.20)

Tehát, amikor ön szíriánként arra csábít bennünket, hogy lépünk erre a vitára, én ezt senkinek nem javasolom, mert az egy másik előterjesztés, másik vita, másik felkészüléssel; ráadásul, kedves frakcióvezető úr, egy ilyen kulcsfontosságú kérdésben megfosztja egyáltalán a részvétel lehetőségétől azokat a képviselőket, akik abban a biztos tudatban nem jöttek el, de lehet, hogy „a víz helyzete Magyarországon”-ra azonnal itt lennének, akik azt gondolták, hogy pont éppen a vízközmű-szolgáltatásról szóló törvénynek egy kis módosítása, ami az ilyen zárványként létrejövő, nem állami és önkormányzati tulajdonú, de azon mégis ténylegesen közszolgáltatást végző szolgáltatók közötti viták rendezésére valamilyen megoldást kínál - mint em-

lített volt, van 400-500 ilyen helyzet -, akkor kiszűrnék velük, mert lehet, hogy egyébként lenne mondánivalójuk. Nekem is, csak most az a dilemma, hogy amit ön elmondott, nagyon-nagyon fontos kérdések lennének napirenden.

Nem lenne jogos megkérdezni egyébként államtitkár asszonytól, mert pont ő, ami kerete van, nem ő az előterjesztő. Tehát ez megint bonyolult, mert a parlament működését még mindig ez a házszabály szabályozza, és egy csomó kérdésre nem tud válaszolni, az időkeret korlátos. És egyébként pedig az egész ügyhöz teljesen méltatlan lenne, mert akkor nem lehetne megkérdezni azt az alapvető kérdést, hogy meddig van az az usus, tulajdonképpen sosem kimondva, de mégis ez uralkodik az egész víziközmű-szolgáltatásban, hogy Magyarország az összes európai ország közül az egyik legpazarlóbban használja fel az ivóvizét. Miért? Azért, mert mi mindenre ivóvízminőségű vizet biztosítunk, miközben tudjuk, hogy 100 liter - ivóvízminőségű, nagyon magas költséggel előállított és pótolhatatlan természeti kincsünk - ivóvíz elfogyasztásánál 3 litert iszunk meg, és 97 litert olyan célokra használunk, ami felesleges.

Ivóvízből öntözzük a gyept. Ivóvízzel mossuk a kocsit. Ivóvízzel mosatjuk a csatornát. Tehát a szennyvizet, mert a csatornában a folyadék áramlását fenn kell tartani, különben ha egy megadott időnél többet tartózkodik a szennyvíz a csatornában, akkor olyan biológiai folyamatok indulnak el benne, ami egyébként a szennyvízüzemnél a telepi biológiát teszi tönkre. Nagyon sokszor úgy teljesítünk szolgáltatást, hogy kétszer-háromszor annyi ivóvizet használunk fel a szennyvízcsatorna mosatására, mint amit egyébként a szennyvíz mennyisége jelent. Ez jó? Csak mert nem vagyunk erre felkészülve, van véleményem róla. Ma nem teheti meg azt egyetlenegy vízmű, amitől olyan fajlagos költségekkel dolgoznak, amilyen, de sok választaná, ha lehetne, és azt mondaná, hogy emberek, az ivóvízszükséglet tízszeresét tengelyen kiszállítom palackozva, és egyébként pedig tiszta, de nem ivóvíz minőségű vízzel mossuk az autót, öntözzük a gyept, mosdunk, mosunk, mosogatunk, takarítunk, járattjuk a nagynyomású vízzel működő tisztítókat, s a többi, s a többi, s a többi. Ugye, ez a tiszta víznek, tehát az ivóvíznek, meg az úgynevezett szűrkevíznek a használata. Nyitott kérdés, de ma tényként rögzíthetjük, mindenki olyan következtetést von le, amelyet: 100 liter ivóvízből 97 litert nem ivóvíz céljára használunk, hanem olyan használati célokra, ami nem igényel ivóvíztisztaságot. Nesze neked, nemzetstratégiai megfontolás!

De mondhatok mást is, amit itt el lehetne mondani, hogy nem a Fidesz-kormány, hanem az előző kormányok fejlesztéspolitikájára kapcsán a legnagyobb összegű víziközmű-beruházási volument az ivóvíz arzénmentesítése jelentette azokon a területeken, ahol Magyarország ivóvízkészlete arzénos. Miközben itt az Európai Unió által meghatározott előírásokat akartuk teljesíteni, holott lehet tudni, hogy az Uniónak az ivóvízzel szembeni arzénelőírása azért olyan, amilyen - rendkívül alacsony -, mert a meghatározó országokban a

tengeri eredetű élelmiszer fogyasztásánál szükségszerűen olyan arzénmennyiséget esznek meg az emberek, hogy az ivóvízben lehet csak csökkenteni, mert a tengeri eredetű élelmiszerben nem tudják csökkenteni. De nálunk ez nincsen, itt senki nem eszik tengeri eredetű élelmiszert. Tehát itt ha száz évig arzénos vizet iszik valaki, akkor sem fogyaszt el annyi arzént, mint amennyit 50 év alatt egy holland megeszik. De a legnagyobb összeget erre költöttük. Dobálhatják itt a 63 ezer kilométereket, meg nem tudom, micsodákat, persze, ez a múlt - de az kétségtelen, azt a pénzt költhettük volna éppen a hálózatfelújításra is.

Ugyanolyan kulcsfontosságú kérdés, hogy Magyarország - környezetvédelem, klíma, Greta Thunberg, nem tudom én, kicsoda - azt az eljárást - ma is ez a szabály - foganatosította, hogy nincs szivárgó szennyvíz. Tehát a szennyvízemesztők zártak, szippantani kell. Ott is egyébként, ahol ennek semmilyen értelme nincs, ahol nincs semmilyen ipari felhasználás. Nagyméretűek a telkek. Tehát vannak olyan települések, ahol ilyen 1500-2000 négyzetméteres telekméretetek vannak szabályozva, és tudjuk, hogy a csatorna kiépítése - kiépült most már - méregdrága, a fenntartása rendkívül nehéz, mert nem olyan a lakossűrűség, hogy ezt meg lehessen oldani, miközben ivóvízbázist nem veszélyeztet. Meg lehetett volna fontolni, ma már kitűnő technológiák vannak arra, hogy a szivárgó rendszerű, de kezelt szennyvíz-megoldás vállalható-e vagy sem. Ez is egy fontos kérdés, csak még egyszer mondom, egyszerűen méltánytalan lenne az egész ügyhöz, hogy ezt ledaráljuk, és komolyan véve az ön felvetését, ilyen kérdésekre válaszoljunk, úgy egyébként, hogy erre a kormány nem készült fel, a kormány képviselőjének erre nincsen módja, mert a kormány képviselője, szemben önnel, mégiscsak be kell tartsa a házszabályt, mert mi, parlamenti képviselők, persze fittyet hányhatunk a házszabályra, mert ez a mi szabályunk, a kormánynak viszont kötelező alkalmazkodnia ehhez, tehát az elnök úr elmondta. Az, hogy megkérdezem az államtitkárt, az az azonnali kérdések és válaszok órájában időszerű, itt nem.

Úgyhogy ön egy csomó fontos problémát felvetett, csak ez megint az, hogy vegye figyelembe, hogy a házszabályt önnek is be kell tartani, tehát nem tudunk átcúsítani erre. Még egy csomó kérdés, amit egyáltalán nem vettem fel, feltehető. Viszont itt hadd világítsak rá egy érdekes összefüggésre - tudom, hogy ez meghökkenítő lesz -: vannak jól működő víziközmű-vállalatok és -szolgáltatók, meg rosszul működők. Tehát önmagában, ha egy víziközmű-szolgáltató veszteséges, az egy fontos mutató, de meg kell vizsgálni, hogy azért veszteséges, mert rossz a vezetése, vagy azért veszteséges, mert a külső körülmények olyanok, ami miatt veszteséges.

A Debreceni Vízmű - amiről szemmel láthatóan Varga képviselőtársamnak nem sok fogalma van - valóban küzd néha azzal, hogy csőrepedés van. De mégiscsak többet mond el a Debreceni Vízmű minőségéről az az adat, hogy mennyi például a hálózati veszteség. Hogy mondjuk, a nyereséget most ne is mondjam,

mert ott egyébként a tulajdonosnak is lehet beleszólása, hogy ott az üzemi adatok hogyan alakulnak. De a hálózati veszteség, az mutatja egyébként valaminek a minőségét. A Debreceni Vízműnek a hálózati vesztesége 18 százalék. Egyébként ez is nagyon magas, és ez akkor megint elvezet ahhoz, hogy gondoljuk meg, 100 literből 18 liter elmegy valahol a hálózatban, de a 18 százalékkal a nagyvárosi vízművállalatok közül a debreceni a legjobb, és egyébként a víziközmű-szolgáltatás tekintetében pedig a legjobbak között van. Az ágazati átlag 26 százalék, de ez úgy jön össze - és itt van megdöbbentő tény -, hogy itt van olyan víziközmű-szolgáltató, ahol a hálózati veszteség 50 százaléknál több. Száz liter nagyon drágán és pótolhatatlanul előállított ivóvízben 50 százalék elmegy valahol a rendszerben. Megkockáztatom, hogy akkor ez a vállalat mégsem teljesít olyan jól, mint a Debreceni Vízmű, ahol a legjobb veszteségi adatok vannak, még ez is magas. Arról nem is beszélve, hogy ha még azt is hozzátesszük, hogy a Debreceni Vízmű minden liter elfogyasztott vizet megtisztít, tehát teljeskörűen tisztítja a vizet, akkor azt kell mondjam, kedves Varga képviselőtársam, hogy debreceniként inkább büszke lehetne a Debreceni Vízmű teljesítményére és a benne dolgozók teljesítményére.

(19.30)

És ehhez egy kicsit köze van a jó gazda gondosságának is, mert látszik, hogy minimum nem felelőtlen az önkormányzat, illetőleg a vagyonkezelő holding, amikor ezt a rendszert üzemelteti.

Tisztelt Ház! Még egy kérdésre szeretnék válaszolni, csak képviselőtársam tette fel, és megvárom, míg tud figyelni.

ELNÖK: Figyelek.

KÓSA LAJOS (Fidesz): Nem, nem, Mesterházy képviselőtársamnak szerettem volna mondani, mert feltette azt a kérdést, hogy akár még támogatható is lenne ez a javaslat, csak miért pont most, meg milyen eseteket érint. Nagy tisztelettel, erről hosszan beszéltem egy eset alkalmával. Be kell vallanom töredekkel, tisztelt házelnök úr, hogy mind a 400-500 közötti esetet nem tudom felsorolni. Tudom, hogy ez hiba, legközelebb törekszem a teljességre, de most ez nem fog menni.

És hogy miért pont most? Nagyon régóta konzultálok a hivattal, az ITM-mel meg az Igazságügyi Minisztériummal, és megvallom őszintén, egy ponton túl azt mondtam, hogy gyerekek, ez egy kicsi dolog, én most ezt beterjesztem. Nem várok tovább mindenféle európai vízi irányelvvel, meg nem tudom, mire, mert nem fog sosem menni. Tudom, mondhatja Keresztes László Lóránt - mit is mondott, csip-csup, vagy valami ilyesmi -, de higgye el, annak a választópolgárnak, aki azzal szembesült, hogy neki megépült a háza, rá szeretne kötni a csatornára meg az ivóvízre, ami ott van a háza előtt, ő úgy tudta, hogy ott szolgált a Debreceni Vízmű, csak mint kiderült, a vezeték tulajdonosa ma

egy olyan vállalat, ami az eredeti építővállalat felszámolási eljárásából 3 millió forintért megvette ezt a szakaszt, és azt mondja neki, hogy persze, köss rá, cimborra, de a vezeték az enyém, nem vagyok közszolgáltató, 50 millió forint lesz neked meg a lakóközösségnek. És éves díjat fogunk szedni, 5 millió forintot. Egyébként 300 ezer forint lenne az, amit a szolgáltatásért a Debreceni Vízmű elkér. Mondhatja ezt ön csip-csupnak, egy LMP-nek néhány lakos meg egy pár millió forint nem számít, de az az igazság, hogy nekem ekkor nemhogy elegendő lett, hanem azt gondoltam, hogy nem várok tovább, beterjesztem, és azt megteszem, hogy a kormány munkatársaival konzultálok. Utólag köszönöm az ITM segítségét, a BM segítségét, az Igazságügyi Minisztériumnak és az ágazatnak a segítségét, mert például, megvallom őszintén, az ingatlanokra vonatkozó kisajátítási szabályokat szerettem volna alkalmazni, de azt mondták, hogy írjunk egy másikat, belementem. Csip-csup, és egyébként természetesen egyáltalán, senki a Fideszből nem akar privatizálni vízi közművet és víziközmű-vállalatot. Ennek az ellenkezője történt. Igyekeztünk megvásárolni azokat a rendszereket, amiket korábban privatizáltak. Aki ilyet feltételez a Fideszről, teljesen ismeretlen számára a Fidesz politikája meg az alapelvei.

Egészen biztos, hogy kulcsfontosságú erőforrásnak tartjuk a vizet (*Az elnök a csengő megkocogtatásával jelzi az időkeret leteltét.*), és még egyszer hadd hangsúlyozzam: egész biztos, hogy előbb-utóbb sorra kell kerülnie a parlamentben annak a vitának, amit ön is kérdez. Annak a törvénynek biztos nem én leszek az előterjesztője (*Az elnök ismét csenget.*), de hogy lesz véleményem róla, talán az általam elmondottak alapján ez kitérnek.

Még egyszer kérném szépen, hogy támogassák ezt a valóban nem nagyon nagy ívű, de mégiscsak fontos javaslatot, és ha lehet, akkor egyszer beszéljünk arról, hogy mi van a vízzel.

Köszönöm szépen. (*Taps a kormányparti padsorokban.*)

ELNÖK: Kérek mindenkit az időkeret betartására is. Kétperces felszólalások következnek. Nacsa képviselő úr, KDNP, két percben.

NACSA LŐRINC (KDNP): Köszönöm szépen, elnök úr. Amit Keresztes frakcióvezető úr a felszólalása végén elmondott, abban teljesen egyetértünk, és hogy csatlakozzak Kósa Lajoshoz: a KDNP sem akar privatizálni semmiféle vízi közművet, ha már ön megerősítette ezt a Fidesz részéről. Nincs ilyen cél.

Őn azzal kezdte a felszólalását, hogy egyetért DK-s képviselőtársával, aki pont ennek az ellenkezőjét mondta. Tehát ön a felszólalása elején és a végén saját magával sem értett egyet. Ő azt mondta, hogy kérdezte Varga képviselő úr: jó gazda-e az állam vagy az önkormányzat? Azt mondta, hogy nem. Jó helyen van-e az önkormányzatnál a vízi közmű? Azt mondta, hogy nem. (*Varga Zoltán: Ez nem igaz.*) Jó helyen van-e az államnál? Azt mondta, hogy nem.

És tudja, hogy miért történt ez, Keresztes frakcióvezető úr? Azért, mert 2010 előtt mi történt? 190 állami vállalatot privatizáltak. Rablóprivatizáció folyt ebben az országban. Eladták a Budapest Airportot, a Postabankot, a MOL-részvényeket, az Antenna Hungáriát, a MÁV Cargót, a Fővárosi Víz- és Csatornaműveket, és sorolhatnám; 190 darab vállalatot. Rablóprivatizáció folyt, ebből Gyurcsány Ferenc és barátai meggazdagodtak, és ezért nem lettek utána nemzeti tulajdonban.

Másfélszeresére növeltük a nemzeti vagyont 2010 óta, pontosan annak a politikának köszönhetően, hogy mi gyarapítani szeretnénk a közösség vagyonát, és nem kiárúsítani, mint ahogy ezt tették a szocialisták és a Gyurcsány-pártiak. Pontosan ennek ellenkezője, és mi soha nem fogjuk kiárúsítani ezeket a vállalatokat. Pont mi vásároltuk vissza. Hatalmas forrásokat költöttünk arra, hogy a Gyurcsány Ferenc barátainál lévő cégeket visszaszerezzük, meg a külföldi partnereiknél lévő cégeket visszaszerezzük közösségi tulajdonba. Ez a mi célunk, és nem az, hogy kiárúsítsuk. Még egyszer: 190 cég. Eltűnt az állami vagyon kétharmada, így magánvagyonná vált, képviselő úr. Ez az, amivel ön először egyetértett, aztán örülök, hogy a végén mégiscsak egy lapra vagy egy oldalra kerültünk, hogy fontos, hogy nemzeti tulajdonban maradjanak a közműszolgáltatások. Egyébként azért lett tizenhatszor áram- meg gázáremelés az ő idejükben, mert eladták ezeket a cégeket. Amikor Lendvai Ildikó mondta, hogy „lassan mondom”, de mégiscsak tizenhatszor emeltek. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypárti padsorokban.)*

ELNÖK: Varga képviselő úr, DK, két percben!

VARGA ZOLTÁN (DK): Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Nacsa képviselőtársam kétpercesére igazán nincs mit reagáljak. *(Nacsa Lőrinc: Ez nem így van.)* Alapvetően bármikor hallgatjuk meg, mindig ugyanazt mondja. *(Arató Gergely: Ettől még nem lesz igaz.)* Kopik ez a lemez, kopik ez a lemez, egyre hiteltelenebb. Néha bele is bakizik, de ez egy másik kérdés.

Kósa Lajossal kapcsolatban: az a helyzet, hogy mi sokáig ültünk ugyanabban a képviselő-testületben, és mindig üdítő színfolt volt hallgatni csapongó eszmevitatásait. Nem is tudtam, hogy ennyire fog hiányozni, és most döbbenet rá, hogy valójában milyen jó, hogy hallhatom, képviselő úr.

Alapvetően ön számonkérte rajtunk a házszabályt, aztán beszélt a telepi biológjáról, az arzénelőírásról, az Unióról, minden egyéb más dologról. Úgy tűnik, hogy az önök számára a házszabály egy hipotetikus felvetés.

A másik. Ön téved. Én a Debreceni Vízmű mellett állok. Ebben a sztoriban ők a jófiúk. Ők azok, akik kínlódnak az önök kormánya megszorítása miatt. A hazug rezsicsökkentés miatt, amiatt, hogy a Debreceni Vízmű különben nem tudja kicserélni a belvárosban a régi, ócska azbesztcement csöveket, hogy azon imádkoznak, hogy ne legyen újabb csőtörés, ne kelljen megint fölvernünk a Csapó utcát, a Kossuth utcát még egyszer. Igen, ebben a sztoriban a Debreceni Vízmű, ugyanúgy, ahogy

a többi önkormányzati vízmű, ők a jófiúk. Mert önök a hazug rezsicsökkentéssel gyakorlatilag lenullázzák ezeket a cégeket.

És a debreceni cég is pontosan ugyanúgy kínlódik, mint az összes többi. Pontosan ugyanúgy kínlódik. Pontosan ugyanúgy tönkre is fog menni, ha ez így fog maradni, mert nem tud fejleszteni, nem tudja különben azokat a kötelező karbantartásokat végrehajtani, elmennék a szakemberei; ha minden igaz, akkor pont önök keresnek most oda vezérigazgatót, nem tudom, mennyi ideje már. Mondja azt, hogy nem így van! *(Az elnök a csengő megkocogtatásával jelzi az időkeret leletét.)* Köszönöm szépen.

ELNÖK: Böröcz László képviselő úr, Fidesz!

BÖRÖCZ LÁSZLÓ (Fidesz): Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! A közmű fogalmába sok minden beletartozik, a vízi közmű is, csak hogy itt a házszabályos vitákban kiementsem magam. Kicsit a közművekről beszélnek összességében. Én sok mindent elhiszek, képviselő úr, de az az igazság, hogy azért ennél egy picit összetettebb a sztori. '94-'98 között, az első szocialista kormányzat alatt privatizáltak valóban rengeteg céget, és ebből adódtak komoly problémák, illetve az is igaz, hogy 2002 után is a közműcégek egy részét szintén eladták.

(19.40)

Na most, ezt csak azért mondom el, mert 2002 és '10 között összesen - hivatalos adat szerint - 1040 milliárd forint profitot vittek ki az országból ezek a nyugati cégek, úgy, hogy önök úgy adták el ezeknek a cégeknek a közműcégek jelentős részét, hogy garantált 8-12 százalékos profitot ígértek nekik ezért, és még azt is hozzászámoltam, hogy mindeközben ezek a cégek egyébként a hálózat fejlesztését és az infrastruktúra fejlesztését egyetlenegy közműszolgáltatás esetében sem tették meg. Önök tehát gyakorlatilag viszonylag alacsony áron eladták ezeket a közműcégeket, garantáltak ezeknek a külföldi, legtöbb esetben külföldi cégeknek egy nagyon komoly profitot, úgy, hogy egyébként a külföldi cégek tulajdonképpen hosszú távú fejlesztésekre egy fillért sem költöttek el. Innentől fogva persze azon vitatkozni, hogy akkor mire lenne szükség - mert nyilván szükség van a közműhálózat fejlesztésére -, és ebbe az irányba elvinni a dolgot szerintem kár.

Én vártam volna még a javaslat beterjesztésével, de mivel Kósa Lajos képviselő úr beterjesztette, ezért csatlakoztam hozzá. Szerintem ez egy jó javaslat, és sok ember problémáját megoldja, amire szerintem érdemes nekünk is odafigyelniünk. Köszönöm. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Mesterházy képviselő úr, MSZP!

MESTERHÁZY ATTILA (MSZP): Nagyon szépen köszönöm. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Tisztelt

Képviselőtársaim! Kósa úr, én nem ironikusan kérdeztem, amit kérdeztem, és semmilyen pikírt vagy támadó hangvétel nem volt a hangomban; egyszerűen kíváncsi lettem volna valamire, amire válaszként tökéletesen megfelel számomra, hogyha azt mondja, hogy ha felmegyek a nem tudom milyen honlapra, ott meg tudom nézni, vagy ha azt mondja, hogy, kérem, természetesen kérjem meg írásban a minisztériumot, és ők fel fogják nekem sorolni azokat a példákat, amelyek alapján ön beadta vagy amelyekre ön alapozza ezt az előterjesztést. Szerintem ebben semmilyen probléma nincs, hogy egy, a témát nem szakértőként művelő képviselő egy parlamenti vitában és hozzászólásban szeretne több ismeretet, több információt kapni ahhoz, hogy aztán a frakciójának - ha már úgy hozta a sors, hogy én beszélek erről a kérdéstről itt a parlamentben - tudjon javaslatot tenni arra, hogy milyen szavazási magatartás legyen. Tudom én, hogy erre nincs szükségünk, csak önök mindig mondják, hogy reméljük, hogy önök is támogatják; én komolyan vettem ezt a felszólítást, és szerettem volna több információt kapni erről. Ez az egyik.

Kettő: az államtitkár asszony - ha jól emlékszem a tudományos fokozatára - egy habilitált, kiváló szakmai tekintély. Gondolom, Kósa úr, ön is ismeri a házszabályt, meg az államtitkár asszony is, tud gombot nyomni, tehát hiába ön az előterjesztő, hogyha a kormánytól kérdezzük valamit, és nem öntől, mert ön nem kormányzati szereplő, mert abból leváltották, ott ül a kormányzat szereplője, ha szeretnénk tőle valamit megkérdezni, akkor nem kell, hogy ön beszéljen a hölgy helyett, tud ő beszélni maga is, és hogyha úgy gondolja az államtitkár asszony, hogy részt vesz a vitában, akkor nyom egy gombot, és részt vesz a vitában, függetlenül attól, hogy ön milyen előterjesztője ennek a javaslatnak.

Ezért én arra kérném, hogy ne akadályozza a kormányt abban, hogy részt vehessen a vitában, mert adott esetben az ellenzéki képviselők arra is kíváncsiak lennének. És akkor még a kupakokról nem is beszéltem. Köszönöm szépen a figyelmet. *(Taps a DK sorában.)*

ELNÖK: Keresztes László Lóránt frakcióvezető úr, két percben!

DR. KERESZTES LÁSZLÓ LÓRÁNT (LMP): Köszönöm, elnök úr. Szóba került az eskütétel. Képviselő úr, én a magyar nemzet szolgálatára tettem esküt, és természetesen, hogy be kell tartanunk a jogszabályokat, én úgy gondoltam, hogy betartottam a házszabályt is, és az államtitkár asszony is nagyon helyesen beszélt ezekről a nagyon komoly rendszerproblémákról, ahogy Hadházy képviselő úr is, Nacsa képviselő úr is beszélt ezekről a problémákról. Én azt gondolom, hogy mindannyiunknak, önnek is, képviselő úr, az a feladata, hogy ezek a kérdések végre idekerüljenek az Országgyűlés elé. Ön is elkezdte, belement ebbe a témába, én nagyon helyesnek tartom, hogy elkezdte, és talán elismeri, hogy itt vannak problémák. Én azt gondolom,

hogy ez az egyik legkomolyabb rendszerprobléma, amely minden magyar embert érint.

Képviselő úr, én azt visszautasítom, hogy nekünk ne lenne fontos néhány ember. Én elmondtam, hogy ez a javaslat önmagában az ágazat súlyos rendszerproblémáihoz viszonyítva nagyon szűk, pizslicsáré - nem tudom, hogy milyen szóhasználattal éltem -, de elmondtam, hogy önmagában egy fontos javaslat, amely természetesen támogatható. Ugyanakkor nekünk feladatunk, hogy ezekkel a kérdésekkel, ezekkel a problémákkal megküzdjünk. Képviselő úr, önök tíz év alatt nem tették meg, hogy az Országgyűlés elé bekerüljön egy ilyen javaslat, hogy egy ilyen átfogó stratégiát végre ki tudjon dolgozni az Országgyűlés, és elinduljon ezeknek a hatalmas nagy rendszerproblémáknak a feltérképezése és megoldása. Én viszont nem ereszkedem le arra a szintre, hogy azt mondjam, hogy önöknek nem fontos a teljes magyar lakosság, mert én azt gondolom, hogy ha ilyen szinten kezdünk el egymással vagdalkozni, az nem visz előre minket ezeknek a problémáknak a megoldásában.

Nem emlékszem már pontosan, Kósa képviselő úr, de mióta két éve képviselő vagyok, háromszor vagy négyszer terjesztettem az Országgyűlés elé ilyen problémákat, próbálkoztam határozati javaslattal, hogy a vízközmű-rendszert, a vízügyi szektor válságos helyzetét érintő javaslatokról kezdjünk el vitatkozni. Ahányszor beterjesztettem, annyiszor akadályozták meg az ön frakciótagjai, hogy itt elkezdhesünk róla egy vitát.

Én most szaván fogom, képviselő úr, nyújtsunk be közösen egy javaslatot, hogy kerüljön a Ház elé ez a vita, és kezdjünk el erről beszélni. Én örülök, hogy van véleménye, remélem, hogy a többieknek is lesz véleménye, remélem, hogy végre megtudunk valamit abból az évek óta készülő stratégiából, amely megoldást kínál. Válaszoljon, képviselő úr, hajlandó-e arra, hogy ketten közösen beterjesszünk egy ilyen javaslatot az Országgyűlés elé, hogy végre ezekről az ön által is *(Az elnök csenget.)* fontosnak nevezett kérdésekről elkezdhesünk egy vitát folytatni. Köszönöm.

ELNÖK: Normál szót kérő képviselői felszólalás következik. Hajdu László képviselő úr, DK!

HAJDU LÁSZLÓ (DK): Köszönöm a szót, elnök úr. Államtitkár Asszony! Előterjesztő Kósa Lajos Úr! Én az előterjesztéshez szeretnék, vagy remélem, hogy ahhoz fogok szólni. Az előttünk lévő törvényjavaslatot vagy jól értem, vagy félreértem, és ezért kérek szót. A következőről van szó.

Az a 400-500, az kicsit gyanús, de ha valóban 400-500, akkor én beleértem azt, hogy itt nagy veszélyben van néhány település, mert itt egy kaput nyitunk meg. Nem tudom, hogy mennyire van tájékoztatva a frakcióvezető-helyettes úr, előterjesztő úr, de Budapest vízellátása kilométereken keresztül különböző tulajdonokon át érkező vezetékkel van biztosítva Csepel irányából is és északi irányból is, és átmegy magántulajdonon, osztatlan közös tulajdonon, átmegy cégek tulajdonán, önkor-

mányzati tulajdonon és állami tulajdonon. Erre a vezetékrendszerre, ha ez a törvény így el lesz fogadva, akkor lehetséges, hogy Budapestnek - amellet, hogy eszméletlen nagy vezetékjogpénzt fizet - a különböző tulajdonosok felé további bérletdíj-fizetési kötelezettsége nyílik meg, hiszen azt mondták, hogy nem tudnak bérleti díjat, illetve nem tudnak rákötni.

De az a veszély is benne van, hogy megszüntettük a Budapest és agglomerációja törvényt, amely garantálta Budapestnek ezt a vezetékét, a vízellátását, de azzal, hogy megszűnt a Budapest és agglomerációja törvény, ezek után ez a kapunyitás, amiről szól ez a kis törvény, azt fogja jelenteni, hogy meg fognak jelenni a tulajdonosok a fővárosnál, mert a fővárost szolgáló cég a főváros tulajdona, az üzemeltetője a Fővárosi Vízművek. Ez a probléma fokozódik azzal, hogy a vízbázis is kint helyezkedik el a különböző településeken, 20-30 kilométerre Budapesttől, onnan kapja a jó minőségű ivóvizet Budapest csápos kutakból, különböző technológiák vannak erre, amelyeken keresztül Budapesten van az egyik legjobb vízellátás. Csepelre is hasonló módon más településekről jön. Tehát itt a vezetékjog ilyen módon való lehetősége, hogy, ugye, itt a nyomvonal kinek a tulajdona, és az esetleg erre úgy ráköthet, hogy nem fizet közműfejlesztést, mert az a másik kapu, hogy ez megnyitja azt, hogy a tulajdonos is lehet, akár kérheti a kisajátítást, és ettől kezdve nem fizet közműfejlesztési hozzájárulást, mert ő a tulajdonosa annak a vezetéknek, ott megy rajtuk keresztül; esetleg valóban nincs ez a telekkönyvben, ahogy említette az előterjesztésben, rávezetve, de akár ki is sajátíthatjuk, ma sok mindent ki lehet sajátítani akár erőből is. Ez az egyik veszély, tehát Budapest vízellátásánál nagyon komoly veszély van. 6 ezer kilométer vezeték van tehát Budapesten, abból 1800 kilométer a közigazgatási határán kívül van, és nagyon sok, hetven körüli települést érint a vízellátása.

Ugyanez van az ÉRV-nél, a váci vízműnél, ott ugyanez a veszély van, ha ez a törvény elfogadásra kerül, és még nagyobb veszély van a Balatonnál, ahol szintén megszüntettük a Balaton-törvényt, amely garantálta a Balatonnak ezt a bizonyos vezetékjogot, tehát ha a Balaton melletti hetven-egynéhány települést szintén vesszük, mert ott is a tulajdonviszonyok különböző helyeken vannak, és mivel itt a vezetékjog a szennyvízre is vonatkozik, ezért egy dupla problémával állunk szemben, mert általában az a településeknek a problémája, hogy a településünkön megy át a vezeték, mi erre rá akarunk kötni, ha már itt megy, ráköttünk.

(19.50)

Ha a kapacitás bírja, akkor igen, de fejlesztési hozzájárulással. Most ezzel a kisajátításos, nyomvonalas rendszerrel, ami az előterjesztésben szerepel, én nagyon nagy veszélyt látok a jövőt illetően. Azt kell mondanom, hogy ez a törvény ha nem is tárgyalások útján, de akár bírósági úton elérhető lesz, mert van rá egy törvény, hogy ezek a vízellátási biztonságok lesznek veszélyhelyzetbe hozva.

Szeretném megemlíteni, hogy vannak települések Budapest mellett, például Érd, amely száz százalékban Budapestről kapja a vízellátást. De ilyen Budakeszi és Budaörs is. Ezeknek az ellátása nem tudom, hányfajta tulajdon. Budaörsnek háromoldali betápjja is van, az megy állami tulajdonon, magántulajdonon, sok mindenben. Ha a törvény felhatalmaz és felbízta emberkéket, akkor ez egy bizniszt nyit meg, és ez egy nagy veszély a települések ellátására, így Érdre is, Budaörsre is, nem csak Budapestre; a Balaton esetében pedig szinte minden településnél, hiszen egy regionális vízmű az, ami a Balaton vízellátását biztosítja, és ugyanígy a szennyvízellátást is hasonló módon.

Egy szakmai eligazítást tartottál itt nekünk, frakcióvezető-helyettes úr. Az az igazság, hogy valóban úgy van, hogy a szennyvíz azért olyan illatos, mint ahogy említetted, mert a csapadékvíz nem engedik be a csatornába. Ha a csapadékvíz beengednék, akkor hígítanák, és nem lenne ez a helyzet. Csak akkor a szennyvíztisztítónál kell a csapadékvíz tisztítani, együtt a szennyvízzel, ami körülbelül háromszoros vagy ötszörös költség lehet. Ezt az üzemeltetés nem bírná ki, ezért minden településen, így Budapesten is ez már több éve így van, nem lehet a csapadékvíz bekötni. A régiak nyilván belemennek a csatornába, de most nem lehet.

Még egy gondolat és befejezem. Ahol vannak a szennyvíztisztítók és a szennyvíztisztítóra rávezető vezetékek, azok is átmennek állami tulajdonú ingatlanokon és átmennek magántulajdonú ingatlanokon. Tehát a szennyvíztisztítóknál is ugyanaz a helyzet, mint a víznyerő bázishelyeknél, hogy ezek a vezetékek különböző tulajdonokon keresztül fognak menni. Itt generálunk egy vitát minden tanulmány nélkül, mert gondolom, hogy ez a regionális vízművekkel nem volt egyeztetve és nincs meg a hozzájárulásuk, de talán nincsenek is tudatában annak, hogy ma erről vitatkozunk.

Tehát egy nagyon nagy aknát indítunk el ezzel a törvényvel. Úgy gondolom, hogy aki a víz- és szennyvízes szakmában eltöltött harminc évet, mint én, az pontosan tudja, hogy ha ezt valaki megszavazza, az egyben egy hatalmas bizniszt is rázúdít ezekre a településekre. Ezt nem lehet így támogatni. Köszönöm szépen. *(Taps a DK soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tisztelt Képviselők! Kíván-e még valaki felszólalni? *(Nincs jelentkező.)* Megállapítom, hogy nem. Minthogy további felszólásra senki nem jelentkezett, az általános vitát lezárom.

Kósa képviselő urat, mint előterjesztőt megkérdem, hogy kíván-e válaszolni a vitában elhangzottakra. *(Kósa Lajos: Igen.)* Parancsoljon!

KÓSA LAJOS (Fidesz): Elnök Úr! Tisztelt Ház! Előszörban Hajdu képviselőtársamnak szeretnék válaszolni, aki a legelején helyesen kérdezte meg önmagától azt, hogy jól érti-e a törvényt, vagy valamilyen félreértésben van. Én úgy látom, hogy félreértette. Nem arról van szó, hogy akárki indíthat azon az alapon kisajátítási eljárást víziközmű-létesítményre, hogy átmegy a telkén és arra nincs valamilyen telekkönyvi bejegyzés

jogosultság, akár szolgalmi jog, használati jog vagy bármi. Ez nincs így. Kisajátítási jog kizárólag állam, önkormányzat és ilyen tulajdonú szolgáltató esetében keletkezik. Ez tehát semmilyen bizniszt nem nyit ki, ez nyilvánvaló. Tehát csak az állam kezdhet kisajátítást, csak az önkormányzat, illetve csak a szolgáltató, senki más. Azon az alapon, hogy magántulajdonos tulajdonát is érinti a vezeték, nem keletkezik kisajátítási jog. Tehát ez a veszély nincs meg.

Továbbá, a kisajátítással való rendezés csak egyultima ratio, egy végső megoldás, hiszen a törvény lehetőségét teremt arra, hogy a magántulajdonban lévő vízi közmű tulajdonosával a szolgáltató rendes polgári körülmények, feltételek mellett megegyezik. Egyébként az esetek többségében ez így van. A kisebb része az, ahol a megegyezésnek nincs már meg az útja, módja, és erre ad megoldást az én javaslatom, hogy ilyenkor kizárólag az állam, az önkormányzat vagy a szolgáltató kezdeményezhet. Először is kell hozzá az energiahivatal közüzemi minősítése, és utána elindulhat az a kisajátítási eljárás, amit én a szabályokban kidolgoztam, természetesen az ITM munkatársaival konzultálva és az ő segítségüket kérve. Tehát az a veszély, amit ön mond, egyszerűen nincs.

Én nem arra számítok, hogy most tömegével - mert ez nem valószínű - indulnak kisajátítási eljárások, hanem arról van szó, hogy a közérdeket hozzuk egy kicsit a jog erejénél fogva kedvezőbb helyzetbe, annál az alkunál, ami arról szól, hogy van a szolgáltató, van a tulajdonos, és meg kelljen nekik egyezni, hogy a szolgáltató a tevékenységét a nem állami vagy önkormányzati tulajdonban lévő létesítményen hogyan teljesíti, ami nem is a szolgáltató tulajdonában van. Tehát ez a veszély tényleg nincs meg.

Elnök Úr! Tisztelt Ház! Már csak egy dolgot szeretnék mondani a frakcióvezető úrnak, hogy úgy nem tud a szavamon fogni, hogy én terjesztem elő a kormány vízről szóló stratégiáját, mert ez teljes képtelenség. Ugyanakkor van némi fogalmam a dologról, hiszen debreceni polgármesterként 16 évig foglalkoztam ezzel a kérdéssel.

Kár, hogy Varga képviselő úr elment, igazán jólegett, hogy hiányolta már a társaságomat, én is az övét, sőt Varga képviselő urat mindenkinek a figyelmébe ajánlom, mert nagyon vidám perceket tud szerezni az embernek, főleg az alumíniumsipkás performanszával. Azt a debreceni önkormányzatban többször előadta, mindnyájan jót mulattunk rajta. De a helyzet az, hogy jól tudja, a Debreceni Vízművek, illetve a vagyongazdálkodó holding új vezetőt keres. Ennek egyszerű az oka, Ányos úr, aki kiváló igazgató, személyes remek kapcsolat van közöttük és tényleg egy bő évtizedes remek munkakapcsolat, a Víziközmű Szolgáltatók Szövetségének az elnöke volt hosszú ideig, de egész egyszerűen nyugdíjba megy, ezért készülvén erre az önkormányzat egy hónapja valóban elkezdett egy másik vezetőt keresni. Ennek ez a prózai oka van. Tehát nem sikerült leleplezni a nagy összeesküvéseket Varga képviselőtársamnak.

Elnök Úr! Nagyon kérem, hogy mégiscsak támogassák, ha tudják. Megvallom őszintén, ezt már feltettem, csak az éterben kérdezem meg, hogy vajon melyik az az egészen kicsi terjedelmű és jelentéktelen szabályozási terület, amiben ha javaslatot terjesztek elő, akkor nem robbantok vele minimum egy többórás vitát olyan kérdésekben, amelyek egyáltalán nem tartoznak a tárgyhoz. Próbálkozom. Nem gondoltam volna, hogy egy ilyen vitát generálok ezzel. *(Dr. Keresztes László Lóránt: Fontos vita volt ez, képviselő úr!)* Azoknak a polgároknak, akiknek az alternatíva az, hogy 50 milliót fizetnek a rákötésért, nagyon fontos volt a vita, ezzel egyetértek.

Kár, hogy Mesterházy úr elment, mert neki is válaszoltam volna, de ezt majd négy szemközt megteszem természetesen. Csak annyit, hogy ha véletlenül érdeklődik, az energiahivatalnál kell megkérdezni, hogy hol vannak ezek - nem az ITM-nél, mert az ITM ezt nem tudja, de az energiahivatal meg tudja - a vitás kérdések. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Nagyon szépen köszönöm, képviselő úr. A házszabály szerint az elnöknek nincs módjában reflektálni ilyen jellegű elhangzott véleményekre, de ha reflektálhatna, akkor irtó hosszú lenne a vita. Úgyhogy ennyi előny máris megvan a házszabályból fakadóan.

Tájékoztatom önöket, tisztelt Országgyűlés, hogy a módosító javaslatok benyújtására csütörtökön 16 óráig van lehetőség.

(20.00)

Tisztelt Országgyűlés! Soron következik a **nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény módosításáról, valamint az egyes felsőoktatási intézmények fenntartóváltásához kapcsolódó törvények módosításáról** szóló előterjesztés általános vitája a lezárásig. A kormány-előterjesztés T/10861. számon a parlamenti informatikai hályozaton elérhető.

Elsőként megadom a szót, és egyben köszöntöm Bódis József államtitkár urat, az Innovációs és Technológiai Minisztérium államtitkárát, a napirendi pont előterjesztőjét. Államtitkár úr, öné a szó, parancsoljon!

BÓDIS JÓZSEF innovációs és technológiai minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója: Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Köszönöm a szót. Olyan dinamikus változásokkal szembesülünk nap mint nap, amelyeket a globalizáció, a technológiai fejlődés, a demográfiai folyamatok és a változó társadalmi igények generálnak. Ezek a világméretű változások életünk számos területét befolyásolják, köztük az oktatás, azon belül a felsőoktatás területét is. A komplex felsőoktatási rendszereknek ma már egyszerre kell igazodniuk a gazdasági és munkaerőpiaci igényekhez, a kutatás-fejlesztési és innovációs folyamatokhoz.

A felsőoktatás átalakításának céljából ezért egy, a globális változásokkal, valamint a közép- és hosszú

távú gazdasági és társadalmi prioritásokkal összhangban álló szervezett, hatékony és eredményes rendszer létrehozását tűztük ki. Hazánk gazdasági és társadalmi jólétéhez ugyanis csak a minőségi felsőoktatáson keresztül vezet az út, a jövő felsőoktatásának kulcsszavai ennek megfelelően a verseny, a minőség, a teljesítmény és a sikeresség. E célok mentén született a „Fokozatváltás a felsőoktatásban” című kormányzati stratégia, amely már 2016-ban irányelvként határozta meg a hatékonyabb felsőoktatási szisztéma kialakítását.

A stratégia kiemeli, hogy a rendszernek egyszerre kell igazodnia a dinamikusan változó gazdasági és munkaerőpiaci igényekhez, a társadalmi elvárásokhoz, valamint a kutatás-fejlesztési és innovációs folyamatokhoz. Kiemelt célunk, hogy a felsőoktatásban a teljesítmény és a jó gazdálkodás egyszerre garantálja a hatékony működést, és mutasson a jövő felé. Fontos, hogy a felsőoktatás területén olyan stratégiai léptékű változások, változtatások történjenek, amelyek kivétel nélkül valóban az egyetemek és a hallgatók javát szolgálják, az intézkedések nyomán kialakuló minőségi felsőoktatás pedig az egész ország, a nemzet felemelkedésének záloga.

Az intézmények társadalmi-gazdasági környezete és a felsőoktatás ágazati irányítása mára olyan kihívásokat támaszt, amelyeknek megfelelni csak egy jóval korszerűbb működési modellben lehetséges. Az átszervezésekkel az egyetemek képesek lesznek saját minőségi és a piaci környezet által támasztott elvárásoknak megfelelni, feladataikat ezekhez alkalmazkodva ellátni.

A modellváltás lényeges célkitűzése tehát a felsőoktatási intézmények működési környezetének rugalmasabbá tétele, ezáltal a nagyobb önállóság mellett több felelősséget kapnak az intézmények irányítói, így a szélesebb körű lehetőségek birtokában komolyabb teljesítményekre lehetnek képesek. A modellváltással az intézmények szakterületi sajátosságaihoz és versenypozíciójukhoz tudják igazítani a szervezeti kereteket és humán erőforrás-gazdálkodásukat egyaránt.

Tisztelt Országgyűlés! Újra meg szeretném köszönni támogatásukat, amelynek eredményeként immár hét felsőoktatási intézmény átalakítása történt, történetét meg. A magyar felsőoktatási rendszer átalakítása olyan kihívás, amelynek újabb és újabb gondolatokkal és innovációkkal kell megfelelnünk.

Az időszerű modellváltást és az infrastrukturális helyzet rendezését biztosító törvény arra ad lehetőséget az egyetemek számára, hogy hosszú távú fejlődési pályára állhassanak, ezzel együtt mérséklődjön az állami támogatásoknak való kiszolgáltatottságuk. A kormány és az intézmények éppen ezért közösen dolgoznak a minél hatékonyabb és gördülékenyebb átmenet megvalósításán.

*(Az elnöki széklet Jakab István,
az Országgyűlés alelnöke foglalja el.)*

Tisztelt Ház! A legutóbb elfogadott hat modellváltó felsőoktatási intézmény közül a Széchenyi István Egyetem, valamint az Állatorvostudományi Egyetem

kezdeményezése alapján felülvizsgáltuk az intézmények számára átadandó, jelenleg is a vagyongazdálkodásukban lévő ingatlanok helyzetét. Az Állatorvostudományi Egyetem arról nyilatkozott, hogy egy ingatlan tekintetében kisebb hányadra van szüksége, mint ahogyan azt korábban tervezték, a Széchenyi István Egyetem pedig egy, az elfogadott törvényben részére biztosított ingatlanra nem tart igényt, ezért annak a törvényből történő törlését kezdeményezte.

Egyetértünk és támogatjuk az intézmények kéréseit, hiszen ezáltal kizárólag azon ingatlanok kerülnek az egyetemek tulajdonába, amelyek azok működéséhez feltétlenül szükségesek. Jól mutatja az állam közösségi tulajdonnal való felelősségteljes gazdálkodását, hogy tervezetten, átgondoltan és az intézményi igényekhez igazodva igyekszik racionalizálni az ingatlanállományt.

Tisztelt Országgyűlés! A felsőoktatási törvény módosításával felhatalmazást kaptunk arra, hogy a Neumann János Egyetem pedagógusképző kara csatlakozhat az egyik legpatinásabb egyházi pedagógusképző intézményhez, szervezetileg a Károli Gáspár Református Egyetemhez. A jelenlegi törvényjavaslat biztosítja, hogy az egyetem tulajdonába kerüljön a pedagógusképzéshez elengedhetetlenül szükséges ingatlanállomány az ingó vagyontárgyakkal együtt. Ezekon túl a jelenlegi törvényjavaslat a felsőoktatási intézményekkel egyetértésben néhány kodifikációs pontosítást és technikai jellegű módosítást is tartalmaz.

Tisztelt Országgyűlés! Kérem önöket, hogy a korábban már támogatott és elfogadott törvények kiegészítését, pontosítását ismételten támogatni szíveskedjenek. Köszönöm megtisztelő figyelmüket.

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Tisztelt Országgyűlés! Most a vezérszónoki felszólalásokra kerül sor. Megadom a szót Pósnán László képviselő úrnak, a Fidesz képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon!

DR. PÓSNÁN LÁSZLÓ, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Ház! Az Országgyűlés 2020. május 19-én döntött azon törvényjavaslatok elfogadásáról, amelyek hat egyetem, az Állatorvostudományi Egyetem, a Miskolci Egyetem, a Moholy-Nagy Művészeti Egyetem, a Neumann János Egyetem, a Soproni Egyetem, a Széchenyi István Egyetem modellváltásáról és az ehhez kapcsolódó vagyongazdálkodási alapítványok létrehozásáról szólnak. Egyúttal ezek a törvényjavaslatok, törvények rendelkeznek a vagyontárgyakkal is.

Az elfogadást követően meg is kezdődött a modellváltással összefüggő teendők számbavétele, a szükséges lépések pontosítása, a részletekben történő elmélyülés, és e munkák során szükségképpen minden részletre kiterjedően, a legapróbb különböző kis szabályokban való elmélyedésre a törvényalkotás során nem biztos, hogy minden alkalommal mindenkinek tökéletesen nyílik lehetősége. Menet közben az érintettek is végiggondolják sok esetben, hogy mi az, ami az ő későbbi tevékenységük szempontjából fontos és mérvadó, és

ahogy az előbb az államtitkár úr is jelezte, konkrét megfogalmazott igények, kérések jöttek az adott intézményektől, hogy a vagyonjuttatás során körülbelül hogy és mint gondolják ők az észszerű működés dolgait.

Ebből következően néhány pontosítást szükségeltetik megtennünk, és egyúttal, ha megnézzük, hogy miről szól ez a benyújtott törvényjavaslat, azt látjuk, hogy ez lényegében mégiscsak egy technikai pontosító, a különböző részleteket sok esetben még akár stílusosan vagy helyesírási rendező javaslat, és végképp nem koncepcionális szerkezeti kérdésekről döntő, hiszen arról korábban az Országgyűlés már döntött. Így például a Mosonmagyaróvár, Pozsonyi út 88. szám alatti ingatlan kérdése, hogy ez műemléki védelem alatt áll, ezt értelemszerűen át kell vezetni a nemzeti vagyonról szóló törvényben is. Ez egy tipikusan jogtechnikai teendő, amit most meg kell cselekednünk.

Ugyanez a helyzet, amit említett az államtitkár úr is, hogy a Széchenyi István Egyetem részére történő vagyonjuttatási kör az egyetem szerint némileg túlméretezett, és ebből a vagyonjuttatási körből bizonyos ingatlant ki kell vezetni, az egyébként szakképzési célokat fog szolgálni.

(20.10)

A Neumann János Egyetem apropóján szintén jelezte már államtitkár úr, hogy a Petőfi Sándor Gyakorló Általános Iskola és Óvoda fenntartói joga átkerülne a Károli Gáspár Egyetemhez jogutódlással.

És még olyanról nem is beszéltünk, hogy milyen technikai, stilisztikai természetű módosítások sokaságával találkozunk. Csak mondom néhányat, hogy érzékeltessem az állítást. A „legalább 5 év” szerepelt a korábbi szövegben, az „5” számmal kiírva. A kodifikációs tevékenységgel megbízott jogászok úgy tartották, hogy helyesebb, ha ez betűvel szerepel. Tehát például ilyen változtatás van benne. Vagy egy olyan, hogy „kivételekkel” szövegrész helyébe „kivéttel” fog bekerülni, a „gondoskodni” szövegrész helyébe a „rendelkezni” szó. Sorolhatnám még, tehát számos ilyen, szó szerint jogtechnikai változtatásokkal találkozunk.

Van még egy konkrét aktualitása ennek a törvénynek, nevezetesen, hogy kapcsolódik egy másik benyújtott törvényjavaslatához, amelyről nem olyan régen szintén tárgyaltunk, nevezetesen a Színház- és Filmművészeti Egyetemhez kapcsolódó fenntartóváltás kérdése. Ez annyiban fogja érinteni a mostani törvényjavaslatot, hogy a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi törvény mellékletét ezen logika mentén szintén változtatni szükségeltetik.

Úgyhogy én tisztelettel azt kérem a képviselőtársaktól, hogy mivel ez alapvetően jogtechnikai pontosításokat, illetve változtatásokat tartalmaz, és végképp nem már koncepcionális jellegű ügyeket, a korábban lefolytatott koncepcionális vitát ennek apropóján, ha lehet, akkor ne kezdjük újra, mert én ennek sok értelmét nem látom, és magát a törvényjavaslatot pedig tárogassák. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Brenner Koloman képviselő úrnak, a Jobbik képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon, képviselő úr!

DR. BRENNER KOLOMAN, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Ház! Az előttünk lévő törvényjavaslat módosító csomagja valóban egyrészt technikai jellegű módosításokat tartalmaz, illetve a már megszületett döntéseket pontosítja, illetve vezeti végig a rendszeren. Én a konkrét törvényjavaslat egy pontjához szeretnék egy kérdést feltenni államtitkár úrnak, és utána azért nyilvánvalóan egy általános gondolatot is el kell mondanom a modellváltásokkal kapcsolatban.

A konkrét kérdésem pedig a 7. §-ra vonatkozna, ahol a felsőoktatási intézményben a vezetői megbízatásokról van szó. Mi tagadás, itt az indokoló részben az van, hogy erre a módosításra azért van szükség, hogy a magánintézményeknél is megfelelő létszámú vezetőket lehessen kinevezni. Ezt a pontot én jogászokkal, egyetemi szakértőkkel megnéztem, és senki nem tudott arra választ adni, hogy ez az indokló mondat és az előttünk lévő törvénymódosítás hogy függ össze. Erre várnék államtitkár úrtól egy választ, hiszen én azt gondolom, hogy egy egyetemi vezetői megbízatás nagyon fontos az egyetemek világában.

Nem elismételve mindazokat az érveket, amelyeket a koncepcionális vitában már elmondtam, és nem untatva sem a tisztelt Házat, sem államtitkár, professzor urat azzal, amiket már több ízben egymással megbeszéltünk, de ceterum censeo annyit el kell mondanom, hogy éppen a Színművészeti Egyetem példáján tudom azt megmutatni, hogy azok a javaslataim és azok a fenntartásaim az alapítványi formával és ezzel a típusú alapítványi formával kapcsolatban, úgy tűnik, hogy sajnos a gyakorlatban beigazolódottak. Idéznék a Színművészeti Egyetem számomra eljuttatott leveléből, ami elmondja, hogy amikor róluk vitatkoztunk, akkor - idézet a levélből szó szerint - „a parlamenti vita délutánján Pavlik Livia miniszteri biztossal találkoztunk, aki a ránk váró feladatokról tájékoztatott. Kérdéseinkre adott válaszai világossá tették számunkra, hogy az új modellben sem az egyetemi autonómia, sem a szaktudás érvényesítésének garanciái nem jelennek meg.” Idézet folytatása: „Az egyetem sajátos szakmai szempontjai nem kapnak megfelelő képviselést a kuratóriumában, és kérdéses, hogy kik garantálják majd ezek érvényesítését. Az egyetemi autonómia értelmezésünkben csak úgy biztosítható, ha a szenátus jogkörei nem csorbulnak, és a rektort továbbra is nyílt pályázat útján, a szenátus javaslatára nevezi ki a fenntartó, határozott időre.”

Ez egy hosszú levél, államtitkár úr, én nem kívánom itt az egészet ismertetni, de pontosan erről beszéltem ennek a törvénynek a vitájában és az összes többi, hasonló modellváltáson átesett egyetem vitájában. Pontosan ezért nyújtottam be azt a módosító javaslatomat, és ismételtelen megtettem a Színművészeti Egyetemmel

kapcsolatban is, miszerint a kuratóriumban ex officio, hivataluknál fogva legyenek többségben az egyetem akadémiai választott vezetői, az universitas képviselői, hiszen jómagam mint az Európa Tanács akadémiai szabadságért és egyetemi autonómiáért felelős jelentestevője és mint a néppárti Jobbik képviselője, nem tehetek másként, mint hogy látom a jeleket.

Államtitkár úr itt arra hivatkozott az expozéjában, hogy micsoda fantasztikus kooperációban készülnek ezek az előterjesztések. Államtitkár úr, nekem ez a levél pontosan az ellenkezőjéről tanúskodik, mint ahogy itt az expozéjában ön ezt elmondta, és ez ellen tiltakozom. Ez ellen tiltakozom, és kifejeztem egy válaszlevélben az egyetem vezetésével szemben a szolidaritásunkat a néppárti Jobbik nevében, és a felháborodásunkat, mert ez egy egyértelmű támadás az egyetemi autonómiával és az egyetemi szabadsággal szemben.

Azt gondolom, hogy ez egy olyan precedens, ami nagyon jól megmutatja, hogy mindazok az általános jellegű, a magyar felsőoktatás megújítását célzó stratégiai célok, amelyekkel egyetértünk, nem ezen a módszeren fognak sajnos bekövetkezni. Köszönöm megtisztelő figyelmüket. *(Szórványos taps az ellenzéki sorokból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Nacsa Lőrinc képviselő úrnak, a KDNP képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon, képviselő úr!

NACSA LŐRINC, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Államtitkár Úr! Több alkalommal vitatkoztunk már itt erről a témáról, ahogy jobbkos képviselőtársam is elmondta, hiszen amikor az egyes egyetemek modellváltása, fenntartóváltása került ide elénk törvényjavaslatban, akkor mind a magyar felsőoktatás helyzetéről, mind a szükséges innovációról, mindezekről a modellváltásokról több szó esett.

Most tulajdonképpen egy általános keretben jogi, technikai módosítások miatt újra ezt a vitát vesszük elő. Ebben a vitában fontos leszögezni minden oldal célkitűzéseit, és hogy mi alapján alkotunk törvényeket a magyar felsőoktatásról, és miért kezdődött el ez az út a modellváltással.

A nemzeti kormány számára 2010 óta kiemelten fontos a minőségi, versenyképes közoktatás és felsőoktatás, mert úgy gondoljuk, hogy Magyarország és a magyar emberek jövője alapvetően függ a magyar oktatási rendszer sikerességétől és versenyképességétől. Azt tudjuk, hogy a magyar oktatás mindig is a világ élvonalába tartozott, a Kárpát-medencében született és tanult magyar tudósok, feltalálók, Nobel-díjasok tudományos felfedezéseikkel, találmányaikkal, írásaikkal megváltoztatták a világot; nem kisebbet állítunk: a világ történelmét befolyásolták.

Mi, magyarok száz évvel ezelőtt is alkalmazkodni tudtunk a megváltozott világ kihívásaihoz, amikor Kle-

belsberg Kunó oktatáspolitikájának köszönhetően Magyarország nagyszabású iskola- és egyetemépítési programba kezdett, megalapozva ezzel a korszak gazdasági fejlődését.

Most is ilyen gazdasági fejlődésre és gazdasági kihívásokra kell reagálni. 2010 óta az a célunk, hogy hatékony, versenyképes, tehetségeket támogató, innovatív közoktatási és felsőoktatási rendszert építsünk ki. A XXI. század gyorsan változó, globális világában új, korábban nem ismert kihívások jelentkeznek, amelyekre az oktatási rendszernek is meg kell találnia a megfelelő válaszokat.

Ismert, hogy Gyurcsány Ferenc és a szocialisták a felsőoktatásban bevezették a tandíjat, eladósították az egyetemeket, a közoktatásban pedig utcára tettek 14 ezer pedagógust, bezártak több mint 100 iskolát, valamint további több mint 700 iskolát vontak össze, amellyel 1000 településen szűnt meg az iskola.

2010-ben a nemzeti kormány eladósított egyetemet, óriási mértékű munkanélküliséget és kilátástalan helyzetű, jövőképi fiatalokat örökölt a Gyurcsány-Bajnai-kormányok megszorításokra épülő politikájának következtében. Tudom, hogy önök ezeket reformnak hívják, de mégiscsak maradjunk a megszorítás szónál.

Az elmúlt évtizedben a magyar gazdaság teljesítményének köszönhetően több forrás és figyelem irányult a magyar felsőoktatási rendszerre is. Az elmúlt 10 évben számos új egyetemi campus újult meg vagy épült, és a kormány és a Hallgatói Önkormányzatok Országos Konferenciája által létrehozott megállapodás, amely alapján kollégiumi férőhelyeket is újítunk föl, bővítünk, illetve teljesen újak is épülnek, egyike a legfontosabb megállapodásoknak az elmúlt években.

(20.20)

Azt gondolom, jó úton járunk akkor, ha egyre több egyetemi kollégiumi férőhelyet építünk az egyetemi városokban, ahol a fiatalok nemcsak megfizethető lakhatást kapnak, hanem közösségi élményt is a kollégiumokon keresztül. Úgyhogy én bátorítom a kormányt, az államtitkár urat is, hogy ezt a programot folytassuk, a kollégiumépítési program ne maradjon abba, folytassuk a jövőben is, mert erre nagy szükség van, hogy a fiatalok az individualizált világban egy közösségi térben tudják folytatni az egyetemi tanulmányaikat.

2009-hez képest 2019-ben 2 ezerrel több hallgató szerzett diplomát és 1200-zal több oktató van jelen a felsőoktatásban. Ezzel együtt a Fidesz-KDNP-kormány célja, hogy versenyképes, valódi tudást kapjanak a diplomások, és ne csak az egyetemisták száma legyen magas önmagában, hanem a diplomát szerzők száma is. A magyar közoktatás és magyar felsőoktatás színvonalát is dicséri, hogy olyan képzett fiatalokat adtak a magyar gazdaságnak, akiknek köszönhetően az utóbbi pár évben talpra állt és folyamatosan növekedett a magyar gazdaság. Ismerjük, hogy a világjárvány ideje előtt az elmúlt két évben már az 5 százalékot súrolta a gazdasági növekedés, sőt tavaly már el is értük ezt.

Most azonban a további fejlődéshez strukturális változásokra van szükség, modellváltásra, ha úgy tetszik. Ezt felismerve alkotta meg a magyar kormány a „Fokozatváltás a felsőoktatásban” középtávú szakpolitikai stratégiát 2016-ban, melyben kifejtette szándékát és kormányzati támogatását a magyar felsőoktatás korszerűsítésére és megújítására. Bebizonyosodott, hogy a korábbi szabályozási és szervezeti keretek között működő intézményrendszer nehezebben vagy lassabban tud reagálni a világban zajló folyamatokra, legyen szó a képzések iránti nemzetközi kereslet növeléséről, az innovációk hasznosulásáról vagy éppen az újabb forrás bevonását jelentő vállalati együttműködések iránti igényről.

Itt a Házban nem is olyan régen, jó pár hónappal ezelőtt tárgyaltuk először a Budapesti Corvinus Egyetem fenntartóváltását, mint az új modell első fecskéjét, amelyet közhasznú alapítványi működésbe helyezett a törvény. A Corvinus Egyetem fenntartóváltása azt bizonyította be, hogy a közhasznú alapítvány működése sikeres és működőképes, ami mintaként szolgált aztán más felsőoktatási intézmények számára is. 2020. május 19-én döntöttünk arról itt az Országgyűlésben, hogy további hat felsőoktatási intézmény, az Állatorvosi Egyetem, a Miskolci Egyetem, a Moholy-Nagy Művészeti Egyetem, a Neumann János Egyetem, a Soproni Egyetem és a Széchenyi István Egyetem esetén is felhatalmazást adunk mint Országgyűlés a kormánynak a vagyonkezelői alapítványok létrehozására, valamint arra, hogy rendelkezhessenek az egyetem és az alapítványok vagyonjuttatásáról.

Az állami gondoskodás biztonságos, de kissé beszűkült körei helyett a fejlődés versenyalapú perspektívái nyílnak meg számukra, amely alkalmazkodást, szemléletváltást, merész újításokat, teljesítményelvűvéget és kooperációs készséget is követel meg a szóban forgó egyetemeken. Az állami szerepvállalás ezzel a lépéssel párhuzamosan szintén új alapokra helyeződik, hiszen fenntartóból partner és megrendelő lesz. Azt gondolom, hogy az egyetemek, felsőoktatási intézmények számára ez egy óriási lehetőség, de a lehetőség mindig felelősséggel is jár. A nagyobb önállóság, a rugalmasság, az innováció behozatala nagy felelősséggel is jár. Arra kérem majd államtitkár urat, hogy ezt a felelősséget a következő időszakban is figyeljük, monitorozzuk, hogy hogyan tudnak élni ezzel a nagyobb felelősséggel ezek a felsőoktatási intézmények, hiszen kaptak egy nagy lehetőséget, amivel jár ez a felelősség. Azt gondolom, hogy pozitív irányba mutatnak ezek a folyamatok, de mindig meg kell nézni, hogyan is tudnak jó gazda módjára bánni ezzel a lehetőséggel, és mit kezdnek a rájuk szakadt felelősséggel.

Azt gondolom, hogy a partneri, megrendelői szerep jobban illik az államhoz, egy új alapokra tudja helyezni ezt a modellt, ki tudja szolgálni a valós, XXI. századi igényeket, tud alkalmazkodni a nemzetközi helyzet változásához, be tud illeszkedni azon versenyképes egyetemek sorába, amelyeket szerte a világban, akár a délkelet-ázsiai térségben, akár Nyugat-Európában vagy Észak-Amerikában találhatunk. Azt gondolom,

hogy a mostani törvényjavaslat is, hiszen erről a modellváltásról számtalan alkalommal beszélgettünk az elmúlt hónapokban itt a parlamentben, csak ennek a keretét adja meg, a technikai, jogi pontosítását, módosítását tartalmazza, és nyilvánvalóan rendezi a felmerülő tulajdonjogi és vagyonjuttatási kérdéseket.

Mivel a modellváltás mint olyan, eddig is tőlünk támogatást kapott az összes eddig idehozott felsőoktatási intézmény tekintetében, ezért az ezt kialakító keretet és az ezt rendező jogi pontosításokat is tudjuk támogatni. A KDNP-frakció tehát ezt támogatja. Köszönöm a lehetőséget. *(Taps a kormánypartok padsoraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Mesterházy Attila képviselő úrnak, az MSZP képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon, képviselő úr!

MESTERHÁZY ATTILA, az MSZP képviselőcsoportja részéről: Nagyon szépen köszönöm, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Az elmúlt percekben, órákban egy nagyon hosszú eszmefuttatást lehetett hallani Kósa Lajostól, Nacsa Lórinctól és Böröcz képviselőtársamtól arról, hogy aki azt gondolja, a Fidesz bármikor is akarná privatizálni a vízi közműveket, akkor az nem ismeri a Fidesz politikáját, merthogy önök a vagyont gyarapítják. Elkezdtem gondolkodni, hogy talán nem elhamarkodott-e ez az állítás, hiszen ebben a mostani törvényjavaslatban és ebben a modellváltásban pont az ellenkezője, éppen privatizáció történik. Tehát az állam lemond a saját vagyonáról, az állam lemond a saját szellemi értékeiről, és egy kvázi magánalapítványba testálja át ezt.

Emellett azt is látom, hogy miközben a közoktatásban egy esztelen centralizáció van, itt, a felsőoktatásban most hirtelen egy teljesen másik irányt vettek, privatizálnak és decentralizálnak. Erről én azt gondolom, hogy az önök szándékát sokszor a mögöttes érdekek határozzák meg, és valószínűleg ebben az esetben sincs ez másképpen. Teljesen világos, hogy eddig bármilyen egyetemi vezetőt kérdeztek, kiderült, hogy nem volt korrekt egyeztetés. Tehát én sem pontosan értem, államtitkár úr miről beszélt, amikor azt mondta, hogy nagyon hosszú előkészítő munka után milyen fantasztikus eredményre jutottak. Ha jól értem, talán pont a Közgáznál, a Corvinusnál már az ötödik módosítása van ennek a javaslatnak, és az összes többi egyetemenél is már sokadik módosítása van. Tehát olyan jól elő volt készítve, hogy hónapokon belül már másodszor, harmadszor vagy ötödször kell hozzányúlni ehhez a törvényhez. De egyébként minden egyetemi vezető részéről, legalábbis az ellenzéki képviselők, olyan információt kapnak, ami arról szól, hogy kevés volt az idő, nem volt egyeztetés, nem volt nyitott a minisztérium az egyetemi javaslatokra, és minden egyes kritika vagy ilyen értelemben észrevétel az egyetemet irányító szervezetektől vagy személyektől, vagy éppen hallgatói szervezetektől azzal fejeződik be, hogy ezáltal sérülni fog az egyetemi autonómia, hogy nem lesz biztosítható és garantálható, hogy megfelelő szakmai színvonalon

tudják ellátni a munkát, hogy sérülni fog az egyetemi autonómia, és ezáltal a minőség és a hatékonyság sem garantálható.

Ha így van, államtitkár úr, nem pontosan értem, hogy ön miről beszél, amikor szisztematikus egyeztetésekről és hatékonyságnövekedésről beszél. Sőt, van olyan egyetem, erről már volt itt szó, a Színművészeti Egyetem, amely, úgy tűnik, büntetésként kapta ezt a lehetőséget, hiszen rögtön meg is támadták az egyetemet különböző sajtóorgániumokban, politikai szintéren. Egy régi technika: ha valamit keresztül akarunk verni, akkor gyorsan támadjuk meg az illetőt, hogy a saját védekezésével legyen elfoglalva, és ne tudjon odafigyelni egyéb más szempontokra. Ez egy bolsevik tempó egyébként az önök részéről. De teljesen világos, hogy bűnbakot csinálnak a Színművészeti Egyetemből, közben Nacsa képviselőtársam meg arról beszél, hogy ma már ki lehet hirdetni, hogy ez a modellváltás a Corvinus Egyetem tekintetében kicsoda sikeres volt. Én azért óvatosabban bánnék ezzel az eredményhirdetéssel, képviselőtársam, hiszen túl közel vagyunk még ehhez az átalakuláshoz. Az eredményességet lehet abban mérni természetesen, hogy milyen nemzetközi eredményeket ér el egy egyetem, de még ellenzéki padsorból sem várnám el azt, hogy bármilyen modellváltás után rögtön, mondjuk, fél évvel vagy egy évvel már ennek látható eredményei lennének.

Ettől függetlenül mi továbbra is azt mondjuk, hogy ez a modellváltás nem jó irány, nem helyes irány és elfogadhatatlan az, ahogy önök beavatkoznak az egyetemi autonómiába, ahogy privatizálják ezeket az egyetemeket, és ahogy megpróbálják meghatározni azt az önök szája íze szerint, hogy mit, hogyan és milyen módon kell tanítani ezekben az intézményekben. Magánál a Színművészeti Egyetemenél pedig teljesen világos, kibújt a szög a zsákból, egyszerűen meg akarják rendszabályozni az egyetemet. Ha jól olvastam ezt a levelet, amelyet minden képviselőnek eljuttattak, akkor még arra sincs garancia, hogy az egyetem vezetői, hallgatói, érdekképviselőinek emberei bekerülhessenek abba a kuratóriumba, amely majd aztán irányítani fogja az egyetemet.

(20.30)

Ha ez így van, államtitkár úr, akkor nem tudom, miről beszélnek. Akkor hogyan beszélhetnek arról, hogy itt majd növekedni fog a hatékonyság, a szakmai színvonal és a minőség? Ha valahol, pont egy művészeti egyetemenél a szabadságot korlátozzák, ha a kreativitást ezáltal korlátozzák, ha megfélemlítik az ott tanuló diákokat vagy éppen az ott tanító tanárokat vagy vezetőket, akkor egészen biztosan abból nem hatékonyságnövekedés fog származni, és ha nem szólhatnak bele a saját sorsukba az egyetemi polgárok vagy az egyetemi oktatók, akkor pedig egészen biztosan megint csak hatékonyságvesztés és nem pedig minőség-növekedés fog bekövetkezni.

Ezért, ahogy eddig is, a jövőben sem fogja az MSZP-frakció támogatni ezt a javaslatot. Mi azt gondoljuk,

hogy ez nem kellően átgondolt, nem kellő időt szántak erre az átalakulásra, és semmilyen együttműködés nem jellemezte ezt az alapvető változást jelentő folyamatot, ami alapvetően írja át a magyar felsőoktatás szerkezetét, és azt gondoljuk, hogy ezt ilyen kapkodóan elvégezve, egészen biztosan csak rossz eredményre juthatunk. Köszönöm szépen, elnök úr, a türelmet.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Arató Gergely képviselő úrnak, a DK képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon, képviselő úr!

ARATÓ GERGELY, a DK képviselőcsoportja részéről: Tisztelt Ház! Államtitkár úr tiszteletre méltó következetességgel ismétli meg az új modell mellett szóló érveit, most már nem is tudom, hogy hányadik, legalább ötödik alkalommal itt a tavaszi ülészaká folyamán, de legalább negyedik, az biztos, negyedik alkalommal a tavaszi ülészaká folyamán. Én nem mondanám el az ellenérveket még egyszer; továbbra is azt kell mondanom, hogy az a modell, amit önök javasolnak, ez a nagyon furcsa félmaszkek, félállami megoldás, ez nem felel meg sem a felsőoktatás érdekeinek, sem az egyetemi autonómia feltételeinek, sem pedig a kiszámítható, hatékony és áttekinthető közpénzfelhasználás feltételeinek, ez nem egy jó megoldás.

Azok a dolgok, amikre önök gyakran hivatkoznak, a nagyobb önállóság, nagyobb szabadság, nagyobb felelősség, ezek megfelelő jogszabályi megoldásokkal az állami fenntartás megtartása mellett is elképzelhetők és megvalósíthatók lennének. Azok az elemek pedig, amelyek ezen túlmutatnak, az alapítványi technika, ez a kvázi privatizálás, ez pedig számos kockázatot rejt mind az intézmény felé az egyetemi autonómia sérelme szempontjából, mind pedig a közösség felé a kiszámíthatóság és az átláthatóság, az elszámoltathatóság szempontjából.

Nagyon tiszteltem Nacsa képviselő urat, és ő is nagyon következetes, és vele sem fogom lefolytatni most azt a vitát, amelyik a 2010 előtti kormányzásról szól, csak azt kérem, hogy tárgyalja meg azokkal a képviselőtársainkkal, akik akkor is képviselők voltak, hogy mit kapott, mondjuk, az akkori kormányzat nem egy ilyen nagyvonalú átalakításért, hanem sokkal kisebb felsőoktatási átalakításokért. Mégis csak skizofrén egy kicsit az oktatás reformját kárhozzatni, majd teljes mellszélességgel kiállni a felsőoktatási intézményrendszernek egy olyan átalakítása mellett, amire annak idején a legliberálisabb oktatási miniszter is csak titokban mert gondolni, mert tudta, hogy az Országgyűlésen nem menne át. Azt kell tehát mondanom, hogy magával az alapkonceptióval nem értünk egyet, ezt szerettem volna tisztázni.

Miről szól a konkrét törvényjavaslat? Ehhez képest nagyon kevés dologról. Először is nekem azért van abban vitám Pósnak képviselő úrral, hogy itt iszonyatos előre láthatatlan körülmények miatt kell hozzányúltni négy hét után, egy mégis csak egy négy hete elfogadott - ha én jól számolom, de lehet, hogy

hat - törvényjavaslathoz ismét hozzá kell nyúlni. Akkor önök beterjesztettek egy törvényjavaslatot, hogy ilyen lesz a modell, most kiderült, hogy egy picit azért másmilyen lesz a modell, mint annak idején képzelték. Én azt gondolom, hogy ez minden, csak nem megalapozott törvényalkotás. Ha nem lóhalálában hoznák ezeket a jogszabályokat, hanem esetleg előre beszélnek meg az érintettekkel, mert azt mondja Pósnán képviselő úr, hogy rájöttek közben, hogy másra van szükség az intézményekben, én ezt értem, de ha lett volna egyeztetés az érintettekkel, ha lett volna érdemi szakmai és parlamenti vita, ha esetleg a parlamenti vitában figyeltek volna arra, hogy mit mondanak az ellenzéki képviselők, akkor meg lehetett volna úszni azt, hogy most megint matatni kelljen ugyanazzal a törvénnyel. Hogy finoman fogalmazzak, nem elégáns menet közben változtatni, miközben egyébként zajlik már az intézményekben a rohamunka annak érdekében, hogy a nagyon rövid határidő mellett megfeleljenek az új feltételeknek és működési módoknak.

Általában azt gondolom, hogy egy ilyen mértékű és ilyen léptékű modellváltást évekig tartó előkészítő munkának kellene megelőznie, és nem azon a szinten, amire mindig hivatkoznak, hogy de volt itt koncepció, szép terv, meg nagyszerű elképzelés, hanem a jogszabály és az egyes intézményekre vonatkozó szabályozás konkrétságában kellett volna megfelelő időt hagyni a döntéshozatalra és megfelelő időt hagyni a végrehajtásra. De persze hozzáteszem, jobb korrigálni, mint egyébként úgy hagyni egy hibás szabályt.

Mégiscsak kénytelen vagyok jelezni, hogy különösen aggályosnak tartjuk továbbra is a szabályozásnak azt a részét, amelyik kivételt enged az állami vagyon elidegenítésére vonatkozó tilalom alól az egyházi intézmény, adott esetben éppenséggel a kecskeméti tanítóképző - bocsánat, nem ez a rendes neve - esetében, tehát a kecskeméti pedagógiai kar esetében. Azt gondoljuk, hogy a nemzeti vagyon, különösen ilyen fontos oktatási vagyon esetében indokolt lenne ugyanúgy megtartani a célhoz kötöttséget és az elidegenítési tilalmat, mint egyébként ehhez általában ragaszkodik az állam, ha mondjuk, önkormányzatoknak ad át vagyont. Mi azt gondoljuk, hogy egyébként nincs szükség arra, hogy az egyházak ebből a szempontból kivételt kapjanak, rájuk is ugyanolyan szabályoknak kell vonatkozni, mint mindenki másra, és az a cél, és az lenne a hasznos, ha ezek az oktatási épületek továbbra is oktatási épületként hasznosulnának. Gondolom, ma ez a szándék, de majd 5, 10 vagy 20 év múlva ez már nem lesz ilyen egyértelmű adott esetben.

Nem szeretnék nagyon sokat beszélni arról, hogy a Színművészeti Egyetemmel mi a helyzet, erről lefolytattunk egy szakmailag kevésbé részletes, ámde politikailag kellően átfűtött vitát a múlt héten. Ezt nem idézném újra ide, jelzem, hogy már csak azért sem tudjuk támogatni ezt a javaslatot, mert ezt a változást vezeti át a felsőoktatási intézmények jegyzékén. És mégiscsak azt kell mondanom, ha itt felsőoktatási politikákat értékelünk, hogy az a helyzet, ha én jól számoltam - lehet,

hogy rosszul számoltam -, akkor a 2005-ös törvényben 31 állami felsőoktatási intézmény szerepelt, a mostani törvényben pedig összesen 18, és ennek egy része összevonás, de jelentős része meg nem összevonás. Állami felsőoktatási intézmény. (Nacsa Lőrincnek:) Ne nézzen így rám, képviselő úr, számolja meg! Állami felsőoktatási intézmény.

Zajlik az állami felsőoktatás leépítése, zajlik az állami felsőoktatás lopakodó privatizálása, és ehhez továbbra sem tudjuk a támogatásunkat adni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Keresztes László Lóránt képviselő úrnak, frakcióvezetőnek, az LMP képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon, frakcióvezető úr!

DR. KERESZTES LÁSZLÓ LÓRÁNT, az LMP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Rektor Úr! Államtitkár Úr! Visszautalnék az előttem szóló Arató Gergely képviselő úrra, tökéletesen egyetértek, valóban az állami felsőoktatás lopakodó privatizációja történik meg, és egyébként éppen az imént a vízi közművel kapcsolatban egy vitát folytattunk, ennyire látszik, hogy mennyire elvhű - idézőjelben kell ezt érteni - a magát nemzetinek valló kormány.

Igazából én sem kívánom újrainyitni ezt a vitát, az elmúlt időszakban nagyon sok alkalmunk volt ezeket a koncepcionális kérdéseket megvitatni, igazából csak arra reagálnék, amit államtitkár úr bevezetőjében mondott, illetve amit a KDNP nevében Nacsa képviselő úr. Itt fölmerült ismét az a fogalom, illetve politikai kommunikációs elem, hogy „fokozatváltás a felsőoktatásban”. Lehet fokozatokról beszélni, de amit tapasztaltunk az elmúlt 10 évben Orbán Viktor kormányzása alatt, látszik, hogy milyen mértékű károkat okozott a felsőoktatásnál. Elmondhatjuk, hogy a kormány gyakorlatilag hadat üzent a tudományos életnek, hadat üzent a felsőoktatásnak, döbbenetes mértékű hallgatói létszámcsökkenéseket látunk, látjuk azt, hogy mennyivel csökken a felsőoktatásba jelentkező hallgatók száma. A legutóbbi vitákban is már elmondtam, hogy addig, amíg Magyarországon egy egyetemi adjunktus, egy tudományos fokozattal rendelkező egyetemi adjunktus kevesebbet keres, mint egy árufeltöltő, addig én azt gondolom, hogy szégyen, gyalázat hatékonyságról beszélni, és arról beszélni, hogy a kormány komolyan veszi a felsőoktatás fejlesztését. Tehát egyelőre még a mi frakciónknak nagyon-nagyon kritikus a véleménye erről a bizonyos fokozatváltásról.

(20.40)

Ez a modell is, ismétlem, nem kívánom ezt a vitát újra kinyitni, de ez a modell, mi úgy gondoljuk, hogy rossz irányba mutat, csökkenti az esélyegyenlőséget, komoly támadás az egyetemi autonómia ellen.

De igazából, amire szeretném felhasználni ezt a felszólalást, az az, hogy kérdést tegyek föl államtitkár úrnak. Néhány héttel ezelőtt a vita során én már fel tettem egy kérdést a sajtóhírek kapcsán, hogy milyen jellegű megszorító intézkedések érintik az egyetemeket. Akkor el is mondta államtitkár úr, hogy sajnálja, hogy az ön által vezetett, képviselt szektort is megszorítások érintik a koronavírus-járvánnyal és a gazdasági válsággal kapcsolatban. Ön 23 milliárd forintot említett, hogy az eredeti tervek így szóltak, hogy 23 milliárdot vonnak el az egyetemektől, és sikerült akkor, ha jól emlékszem, 8 milliárddal lefaragni, és akkor még föl is merült konkrétan az eredeti 3,6 milliárdhoz képest, hogy például a pécsi egyetemről 1,9 milliárdot vonnak el.

Én erről szeretnék érdeklődni, államtitkár úr, hogy hogy állnak ezek a kormányzati intézkedések, illetve ezt írásbeli kérdés formájában is, talán már eljuttott önhöz, elküldtem a legfontosabb felsőoktatási intézmények kapcsán, hogy az egyes intézményeket milyen megszorítások, milyen elvonások érintik, milyen hatástanulmány készült a kormány berkeiben ezzel kapcsolatban. Igaz-e, hogy a kancellárok sem kaptak előzetes jelzést ezzel kapcsolatban? Konkrétan ennek milyen következményei lesznek?

Mert az teljesen világos egyébként, itt a költségvetés kapcsán is már Banai Péter államtitkár úrral egy rövid vitát folytattunk, hogy ha beruházásokat halasztanak el, ha konkrét fejlesztéssel kapcsolatos beruházások maradnak el, az is teljesen világos, hogy az a felsőoktatást érintő megszorító intézkedésként aposztrofálható. Nyilván ez önmagában közvetlenül is leépítésekkel fog járni, vagy éppen új munkahelyek megteremtésének az ellehetetlenülésével. Arról nem is beszélve, nyilván rendkívül fontos, hogy meghatározó egyetemeink a megfelelő fejlesztéseket végre tudják-e hajtani. Tehát én konkrétan erről szeretnék információt kapni, hogy hogy áll az egyetemeket érintő megszorítás.

Hozzáteszem, hogy úgy gondolom, illetőleg nemcsak mi úgy gondoljuk, hanem azt gondolom, hogy a legtöbb felelősen gondolkozó képviselő is, hogy ezek elfogadhatatlanok, és annak beláthatatlan következményei lesznek, ha ilyen hatalmas nagyságrendben, tehát 15 milliárd forint körüli összeget elvonnak az egyetemektől. Ezt a legtöbb egyetem nem fogja tudni kigazdálkodni, és ez minden szempontból egy óriási csapás a hazai felsőoktatásnak. Mi ennek megfelelően egyébként Pécsen már egy petíciót el is indítottunk, és már rengetegen csatlakoztak ahhoz, hogy tiltakoznak az egyetemet érintő megszorítások, elvonások kapcsán.

Előre is köszönöm, ha választ kapunk a kérdésekre. Köszönöm szépen a lehetőséget.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! A vezérszónoki felszólalások végére értünk. Most kettőperces felszólalásokkal folytatjuk munkánkat. Megadom a szót Nacsa Lőrinc képviselő úrnak, KDNP-képviselőcsoporthoz.

NACSA LŐRINC (KDNP): Köszönöm szépen. Nem gondoltam volna, hogy az lesz a munkamegosztás, hogy megkérem Arató képviselő urat, hogy válaszoljon Mesterházy képviselő úr kérdésére, de mégiscsak ez történt itt. Hiszen a fölvetett privatizációs kérdésekre azonnal válaszolt Arató képviselő úr, hogy az egyházakon kívül az elidegenítés tilalma benne van a törvényben, tehát a vagyon elidegenítése nem lehetséges. Tehát nem kerülhet ki, nem fog, nem fogjuk, vagy nem fogja az egyetemi alapítvány, vagy nem fogja az állam, vagy a kormány, vagy a kormánypártok elkótyavetyélni ezt a vagyont, amiről szó van, mert elidegenítési tilalom van rajta. Ez benne is van a törvényben, de tényleg köszönöm a képviselő úrnak, hogy képviselőtársunknak meg is válaszolta ezt a kérdést.

A modellváltás egyáltalán nem jelenti a privatizációt. Továbbra is kitartok a mellett az álláspontom mellett, amit az előző vitában is képviseltünk a vízi közműveknél, most is képviseljük, helye van a magyar nemzeti vagyon növelésének, védelmének, és ez nagyon helyes. Ugyanakkor ennek nem mond ellent az, hogy például - azt megszoktuk, hogy a DK egyházellenes pártként támadja az egyházi vagyonjuttatást - az egyházak, akik jelentős társadalmi közfeladat-ellátást végeznek, és jelentős társadalmi beágyazottsággal rendelkeznek, ők megkapják azokat az intézményeket, amelyekben évtizedek óta szolgálnak, amelyekben a következő évtizedekben is szolgálni fognak, és természetesen minden ilyen vagyonjuttatás, tisztelt képviselő úr, funkcióhoz kötött.

Most, amikor szavazott az Országgyűlés a szociális intézmények ingatlanjainak vagyonátadásáról egyházak számára, ott is a funkcióhoz kötötte: az egyház nem nyithat benne plázát vagy nem tudom micsodát, mert ott arról van szó, hogy arra a feladatra kapta meg a vagyont, a funkcióra: oktatásra, nevelésre, szociális ellátásra, egészségügyi ellátásra és egyéb, az egyházak által végzett közfeladatokra. Tehát szó sincs privatizációról. Ezért is növeltük a magyar nemzeti vagyont másfélszeresére az elmúlt tíz évben.

Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypártok sorában.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Oláh Lajos képviselő úrnak, DK-képviselőcsoporthoz.

DR. OLÁH LAJOS (DK): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Most megtanultuk, hogy az ITM-hez tartozik a felsőoktatás. Ez önmagában mutatja, hogy az önök oktatáspolitikája megbukott, képtelenek voltak arra, hogy szembenézzenek az oktatás valós problémáival. *(Közbeszólások a kormánypárti padosorokból.)* És arról döntöttek, hogy megpróbálják szétdarabolni és különböző tárcáknál elrejteni ezeket az oktatási dolgokat. Egyszer le kellene ülni, és valójában szembenézni azzal, hogy milyen problémák vannak.

Önök modellváltásról beszélnek, hogy milyen lehetőségeket biztosít ez az új rendszer. Hát, biztos,

Miskolc bukott polgármesterét, akit a választók elzavartak, önök most a Miskolci Egyetem élére ültetik be. Biztos, hogy ez a modellváltás, amit ez az ország akar? Önök bukott politikusokat ültetnek be ezekbe az alapítványokba. Ideje lenne már, ha végre szembenéznének a valósággal. Elzavarták ezt a politikust, önök pedig visszacsempészik egy egyetem élére, tisztelt képviselőtársaim. *(Közbeszólások a kormánypárti padosorokból, köztük Nacsá Lőrinc: Kik zavarták el?)* Nem ez a modern magyar oktatás, nem ez a modellváltás. Kérem, ne ebbe az irányba akarják elvinni az országot. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Böröcz László képviselő úrnak, Fidesz-képviselőcsoport, kettőperces időkeretben.

BÖRÖCZ LÁSZLÓ (Fidesz): Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Csak nagyon rövid és gyors leszek. Most akkor nem teljesen értem, hogy akkor most mi nevezünk ki egy magánegyetem vagy alapítvány élére embereket? *(Arató Gergely közbeszól.)* Az hangzott el, hogy privatizáljuk a felsőoktatást. Ezek állami, legfőképpen állami alapítványok. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Mesterházy Attila képviselő úrnak... - képviselő úrnak, MSZP-képviselőcsoport. Bocsásson meg, képviselő úr, kicsit hosszú volt a nap már. Parancsoljon!

MESTERHÁZY ATTILA (MSZP): Köszönöm szépen, elnök úr. Ez legyen a legnagyobb tévedése! *(Derűltség.)* Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Ház! Én továbbra is azt gondolom, hogy önök ebben a modellváltásban valóban azt ismerik el, amiről Oláh képviselőtársam beszélt, hogy nem tudták megoldani ezt a problémát, és mégiscsak nehéz azt gondolni, hogy amikor önök mindenhol centralizálnak, akkor érdekes módon itt, ebben az egy témakörben decentralizálnak, és szétesztják ezt az állami vagyont különböző alapítványok között. Ha ez ennyire állami marad, és tulajdonképpen az állam csinál mindent, akkor szinte nincs is különbség az állam által irányított vagy tulajdonolt meg az alapítvány által tulajdonolt között, akkor mi a modellváltás lényege? Tehát ha az állam ezentúl ugyanúgy bele tud mindenbe szólni, mint ahogy eddig is, akkor minek kell modellt váltani?

Azt gondolom, képviselőtársaim, hogy a valóság az, hogy biztosan sok minden más érdek is meghúzódik e mögött az átalakítás mögött. Úgyis ez idővel ki fog derülni, de még egyszer - csak, hogy ismételve elmondjam -, azért ne használják ezeket az eszközöket furkósbotként különböző egyetemeknek a megregulálására, mert az semmiféleképpen nem tisztességes. Köszönöm szépen, elnök úr.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Megkérdezem képviselőtársaimat, kíván-e még valaki felszólalni az adott napirendünk

keretében. *(Nincs jelzés.)* Jelentkezőt nem látok, az általános vitát lezárom.

Megkérdezem államtitkár urat, kíván-e válaszolni a vitában elhangzottakra. *(Jelzésre:)* Igen. Államtitkár úr, öné a szó.

BÓDIS JÓZSEF, az Emberi Erőforrások Minisztériumának államtitkára: Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Mindenekelőtt szeretném megköszönni a jelen levő képviselők aktivitását az előterjesztéssel kapcsolatban.

Igen, ebben a témában negyedik alkalommal vagyunk itt, és most tulajdonképpen a modellváltásos előterjesztésekhez képest annyi változott, hogy bizonyos korrekciókkal jöttünk. Ez így igaz. Lehetne azt mondani, hogy valamit elnéztünk, és egy betűhiba van is a dologban, és ez a korrekció tárgyát képezi, ugyanakkor azt is gondolom, hogy ha egy modellváltást felvállaló, azon dolgozó intézmény korrekciót kér, akkor ahhoz nyitottan kell hozzáállnunk.

Számos felszólalásban értelmezték az autonómiát, az egyetemi autonómiát, értelmezték a privatizációt, és azt is értelmezték, hogy lóhalálában, átgondolás nélkül jöttünk ide, a Ház elé.

(20.50)

Szeretnék minden felvetésre megválaszolni. Már a legelső alkalommal is irodalommal, vagy hogy mondjam, publikációval alátámasztva bizonyítottam azt, hogy a felsőoktatási intézményrendszerben az ilyen irányú ellépés, mozgás benne volt a gondolkodásban, fórumokon, akár olyan szervezetet is citálva, mint a Magyar Rektori Konferencia. Akkor, amikor az ember ebben a rendszerben egyetemi vezetőként él és dolgozik, nagyon komoly programokat igyekszik végrehajtani, és amikor a programjai végrehajtása kapcsán nehézségekbe ütközik, akkor óhatatlanul rágódik, gondolkodik azon, hogy hogyan lehetne a mechanizmusainkon javítani.

Rektorként megtapasztaltam minden szépségét és nehézségét az egyetem vezetésének, és akkor, amikor a Rektori Konferencia elnökeként az elnökségben ezt az egész programot vázoltam, majd később nyilvános fórumokon is, néhány dolgot megállapítottunk. Egyébként nagyon komoly vita volt az egyetemi autonómiáról, mert elég nehéz egy állami rendszerben egyetemi autonómiáról úgy beszélni, mint amit eredetileg jelentett az egyetemi autonómia, mert tulajdonképpen kötött létszámmal, kötött, hogy mondjam, költségvetési lehetőségekkel kell valami újat, valami jót, valami nemeseget létrehozni az egyetemeken. Régen az egyetemi autonómia azt jelentette, hogy volt törzsvagyona az egyetemeknek. *(Arató Gergely közbeszól.)* Bocsánat, nem értettem! *(Arató Gergely: Elnézést, nem akarom megzavarni!)* Nem zavar abszolút. Tehát volt törzsvagyona az egyetemeknek, és volt egy olyan testület, amelyik irányította őket, de természetesen a rektor volt az első számú vezető. A rektor első számú vezetői funkciója, mivelta a mostani felsőoktatási törvényben

is ki van mondva. Az más kérdés, hogy a menedzsment tekintetében bejött pár évvel ezelőtt a kancellári rendszer, amelyik egyébként az egész egyetemi rendszert gazdaságilag szilárdabbá tette.

Csak utalnék arra a felvetésre, hogy igen, amikor a vírussal kapcsolatosan a veszélyhelyzetet kihirdették, akkor a Pénzügyminisztérium a költségvetési szervekhez, így hozzánk is fordult, és bizonyos forrásokat elvont; ez valóban 23 milliárd volt először. A klinikák számára sikerült a 8,6 milliárdot visszavinni, és az egyéb, azt gondolom, pontosan a vírushelyzetre való reakciót jelentő költségvetési elvonás ügyében pedig elkészült az előterjesztésünk, megyünk a kormányhoz, és a gazdaság újraindítása, illetve az élénkítő csomag keretében szerintem az egyetemek megfelelő módon hozzá fognak tudni jutni az elvont forráshoz. Hozzáteszem, hogy jelenleg, tehát a mai napon is az egyetemen 240 milliárdnyi forrás van, tehát likviditási problémáik nincsenek. Kétségtelen, hogy a források egy része célhoz kötött.

Előkészítettség. Még EMMI-s államtitkár koromból származik az a modellváltási koncepció, ami nem a Corvinusra vonatkozik, mert a Corvinus egy bizonyos valós magánegyetemi úton indult el és működik, mindenki reményei szerint sikeresen, de az egyértelműen magánegyetemi vonal. Most a hat egyetemmel kapcsolatosan, illetve folyamatban van a hetedik egyetemmel kapcsolatban, modellváltási irányról beszélünk, az állami alapítványról szól, és egyébként ez az államilag létrehozott alapítvány a működéséhez is kap állami támogatást. Ez semmi mást nem jelent, nem privatizációs irány, hanem egy decentralizációs irány, a kettő között nagy a különbség. Ebben valóban a fenntartói szerepkört a kuratóriumok fogják megkapni, és ilyen értelemben ilyen önkormányzati jelleggel tud működni minden érintett egyetem. Az első számú vezetője az egyetemnek továbbra is a rektor lesz, kancellár vagy gazdasági főigazgató természetesen fog működni, de azt majd a kuratóriumok az egyetemekkel karöltve eldöntik. A vagyont egyébként az egyetem kapja.

Most itt az elidegenítéssel kapcsolatban is számos hozzászólás szólt pró és kontra. Azt gondolom, az nem változott, hogy ha ilyen lépés bármikor megtörténne, az csak az alapfunkció céljára felhasználható forráshoz tudná juttatni az egyetemet.

Egy egyetemmel kapcsolatban konkrétan elhangzott, hogy nem volt megfelelő egyeztetés. Mindig relatív fogalom, hogy sok vagy kevés. Én elmondom a tényeket, és akkor önök eldöntik, hogy az elég volt-e. A benyújtás napjáig a Színház- és Filmművészeti Egyetemmel kapcsolatban öt egyeztetés volt, a vitával egy időben volt egy hatodik is, de szakértői szinten továbbra is folyik a munka. Kétségtelen, hogy az egyeztetéseken nagyon sok idő fordítódott arra, hogy a rektor miért nem lett kinevezve; én az előző alkalommal részletesen elmondtam.

Egyébként a rektori pályázatot a szenátus tartalmilag véleményezi, a fenntartó íratja ki, és amikor a pályázati periódus lefut, akkor a szenátus egy rangsort állapít meg, és megállapítja, hogy ki a rektorjelölt, de

maga a fenntartó terjeszti fel a köztársasági elnöknek, és a köztársasági elnök nevezi ki. Magánegyetem, vagy most mondjuk így, az alapítványi egyetemek vonatkozásában (*Mesterházy Attila közbeszól.*) ez a fenntartó kötelezettsége volt és lesz is, tehát ebben nem lesz változás. (*Nacsá Lőrinc: Alapítvány!*) Ez az idézett 7. § azért kerül törlésre, mert a modellváltást követően az egyetemi vezetők is az Mt. által szabályozott munkaviszonyban fognak dolgozni, és ezért az alapítványi egyetemeknél nem kell ezt a funkciót így megtartani.

Mit nevezünk gyorsnak? Tehát amikor a koncepció megszületik, a különböző testületek megtárgyalják, utána pedig jön az a nagyon fontos tevékenység, amelyik az egyes intézmények vonatkozásában a konkrét modellváltást összerakja; ez vezetői szinten is komoly tevékenység, meg szakmai szinten is. Azt gondolom, ez egy komoly folyamat. Az átalakulás egy bizonyos dátummal megtörténik, de mint folyamat elkezdődött már korábban, és folyik azt követően is. Valószínű, hogy lesznek még korrekciók, de azt gondolom, ha valóban jó alapítványi intézményeket szeretnénk, akkor rugalmasan kell a szabályozáshoz is hozzáállnunk.

A magyar szabályozásban, tehát a jelenlegi Nftv.-ben valóban vannak az állami felsőoktatási intézmények és vannak a magánintézmények ilyen értelemben.

(21.00)

Amit mi most létrehozunk, és amelyen irányba elmegyünk, a világban erre van egy más megjelölés, és nyilván nekünk is ezt majd meg kell lépni, hogy megfelelő szabályozás legyen, ez a government-related private university típus, amelyiknél megmarad a köldökzsinór az államhoz, de lényegesen távolabbra kerül a direkt beleszólástól. Én úgy hiszem, hogy ez, annak ellenére, hogy önök nem támogatják - legalábbis ezt nyilatkozták ki -, mégiscsak egy jó irány, egy rugalmas szabályozási rendszerrel egy más fejlődési pályára tudja állítani az intézményeinket. Talán nem árulok el titkot, hogy ezen a vonalon mi szeretnénk továbbmenni. Vannak intézmények, amelyek fontolják ezt az irányt, és természetesen, ha megvannak hozzá a feltételek, akkor meg is tesszük.

Én remélem, hogy az összes felvetett kérdésre válaszoltam, még ha nem is egyénekre vagy felszólalókra, illetve képviselőkre lebontva, de minden témát érintve ennyivel szerettem volna összefoglalni a problémát.

Még annak ellenére is, hogy az ellenzéki képviselő urak kinyilvánították, hogy nem fogják támogatni az előterjesztést, kérem, hogy gondolják át, és ha egy picit is hisznek abban, hogy Magyarországnak kell egy dinamikusabban fejlődő, a tudományt és az innovációt a lehető legmodernebb eszközként alkalmazó felsőoktatási intézményrendszer, akkor gondolják meg a döntésüket. Köszönöm szépen a figyelmet. (*Taps a kormánypártok soraiban.*)

ELNÖK: Köszönöm szépen államtitkár úr választát. Tisztelt Országgyűlés! A módosító javaslatok benyújtására csütörtökön 16 óráig van lehetőség.

Tisztelt Országgyűlés! Soron következnek az **egyes egyszer használatos műanyagok forgalomba hozatalának betiltásáról** szóló előterjesztés általános vitája a lezárásig. A kormány-előterjesztés T/10862. számon a parlamenti informatikai hálózaton elérhető.

Elsőként megadom a szót Boros Anita államtitkár asszonynak, a napirendi pont előterjesztőjének. Parancsoljon, államtitkár asszony!

DR. BOROS ANITA innovációs és technológiai minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója: Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! A kormány valóban T/10862. számon nyújtotta be az egyszer használatos műanyagok forgalomba hozatalának betiltásáról szóló törvényjavaslatot az Országgyűlés elé.

A magyar kormány elkötelezett a teremtett világ védelme iránt, ahogyan az Alaptörvényünk Nemzeti hitvallása is tartalmazza: vállaljuk, hogy örökségünket a Kárpát-medence természet adta és ember alkotta értékeit ápoljuk és megóvjuk, felelősséget vállalunk az utódainkért, a természeti erőforrásaink gondos használatával védelmezzük az utánunk jövő nemzedékek életfeltételeit.

A fenntartható fejlődés nem jelenthet mást, mint összekapcsolni az ökonomiai és ökológiai fejlődési folyamatokat, mert valójában egyik sem működhet a másik nélkül. Ennek jegyében a kormány ez év elején elfogadta a klíma- és természetvédelmi akcióttervet, amely meghatározza azokat a kérdéseket és azokat az intézkedéseket, amelyekkel a kormány kiemelten szeretne foglalkozni, így a klímasemlegesség, a zöldgazdaság és a hulladékgazdálkodás vonatkozásában. Ennek megfelelően a munkát megkezdtük a hulladékgazdálkodás területén is, még akkor is, ha az életünket jelentősen meghatározta az elmúlt hónapokban az a járványhelyzet, aminek mindannyian tanúi voltunk, és mindenekelelt a magyar emberek életének megvédésére koncentráltunk. Számos egyéb gazdasági intézkedésünk kidolgozása mellett a hazai hulladékgazdálkodási ágazat racionalizálásához szükséges javaslatokat is kidolgoztunk.

A hazai hulladékgazdálkodási rendszert számos tényező determinálja, úgyhogy, ha megengedjük, egy kicsit szélesebb kontextusba helyezném az egyszer használatos műanyagok forgalomba hozatalának a megtiltását. A hazai gazdaság elmúlt 50 évére visszatekintve azt láthatjuk, hogy átalakult az iparunk, a kereskedelempolitikánk, a termelési kapacitásunk, illetve a szokásaink. Az életünket egyre gyorsabban éljük, és ehhez számos szükséglet kapcsolódik, ebből következően a hulladéktermelés is fokozódott.

Az 1980-as évektől már fokozatosan csökkenő mennyiségű termelési és települési hulladék tömege 1990-ben még 106 millió tonna volt, a gazdasági szerkezetváltás hatására az összes hulladék mennyisége 1995-ben 90 millió tonnára, 2000-ben 69 millió tonnára, 2012-ben pedig 18 millió tonnára csökkent. Ez a mennyiség azóta nagyjából azonos.

Magyarország ugyanakkor eddig is jól teljesített ezen a területen. Másfél évtizede nem növekszik a keletkezett hulladék mennyisége, annak ellenére, hogy az elmúlt tíz évben közel kétszeresére emelkedett a GDP. A lakossági települési hulladék egy főre jutó mennyisége jelentősen elmarad az EU átlagától. Amíg az európai uniós átlag 2018-ban 488 kilogramm/fő volt, hazánkban ennek mindössze 78 százaléka keletkezett.

Az egyes hulladékfajták közül 2004 és 2016 között elsődlegesen a mezőgazdasági és az élelmiszeripari, valamint egyéb gazdasági hulladékok mennyisége mérséklődött a legnagyobb mértékben. Az elmúlt időszakban jelentős átalakuláson esett át a hulladékok kezelése is. Az elmúlt években elmozdulás történt a keletkező hulladék mennyiségének mérséklésére, illetve környezetvédelmi szempontból legelőnyösebb, ha csak minimális hulladék keletkezik. Tehát ebből az is következik, hogy célunk az, hogy a hulladéokra értéként tekintünk.

A magyar gazdaságnak át kell állnia a körforgásos gazdaságra. Ez egy olyan modell, amelyben a termékek életciklusát figyelembe véve nem keletkezik olyan hulladék, amely nem hasznosul újra a gazdaságban valamilyen formában. Ebben a rendszerben a termékeket, csomagolóanyagokat nemcsak legyártjuk, felhasználjuk, majd kidobjuk, hanem gazdasági értelemben kihasználjuk, hogy a ma termékei egyben a jövő alapanyagai lehessenek. Azért körforgásos ez a gazdasági modell, mert a mai, jellemzően lineáris rendszerrel szemben a termékeket a körforgásos gazdaságban a kuka helyett - azonos vagy feldolgozatlan formában - visszajuttatjuk a gyártásba.

A mi célunk az, hogy a magyar gazdaság is ki tudja használni a hulladékgazdálkodási ágazatban rejlő potenciális lehetőségeket, és az innováció ösztönzése, a minőségi hulladékgyűjtés és -feldolgozás új rendszerének kialakításával támogathassuk Magyarország versenyképességének növekedését, és a hulladékgazdálkodásnak a megelőzés, az újrahasználat és az újrafeldolgozás irányába történő jelentős elmozdulása révén támogassuk a környezetünket is.

Európában a kommunális hulladék 47 százalékát komposztálják vagy hasznosítják újra, ezek 2016-os adatok. A hulladékkezelés módja azonban régióként eltér. A hulladéklerakás gyakorlata mára már szinte teljesen eltűnt az olyan országokban, mint Belgium, Hollandia, Svédország, Dánia, Finnország, Németország vagy Ausztria. Ezzel szemben a kelet- és dél-európai országokban még mindig jelentős a hulladéklerakás. Nálunk az anyagában hasznosított hulladék aránya 2006 óta folyamatosan növekszik. 2016-ban a KSH adatai szerint ez 58 százalék volt, és az elmúlt évtizedekben több országban, így Magyarországon is egyre kisebb a hulladéklerakás mértéke. 2005-ben 3859 tonna hulladékot raktunk le a lerakóinkban, ez az összeg vagy az érték 2018-ban az összes hulladéknak kicsit több mint 25 százaléka volt.

Végezetül engedjék meg, hogy néhány mondatot szóljak az uniós determinációinkról is. Az Európai Unió az elmúlt időszakban egészen aktívan beavatkozott a tagállami hulladékgazdálkodásokba, ez elsődlegesen

különböző rendeleti és irányelvi szabályozóknak köszönhető. Ezek közül a legfontosabb a hulladékokról és egyes irányelvek hatályon kívül helyezéséről szóló 2008/98/EK irányelv, amely különböző lerakási célterületeket határoz meg a tagállamok számára. Csak a legfontosabbakat említve: a települési hulladék újrahasználatra való előkészítésére és az újrafeldolgozásra vonatkozó 50 százalékos célértéket a tagállamoknak 2020-ig kell elérniük, majd a közelmúltban előírtak szerint 2025-ig 55, 2030-ig pedig 60 százalékos, 2035-ig pedig 65 százalékos arányt kell elérni.

Emellett a hulladéklerakásról szóló irányelv értelmében a tagállamok kötelesek voltak a biológiailag lebomló települési hulladék lerakását az 1995. évi kiindulási szinthez képest 2006-ig maximum 75 százalékra, 2009-ig 50, 2016-ig 35 százalékra csökkenteni. S még egy egészen nehezen teljesíthető és minket is új kihívások elé állító szám a 2035-ig maximum 10 százalékra visszaszorítandó lerakható hulladék mennyisége - derül ki az irányelvből.

(21.10)

Van egy második komponense is az Európai Unió jogának, nevezetesen: az Európai Parlament és Tanács 2018/852. irányelve a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló eredeti EK-irányelv módosításáról. Ez az irányelv számos intézkedés megtételét várja el a tagállamoktól. Ilyen intézkedések a nemzeti programok vagy hasonló intézkedések, amelyeket adott esetben a gazdasági szereplőkkel való konzultáció alapján kell elfogadni, és azt célozzák, hogy összegyűjtsék és hasznosítsák azt a számos kezdeményezést, amelyeket a tagállamok a megelőzést illetően már megtettek. Ez a csomagolási irányelv igen szigorú újrafeldolgozási célértéket ír elő a különböző hulladéknevekre, így például a műanyagokra 55 százalékot ír elő 2030-ig.

Végezetül ki kell emelni az illegális hulladék feldolgozásának a problematikáját is. Egy évvel ezelőtt lépett hatályba az úgynevezett SUP-irányelv, így az Európai Parlament és Tanács 2019/2004-es irányelve az egyes műanyag termékek környezetre gyakorolt hatásának csökkentéséről szól, amelynek a fő célja az Unió területén, tengerpartjain illegálisan elhelyezett vagy az uniós terminológiával élve: elhagyott hulladék összetételének vizsgálata, és ez alapján a leggyakrabban eldobált termékek vonatkozásában a használatukat korlátozó intézkedések bevezetése.

Az Unió tengerpartjain, azt lehet mondani, hogy a tengeri elhagyott hulladék 80-85 százaléka valamilyen műanyag termék. Ebből az egyszer használatos műanyag és a halászati tételek aránya meghaladja a 75 százalékot. Az uniós szabályrendszer célja az, hogy az egyszer használatos termékek helyett a fenntartható és nem mérgező, újrahasználatos termékek és újrahasználati rendszerek kerüljenek bevezetésre. Éppen ezért, hogy az Unió is azokra a termékekre összpontosítson, amelyek a leginkább szennyezőek, az Unió irányelvének hatálya is kizárólag az úgynevezett egyszer használatos műanyag termékekre terjed ki.

Az irányelv (11) preambulumbekzdése szerint egyszer használatos műanyag termékeket sokféle műanyagból lehet előállítani. Az irányelv azt mondja, hogy az egyszer használatos műanyag termék olyan termék, amely teljes egészében vagy részben műanyagból készült, és amelyet nem arra szántak, nem úgy terveztek, vagy amelyet nem azzal a céllal helyeztek forgalomba, hogy a gyártóhoz visszajuttatva élettartama alatt többször vagy több körben újratölthető legyen, illetve eredeti rendeltetésének megfelelő célból újrahasznosítható legyen. Ez azt jelenti, hogy minden olyan termék, ami többször vagy újrahasznosítható, nem tartozik az irányelv hatálya alá.

Az irányelv ezeket az egyszer használatos műanyag termékeket olyan szempontból is vizsgálja, hogy azok helyett létezik-e más, fenntarthatóbb és egyben megfizethető alternatíva, és amennyiben ilyen van, úgy bizonyos korlátozásokat fogadott el. Az irányelv valójában az egyszer használatos sok-sokféle műanyag terméket különböző intézkedések hatálya alá rendeli. Ezek között az intézkedések között megtalálhatjuk a tiltó rendelkezéseket, amelyek azt jelentik, hogy a forgalomba hozatalt kell betiltani, vannak olyan rendelkezések, amelyek mennyiségi csökkenést, jelölési előírásokat, termékvetelmények előírását vagy éppen a kiterjesztett gyártói felelősség bevezetését célozzák.

Mindenekelőtt engedjék meg, hogy felhívjam a figyelmet arra, hogy az irányelv szerint be kell tiltani a fűtéstíró pálcikákat, az evőeszközöket, tányérokat, szívószálakat, italkeverő pálcikákat, a léggömbökhöz rögzítendő és azokat tartó pálcákat, beleértve a léggömböt a pálcához rögzítő szerkezetet, az expandált polisztirolból készült ételtároló edényeket, azaz az ételtartókat, például a dobozokat tetővel vagy anélkül, amelyek olyan ételek tárolására szolgálnak, amelyek azonnal fogyaszthatók helyben vagy elvitelre, amelyek fogyasztása általában az edényből történik, valamint készételként fogyaszthatóak, azaz további elkészítést, például főzést, forralást nem igényelnek. Betiltja az irányelv az expandált polisztirolból készült italtárolókat is, beleértve a kupakjukat és a fedelüket is, valamint az expandált polisztirolból készült italtartó poharakat, beleértve azok tetejét és fedelét is.

Ahogy említettem, nemcsak ez az egy intézkedési csoport van, hanem számos egyéb, viszont azt látni kell, hogy a különböző intézkedéscsoportokban az egyes műanyag termékek többször is előfordulhatnak. Ezek közül talán azt érdemes kiemelni, hogy elkülönített gyűjtési metodikát kell bevezetni a tagállamoknak a legfeljebb 3 liter űrtartalmú italpalackok vonatkozásában, beleértve itt a kupakokat és a fedeleket is. Ezeket elkülönítetten kell gyűjteni az irányelv szerint újrafeldolgozás céljából. 2025-re el kell érnie a 75 százalékot ennek a mennyiségnek, 2029-ben pedig a 90 százalékot.

Az, hogy a tagállamok ezt az elkülönített gyűjtési metodikát hogyan valósítják meg, erre az irányelv különböző példákat hoz: be lehet vezetni a betétdíjas rendszert vagy a vonatkozó kiterjesztett gyártói felelősségi rendszert.

Végezetül e témakörben azt emelném ki, hogy ezek az intézkedési kategóriák különböző határidővel kerültek be az irányelvbe, ami azt jelenti, hogy az 5. cikk hatálya alá tartozó, a forgalombahozatali korlátozást elrendelő 5. cikket 2021. július 3-áig kell a tagállamoknak előkészíteni, tehát addig el kell fogadni minden olyan tagállami intézkedést, törvényt, rendelkezést, amivel megfelelünk ezeknek az előírásoknak. Az összes többi rendelkezést valójában egy jelölési intézkedési szabálytól eltekintve 2023-ig vagy '24-ig kell teljesítenünk nekünk is és az összes többi tagállamnak is.

Ahogy látható volt, a hulladékgazdálkodási ágazat ma már összehasonlíthatatlan egy tíz vagy akár öt évvel ezelőtti állapottal, hiszen minden megváltozott, a hulladék összetétele, a mennyisége, a lerakási magatartások, szigorodtak az uniós előírások. Tehát észre kell vennünk a mi álláspontunk szerint, hogy ebben az ágazatban is eljött az idő a paradigmaváltásra. Olyan rendszert kell építenünk, amely „a hulladék érték” elvére épül és ahol az a jó hulladékgazdálkodás, amelyben megelőzhető, hogy a hulladék negatív környezeti vagy egészségügyi hatással járjon, és amely a körforgásos gazdaság egyik mozgatórugója.

Az említett célok, hulladékkezelési és -feldolgozási adottságok, az uniós determinációk mentén dolgoztunk ki négy olyan előterjesztést, amelyek közül most egynek a megvitatására kerül sor. Ez azonban a hulladékgazdálkodási ágazat racionalizálásának csak az egyik alappillére, ahogyan említettem, van még további három. Ezek együtt tudják csak a változást megalapozni, ezért engedjék meg, hogy röviden szóljak a jövőbeni terveinkről is. Már csak azért is tenném ezt, mert a kormány mindegyik előterjesztést tárgyalta már első olvasatban, és apróbb finomhangolások szükségessége okán nem tudjuk most a tavaszi ülészakában a tisztelt Ház elé terjeszteni a maradék hármát, de szeptemberben szeretnénk.

Először is a hulladékgazdálkodást a hulladéktermelés tekintetében két nagy csoportra szoktuk osztani. Az egyik a települési vagy más néven kommunális hulladék, és a másik pedig az ezen kívüli hulladék kezelése. A hulladékgazdálkodási szempontból a kommunális vagy települési hulladék az egyik legösszetettebb, és a kezelésének módja általában jól jelzi egy adott ország egész hulladékgazdálkodási rendszerének a minőségét - olvasható például a hulladék keretirányelv preambulumban. A települési hulladékkal kapcsolatos kihívások abból erednek, hogy rendkívül komplex és vegyes összetételű hulladékfajtáról van szó, a hulladék a lakosság közvetlen közelségében termelődik, és a kérdés iránt a közvélemény különösen nagy érdeklődést tanúsít. Éppen ezért a települési hulladékkal való gazdálkodáshoz egy meglehetősen összetett rendszerre van szükség. Azok az országok, amelyek hatékony rendszert dolgoztak ki a települési hulladékkal való gazdálkodás területén, általában a hulladékgazdálkodás egészét tekintve is jobb teljesítményt nyújtanak, beleértve az újrafeldolgozási célértékek elérését is - mondja ez a már hivatkozott keretirányelv.

A tapasztalat azt mutatja, hogy függetlenül attól, hogy a hulladékgazdálkodással kapcsolatos feladatok köz- vagy magán szereplőkre hárulnak-e, a hulladékgazdálkodási rendszerek segíthetnek a körforgásos gazdaság megvalósításában, és hogy a feladatok kiosztásával kapcsolatos döntés gyakran földrajzi vagy strukturális körülményektől függ - jegyzi meg szintén az említett irányelv.

A gazdaság más ágazatainak jellemzőit is ismerve a szaktárca úgy ítéli meg, hogy sokkal hatékonyabb lenne a hulladékgazdálkodásunk, ha a két nagy szegmens, azaz a települési és az ipari hulladék összegyűjtése és kezelése egy kézben összpontosulna. Bizonyos hulladékgazdálkodási tevékenységeket nyilván az államnak kell a továbbiakban is ellátnia. Másfelől viszont azt is látni kell, hogy ez az ágazat egy rendkívül költségigényes ágazat, és az uniós előírások teljesítéséhez még több infrastrukturális beruházásra van szükség. Ahogy említettem, hosszú távon nem lehet majd lerakni a hulladékot, ehhez pedig el kell érniünk, hogy a hulladék hatékonyan legyen szelektálva, majd újrafeldolgozva vagy újrahasznosítva.

Megvizsgáltuk tehát az európai országok megoldásait, nemcsak a hulladékágazat, hanem más közszolgáltatások tekintetében is, és arra jutottunk, hogy a tőkeerős államok és tőkeerős önkormányzatok számára nem okoz problémát az uniós elvárásoknak való megfelelés. A kérdés az, hogy nekünk milyen hatékony megoldás áll a rendelkezésünkre. Magyarország vonatkozásában mind az önkormányzati, mind az állami megvalósítás tekintetében vannak már tapasztalataink. Ezeket a kérdéseket mérlegelve megvizsgáltuk az előterjesztésünkben, hogy miként lehetne akár magán szereplőket is bevonni a feladatellátásba.

(21.20)

Az előbb említett modellek esetében ugyanis nagyon nehezen érvényesíthető „a hulladék érték” elve. A megosztott felelősségi szabályok, az értékesíthető, hasznosítható hulladék értékévé tétele korlátozó rendelkezések lényeges gátat szabnak az iparág üzletszerű, modellszerű piacgazdasági fejlődésének.

A sajtóba is kikerült egy tervezete ennek az előterjesztésnek. Ezzel kapcsolatban csak annyit szeretnék elmondani, hogy az már lényegesen átalakult. A lényeg nem változott, a javaslatunk ugyanaz. A hulladékgazdálkodási ágazat fejlődése és a fejlődés első ciklusát képező, hozzávetőlegesen 10-15 évnek az üzleti és pénzügyi kockázatát meg kell osztani úgy a magán szereplőkkel, hogy az állam mindeközben nagyon erős piacfelügyeleti minőségbiztosítási funkciót gyakorol. Ennek a modellnek az a lényege, hogy az adott területen - a javaslatunk alapján ez egy megye - összegyűjtött összes hulladékkal összefüggő hulladékgazdálkodási tevékenységet egészen annak a feldolgozásáig a magánfél végezze. Ezzel párhuzamosan pedig elvárnánk a szolgáltatás színvonalának növekedését és az uniós célszámok teljesítését is.

Ehhez szorosan kapcsolódik egy másik gazdasági természetű előterjesztésünk, amely a visszaváltási rendszer új alapokra történő helyezését jelentené. Ahogy azt már említettem, a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló irányelv módosítása rengeteg célszámot ír elő számunkra.

Ezek eléggé közelgő és sürgős teendőkre sarkallják a szereplőket. A SUP-irányelv azt is előírta, hogy a tagországoknak biztosítani kell 2025-re az országos szinten forgalomba hozott műanyag italpalackok 77 százalékának, 2029-re pedig a 90 százalékának a szelektív gyűjtését.

Emellett a PET-palackok 2025-től 25 százalékban, 2030-tól 30 százalékban másodnyersanyagból kell hogy készüljenek. E célok elérésének eszközeként a SUP-irányelv visszaváltási díj bevezetését, vagy pedig a gyártói felelősségi rendszer önálló gyűjtési célérték meghatározását javasolja. Álláspontunk szerint önmagában a lakossági szelektív gyűjtéssel nem fogjuk tudni teljesíteni az uniós előírási célszámokat.

A hazai jogrendszerben a környezetvédelmi termékdíjról szóló törvény alapján a csomagolószerek termékdíjköteles termékek. A fém italcsomagoló szer és a PET csomagolószert után egyaránt 57 forint/kilogramm, az üveg csomagolószert után pedig 19 forint/kilogramm termékdíjat kell fizetni. Viszont azt látni kell, hogy van természetesen lehetőség a betétdíjas terméként való forgalomba hozatalra is a jelenlegi szabályok szerint, viszont ez csak egy önként vállalt és nem jogszabályi úton kötelező dolog. Éppen ezért álláspontunk szerint jelentős eredményeket akkor tudunk elérni, ha a PET, az alumínium és az üveg csomagolási termékek tekintetében bevezetésre kerül egy visszaváltási rendszer, részben automaták, részben pedig személyi jelenléttel megvalósuló visszaváltás eredményeképpen. Mi ezt a rendszert 2022. július 1-jétől javasoljuk megfontolni, és persze vizsgáljuk a több ütemben történő bevezetés lehetőségét.

Tehát például a PET, alumínium és üveg csomagolás mellett a gyümölcslevek és tejtermékek dobozai, tehát a rétegzett italkarton, valamint a használt sütőolaj visszavételére is javaslatot tettünk a következő 3-4. ütemben.

Egyébként megkérdeztük az állampolgárok véleményét is egy reprezentatív felmérésben. A magyar társadalomban nagy az újrahasznosítható termékek pénz ellenében történő visszaváltására való hajlandóság. A megkérdezettek 93 százaléka összegyűjtené a háztartásában található PET-palackokat, alumínium dobozokat és üvegeket, ha az állam fizetne azok visszaváltásáért, és a válaszadók 89 százaléka szerint a környezetvédelmi, a hosszú távú környezetvédelmi és a rövid távú anyagi szempontok fontosabbak az esetleges áremelkedésnél is. Tehát úgy ítéljük meg, hogy ezt az állampolgárok is szeretnék.

Végezetül a harmadik nagy javaslatcsomagunk kapcsolódik az előzőekhez, mert azt gondoljuk, hogy a hulladékágazat problémáira választ kell adni olyan értelemben is, hogy egy minőségbiztosítási és piacfelügyeleti rendszert kell bevezetni. Ennek megfelelően a

már ellenőrzött rendszer azzal is együtt jár, hogy ne keletkezzen illegális hulladék. A már lerakott illegális hulladékot felszámoljuk.

Az illegális hulladéklerakó magatartást tanúsítók szigorú azonnali szankcionálásának rendszerét dolgoztuk ki, és bevezettünk, legalábbis a javaslatcsomagunkban egy olyan hatósági együttműködési rendszert, amelyben az illegális hulladéklerakás megelőzésében és felszámolásában egy elektronikus applikáció segítségével részt vehet a lakosság és az összes különböző közterületeken járó, ott feladatot teljesítő hatósági vagy nem hatósági funkcióval, feladatkörrel részt vevő ellenőrző szerv is. Ahogy látják, a céljaink világosak. Szeretnénk, ha megtisztulna az ország, és ez így is maradhatna, és szeretnénk, ha egy sokkal hatékonyabb hulladékgazdálkodás útjára lépnénk.

Tisztelt Országgyűlés! Ahogyan említettem, négy előterjesztést tárgyalt a kormány. Ezek közül a most napirenden lévő kapcsolódik az előző három témakörhöz. Az uniós előírásoknak megfelelően szeretnénk a hazai hulladékágazatot új pályára állítani. A most önök előtt lévő előterjesztés egyik központi kérdése a már többször említett műanyag. A műanyag vitathatatlanul hasznos szerepet tölt be a gazdaságban, hiszen számos iparág nélkülözhetetlen alapanyaga, kiváló tulajdonságai révén az egyik leggyorsabban fejlődő iparág. A hazai vegyipari termelés közel 40 százalékát képezi a hazai műanyagipar. 2007 óta az alapanyag-termelés jelentős hányadát, 80 százalék fölötti mennyiségét exportálni is tudjuk. Tehát azt gondoljuk, hogy egy ilyen iparágat gazdaságpolitikai eszközökkel is támogatni kell, és el kell érni, hogy Magyarország versenyképességének szolgálatába állíthassuk.

E célból létrehozunk a hazai műanyagipar fejlesztését célzó műanyagipari tudományos klasztert a műanyagtudomány és a hazai műanyagipari vállalkozások bázisán. Ennek a tudományos és ipari szereplők együttműködésén alapuló klaszternek a legfontosabb feladata egyfelől a műanyagipari stratégia kimunkálása és olyan javaslatok megfogalmazása lesz, ami a hazai műanyaggyártás és -feldolgozás továbbfejlesztését, innovatív megoldások kidolgozását támogatja.

A magyar hulladékgazdálkodás racioanalizálásának egyik, ma már többször hivatkozott eszköze a hulladék újrafeldolgozási, újrahasznosítási arányának növelése. Ehhez végre kell hajtanunk a SUP-irányelvben megfogalmazott valamennyi intézkedést. Éppen ezért a továbbiakban javaslatot fogunk tenni az összes intézkedés hazai implementációjára is.

Első lépésként most azonban három termékkört érintő korlátozásra teszünk javaslatot. Ahogyan azt a SUP-irányelv bemutatása során kiemelttem, a műanyag termékek között számos olyan van, amelyek nem alárendelhetők a környezetvédelem magas fokú elvárásainak, ugyanis igen rövid életűek a körforgásos használatban, egyszer használatosak. Vagyis miután betöltötték a szerepüket, a szemetesben és végül a lerakókban végzik. Ott azonban csak több száz év alatt bomlanak le. Az ilyen termékeket nem tartjuk támogathatónak, éppen ezért a klíma- és természetvédelmi akciótervben

a kormány egyértelműen állást foglalt az úgynevezett egyszer használatos termékek betiltása mellett.

Az irányelvi előírásokkal összhangban Magyarország 2021. július 1-jével betiltaná a SUP-irányelv 5. cikkében hivatkozott és általam már a korábbiakban felsorolt egyszer használatos műanyag termékeket. Vizsgálataink alapján a termékek helyettesíthetők a hazai kereskedelmi forgalomban jelenleg is elérhető, környezetvédelmi szempontból kedvező termékekkel, tehát nincs akadálya a hazai forgalomból történő kivonásuknak.

Az irányelvi előírásokon túl Magyarország korlátozó intézkedéseket kíván bevezetni az egyszer használatos műanyag poharak tekintetében is. Ezek a termékek ugyanis nem tartoznak a forgalomba hozatalra vonatkozó korlátozásokról szóló 5. cikk hatálya alá, hanem a különböző cikkek más típusú korlátozó intézkedéseket fogalmaznak meg az ilyen termékekkel szemben: jelölési követelményeket, elsődlegesen figyelemfelkeltő intézkedések bevezetését és kiterjesztett gyártói felelősségi rendszer bevezetését.

Ez azt jelenti, hogy a műanyag italtartó poharak - beleértve azok tetejét és fedelét is - esetében Magyarország szigorúbb követelményeket támaszt, mint az Európai Unió irányelve. Harmadrészt már most megkezdtük a műanyag hordtasakok számának csökkentéséhez szükséges intézkedések foganatosítását. Betiltásra kerülnek a 15 mikron és az 50 mikron közötti falvastagságú műanyag hordtasakok is, a biológiailag lebomló műanyag hordtasakok kivételével.

Az Európai Parlament és Tanács 2015. április 29-ei 2015/720. számú irányelve szól a könnyű műanyag hordtasakok felhasználásának csökkentéséről.

(21.30)

Az irányelv azt is előírja, hogy a tagállamok hozzanak megfelelő intézkedéseket, hogy tartósan csökkenjenek ezek a hordtasakok a területükön, ehhez különböző eszközöket biztosít a tagállamok számára az irányelv: be lehet őket tiltani, forgalombahozatali korlátozásokat lehet bevezetni, illetve gazdasági eszközökkel lehet élni.

A tagállamok által hozott intézkedések közül a magyar kormány eddig a termékdíjas rendszer bevezetését tartotta az elsődlegesnek, most viszont bizonyos műanyag hordtasakok tekintetében más típusú korlátozásokat javasolunk. A hazai műanyag hordtasakokkal kapcsolatos lakossági szokások, a műanyagipar vonatkozó szegmensének javaslata és a műanyagipari érdekvépviseletek álláspontja alapján a törvényjavaslat és az ehhez kapcsolódó kormányrendeleti szabályok a műanyag hordtasakok vonatkozásában differenciált szabályozásra tesznek javaslatot. Egyrészt az irányelv felhasználása alapján döntően az élelmiszer-pazarlás megelőzése, a tőkehús, nedves áru, belsőségek biztonságos csomagolása érdekében a nagyon könnyű műanyag hordtasakokra figyelemmel nem határoz meg forgalombahozatali korlátozást, megtiltja ugyanakkor a már említett könnyű, azaz 50 mikron falvastagság alatti hordtasakoknak a forgalomba hozatalát, amelyek

egyszer használatosak, ez alól kivételt képeznek a biológiai úton lebomló hordtasakok, viszont annak érdekében, hogy a műanyag hordtasakok használatára csak indokolt esetben, takarékos módon kerüljön sor, a törvénymódosító javaslat a 15 mikron falvastagság alatti, hagyományos műanyagból készült műanyag hordtasakok termékdíját 57 forint/kilogrammról 1900 forint/kilogramra emeli, a biológiailag lebomló műanyagból készült műanyag hordtasakokra pedig falvastagságtól függetlenül egységesen 500 forint/kilogramm termékdíjat állapít meg.

Az egyszer használatos műanyag termékek környezetre gyakorolt káros hatásainak korlátozása érdekében van szükség e termékek már említett forgalombahozatali tiltására, illetve bizonyos termékek forgalombahozatali korlátozására. Természetesen mi az ipari szereplők támogatását sem felejtjük el: annak érdekében, hogy a tiltott termékek funkcióival azonos helyettesítők előállítását ösztönözze és a hazai műanyagipari vállalatokat a szükséges technológiaváltásban segítse, a kormány döntött a hazai műanyagipari technológiaváltás támogatásáról, és 2020-tól évente 10 milliárd forintot biztosít az ilyen helyettesítő termékek gyártására, kapacitásbővítésre és új gyártósorok beszerzésére.

Össességében elmondható, hogy az Országgyűlés előtt lévő törvényjavaslat az ország környezetvédelmi érdekeit szolgálja, és egyúttal hozzájárul az európai uniós kötelezettségek teljesítéséhez is.

Tisztelt Országgyűlés! Bízom benne, hogy a nem túl rövid, ám a hulladékgazdálkodási ágazatot szélesebb kontextusba helyező ismertetőm némi betekintést nyújt önöknek abba, amiért dolgozunk. Kérem, hogy a közös jövőnk, gyermekeink és unokáink jövője miatt is a törvénymódosítási javaslatot megtárgyalni, majd azt követően elfogadni szíveskedjenek. Köszönöm szépen a megtisztelő figyelmüket. *(Taps.)*

ELNÖK: Nagyon szépen köszönöm az államtitkár asszony expozéját. Államtitkár asszony, sajnáljuk, hogy egy pohár vizet sem tudunk önnek elhelyezni, de itt a bejáratnál tud vizet magához venni. *(Dr. Boros Anita: Köszönöm szépen.)* Ez a pandémiás helyzet miatt előírás. Köszönöm szépen. *(Dr. Boros Anita: Köszönöm szépen.)*

Tisztelt Országgyűlés! Most a vezérszónoki felszólalásokra kerül sor. Megadom a szót Böröcz László képviselő úrnak, a Fidesz képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon!

BÖRÖCZ LÁSZLÓ, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Államtitkár Asszony! Tisztelt Képviselőtársaim! Úgy gondolom, biztos vagyok benne, hogy környezetünk megóvása és bolygónk védelme mindannyiunk számára hasonlóan fontos, nyilván van azonban némi különbség általában az ellenzéki javaslatok és a kormány által, illetve a Fidesz által támogatott javaslatok között, ez általában a mértékre vonatkozik, hiszen azzal, hogy a Fidesz a kormányzó párt, nyilván

a felelőssége tudatában kell ezeket a javaslatokat megfogalmaznia, hiszen nekünk is fontos a bolygó, nekünk is fontos a természeti értékeink óvása, nekünk is fontos az, hogy fejlesszük a gazdaságot a zöld-szemléleten keresztül is, viszont tisztában kell lennünk azzal, hogy ezt csak olyan fokozatban tehetjük meg, amikor nem okozunk nagyobb kárt vele, mint amennyi haszon lenne az egyenleg másik oldalán, hiszen itt embereknek a megélhetéséről, munkahelyük-ről és valóban környezetünk hosszú távú megóvásáról van szó.

Ennek a szellemében támogatja a Fidesz is ezt a javaslatot, hiszen az előttünk fekvő törvényjavaslat az egyszer használatos műanyagok forgalomba hozatalának betiltásához szükséges. A műanyag előállítás, illetve az ehhez használt alapanyag kitermelése kifejezetten negatív környezeti, egészségügyi és gazdasági hatással bír, ez tehát szükségessé teszi egy külön jogi keret kialakítását e jelentős negatív hatások csökkentése érdekében. Az utak mentén, a városok utcáin, a folyókban és a tengerekben is egyre nagyobb mennyiségben halmozódik fel az elhagyott műanyag hulladék. Az emberek számára egészségügyi és környezeti szempontból jelentős változást jelent az egyes egyszer használatos műanyagok kivezetése.

A műanyag sokrétű felhasználhatósága és viszonylag alacsony költségei miatt jelen van mindennapi életünkben. Vitathatatlan, hogy a műanyag használatának számos előnye van, és hasznos szerepet tölt be a gazdaságban, illetve számos ágazatban alapvetően fontos a használata, azonban a műanyag termékek eléri az élettartamuk végét. 2010-ben az egy főre eső műanyag zacskók száma évente 160 darab volt, ez a szám az elmúlt hat évben a felére csökkent.

Az olyan rövid életciklusú termékek egyre növekvő alkalmazása, amelyeket nem újrahasználatra vagy költséghatékony újrafeldolgozásra terveztek, azt eredményezi, hogy a kapcsolódó gyártási és fogyasztási szerkezet egyre kevésbé hatékony, nem felel meg a körforgásos gazdaságra történő átállás célkitűzésének. A betiltásra kerülő egyszer használatos műanyag termékek esetében már léteznek megfelelő, fenntarthatóbb és egyben megfizethető alternatívák is. A körforgásos gazdaságra és a műanyagok korlátozására vonatkozó szabályok elősegítik az új üzleti lehetőségek, illetve a termelés és a fogyasztás innovatív, hatékonyabb módjának kialakítását, hiszen a klímavédelem érdekében tett intézkedések és a gazdaságfejlesztés nem egymással ellentétes, hanem két egymást erősítő folyamat.

Az új szemlélet új megközelítést kíván a társadalom minden szereplőjétől, jelentős változásokat követel meg a gazdaságban, a termékek megtervezésében, a gyártási folyamatban, a fogyasztói szemléletben egyaránt. Egy ilyen összetett értéklánc átalakítása minden kulcsfontosságú szereplőtől, így többek között a gyártóktól is együttműködést kíván. Az átálláshoz innovatív megoldásokra van szükség, ennek pedig jelentős költségvetési hatása van mind technológiai, szakképzési, mérnöki, mind pedig szemléletformálási oldalról. A cél az, hogy Magyarország a műanyagipar technológiai,

kutatási és innovációs piacvezetőjévé váljon, ezért döntött a kormány a műanyagipari klaszter felállításáról, amely a műanyagok környezetre gyakorolt hatását és természeti körülmények között történő lebomlási tulajdonságát is vizsgálja majd. A cégek technológia váltására a kormány 2020. évtől évente csaknem 10 milliárd forintot biztosít a helyettesítő termékek jelenlegi gyártóinak kapacitásbővítésére, illetve az új gyártósorok beszerzésére.

A kormány már bizonyította elkötelezettségét, ezért a februárban kihirdetett klíma- és természetvédelmi akcióterv céljait megvalósítva 2021. július 1-jétől megtiltja az egyes egyszer használatos műanyag termékek forgalomba hozatalát. Az akcióterv - annak érdekében, hogy megszűnjön a környezetromboló műanyag termékek használata - határozottan állást foglal az egyszer használatos műanyagok betiltása mellett. A jövőben minden olyan intézkedést meg kell tenni, amely ahhoz szükséges, hogy más, könnyen újrahasznosítható, újrahasználatos, újrafeldolgozható termékek váltsák fel az egyszer használatos, jelenleg még tömegesen előforduló termékek forgalmazását, illetve használatát.

A törvényjavaslat által módosításra kerül a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény, illetve a környezetvédelmi termékdíjról szóló 2011. évi LXXXV. törvény. A Kvt. módosítását indokolja, hogy mielőbbi lépések megtétele szükséges a műanyag termékekből és különösen az egyszer használatos műanyag termékekből képződő hulladék mennyiségének csökkentése érdekében. Összhangban az Európai Unió célkitűzéseivel hazánkban is megkezdődött a SUP irányelv átültetése és az egyes egyszer használatos műanyag termékek forgalomba hozatalának korlátozása.

Az egyszer használatos és egyéb műanyag termékek forgalomba hozatalának korlátozásáról szóló kormányrendelet tervezetének előkészítése megtörtént, jelen javaslat részeként a hatálybalépéséhez szükséges felhatalmazó rendelkezéseket a Kvt. módosítása tartalmazza. A Kvt. módosításával a kormány korlátozhatja vagy megtilthatja azon termékek gyártását, forgalomba hozatalát, kereskedelmét, illetve felhasználását, amelyek jellemzően egyszeri használat után hulladékká válnak, amennyiben a termékek a környezetet kevésbé terhelő termékekkel helyettesíthetők.

Jelen kiegészítéssel a kormány fellép a műanyag- és az egyéb környezetterhelés ellen a körforgásos gazdaság követelményeinek megfelelően. Én ezzel összhangban arra szeretném képviselőtársaimat, hogy önök is támogassák a törvényjavaslatot. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

(21.40)

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Dudás Róbert képviselő úrnak, a Jobbik képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon, képviselő úr!

DUDÁS RÓBERT, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Államtitkár Asszony! Mindenekelőtt szeretném megköszönni a bár hosszú, de a téma fontosságára való tekintettel szükséges és kielégítő expozéját. Nagyon sok mindenre rávilágított, és egy olyan téma előtt állunk, egy olyan témáról kell hogy most beszéljünk és osszuk meg egymással a gondolatainkat, amely nemcsak a jelenünk, sokkal inkább a jövőnk meghatározása szempontjából rendkívül fontos. Ugyanakkor azt is el kell mondjam, hogy ez egy rég várt korlátozást tartalmazó törvényjavaslat, ugyanakkor viszont nem ebben, hanem sokkal inkább a két vagy három héttel ezelőtti formájában érne el azt a célt, ami, azt gondolom, hogy mindannyiunk részéről igazán elvárható lenne.

A hatodik kihalás, egy szenvedélyes vádirat az emberiség nemtörődömségéről, egy Pulitzer-díjas könyvben olvasható. Az elmúlt félmillió évben - engedjék meg, hogy egy picit innen közelítsem meg ezt a történetet, ezt a területet - öt nagy kihalási hullám söpört végig a Földön. Ötször történt már meg, hogy drámai módon csökkent a fajok száma. Manapság, ha összeillesztjük a világ minden tájáról szinte naponta érkező híreket, rájöhethetünk, hogy könnyen akár a hatodik kihalás napjait is élhetjük. A felelősség ezért most először minket, embereket terhel. Nem hivatkozhatunk aszteroidabeccsapódásra, vulkáni tevékenységre, kontinensvándorlásra, nem, ezt a világot mi magunk pusztítjuk.

S nem is gondolnánk, hogy milyen tragikus méreteket öltött a plasztikszennyezés. Az ezredforduló után pörgött föl irdatlan mértékben a műanyaggyártás, pedig az legalább négyszáz évig nem bomlik le a természetben, ha eldobjuk. Márpedig eldobjuk, ezt tudjuk nagyon jól. A műanyagok 91 százalékát nem hasznosítjuk újra. Ma már az óceánok is tele vannak plasztikszeméttel. A műanyag feltalálása óta összesen 8,3 milliárd tonnát gyártottunk belőle, és ennek egy része szemétként végzte - egy egyetemi kutatás adataira hivatkozva mondom ezt -, és a valaha leggyártott műanyagok 44 százaléka 2000 után készült. 1950-ben még 2,3 millió tonnát készítettünk műanyagból, 2000-ben már 250 milliót, 2015-ben pedig 448 milliót. A globális plasztiktermelés volumene nagyjából 15 évente duplázódott.

Az egyik legnagyobb tévhit ebben a kérdésben az, ha azt gondoljuk, hogy ha egy darab hulladékot kidobunk a szemetesbe, azzal meg is oldottuk létezésének a problémáját. Ez tévedés, hiszen nincs olyan, hogy kidobni, mert a keletkezett hulladék egészen addig a rendszerünk része, amíg nem jut el valamilyen újrafeldolgozás fázisába, ezzel esélyt adva a lehetőségnek, hogy a környezetet a lehető legkisebb mértékben terhelve újrahasznosuljon. A hulladékká váló anyagokra általánosságban jellemző, hogy minél több lépcsőben készül és minél nagyobb beavatkozáson esik át az eredeti alapanyag, és ezzel együtt eltávolodik eredeti formájától, annál nehezebben és egyre kevésbé alakítható vissza szerves vagy szervetlen alkotóelemekké. A „p” előtag nem véletlenül szerepel mindegyikben, ezek azok az összetett, bonyolult molekulák, amelyek több-

szöri átalakítással jönnek létre, és igencsak nehéz lebomlásra készíteni őket. Ha megpróbáljuk elégetni, olyan anyagok keletkeznek, amelyek rákkeltő hatásúak, ha talajba kerülnek, olyan vegyületek oldódhatnak ki belőlük, amelyek a növények termékenységét gátolják, ha pedig a tengerbe kerülnek, akkor akár mikroméretűre szétesve szétszóródnak mindenhová, súlyosan károsítva a tengeri élővilágot, és műanyagot juttatva az emberi táplálékul is szolgáló halakba és más tengeri élőlényekbe.

Az Unió legerjedtebb műanyag zacskó fajtája, az 50 mikronnál vékonyabb könnyű nejlonzsák a legtöbbször nem használható újra, és így hamar szemétké kerül. Ezek a természetes vizeket és vízi ökoszisztémát szennyező műanyag zacskók hatalmas környezetvédelmi problémát jelentenek. Az eddig hozott döntések uniós szinten: 2021-től tilos lesz a tányérok, szívószálakat, műanyag evőeszközöket forgalmazni vagy használni az Unióban, a plasztik helyett más anyagot, például fát lehet csak használni. Az irányelv értelmében 2021-től tiltólistára kerülnek az egyszer használatos már említett tányérok, szívószálak, lufipálcikák. Ezeket államtitkár asszony is felsorolta.

Néhány példa a világ más részéről, Amerikából. Seattle-ben kiltották a műanyag evőeszközöket az éttermekből és bárokból. A város 5 ezer éttermében ezentúl - és ez már nem most történt - újrahasznosítható vagy komposztálható evőeszközöket, szívószálakat lehet csak használni. Kína: 2010-ben világszinten ők termelték a legtöbb, 60 millió tonna műanyag hulladékot. 2020 végére szeretnék teljesen kivonni Kínában az egyszer használatos műanyag zacskókat az ország legnagyobb városaiból. 2022-re pedig Kína minden nagy- és kisvárosában betiltaná a nem lebomló műanyagok használatát, s teszi mindezt úgy, hogy Kína a világ egyik legnagyobb műanyag hulladék kitermelője. A tervek szerint már 2020 végére szeretnék teljesen kivonni az egyszer használatos műanyagokat az ország legnagyobb városaiban. Londonban elindították a the last straw kezdeményezést, az utolsó szívószál kezdeményezést, mely felszólítja az embereket, hogy ne használjanak műanyag szívószálakat. Az egyik nagy bútóráruházban kiállítják az utolsó eladó, egyszer használatos szívószálakat, és többet nem árulnak egyetlen brit, illetve ír üzletükben sem. Ezzel akarják ösztönözni a nemzetet arra, hogy tegyenek kis lépéseket a Föld megóvása érdekében, és ez az utolsó szívószál ki lesz állítva náluk mintegy szimbólumként. De ugyanez a kezdeményezés más országokban is elterjedt, így például Ausztráliában is komoly kampány folyik ezen a területen. De jöjjünk vissza közelebbre. Horvátországban már van olyan, ahol műanyagmentes szigetet hoztak létre.

De mint ahogy kezdtem is: hová lett a műanyagmentes Magyarország terve? Mert a hetekkel ezelőtt benyújtott, majd visszavont törvényjavaslat sokkal inkább egy műanyagmentes Magyarország tervét változta, semmint az előttünk heverő. Ezzel a legújabb törvényjavaslattal a kormány valójában visszalép az erős

tilalomtól, amivel az 50 mikron alatti, egyszer használatos műanyag zacskók tilalmát érné el. Eszerint a kormány az ipar nyomására valóban megfutamodott a környezet számára legszennyezőbb zacskók tilalma elől, és részben továbbra is engedélyezni akarja azok forgalmazását. Ez nemcsak jelentős visszalépés a kormányzat korábban beígért tilalmához képest, de szembe megy annak a mintegy negyedmillió embernek, aki egy civil szervezetet petíciójával támogatva fejezte ki véleményét, hogy létrejöhsen egy korlátozás és véget érhesen Magyarországon az eldobható műanyagkultúra. Az eredeti javaslat ugyanis az összes 50 mikronnál vékonyabb zacskót kivezette volna Magyarországról, beleértve a vékony falúakat is, melyeket az üzletekben teljesen ingyen bocsátanak a fogyasztók rendelkezésére, jellemzően a zöldség-gyümölcs vagy a pékáru részlegnél. A mostani törvényjavaslat szerint viszont ezek a vékony úgynevezett kiflis zacskók mégis maradhatnak. Pedig pont ezekből a zacskókból fogy a legtöbb, ráadásul egyetlen használat után általában szemét lesz belőlük, az újrahasznosításukra pedig gyakorlatilag nem kerül sor. Ezek a zacskók kerülnek ki leggyakrabban a környezetbe, mivel könnyen felkaphatja őket a szél a szemetesből a szemétszállítás során, a természetben pedig hamar mikroműanyagokká aprózódhatnak.

Az új javaslattal kapcsolatban néhány részlet még. A korlátozás az eredetileg tervezett év eleji bevezetés helyett 2021 júliusától lépne érvénybe, az új javaslat szerint a 15 mikronnál vékonyabb zacskók továbbra is forgalomban maradhatnak, csak magasabb lenne rajtuk a termékdíj.

(21.50)

Szintén ebben a kategóriában bevezetnék az úgynevezett lebomló, valójában többnyire kizárólag speciális ipari körülmények között lebomló zacskóknak a forgalmazását, a 15 mikronnál nagyobb zacskók - ide tartoznak például a vékony füles szatyrok - esetén pedig csak a lebomlóknak a forgalmazását engedélyeznék.

Nos, sajnos ez a gyakorlatban azt jelentené, hogy marad minden a régiben, mert nagy valószínűség szerint a termékdíj árát a kereskedők beépítik a termékek árába. Ezért sokkal jobb megoldás lenne egy darab alapú, magasabb termékdíj, ami minden egyes zacskót tenne díjkötelessé. Egyébként a 2018-as, az egyszer használatos csomagolóanyagok kivezetését szolgáló ITM-javaslatban még ez szerepelt.

És hogy mi a baj lebomló zacskókkal? Bár kőolaj nem kell az előállításukhoz, környezetvédelmi szempontból mégis álmegoldást jelentenek ezek a lebomló zacskók. Mivel a legtöbb, lebomlónak nevezett zacskó a házi komposztban nem bomlik le, sokan a műanyag szelktív hulladék-gyűjtőbe dobják ezeket, elszenyvezve azt, mivel a lebomló zacskókat nem lehet műanyagként újrahasznosítani.

Jelenleg hazánkban nincs meg a megfelelő infrastruktúra a lebomló műanyagok begyűjtésére, de a

komposztálásukhoz szükséges nagy kapacitású telephelyek sincsenek, főleg nincsenek olyan mértékben, amelyek országos szinten megoldást tudnának nyújtani a keletkező hulladékok kezelésére, ráadásul a komposztanyag hasznosítására sincs tudomásom szerint kidolgozott terv.

Összefoglalva: támogatjuk, de még véletlenül sem tartjuk kielégítőnek és elégségesnek jelen törvényjavaslatot tartalmát tekintve. Ez az első lépések egyike kell hogy legyen a környezetvédelem és a megfelelő hulladékgazdálkodás tekintetében, és tényleg mindent meg kell tennünk annak érdekében, hogy megfelelő szinten tartsuk a környezetkárosítást, hogy az elején az általam említett hatodik kihalás ne jöjjön létre. Ne azért dolgozzunk, hanem ellene dolgozzunk! Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Juhász Hajnalka képviselő asszonynak, a KDNP képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon!

JUHÁSZ HAJNALKA, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Államtitkár Asszony! Tisztelt Képviselőtársaim! Mindenekelőtt arra kívánok rámutatni, hogy Magyarország már 2011-ben határozott lépéseket tett a műanyag zacskók, tasakok számának csökkentése érdekében.

Az Országgyűlés, annak érdekében, hogy hozzájáruljon a környezetszennyezés megelőzéséhez, illetve csökkentéséhez, a természeti erőforrásokkal való takarékos gazdálkodásra irányuló tevékenységek ösztönzéséhez, megalkotta a környezetvédelmi termékdíjról szóló törvényt, amellyel határozott lépést tett a műanyag zacskók, tasakok számának csökkentése érdekében.

Az Európai Unió általános ügyekkel foglalkozó tanácsa 2019. májusában fogadta el az egyszer használatos műanyagok betiltásáról szóló irányelvet. Az új szabályok megtiltják az olyan eldobható műanyag termékek használatát, amelyek alternatív termékekkel helyettesíthetők. Az úgynevezett Single Use Plastics, a SAP-irányelv 2019. június 2-án lépett hatályba, és a tagállamoknak kettő évet biztosít a hazai jogrendszerbe való átültetésre, azaz a jogharmonizációs határidő 2021. július 3-án jár le.

A T/10862. számú törvényjavaslat egyrészt az idén februárban elfogadott klíma- és természetvédelmi akciótérven, másrészt az említett, tagállamokra kötelező uniós rendelkezésen, az úgynevezett SAP-irányelven alapul. Az akciótérven határozottan állást foglal az egyszer használatos műanyagok betiltása mellett, annak érdekében, hogy megszüntessük a környezetromboló termékek használatát. Az akciótérven értelmében minden olyan intézkedést meg kell tenni, amely ahhoz szükséges, hogy az egyszer használatos, ugyanakkor jelenleg tömegesen előforduló termékek forgalmazását, használatát más, könnyen újra használható, újrafeldolgozható termékek váltsák fel.

A jelen javaslat célja a kormány által elfogadott klíma- és természetvédelmi akcióterv részeként az egyszer használatos műanyagok forgalmának, forgalomba hozatalának betiltásához szükséges törvénymódosítások elfogadása. A javaslat szerint a törvénymódosítás a kormány klíma- és természetvédelmi akciótervének megvalósításához, az említett európai uniós SAP-irányelv 5. cikkelye jogharmonizációjához, továbbá az egységes fogalomrendszer használatához, valamint a betiltott termékek körének termékdíjfizetési kötelezettségek alóli kivétele miatt szükséges.

A törvényjavaslat a felhatalmazást adja meg a kormány számára a részletszabályok megalkotására, továbbá a legfontosabb jogi kereteket rögzíti. Az egyszer használatos, valamint egyéb műanyagtermékek forgalomba hozatalának korlátozásáról szóló kormányrendelet-tervezet az Európai Unió által is megkövetelt, az egyszer használatos műanyagok, továbbá az oxidatív úton lebomló műanyagokból készült termékek forgalomba hozatalának betiltására tesz javaslatot 2021. július 1. napjától.

A törvényjavaslat szerint az irányelvi előírásokon túl az egyszer használatos műanyag poharak, ahogyan államtitkár asszony is említette, valamint a 15 mikron és 50 mikron közötti falvastagságú műanyag hordtasakok is tiltásra kerülnek 2021. július 1-jétől Magyarországon. A tilalom alól a biológiailag lebomló műanyag hordtasakok kivételt képeznek, hiszen az Európai Parlament és a Tanács, a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló 94/62/EK irányelv külön rendelkezik a biológiailag lebomló és komposztálható műanyag hordtasakokra vonatkozó közös intézkedéseiről és az azokhoz kapcsolódó címkékre, jelölésekre vonatkozó előírásokról, annak biztosítása érdekében, hogy a biológiailag lebomló és komposztálható műanyag hordtasakokat Unió-szerte elismerjék, valamint hogy a fogyasztók helytálló tájékoztatást kapjanak az ilyen termékek komposztálási tulajdonságairól.

Az Európai Parlament és a Tanács 2015. április 29-ei 2015/720-as irányelve szól a 94/62/EK irányelv módosításáról. Ez az irányelv meghatározza a műanyag hordtasakok fajtáit, a tagállamok által elérendő célokat és a lehetséges intézkedések körét is. A hivatkozott irányelv azt is előírja, hogy a tagállamoknak intézkedéseket kell hozniuk annak érdekében, hogy a könnyű műanyag hordtasakoknak a területeken történő felhasználásában tartós csökkenést érjenek el.

Fontosnak tartom kiemelni, hogy az élelmiszer-pazarlás megelőzése és egyes élelmiszerek, mint például a tökehús, a nedvesáru, a belsőségek biztonságos csomagolása, vagyis élelmiszer-biztonsági előírásokra figyelemmel a kormányrendelet nem határoz meg forgalombahozatali korlátozást a nagyon könnyű, azaz a 15 mikron falvastagság alatti műanyag hordtasakok vonatkozásában.

A törvényjavaslat egy általános felhatalmazást kíván adni a környezet védelmének általános szabályairól szóló törvény kiegészítésével. A rendelkezés alapján a környezetterhelés megelőzése vagy csökkentése érdekében a kormány korlátozhatja vagy megtilthatja

olyan termékek gyártását, forgalomba hozatalát, felhasználását és kereskedelmét, amely jellemzően egyszeri használat után hulladékká válik, vagy ha e termék a környezetet kevésbé terhelő termékekkel helyettesíthető.

A környezet védelmének általános szabályairól szóló törvényben elhelyezett felhatalmazó rendelkezés értelmében a kormány rendeletben állapíthatja meg a korlátozás és a tilalom alá sorolható termékeknek a körét, valamint ezen termékek gyártását, forgalomba hozatalát, felhasználását és kereskedelmét korlátozó vagy tiltó részletes szabályokat.

A környezet védelmének általános szabályairól szóló törvény ilyen irányú módosítása a magyar kormány számára rugalmassá teszi és rugalmasabban lesz képes reagálni a műanyag- és egyéb környezetterhelés elleni küzdelemben a körforgásos gazdaság követelményeinek megfelelően. A törvényjavaslat továbbá termékdíj előállítását, további mértékének megemelését is előírja a környezetvédelmi termékdíjról szóló törvény módosításával.

A törvényjavaslat a 15 mikron alatti falvastagságú, könnyű műanyag hordtasakokhoz 1900 forint/kilogramm, míg a biológiailag lebomló műanyagból készült műanyag hordtasakokra falvastagságtól függetlenül 500 forint/kilogramm termékdíjtételt állapít meg. Azért is indokolt a módosítás, mert így a környezetvédelmi termékdíj „műanyag bevásárló reklámtáska” fogalma helyett az európai uniós és hazai jogrendszerben egységes, műanyag zacskókra vonatkozó fogalmak kerülnek bevezetésre a törvényben.

(22.00)

Tisztelt Képviselőtársaim! A műanyag észszerűtlen és nagy mennyiségű használata elleni fellépést a fenntartható környezeti állapot megóvása és az európai uniós kötelezettségek teljesítése is indokoltá teszi. A törvényjavaslat rendelkezései egyaránt igazodnak a nemzeti fenntarthatósági törekvésekhez, valamint az egyes műanyag termékek környezetre gyakorolt hatásának csökkentéséről szóló 2019/904-es európai parlamenti és tanácsi irányelv előírásaihoz.

A jelen törvényjavaslat, és ezt fontos kiemelni, megfelelő felkészülési időt kíván hagyni a gyártók és a forgalmazók számára annak érdekében, hogy jól alkalmazható helyettesítő termékek álljanak rendelkezésre, azzal, hogy a fogyasztók számára jelenleg is rendelkezésre állnak a műanyag termékek helyettesítő, könnyen elérhető alternatívák, mint például a fából készült evőeszközök és a papírpohár.

A törvényjavaslat szerinti módosítások tehát a legfontosabb jogi kereteket rögzítik a körforgásos gazdaságra és a műanyag termékek korlátozására vonatkozó részletes szabályozásnak, egyúttal elősegítik, ösztönzik a termelés és a fogyasztás környezetkímélő módjának kialakítását. A KDNP támogatja a javaslatot, és kérem, hogy támogassuk, hiszen ez meghatározza a jövőnk, utódaink és a bolygónk következő időszakát. Nagyon szépen köszönöm. *(Szórványos taps.)*

ELNÖK: Köszönöm, képviselő asszony. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Gurmai Zita képviselő asszonynak, az MSZP képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon, képviselő asszony!

DR. GURMAI ZITA, az MSZP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Államtitkár Asszony! Képviselőtársaim! A műanyag hulladékok kezelése terén óriási lépéshátrányban van az emberiség. Most úgy tűnik, kezdünk felébredni, de ahogy mondani szokták, szinte a huszonnegyedik órában vagyunk.

Külön feladat Európa számára, hogy korábban, amikor az összes szemetünket Ázsiába szállítottuk, és ezért még pénzt is kaptunk, bizony ma már mi fizetünk azért, hogy ezzel a szeméttel mi lesz. Úgyhogy én mindenképpen azt gondolom, hogy egy közös gondolkodásra lenne szükség, hogy ezt a problémát hogyan tudjuk megoldani itthon, Magyarországon és természetesen Európában is.

A műanyag termékeket az 1950-es évek óta gyártják tömeges mennyiségben. Azóta több mint 8 milliárd tonna műanyag keletkezett. Mivel ezek lebomlása több száz vagy akár ezer évig is eltart, ez a 8 milliárd tonna műanyag valamilyen formában mind itt van körülöttünk. A műanyag zacskók lebomlási ideje például egyes vélemények szerint 400 év, és egy ember egy évben átlagosan 514 darab zacskót használ.

A minket lassan elborító műanyag hulladék pedig nem csupán esztétikai, hanem súlyos egészségügyi problémát is jelent. Az óceánokba évente nagyjából 8 millió tonna műanyag kerül. Sok állat azért pusztul el, mert véletlenül lenyeli a műanyag szemetet, vagy éppen belegabalyodik. De ránk, emberekre is veszélyt jelent ez a fajta szennyezés. Mivel számos tengeri állat szervezetében már megjelentek a mikroműanyag-részecskék, ezek így az élelmiszereinkbe is belekerülnek. Elég felbontani egy halkonzervet, és a probléma máris ott van a magyar családok asztalán, honfitársaink egészségét is veszélyezteti.

A mikroműanyagok természetesen nem csupán a tengerek élővilágán keresztül fenyegetnek. Itt Magyarországon is hasonlóképp szennyezzük a környezetünket az egyszer használatos műanyag termékekkel. A Greenpeace idei felmérése szerint a Duna vízében jelentősen megnövekedett a mikroműanyag-szennyezettség.

Persze mondhatják erre sokan, hogy ennek megelőzésére, illetve csökkentésére találták ki a műanyag hulladékok újrahasznosítását. Tény és való, az elmúlt néhány évtizedben hatalmas fejlődés történt ezen a téren, de ez korántsem jelent teljes megoldást. Egyrészt azért nem, mert hazánkban a szelektíven gyűjtött hulladékok aránya az összes hulladékhoz képest mindössze 10-15 százalék. Kérdés az, hogy erre milyen terv készül. Ez jelentősen elmarad a nyugat-európai hasznosítási aránytól. Németországban és Ausztriában ez az arány 50 százalék feletti.

Másrészt az elvileg újrahasznosítható hulladékok egy részét mégsem lehet újrahasznosítani, minden kis

apróságot ugyanis nem lehet szétválogatni. Vagyis hiába gyűjtünk szelektíven például joghurtos poharakat vagy műanyag evőeszközöket, zacskókat vagy ételdobozokat, ezeket Magyarországon jelenleg nem hasznosítják újra. Ez is egy kérdés, hogy lehet-e.

Ráadásul arról se feledkezzünk meg, hogy maga az újrahasznosítás is komoly ökológiai terhelést jelent. Gondoljunk csak arra, hogy a hulladékok országok közötti utaztatása vagy a hulladékfeldolgozás milyen környezetszennyező hatásokkal jár. Az igazi megoldás tehát csak az egyszer használatos műanyagok felhasználásának visszaszorítása, illetve megszüntetése lehet.

A műanyag hulladékok által okozott veszélyek felismerése vezetett oda, hogy az Európai Bizottság még 2018 májusában javaslatot tett az Európa tengerpartjain tíz leggyakrabban előforduló műanyag termék használatának betiltására. Egy évvel később, 2019 májusában az Európai Unió általános ügyekkel foglalkozó tanácsa 2021-től tiltást vezetett be az eldobható műanyag termékek használatára az Európai Unió tagállamaiban, ahogy ezt számos képviselőtársam már említette. Eszerint 2021 után tilos lesz használni olyan eldobható műanyag termékeket, amelyek alternatív termékekkel is helyettesíthetők. Ilyenek elsősorban az egyszer használatos evőeszközök és tányérok, szívószálak, műanyag fültisztító pálcikák, léggömbök pálcikái és az ételtartó dobozok.

Az új szabályok kiterjednek a hulladék újrahasznosítására is. A műanyag palacknak például 2030-ra 30 százalékban újrahasznosított anyagból kell készülnie.

Az Európai Unió szándéka egyébként nem az, hogy általában betiltsák ezeket a termékeket; a hangsúly az egyszer használatos műanyagok kiiktatásán van. Ez azt jelenti, hogy a betiltás után is lehet majd a boltok polcain találni műanyag termékeket, ha azok többször is használhatóak, illetve ha környezetbarát anyagból készülnek.

A legjobb megoldás, amit alkalmazhatunk, az ezeknek a termékeknek a helyettesítése. A műanyag evőeszközök helyett például vannak fémből vagy fából készült alternatívák. A műanyag dobozokra tökéletes megoldás lehet a befőttes vagy a csatos üvegek használata, amelyeket akár visszaváltható rendszerben is lehet használni. Az egyszer használatos műanyag termékek közül a legnagyobb mennyiséget a PET palackok teszik ki, de ezek anyagát is lehet üveggel vagy fémmel helyettesíteni. A szívószálak is készülhetnek más anyagból, ráadásul ezek használata akár el is hagyható, hiszen ezek nélkül is lehet inni.

Az MSZP eddigi álláspontja szerint az egyszer használatos termékek betiltása elkerülhetetlen. Ha azt akarjuk, hogy gyermekeink és unokáink ne mérgező környezetben éljenek, akkor ki kell alakítanunk a fém-, fa- vagy üvegalapú helyettesítő eszközök rendszerét.

Öszintén reméljük, hogy a 2021-től esedékes európai uniós tiltás segít felgyorsítani ezt a folyamatot. Ugyanakkor azt is fontosnak tartjuk, hogy a fenntartható környezet ne szorítsa háttérbe a hétköznapi élet fenntarthatóságát. Ezért az MSZP álláspontja az, hogy

az egyszer használatos műanyag termékek betiltása semmilyen formában nem veszélyeztetheti a magyar dolgozó emberek megélhetését. Például szó sem lehet arról tehát, hogy az uniós szabályozás terheit a magyar családok viseljék. Mindent meg kell tennünk azért, hogy a műanyag termékek gyártásában érdekelt nagyvállalatok a kiesett profitjukat ne a magyar vásárlókkal fiztessék meg. Úgy kell teljesítenünk ezt az uniós kötelezettségünket, hogy az ne járjon sem a bérek csökkentésével, sem a jelenlegi munkaerő leépítésével, elbocsátásával. A kormánynak minden eszköze megvan arra, hogy ennek az átmeneti helyzetnek az átvészeléséhez segítséget nyújtson, és ezt el is várjuk tőle.

Különösen nagy nehézségek sújtják majd az egyes vendéglátóhelyek üzemeltetőit. A felmérések szerint az egyszer használatos műanyag poharak, tányérok, evőeszközök és szivószálak környezetbarát változatra cserélése akár a négyszeresére is emelheti a költségeiket. A helyettesítő termékek felkutatásában is jelentős kihívások vannak tehát.

Tisztában vagyunk azzal, hogy a helyzet megoldása nem könnyű. Nem véletlen, hogy a javaslat már másodszori nekifutásra került az Országgyűlés elé. Nem elkapkodott intézkedést várunk a kormánytól, hanem kérjük, hogy egy olyan átgondolt, minden eshetőségre felkészült programot dolgozzon ki, amely egyszerre tartja szem előtt a környezet fenntarthatóságát és a magyar gazdaság és a magyar emberek teherviselő képességét.

Államtitkár asszony az expozéjában kellően meggyőző volt. Én bízom abban, hogy ezen az úton tudunk továbbmenni. Köszönöm szépen.

(22.10)

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Oláh Lajos képviselő úrnak, a DK képviselőcsoportja vezérszónokának.

DR. OLÁH LAJOS, a DK képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Államtitkár Asszony! Tisztelt Képviselőtársaim! Megint éjszakába nyúlóan sikerült egy zöld törvényjavaslatot betenniük, mint ez most már hagyomány ebben a Házban. Úgy látom, az a jó, ha minél kevesebben nézik, ha zöldügyekről beszélget ez a Ház.

Államtitkár asszony bevezetője nagyon kimerítő volt. Nagyon örültem volna azonban, ha egy dologra tér ki és leginkább arról beszél, milyen lobbik okozta azt, hogy önök visszavonták ezt a törvényjavaslatot, ki verte keresztül a Fideszen, a kormányon azt, hogy a törvényjavaslatukat visszavonják, milyen politikai nyomást kaptak gazdasági lobbitól azért, hogy ezt megtegyék. Az önök hozzászólásaiból, különösen Böröcz képviselőtársam felszólalásából az látszik, hogy még mindig nem értik, mi a helyzet a környezetvédelemben. Nincs idő mérlegelni, nem lehet azt nézni, hogy mi az, amit megengedhetünk magunknak. Tisztelt képviselőtársam, ha szeretnénk, hogy ezen a bolygón holnap és holnapután

is lehessen élni, akkor nem a mérlegelések időszaka van. Ha a Fidesz körüli oligarcháknak és holdudvarnak jó, akkor megyünk a törvényben előre, ha nem jó, akkor viszont visszavonjuk.

Nagy tisztelettel azt javasoljuk önöknek, hogy ne ezt a törvényt szavazzák meg, hanem azt, amit mi benyújtottunk. A Demokratikus Koalíció azt a törvényt, amit a Fidesz, a kormány eredetileg benyújtott, újból benyújtottuk, hisz az egy komolyabb törvényjavaslat. Arra kérjük önöket, legyenek olyan bátrak és saját kormányuk első törvényjavaslatát támogassák, ne ezt a kiheréltet, amit egy gazdasági érdekcsoport érdekében önök kiheréltek.

De miért csodálkozunk azon, hogy a Fidesz ebbe az irányba megy el minden környezetvédelmi témánál? Most éppen ennél a tárcánál van a környezetvédelmi minisztérium, de volt már az agrárnál, holnap máshol lesz, aztán majd odakerül Rogán mellé, hogy csak PR legyen belőle. Azt sem tudja ma a magyar állampolgár, hogy ki foglalkozik valójában környezetvédelemmel. Önök felszántották, beszántották a környezetvédelmi minisztériumot, tisztelt fideszes képviselőtársaim, és a kormány gyakorlatilag mostohagyerekként kezeli ezt a területet.

Önök beszántották a zöldombudsman intézményét, amely a jövő generációjával kellett volna hogy foglalkozzon. Azért zavarta volna önöket, mert kimondott volna olyan dolgokat, hogy nem lehet csak a mának élni, nem lehet csak a stadionokat meg a szállodákat építeni, hanem igenis pénzt kell tenni a környezetvédelemben? Miért szüntették meg a zöldombudsman intézményét, mi zavarta önöket ebben a történetben? Ráadásul egy olyan ember, olyan államfő támogatta ezt, akit önök megválasztottak, akit önök akartak: Sólyom elnök úr.

Nagyon sajnáljuk, hogy Áder elnök úr nem volt annyira erős, hogy megtartsa ezeket az intézményeket, hogy azt mondja: hé, Fidesz, ne szüntessük már meg ezt a minisztériumot! Értem én, hogy pontyozás közben nincs annyi idő, hogy erről beszéljünk, de ez lett volna a fontos. Lehet az, hogy ötmilliárd forintos alapítványi pénzzel ki lehet fizetni egy köztársasági elnököt, de én hiszem azt, hogy van talán benne annyi, hogy végre egyszer az asztalra csap és azt mondja, hogy elég, a környezetvédelemmel ideje elkezdni foglalkozni.

Tisztelt államtitkár asszony, nem tudom, mennyire tudja, de ilyen típusú kezdeményezés az ellenzék részéről az elmúlt tíz évben elég sok volt. Önök az elmúlt tíz évben folyamatosan lerúgták az ellenzék kezdeményezését, nem érdekelte önöket. Az illegális hulladék területén is, amiről beszéltek, többször volt kezdeményezés, hogy súlyosbítni kellene a büntetési tételeket, figyeljünk oda. Milyen válasz érkezett akkor a minisztériumtól? Minden rendben van, nincs semmi baj, elegendő a büntetési tétel. Majd hirtelen önök zölddé váltak, mert egy közvélemény-kutatás azt mondja, hogy valamit változtatni kellene. Államtitkár asszony, nagyon szeretném kérni, hogy az ellenzéki pártok környezetvédelmi javaslatait fontolják meg, építsék be, ne rúgják le automatikusan minden egyes

alkalommal. Csak a DK részéről az elmúlt időszakban több mint harminc környezetvédelmi javaslat volt, amiket önök folyamatosan lerúgnak. De ha már lerúgták, legalább hozzák vissza ugyanúgy őket!

Tudja, nemrég beszéltünk a klímaváltozásról. Ott is mi történt? Önök ott is kiherélték a javaslatot. Ideje lenne szembenézni az emberekkel és elmondani, hogy valójában mi a Fidesz célja. Nem a környezetvédelem, hanem valahogy megúszni a dolgokat. Még szerencse, hogy az Európai Unió tagjai vagyunk, tisztelt képviselőtársaim, mert így legalább a kormány rákényszerül bizonyos lépésekre. Arról beszélt államtitkár asszony folyamatosan, hosszú-hosszú percekig, hogy milyen európai uniós direktíváknak kell megfelelni. Hála az égnek, hogy tagjai vagyunk az Uniónak, mert így legalább önöknek muszáj valamit csinálni, nem lehet megúszni a dolgokat. De annak örülnénk, ha perceken keresztül a saját kezdeményezéseket mondanák, hogy önök mit csinálnak, hogy mennek előre.

De amikor kapnak egy olyan kezdeményezést, amely nem arról szól, hogy mi az Európai Unió direktívája, hanem személy szerint kezdeményeztem, hogy a NAT-ban a környezeti nevelés hassa át az összes tárgyat, minden egyes tárgyban foglalkozunk környezeti neveléssel, önök lerúgták ezt, azt mondták, hogy nem, minden rendben van így a NAT-tal. Államtitkár asszony, kérem, mondja meg, hogy vajon hasznos lett volna-e, ha ezt is befogadják és a NAT-ban végre normálisan foglalkoznak a környezeti neveléssel! Mert minden törvény annyit ér, amit megértenek belőle az emberek és be akarják tartani. Ha önök a jövőről beszéltek, tisztelt kormánypárti képviselőtársaim, akkor fontos, hogy ezt a generációt már úgy neveljük, hogy értsék, nem arról van szó pusztán, hogy néhány nejlonzacsót visz a víz, hanem arról, hogy soha nem látott mennyiségben tartalmaz mikroműanyagokat a Duna vize, a csapvíz, amit iszunk, és lehetne még sorolni ezt a dolgot sokáig.

Tisztelt Képviselőtársaim! Azt szeretném kérni önöktől, hogy ne ezt a törvényjavaslatot támogassák. A DK által benyújtott törvényjavaslatot támogassák, amely a kormány eredeti törvényjavaslata. Legyenek annyira bátrak a kormánypárti képviselők, hogy azt fogják megszavazni! A DK ezt a törvényjavaslatot tartózkodással fogja díjazni, mert ez egy jelentős visszalépés az eredeti törvényjavaslathoz képest. Azt szeretném kérni, hogy van erre még a kormánynak is lehetősége, hogy módosítson és akár az eredetit vissza is hozza, ne pedig egy szűk lobbierdek érvényesülését segítse elő, hanem a közös jövőt tekintse közös célkitűzésként. Köszönöm szépen a lehetőséget, elnök úr.

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Schmuck Erzsébet képviselő asszonynak, az LMP képviselőcsoportja vezérszónokának.

SCHMUCK ERZSÉBET, az LMP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt

Ház! Államtitkár asszony valóban nagyon részletes tájékoztatást adott egyrészt arról, hogy az Európai Unióban milyen hulladékgazdálkodással kapcsolatos direktívák, irányelvek vannak, milyen törekvések vannak. Másrészt szólt arról, hogy a Fidesz-KDNP-kormánynak milyen hulladékgazdálkodással kapcsolatos tervei vannak, milyen törvényjavaslatokat akarnak behozni az év második felében, és igyekezett egy szélesebb összefüggésrendszerben is elhelyezni ezt a törvényjavaslatot. Viszont jó lett volna az expozéjában két olyan kérdéstről is hallani, amely nagyon szorosan kapcsolódik a mostani tárgyaláshoz.

Az egyik, amit rettentően hiányolok, hogy nem kaptam arra választ vagy nem kaptunk arra választ, hogy tulajdonképpen miért lazult fel a május elején benyújtott törvényjavaslat. Az világos, hogy egy fél évvel később kerül majd hatályba, de itt nemcsak azt történt, hogy az időpontot kitölték, hanem tudjuk, hogy itt kizárólag és egy teljes enyhítésről is szó van. Addig, amíg korábban a 15 és 50 mikron közötti hordtasakok betiltásra kerültek volna, most ez nem történik meg. A biológiailag lebomló hordtasakokra hivatkoznak, hogy mégis az egy környezetbarát lépés, de tudjuk, hogy ez nem komposztálható otthon, tehát gyakorlatilag a hulladékba fog kerülni, nincs szelektív gyűjtés ezzel kapcsolatban. Tehát mindenképpen jelentős visszalépés ez a mostani törvényjavaslat.

A másik, amiről szintén jó lett volna hallani, pedig mindenről beszélt államtitkár asszony, hogy milyen lépései vagy tervei vannak a kormánynak arra vonatkozólag, hogy egy sokkal környezettudatosabb társadalommá váljunk, hogy a lakosság sokkal kevesebb hulladékot termeljen. Tehát itt nemcsak az a kérdés, hogy létrehozunk hulladékhegyeket és ezzel valamit kezdeni kell, és nemcsak anyagában kell hasznosítani, hanem a nulladik lépés vagy az első lépés, hogy minél kevesebb hulladékot termeljük.

Még egy harmadik pont, amely kicsit ezekhez kapcsolódik. Többet hivatkoztak a kormánynak arra az év elején elfogadott klíma- és természetvédelmi akciótervére, amely tulajdonképpen ezeknek a műanyagoknak a betiltására vonatkozik. Tisztelt képviselőtársaim, ebben a mostani törvényjavaslatban nincs igazán szó ezeknek a hordtasakoknak a betiltásáról. Erre szeretném felhívni a figyelmet.

(22.20)

Tisztelt Ház! Azt is látjuk, hogy egy nagyon sajátos utat járt be ez a törvénytervezet. Nekem meggyőződésem, hogy példaértékű arra nézvést, hogy a kormány mennyire nem érti a fenntarthatóság, vagyis a fenntartható fejlődés lényegét. Az egyes egyszer használatos műanyagok forgalomba hozatalának betiltásáról szóló törvénytervezet egy igazi állatorvosi ló, amelyben a kormány gyenge környezetpolitikája visszaköszön. Mert mi is húzódik az ügy szakmai hátterében? Én is szeretném egy picikét más megvilágításból, de szélesebb összefüggésekre felhívni a figyelmet.

Azt már nemcsak egy-két évtizede tudjuk, de talán azt hiszem, már régebb óta, világszerte és az Európai Unióban is, hogy a jelenlegi termelési és fogyasztási szokásaink nem fenntarthatóak számos okból. Először is, a folyamatos és erőltetett gazdasági növekedési verseny egy olyan fogyasztói társadalmat hozott létre, amelynek keresleti és kínálati oldala is manipulált, és meghaladja a valós szükségleteket, az emberek jóllétét - és két l-lel mondom - szolgáló feltételeket. Ez hihetetlenül növekvő és pusztító természeti erőforrás-ki-termeléssel, feldolgozással, energiafelhasználással és a világkereskedelem révén szállítási energiaigénnyel jár. Mindezeknek a XXI. századra elmélyülő ökológiai válsághoz vezető hatásai jól ismertek, ahogyan az is, hogy ez a folyamat visszaüt.

Jól látható, hogy nem tudunk és nem is lehet mit kezdeni az egyszer használatos termékek eldobásából, a tervezett avulásra épülő fogyasztásból képződő hulladékkal. Ezekkel a termékekkel mára a fejlődő, szegény országokat is sikerült elárasztani, amelyek közül egyébként megjegyzem, néhány végre igyekszik megállj mondani, hogy fillérékért a gazdag világ szeméttel-lépévé váljon. De legalább ennyire aggasztó, hogy a fogyasztási kultúrából adódóan az ország és a világ is sajnos tele van illegális hulladékkal, fegyelmezetlenségéből széthagyott szeméttel is, pedig ezek egy része pár perccel ezelőtt még termék volt, megfelelő gyűjtés és újrahasznosítás révén pedig akár újra az is lehetne.

E láncolatban sajátos szerepe lett a csomagolóanyagoknak, hiszen az önellátást minden szinten felváltotta az országokat, kontinenseket átszelő szállítmányozás földön, vízen és levegőben. Odajutottunk, hogy az átlagfogyasztónak alig maradt esélye, hogy a környezetben lebomlani képes csomagolóanyagokból jusson hozzá a napi betevőhöz is. És amit kevesen tudnak, hogy a fogyasztói árba mennyi csomagolóanyag és csomagolási költség épül be, amiért néha majdnem annyit kell fizetni, mint amennyibe az adott termék önmagában kerülne. Mára már mindenki látja ennek a jelenségnek a tarthatatlanságát, pedig az úgynevezett műanyagkor csak a második világháború végével kezdődött, de a termelése exponenciálisan növekedett.

Több amerikai egyetem és kutatóintézet az 1950-2015 között keletkezett műanyagmennyiséget vizsgálta. Eszerint 1950-2015 között összesen 8,3 milliárd tonna műanyag került előállításra. Ez megfelel 820 ezer Eiffel-torony tömegének. Az 1950-2015 között gyártott 8300 millió tonnából eddig körülbelül 6300 millió tonnányi műanyag hulladék halmozódott fel. Ebből a 6300 millió tonnából 12 százalék került elégetésre, és tudjuk, hogy az mind-mind hozzájárult a levegőszennyezettség növekedéséhez és az üvegházhatáshoz is, miközben csupán 9 százalék lett újrahasznosítva, iszonyúan kevés, a fennmaradó 79 százalék, azaz közel 5000 millió tonnányi műanyag alkotja azt a globális hulladékhegyet, amelynek egy része a szeméttelrakókban pihen a föld felett vagy alatt, míg másik része valahol a természetben, így tengereinkben, óceánjainkban, és természetesen Magyarországon is a vizeinkben landol.

Ebben az elképesztő mennyiségben jelentős szerepe van a műanyag zacskóknak is, melyekből világszerte naponta körülbelül ötmilliárd és egytrillió darab közötti mennyiség fogy. Ennél pontosabban még a kutatók sem tudták megbecsülni. Mindebből következően véget kell vetni a műanyagzacskós világnak, különösen, mert a környezetünkben nem bomlanak le, a gyártásuk során mérgező melléktermékek keletkeznek, az étetéskor rákkeltő anyagok keletkeznek, a természetben sok faj és élőhely létét veszélyezteti, és ma már tudjuk, hogy a mikroműanyagok már az állati és az emberi szervezetbe is bekerültek, egészségi hatásaik ma még felmérhetetlenek.

Ezért volt öröm hallani május elején, hogy a kormány többéves hezitálás után végre hoz egy jó törvényt, mely gátat vetne az egyszer használatos műanyagoknak. Az örömünk azonban nem tartott sokáig, mert két hétre rá visszavonta a kormány, és most ezt az új változatot hozta a Ház elé. Ez a változat azonban jelentős visszalépés a korábbi tervezethez képest, és a kifogás, miszerint meg kell védeni a hazai műanyagipar munkahelyeit, nehezen értelmezhető, ugyanis már május elején is járvány volt, láthatóak voltak a várható gazdasági nehézségek, amikor a kormány az első javaslatot benyújtotta. És egyébként még az a törvény, tehát amit május elején benyújtottak, az sem tiltotta volna be teljesen, vagyis minden műanyagot, csupán azokat, amelyeket az EU előírt, valamint egyes műanyag zacskókat.

Ennek a törvénynek az előkészítése, tudjuk, hogy nem néhány hónapja kezdődött el, mondhatni már, akár több éve is, és lett volna ideje a kormánynak végiggondolni, a gazdasági szereplőkkel egyeztetni a tiltás várható hatásait, az átmenetet, és nem utolsósorban ezen csomagolóanyagok megfelelő helyettesítését. Az, hogy mi lesz az irány, már a 2008. évi európai parlamenti és tanácsi irányelv előrevetítette, erről, azt hiszem, hogy államtitkár asszony részletesen beszélt, de előzményként idesorolható a könnyű műanyag hordtasakok felhasználásának csökkentését célzó 2015. évi európai parlamenti és tanácsi irányelv és az egyes műanyag termékek környezetre gyakorolt hatásának csökkentéséről szóló 2019. évi irányelv, ez a SUP-irányelv, erről is hallottunk részletesen. Még egyszer: lett volna idő felkészülni, egyeztetni a gyártókkal, a kereskedelemmel, új környezetbarát csomagolóanyagokat meghonosítani, a fogyasztási szokásokat e célkitűzésekre ráhangolni.

Ez a kilúgozott javaslat, miszerint kvázi lebomló zacskókat mégiscsak lehessen használni, filléres termékdíj mellett, megjegyzem, csak zsákutca. Megvalósíthatatlan a szelektív gyűjtésük és kezelésük, amire pedig szükség lenne, mert ezek is csak speciális eljárás révén bomlanak le. A minimumkövetelmény az lenne, hogy a kormány ezekre is vesse ki az 1900 forint/kilogramm termékdíjat. Az is kérdés, hogy ki mire, milyen költségvetési tételből kapja meg azt az 5, illetve mostanra 10 milliárdra emelt kormányzati támogatást az átálláshoz. Kérdezem, hogy erre van-e átlátható, nyilvános terv és menetrend.

Higgyék el, hogy ez az átgondolatlan kapkodás, a háttéralkuk, az érintett szereplők, köztük a fogyasztók tájékoztatásának hiánya, véleményük megismerésének elmulasztása nem a jó kormányzás jele. Végre tehetek volna valamit a fenntarthatóságért, de ez a tervezet már megint csak a kényszer szülte zöldre festés. Igen, ki kellett volna tartani a május elején benyújtott törvénytervezet mellett. Éppen ezért azt javasoljuk, hogy térjenek vissza az eredeti tervhez, és találják meg a megoldást, hogy hogyan lehet mihamarabb a piacról kivезetni és betiltani ezeket a műanyagféléseket.

Bízunk abban, hogy a kormány meggondolja, és az eredeti javaslat mellett teszi le a voksát. Köszönöm a figyelmet.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. Tisztelt Országgyűlés! A vezérszónoki felszólalások végére értünk.

Most kétperces felszólalásokkal folytatjuk munkánkat. Megadom a szót Böröcz László képviselő úrnak, Fidesz-képviselőcsoport.

BÖRÖCZ LÁSZLÓ (Fidesz): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Csak röviden, hiszen Oláh képviselő úr elment, tényleg itt nem belemenve a vitába, egyébként a magyar csapvíz tekintetében a MaVíz azt nyilatkozta le a kutatásaik végén, hogy a magyar csapvízben nem található mikroműanyag, úgyhogy nem tudom, hogy a képviselő úr konkrétan honnan vette kijelentésének az alapjait.

(22.30)

De alapvetően szeretném megjegyezni, hogy mindenki jobban örült volna annak, ha a műanyag termékek használatát teljes egészében ki lehet tiltani a magyar piacról, illetve a magyar hétköznapiakból. De azért azt tudomásul kell venni, hogy lehet háttéralkukról beszélni, meg lehet eköré valami fondorlatos nagy összeküvés-elméletet szőni megint, ezeket most már időről időre folyamatosan halljuk minden egyes ügyben, itt is.

De itt is tulajdonképpen pontosan arról van szó, hogy magyar vállalkozások, kis- és középvállalkozások és egy-két nagyobb vállalkozás is számos esetben gyártja ezeket az anyagokat. A jelenlegi, koronavírus utáni helyzetben, ami a gazdaságnak sem tett jót, azért az a minimum, hogy a kormány ilyenkor és a kormányt támogató frakciók átgondolják azt, hogy megengedhető-e, hogy több száz ember elveszítse a munkáját azért, mert mi január 1-jével kivезetjük az összes ilyen terméket, vagy lehetőséget adunk arra, hogy a jelenleg bevezetett, bár nyilván visszalépésnek vagy csökkentett javaslatnak, ha úgy tetszik, tekinthető, ha a 15 mikron alatti hordtasakok benn maradnak a rendszerben, és megvizsgáljuk annak a lehetőségét, hogy egy-két év múlva egyébként ezeket hogyan lehet kivезetni úgy, hogy az gazdaságilag ne okozzon problémát a munkaerőpiacon sem, és a gazdaság is növekedhessen általa, és jobb környezetvédő technológiák alkalmazásával

tudjunk ilyen helyettesítő termékeket gyártani. Szerintem ez egy helyes és jó lépés volt. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Tordai Bence képviselő úrnak, a Párbeszéd képviselőcsoportja részéről. Parancsoljon, képviselő úr!

TORDAI BENCE (Párbeszéd): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Kedves Polgártársak! Zöldpolitikusként örülök, hogy egy ilyen téma van végre ismét az Országgyűlés előtt. Köszönhető ez elsősorban a magyar polgárok elkötelezettségének és nagyon határozott kiállásának az ügyben, másfelől pedig annak az intézményes kényszernek, amit az Európai Unió jelent a magyar kormány számára. Ott még nem tartunk, hogy el kelljen hinnünk azokat a lözöngokat, amiket a kormánypárti képviselők, illetve a kormánytagok a Fidesz-kormány zöldelkötelezettségéről mondanak, de szerencsére akármi is a valódi indíték, mindegy, hogy a közvélemény-kutatások eredményei vagy tényleges személyes elkötelezettség áll a háttérben, a lényeg, hogy végre a magyar Országgyűlés az egyszerű használatos műanyagok betiltásáról beszél.

Annak is örülök, hogy már nem érdemes hosszan részletezni, hogy miért van szükség egy ilyen törvényre. Talán minden kisiskolás tudja, hogy mit jelent a műanyagszennyezés, megható jelenetek, drámai képsorok vannak mindenhol az internet összes szegletében, és most mindegy, hogy a Csendes-óceán közepén úszó három franciaországi műanyagszigetet nézzük, vagy azt, hogy itt, közelebb hozzánk a Földközi-tengerben percenként 33 ezer műanyag palack érkezik meg a különböző folyókból. De nem kell nemzetközi vizekre eveznünk, a Duna, a Balaton mikroműanyag-tartalma három-, ötszöröse a korábbiaknak, és tudjuk, hogy ez nemcsak a vizek szennyezettségét, hanem állatok, komplett állatfajok pusztulását, kihalását okozza, és az emberi egészségre is nagyon káros hatással van. Úgyhogy szerencsére ezzel már nem kell untatnunk egymást.

Az a kérdés innentől kezdve, hogy mit teszünk, mit tudunk tenni, mit merünk tenni, meddig érdemes elmenni, meddig tud elmenni a kormány, és sajnos e tekintetben csalódást keltő ez a törvényjavaslat. Sokan itt már előttem elmesélték, hogy mi a története, és nem ragoznám tovább, hogy vajon miért és hogyan született meg ez a felpuhított törvényjavaslat a korábban benyújtott, egyébként nagyon előremutató javaslat után. Egyetlen kétszavas idézetet hoznék ide: elfogadható kompromisszum, az született a műanyaglobbi képviselői szerint. Éppen a tegnapi napon államtitkár asszonnyal és miniszter úrral közösen álltak ki, és azt kell mondanom, hogy ha a lobbisták elégedettek, akkor mi, akik a lobbisták ellen a társadalmi érdek kifejeződése mellett harcolunk, akkor mi nem lehetünk azok.

Nyilvánvalóan senki nem azt akarja, hogy magyar kv-kben munkahelyek tucatjai vagy akár százai szűnjenek meg, de ahogy éppen tegnap mondta a sajtótájékoztatón államtitkár asszony, majd megerősít,

remélem, hogy az egyszer használható, eldobható műanyagok csak egy kis szegmensét képezik a magyar műanyagipar termelésének, tehát nyilvánvaló, hogy nem fognak Böröcz képviselőtársunk riogatásával szemben csődbe menni ezek a cégek akkor sem, ha ezt a kis szegmenst esetleg elveszítik a termékportfólióból, átállhatnak más, kurrensebb termékekre.

Nyilvánvalóan az is az ő eredményük, hogy sikerült egy tízmilliárdos támogatási csomagot kiharcolniuk, miközben az a helyzet, hogy itt nem technológiaváltásra, hanem kultúraváltásra lenne szükség elsősorban. Tehát nagyon nagy örömmel látnánk, ha már a második Nemzeti alaptantervüket szabva, varrva, foltozva például ez a téma sokkal hangsúlyosabban jelenne úgy, ahogy általában véve a fenntarthatóságra oktatás, ennek az egész témakörnek és szemléletmódnak a fontossága megjelenne az oktatásban, és megjelenne mindenhol a szemléletformáló kampányok területén. Amikor Soros elleni kampányokra van minden évben néhány tíz milliárd forint, akkor szerintem akadna ott például az egyszer használatos műanyagok kivezetéséhez kapcsolódó szemléletformáló kampányra is néhány milliárdosca.

Hiszen tudom, hogy ez kemény dolog a hétköznapi életünkben. Nem mondom azt, hogy én sosem vásárolok ilyen kifliszacskókat, sajnos még magunkat sem tudjuk átnevelni olyan könnyen, de ha azt látjuk, hogy társadalmi léptékben képesek vagyunk megváltoztatni az életmódunkat, és ezt a koronavírus-járvány most bebizonyította, ha meg tudjuk szokni, hogy amikor tömegközlekedési eszközre szállunk, akkor maszkot veszünk, ha meg tudjuk szokni, hogy mindig van nálunk maszk, ha boltba akarunk menni, akkor fel tesszük, és folytathatnám a sort, akkor meg tudnánk szokni azt is, hogy úgy megyünk el vásárolni, hogy van nálunk néhány vászonzacskó.

Azért ez nem egy olyan teljesíthetetlen kihívás. És akkor lehetne a maradék műanyag csomagolás felhasználásának a mikéntjéről, az újrahasznosításról és ehhez hasonló kérdésekről elmélkedni, ahol egyébként van nagyon jó nemzetközi gyakorlat, nem kell már feltalálni a spanyolviaszt. Norvégiában 97 százalékos a visszagyűjtés hatékonysága. Svédországban 99 százalékat használják fel a csomagolóanyagként eladott, kiáramló műanyagoknak, tehát gyakorlatilag energia-termelésre használják, már szeméttimportra szorul úgymond Svédország. Tehát ezt a skandináv modellt nemcsak a gazdaság- és társadalompolitikában, hanem a hulladékkezeléssel kapcsolatban is nyugodtan lehetne követnünk.

A Párbeszéd zöld baloldali pártként ezt javasolja, és nagyon remélem, hogy visszatérnek az ITM képviselői korábbi bátor önmagukhoz, a műanyaglobbitáknak pedig más megnyugtató választ tudnak adni. Annál is inkább, mert tényleg a magyar polgárok 83 százaléka, gyakorlatilag az öthatoda elkötelezett az egyszer használatos műanyagok kivezetése mellett. Negyedmillió polgártársunk aláírásával támogatta a Greenpeace petícióját. Sok ezren küldtek levelet a minisztériumnak és a többi felelős döntéshozónak.

Azt kérem, hogy hallják meg az ő szavukat, ne veszítsék el a bátorságukat, legyen merszük ambíciózus célokat kitűzni és megvalósítani, ez esetben a teljes ellenzék és a civil szervezetek, sőt a magyar társadalom is önök mellett fog állni, ellenkező esetben pedig csalódott fejcsoválással vagyunk kénytelenek tudomásul venni, hogy ismét valamely párton belüli lobbizás, valamely ipari érdekcsoport volt előbbre való és nem a jövő generációk érdeke, nem az emberi egészség szempontja.

Remélem, hogy ahogy tudtak korrigálni sajnálatos módon az elmúlt hetekben, most ismét visszakorrigálnak, és a végén bölcs döntést hoznak. Ehhez kívánok önöknek megfontolt bátorságot. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Ismét kettőperces felszólalások következnek. Megadom a szót Gurmai Zita képviselő asszonynak, MSZP. Parancsoljon!

DR. GURMAI ZITA (MSZP): Köszönöm szépen. Hogy rövidre zárhassuk a dolgot, két dolgot szeretnék kérni. Az egyik az, hogy valóban tegyük meg azt, hogy egy ilyen súlyú ügyet nem éjszaka tárgyalunk. Az elmúlt alkalommal a környezetvédelmi törvényt olyan későn kezdtük tárgyalni, hogy belelőgtünk a környezetvédelmi világnapba, április 22-ébe. Tehát ez lenne az egyik kérés, mert szerintem ez egy meglehetősen fontos dolog. Ráadásul az államtitkár asszony nagyon világosan elmondta, hogy mi a koncepció. Többek között arról is beszélt, hogy a közeljövőben induló lépések közül kiemelte az illegális hulladéklerakók felszámolását, mindenképpen érdekelne, hogy erre konkrétan mi az ütemterv. Ez az egyik része a dolognak.

A másik: mondott néhány konkrét számot, hogy évente Magyarországon 18,2 millió tonna hulladék keletkezik, és ebből 14,5 millió tonna az építési, bontási, ipari, mezőgazdasági és veszélyes hulladék, 3,8 millió tonna pedig a háztartási, és a teljes hulladékmennyiség hasznosítása emelkedett az elmúlt években, főként az építési és az ipari hulladék hasznosítása miatt.

(22.40)

Azt is hozzátette, hogy ez a hasznosítási arány elérte a 61 százalékot 2018-ban. Ha erről egy picit többet mondana, mert ez számomra nem pontos, mert egyrészt általánosságban arról beszélünk, hogy 15 százalékos. Tehát itt ebben az esetben hogyhogy ilyen magas ez a szám? Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. Tisztelt Országgyűlés! Kérdezem képviselőtársaimat, kíván-e még valaki az adott napirend keretében felszólalni. *(Senki sem jelentkezik.)* Jelentkezőt nem látok. Az általános vitát lezárom.

Megadom a szót Boros Anita államtitkár asszonynak, aki válaszolni kíván a vitában elhangzottakra. Parancsoljon, államtitkár asszony!

DR. BOROS ANITA innovációs és technológiai minisztériumi államtitkár: Nagyon szépen köszönöm, elnök úr. Köszönjük szépen, hogy ilyen késő este is velünk maradtak, és még inkább köszönjük az észrevételeket. Különösen köszönöm Gurmai Zita képviselő aszszony pragmatikus javaslatait.

Mi azt gondoljuk, hogy az a négy előterjesztés, amelyet kidolgoztunk a kormány számára, igenis a fenntartható fejlődést, a körforgásos gazdaságra történő átállást, illetve a hulladékgazdálkodás racionalizálását szolgálja. Ismereteim szerint egy törvénytervezetet vissza lehet vonni. Különösen akkor célszerű ezekkel az eszközökkel élni, ha egy ilyen mostani járványhelyzet közepén-végén azok a köztudottan vagy közismerten műanyagipari érdekképviselői szereplők, akikkel mi egyébként folyamatosan egyeztetünk, és közülük elsődlegesen a CSAOSZ, a Csomagolási és Anyagmozgatási Országos Szövetség azt jelzi számunkra, hogy a pandémiás helyzetre figyelemmel a műanyagipari vállalkozások munkahelyek megszüntetésével számolnak, és a korábbi szigorúbb korlátozások ezt a helyzetet még inkább fokozzák. Éppen ezért a kormány úgy döntött, hogy ismét megvizsgálja a kapcsolódó jogi helyzetet, megvizsgálja a műanyagipari munkavállalók helyzetét, és megvizsgáljuk azt, hogy miként tudjuk a hazai műanyagipart támogatni - ez történt most meg.

Tehát ennek eredményeképpen arra jutottunk, hogy bár itt elhangzott egy képviselő úr szájából, hogy műanyagmentes országot kell teremteni, ez egészen biztos, hogy nem fog működni, tekintettel arra, hogy nem erről van szó. A műanyag 1950 óta, az első műanyagfajták feltalálása óta van a gazdasági életben. Ha csak belegondolunk a mindennapjainkba, ahogy felkelünk, onnantól kezdve ameddig lefekszünk, egészen bizonyosan több ezer műanyag termékhez nyúlunk hozzá vagy használjuk őket. Itt most a sok-sok műanyag termékből azokról a műanyag termékekről van szó, amelyeket csak egyszer használunk, és benne is van az irányelvben, ahogyan említettem, hogy eleve úgy gyártják ezeket a termékeket, hogy egyszeri a rendeltetésük, és aztán soha többé nem térnek vissza a gazdasági életbe.

Éppen ezért mi azt gondoljuk, hogy ezt az iparágat, és minden olyan műanyagot, ami nem egyszer használatos, hanem újrahasznosítható, újrahasználható, támogatni kell. Éppen ezért azokat a műanyag termékeket és azokat az egyszer használatos műanyag termékeket is meg kellett vizsgálnunk, amelyek vagy élelmiszer-biztonsági okok miatt, vagy azért, mert tömegesen van rájuk szükség, vagy mert nincsen helyettük egy felváltható, tehát helyettesítő termék, vagy éppen az Európai Unió irányelve teszi lehetővé, forgalomban kell tartani.

Melyek ezek? A csomagolási irányelv azt mondja, hogy a műanyag hordtasakoknak valójában két nagy szegmense különböztethető meg: a könnyű műanyag hordtasakok, illetve a nagyon könnyű műanyag hordtasakok. Most azt is figyelembe kell venni, és egyeztetünk az Élelmiszer-biztonsági Hatósággal, hogy jelenleg

van-e olyan helyettesítő termék egy nagyon könnyű műanyag hordtasak tekintetében, amibe, mondjuk, a hústartalma, amelynek óhatatlanul van valamiféle nedvességtartalma, be tudják csomagolni úgy, hogy egyébként az élelmiszer-biztonsági előírásoknak is megfeleljen.

Arra jutottunk közösen az élelmiszer-biztonsági szakemberekkel, hogy még időt kell adnunk a magyar piacnak arra, hogy azok a termékek, amelyeket már különböző kereskedelmi meg élelmiszer-biztonsági kiállításokon bemutattak, Magyarországon is elérhetővé váljanak, és Magyarországon is tudjuk gyártani őket; egyelőre nincsen ilyen. Van olyan papír, amelyre, államtitkár úr mesélte nekem, ha ráteszünk egy kiló húst, akkor estig nem folyik át rajta a véres lé, de ez nem elérhető a magyar piacokon. Tehát ilyen megfontolások is odavezettek, hogy bizonyos termékeket meg nem szabad kivonni a magyar piacról. Ez az egyik, de a „még” szón van a hangsúly, erről is fogok beszélni.

A másik: felmerült itt a termékdíj kérdése. Ahogyan az irányelv is fogalmaz, azt elérni, hogy a műanyag zacskók száma drasztikusan csökkenjen, különböző eszközökkel lehet. Elhangzott az a kérés a kormány irányába, hogy a mindennapokat se zavarjuk, az emberek mindennapi életét se nehezítsük meg nagyon drasztikusan. Tehát ezeket az igényeket olyan mértékben kell figyelembe vennünk, hogy az arany középutat is megtaláljuk. Éppen ezért mi azt gondoljuk, hogy a termékdíj, a nagyon magas termékdíj... - ezek nem filéres termékdíjak, hiszen eddig 57 forintról beszélünk, most meg 1900 forint/kilogrammról beszélünk, ezek drasztikus növekedést jelentenek. A biológiai úton lebomló, a biodegradábilis termékekre meg nem is volt eddig termékdíj bevezetve, így a mostani 500 forint/kilogrammos termékdíj a nullához képest, azt gondolom, elég drasztikus növekedést jelent.

Harmadrészt: a termékdíjas kérdések kapcsán azt is érdemes kiemelni, hogy mi ezzel azt kívánjuk elérni, hogy az a kereskedelmi lánc, az a gyártó vagy fogalmazó, aki az állampolgároknak felajánlja, hogy itt van egy zacskó, és ebbe lehet beletenni a paradicsomot, az uborkát vagy éppen a nedvesárut, fogja meghozni azt a döntést, hogy nem kíván ilyen termékeket a piacain, a polcain látni, hiszen vannak más termékek, amelyeknek a termékdíja sokkal kedvezőbb. Ilyenek például a papírzacskók, amelyek 19 forint/kilogrammos termékdíjúak, tehát összehasonlíthatatlan az 1900 forint/kilogrammos árral, vagy ilyenek a rétegelt papírból készült dobozok, amelyek szintén 19 forint/kilogramm áron futnak a termékdíj szempontjából. Szeretnénk, ha a piac elmenne abba az irányba, hogy egyre több úgynevezett csomagolásmentes áruház és bolt legyen, Budapesten is van már jó néhány ilyen. Tehát nem szeretnénk, ha a magyar emberek fizetnék meg ennek a termékdíj-növekedésnek az árát, és mi azt gondoljuk, a nagy kereskedelmi láncokkal egyeztetve, hogy ők maguk már meghozták ezt a döntést, és nem kívánnak ilyen termékeket igénybe venni, csak azokat a termékeket, amelyek nélkülözhetetlenek, amelyek élelmiszer-biztonsági okokból, ahogy említettem, vagy pedig a tömeges jelenlétük miatt elkerülhetetlenül alkalmazandóak.

Negyedrész: beszéltünk a biológiai úton lebomló műanyag hordtasakokról. Ugye, itt elhangzott az a megállapítás, hogy ezek a műanyag hordtasakok nem bomlanak le. Én nem vagyok ennek a tudományágnak a képviselője, úgyhogy én ezt nem tudom megmondani önöknek, hogy lebomlik-e egy ilyen műanyag zacskó, de azt gondolom, nem is a mi tisztünk ennek az eldöntése, mint ahogyan az Európai Unió tudományos képviselői sem tudták eldönteni, és ahogyan a magyar tudomány képviselői között is egyfajta vita van ilyen értelemben.

Ezért döntöttünk úgy, hogy akkor vizsgáljuk meg alaposabban, hogy tényleg lebomlanak-e biológiai úton ezek az egyébként a csomagolási irányelvben külön alcím alatt szereplő, biológiai úton lebomló műanyag termékekre vonatkozó szabályok alapján minőségbiztosított termékek. Ehhez idő kell, ezért hozzuk létre a műanyagipari klasztert. Ennek a klaszternek többek között az a feladata, hogy ezt is megvizsgálja, kitalálja azt is, vagy tegyen javaslatot arra vonatkozóan is, hogy hogyan lehet ezeket a termékeket elkülönülten, szelektíven gyűjteni, és ha szelektíven gyűjtöttük, tehát nem keveredik össze más típusú műanyagokkal, hogyan lehet olyan körülményeket teremteni, amelyek között tényleg le tudnak bomlani.

A helyettesítő termékek kapcsán valamely képviselő kolléga azt mondta, hogy nincsenek most a piacon elérhető helyettesítő termékek, vagy nehezen beszerezhetőek. Az itt ülő kollégáim az államtitkárságomról megtudták oldani egy délután alatt, hogy az összes terméknek megtalálják a helyettesítő termékeit, tehát azt gondolom, hogy a kiskereskedelmi forgalomban is már elérhetőek ezek.

Képviselőtársunk azt mondta, hogy nincsen önálló környezetvédelmi tárca. Nos, rossz hírem van: a

94/2018. kormányrendelet - amely a statútumrendeletünk - 79. § 9. pontja mondja azt, hogy az agrárminiszter a kormány környezetvédelemért felelős tagja.

Szintén elhangzott az is, hogy a zöldombudsmant megszüntettük. Az Alaptörvény 30. cikke (3) bekezdésében a jövő nemzedékek érdekeinek védelmét ellátó biztoshelyettesről szól, tehát azt gondolom, hogy ez a kijelentés bizonyára csak valamiféle félreértésre vezethető vissza.

(22.50)

Amit még szeretnék kiemelni, hogy a kormány a mostani javaslatával egy lényegesen szigorúbb javaslatcsomagot dolgozott ki, mint amit az Európai Unió elvár. De mi ezt a javaslatcsomagot pragmatikus szempontokat is figyelembe véve terjesztettük elő, tekintettel vagyunk a magyar állampolgárok, a hazai vállalkozások és a hazai munkahelyek védelmére, és célunk mielőbb áttérni a körforgásos gazdaságra, mert mi azt gondoljuk, hogy ebben igenis óriási potenciál van.

Mi hiszünk ebben a paradigmaváltásban, úgyhogy tisztelettel kérem a törvényjavaslatunk elfogadását és támogatását. Köszönöm szépen, elnök úr. *(Szórványos taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen államtitkár asszony válaszát. Tisztelt Országgyűlés! A módosító javaslatok benyújtására csütörtökön 16 óráig van lehetőség.

Tisztelt Országgyűlés! Mai napirendi pontjaink tárgyalásának végére értünk. Megköszönöm munkájukat. Az Országgyűlés reggel 8 órakor folytatja ülését.

Az **ülénapot bezárom**. Úgy is bezárhatom, hogy reggel 8 órakor találkozunk. Köszönöm.

(Az ülésnap 22 óra 51 perckor ért véget.)

Gelencsér Attila s. k.
jegyző

Dr. Tiba István s. k.
jegyző

Tordai Bence s. k.
jegyző

Dr. Varga László s. k.
jegyző

A kiadvány hitelül:

Dr. Bárány Tibor
az Országgyűlés Hivatala törvényhozási főigazgató-helyettese

Szöveghű jegyzőkönyv

Felelős kiadó: dr. Such György, az Országgyűlés Hivatala főigazgatója

Szerkeszti és előfizetésben terjeszti: az Országgyűlés Hivatala,

Törvényhozási Igazgatóság, Jegyzői Iroda

Budapest, V. Kossuth tér 1-3.

Postacím: 1357 Budapest, Pf. 4

Telefon: 441-4222

Telefax: 441-4599

MINDEN JOG FENNTARTVA!

ISSN: 2064-6666 (Nyomtatott)

ISSN: 2064-8367 (Online)